

Sy-li spěwai,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosó ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosó da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosó je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

Šerbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjež knihiczišćezěni a płaczi šchtwórtlětnje 15.— hr.

Šwjedžen třjoch kralow.

Lut. 2, 25—32.

Šwjedžen 3 kralow šwjecžimy w najšej šafškej krajnej žrtwi jako wulki mišioniski šwjedžen, jako hodny póhanow. My šmy hodny šwjecžili a tu wulku, wješkołu hodowmu powjesež šlyšeli: Wam je šo džěńka tón Šbóžnik narodžil a šmy šo wješeli na tym džěczatku w žlobju, kotřez šbože pschiješe ša kóždu dušcu a pomoz ša kóždu nusu a trošcht ša kóždu wutrobu a šmy Boha ša to šhwalili, šo je šo nad nami šmilil a nam šwojeho Ššyna dal. Džěńka pschitwola nam nětko tón Šbóžnik: Wy šchescžijenjo, kotřiz šeže tał wyškoło wobhnadženi, šo je wam ta šbóžna hnada Boha ššhadžala, špomnicze na tych, kotřiz mje hiščeže nješmaja, kotřiz šu žiwi we wotročkowštwje hrěcha a čžerta, bješ troščta a šwětkla a nadžije, na wbohich póhanow. Štaraježe šo ša to, šo ja šo tež jim pschpowjedam, šo móžu jich šbóžnych čžinicž. W čžaku do wójny je tuto napominanje teho Šnješa wšchudžom wotewřjene wušchi a wutrobny namakalo a šchescžijenjo we wšchitkich krajach a ludach prózowachu šo na pschemoh, Šesufkej mješ póhanami dušce dobyč. Mišionštwó bješche twjerdy a po šdacžu njerosdžělonny šwjast, kotřez šchescžijanow šwjasa. Wójna je jón rostorchala a pschezo hiščeže njeje šo radžiko, jón š nowa šwjacaz. Pschezo hiščeže nješmédža šo našchi mišionarajo š póhanam wróčicž a wjele mladych šchescžijanškich wošadom a šchulow je wošhocžěnych. Póhanštwó je šebi nowu móž dobywalo. Něhdy pał lubosnje ščžjaze a nadžijepolnje roščžaze mišionštwó leži w rošpadančach. A we wjele šchescžjanškich wutrobach je lubosčž š mišionštwu wostudnyła. Wšchaf je nusa pola naš domach tał wulka, šo dyrbimy wšchitke mozy napinacž,

jej wotpomhacž. Šchto ma nětko pjenješy ša póhanow! Šaj, na mišionštwje leži čžěmna nóz.

Alle my nješmemy wošlabnyč. Mišionštwó njeje čžłowjekow. ale teho Šnješa škutk; tón je pschifasał: přěduježe to ewangelijon wšchitkim póhanam. A tuta pschifasnja nješpaczi jenož ša dobry ale tež ša šly čžaf, kaž jón nětko mamy. A my wěmy: Šemu je data wšchitka móž w njebješach a na šemi a wón budže šwój škutk šdžeržecž we wšchitkich wiohorach a jo tež psches něčžišču móž š šwětku domjesež. Našcha šwjata pschifšluschnosčž je, jemu pošluchacž a jeho pschifasnju wuwjesež. Tón žadny šwěrnny pschecžel teho Šnješa njeje, kiž šwoju ruku a wutrobu šamšnje pschecžiwó mišionštwu. Šunje w nusy pošnajesč praweho pschecžela. Šehodla, wy šchescžijenjo, džeržče šwěru š mišionštwu! A w šwojej šwěrnosčži čžemy šo džěńka poššlucž psches to, šo pohladamy na přěneho pschecžela mišionštwu, na štareho Šimeona, kiž wyškajo wušnaje, šo je to džěczatko Šesuf, šwětko š roššwěczěnju tych póhanow. Wot njeho mamy natwřnyčž:

1. horze žadanje po Šesufu,
2. twjerdu wěru do Šesufa,
3. šbóžny měr w Šesufu.

1. A hlaj, jedyn čžłowjek bješche w Šerusalemje, š mjenom Šimeon, a tón šamy čžłowjek bješche fromny a bohabošajny a čžakasche na šraelski trošcht. Wón ššluschesche š pobožnym we Šraelu, kotřiz twjerdže do Bohich ššubjenjow wěřjachu. Šbžde ranje, hdyž do templa džěsche, je wón šo nadžijał, šo džěńka ššubjeného Mešiasza widži, kóždy wječor, hdyž je šo do kóža lešnył, je wón šdychowal: Šnježe, ščžel teho, kiž dyrbi Šraela wumoz. A jako wón šo šestari a jeho mozy wošlabnyču, jako běchu

wobstejnoscje w ludu pschezo frudnische a na kralowstym stole bjesbóžny Herodesch kedžesche a kamopravi farisejszy jenož swoju cžesč ptyachu, njeje wón pscheskał, na israelski tróšcht cžakacž, na wopał, pschezo horzischu bě jeho žadanje po Ebóžniku.

O so by tež w naschich wutrobach tajke žadanje so palilo! O, so by tež wot kóždeho mjes nami rětało: tón cžata na israelski tróšcht. Kóždy wot naš cžata wschał na něšchtu. Zyle cžlowjestke žiwjenje je trajne cžakanje. Hižom prjedy, hacž bmy so narodžili, su našchi staršchi na naš cžakali s wješelej nadžiju ale tež se staroscžemi. A jako bmy do schule sastupili, jako bmy so na swoje powołanje pschihotowali, a nětko, hdyž w swojim powołanju stejimy, pschezo bmy na něšchtu cžakali a cžakamy hiščeže dženka a halle w naschkej bmyertnej hodžinje budže tuto cžakanje so skóncžicž. Ale Bóh daj, so tež, haj pschedewschém na teho cžakamy, kiž móže jenicžy našču dusču społojicž, kotrehož najnusnišcho trjebamy sa cžak a wěcžnosč: na Jesuša.

Alle kał? Na Jesuša dyrbimy cžakacž? Njeje wón dawno tu? Njejsmy hody sažo tu powjesč blyšcheli: Wam je so dženka tón Ebóžnik narodžil? Wěsče, Šhrystuš, tón Ebóžnik tu je! Alle nětko dyrbi wón twój Ebóžnik byč. Móžesč ty s zylej wěrnoscju spěwacž: Ja bmy na Šhrysta krawone rany tón prawy grunt nětko namałak? Hdyž niž, dha, luby kšesčijano, žadaj bebi po Jesušu, cžakaj na njeho, ptyaj jeho. Ty trjebasč jeho nusnišcho hacž wschědny kšlěb, pschetož jenož psches njeho móžesč sbóžny byč, bjes njeho budžesč wěcžnje šhubeny, a hižom tu na jemi móže wón šamlutki žadanje twojeje dusche woprawdže społojicž. Hdyž móžesč jeho namałacž, to wěsch! W Bóžim domje, we bibliji a spěwarškich, tež we sbožu a njesbožu twojeho žiwjenja pschiblišuje wón so k tebi, a wón dawno so wot tebe namałacž, hdyž jenož jeho ptyasč s horzym žadanjom.

2. Simeon pschidže psches nawabjenje teho ducha do templa a runje pschinješesčtey starschej to džěcžatko Jesuš tam, so bysčtaj cžiniloj po waišnju teho šakonja. Wón widži to małe, šłabe džěcžatko; druhy su jo tež widželi a njejsu na nje ani kedžbowali, ale Simeon spósnaje s woczomaj wěry, so je to džěcžatko tón Ebóžnik, tón tróšcht israelski, tón Ebóžnik zyleho šwěta. A w sbóžnej radošči wošnje wón je na swojej ruzy a kšwali Boha a wyšta: mojej woczki stej twojeho Ebóžnika widžatej.

Tajku wěru trjebamy tež my, wošebje w něcžišchim cžakju, w kotrymž jenož mało widžimy wot mozy a krafnoscje teho Šnješa, hdžež so šda, so su jemu njespschecželne mozy blynišche dnyli wón. Mało je wschał tych, kotřiž džěhnišchi kwjedžen šwoje cža, kotremuž je našča wyschnoscž šakónski schit wšala. Alle s woczomaj wěry móžemy hiščeže džěhnišchi džěni teho Šnješa spósnacž runje kaž něhdy Simeon. Haj, my mamy wjele wjazy hacž woni. Wón widžesche jeno to džěcžatko Jesuš; my snajemy jeho zyle žiwjenje; my snajemy jeho šłowa, kotrež je rěčal, jeho skutki, kotrež je cžinił, a my wěmy, so je ja naš cžerpil a horjestanył a k njebju špil, hdžež wón nětk šnježi s bójškej mozu a krafnoscju. A wón pschiblišuje so hiščeže džěhka k nam. Njejsy ty jeho šetkał? Ty snajesč jedyn schpruch wot twojeho džěcžatstwa šem, ale na jene dobo šy spósnal, šajka móž, šajki tróšcht, šajke šwětko w tych šłowach leži. Haj, dha běšche twój Ebóžnik tebi blisko, ty šy jeho widžal a šy wěsče něšchtu šacžuwal wot Simeonoweje radoščje a kaž wón kšwalil: Mojej woczki stej mojeho Ebóžnika widžaloj.

3. Žiwjenje stareho Simeona je drje po tamnej sbóžnej hodžinje w templu še kónzej kšwatało. Jeho mozy su džěni wote dnja woteběrate. Alle móžesče wy bebi myšlicž, so bě Simeon wobužny šchědžiwž? Na nihdy niž. W jeho wutrobje bydlesche

sbóžny měr, na kotrymž wón wschitke wobcžěžnosčje staroby šaby. Wón žadasche bebi, prjecžčahnyč s tuteho šleho šwěta do njebješ, kotrychž durje je jemu to džěcžatko Jesuš wottamknyło. Tróšchtne je wón wumrjel a to měrje wužnył.

Schtóž je Jesuša widžal, tón ma měr we wutrobje, tón měr Bóži, kotryž je šěpschi dnyli wschitke šemške kubla a wješela a kotryž wschitke wobcžěžnosčje cžlowjestkeho žiwjenja pschewinje a polóžuje, tón móže tež tróšchtne wumrjecž. Schtóž njeje Jesuša widžal, ša teho je šmjercž kralowa štróželow, psched kotrež wón tschepota; ale šchtóž je w Jesušu šwojeho Ebóžnika spósnal, ša teho je šmjercž jandžel, kiž jeho dusču wjedže k Bohu do njebješ, tón wužnje w měrje. Šak šteji pał s tobu, mój kšesčijano? Masč ty tajke žadanje po Jesušu, šajku wěru do Jesuša, šajki měr we Jesušu kaž Simeon. Šotom derje tebi! Dha šy ty ššowany ša cžak a wěcžnosč. Alle potom hinał njemóžesč hacž s pschecželom šwojateho mišionstwa byč, potom dyrbiš ty tym pomhacž, kotřiž bjes teho, so wjedža, bebi po Ebóžniku žadaja, a kotrychž žadanja njemóža so społojicž; dofelž wo Jesušu ničjo njewjedža, dyrbiš so wo to štaracž, so šo jim tón Ebóžnik pschipowjeda, šo bychu do njeho wěřili a jeho sbóžny měr dóštali. To sbože, kotrež ty masč, je pschewulke hacž so by jo šam ššowacž mohl. Ty dyrbiš je druhim šobudželicž. Bóh daj nam Simeonowu wutrobu a pošylit našču luboscž k mišionstwu. Šamjeit.

Wotročž.

Špišala w šłowasčkej rěčzi Kristina Konoowa.

Wobrašy pschida J. W a r n s.

Šešło: „Cžlowjeka šyn njeje pschischoł, so by bebi dał šlužicž, ale so by wón šlužil!“ Matth. 20, 28.

I.

Bur Ondražil trjebasche runje na najnusnišche pomocnika, njewjedžesche pał, hdže bebi po tajleho dóncž. Tu pschidže jemu njenadžizy a njeskasany mlody mužšti do domu.

Bě to njedželu wječor w najnusnišchim žnjotym cžakju. Ondražil kedžesche w šadowej šahrodže psched šwojim domom a bě staroscžow pošnu šłowu na ruzy šlehnyl. Tu šaschězowka na dobo pošyl w dworje a hižo šteji psched burom mlody, derjesdraščeny štrony cžlowjeł. Šako běščtaj so postrowiloj, rjekny, so je pschischoł, bebi džělo ptyacž.

Ondražil njbē žadny s tych, kotřiž bychu bebi hnydom přěnjeho šěpscheho do džěla wšali; tola tutón mlody cžlowjeł so jemu lubjesche, a džělacžerja trjebasche jara nusnje. Šona ležesche jemu thora. Pschichodnaj šynaj běščtaj jemu wuczahnyloj, tón jedyn loni, tón drugi šetka w nalěče. Běščtaj do Ameriki wujěloj a žadasčtaj bebi nětk, so bysčtaj žonje ša nimaj pschischoł. Šak šawošta jemu domach jenož najmlódscha 16 šletna džowka. Šruwarja mějesche wschał, so by jemu štrony pał; tola tón bě so s wješnyymi mlodymi hólzami do pułok dał a ležesche nětko pola macžerje thory.

Tuž bebi šak Ondražil mlodeho mužškeho pschistaji. Wnyšlesche bebi: Špytačž móžesč to pschezo; wobšowam jeho s najmjeišcha, doniž Ondrej šako štrony njeje. Busčtaj psches jene, šetko na džěni měł dostawacž a šetko by šyša wuczinił, by-li psches zyle žně šowal.

W nozy špasche Ondražil šak derje šak ša došho wjazy, a jeho žona, hdyž tež špacž njemóžesche, njetrjebasche bebi s najmjeišcha tehodla šłowu šamacž, šak budže muž s wulkim džělom hotowy.

Ondrašchiležom so wschitko na nowym džělacžerju špodo-

basche, jenož džiwuschke mjeno mějesche. Rělasche Method Ru-
famsky. Zaposchtol Esłowakow, kotryž bě něhdy w Neutra bydlił
a ludej Bože słowo pschypowjedat, drje tež Method rělasche, tola
burjo njedawachu swojim hynam tajke mjena, khiba nětotši ka-
wolitojo. Ondražil pať bě ewangeliski. Tola cźlowjeť t wšchemu
pschivoutnje, a tať swucžichu šo wješnjenje na Methoda, hacž

a lěgh, na daloke kufi a pola a na te druhdy drje tať rjane, nětkle
pať tať husto s nashmnej mšhu wodžete njebješa. —

Ondražitež najbližšchi šušodžo běchu Petrascheyn. Tuzi
mějachu 20 lětneho šchwarneho a pětneho hyna. Tola njemóže-
sche, hacž runje běchu bohaczi, ani cžitacž ani pišacž, a to tehodla,
dofelž běšche khromy. Wóžesche drje šo domach pomaktu woloto
šchmjatacž a tež něšto cžinicž, tola něhdže dale hieč, to nje-
móžesche.

Pětraschowej bě mjes jeje džěcžimi tutón šyn Esamto naj-
lubšchi. Nan njewobšhadžesche wošebje pscheczelniwoje s nim;
hnewasche šo, so tajki wulki šyn domach nicžo pomhacž njemó-
žesche a so budže drje jemu pschezo jeno czeža. Njeměť-li Esamto
macžetnu lubošč, bychu jeho mlode lěta w staršchskim domje
kětro frudne byše. Pschichod ležesche struchty pšched nim. A tať
šo to tať druhdy cžini, so chzedža runje cži, kofsiž šo hibacž nje-
móža, wulke wězy na šwěcže dofontecž, tať bě to tež pola njeho.

Ras njedželu popoldnju šedžesche šam w šahrodže; wšchitžy
běchu wot domach prjecžka, cži jeni na hudžbje, cži drusy w koreč-
nje abo psches pola duzy. Šlowu bě na ruzy flehnył a šo do
mšblow podmuril. Tu stejesche na dobo psched nim šušodowu
wotrocž s knihu.

runje bě šam ja šo žiwu. Powšchittownje rělasche mjes ludžimi,
hdyž tať hromadže s pola jědžechu: „Ondražil je dobreho džělacze-
rja namakal!“

Rať dobreho, to bur. šam najlěpje wjedžesche! Njepijesche,
tuž drje tež mjes wješnu mlodžinu njepóndže, so by šo tam wo-
lo to biť. Njeturjesche, tuž drje jemu tež bróžen njesapali. . Wšchě
bny džělasche wot běleho ranja hacž do cžmoweje nozy, njedželu
cžitasche. Šleho šlowa něchtón wot njeho njewuškyscha. Bě
pschezo wješkoty. Šdy by Dorla ras jědž stasyla a nan šwaril,
by ju samotwjať a by byl spočojom.

Ondražitež šo tole wšcho lubjesche, tuž chyzysche jeho wot
Wšchěch Esowjathch ja wotrocžka šchowacž.

„Dobre!“ rjekny Method. „Ja pola waš wostanu, jeli so
šebi mje na dwě lěcže pschistajicže a jeli so šmēm šebi tam pschi
šlri bydlenje pschittwaricž.“

Bur šo džiwasche. Šchto tež dyrbjalo to do bydlenja byčž!

„Wohladacže wšchať, tajke rjane bydlenje to budže. Šchtož
ja nětkle pschi tym wuložu, to móžecže mi, jeli so šo wam to lubi
a jeli so móžecže to trjebacž, wotrunacž, hdyž ras wot waš po-
cšahnu, jeli so pať niz, roškladu kšěžku šašo a pschedam wšcho!“

Ondražil šwoli do teho. Šako šo deschězowacž šapocža, džě-
sche Method po desť a šapocža cžěšlowacž. Pschi šwojim druhim
džěle nakoži jenož dwaj dnjej na to. Šako bě hotowy, dowjedže
bura a jeho džowku do hotoweho bydlenja.

Ondražil šo šmējesche. „Šajku jstwu to tola šmēje, rjetšchu
hacž my! Me, šchto budže to w šmje?“

„Nó, špacž móžu tež w šmny, a wo dnjo móžu šo pola
waš wohrěwacž!“

Še šbytknych deskow šhotowa šebi šlido, šupi šebi šlomjane
kožo a šlomjany štolž a pschiprawi w róžku šhamor a powěšchať
ša draštu.

Bě tu to žyle pětne, wošebje hdyž posdžišcho hišcže wokna
šakadži; psches tute mějesche rjany wušlad na blifke hory

Mlodženza šapschymny to něšto tať šawidženje. Wón je je-
nož wotrocž a móže cžitacž, a ja šym tať šlupy. Šedy šo ša
pscheczelny postrow podžakowa.

„Šdyž to tať šam šedžišč, traje cži to wěcže cžaž dołho“,
rjekny Method. „Ja šym cži knihu šobu pschinyeš!“

Esamto šo šcžetwjeni hacž wšsche wušchow. „Šchto mi ta

knihy chze, hdyž ani pišmika njesnaju!" džešče i polhmurjenym woblicjom.

„Samoliv, to ja njevjedžach!“ wotmołwi směrujo wotročk.
„Tola njech, ja wostanu pschi tebi, jeli so chzešch a mój móžemoj hromadu čžitacz!“ —

Tak sapoczja ho snajomnistwo noweju kužodom.

* * *

Pschi Petraschez plocze stejejech budka žida Davita. By-
dlesche zyle žamlutki w njej. Mějejech dvě kosy, i kotrymajž ho
zplički džen saberasche. Njemějejech-li nicžo pola kosow čžinicž,
hromadžesche trundie a kosce a schtož to hewaf tajkeho. Burowki
to jemu pschinješechu a wón dawafche jim zwjern a jekty ja
to. W swojich młódsichich lětach bě tehodla daloko do wokoliny
kłodžik; nětkole jenož tak daloko kłodžesche, kaž daloko bě to dla
kosow móžno.

Nichtón njebě ženje widžaf, jo bě ho starý Dabit žmjał.
Hewaf pať bě dobry čžłowjek. Swět dokolo wokoło njeho bě
jemu wjele kšchidny nacžinik. Wschitko sežerpliwje njekešche.
Potwjedafche ho, so bě něhdy tež žonu mět, prjedy hač ho do Gra-
dova pschepydli. Tola bě jemu i njej něchtón wujět. Tola schto
wě, hačž bě to wěrnó abo niz! —

(Potracžowanje.)

Zyrkej a štat.

Gody, to je žamo ja tych, kotřiž nabožinu je schule — a tak
wěšo i luda a i wutrobom mēčž chzedža, něschto, schtož je žamo
jim pschewulke, hačž so bychu to tak mi a tebi nicžo i puczja stor-
ežili. Wukafy našcheho ministerstwa sakaza modlitwu, nutrosčeže
atd. w schuli, tuž wěšo tež kōždy hodowny žwjedžen žwonka schul-
klich hodžin. A tola bu na dobo krotko do hōd psches nowiny wo-
hjewjene, so móža ho tajke žwjedženje tež žwonkacy nabožnych
hodžin w schulach wōdžeržowacz. Čžehodla drje to? Hačž žnadž
niz tehodla, dokelž so pscheczeljo žwětoweje schule ppytnychu, jo
bychu žebi, bychu-li hodowne žwjedženje tež sakafali, i jich wjele
rosžypali. A hdyž woni tajke něschto, schtož je žobu žwonkne
wuhotowanje, pschewinycz njemōža, kať žebi to myšla, so psche-
winu tu mōž a teho mōžneho, kiž je w tym wschēm!?

Sserbika hlowna předarška konferenca. Pschichodna žerbška
h. předarška konferenca ho hačle 15. wulkeho rōžka dop. 1/22 hodž.
w Sserbskim domje wotmēla, dokelž je 15. 1. popoždny tež
Budyšchška němika konferenca.

S bliska a i daloka.

„**Bomhaj Bōh!**“ wschēm čžesčženyym čžitarškam a čžitarjam
wōncžkow mēli, i kotrymiž žebi k nowemu lētu sbožo pschewiny,
lěpscheho a bohacžischedo nimamy hačž to: „**Bomhaj Bōh!**“, kotrež
je tež mjeno a wopon našcheho žerbškeho ewangelskeho kopjenka!
Pschetož tež to najrjeišche žlowo wostanje čžorny pišmik jenož na
papjeri a šynk jenož i čžłowiškeho rta, njepomha-li Bōh Knjes
k dopjelnyju. Tuž tak dajče žebi i přenim čžikštom w nowym
lēcže wšchitžy pschivolacz jene wutrobne: „**Bomhaj Bōh!**“ S do-
hom budž to hežto žyleho našcheho džekanja a próžowanja w no-
wym lēcže. Hdyž nowe lēto wobradži to spōsnacže, so bjes Bo-
žeje pomozy je wscho próžowanje a džekanje podarmo, so bjes
Božeje pomozy žaneho trajazeho twara noweho sboža a derje-
mēcža njeje, potom je wono jemu žobu to najwjetšche a najwaž-
nišche wobradžilo! A schtož je to tak žykemu ludej nusne, to tež
tak někotremužkuli w ludu wožebje, a w našchej Sakškej to niz

najmjenje! A tež my Sserbjo njejkny wuwšacž! Wschō pró-
žowanje na narodnym a narodnohospodarskim polu budže tež
ja naž Sserbow podarmo a bjes trajazeho, wobsbožazeho wu-
spēcha, hdyž my to wscho njesatožimy na nabožny sakōžk! To
žimy my tola tež dyrbjeli runje kaž Němžy spōsnacz wot lēta 1918
žem! Tuž próžujimy ho bóle hačž dotal, so by wscho narodne ži-
banje a wscho próžowanje wo posbēhnjenje Sserbowštwā bóle hačž
dotal sakorjenjene byto w kšchescžanskej nabožinje a wěrje a so
by ho wscho, schtož tomu žluži, bóle spēchowało a hajilo. Do teho
žlužcha tež našche žerbške nabožne nowinarštwō a špižaczelštwō,
a to niz na pošlednim mēštnje! — My čžłowjekojo strowimy a
pschewiny: „**Bomhaj Bōh!**“. Nad nami pať tež je, so my žami,
kelkož nam móžno, ja to čžinimy, so ho tajke pschecže dopjelni! Je-
nož potom hačle je tajke pschecže wěrne a Bohu Knjesej spo-
dobne! W tutym smyžle tuž do noweho lēta 1923: „**Bomhaj
Bōh!**“ —

„**Wotročk!**“ je pomjenowane powjedancžko, kotrež i dženy-
ničym čžikštom sapoczžinamy wosjewjecž. Že se žlowakškeho
pschekōžene, a schtož nam powjeda je tež se Sskowakškeje. Schtož
pať nam prajicž chze, to je žlyščenja a čžitanja hōdne wschudžom,
tež w našchim němškim kraju, kotryž je wulžy wukhwaleny por-
njo — Sskowakškej, a tōn škul, kotryž je wscheho k nam rēcži,
je tōn, kotryž dyrbi ho wschudžom stawacz tež mjes nami! Schto
a kať je i tym mēnjene, kōždy lohžy žam i powjedancžka wucžita,
kotrež je špižaka Kristina Rohowa, kotrejež wudželki ho žižo
we wjazy hačž 10 rēcžach čžitaju.

**W ewangelskej Němškej licžičy jich w pscherēšku kōždu nje-
dželu 1 1/2 milijona žemšcherjow. Tych, kotřiž hačž dotal ewan-
gelske njedželste a wožadne kopjenka čžitachu, bě jich na 12—15
milijonow. Tuto pschirunanje pokaze, kať wažny pucz nabožne
kopjenka žu ja to, so Bože žlowo, kšchescžanski myšl, kšchescžanski
duch pschidže do luda. S tym šako je wuprajene kōždemu, kotre-
muž wo to dže, so bóle a bóle tak bywa w ludu a kraju, so ho
prōžuje wo to, so bychu ho pschi wschēm drohim a čžěžkim čžaju
tola bóle a bóle rosšchěrjake nabožne kopjena.**

Ž. M. w K. ja 2. p. Epiph.

K. w S.-W. ja 3. p. Epiph.

Biblija — čžab — čžłowjek.

Druhi tydžen, wot 7. hačž k 13. januarej.

7. 1. njedžela p. tij. kral.: 2. Mōš. 12, 21—32. — Kš. 467
— Mark. 3, 20—35. 8. pōndžela: Luf. 8, 4—18. — Kš. 161. —
Mark. 4, 1—23. 9. wutora: 2. Kor. 6, 14—7, 1 — Kš. 228 —
Mark. 4, 24—41. 10. žrjeda: 1. Psj. — Kš. 155 — Mark. 5,
1—20. 11. šchwōrtk: 2. Psj. — Kš. 769 — Mark. 5, 21—43.
12. pjatk: 3. Psj. — Kš. 455 — Mark. 6, 1—29. 13. žobota:
4. Psj. — Kš. 20 — Mark. 6, 30—56.

Třeczi tydžen, wot 14. hačž k 20. januarej.

14. njedžela po tij. kral.: Psil. 3, 1—11 — Kš. 232 —
Mark. 7, 1—23. 15. pōndžela: 5 Psj. — Kš. 233 — Mark. 7,
24—37. 16. wutora: 6. Psj. — Kš. 207 — Mark. 8, 1—21.
17. žrjeda: 7. Psj. — Kš. 263 — Mark. 8, 22—9, 1. 18. šchwōrtk:
8. Psj. — Kš. 831 — Mark. 9, 20—30. 19. pjatk: 9. Psj. —
Kš. 264 — Mark. 9, 31—50. 20. žobota: 10. Psj. — Kš. 236 —
Mark. 10, 1—16.

Samolwity redaktor: šarať W y r g a c ž w Možaczžach.

Čžišččž Ssmolerjež knižicžisčžerņje a knihačņje,
šap. družštwō i wobmj. rukowanjom w Budyšchinje.

Sy-li spěwai,
Pilnje džěłať,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew óe. P.

• Sserbske njedželske łopjeno. •

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihcizisczerni a płaczi šchwórtlětnje 15.— hr.

Druga njedžela po tšjoch kralach.

Jan, 1, 35—43.

Po swojej křěćenizy, wo kotrejž hmy sańdzemu njedželu křěšćeli, je Jěsuš 40 dnjom a nozom w pušćinje pschěbnywał. Što je tam činił, wo tym hwojate pišmo nam ničžo njepowjeda, ale wěšće je wón tu se hwojim njebieskim Wótzom wobkřadźował a je wošebite šewjenja dostał, kať dyrbi štutł wumóženja dokonjeć. To běšće drje najšbóžnišći čaš w semskim žiwjenju nascheho Šbóžnika, na wschitko wokolo hěbje je wón sa- był, hano na potrebnosće hwojeho čžela, na jěšć a picze. Ale tu- tón šbóžny čaš so nagle stónći. Na dobo pschistupi čžert k nje- mu a phtasche jeho njelhmaneho ščinič, šhubjenych čžłowjekow wumóz. Wón sphtasche jeho sawjescž, so wón hwoju wot Boha spožčenu móž sa hwoj wužitł nakoži. Šsy-li Boži Šsyn, dha rjekł, so to kamjenje khlěb budža; so wón na druhim hač wot Boha jemu poručěnym pucžu lud hěbi dobudže. „Šsy-li Boži Šsyn, dha škocž wot temploweho wječdja dele“; so wón wot Boha wotpadnje a jemu kluži: „To wschitko chzu čži dacž, jeli so dele padnywschi so te mni modlišć.“ Ale Jěsuš jeho wotpořasa; čžert dyrbi jeho wopušćecžić a hwojecžić jandželjo pschistupja k nje- mu a kluža jemu. Po tym měšesche wón tón wulki wažny na- dawł, hěbi mužow phtacž, kotrychž dyrbjesche na wošebite wasch- nje rošwucžić a pschihotowacž, so bnychu Bože kralestwo, kotrež chzysche wón na naschej semi šaložić, roššćerili, hdyž je wón so šašo do njebiesk wrócil. A hdyž móžesche wón tutych mužow namacž, křiba pola teho, kotrehož běšće Bóh přjedy njeho pó- šlať, so by jemu pucž pschihotowal do wutrobny luda. Tuž poda

so wón k Janej křěćenikej. A nasch džěńšnišći tekst powjeda nam, kať je wón hěbi hwojich přěnič wucžobnikow dobył.

Tuta historija ma sa naš najwjetšchu wažnosć. Pschetož my wschitzy, šchtožkuliž hmy, hač hmy mužojo abo žony, mlodži abo stari, bohacžić abo křudži, wucženi abo njewucženi, dyrbimy Jěsušowi wucžobnizy hycž. Wo teho, hač jo budžemy, wot- wišuje nasche šbože sa čžas a wěčnosć. Jenož jeho wucžobnizy dostanu džěl na šbožu, kotrež je wón dobył; wón šam je wschał prajil: hdyž ja hym, tam dyrbi tež mój klužobnik hycž. A sa hwojeho klužobnika chze Jěsuš kóždeho wot naš čžinicž. Wón je naš na so pořasacž dať, my wěmy, hdyž je wón na hospodže a wón je naš sa wucžobnikow powołať. Ale čžinimy my, šchtož čžinicž mamy? Phtamy jeho, wostanjemy pschi nim, dokonjamy nadawł jeho wucžobnikow a prózujmy so, jemu druhich pschi- wjesć? To šu křutne praschenja, kotrež nam Jěsuš džěńša do wutrobny a do hwojdomnija woła.

Šsy ty, luby křěšćićijano, wopratožže Jěsušowu wucžobnik?

1. Na njeho hmy pořasani, ale šy ty jeho phtal?
2. Jeho hospodu šnajemy, ale wostanjesh ty pschi nim?
3. Wot njeho hmy powořani, ale prózujesh so, jemu druhich pschiwjesć?

1. W pušćinje pschi rěžy Jordan rošwucžić Jan tón křěćenik hwojich wucžobnikow. Njebjeske kralestwo je so pschibližiko, ale jenož čži dostanu do njeho šastup, kotřić pokutu čžinja. Tuž čžincže pokutu, pošnajče hwoje hřěchi, kaječe so hwojich hřě- chow, žadaječe hěbi po woadčžu hwojich hřěchow! Dha wuhlada wón Jěsuša, kiž k njemu dže a šapschimnjeny wot hwojateho Duchu pošběhnje wón hwoju ruku, pořaje na njeho prajo: „Šlai,

to je Bože jehnjo, kotrež teho hvēta hrēchi nježe". To je najwjetſche ſłowo ſ rta tuteho muža. My ſnajemy tež druge kraſne ſłowa tuteho najwjetſcheho wſchittich profetow, haj wſchittich cziłowjekow, ale žane ſo tutemu njeruna. Tu ſtoji wón na wjerſchu ſwojeho poſnacza, ſwojeho ſtutkowanja. A na jehc wuczobnikow je tuto ſłowo wēſeže najhlubſchi ſacziſchež cziwito Woni bēchu ſwoje hrēſchne hubjenſtvo žiwje poſnali, ſwēdomije jich kuſaſche, woni žadachu ſebi woadacze hrēchow. Ale ſchtó móžeſche jim hrēchi woadacz. Zich lubowany miſchtr Jan? Nē, tón bēſche drje jich ſ poſnaczu hrēchow dowjedt a w jich wutrobach žadanje po woadaczu ſbudžit, ale tuto žadanje ſpokojicz, to wón njemóžeſche a tež njehaſche; pſchezo ſaſo bēſche wón jich wſchať na teho poſajať, kiž po nim pſchińcz budže. A nētko je tón tu, tam wot horow pſchińdže wón dele! A najajtra ſtejeſche ſaſo Jan a ſ nim dwaj wot jehc wuczobnikow a ſaſo wuhlada wón Jeſuſa khodžo a ſaſo poſaže wón na njeho a praji: hlaj, to je Bože jehnjo. A taj dwaj jehc wuczobnikaj ſlyſchitaj jehc rēcže a wopuſchēžitaj ſwojeho miſchtra a džetaj ſa Jeſuſom. W jeju wutrobje pali to žadanje, ſ njemu pſchiſtupicz a jehc ſeſnacž, ale wonaj ſebi to njewožitaj. Tuž wobroczi ſo Jeſuſ a praſcha ſo jeju: „Schtó pytataj?“ Wonaj wotmoſtwiſchtaj: „Rabbi, hdže ſy ty na hoſpodže?“ Wſcheczelniwje praji tón Anjeſ ſ nimaj: „Wójtaj a hladajtaj.“ A wonaj džēſchtaj ſ nim a namafſchtaj w Jeſuſu ſwojeho Ebóžnika a bēſchtaj jehc wuczobnikaj. Bēſche pať wokoło džēkateje hodžiny, po naſchim czaķu pop. w 4 hodž. Ženje nejſtaj tutu najſbóžniſchu hodžinu ſwojeho žiwjenja ſa-lyſoj. 50, 60 lēt bēchu ſo po nej minyke, jaſo Jan ſłowa naſcheho tekſta napifa, wón bēſche ſtary, ſchēdžiny, ale ſbóžna radoſcz ſapſchimmje pſchezo hiſcheže jehc wutrobu, hdž na tu hodžinu, w kotrež je wón w Jeſuſu ſwojeho Ebóžnika namafat, w kotrež bu jehc wuczobnik, myſli.

Tež my wſchitzu ſmy na Jeſuſa poſajani a to niz jenuž junu abo dwóžy, ale wjele tyžaz krócz. Ty ſy tať ſbožowny, ſo mējeſche pobožneju ſtarſcheju. Twój nan je krucže na to džeržat, ſo w jehc domje dobre ſchēſczijanſke waſchnje knježi a je tebi pſchiflad praweho ſchēſczijanſteho žiwjenja dať; twoja macž je tebi ruzy ſtykať a ſo ſ tobu modliť a tebi wot Jeſuſa powjedat. We ſchuli je twój wuczeť, w paczerſkej wuczbje duchowny tebje na to jehnjo Bože poſajať. Kóžde předowanje njehc ničžo druge hacž Janowu ſlužbu pola tebje dokonjecž. A ſamo czi, kotſiž domach ničžo dobrego njewidža a njehlyſchaj, kotſiž ſo pſchi nabožinje a na paczerſkej wuczbje njewobdžela, kotſiž do žaneho Božeho doma wjazy njepſchińdu, njebudža ſo junu pſched budnym ſtolom ſ tym ſamolwjecž móž, ſo praja: naſ njeje ničto na Jeſuſa poſajať. Kóžda zyrtej, kóždy kſhiž, kóžda biblija a ſpēwarſke to cziſnja. W naſchim ludu njeje žadyn jenicži, kiž njeje na Jeſuſa poſajany. Ale na tym hiſcheže njeje doſcz; to woſtanje podarmo, hdž Jeſuſa njephtaja. Tež tamnaj Janowej wuczobnikaj ſo ženje njeblyſchtaj Jeſuſowej wuczobnikaj ſcziwitoj, hdž njeblyſchtaj po tym ſłowje jeju miſchtra: „Hlaj, to je Bože jehnjo“ Jeſuſa pytať. Tuž, luby ſchēſczijano, pytať Jeſuſa! A cziť to prawje. Schtó njephtaja ludžo wſchitto pola Jeſuſa! Ja cziťach pſched krótkim w naſchej wērje njepſchēczelnych nowinach w hodownym naſtawku, ſo ſo tón Ebóžnik hiſcheže njeje narodžil, a ſpižaczel poſaja pſchi tym na ſozialne wobſtejnoſeže we wſchittich ludach, we roſdželu mjeſ bohatymi a khudymi, mjeſ wucženymi a njewucženymi. Wón wocžatuje potajkim wot Ebóžnika, ſo dyrbi ſozialne roſdžele ſbēhnycž. Ja ſnajy macž, kotraž mējeſche tſjoch ſynow we wójnje. Pilnje je le miſchi khodžika, wjele je ſa nje proſyła. Ale jenuž dwaj ſtaj ſo ſ wóžny ſtrowaj dom wrócziloj, jedyn je padnyť. A nētko nje-

pſchińdže macž wjazy do Božeho doma a ſo wjazy njemodli. Wona je wot Jeſuſa wocžatata, ſo budže jeje ſynow wobarnowacz. Schtóž tajke cziľne derjehicže a ſemſte ſbože pola Jeſuſa pyta, tón pyta huſto podarmo, tón jo huſto njenamata. Nē, Jeſuſ chže nam nēſchtó druge, nēſchtó wjele wyſche a lēpſche dacž: woadacze hrēchow a móž ſ nowemu, lēpſchemu žiwjenju, mēr ſwēdomja, poťoj wutroby, wēczne žiwjenje a ſbóžnoſcz. A ſchtóž to pola njeho pyta ſe ſprawnej wutrobu, tón jo namata, tón ſhoni, ſo žane ſemſte ſbože ſo temu ſbožu njeruna, kotrež Jeſuſ dawa, tón wyſka w ſbóžnej radoſczi: kať ſbóžny ſym, hdž wot-pocznyje ta duſcha w twojej luboſczi. — Luby ſchēſczijano, poſajany ſy ty na Jeſuſa, ale ſy ty jehc pytať, to jehnjo Bože, kiž tež twoje hrēchi nježe, teho Ebóžnika, kiž tebi wēczne ſbože dawa?

2. Potom pať dyrbiſch pola njeho woſtacž. „Wonaj pſchińdžeſchtaj a hladaſchtaj, hdže wón na hoſpodže je a woſtaſchtaj tón ſamy džerť pola njeho.“ A niz jenuž tón ſamy džerť, ale ſwoje žyfe žiwjenje. Druhy ſy jenuž khwilu pſchi nim woſtali a ſy jehc ſaſo wopuſchēžili a jich bēſche tať wjele, ſo je ſo tón Anjeſ tež jeju a druhich wuczobnikow raſ ſrudny praſchať: „Chžecže tež wy wote mnje prjecž hič?“ Wonaj ſtaj pſchi nim woſtaťoj. Haj, jaſo bēſche Jeſuſ wot nich ſchoť a do njebjeſ ſpik, ſtaj pſchi nim woſtaťoj hacž do ſwojeje ſbóžnej hnjercže.

Kať wažne je, ſo my pſchi Jeſuſu woſtanjemy. Nēčžo tebi njepomha, ſo jehc junu namafajch; hdž jehc ſaſo wopuſchēžich, dha budžeſch tola ſhubjeny. Kať wjele je tych hiſcheže dženkaj! Najwjazy mjeſ tymi, kotſiž ſchēſczijenjo rēkaju, ſy drje czať we ſwojim žiwjenju mēli, w kotrymž ſy ſpēwacz móhli. Ja ſym na ſchryſta krawone rany tón prawy grunt nētko namafat. A potom je ſo pola wjele ſtaťo, ſo ſy tutón grunt ſaſo ſhubili, ſo ſy Jeſuſa wopuſchēžili! Podarmo ſawēſcže njeje Jeſuſ tych ſwojich napominať: „Woſtańcže pſchi mni!“ a ſwj. Jan: „Džēczatka, woſtańcže pſchi nim!“ Naſcha ſbóžnoſcz wotwiſtuje ſ teho, ſo pſchi Jeſuſu woſtanjemy.

Ale kať ſtanje ſo to? Schtó mamy ſ temu czińicz? My dyrbiny w Jeſuſowej hoſpodže woſtacž. Hdže bēſche hoſpoda, w kotrež Jeſuſ tehdom pſchēhwaſche, jaſo tamnaj wuczobnikaj ſ njemu pſchińdžeſchtaj, to njewēny. Ale hdže ma tón Anjeſ dženkaj ſwoju hoſpoda tu na ſemi, to wē kóždy ſchēſczijan: we Božim ſłowje, w kotrymž wón ſ nam rēczi, w Božim domje, hdžēž jemu ſwoje khērluſche ſpēwamy a jehc ſłowo ſo nam předuje, wo Božim wotfaſanju, hdžēž wón ſ nam pſchińdže w khlēbje a we winje, we modlenju, hdžēž my ſ nim rēczimy, w towaſtwe wērjazych, wo kotrymž je wón prajiť: „hdžēž dwaj abo tſjo ſhromadženi ſy w mojim mjenje, tam ſym ja ſrjedža mjeſ nimi.“ Naſch nadawť je, ſo my, kať ſmy pſchi konfirmaziji to ſlubili, ſ Božemu ſłowu, Božemu domu, Božemu bliđu ſwēru ſo džeržimy, ſo ſmy wobſtajnje w modlitwje, ſo my wērjazy ſo ſhromadžujemy. Wobebje w naſchim czaķu je to nuſne. W kóždej woſbadže dyrbja wērjazy niz jenuž njedželu w Božim domje, ale tež na wſchēdných dnjach w domach tam a ſem hromadže pſchińcz. Kať jene wuhlo druge ſapali, tať ſahori jena wērjaza wutroba druhu ſ wēru a ſ luboſczi temu Anjeſej. Hdž tať w tych hoſpodach, w kotrychž tón Anjeſ dženkaj na ſemi bydli, woſtanjemy, dha budže wón wēſeže hnadu ſpožciz, ſo pſchi nim woſtanjemy hacž do ſwojeje ſbóžnej hnjercže a potom do wēcznoſcže.

3. Jaſo Jeſuſowi wuczobnizy mamy ſwojatu pſchiſluſchnoſcz, druhich ſ Jeſuſej dowjeſcz. „Jedyn wot teju, kiž ſa Jeſuſom džēſchtaj, bēſche Gandrij. Tón ſamy namata najpředny ſwojeho bratra Echimana a praji ſ njemu: „My ſmy teho Wēſiaſa namafali“, a wjedžeſche jehc ſ Jeſuſej. A Jan? Mjeſ džewjecž wuczobnikami bēſche tež Janowy bratr Jakub. Kať je tón ſ Jo-

sušej pschischof, to so nam njepowjeda, ale to słowo „najpriedy“ pokazaj na to, so je so to stalo psches Jana. A telko staj potom hiščeje k Jesušej wjedkoj!

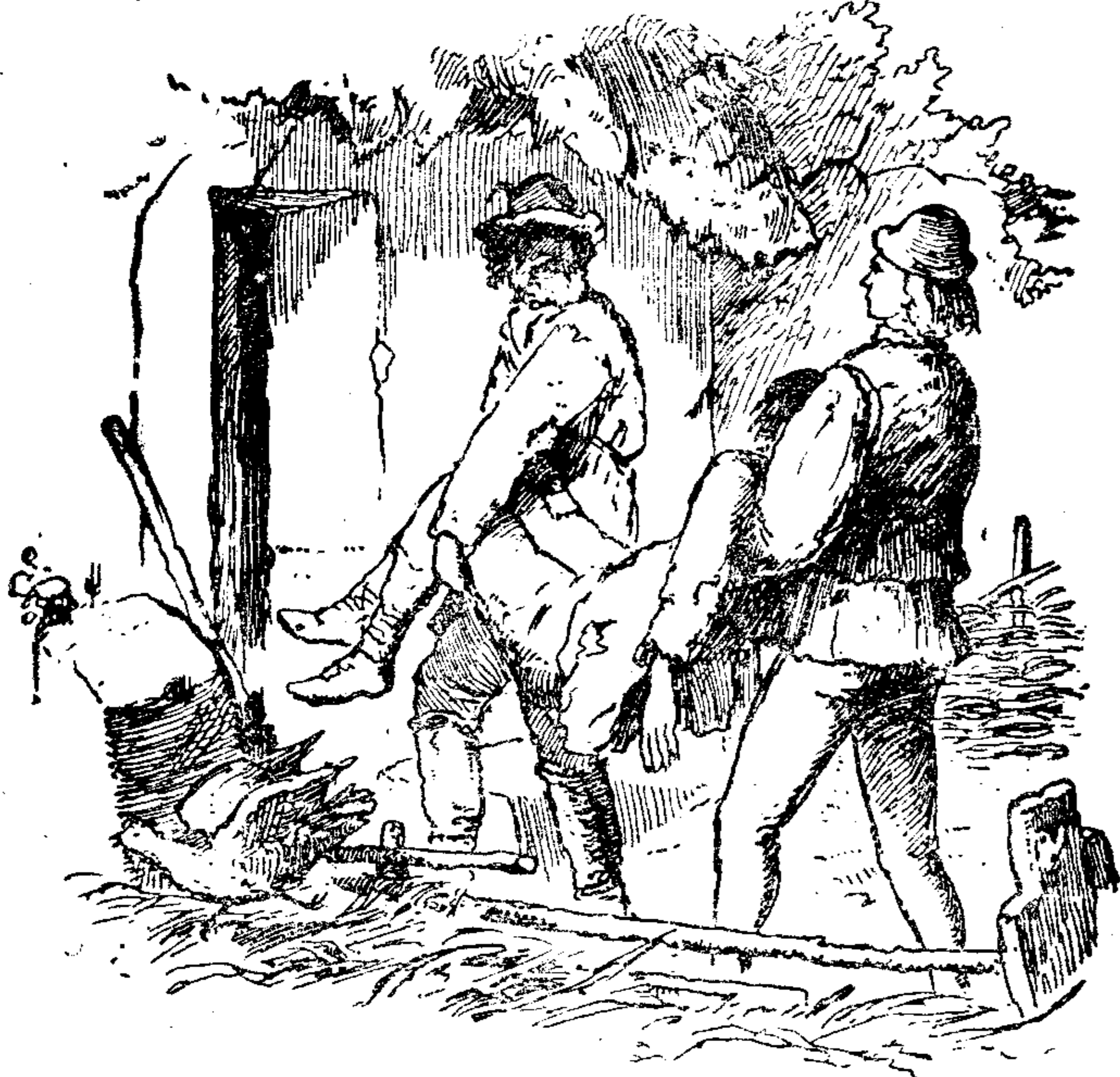
Koždemu, kiž je w Jesuku swojeho Sbožnika namakał, dawa tón Snjes tón wulki nadawoł, k njemu druhich dowjesč; a to najpriedy tych, kotřiž su jim najbližsi. Wy starši, wotčehncze swoje džeczi w bohobojosći temu Snjesej. Wuczeje je, so modlic, powjedajeje jim wo Jesuku! Činiče to čim bóle a čim šwěrnjšo, dokelž so to w schuli tu a tam wjazy prawje njestanje. A niz jenož male džeczi, ale tež, hdyž su starše. Pokažeje je pschecz jažo pscheczelniwje a khtnje a s horzmi modlitwami na Jesuka. Wy scze sa nje samowiczi, Bóh budže jich dusche šebi wot waš žadacz. A niz jenož wasche džeczi, ale tež druhich. Njewěrjazn pytaja w naschich dnjach na wscho možne waschnje, psches to, so dwělowanja w jich wutrobach sbudža, psches hanjenje a wušměščenja ludži wot Jesuka wotwjesč, njedyrbjeli dha my so čim bóle prózowacz, k njemu ludži dowjesč, jemu wutrobny dobhcž! So je telko njewěrjaznych, njeje to s wulkeho džela wina wuczobnitow Jesukowych, kotřiž su w dopjelnenju swojese šwjateje pschibluschnosče psche lěni a liwzy byli! Wy wuczobnizy Jesukowi, wjedžeje druhich k Jesušej!

Tón Snjes je naš dženzka rošwucžik, kač jeho wuczobnizy budžemy a kač mamy so jako jeho wuczobnizy wopokasacz. Wón so naš khtnje prascha: Scze moji wuczobnizy? Šonimy sa tym. so jo pscheco bóle budžemy a so jako tajzy pscheco lěpje wopokasujemy. Šamjenj. M. w S.

Wotročk.

Špižala w słowakškej rěczy Kristina Rohowa.
Wobrašy pschida J. Warns.
(Pofracžowanje.)

Na druhim boku wot Ondražitez bydesche a to niz k njemalému mjersanju ratarja, Marcžin Podhajšty; bě to schewz, tola pač tajki wopiwz, so jemu kóždy rady s pucža džesche. Pschi nim bydesche jeho macž; jeho žona njebě pschi nim wutkala, bě so radšo pschistajila a sczelesche sa džeczi draštu a čziije; hewaš bychu w šymje šymu nrěč dyrbjale. Tež pschichodne macžeri

sczelesche něščto sa wothladanje džeczi a s wopředka tež sa muža dyš a dyš koschlu. Dokelž pač tutón pscheco wschitko pscheczinjesche, rošněwa so a njesčelesche jemu ničžo wjazy.

Hdyž Ondražik so s Podhajštim setka, a tutón bě pjany — štróšby nimale ženje njebě —, wuwiny so wón jemu radšo

s pucža. Ras namaka Method jeho žyle pjaneho w žumpawje ležo. Štoro bě so šakrěbnik. Róž, huba, wušchi, wscho bě pokne blóta. Šsam njemóžesche jeho wuczahncž. Džesche runje žgan nimo; tuteho pschesche, so by jemu pomhał. Tač donjesčesčať njesbožowneho wopiwza k Ondražitezom a pložichu jeho w kólni na słomu. Method wohrěwasche wodu a wumy žykeho čłowjeka čžišeho, kač — čzatač samotw mi tute pschirunanje — kač rěšnit šwinjo, kotrež hižo w korceje leži. Š wopředka so wopitž wobarasche, tola bu bóle a bóle štróšby, šasta šelicž a, jako bě jemu Method tež hiščeje wložy wottšihak a brodu wottruhač a dothe nohcze wotřesak, bě šam wješkoty.

Wot tuteho čzaša šem mějesche Ondražitez wotročk móż na wopiwzu; móžesche s nim čzinič, šchtož chzysche. Da jemu šchórnje do džela. Podhajšty dyrbjesche šlubicž, so njepije, doniž njebudže hotowy. Podhajšty wopradowže njepijesche. Šo pač njeby jemu wjecžor čzaš dokho trač, šhodžesche Method k njemu a čžitasche jemu s knihow jeho macžerje, se špěwaššich a s biblije, a s čžašopišow, kotrež by šobu měč.

Bě hižo november. Burjo njemějachu na wjecžorach wjazy telko džela. Ondražik so wješelesche, so šebi wotročk čžašopišny džeržesche. Šsam šebi njeby čzaš swojeho žiwjenja na to pomyšlil, bě to tola pětna wěž. A běchu to dobre čžašopišny. Pomhachu k lěpschemu dorosumjenju šwjateho pižma a rošprawjachu tež w tym, šchtož so na šwěcze štawasche.

Šhora burowka šhwalesche wotročka: „Šlada mje kač šyn, a je pschi tym kač mudry čłowjet. Še mojeho muža k tonu šamohč, so šlutniwe wohniščczo do kuchiny štaji. Dokhož nětko Dorta wonkach wari, je mi to wjele lóžšcho. Dym wot warjenja njemóžach ženje šnjescž. A so mój muž njeby hněwny byl, so telko drjewa špalimy, je dwaj wosaj drjewa s lěža pschitwješl. Druhi lědy čzini, šchtož jemu kažesch, tutón čzini to wscho šam wot šo.

Ras wjecžor pschinješe Podhajšty šchórnje, runje jako Method jim čžitasche. Rusowachu jeho, so by so šydnik. Njebě pjany. Wot teho čzaša nješhodžesche Method wjazy k njemu, pschikhadžesche šem. Wšchitzy mějachu něščto wot teho. Na šměrkach šhodžesche Method pscheco k Petrašczom. Šony šebi powjedachu, so tam Šamka pižacz wucžesche.

Ras so woprascha, hacž jeho nješimě šobu pschitwjesč.

„Čžehodla niz“, rjekny burowka, „to so jemu čzaš bóle minje.“

Šymške wjecžoraj tač nimo šhwatachu. Žyła hromada šjerja bu wudrjena. Ondrej so wjazy s holzami wołolo njebijesche, Ondražik nješhodžesche wjazy do korcežny, wurěšowasche radšo měšchawki, a Šamko to wot njeho nawukny.

Šsedžachu šažo ras tač hromadže. Tuž powjedasche Dorta, so je šary Dawit šhorn. „Budže jemu tam wěšcže šyma, šchto wě, hacž ma drjewa k tepjenju!“

Šsamšny wjecžor bě Method runje knihu docžital. Rjekny „Dobru nóž!“ a woteńdže.

„Budžecze widžecž, wón dže k židej!“ praji Ondrej.

„D, to tam husczišcho khodži“, snapscheczjowi Samto. „Wjaz hacž jóntrócž bym widžal, so je ja njeho po wodu byl.“

„Dži, Ondrejo, pohladaj psches wokno, hacž tam je a jšto tam czini!“ sawoła Dorfa.

Ondrej džěšche. Trajesche khětrje dołho, prjedy hacž so wróczi. (Potracžowanje.)

Tak je Bóh Wótž naš lubował, so Ssyna swojeho nam je dał!

Š l ó ž : Kať krafnje je bycz wozza Šhrystužowa.

Šso flowo Wótža scžiniko je czěło,
 Š nam Šbóžnik pschischoł je do hubjeństwa,
 Šo człowstwo šhubjene by pomoz měło,
 Dha dopjelni Bóh šwoje šlubjenja!
 Nam Šbóžnik je so narodžil,
 Naš i hrěcha czěmnošče do šwětko pschěšadžil.

D kajta nóz bě to po žylm šwěcže
 Šdnyž czěmnoščž pschikrywawšche człowjestwo —
 Bjes šwětko bóžskoh' kaž we scžěni šmjercže
 Tu běchu tehdy našchi wótzojo,
 A hdyž czaš dopjelnjeny bě
 Dha wschemu człowjestwu to šwětko šhadžěšche!

Do kajtej nozy Boha-šdalenosče,
 Do šuda — šmjercže wěcznej — pschinjeku
 Naš lóšchtu šle, wschě našche hrěchi, škóšče —
 Kať czeknjemy tem' wěcznom' škaženju?
 D Božo šmil so nad nami,
 Nam wodaj hrěchi wschě, naš w Šsynu horje wšmi.

D pójmy dha, a nješkomdžmy czaš hnady!
 Bóh wotewril nam durje hnady je,
 Nam i nudy wupomhacž dže lubje rady,
 We Šsynu dacž nam Wócžez wščitko chze!
 Nam w šwojim flowje šjewil je pucz i našchej šb
 Nam w šwojim flowje šjewil je
 Pucz i našchej šbóžnosčzi, to našch Šnjes Jesuž je.

We tamnej wulkej, czichej nozy Božej,
 Šso Šbóžnik człowjestwu je narodžil!
 To radoščž šbudži we wutrobi kóždej,
 Šdnyž narod škyschi: krafnu Boži džiw!
 D je to šbóžne wješe! do šwěta hrěšchneho,
 Š nam Šbóžnik pschischoł je!

Šso narodž Jesu we wutrobje mojej,
 Čžin bydlenje šej, luby Šbóžniko!
 Daj bycz mi nětk a wěcznje w hnadže tvojej,
 Šdnyž tebje mam, dha mam ja bohastwo,
 Šchaz, lublo mam to najwjetšche
 We tebi, Jesužo, tu a tam na wěczne!

Čžesčž, šhwalba, džat budž Bohu našchom' Wótžej
 Ša tule hnadu, šmilnosčž, dobrotu!
 Še šmjercže wumohł naš je i ruku móžnej,
 Dołh Šsyna šwojoh' wschemu człowjestwu.
 Kať jara naš je lubował našch Wócžez njebješti,
 Nam w Šsynu wščitko dał! J. W.

R i c ž b y.

Husczišcho hižo wostajichmy tu licžbam flowo. Tak tež džęnša. Do wójny bu jich 1700 000 nješchwarnych knihi

(Schundbücher) czitanych, a to na 15 abo 1600 000 wot młodostnych. Wumikowanych bu wob lěto i tajkich knihi 60 000 000 hrimnow. — Móžesč do žyła hiščeže wulicžicž, kať wulke šu tute licžby nětkole? — W Drježdžanach džělasche nastadnik tajkich duschu a czěło a ducha kažžych knihow do wójny i 20 czíščežerškimi mašchinami. W Barlinje wuda jedyn jenicžki nastadnik ja jene jenicžke lěto 2 500 000 jeschimłow. A scžěhwki tajkeho džěla? Šichęptowanja dla škuczenjow a nješkutkow młodostnych człowjekow dopokasachu, so bě na 80 wot 100 nješkutkow czitanje we tajkich nješchwarnych knihach wina, a na 15 wot 100 šamomorďarštwow šchulerjow runje tak.

Š bliffa a i dalofa.

— Žyrkwine padušchi šu so w nozy i šjom kralam do Radwoškeje šarifeje žyrkwije dobyli a tam wšchelakeho rubili, jštož drje je na 20 000 hr. hódne. — Tehorunja do Božeho domu we Nauenhainje padušchi šalěšchu a mješ druhim i woltarja šchizowaneho kradnychu. — To šu pschęzo notwe dopokasč, kať to šwědomjo nrěje mješ našchim žylm ludom. Šo šwědomjo našcheho luda šfhodžěnk po šfhodžěnk hłubšcho štupasche, šmy hižo we wójnje pytnyli a to w městach kaž na wšach. Nětkole dže to dale a dale do hłubiny, a to, w městach kaž na wšach! Do hłubiny bjes šwědomitoščže štupichu pať žyle wěšče padušchi, kotšiz psched Šnješowym woltarjom nješastanu. To běchu tola něhdy tamni rušowšy šběžkarjo, kotšiz so pscheczjowo posdžišchemu zarej Šětrej Wulšemu a jeho macžeri šběhnychu, hiščeže lěpšchi człowjekoj, hacž runje to tam tehdy hiščeže khětro czěmno w Rušowškej bęšche a to wo šmjercž a žiwjenje džěšche. Šběžkarjo namačachu zarowu se młodym šynom psched woltarjom klecžo. Šižo šahna so jedyn i mjeczom, so by Šětra škónzował, tola drugi sawoła: „Niz tu! Wonaj nam tola nječžeknjetej!“ Wóršy pschihnachu zarožwěrní wozazy a macž a šyn bęšchtaj wukhowanaj.

— Še Ššlępeho. Žyrkwine powjeseče i našcheje wošady i lěta 1922 šu tele: Narodžilo je so 89 džěczi, a to 44 hólčžłow a 45 hólčžłow, mješ nimi 1 ras dwójnikaj a 1 morwonarodžene. Šichčženški šlub je wobnowiko 117 džěczi, 60 hólzow a 57 hólzow. Wěrowanych je 43 porow. Wumrjelo je 62 wošobow a je na 8 wošadžinych pohrjebnišchčžach pokhowanych. Š Božemu blidu je pobyl 4860, a to 1911 mužškich a 2949 žónškich, 4058 Šserbow a 802 Němžow, domach wopravjanych je 40 wošobow.

— Šv. předarška konferenza. Šóndželu, 15. wulkeho róžka dopokdnja 1/210 hodž. šmėje šerbške ev. duchownštwu šwoju přěnju šhromadžišnu w nowým lěcže. Wšchě šobustawy konferenzy so i tuthy wutrobnje do šhromadžišny pscheproschuja.

— Šistowanje. Š. w Š. ja 3. po Špiph. — Š. w Š. ja Šept.

||| Našchich czitarjow prošnymy, so bychu nam, tak daloko, ||| hacž kami nješhowaju, „Pomhaj Bóh“ čž. 8, 13 a 18 ||| i lěta 1922 ja dobre šarunanje wrócžili.

Biblija — czaš — człowjek.

Šchtwórtu thdžen, wot 21. hacž i 27. januarej.

21. 3. njedž. po šjoch kralach. Jana, 1, 45—51. — Šh. 313. — Marš. 10, 17—34.
 22. póndžela. 11. psalm. — Šh. 17. — Marš. 10, 35—52.
 23. wutora. 12. ps. — Šh. 448. — Marš. 11, 1—19.
 24. šrjeda. 13. ps. — Šh. 3. — Marš. 11, 20—33.
 25. šchtwórtk. 14. ps. — Šh. 146. — Marš. 12, 1—27.
 26. pjatk. 15. ps. — Šh. 268. — Marš. 12, 28—44.
 27. šobota. 16. ps. — Šh. 329. — Marš. 13, 1—20.

Šamolwity redaktor: šarať W y r g a c ž w Košacžkach.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ól khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

• Serbske njeđělske łopjeno. •

Wudawa ƙo łóždu ƙobotu w Smolerjez knihicizšcežerńi a płačzi šchtwórtlětnje 15.— ƙr.

Čsecza njeđzela po tijoƙ ƙralach.

Sczenje Swj. Jana 1, 45—51.

W najspodžitnišim ewangeliju, ƙotrŕž mamy, w sezenju ƙwj. Jana, namakamy tež wučobnika ƙamo ƙwojeje wošebitošce, Nathanaela. Žadny druhi ewangelista jeho, ƙaž ƙo sda, njeznaje. Tež pola ƙwjateho Jana hladamy jenož ƙrótki wołomik do jeho žiwjenja. Ale ƙaž nam blyst žyłu ƙrajinu w nožy rosjaŕni, tał wiđzimy w ƙrótkich ƙadach ƙwjateho pišma muža, ƙotrehož puč žiwjenja ƙo wobroczi, ƙotrehož šnutšny čłowjek ƙo pscheměni. Pšichi tym wołanje sakkad jeho ƙharaktera ƙaž je był: sprawny. Ale waschnje myšlicž ƙo pscheměni: je Isra-elita bjes jebanja, bu s wučobnikom Šhrystušowym, kiž ƙo s čžištej wutrobu ƙwojemu Anjesej pschihiluje.

Tele wobroczenje ł Jesušej ma ƙwoju wošebitošcž, a tola ma nam wschitkim něšcto prajicž.

Nathanael ƙlišcha ł tym čłowjekam, kiž s rosomom wschitko ƙritišuja, šctož wiđža a ƙlišcha. Šctož druhim wutrobu čžoplu čžini, to šbudži pola njeho praschenja a dwělowanja. „Šcto móže s Nazarethu dobroho pschincž?“ njeje to praschenje štoro tajke, ƙaž my we naschim čžaŕu ƙlišchimy: Šcto móže Jesuš Nazarenški sa pobožnošcž pomhacž? Šcto wě, hacž je s žyła žiwy był? Ale wušměwž Nathanael njebě, jeho dwělowanje bě sprawne. Pšichetož wschitke Bože ƙlubjenja, ƙotrež běchu ƙo ludej dostake, połasachu na Judejštu. A tu pschihilachu jenemu, ƙotrŕž bě w Nazarecže horjerostk. To džě njemóže Mešias byčž!

A hdy by wopratođže wjedžecž čžył, ƙajke běchu Nathanaelowe wobmyšljenja, pošluchaj na Jesušowe ƙłowa: „Šlaj, to je prawy Israelski, w ƙotrŕmž žane jebanje njeje“. Anjana ƙhwal-

ba je to sa muža, kiž pschihiluschesche ƙwojemu ludej s žylej ƙwojej wutrobu.

Tajšich dwělowarjow je mjes nami tež. Wutroba je wěrnosjezi pschihilena, ale rosom ma tu a tam ƙwoje wobmyšljenja. Sprawnošcž jim sakaže, ƙo wobdželicž, hdžezž hłowa a wutroba haj njeprajitej. Šsnano njeje tajšich čłowjekow pschemjele. Čži njejšu na Nathanaela podobni, kiž ƙu ƙwoju dušchu sadušyli a žedzenje po wumóženju šhubili. Ale ƙnano ƙy ty ras čłowjeka šesnal, ƙotrŕž bě sprawny hacž do hłubokošce ƙwojeje dušche a dale njepschindže, hacž wušnacž: wěryazy ššesčzan njejšym. Šaj, hdy by šbožnik w naschim čžaŕu stanyl, myšle ƙaž my, čžeže ƙaž my, — potom drje bychmy wěricž čžyli. Ale Šbožnik s Nazarethu je džěcžo dalokého čžaŕa a žuseho luda. Jesušowe ƙłowo jich dale prjecž njestorežzi, ale Jesušowe mēnjenje sda ƙo byčž: Prawemu da ƙo Bóh radžicž.

Šaj, ƙo radžicž. To je hłowna wěz w ƙłowje nasčeho tešta. Šak bu dwělowat s wučobnikom? To najpreńšche je, so ƙo Nathanael džiwacž šapocznje. Pšichicžiny došcž ł temu bě. Šilippuž je jeho na pučžu trječil a jemu powjedał, so ƙu teho Mešiasa namakali. Jesuška ƙameho njeznaje. Do přědka dwěluje, so je Jesuž tón Mešias. Tuž špóšnaje na dobo, so tón ƙamy Jesuž jemu do wutroby hlada. A hdyž nětko Jesuž hišcže praji, ƙaž je jeho pod šigowzom wiđžal, dya šhubi ƙwoju wěštosčž, s ƙotrežž běšche Jesuška wotpołasał. Wón šapocžinasche žyle hinał myšlicž a — poš njeměšty, poš hižom dobyty — wušstorežzi to wušnacže: „Ty ƙy šyn Boži, ty ƙy ƙral israelski“.

To njeje nam špodžitwne, so móžesche Jesuž s prawym ƙłowom žiwjenje tehle čłowjeka šapschinnycž a pschemenicž. Ale

druhe paršchenje je, hačž móže tež dženska Jesuſowy duch njes nami tajke skutki czinicz. Gusto došč žu ſo tež žyle měrnje a jaſnje myſlaby człowjeſo ſbudžili, a ſu niz jenož w ſwojim žiwjenju ale tež w ſwojim myſljenju nowy pucz ſchli. Pſchińdže tež ſa naſch lud, ſa naſ ſamych tajka ſbudžerſka hodžina? Bóh wě, tajke myſle ſ nami ma a pſches tajke hodžiny a czahy my dyrbinny. —

Najpoſledniſche paſ njeje, ſo wón naſ ſbudži, ale wón ſam Nathanaelej praji: „Ty budžeſch hiſchče wjetſche wězy widžecz dnyli te. Ty budžeſch widžecz njebio wotewrjene a Božich jandželow horje a dele pſchińcz na człowſkeho ſyna“. To tola reka, ſo Bóh człowjeka niz jeno ſatorhne, ale ſo my naſcheho Ebóžnika ſapſchimnjemy w jeho žyčej kraſnoſczi a majeſtoſczi. Woſtanjemy kóždy džej ſ człowſkim ſynom hromadže, ſtychimy jeho mózne, žiwe ſłowa, hladamy na jeho pobožne ſhodjenje, potom je nam, kaž bychu Boži jandželjo jeho pſchewodželi. Sduž widžimy jeho czerpicz bjes ſtorženja, potom ſo ſda, kaž bychu jandželjo dele pſchischi jeho pokynicz. A hduž Jeſuſ ſo modleſche, beſche, kaž bychu horje lecžake ſdychowancžka wot jeho rta ſ wuchomaj Wótza we wěcznoſczi. Potom ſmy ſobu ſtorhneni do žiwjenja teho, kotryž bē ſbóžny w pſchesjenoſczi ſ Wótzom, kaž žadyn człowjek tu prjedy njeho tu byl njeje.

Eswoju žyfu móž budžemy na to ſkožicz, ſo bychmy ſami ſ Wótzom pſchesjenoſcz doſtali. Tak bychmy prawi wučobnižy Ebóžnika byli.

Sduž tebje ſnauo Bóh tón Anjes drugi pucz pſchi ſapoczatku wjedže, tole poſlednje je ſa naſ wſchitlich. Lóhko móžno, ſo ſy na žyle cziche waſchnje pſches ſtarſchſki dom Jeſuſa ſeinaſ. To je cziche miſionſtowo pſchescžaniſteje wěry, kotrež ſkutkuje wot człowjeka ſ druhemu. Słowna wěž wſchudžom je, ſo widžisich pobožnoſcz a ſprawnoſcz.

Najkraſniſchi woſtanje tež tu knjes kóždeho miſionſtwa, kiž tež nám w naſchim kraju a ludu pucz poſajuje, kaſ móžemy my ſwoje ſbože namafacz. Njech džej naſcheho luda hiſchče na ſwoje waſchnje wumóženje pyta, ras pſchińdže ſa ſprawnych njes nimi ta wulka hodžina, hdžež budža ſo džiwacz ſbudženi ſe ſhwalbje Božej.

My chžemy do ſwjatnižy pobožnych a kóždy džej, kotryž nam Bóh tón Anjes ſwoje ſwětio widžecz da, wot njeho wſacz móž ſ žiwjenju a jemu dacž czječž do wěcznoſcže. Samjeit.

Wotrocžk.

Spisžala w ſłowakſkej řeči Ariſtina Rohowa.

Wobraſy pſchida J. W a r n s.

(Potracžowanje.)

„Eſy jeho widžat?“ ſawola Eſamko ſo wrócžazemu Dndrejej napſcheczivo.

„Haj! Žid leži we ložu. Najprjedy warjeſche jemu nekajki czaj, nětk jemu ſ nekajkich knihow czita“.

„Sšto czita to jemu? Dawit móže jeno němſžy a hebreiſžy czitacz; to prajeſche mi ras, hduž ſo jeho wopraſchachy.“

„Sšto, to njemēm; ſłowakſte njebē! Tola ſtarž tak fedžbliwje na njeho poſluchasche, ſo ani wócžko wot njeho njewotwobrocži.“

„Je to džiwny człowjek! Nikoho a nicžeho ſo njeboji!“ ſdychny pſchitomny Podhajſky.

„Haj, ſawěſče džiwny, tola paſ derje, ſo je pſchischo!“ pſchihſkowasche burowka. „Dolhož jeho mamy, wěmy pſchezo, kaſ ſo džeczom w Amerižy wjedže. Prjedy měžazy dolho nicžo wot nich njeſtyſchachmy. Žadyn wot naſ njemóže tak prawje pižacz,

wón paſ wſaſo piſche taſ, kaž jemu praju. Naſche džeczki ſu ſbowne, ſo telko wo nami ſhonja, a pižaja potom tež! Jenož, jaſo jemu prajach, ſo dyrbi tež něſchto wo ſebi pižacz, to njechafche! — Wo mni nochžu nicžo powjedacz! — taſ mi rjekny“.

Styna ſańdže a nalēcžo pſchińdže, tola ludžo hiſchče pſchezo wjazy njewjedžachu.

Ras njedželu ſtejeſche Dndražik je ſwojim wotrocžkom w ſadowej ſahrodže; pſched nimaj wupſchěſtrěwasche ſo tu žumpawa a tam niz wulka hórka, ſ rědkej tramu a ſ ſečžinu wobwoičžena. —

„Sstyscheže, knježe!“ rjekny Method, „tole jowle wam žyčewasche kuble wohidži! To mohſ wot gmejny kupicz!“

„Ja? Czehodla? Sšto dyrbjat to ſ tym?“ Bur ſo džiwasche, ſo móžeſche jeho mudry wotrocžk tajke něſchto prajicz.

„Nó, hórku móhli wotnožycž; ſ liny bychmy dobre žyhele něli a ſ tym ſbytkom móhli žumpawu ſažypacz!“

„Žyhelow njetrjebani, polow mam došč, ſšto chze mi to tuta tatra?“ (taſ mjenowasche Eſłowak njepſchihódne hona).

„Wěſče ſšto? Kupče mi to na waſche nijeno; ja wam to potom wotkupju. Mi ſo tu pola waſ lubi, mam něſchto ſchěſnawow, w bēhu lětow natwarju ſebi po něčim budfu a budu potom taſ waſch ſuſhod.“

Bur ſo ſmējeſche, nějo to ſa žort. Tola to njebē žort. Method njewoſtaji pokoja, doniž bura taſ daloko njemējeſche. Dndražik kupi a pſcheda jemu hórku a žumpawu.

Wučiniſchtaj, ſo ſmē, prjedy hačž ſo nuſne džěto ſapoczaj, wſchědnje tſi hodžiny, poſdžiſcho dwě hodžiny na ſwojim wobſedženſtwe dželacz.

Jaſo bē wužyw hotowy, rjekny Method: „Wěſče, knježe! dwě abo tſi njedžele nimamy nětkle wjele nuſneho džěta; chžu wam bēriſlěta dolho bjes mſdy dželacz, hduž mi tute njedžele nětkle dacže Dndrejej na mojim kruſche pomhacz. Chžeczje to?“

„Na, moje dla! Ja ſam chžu cži tež pomhacz! Chžu wopravdže wohladacz, ſšto chžesčy to tam czinicz. Sduž maſch něſchto ſtow ſchěſnawow, móžeſche ſebi radſcho hewaſ něhdže kžěžku kupicz!“

„To by jenož kžěžka byla! Tola ja chžu kžěžku twaricz!“ ſmējeſche ſo wotrocžk. „Wohladacz, ſo mój Bóh, kotremuž ſo doměrju, mi pomha!“ —

Eſuſhodžo pſchithadžachu, ſo bychu džiw wohladali, kotryž tam Dndražitez wotrocžk doſonjeſche. Wotnaja ſebi Podhajſkeho a jeho macž, ſ tomu hiſchče potom Dndreja a druhdy tež Dorfu: haj ſamo hoſpodaſ ſobu na hóržy ryjeſche a ſažypowasche mjeiſchu žumpawu. Nawoſychu tam telko hliny, doniž njebu tam tón kruſch wurunany, haj bu ſamo wſſche hačž pucz nažypany a kaž ſahroda ſhotowany.

Se ſaſulſteje ſahrody kupi Method ſchtomiki a naſadža je do tſjoch rynthow. Njemóžachu ſo dodžiwacz! Jaſo lēcžo pſchiń-

dže bčhu wšchě saforjenjene. Potom sapoczachu s zyhlemi, a jako nusne džěto druhich wotwoła, džělachu Bodbajštez kami dale, doniž tež na žně njeńdžechu.

„Schtó by kebi myšlil, so nam Ondražitez wotrocžt tajtu rjaniu safluzbu da!“ by Bodbajšzynna prajila, a žohnowasche Methoda. „Bóh kam je jeho nam póšlat!“ Marcžin wjazy nje-pijesche. Jako wón to kam njeby wjazy byl, tač sfludny běsche. Bě jemu njedobreho žiwjenja žel a modlesche so k Bohu wo woadče hrěchot.

(Potracžowanje.)

Hody póhanow.

To bčhu lětku po dolhich cžemnych lětach sažo jažne, wjekele hody póhanow. Schtóž tam steji w ewangelionje pižane, to so dopjelni: „Jako pač tu hwěšdu widžachu, swjěkelichu so jara wulzy!“ To přenje bu zyle wěšče dopjelnjene: Ssmu wohladali jažnu hwěšdu na njeby nascheho mišionstwa. A wjěkelila je so zyle wěšče kóžda kšescžanska wutroba, kotraž ma teho zyleho Jesuša Khrystuša ja šenjesa a Šbóžnika tač tu zylu wulku kašit dwojakeje a tola jeneje lubosčeje sa kwoju kašit, a to tehodla, dofelž hinač njemóže.

6. dezembra dóndže do Lipska s Londona powjesč, so móžeja mišionar Šfitringer a jeho mandželska a mlody mišionar Reusch do bywšcheje němskeje rańscheje Afriki wujěč a tam na polu mišionstwa džělacž. To bě wopravdže hodowna powjesč. A tač bu runje 6. januara w Lipsku Mag. Reusch ja mišionara wužwjećeny a so nětk hnydom do Strašburga poda, so by so tam s mišionarom Šfitringerom a jeho mandželskej setkač. Wichitzy tšjo wotjědu potom do Tanganika, kač šendželeženjo bywšchu němsku koloniju rańscheje Afriki mjenuja.

To bě po 1914 přenje wužwjećenje mišionara a přenje wupóšlanje džělacžerjow na polo šenjesoweho mišionstwa. To je jažna hwěšda, kotraž bě nam šesthadžaka, a tuž so tež wjěkelimy a wopruiemny modlitwy a wocžinimy kwoje schazy kač tam cži mudri s rańscheho kraja. — Kač kšychimny, je wopor ja mišionstwo na kwojedženju šewjenja we wjele wošadach wulki byl, tež w tajkich, hdžež so hewač njeje tač bohacže sa mišionstwo škladowač. Dobre 25 hr. na hłowu w pscherěsku s jeneje wošady je wěšče jedny rjany džakny wopor s jeneje wošady.

A njebě to tola ta jenicžla jažna hwěšda, kotraž bě nam šesthadžaka. Tež s šudisšeje — knadž runje s domišny tch mudrych s rańscheho kraja — šu swjěkelaze powjesče dóšče. Tamulojo a s nimi šchwědžy mišionarajo, kotšiz pšes cžežke lěta nasche mišionstwo sastarachu, žadaju kebi pšichhad němskich mišionarow. A kač je s Londona kšychecž, wotewri so tež tutón kraj bórny. Dwač mišionaraj, kotraž staj tam hižo džělakaj, staj hotowaj, hnydom do Tamulšeho kraja wotjěč, tač bórny hacž so to dowoli.

Alle jeju jěšdba kač ta jěšdba tch přjedy naspomnjenyh do rańscheje Afriki je nješměrny droha nětkle — po ničžo hódnej papjerjanej hriwnje woblicžena. A k tomu pšichidže wšcho druhe, sčtož šobu bjereja, kač wošebje lěkaške wěžy a šrědk. To durbj nascheje džakneje wutrobny wjěkelenje so tola šjewicž tež w škutkach a widomnych darach!

Zyrkej a štat.

Ewangelške kšescžanske nowinarštwó bčži so cžežke bčženje. Nad nami wšchěmi je, so s teho žane šmjertne njebudže! Nimo wšchelatornyh žyrkwinskich nowinow a cžakopišow mamy

jich w Němskej na 300 wošadnyh a njedželskich kopjenkow. Tute so wšchě prózuj, so by ewangelški kšescžanski duch w šjawnym a kwojbnym žiwjenju wliwa wobkhowač abo wliwa sažo nabyč a wšcho žiwjenje bóle a bóle wobknežat. Ewangelški kšescžanski duch a ewangelška kšescžanska myšl, wobej stej w štrasche, so so bóle a bóle podkócžitej. W Šakškej mamy do žyła žyrkwi nje-pšecželne ministerštwó; mješ wulkostatnyimi ministrami je jich 6 katolikow a — žadny ewangelški. — To tajki mač pohlad do cžaka a kraja! — Wjele ewangelškich kopjenkow je sastalo wulhadžecž, a je wulki štrach, so so jim jich hiščeje wjele pšichidželi Štrach ja zyle ewangelške špižacželštwó a tač sa ewangelšku myšl je wulki. Tuž je pomoz nusna! Wot 21. hacž k 28. januarej wuhotuje so pšes žyła Šakšku pomozny tydžen ja ewangelške nowinarštwó a 21. januara budže so w Božich šlužbach na tutu wošebitu nusu, kotraž je tež nusa nascheje ewangelškeje žyrkwoje, špominacž. Tuž njech tež kóždy, kačkuliž to móže, pomha!

W Barlinje šu w 6 škulškich wotrjekach wučerjo wučerjow do škulškeje deputazije wolili. Šsedmojo wučerjo durbjachu so wušwolicež, a s tutych wušwolichu so sa listu němskeho wučerškeho towarštwó tšjo, sa kšescžanski listu pač ščtyrjo. Tu mamy šjawnu depokasmo, so je so wjěščina Barlinškich wučerjow — a Barlin je tola hewač jako Babel wuwolany — ja šdžerženje kšescžanskeje šchule wuprajila. —

Thüringški krajny šejm je proštwu krajneje žyrkwoje sa-cžižnyč, w kotrejž bě wo to prošene, so by šejm pšchedpiatu pšichšwolil, so by so s njej nusy šararjow wotpomhač. Thüringška a Šakška tač nimale do jeneje trubny trubitej, hdž wo krajnu žyrkej dže. Hacž tute nješestawaze kopanje pšecžiwó prawu tola njebudže kopanje pšecžiwó wótremu. Tuto lěto drje do tutych praschenjow kuš porjada pšichnjeke, wošebje tež w Šakškej. Mamy jich tu tola došč duchownych, kotšiz kwoje šakonške došhody njedostawaju a tajkich niz mač, kotšiz durbja so pšichi wšchej njewuměrnej drohocže s najnižšim pjenjesom špokojicž.

Njepšecžel wot wječžora a ranja postupuje, haj cžežnje do kraja nuts! Wšchnosče, ministrowo wolaja lud k pšesjednosčzi, k ščerpliwosčzi, k šwěrje a k žarowanju. Njedžela 14. januara durbjesche njedžela žarowanja bčž; w Pruskej bu wšcho šawješelenje šakasane, w Šakškej niz; tu rejwachu dale. A to potom njedžela žarowanja!? Alle wšchač, komu cžesch to tu porokowacž, wšchnosčzi abo poddanam? By-li duch žarowanja byl mješ nami, by wšchnosč to šakasač, a sažo, njebychu poddanjo rejwali a justali, a byrnjesch to wšchnosč 10 frócž dowolika! A jeneho šłowa nješym we wšchěch tch rjanyh namošwjenjach cžitak — abo šym so pšehladač? — to šłowo a mjeno „Bóh“ to je! A tehodla mje ta bojosež jima, so wjele wot tch šłowow jenož kač — so s Pawołom rěču! — kšicžazy šwóncžt a šyncžazy mošas, dofelž pobrachuje ta wěra, ta jena wěra do Boha teho wšchěhomóžneho a wšchěhódnadneho! Njedželu durbjesche lud žarowacž, ale hdže a kač a cžehodla? Žarowacž, to je tež pšemač: pokutu cžinicž, žarowacž kwojich škomdženjow a pšestupjenjow dla, kwojich hrěchotw a žwojeje škwosče dla, a to pšched Bohom, pač w komoržy na kolenach, pač w Božim domje w šhromadnej nutnosčzi a potom so wotwobrocžicž wot tajšeho wšchěho a so pšichwobrocžicž jemu, Bohu šamemu a s nim hič. Tač je to potom móžno, wutrawacž a ščerplivy bčž, šwěru džeržecž hacž do pošlednjeho, haj tač je potom tež to jene móžno: so pšchedobycž k mērej, kotryž je tón wěrnny, a k šbožu, kotrejž je trajaze! — Kač dolho to hiščeje póndže?! —

Sy-li spěwaš,
Pilnje džělaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

✻ Sserbske njedžel'ske lopjeno. ✻

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjež knihicziščežerńi a płaczi ščtwórtlětnje 15.— hr.

Septuagesima.

1. Pětr. 5, 5b—7.

Njedžela žarowanja bě ša 2. njedželu po tšjoch kralach poručena. Pšhicizina k tomu bě to, šo bě šo na wječornych a ranjšich stonach njepšhecžel do kraja walit. Saměšče to pšhicizny wjazh hacž došć, šo žarujesh! Ale, ale, ščto bě dha to do žarowanja, kotrež bu to pšched dwěmaj njedželomaj poručene a žarowane! Pruska bě wscho šawjěšelenje ša tutu njedželu šafafafa, Šafika bě wscho dowolika! Na 1. a 2. stronje nowinow čžitashče namoštwenja a poručjenja, šo by lud a kraj žarował, a na 3. a 4. stronje nowinow čžitashče pšcheproschenje po pšcheproschenju, š kotrymž šo tutón šamón lud a kraj wabjeshče na reje, na mušiku, na šawjěšelenje! A byli ščto prajicž chžhl, šo je poručenje pšche pošdže wuščlo, tak šo njebě móžno, tute nawěšhki wrócžicž, dha šteji tomu tola napschecžiwto to, šo bu tuta njedžela š žarowanja š rejemi, š mušiku, se šawjěšelenjom wofwječžena. A tola běchu njedželu dopoždnja šwonty lud a kraj š nowa k žarowanju wolale! Tajšeho rafa ma potajšim tajka nowočajna njedžela žarowanja! Paš dyrbišh šebi to š woběmaj rukomaj ša hłowu pšchimnyčž a šo prashčecž, hacž šh šam šhory, šo bludžišh, abo hacž šwět, to rěka ludžo — abo dyrbišh š woběmaj rukomaj šebi mješwocžo pšchikryčž a šo hanibowacž, šo hanibowacž hacž do šchije nuts!

A to mēnja nětko, šo pšches tajkule njedželu žarowanja něščto dozpija! A to nadžijeja šo, šo budže to lěpše! Šaj ale, tak a čžehodla? a pšches čžo? a tež — k čžomu? Ně, hubjeńšcho to bywa! Še dny, kotrež mješ tym šaschle, šu džě k tomu wóšjě

došć haj prajite, haj, hubjeńšcho to budže! Wažny džěl němsšeho kraja, Rukrška krajina, bu wobšadžena wot Franzowsow! Polnóžny kucžik němsšeho kraja k ranju bu wobšadženy wot Šitawššich! Dollar šlětuje k njewuměrnym wyšokosčžam, němsška hritwna pada do hlubokého bješda! A žito a Boži khlěb, ščto prajišh k tomu? A nětko k tomu šyma a mješšnjenje! A wuhlo a drje wo, kello jich tyh, kotřž jo njemóžejša wjazh kupicž!

Ščto chžemy k tomu prajicž? Ščto móžemy tu čžinicž? Dwojake! Bože šlowo šhšchecž a Bože šlowo čžinicž! A jene tajke šlowo ša naž je našche šlowo w 1. Pětra, 5, 5b—7.

Niz jeno njedželu žarowanja, a pšchede wschēm, niz tajke žarowanje! Š tym wuhajmny nušu a čžěšnosčž naščeho čžajša a hrěšchimy hišchče bóle! Ně, džěń ponižowanja, haj čžajš ponižowanja a pošuty dyrbi našh lud a kraj šwječžicž. Š tomu chže naž wschěch dowjeshčž pšchede wschēm to jene šlowo naščeho teksta: „Šehodla ponižujcž šo pod Božu móžnu ruku, šo by wón waš powyšchil w šwojim čžajšu!“

Tak šteji tu a tak pišche Bóh Šnjes pšches našh kraj a jeho pišmo je to pišmo nušh a čžěšnosčž, a tak woła Bóh Šnjes pšches našh žhly lud, a jeho wołanje je to wołanje šhšhka a štróželow! Šladajmny šo, šo š tuteho pišma njebudže krawne pišmo, pišane š krowju tu pšchelatej, a šo š tuteho wołanja njebudže wołanje wójny a šnjercže, kotrež howni pšches našchu krajinu!

„Šehodla ponižujcž šo pod Božu móžnu ruku!“ tu rěka šajšo: „woblekajcž šo ponižnosčž, pšchetož Bóh napschecžiwto šteji hordym ale ponižnym dawa wón hnadu.“ Šdžž tole wobšamšnyčž chžemy do jeneho šlowa, rěka tuto: pošuta. Čžinčž pošutu! to je krate pominanje, to je pšchikafšnja Boha Šnjesa: Wotwo-

brocžeje so wot wscheho, sčtož pschecziwo mi a pschitwobrocžeje so te mni! Pójeje te mni! Wrocžeje so te mni domoj, te mni, waschemu Bohu a Wótzej! Wote mnje seje, te mni dyrbicze! — A sčto wscho to nětko pschecziwo Bohu w kraju a ludu! Čzi to, kiž hewať pschecziwo njemu, čzi, kiž niz i nim, pschetož Jesuś Chrystuś praji: „Sčtož so mnu njeje, tón je pschecziwo mi!“ A telko abo kať malo to sa njeho, hdyž Jesuś Chrystuś sažo praji: „Woni njepšchindu wschitzy, kiž te mni rjeknu: Snježe, Snježe! do njebjeskeho kralestwa, ale čzi kiž wolu čzinja mojeho Wótza w njebjesach!“ Haj, čzi, kiž wolu čzinja mojeho Wótza w njebjesach“, čzi, kiž to šlyšcha to šlowo a jo čzinja se šlowom a se skutkom! So bychmy tola tuto šlowo srosumili a dorosumili a k tomu spósnali a dopósnali našch čzaš se wschēm, sčtož w nim! Wny dyrbjeli šajšepotacz! Wny bychmy spósnali we wschēm Božu ruku a w njej to šudjenje a šhlostanje sa našch lud a w njej tež to šchwikanje a powucjenje k polěpschowanjju sa našch lud.

A to dđerža tajke dny žarowanja a to pschifaža dny žarowanja a mjenuja ludej to jene mjeno, to mjeno Bóh! Našch šakši lud je tamnu njeđzelu wotpołožil šrudne šwědčenje pschecziwo šebi a šyškapóne šwědčenje sa to, so pokuťu njecžini, so nje-dopósnawa ani šwoje winy ani wulku nusu ani šmjertny strach! A njebudže-li to hinať, njedyrbi to potom to domachpytanje Bože, kotrež je na naš pschischto, psches našch kraj a lud hieč jako šudjenje! Kať dołho to hiščeje, so nješlyšchimy, njewidžimy njecžinimy! Kať dołho to hiščeje, a potom psche pođže! — Sčto naš wumóže? Sčto nam pomha?

Na to je jenož jeneje wotmołny, a tutu da našch tekst! Bóh, a jenož Bóh! Našche šlowo praji: „So by wón waš pomwědšit w šwojim čzašu!“ a šašo: „Ponižnym darwa wón hnadu!“ So dže je runje to prawe přědowanje pokuťy a tón prawy skutk pokuťy, kotryž wooboje ma a wufonja: to wotwobrocjenje wot šleho a to pschitwobrocjenje k dobremu, k Bohu, a to we tej wěstoseži, so Bóh i hnadu horje wosnje kóždeho, kiž k njemu pschindže we ponižnoseži. A my mamy tuteho hnadneho Boha, je hiščeje čzaš jeho domachpytanja! Sdyž my nětkole tón prawy pokuťny čzaš dđeržimy i wutrobu a je šwědomnjom, je šlowom a se skutkom, šamóžemy my pschi wschej nusy a čžěnosceži tola hiščeje to jene, sčtož jenicžzy naš wulchowacz móže psched šahubu, my šamóžemy wěricž a my šamóžemy i tutej wěru čzinicž to šlowo, kotrež w našchim tekscze šteji: „Wschitku waschu staroseč čzišćeje na njeho, pschetož wón šo sa waš stara!“ Wón a jenož wón našch Bóh móže naš wumóz! Haj hiščeje wjazh: wón čže naš wumóz! A my, šmy my čzi, kotšiz šo čžedža dacž wumóz wot njeho?

Nješžmy wot 1914 šem hiščeje pschezo nawuľli: „Móz našcha dołheč njemóže?“ haj: Móž tuteje šemje dołheč njemóže! Sčto čzinja nětkole mozy šemje? Dyrbi šnadž naš šašo ras Amerika wumóz? Abo Šendžeska? Abo Rušowška? Abo dyrbi Němžam šašo ras jena wójna pomhacz? To běchu tola psched 115 lětami wótzojo mudrišchi čšlowjefojo hacž my hordži čšlowjefojo tuteho tať wuwolaneho 20. lětšotyka, a woni běchu to wot horjekach hacž deľekach psches žyly tón lud, kotryž šo 1812 hromadu namaša w jenej lubosczi a šwěryje k wótznemu krajej a ludej, a to šašo tehodla, doľelž bě šo do teho wróczo namašať k Bohu we wěryje. Ale wschať, runje tole njemóžesč tať powšchitkownje prajicž wo našchim šakšim ludu tehdy, to šhlostanje pať pschindže hnydom i tutym lětom 1813!

Nochzemy šo šami šebacz! 1923! Našch lud njeje šo hiščeje k Bohu wróczo namašať a našch lud njenamaša šo tež tať dołho k Bohu wróczo, kať dołho hiščeje horjekach a deľekach

w ludu šu, kotšiz woľaju: přjecž wot Boha, a tajh, kotšiz sa tajšimi běža šami a se žonu a i dječžimi, a tajh, kotšiz šo w lěnjoseči a litwoseči sa Bohom njepraščeja! Našch lud šo přjedy k Bohu wróczo njenamaša, přjedy hacž njecha jeho komorka, komorka špowjedže a modlitwy, šwójbne blido, domjazh woľat, doniž šo nješhromadži domach wěryja domjazha woľadla a we Božim domje wěryja šchescžanska woľada k šlužbje psched Bohom, doniž jedyn wěryja lud nješwjećzi Bohu njeđzelu a šwójat, džeň a i Bohom njeđžela wschědny džeň. Š tonu dyrbimy doľelž, a dołhož to nochzemy, je nusa našcheho kraja šchwikanje w Božej ruzh, a šu njepšchecželjo wokoło naš prut w Božej ruzh!

Čzaš, haj Bóh šam šebi žada wot tebe a mje, so šo jemu dašch žyly a se wschēm, sčtož mašch, Bóh šebi žada, so šu i nim w tym jenym žiwym šjednocženštwyje, kotrež ma to wulke šwójate mjeno: wěra, šchescžanska wěra. Potom, hdyž tam šmy, čžinimy šami wot šo, sčtož tu šteji: čžijnjemy wschitku staroseč na njeho, wjedžo, so šo sa naš stara. Potom šo tež njebojimy, a tež nješadwělujemy, potom tež njemorkotamy a nješakliwamy, potom wěmy tuteje wěry do Chrysta dla, so tež nam placži sa čžaknoscež a wěčnoscež, sčtož 10. šchucžka šamšneho 5. štawa praji: „Bóh wscheje hnady budže waš, kiž wy mašu šhwilu čžerpice, dołhotowacz, wobtwjerdžicž, pošhlynicž a šaľožicž!“ Tuta wěra pošhlynja šwěru, wobnowja nadžiju, šahorja luboscž. Ša wschu nusu, tyšchnoscež, šrudobu pať placži:

Wěra, luboscž, nadžija praji čzi:

Bóh tych šwojich njepušćeži! Šamjeň.

Wotrocž.

(Wotracžowanje.)

2. štam.

Bě lěčzo a rjane popoľdnjo. Ludžo džeču psches pola, ša šlodami pohladacz. Wjes tymi, kotšiz šo na to hotowachu, bě tež ratať Petrašch. Runje jako šo ropr wobľekasche, šastupi Method do jštwy. Njebě Petrašchej wscho jene, — hacž runje to tať čžinjesch — so bě telko dobreho šušhodowy wotrocž we dołheť šhnyje šhnyje wopokasať, so bě jeho nawucžit, šhětro derje pišmiki hromadu štajecz a pišacz. Bě hordy bur, a bě jeho mjersať, so dyrbesche jeho šhny tať hlupy wostacz. Methodowy wopyt bě jemu tuž luby. Wjedžesch, so šhny pschindže, tola čžyšche ras šam i nim porěčecz. Pošćicži jemu něšchto k šedženju a šhny šo šam tež. „Šamto hnydom pschindže“, šamotwjesche šhna. „Še wuschol, a ty dže wěšch, kať dołho trejeba, přjedy hacž šašo pschindže!“

„Še derje tať!“ Method šo pošmewšasche. „Še mi lubo, so waš nadeňdu, šušhodže, a so tu njeje. Bych rad i wami wšomneho šlowečka porěczacz, sčtož mějacy hižo dawno na wutrobje!“ Bur šo džitwasche, sčto měl jemu Method prajicž. „Mó, sčto to čžesch?“

„Seče šebi hižo wobmyšľit, sčto to i wascheho jenicžleho šhna budže?“

Bur sečeje pscheshwapjeny i ramjenomaj. „Prašet!“ džesch i krotka. „Móžu to ja sa to? Ššwój džel wěšo doštanje. Ale sčto čže to i nim šapocžecz? Bur čzaš žiwjenja njebudže!“

„To šebi tež myšľu!“ — Njedawno šlyšchach, so šebi pschichodneho šhna do domu wosmjecže. Dołhož šmėje šarschich, pónđe to, ale sčto potom, hdyž wy tu wjazh njebudžecz? Budže na hnadu a nješnadu tych tamnych pošasany. Budža šľe i nim wobšhadlecž, a tola je wón wasch jenicžli přěni narodženy šhny!“

„Čžehodla mi to powjedasch?“ rjekny bur, šlowu do wobeju rukow šožiwšchi. „Wnyšľišch šebi, so mje to došć njeboli, hdyž tať na njeho pohladam? — Š čžomu je to tu na šwěče?“

„Njeje žebri pschať, do hwoěta pschincz?“ wotmołtwi młozenaz. „Esu bōdže, wy jako nan nimacze žane prawo, tať rěczecz! Sdnyž je Bōh jemu žiwjenje dať, ma wōn wěscze tež jedyn nadatōľ sa njeho, tola, tež wam ma žo sa hwoje žiwjenje džaťowacz! Wa-cha pschibłuschnoscž je, so byschcze jemu t nēcžemu dopomhať!“

„Tebi žo derje rěczi, dokeľž žy stromy! Tola, schto dyrbju f nim sapocžecz?“

„Sdnyž chzyl nēcšto sa hwojeho žyna cžinicž, bch drje radu wjedžať.“

„To chzu, rěcz jenož!“ rjekny bur a wsa Methodowu ruku do hwojeje.

„Wy bndlicze tu pschi drōsh. Wschitzu ludžo f pobožnych wo-ħadom khodža tu nimo. Natwarčze jemu pōdla wascheje komorki jstwu a wuhotujcze jemu tam khlamy. Mōže schmaľz, muķu a podobneho pschedawacz. Do mēsta husto došč jēdžicze a mōžecze jemu pschezo sažo ħobu pschimojescz, schtož potřeba. Sdnyž nēcotre ſta schēħnaťow na tole naložicze, swēsczicze f tym hwojemu ħynej pschichod. Doľhož scze žiwu, mōže pola waš na hospodže bncz, wy budžecze žo sa njeho staracz, posdžischo mōže žo tež, dokeľž je tola hewať stromy a schwarny cžłowjek, woženicž. Rad jemu tež pēna ħolza ruku sficzi.“ (Boťracž.)

Zyrkwinske ewangeliske nowinarstwo.

Tutōn tydžen bē a tuta njedžela ħiščcze je sa to postajena, žo by žo kōždy a kōžda, so bchju žo wschitzu sa to prōzowali, so žo nam naschje nabožne kopjenka sđeržca. Esy ħnadž ty jedyn f tych, kiž hwoje nabožne kopjenko wjazy njecžita? A ty, žy ty žebi jene sťasať? A ty, žy jeneho cžitarja, jenu cžitarķu sa njo ħobyl? Nabožne kopjenko nētkole jedyn f tych pucžow, po kotrymž chze Bože ħłowo, fšchesczjianski duch do kraja, do luda, do domow, do wutrobow!

Nasche ewangeliske krajne konsistorstwo wobrocža žo na wschē woħady a na wschēch woħadnych se scžēħowazhymi ħłowami, so by f tym ħame zyrkwinskemu nowinarstwu na pomoc pschischlo a jemu pomocnikow sbudžilo:

„Prēdowacz jo chzu, prajicž jo chzu, piħacz jo chzu“ — tať je dr. Marcžin Luther 10. mēřza 1522 na klētžy Wittenbergskeje mēščecžansteje zyrkwije f hwojej woħadže prajil.

Schto rēka to, hdyž niz to, so dyrbi f prēdowanemu ħłowu cžilščezane ħłowo pschistupicž? S tym je tež poħasane, kajkeje wažnosčze dželō zyrkwineho nowinarstwa ma. Kaž Boža ħlužba woħadu f ħłowu prēdowanja ħromadžuje, tať chze zyrkwine nowinarstwo Bože ħłowo do domow noħycz: jena ħlužba to, bjes kotrež njeńdže! A to woħebje nētkole niz! Wažnosčž zyrkwineho nowinarstwa je w ħamħnej mēřje pschibnwaťa, w kotrež je do žyła nowinarstwo wlitwa na žiwjenje luda nabywaťo. Mjes ħłōħami, kotrež žo wo dušchu luda prōzujā a na nju skutkujā, njeħmē ħlōž zyrkwije pobrachowacz! Žich jara wjele, kotřiz nimo naschich Božich ħlužbow du, doščzahnu jenož ħiščcze nasche zyrkwine a nabožne kopjenka a cžaħopiħy. Tola pať tež tym, kiž porjadnje kemschī khodža, poħlužujā nanajlēpje psches to, so cžitarjā zyrkwine praschēnja nascheho cžaħa rofestajeja a jich sa sprawne ħobudžētanje na zyrkwī woczahnu. Dyrbi žo dorasnje wuprajicž: Bjes zyrkwineho nowinarstwa by žo zyrkej ħama se jjawneho žiwjenja wusamķnyka, haj, by ħama žo pscheradžila!

Runje tutemu nowinarstwu je dženħnišchi džen czeža hospodarskeho žiwjenja se saħubu. Žyly rynch zyrkwinych kopjenow je ħižo sactacz dyrbjaťo wuħadžecž, druhe bchju nusowane, wobħah ħacz nanajbōle wobmjelowacz. Kōřiz wēž snaja, žo boja, so jich dwē tšcžinje wschēch nabožnych kopjenow w tutej sħnje saħinje.

To pať žo njeħmē sťacz!

Wy tehodla wschēch, kotřiz hwoju zyrkej lubujā, naležnje proħymy, so bchju žo, kaž jenož mōžno, sa sđerženje zyrkwineho nowinarstwa postarali. Wy proħymy dotalnych cžitarjow wēstych kopjenow, so jim tež sa pschichod ħwēřni wostanu, my proħymy pať tež tych tamnych, kotřiz ħacz dotal ħiščcze žane njedžel-ſte abo woħadne kopjenko njedžeržachu, so bchju je porjadnje cžitali.

So žo pjenes sa nje potwyscha, njeħmē tomu sadžēwacz. Tutōn je pschi wschēm ħiščcze pschezo tať niski, so mōže jenož potom tajki wostacz, hdyž ličžba cžitarjow pschibēra. Sdnyž pať jōn pschirunamy se wschēmi druhimi džen a wyschimi wudawčami, dyrbimy žo ħańbowacz, so jenož telko sa zyrkwine nowinarstwo cžinimy. Nasch wōttħnjeny tōnz je tōn: Žadny fšchesczjianski dom w kotrymž njeby f najmjeńšcha jeneho zyrkwineho kopjenka bħo!

Zyrkej a ſtat.

S Lubija wēny, so žo tam ħacz na dalsche duchowne mēřtno, kotrež žo psches wōtkhad tšcžeho duchowneho wuprōsdni, f duchownym njewoħadži. S Budyschina cžitamy, so je žo t. farar Wende rošbudžil, ħacz na dalsche f dželā a ħlužby woħady wustupicž a w jenej banzy dželacz, žebi tať wschēdny ħlēb saħlužejo. Bētrowska woħada njemōže wjazy ani duchownym ani druhim zyrkwiny m sastrojniskam doľhody wuplacžecž, kotrež jim po saħonju wot 1. okt. sańdženeho lēta ħlužcheja a kotrež tež f sežiwjenju trjebaja. So by woħadže jeje czežu wolōžil, je žo naspomnjeny duchowny po rošrēczenju se sastrojniskimi bratrami rošbudžil, nakħwilnje f dželā a tuž tež f placženja doľhodom woħady wustupicž. A tať doľho ħiščcze, a ta abo tamna ħerbsko-nēmſta woħada budže tež tať daloko, so njebudže duchownemu tež najnižche trēbne doľhody placžicž mōž, hdyž tola nētkole ħižo tať, so tu a tam jenož nēťajki nusny džel tutch placža, kotryž ħam f sežiwjenju a sdrasčēnju njedōħaha. Potrečēne ħu pschedewschēm woħady, kotrež nimaja sarſkich ležomnosčow abo tola jenož maťo A runje tať to f doľhodami kantorow. Tute žo potwyschujā po mēřje schulskich doľhodom. Schto to potom?? — Njeħmny tu wjele wo tutej wēzy piħali. Njeddyrbjesche rēkacz, so ħu duchowni njespoħojom a so sťorža. Mē, to ani tež po sđaczu tať njeje, ħacz runje ħu psches niskē a husto došč wo wjele mēħazow sapōdžene wuplacženje doľhodom jara schkodowani. Mē ħnadž bē tuto mjelcženje tu na njeprawym mēřtnje! Woħady a woħadni njewjedža nicžo, abo wjedža pschemako wo žylych pjenježnych wobstejnoscžach a woħebje wo tym, schtož doľhody nastupa. Mētko je nadiobo postupowaza droħota žyly wēž czežku a njelubu scžinila a schto nētko? Na to njedy kōždy woħadny spħta najlēpšchu radu dacž se ħłowom a se sťutkom. — Jena f naschich woħadow je na psch. dawanje wupihaka, kotrež dyrbi wot kōřza punt žita swjesčž. To schtož žo tu nawda, dyrbi sactad byčž sa nēcžische a dalsche potreħnosčze zyrkwije a woħady. Wēso, je tuto dawanje swōnka zyrkwineho dawka. Tutōn sbera žo tež nētko bōřsh, je pať jenož po 3/4 lēta 1921 a jeho wulkořtatnym doľhodnym dawku mēřjeny a smēje tehodla pschi 9% sa woħadu jenož niskēho wunoschka. — Tole wscho jedyn scžēħwōľ, so mamy w Salskej wyschnosčž, kotraž nočze zyrkwī pschisťwolicž a dacž, schtož je jeje stare dobre prawo. A schto je to na tym wina, so to tať? Wschitzu cži pschēde wschēm, kotřiz njeħu pschi poľednich sarſkich wōlbach ħobuwōlili a f tomu wschitzu, kotřiz ħu sa te sťrony ħlōħowali, kotrež tajku politiku pschecžitwo zyrkwī podpjeraju!

Š blifka a š balofa.

— **Nabožna šerbifka wottorhanfka protyfa** je hiščeže we wjazy effemplarach š dostaczu w Šmolerjez knihicziščežerši a pola duchownych a na druhich šnatych městnach. Tuž njech šebi tež hiščeže te šerbifke domy, kotrež žaneje hiščeže nimaju, tajfeje kupja.

— **Šerbifka předarifka konferenza** bě šo pónđzeli, 15. januara, w Šerbifim Domje šejchla š wuradžowanjam, kotrež běchu tak wažne a wobšěrne, šo šo njemóžachu wšchě pšchedže-šacž. Tehodla a druhich pšchiczinow dla šo ša pónđzeli, 12. februara, dopoldnja ½10 hodž., wurjadne pošedzenje postaji, kotrež mělo šo wot wšchěch duchownych wopytacž. Šon ras běchu nimale wšchitzy pšchitomni. Šedyn pak to njemóžeshe a to, kaž-to š wulkim wobžarowanjom šwšchachm, šhorosče dla. To bě knjes farar Šschizan-Šodžifski, našch wobšerny a pilny redaktor našcheho „Mišionifkeho Šošola“ a našcheho „Pšchedžena-šaka“. Pšchewem jemu tež tu najwutrobnišcho, šo by bóršy šažo še štrownymi mozami šwoje šastojništw šastawacž a ša našche Šerbifstwo škutkowacž mohl. Š dobom pšchiamknjem wutrobne,

njech tež šapodžene, šbožopšchecža š 40 lětnemu šastojniškemu jubileje. Šoh luby Šnjes špožč jemu po šwojej hnadnej woli hiščeže dobre lěta ša šwěrne džělo w Šnjesowej šyrki na šemi kaž ša našche Šerbifstwo! — Šošlednje čžifšto „Mišionifkeho Šošola“ wuidže hiščeže, a ša nowe lěto šo dalšche čžifšla pšchihotuja, na šhwilnje wot knjesa fararja Mišele. „Mišionifkemu Šošolej“ pak hrošy štrach hiščeže wot drugeje štrony. Šobrifke pšacžifny, njehměrna drohota traschi jara. Štare lěto škoneža š defizitom a nowe lěto žada šebi wulkich wudawšow. A tola šo roššudžichm jenohložnje ša to, šo dyrbi našch „Mišionifki Šošol“ dale wulhadžecž. Šomoz a podpjera bu pšchilubjena a drugeje a wobšěrnej šmemy drje wot našchich Šerbow ša tutu wěž Šnjesoweje šyrki woczafowacž, šo wšcho, šchtož móžne, čžinja, šo bychm tuto nabožne šopjenko šdžerželi pšches tuton čžezži čžaf. — Šena druga wěž je tehorunja defizit pšchiješla, a to nabožna wottorhowanifka protyfa našchemu knihownemu towarštwu, a to pšches to, šo w pošlednich tydženjach wudawki ša nju pšche wšchu měru pšchiběrachu. Šneporadži-li šo knihownemu towarštwu, tu pomozy dostacž, šnicži jemu doh ša dolhe lěta špomozne škutkowanje ša Šože šraleštw mjes Šerbami. Doh drje pokazuje wulke licžby, ale šchto šu wone porujo licžbam, kotrež nětkole n. pšch. ša Šože žito dostawaju! Tuž bu wuradžowanje wo tutym dypku wobšěrne a dolhe, wošebje tež tehodla, dofelž šo š dobom jednajšhe wo to prašchenje, hacž tež ša nowe lěto 1924 nabožnu šerbifku wottorhowanifku protyfu wudamy. Wulka wjetšhina šo wupraji ša to, šo by šerbifke knihowne towarštwo tež ša nowe lěto tajku pšchihotowalo. Š dobom šo tež wobšamknj, šo měl nabožny ras protyfi hiščeže bóle a wobšěrnišcho šo pokazacž. Protyfa ma byčž džeržana žyle po wašchnju němšfeje wottorhanfšfe protyfi š Neufirchena abo teje wot „Nachbar“ wudateje. Wošebje dyrbja pšchidate byčž ša kóždy džěni městna biblije š domjazej nutrnosčeži, kaž je to „Šomhaj Šoh“ lěška pošicža še šwojim „Biblija — čžaf — čžlowješ“. Š dobom šo tež ta nadžija wupraji, šo potom našchi Šerbjo tuto ša našch čžaf tak mušne džělo tež podpjeraju, wošebje pšches to, šo ju kupuja, a šo tež tu ša 1923 hiščeže dokupja. — Dalšha rošmowta dowjedže naš šažo š našchim šerbifim prašchenjam, kotrež naš pošledni čžaf hušezišcho štarosčež čžinjachu a — njepraju drje pšchewjele — naš nješpokojnych a šrudnych šezinichu. Šnjenju našche šyrkiwane žadanja: šerbifšeho šuperintendentu a š najmjenišcha jeneho šerbifšeho šynodalu. Šhonišm škonežnje, šchtož hacž dotal njeběchm ani w konferenzach, ani pšches „Šomhaj Šoh“

abo „Šerbifke Šowiny“ w tutym roššudnym wašchnju šhonili. Š krotka: Šerbifšeho šuperintendentu njedostanjemy a tuž tež šerbifku šuperintendenturu niz. Šenož naměštnik němšfeho šuperintendenty ma šerbifki duchowny byčž. A to druge žadanje šu nam a tež do žyla šacžifnyli. To je šrudžaze a poražaze, a tuž bjes džywa, šo šo šhromadženi w tym šmyšle wuprajichu, šo našcha šyrkiwane wšchnosčež tak na naš Šerbow a jich wošebitoščež njedžywa, kaž to dyrbjała jako šyrkiwane wšchnosčež. Pšchiruna šo š tym šadžerženje politifšfeje wšchnosčeže, kotrež je nětkole žyle hinajšche pšchecžiwu žadanjam Šerbow. Wošebje namašchm pšchiczinu š tajšemu roššudej w tym, šo šyrkiwane wšchnosčež tež to njepšchiswoli, šo mjes tymi 13 šynodalami, kotryžž powołacž móže, š najmjenišcha tehdy jedyn Šerb je, hdyž njeje pšches wólby žadny tajki do šynoda pšchihoch. Šdyž dže, by šo tu na našche žadanje džiwacž mošlo. Šhromadženi tehodla tež wuprajichu, šo nješku š tym, šchtož je po rošprawje knjesa šynodala fararja Šeršaka ša naš Šerbow postajene, špokojom, šo dale na našchich šnatych žadanjach wobšejimy a šo šo dale ša jich dopjeljenje prózujemy! Šnjesej pšchedžyž konferenzy, šararjei Šomajšch, wuprajichm ša jeho wšchelaku prózu, kotruž je we tutych naležnosčežach měl, wutrobny džaf. — Wšchě tele wězy dowjedžechu naš š jenemu wot někotrych duchownych hižo dlěžšich: čža šastupowanemu namjetej, šo ma šo wěšty šwjaš wšchěch šerbifko-němškich a němško-šerbifkich wošadow wutworicž. Wo tutym dypku ma šo pšchede wšchěm 12. februara dale jednacž, a tehodla je pšchifšlučnosčež wšchěch duchownych, šo na tutym pošedženju wobdželicž. — Wjele, jara wjele džěla a štarosčežow a prózy a pomozy a woporniwosčeže žada šebi nětkle Šnjesowa šyrkej wot naš wšchěch, a na tym wšchěm njedyrbi a njehmě to pobrachowacž, kaž pšchede wšchěm tež na šwěrje a lubosčeži niz a na tej jenej wěrje niz, kotraž je móž njepowalna. Do tuteho wšcheho nuts a š špomoznemu dokonjenju teho wšcheho škuscha tež to wošebite a wošebne džělo ša to, šchtož je š krotka wuprajene š tym šlowom: němško-šerbifke a šerbifko-němške wošady a jich šyrkiwifške a nabožne žiwjenje!

— **Šyrkiwini padušchi** šu dale a nješprózniwifšchi. W Šchönheidže dobuchu šo do Šožeho domu a rubichu wulke šlēborne šwěczniky š woltarja a š draštkomorfi jedyn talar.

— **Šifšowannje.** Do Šrusške je wutrobnu próštwu a naležne naprašchenje, hacž čžyli knježa duchowni šo pšchecželnje wobdželicž na džěle ša „Šomhaj Šoh“ a tež nabožne nastawki abo předomanja na šo wšacž. Wo wotmoštwu — šnadž šhromadnu — prošy redaktor, kotryž potom tež njedžele a šwjedženje šdželi š wušwolenju.

— **M. w M.** ša Šexag. — **U. w Šh.** ša Šštomih.

Biblija — čžaf — čžlowješ.

Šchěšty tydženi, wot 4. februara hacž š 10. februarej.

4. Šexagešima. Jana 4, 5—15. — Šh. 289. — Gal. 1, 1—10.
5. pónđzela. 22. pš. 1—20. — Šh. 78. — Gal. 1, 11—24.
6. wutora. 22. pš. 20—32. — Šh. 679. — Gal. 2.
7. šrijedu. 23. pš. — Šh. 160. — Gal. 3, 1—14.
8. šchwórtk. 24. pš. — Šh. 47. — Gal. 3, 15—19.
9. pšatk. 25. pš. — Šh. 219. — Gal. 4, 1—18.
10. šobota. 26. pš. — Šh. 608. — Gal. 4, 19—31.

Šamolowity redaktor: šarar Šyrgacž w Šošacžizach.

Čžifščež Šmolerjez knihicziščežeršne a knihatnje, ša. družštw š wobmj. rukowanjom w Šudychinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebies mana
Njeh ćl khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

Šerbske njedželiske kopjeno.

Wudawa so kóždu šobotu w Smolerjez knihiczišćežetni a płaczi šchtwórtlětnje 15.— hr.

Seragesima.

Jana, 4, 5—14.

(Jesuf posticja Samariskej žónskej žiwu wodu.)

Woda žórlesche so na městnje, hdžež běsche něhdý wótz
Jakub bydlił. Jakubowa studžeń tutej studni rěčachu, haj hi-
šćeže dženka rěčaja, pschi kotrejž běsche sprózný a lacžny putnił
něhdý posastał, Jesuf. Derje tamnej žonje, kotrejž je se šwojim
šlowom žohnowanje posticził. Kóžde šlowo je kaž šrebnjenje
š Božeje šbóžneje studnje.

Njeh nam to nětkole runje do pomjattka pschińdže, hdžž
šo wabi a napomina š šđerženju šhešćizjanskich nowin a špišow.
Tu běža tež te ryncžki kaž wodžicžki; te nastawki, pomucžaze, na-
twarjaze, pošhljnjaze, trošchtowaze šu kaž šudobje š napowjazej
mokrinu. Kaž Jesuf tamnej žonje šo šloži ju se šwojim darom
wobohacžicž, tak te njedželiske kopjeno, njeh rěka „Bomhaj Bóh“
abo kaž chze. Tute kopjenka pschitšadžeja š wam, wy žónske, wy
macjerje, š wam, wy mužžžž, wy wobstarni. Šsnadna, niž ru-
nje dowěrjenje šbudžowaka běsche tamna Samariska, kotrejž tón
Šnješ praji: „Šjecž mužow šy měla, a kotrehož nětkle mašch,
njeje twój“. A ja praju: Šak Bože šlowo w dobrých špišach wu-
troby dobrých a njedobrych, šchistupnych a njepšchistupnych pŕta!
Praj: Šsmě Boži pošol woněmicž, kiž takle wot durjow š du-
rijam šhodži, tež š tym, kotrymž žadny šnył šwonow, žane šlo-
wo přědowanja wjazž njedozpije? Šónle pošol, kiž wo štu-
čach Božich w našch dnjach, wo štučkach wěry a lubosče, wo
dobywanju a podleženju bėdžerjow wo Božu a Šhryštufowu wěž
we wichorach nětczišcheho čžaka powjeda? Šsmě šo ewangel-
štemu nowinaštwu št satylacž w hodžinach wazneho rožšudže-

nja, šo miliony wjazž nicžo njepšlyšcha wo žiwjenju ewangel-
šteje žyrkwoje, šo wjazž njedopominjeja na jich nadawki, šo nje-
wěra, blud w šjawnosći psches njepšhecželšte nowiny a papjerný
dobheče wobšhowa? Šwoja ewangelška žyrkej tež na tebje ličži,
šo špišy šam džeržič, ša nje wopruiješch a šo tak šwěrný w czež-
šotach wopokazešch! Šižo je nišenscha pošojza našchich ššče-
šćizjanskich nowin šaschta, a štrach hrošy, šo šta drubich ša nimi do
škaženja pošndu.

Šduž šny na tute našche studnicžki š dobrej wodu špom-
nili, šedžbujmy poš našchim ščženju na to namokwojenje: Šjer-
my dar Boži, žiwu wodu š wěčnemu žiwjenju! „Šdu by ty wje-
džala tón dar Boži, a šchtó tón je, kiž š tebi praji: daj mi šo
napicž, dha by jeho prošhla a wón by tebi dał žiwu wodu!“ Še-
sus je wo kapku wody prošhł. — Šak witana, na horžym dnju,
dužy poš prošchnej dróšy! Šaj, žiwa, čerstwa woda je Boži dar!
A Jesuf, napicž nje wocžakujo, žonu na duchownu pošrebu do-
pomni. Šacž je šnata, šchtož w psalmje pižane šteji: „Wón wje-
dže mje š čerstweje wodže“ a šašo: „Mojej dušchi chze šo picž poš
Bošy, poš tym žitwym Bošy“. Ššchego šašo a šašo š Bohom šo
wofšchewicž — to dawa špokojenje! Šdu by ty wjedžala tón dar
Boži! — Šajka kražna wěž, šebi dacž pošćicžicž wot Jesufa,
teho dobrego paštryja, š jeho štablej šo mēcž, šobu čžahacž še
Šnješowym pschitwarškam, w kotrychž šlincži:

D njebieske žórto, šak wofšchewišch mje;
Šchtož tebje šej žada, tón š šbóžnosći dže.

Šduž wopŕta tebje, dha wobštara šebje. (šh. 289.)

Šschincž se žadanjom, dha šacžuwášch pschi pošluchanju a
pschemššlowanju Boži dar, Boži měr a Bóštku myšł, šhlnosć a
šnadu šjerješch.

Ž i w a w o d a ! W tym je to wěrne, woprawdžite a pchezo nowe žohnowanje wuprajene! Tajke, kaž tamna žónska w Bethaniji, Marja, wužiwasche! Daj, wona ho Jesuſkej ponižnje da, a s jenicžkim njebjeſtu ſbóžnoſež tam ma.

Jesuſkowne ſłowo a wofſchewjenje drje tež wſchudže s nowa trjebamy. Echto nutrniſcho kóždy džen papječki ſchecſcijanſteje protyki na ſeženje ežita hač ſchecſcijanſzy ſmyſleny ežlowjeſ? Echto ſwěrnicho w ſwójatym piſmje a dobrych ſpiſach pyta hač Boži pſheczežel? To wſchaf je waſchnje Božeje žiwjeje wodny, ſo ežim bóle ho trjeba, ežim wjazy žadanja ſbudžuje — ale tež ežim ſbóžniſchu móz podawa, ežim džaſowniſcho ho ežerpa.

Echto tebi ju poſticža? Tón ſamlutki, pſches kotrehož je Bóh na kónzu rěčal, Boži ſyn, kiž je pſches Jaſuba, teho patriarchu, kaž pſches wſchěch profetow. „Ešy ty wjazy, hač naſch wótz Jaſub?“ ho Samariſka žona Jesuſa praſcha a tutón wotmoſtwi, ho njeſtarajo wo jejne napſchecžiwjenje: „Echtož ho teje wodny napije, kotruž ja jemu dam, temu ho wěcznje picž njeſechže“. Daj ſebi rěčecž, daj ho pſcheproſchecž: pſchi Božy ſu mozy s njeſachodnej kraſnoſežu! Spytaj ſa ho, kiž ho je s boſa wotajit, ſabyl, ſanjerodžit! Pſchi ſawjercženju ežaka, hdžež lud hiſchěže pſchezo ſwoje kóſtopieža žada, hiſchěže pſchezo na dyrdomdeje a reje bēha! Pſchi ežežkótach a nuſach, kiž niſiony domachpytajo, chzu nje-pſcheſtawajzy wotacž: Bóježe s temu ſnjeſej! Njeje hubjenſtwe naſchich dnjow s temu, ſo chze naſch ſawutlazu lud s duchownemu ſawróčženju wobrocžicž! Tamna žona je priódzy praſila: „Ty ho žid a ja ſym ſamariſka žona“. Tónle roſdžel ſabwſchi je potom praſila: „Daj mi ho napicž“. ſnjeſowny dar — žiwa woda je ſa wſchitkich na ſwěče a njeje na Eſerbow abo Nēmzow wobnjeſowana. Raž daloko ho žórka na ſemi namaſaju a lačni s nich pijeja, dže tež hnada wofſchewjenja s Božeje ſtudnje. Džekacžerjo ewangeliſteje pſchiwotachu: Wy ſeže wot wulkeho industrialneho a kapitala póſtlaný — ale tón jim ſylnje ſwědečeſche: ewangelion je móz Boža! a móžeſche ſwój wotſchynjeny kónz dozpicež a ſta poſhluciz nježiwajo tyſaz s džela pſchecžiwnych pſchipoſhlucharjow. A druſy ſmēdžachu jeho podpjeracž.

W o d a d o w ě c ž n e h o ž i w j e n j a ho žórłaza hiſchěže raſ: Boži dar to! Bóh ſtaj ſwoje žohnowanje s naſchej ſhudobje a wobradž je naſchemu ſawutlazemu ludej! Niž jenož ſa jenotliwe duſche ale tež ſa ludowe ſyly chze wono ſpomozicž. Hač do kónza ežachow budžeja ludy wocžerſtwicž a wonkódnicž. A hdžž žana ſtrowotna woda a žane lékarſtwe tebi wjazy njebudže hojicž, budže ſamolutzny Boži dar tebje móz ſdžerežecž. Bóh ſdžerž jón nam a naſchim džecžom hač do ſbóžneho ſkónčjenja. ſamjen.

Pſchibotuj pucž ſłowu Božemu do luda.

Njeměniſch drje, ſo tole napominanje njeprawe, a tež niž ſo do naſcheho ežaka njeſluſcha. Hdžž pak to njeměniſch, domol mi, ſo ho tebje taſ naſdala wopraſcham, ſchto to nětko ežiniſch, ſo by Božemu ſłowu pucž do luda pſchihotowal. Je wotmoſtwa jenož jene ſpodžiwanja polne: „Ja? Kaſ to ja?“ To by mi žel bylo, pſchetož runje s twójim ſobudželanjom ho licži w Božim kraleſtweje a tón, kiž s nim licži, je tón ſamy, kotruž rano ſahe wuńdže a džekacžerjow jimaſche: Bóh ſnjeſ.

Dyrbju ſnadž eži hiſchěže raſ praſicž, kotry pucž to runje nětkole jara wažny a dobry, ale pak runje taſ jara wobrožený? „ſchecſčanſte nabožne kopjeńka a ežachopiſy.“ S tym móžu eži jón s krotka wopiſacž. Tutón pucž wjedže nuts hač do domow tych, koſiž ho ani jenu nježelu ſa léto abo porėdſo na pucž s Božemu ſłowu w Božim domje naſtajo, koſiž ani ſpěwaſkich ani

bibliju do ruſow njewoſnu, byrnjež měli, abo tajkich do žyła nimaju, a wón wjedže nuts runje taſ do domow ſpěwazych a ho modlazych ſchecſčanow. Njedyrbjaſ ty to ho poſtaracž, ſo tutón pucž woſtanje pſchihotowany Božemu ſłowu nětkole? ſchecſčan, ſchecſčanſka tola rěcacž chzeſch a byčž! To rěka dženska žyle wěcže, wójowat byčž, ale pak runje taſ tež pucžetwarjeſ byčž a pucžepſchihotowat. Pſchetož wulka woda drohoſy je jich roſtorhaſa wjele pucžow a wjazy jich chze. Wichory nuſy ſawěja ſe ſněhom ſmyy a liwkoſeže tych pucžow doſež. Tuž: Echto ho ežiniſch abo ežiniſch, ſo bychu wotalni ežitarjo nabožnych kopjeńkow tute ſwěru dale ežitali a dale ežitacž mohli? Echto, ſo by jich tych ežitarjow džen a wjazy bylo? Płacžina ſa naſche „Bomhaj Bóh“ je tola taſ niſka ſa naſch ežaſ, ſo budžemy ju ſkoro hižo tehodla pomyschicž dyrbječž, dokelž hewaſ wjazy doſež maſchych pjenjes njeſmējemy, je ſaplacžicž. Wbo ſchto to hewaſ hiſchěže wina, ſo njeſy ničžo ežiniſch, ani ſa njo ani ſa druhe? Njeſapomimny: Božemu ſłowu pucže pſchihotowacž do luda, to rěka, ludej pucž pſchihotowacž s Bohu a tuž s wumožerjeje, s wumóženju!

Jesuſkowna wozka.

ſł o ſ : Ho ſwojim hłobu.

Jako wozka Jesuſa
Ešym ja polna wjeſela,
So mój paſtyr ſo mnu ſhodži,
Wje na ežerſtweje paſtweje wodži
A mje ſnaje, lubuje,
S mojim mjenom mjenuje.
S nim ja ſhodžu tu a tam,
Eſtótku, ežerſtweje paſtweje mam,
Kotruž ſa mnje wſchědnje ſhowa
A mje s naſchecženju wola,
ſacžuwam pak lačnotu,
Wjedže wón mje s žórleſchtu.

Nochyſka ja wocžicžka
S Jesuſkom byčž wjeſola?
Pſchetož po tym ſemſkim ežachu
Budu na njebjeſkim kwaſu
Eſedžecž w klinje paſtweje
Njemuprajnje ſbožowna!

Ebožowna we Jesuſu,
Ebožna w ſwojim Ebožniku,
Njeboju ho žanoh' ſteho,
Jeno ſo mam wěcznje jeho,
Jeho krej a ſaſlužbu,
Dha pſched Bohom wobſteju!

Krej a prawdoſež ſchryſtuſka,
Božoh' ſwójatoh' jehnecža,
Draſta moja to je nowa,
W njej ho duſcha pſychi, ſhowa.
Tutu draſtu je mi daſ
Jesuſ, mje taſ lubowat.

Lubowacž nětk Jeho chzu,
S žylej duſchu, wutrobu,
Jeho wozka budu woſtacž,
S jeho hnady ſbóžnoſež doſtacž
Tam w Jeho kraleſtweje
Ežeſežicž, ſhwalicž wobſtajnje.

Wotročil.

(Potraczowanie.)

„S Bozej pomozu hym jeho hižo cžitanje namuczil“, rěče-
šče Method dale, mjes tym so bur jeno s hłowu tschafesche, je
spodžiwanjom na njeho hladajo. „Porěczach tež se starym Da-
vitom wo nim. Tutón je swólniwy, jeho w liczenju rostwuczo-
wacz, a natwuczič, kať so pschedawa. Wšesze tola, so so w psche-
kupstwoje ničtó Židej njeruna. Pšchemyšlcze žebi, wo cžimž
žmój rěčakoj, prjedy hacž so w tym roshudžicze! Du nětkole
i nim kufť do lěša.“

Prjedy hacž so bur dohlada, bě žam wo jstroje. Pšches
wofno widžesche, kať Method Samka, so wjeřelo s nim rosmot-
wjejo, wjedžesche, doniž so jemu i woczow nješhubiščaj.

„Schtó mi tola prajesche? — A kať wón rěči? Kať kniha!
— Schtó by žebi na něšchtó tajke pomyšlit! — Na cžo žebi tón
řadla tež njemyšli. — To je runje tať kať s tym sařypanjom
žumpawy! — Samko praji, so je drje daloko po žwěcze wokolo
pobyl a wjele našonit. — Ale prawje ma! Wyč žam wjeřoty
byť, by-li i teho hólza něšchtó řhmane byť!“

Bur pytasche žwoju žonu. Dyrbjesche s nim žobu pšches
pola hicž. Tola dženža wot wšchěch plodow maťo wohladashtaj.
Wuradžowashtaj žebi a pšchemyšlowashtaj žebi, a burowka bu
žyle mloda sažo so wjeřelo, dofelž dyrbjesche s jeje lubuška
hiščeže něšchtó řhmane hycž na žwěcze. —

Mjes tym ředžeshtaj wobaj, wo kotrymajž rěčeščaj, we
kliskich dubach a wokolo njeju žyła cžrjoda džěczi. Method jim
pomjedasche.

Wšitke džěczi we wšy snajachu Dndražitez Methoda. Džě-
czi a pšy pytnu hnydom, řchtó je jim dobry a du sa nim.

Běšche jim řady žwojeje hórki w rěčy řyřiróřkaty hatť
wuryť, so bychu so tam žumpacz mohťe. Tež hacžiščežo bě jim
natwarit, so bychu cžim lěpje rybicžki sojicz mohťe. Na pasť-
wiščežach wupomha nětotry řrócz řastyrjam i wuřkosczow. Šdnyž
mějesche w nalěczu wjeczor kufť řhwile, bě jim s wittow piščežakfi,
s blosanki řhlawy a putawy řhotowit a nětkle sažo s worjehow
lubonki. Mějesche řaki polne tajřich wěžkow a rosdžělesche je
mjes male dary lubowazy ludžit.

Běžachu sa nim kať pšyčzi, a wřhudžom, hdžež džěšche,
njech pšches wjeř abo pšches polo, wotachu sa nim „Wuj Method!
Wuj Method!“ By-li jemu burowka řhlěb s twaróžkom ř řwa-
cžini na polo žobu daťa, rosdžěli to huřcžišcho mjes řhudnyč
huřarjow.

Řralowste wjeřele mějachu pať džěczi, hdnyž mójachu kať
dženža ř njemu pšhincž, so ř jeho nohomaj řeřyřacz a pšhypo-
řhlichacz. Pšchetož kať wuj Method, tať njemóžesche na žyřym
řwěcze ničtó pomjedacz, to bě pomšhittownje jich mēnjenje.

Na blisťej kuzy pařechu so wozny a krowy, ře řolizam pšh-
řlepane. Džěczi ředžachu a so njepřknychu a pořluchachu tať
tež nětkole na něřajku řtawisnu.

Žedny s hólzow bě mlodu mowu řastojczku namakať.

„Chžecze-li, čžu wam něšchtó wo řastojzach pomjedacz!“ džě-
šche wuj Method. Džěczi wotachu: „Dw haj, ow haj! wo řastoj-
zach!“

„Tuž pořluchajcze, kať řastojzy domoj dolecžichu. Řastojzy
wotměchu řlět a wuradžowachu daloko, daloko tam w jenyh kraju,
w kotrymž wokolo hód řchtomy řežěja, a řad řrawi, tam, hdžež to
telko řjaných a krařnyh řwěřkow, řajřichž pola nař do žyła njeje.
tam, hdžež pať řu tež telko řadow, so cže řhyma woběhuje, tam
něhdže w dalokěj řřizy to bě.“

Bě to řjany řlět. Wřchě řastojzy kupachu so najprjedy we
rořy, cžęřachu řuknicžku a řóžda s nich bě runa řěřnej holecžy:
cžorne włóřki řěřnje řežęřane, cžorne řtawczki řaž se řomota,
cžornej tej wócžy, na cžorn tón řaz, běle te řchijnizy (řchlipřy)
a ta řuknicžka i dořhej wlecžnizy (řchlepu), žyle řaž wōřebena
řnježicžka.

A tutomu řlěťej pšhileczachu řastojzy se wřchě řoncžin po
řtach, haj po tyřazach. Žaťo běchu so wřchě řhromadžite, řapoczka
so řhromadžisna. (Potraczowanie.)

Žyrkej a řtat.

W řakřim řejmje je wěž, kotraž so s pjenjeřnyhmi naležno-
řežemi řakřiteje řrajneje žyrkwje řaběra, maleho dořyřka cžinika.
Pšhči wothřowowanju naliczi so wjetřčina řa to, so bu wubjertej
A pšchepořasana. Schtó pať potom s teho budže, hdnyž so pšhed
řejm wróczi, wohladamy řakřle. Na cžakřu je řtoro, so by so tu
řřjadwanje řtalo a kraj pšhypořnať, so ma wón řaž řwojim dru-
řim řastojnikam tať tež tym našesche žyrkwje dořhody placzicž,
kotrež řu drohocze pšhiměřjene, pšchetož dořhož džělenje řtata a
žyrkwje wuprajene njeje, je řtejnishčežo duchownych ř řtatej to
řame hiščeže řaž prjedy.

Se řamřnyhmi prařchenjenti řaběrasche so tež wurjadna
řhromadžisna Lubijskeho žyrkwineho wokrjeřa. Běchu wřchizy
pšches jene w tym, so ma so na řóždy pad něřajki pomozny řtuff
řarjadowacz, doniž řrajna žyrkej porjadnje řwojich duchownych
řastaracz njemóže, do žyła, doniž řrajna žyrkej řwoje pjenjeřne
wězy tať řřadowaka njeje, řaž žebi to nowe wobřejnosczę řadažu.
Runje w pořlednim cžakřu pšhithadžesche powjescz po powjesczu,
so dyrbja duchowni druge džělo pyřacz, čžeja-li wobřtacz a žiwě
hycž. S tajřim pať řchřoduje řastaranje wōřadow a wōřadnyč
a s tym řažo žyle žyrkwine žiwjenje a s tym řažo žyle žiwjenje
luda. A runje tu je tola teje řchřody a nuřy hižo dořcz, so so nje-
řmē ničžo wjazy řkomdžicž, wjele bóle wřcho cžinicž, so by to
lěpje byťo. A wono so to hižo řtawa. A žyle wěřcze budža to
nařchi Šserbjio, wōřebje nařchi řerbszy burjo pořledni, řiž so tu
řarjeknu. —

Mjes druhim bu w Lubiju tež řa žyly wokrjeř pšhijaty na-
urjet, so maja so wřchě placzęja řa žyrkwine džěla, řaž wěro-
wanja a pohrjebny, kotrež so do žyrkwineje řařy placzę, tať po-
wřchicž, řaž žebi to řpadnjene pjenjeřy řadažu. W tu řhwilu
dyřbi so řa 1 hr. měřneho cžakřa 200 papjeryňnyh řřitownow na-
řcheho cžakřa placzicž. Džěla řmonjeryow, dořkow atd. woblicžka
so po mřdže, kotraž so na hodžinu placzę. Tuto wobřamřjenje
je wulzy nuřne a řastupjene řerbske wōřady řu lubjeryad pšhihlo-
řowale. Je pať to řakřle řapoczakř. S najmjeřišcha žyła řuřizy
dyřbi so tu pšhijamřnyč, a hdnyž to njeřadža, dha tola wřchě
te druge řerbske wōřady, řaž bu to na pořlednej řerbskej řonse-

renzy namjetowane. — Liczba 200 je pschi placziinach džengni-
scheho dnja — dollar 49 000 — hižo psche mala. — Powyschenje
šo pschezo sa zhyt wotryež wošjetoi. Wysche može kóžda wošaba
šama hič, niže paš niz. —

Luby měšaczk.

Luby měšaczk, kaš rjenje
šhodžisch wysche mrocželow:
To je Bože postajenje,
šo by tamnu drohu schoš.
Šmécž nětk wšchittim spróžnym jašnje
do jich čičej' komorki
a twój blyščež njech njemuhajnje
měr w našej wutrobi.

Luby měšaczk, kaš měrnje
šhodžisch w tamnej módrini,
š njeje pschpowjedasch šwěrnje
Božu luboščž w šwětkošči.
Šladaj na naš mišje dele
dženš' tu zhyt čžemnu nóz,
a njech šdychowanjom wjele
Woněmi psches "Božu móž.

Luby měšaczk, kaš zunje
šhodžisch tam njes hwěžkami,
pschecročisch twój pucžik runje,
kaž jón Bóh čži postaji.
O, ty šwětko Bože, jašnje,
na njebestej twjerdžisni,
nam ty pschpowjedžisch krašne
rašche serja w blisčošči.

Š bliska a š daloka.

— Šserbška předaška konferenca šhromadži šo š wurjad-
nemu pošedženju póněželu, 12. februara dop. ½10 hodž. we
Budyschinje. Nusnych a wulzy wažnych wuradžowanjom dla
njech wšchitzu duchowni pschindu a njech šebi telko čžaka šobu
pschinješu, šo hačž do kónza wuradženjow došaha.

— Š Šodžija psche psches Šserbške Nowiny knjes farar
Šchizhan Šserbam, šo šloži redaktorštw šo našču prothku
„Pschedženat“ a ša našcheho měšacžnika „Mišioniški Pošol“.
Čžehož šo bojachmy, to njebě potajšim wjazu wotwobrocženju!
Wobžarujemy wulzy jara, šo je šhorowatoščž knjesa fararja
nušowala, tuto taš došhe lěta taš šwěru a taš mišchtržy šasta-
wane džělo šložičž. Tež wón štrawješche našchich Šserbow kóžde
lěto š nowa š jich taš rjanym postrowom „Pomhaj Bóh“ we
šwojim „Pschedženaku“, a tutón postrow bě kóžde lěto taš rjanu
a bohaty. W myšli drje jich wjele pschpowołamy dženska wulkeho
džaka pošni knjesej fararjej Šchizhanej š našchim šopješkom
rjane wutrobne „Pomhaj Bóh“ a „Bóh luby šnjes žohnuj!“

— Š Barta čžitamy, šo je knjes farar Matel — kaš nje-
dawno knjes farar Šchizhan Šodžiški — šwój 40 lětny šastojški
jubilej šwječičž šměl. Mjes šbožopšchježazhmi nočžemy tež
my pobrachowacž! Pschpowołamy jemu se šprawnej wutrobu:
„Pomhaj Bóh!“ na dalšche lěta w žohnowanja pošnym džěle!“

— Šmyšli namataja pschezo šašo pucž tež do ryncžow
našcheho šopješka. To wobžarujemy a prošmy wo šamolwjenje.
Wšcho njemóžemy pošjedžecž, něšcto š pošlednjeho čžička paš
dyrbimy. Tam ma to na 14. štronje rěšacž: „Š to džerža tajše
dny žarowanja a pschitaža tajše dny žarowanja a nje mjenuja
luděj to jene mjeno, to mjeno Bóh!“ — Wóhš tež š tomu hiščež
pschitajicž: „Šbo boja šo to luděj tuto jene mjeno mjenowacž,
boja šo to, lud na Boha pošacž?“

Šašča wottorhanska prothka je škut šnutšlowneho mišion-
štw. W našchich wošadach móžachmy lěška noweho pschecžela
witacž. Štary luby bibliški pucžnik je šo nětko nowu šuknju
woblešš a je šej jašo wottorhanska prothka nimo štarých štatow
tež wjele druhich dobyš. Ščto čže nětko tajša prothka poš tajšim
bjež? Wona je mišionarka, a ščto ma wona potom čžinicž?
Šóždy džěn tym, kiž ju šwěru čžitaja, ewangelijon pschinješž do
domow, do wutrobow. Šóždy džěn mašch hladacž, kaškeho poš
prawom mamy. Š hlej, na šamšnej štronje prothki, hžžž je
džen šapišany, šteji tež rjanu šchpruch. Šrjedy hačž na šwoje
džělo šo hotujesch, pschecžitaj šej šonle šchpruch. Dženka, hžžž
tute ryncžki pošam, čžitamy: „Šwój šij a prut trošchtujetaj mje“
psalm 23. Še štaroščžemi kóždy džěn šawamy, še štaroščžemi
tehodla, došelž je wšchón pschichod taš čžmowy, došelž nětk wo-
prawdže njewěmy, ščto nam jutšiči džěn pschinješe. Šle hlej,
wšchitke mrocžele šdurbja šo minycž, našča luba prothka wě rjanu
tróšcht: „Šwój šij a prut štršchtujetaj mje!“ Šjeje nam, kaš by
šo čžžžki šamješ wot našcheje wutroby wotwalik, hžžž tele šlo-
wa čžitamy. Š ščtož ma šhwile, šebi hnydom wocžiniwšchi lubu
bibliju pschecžita zhyt 23. psalm. W nim namaka šhlnoščž a
tróšcht. Š wječžor, hžžž je džělo došonjane a domjazy šromadže
šedžo šej něšcto powjedaju, wottorhacžže šej papjerku a pošla-
dajče, ščto šteji na šadneš štronje dnja napišane. Še to rjane
šerbške pschšlowo. Šašchi wóžžžo šu je šestajeli. Šoni drje
njejšu študowani ludžo byli, ale wulka mudročžž a pobožna wěra
š tuthch šróškich šadow š nam rěčžitej. Š husto šebi prajšch:
temu paš woprawdže taš je. Š nan čžita to šwojim džěčžom,
prajo: „Šo šej špomjatkuječe, lube džěčži, tele šłowa we wu-
trobje šu wjazy winošte, hačž wjele pjenes w móšchni“. — Š
š temu pschezo hiščež rjane šróške powjedancžko š rošmššljenju
a š rošpominanju. Powjedancžko se žiwjenja, a žana bajka to
njeje, ščtož tam šteji. Šehodla čžitajčež jo pošaku a doškadnje,
šo byščežže ša tym pschishli, ščto ma tole powjedancžko runje
wam prajicž. — Šaš čže prothka jašo mišionarka mjes nami
šutkowacž. —

— Šštwowanje. Š. w Šh. ša Šštomih. — Š. w Š. ša Šn-
vocabit.

Biblija — čžadž — čžłowjek.

Ššedmy thžžen wot 11. febr. hačž š 17. februarej.

11. Šštomih. Šana 4, 19—30. — Šh. 314. — Šal. 5.
12. póněžela. 27. ps. — Šh. 441. — Šal. 6.
13. wutora. 28. ps. — Šh. 295. — Šil. 1, 1—21.
14. šrjeda. 29. ps. — Šh. 831. — Šil. 1, 22—30.
15. ščtwórtk. 30. ps. — Šh. 20. — Šil. 2.
16. pjatk. 31. ps. — Šh. 527. — Šil. 3.
17. šobota. 32. ps. — Šh. 18. — Šil. 4.

Šamolwity redaktor: šarar Šhrgacž w Šošacžizach.
Čžiččž Ššmolerjež knihu žiščežernje a knižacžnje,
šap. družštw š wobaj. rukowanjom w Budyschinje.

Sy-li spěwaš,
Pilnje džětaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

• Sserbske njedželiske kopjeno. •

Wudawa so kóždy šoboty w Esmerlejez knihiczišcezejni a płaczi šchwortlětnje 15.— hr.

Čstomibi.

2. Tim. 2, 8.

Čstomibi! — je mjeno dženznišcheje njedžele po jeje starozyrkwinskim sawodže s 31. psalma: „Budź mi khlina skala a twjerdy hród, so by mje sšhowal! Pšichetož ty by moja skala a mój hród, a twojeho mjena dla chyzł ty mje wodžicž a wjesčž.“ — S njej pšched durjemi do póstneho čaža stejimy, do kotrehož s pšichodnej tak mjenowanej kasnej hrjedu sastupimy. A nad tute durje staji dženznišche starozyrkwinske sczenje sa napřimo: „Slaj, my džemy horje do Jerusalema, a wschitko budže dokonjane, šchtož pišane je pšches profetow wo čłowškim khlenu. Pšichetož wón budže podaty póhanam, a budža wuřměšchany a hanjenty a sapluwany, a woni budža jeho krjudowacž a moricž, a na třeczi džeń budže wón sažo stanycž“ (Luk. 10, 31—33). — Pšches čerčjenje a khljercž na khljizu wjedže čžer do krafnoscže! — Tekst džě wschěch njedžel póstneho čaža je to khlowo wo khljizu, wo kotrymž japoschtoł Pawoł khlwědčži, so je khluposčž tym, kiž šhubjeni budža. Nam pak, kiž my šbóžni budžemy, je wono Boža móž (1. Kor. 1, 18). — Wsmimy džě sa tekstne khlowo tu dženzka to japoschtołskite napominanje: „Měj we pomjatkú Jesom Khlrysta“, teho khljizowaneho! a dajmy khlj wotmołiw na dwoje tole praschjenje: 1. W kajkim pomjatkú a 2. hdy abo tak dołho?*

1. Měj we pomjatkú Jesom Khlrysta, teho khljizowaneho! Praschamy khlj: W kajkim pomjatkú? Wotmołwa rěka: W žanym khlótkim, ale pšchez otrajnym. Wnosy khlchesczenjo měnja, so je doščž, hdyž w běhu póstneho čaža khlj na čerčjenje a

khljizž Khlrystowoy myšla a wo nim předomacž, spěwacž a rěčecž khlšcha. Hdyž je potom póstny čaž nimo, je tež spominanje na khljizowaneho Jesuža pšchestalo, tak so nělotši pšches žyłe lěto wjazy na to njespomnja a nihdy wjazy khlj na čerčjenje a khljercž Khlrystowoy njedopomnja. — Ale ty, spravna duscha, měj tola w njespšchestawazym a pšchezo trajnym pomjatkú khljizowaneho Jesuža. — Džeń kóždy wsmi džěl čerčjenja Khlrystowoy pšched khlj a pšchedstajej khlj něšchto s njeho khlj khljowemu šbudženju a čžiu s tym to, šchtož s póstnym khlchrlusšchom tak čžasto spěwacž: „Čžadž žiwjenja ja njebudu čže s mojej myšle pšchecžicž. Haj, tebje, Bože jehnjatko, šchtož ty by sa mnu čžinišo, ja nihdy njesapomnju!“ Kóždy pjatk w tydženju wošebje šbudžuj khljowu wutrobu khlj spominanju na khljercž Jesom Khlrysta, so by jemu wutrobnje khlj sa to džakowal, so je na tutym dnju khlj sa tebje do khljercže podal na hanibnym a bolostnym drjetwoje khljizža, a so by tvoje pšchecžo bylo: Moja duscha wumřěj khljercže tuteho praweho a mój khlj budž, kajkiž khlj a khljercž mojeho Jesuža na tutym dnju běšche. Pšichi kóždej spowjedži, hdyž khlj Božemu blidu džesch, mašch pšchi tym wošebje na njeho spominacž a jeho čerčjenje a khljercž pšchi dostacžu sa tvoje hrěchi do khljercže podateho čžěla a pšchelateje khlwě khlj dopomnicž. Žada tola twój Šbóžnik kam: „To čžinčže khlj mojemu wopomnjenju!“ a khljowu Pawoł nam to wukladuje: My dhyrbimy „jeho khljercž pšchipotědacž, hacž wón pšchiridže.“ — Šlej, tak budž a wštań khljominanje na khljizowaneho Jesuža niž khlótko, ale pšchezotrajaze we tvojej wutrobje, so by wopravdže rěkašo:

„Twój khljizž a mjeno krafnu tu w mojej wutrobi khlj pšchezo khlwěčži jažne a tež mje šwojekeli.“ —

* Šl. Š. Beč, Předomawške pšchednoschti. XVI.

Měj we pomjattu Jesom Ahrysta, teho fšchizowaneho! We tajkim pomjattu? Wotmolwa rětaj dale: Niz w pschirodnyh ale psches fšwj. ducha roškwětlenym. Róždy čłowjet ma mjes pschirodženymi mozami fšwojeje rošomneje dusche tež pomjatt, psches kotryž wěz, kotruž čzita a fšlyšchi, derje wobkhowacz móže. S tutym pschirodženym pomjattom nětk pschimnu tež njewěrjazy drje tón podawt čzěrpenja a fšmjercze Ahrystuškoweje, so jón po wšchěch wobstejnoščach w čzěrštwym pomnjeczu maju a tež póštně přědowanja dolhi čzaš w pomnjattu wobkhowaju. Ale wěrjazy ma Jesom Ahrysta, teho fšchizowaneho, we pomjattu psches fšwj. Ducha roškwětlenym. Sswj. Duch dyrbi čzi wutrobu a pomjatt wotewricz a roškwětlenej woczki póšnacza dacz, so by w tutym fšwětle hlubofo do potajnstwa čzěrpenja a fšmjercze Ahrystuškoweje pohladował a tak tošame po jeho jchě-rofoščzi a dolhoščzi, wyšokičzi a hlubofoščzi spóšnať. Sswj. Duch dyrbi twój rošom jaty wšacz pod poškuschnošč wěry, so psches jeho snutstomne fšwědčjenje by pschpadnyť tutemu potajnstwu wo fšchizowanym Jesušk, kotrež čzělny čzłowjet šapschijecz njemóže, dofelz je jemu hlupoščz; pschetož wono ma duchownje šo fšudžicz. Sswj. Duch dyrbi čzi Jesuška pschekraščnicz, so dopóšna-jesč, kať s nim wšcho mašch, Wujednarja, Ssrědnika a Šbóžnika ša čzaš a wěčnoščz. — Njebudžichu-li čze wučžobnizy na fšwjatki fšwj. Ducha doštal, ščto budžechu s přědowanjom wo fšchizowa-nym Jesušk wuškutkowali? — Duž čzyl tak šnjesh Jesušk fšwo-jeho Ducha dacz do našch wutrobow a wěrne šezinicz to šlowo fšwojeho šlubjenja, kotrež je pschi fšwojim wotšalenju do čzěrpe-nja a fšmjercze fšwojim wěrjazym šawoštajit: „Ša čzju want teho Šrošchtarja, fšwj. Ducha, pošlacz a tón šamy šmėje mje pschekrašč-nicz.“ —

Měj we pomjattu Jesom Ahrysta, teho fšchizowaneho! We šajkim pomjattu? Wotmolwa pošlednja rětaj: Niz w mornyh, ale žitwym pomjattu! Morny je pomjatt, hdyž šo wězy do-pomnišč a wo njej šlyšchisch, ale bjesšapschijecza a bjes hnučza šo wutroba bjes šaczucza pschi wězy, na kotruž šo špomina, wo-štawa potom kať přjedy. Žiwy pať je pomjatt, hdyž psches špo-minanje na wěz šo nutrnje hnuješch a šapschinnješch, so psches to wošebje dwoje hlowne šaczucze šo šbudži: wješokošcz abo šru-doba, lubošcz abo hida. — Mějmy Jesom Ahrysta, teho fšchizo-waneho, tola w žitwym pomjattu, šo, kať čzasto na jeho fšchiz a fšmjercz špominamy, našcha wutroba šo by nutrnje hnutla, s lu-boščzju k njemu šo šahorila, k džatej pscheczjwo njemu šo šbudžila a s wješelom a žadoščzju k wopominanju jeho čzěrpenja šo na-pjelniť; — w žitwym pomjattu, so psches móz Ahrystuškoweje fšmjercze hřečej wotemrěwamy a temu žiwi šmy, kiž je ša naš wumrjet, a šo tak šo by tute žiwjenje, móz a žohnowanje we wu-trobje psches Ahrystuškowu fšmjercz šlodžiko! —

Měj we pomjattu Jesom Ahrysta teho fšchizowaneho! A to 2. hdy a kať dolho? Wotmolwa rěta: We fšwojim žitwym žiwjenju, o duscha! a pschi wšchěm čzěrpenju a šamej fšmjerczi! — Šapošchtol Pawol prať wo fšchizowanym Jesušk, šo je wón nam šezinjeny wot Boša k mudroščzi a k prawdoščzi a k fšwoje-čenju a k wumožanju. Šať je wón nam wšcho, šo psches njeho a we nim Boša fšwojeho mišošezjweho Wótza šnajemy, šo jeho prawdoščz našcha pycha, jeho fšwjatoščz našcha radoščz a dokonja-noščz a jeho wumoženje našche dobyče a žiwa nadžija je na psche-šrafšjenje we wěčnej šbóžnoščzi. — Měj jeho tehodla we po-mjattu tež we fšwojim čzěrpenju! Šať we čzěrpenju? Šo šebi pschi Ahrystušk hewať ničzo njewučžinišč dnyli fšchiz a čzěrpenje po jeho šamšnyh šlowach: Ščtóz mój wučžobniť byčz čze, wšmi fšwój fšchiz na šo a pój ša mnu! Šať ma pola wěrneho fšchesczana rěšacz, kať pola Pawola: Ša šym fšwětej

fšchizowanu a šwět mi. Šať dyrbi džě pola praweho fšchesczana rěšacz kať pola Davita: Ša čzju to čzěrpicz a šwój ert njewote-wricz; ty šnježe, budžesh wšcho derje čzinič! — Šať w čzěrpe-nju? Šo s fšchizowanym Jesušk na šapšaczenje hladašč a šo šrošchtujesh, šo džěl šmėješč na jeho kraščnoščzi. Pschetož Pawol prať: Šeli šo s nim čzěrpiwy, budžemy tež s nim psche-šrafšjenje. —

Měj we pomjattu Jesom Ahrysta, teho pschizowaneho, a to tež wošebje we fšwojej fšmjerczi a mřeczju! Šdyž jasyť wjazy rěčecz njemóže, šo by potom jeno hiščcze moť to šlowo šchepšacz: Šschizowanu Jesušk, špomň na mnje we fšwojim kraš-štwje! Šdyž woczki woczěmnitej, šo tehdy wošo wutrobju by šnje-ša Jesuška widžalo na fšchizju w jeho fšmjertnej nušy po rjanhch šlowach šhěrluščha: „Daj, šo bych šrošchtnje widžat we fšwojej šlyšchnoščzi, kať šy šo ša mnje bēdžit a wumrjet w fšwojej štwi!“ — Šdyž pomjatt šo pošhubjuje a wšchě nnyšle čzłowšcje wědy kať dym a mšla rošpšwmu, šo tehdy tola by špominanje na Ahryst. fšchiz mšodne a njehnute wotato! — Mašch-li tať we fšwojej fšmjerczi a mřeczju fšchizowaneho Jesuška we pomjattu, wobšejščch we fšwojim pošlednim fšmjertnym bēdženju, hdyž hřečhi a čzert-če nadpaduja. Pschetož ščto čze tehdy šatamacz, hdyž rjez mó-žesh: „Ahrystušk je tu, kiž wumrjet je, haj, hiščcze wjazy, kiž je tež šbudženy, kotryž je na prawizy Božeje šastupuje naš.“ Mašch-li fšchizowaneho Jesuška w pomjattu, a duscha čze šo džě-licz wot čzěta, šapschinnješch we wěrje Ahrystuškowu fšchiz jaťo fšwój šij wandrowiť psches čzěmnny fšmjertny doť a špěwášch:

„Ša na tebe čzju hladačz, čze džeržecz s wutrobu a tvojju pomož žadačz, šo s tobu, Jesu, mru!“

— Šať měj jenat we pomjattu Jesuška Ahrystuška, teho fšchizowaneho a rjekň we wěrje:

„Njesh šo šhubi žiwjenje a šo moja móz wšcha minje; hdyž džě wšchitko k škóncženju, Jesuška ja njepušchczju!“ — Šamjen.

1. Kor. 1, 18—25.

Šlowo wo fšchizju — wadžer k šbóžnoščzi.

Šłók: Daj Bóh, šo by šo radžik atd.

Čzaš šnowa poštny štaja naš pod fšchiz šnjeshowu, a wotšchew namataja tam šwóžni hřešchizy; wšchaf Wujednat našch woprowaf šo ša naš je na fšchizju a mēr nam warbowaf.

Šo čzěrpiť Bóži fšwjatny je fšmjercz ša hřešchikow, hdyž do čzěrpenja daty bē ša jich hrošbnu doť, — to špodžiwje je poššštwo a šbóžne potajštwo, kiž s fšchiza šlyšchi šo.

To fšwětej nabšasnemu je hlupoščz najwjetšcha; pať mudroščz wěrjazemu je šlowo žiwjenja. Bóh šam je tón pučz wušwolit, šo wumoženje čzłowštwu by mile poššczit.

Šať mudroščz mudrych šnicžit šnjesh mišočjw je a mēr a šbóžnoščz šicž k nam, hdyž fšmjercz čzěrješche.

Móz Bóža šama wotšanje to džiwne přědowanje, šo w fšchizju šbóžnoščz je. —

Wšcha mudroščz šwěta ženje nam pomšacz njemóže; ščtóz žada wumoženie, njesh mudroščz šapschinnje, kiž wotšryta džě w fšchizju je wšchaf čzłowštwu šhubjenemu a dawaj žiwjenje! —

Šłoj! mudrišcha je Bóža tať hlupoščz dnyli šwět; šo w šlabošczzi džě šboža nam Bóžej šlyšchczzi šlěd; we Ahrystušk Bóh wujednat šam je šobu je čzłowštwo a prawdoščz jemu dať! —

Nětk pošnoščz šicža šboža šo s fšchiza Šsrědnika, hdyž lubošcz dala Bóža je čzłowštwu Šbóžnika.

— Pučz Wótz je wotewrit do raja njeshelšeho, nam šbóžnoščz wobradžit.

Wotročk.

(Wotracožowanje.)

Sapocžachu se spěwom a modlitwu. Schtóž njewěri, so bo kastožy modla, njech so je woprascha a njech sa tym w Božim pišnje pyta. Za wěm zyle wěšće, so bo modla a bo Bohu, kiž je stwori, pošluchaja.

Potajkim: Sapocžachu se spěwom a modlitwu. Potom, hdyž běchu wšče wotmjelknyše, bu jim wosjewjene, so je čaž pschichol, Afriku wopušćezicž a so do stareje dominy wróćezicž. Mo so wuradžowacž wo tym, kotry džen a kotru hodžinu měše se wucžnjenjom sapocžecž, a maja so sakonje postajicž, kač měše so na pucžowanju sadžeržecž.

Kastožy wukwolichu šebi jenohložnje se šwojeje šrijedžisny te staršche ja radžicželki a pošluchachu potom šmėrom na nje.

Sutšje, hdyž ludžo přenjeho licža, šeže na to šwojane, so na městnje lėtnych šthadžowanow šjednocžicž. Šotrež so šakondža, dyržba w Afrizy wróćo wostacž. Najprjedy polecžimy wysche wulzy rjanych krajnow, doniž njepšchilečimy k wulkej wodže. Tuta woda rėka morjo. Šladaježe na to, so wšchitke prawje hromadu wostanjecze tač, kaž budža rosčželene, pschetož, šchtóž wróćo wostanje, njeje wěšty psched džiwjimi ptakami. Psched tyžaz kastožami boja so tež džiwje ptaki, tola jemu abo dwě špóžeraju.

Dolhož wysche rjanych krajnow lecžimy, dyrbieže prawje derje na pschikas šedžbowacž a husto a dolho šhromadnje wotpocžowacž. A byrnjež jich to hišćeže wjazny musčkow wokolo waš lėtačo, nješmėcže so wobšecž, so njebyšćeže psche tucžne a psche czežke byše. Šichi morju so šašo šhromadžimy a porucžimy so do Božej rukow, pschetož my mamy potom štraschny pucž psched nami. Njewohladače nicžo druhe šhiba lutu wodu a šašo lutu wodu, njeje tam nicžeho, na čimž by mohł wotpocžowacž. Wšchitko je do rukow našeho štworicžela date, tehodla pschelecža morjo jenož te kastožy, kotrež nam wot Boha date šasnje najpěšišcho dopjelnjeja a kotrež so najbóle modla. Tež nětkole čžemy so modlicž.

Tač so modlachu a spěwachu a šhromadžisna bu škóncžena.

Najajtra běšchtej brjohaj wulkeje a rjaneje rėki zyle čžornaj. Najprjedy pschilecžachu što kastožow, potom tyžaz, potom pjecžtyžaz, potom džekacžtyžaz, potom štotyžaz, — a potom bě jich to šelko, so je žadny čžłowjek njemóžesche licžicž. Še to napohlad kač wójško we wójnje! Mjes wójškom lėtachu tam a šem šchėre kastožy a starachu so wo porjad. Buchu to wjednizy mjenowane Šechu pač mjes nimi tež běše kastožy, tač běše a čžište, so bo čži šdasche, so bo jich ženje njebě přjóch šemje dótknył. Še lėtachu psche wšče wotdželenja, napominachu k modlitwoje a k pošluchnosječi pschecžiwu šwojatemu štworicželej, tomu žiwemu Bohu. — Dofelž je to tež mjes kastožami hólzow a holzow, hrajachu hólzy mjes šobu, mėrjachu šebi šchidleschka, šchtó mėl najdlėžiče a mohł najšėpje lecžecž. Šowjedachu šebi mjes šobu: morjo pschelecžecž, to nicžo dale njeje. Šejnachu jedyn druheho, haj šapocžachu šamo, so bicž, so bychu špóšnale, kač by to we wojoowanju i džiwimi ptakami byšo.

„Wostaježe to“, napominasche stara šchėra wjedniza, „wy wšchał njetriebacže wojowacž, Bóh budže sa waš wojowacž, my triebamy jenož so modlicž a wėricž a lecžecž. Wyšćeže-li čžyli k ščždym rubježnym ptakom wojowacž, njebyšćeže ženje hacž k wotšknjenemu škónczej dóchli.

Šolzy pač šebi mjes šobu powjedachu, šajku šuknicžku ščžda ma, šotra by była najpěšnišcho čžekane, šotra mjes nimi by mēša najrjenšchi lažč, najdlėžšche wlecženje šady so.

Šeła kastožy pschilecža k nim a rjekny se wšchej šhutonšću: „Wyšćeže šebi na Boha a na dolhi pucž! Rjanosčž waš njemóže psched šahubjenjom wukhowacž, a hdyž jena k waš do morja padnje, šahinje k wšchej šwojeje rjanosčju.

(Wotracožowanje.)

Dopiš k Budestez.

Wutrobny džak!

Dotalny dolholėtny wudawač „Mišionišeho póšla“ a „Pschedženaka“, knjes šarač Šichžan k Šodžija, je šwoje wulzy žohnowane špišacželške dželko ša našch šerbški lud šložil a praji wo čžišle 22 „Šerbškich Nowin“ šwojim čžitarjam „Božemje“. Šaž džakowni čžitarjo k W. wo Nowinje wosjewja, je jich tuto Božemje hluboko hnušo, naš pač, kiž šmy špišacžela šastonšžy bratšja, naš je powjesčž nastročika a se šrudobu napjelnika. Šako běchmy psched šrótkim nimale wšchitžy šerbšžy ewangelišžy dušchowni ša wažne wuradžowanja šhromadženi, mējachmy nadžiju, so šo našchmu drohemu bratrej nalemjena mőz šórchy šašo šylni. Nětko šhonimy, so šo to pjero, kiž je naš, se žadneje wustojnojczju wjedžene, se šwojimi špišami psches dolhe lėta powucžowalo, natwarjowalo, šwojekelalo, šahorjalo, wjazny pišacž njemóže. Šo je nam wutrobne žel. Šemy, šchto šmy na špišacželu mēli. Wutrobnemu džakej tamnych čžitarjow k W. šo tehodla wěšće našch žyly ewangeliški lud, kač daloko je šebi wóuzow pobožnosčž a narodnu šwėrnosčž šakhował, pschisamšnje, wščebje pač tež my, špišacžela šastojnišžy bratšja. —

„Mišioniški Šošol“! Šelko žohnowanja je k njeho psches dolhe lėtdžekati ša našch lud wukhadžalo! Drohotne pokladny ša pošhlnjenje wėry a šbudženje narodneho ducha šhowaju wo šebi štare a nowe lėtniki póšla. Špominam na šwėrneho Šserba k Wulkičy Debšez, kiž by rad na njedželškim popošdnju někotrych wėrjazych pschecželow k šebi pscheprošnył a je jim mjes druhim wščebje tež natwarjaze nastawki k Miš. pošola čžital. Nětko je dawno na Božej prawdže, ale pošol rėčži dale k nam. Še čžazami šo pošol nimale wo ščždym ewangeliškim šerbškim domje čžitasche. Dželacžerjam pjero k ruki padny, ale druiš šastupichu a dželachu ša našch lud. Ša mnje wo šštwje se ščženy dele hlada wobras šwėrneho nana. Šon bě tež psches 20 lėt wudawač Miš. póšla. Škóncžnje bě jeho Boža rucžka šajala. Šešar jemu wšcho duchowne dželko šakaja, ale lėdma bě šešar durje šacžinił, pschimasche hižo šašo ša pjerom. Šakle šmjercž je jemu pjero k ruki wšaka. Šako wóčžko šašdželi, bě manuškript ša pošol hišćeže ša dwaj mēšazaj do přėdka hotomy a jenož powjesčže se Šserbow mējachu so hišćeže pschistajicž. Šo šrótkich lėtach je po nim knjes šarač Šichžan redaktorštwu pschewšal.

Pschede nimu čžiška póšla je šašdženeho lėta leža. Šaž Boži jandžel je špišacželej nowe lėto. Dželčo jo wjekle bješe wšcheho štracha štrawi, mlodženz jo radostnje wita, so by wo nim wuknył a do přėdka pschichol, bohaty šo wo njewěštnym čžazju stara wo šwoje šubla, wo kotrymž wšcho pada, šhudny šo prascha ša drohim wšchėdnym šhlėbom a drožšchej draštu, šhorj wo šwojich bolosčžach wo nješparnej nožy šhbesterske šwony šwonicz šhšichi: Šač pschishadža nowe lėto do šarosčžow a šhšow, do wjekela a šrudobny, ale jandžel Boži čže byčž ša wšchėch, kiž wot Boha pschidžje a k Bohu čže wjesčž. — Šóštny čžaz šo bliži. Špišacžel póšla do šašdženych čžakow wróćo hlada. Šóštny čžaz bě něhdy wščebje tež mjes Šserbami žyle bješe wšchėch šwėtnych wjekelow. Šwėrjazy k wulkim šchžžnoscheryjom wo duchu a k modlitwami čžehnjechu na martrownu hórku. Nětko je hinač. Šyršwoje prošne, šorcžny pošne, štari tradaja, mlodži šo wjekela a potom wšchitžy

sdychuja, so je na hčwěcže hórje s kóždym dnjom. Spišaczel próbly a napomina k czichosczi, pofucze, modlitwoje! — Naléczo do herb-
fkeho kraja saczebnje. Pošol jo wita:

Budž nam wšchitkim lubje powitane,
Kwětkow, stwjelzow počne naléczo!
Daj roscz wšchemu, so b'dže sastarane
W jnrije tež najkhušche džěcžatko! —

Stwony rjenšcho swonja. Palmow njeđzela tu je. Klincžcže, swony, do kraja, klincžcže horje do njebja!

Wkódži cžahnu k woltarzej,
Eslubicž hčwěru Ebóžnikěj.
Boži schit jej wuproscha
A ho jemu dowěrja! —

Tak naš póšol psches žyke lěto pschewodža. Jeho wošebity nadawł pak je a wostanje, kaž hižo jeho mjeno wobkhwědčža, našchemu luděj cžoplu wutrobu sa hčwajate mižionstwo sđzeržecž. Pschezo s nowa je pošol nam wo bėdach a duchownych nusach póhanskich ludow powjedal. Tak hušto hmy je spišaczelom w duchu khodžili pod palmami indiskimi, hčžež našchi mižionarojo džělachu a pod horžnu afrikanškim klónzom, hčžež nětko přeni mižionarojo na hčwoje hčwblisčcža ho sažo wrócža. Sđyž wšcha njewěra našcheho cžaba tola našchemu luděj njeje luboscž sa hčwajate mižionstwo s wutroby wutorhnyčž móhka, pošol a jeho spišaczel je nam tutu luboscž sđzeržecž pomhał a to na přenim měsčcže. — A niz jenuž to! Kětko lubosnych pschikladow, krašnych ilustracijow sa Bože kasnje, dopokasow sa móž Božeho hčlowa tež hišcže w našchim liwkim cžahu, kětko natwarjazyh powucženjow sa dom a džěcži a staršich je pošol nam podal! A hdy a hčže njeby pošol psches hčwojeho lubeho spišacžela tež był napjelny s narodnym, herbškim duchom? Horza luboscž, kaž sa džětko Božeho kralestwa, tak tež sa našch herbški lud je jeho pjero wodžila.

Knjes farač Klchžan bė s dobom tež na wšchě 30 lět wudawał „Pšchedženata“. Šchtó njeby jeho wopradowže klasiške sawodne nastawki w protyžy snal, we kotrychž naš kóžde lěto se hčwojim pschecželnym „Pomhaj Bóh“ strowjesche. Tu je jednora ludowa rěcž, tu hčw našhonyjenja s našcheho cžaba, tu hčw hčlowa, kotrychž mozy ho ničtó s lohka wuwinyčž njemóže! Tu je horza narodna luboscž! Tu w „Pšchedženatu“ pšnajemy rjanoscž ródneje, herbškeje semje, lubosnosčž a bohatosčž macžernej rěcže! Tu twari ho herbški dom na starych, kulnych stulpach wěry a hčwěry, cžisteho, ponížneho jntyhčlony a hčwójbnej luboscže, na kotrychž hčw hčwbi našchi wótzojo hčwoje domy a semke a wěcžne sbože twarili. S tamnymi cžitarjemi s W. chžyli ho přichecž, šchtó budže pschichodnje tak lubosnje herbški lud sa nowe lěto pštrawjecž se hčwojim Pomhaj Bóh?

Redaktorstwo Mliž. Póžla je knjes farač Mikela-Malešchanški pschewšal s najmjějšcha sa bližšchi cžab. Jemu a jeho hčobu džělacžerzej, knjesej fararzej Wrošafej-Lupjanskemu, pschewjenty se wutroby Bože žohnowanje sa wažny nadawł, dotalnemu wudawarzej pak, kiž dawno hišcžež žadny wužluzeny veteran njeje, ale wot kotrehož niz s cžlowjeskeje, ale s Božej pomozu ho wjele dalšcheho džěla nadžijamy, pschitwołamy: Saplacž Bóh wšchu dolholětnu hčwěru, wšchu horzu luboscž sa herbški dom a kraj, sa žyrkej a Boži raj!

Zyrkej a stat.

Pos lěta dolho je sakške knježerstwo hčowalo roshudženje, kotrež je w juliju sańdženeho lěta Lipsčanska fakulta prawisnikow knježerstwu pschepodala wo pjenježnych praschensjach mjes statom a žyrkwoju. Šchtyri praschenja bė sakške knježerstwo sakul-

cže — to hčw sjednocženi wuczerjo abo profesorojo prawa pschi Lipsčanskej uniwěrscže — pschepodalo, se wšchěmi schtyrjomi ho praschensche sa tym, tak ho to ma mjes statom a žyrkwoju, wošebje w tym, šchtož měł stat žyrkwi placžicž. Na wšchě schtyri wotmowjenja hčw prawisniky abo juristojo po dolhim wuradžowanju a pruhowanju tak wotmowili, so hčw žadanja žyrkwoje na prawo satožene a so ma tuž stat je dopjelnicž. S tehole je tež srosunicž, so je ho stat dlit, tutu wotmowtu luděj a žyrkwi wosjewicž. A tola je minister Fleišner w hčejmje prajil, so ho njemóže tutomu roshuděj pschijamknyčž! — W tu hčwili je tuta žyke wěž psched hčwšpodačškim wubjerkom hčejma. Šsměnty wěštu nadžiju mčcž, so ho wěž bórny tak sraduje, so žyrkej dostanje, šchtož durbjeiche hižo wot 1919 hčw dostawacž. Abó pschezo hišcže niz?!

Dopiš.

Na pšlednej stronje loni na Michala wudateje Homeroweje i herbšcženeje Ilijady stoji tole: „Šdželenje (po naležnem pschewu nětotrych pschecželow podate).“ A tam pod A. cž. 5 rěka:

Štawina cžerpjenja a pschekrašnjenja našcheho Knjesa a Šchóznika Jesom Khrysta wo hčwiatnych 4 hčženjach. Šharmo-
niwowana roshpawa po staroklašiskej měje. Podal farač emr. M. Urban — pod hčpškom:

Hčwobokočž, wšhokoscž hčw! ho wotewrja cžłowštwu, hčžež Jesuž do hčwjercže podawšchi ho žiwjenje posticžuje. —

Tale (nimale 7 liwow = 108 stron wobhahujža) knižka — psched nětko 15 lětami wudata — bu psches ewang. duchowny do Šserbow po wjazoroch stat roshčěrjena. — S jeje wylneho nalk da ho pak na škodže hišcže wjazore džěkatki namakara — wužine, pobožne, pschichodne cžitanje sa pštny a jutrowny cžab. —

Duž budž na pschnu knižku tu snowa dopomnjene! — Dostacž je w kłamach Šsmolerjež knihašnje (w „Šserbskim Domje“) w Budyščinje abo tež pola wudawarja w Šhroštamje. —

Šti (3) hčwony — wopradowže najhčwadnišcha placžišna — by (wo něcžišchem „licžerškem flucžu“ w knihiwštwje) do wójny wucžinika $\frac{300}{700} = \frac{3}{7}$ pjenježla! A chželi-li knihu pschewcžitawšchi ju jako staru papjeru pschewdacž, dostanjesh sa nju dženska wjetichu položju w hotowych pjenjesach wróczo! —

Šserbja, duž cžitarcže tola, šchtož posticža Wam ho tak tunjo! Cžitarjam žohnowacž wšchal bjes d wěla budže to Bóh. —
M. U.

S bliska a s daloka.

— Šserbka předaška konferenca. Póndželi, 12. mašeho rózka, směje hčlowna herbška předaška konferenca dop. 1/210 hodž. šhromadžišnu. Próby ho, so bychu ho se wšchěch wošadow placžišny sa kajuwalije hčobu pschinykše. Šdže ho šhromadžišna wotměla, ho šhoni w Šserbskim Domje.

Biblija — cžab — cžlowjek.

Wožny tyženi wot 18. februara hčaz do 24. februara.

Póštny cžab.

18. **Invocavit.** Mat. 16, 21—26. — Rh. 246. — Matth. 1.
19. **póndžela.** 1. Mójj. 3, 1—19. — Rh. 204. — Matth. 2.
20. **wutora.** 1. Mójj. 4, 1—16. — Rh. 203. — Matth. 3.
21. **brjeda.** 1. Mójj. 6. — Rh. 271. — Matth. 4.
22. **šchtwórtk.** 1. Mójj. 7, 17—8, 4. — Rh. 202. — Matth. 5, 1—26.
23. **pjatt.** 1. Mójj. 8, 15—22. — Rh. 201. — Matth. 5, 27—48.
24. **hčobota.** 1. Mójj. 9. — Rh. 192. — Matth. 6, 1—23.

Šamolwity redaktor: farač Wyracž w Mošacžicach.

Čišcž Šsmolerjež knihu žišcžešnje a knihašnje, šap. družstwo s wobmj. rukowanjom w Budyščinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłtaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

✻ Sserbske njeđzelske łopjeno. ✻

Wudawa so kóždy kobotu w Smolerjez kniharni a płaczi šchwórtlětnje 15.— hr.

Invokavit.

Matth. 16, 24: Jesuś džełhe ł swojim wuczobnikam:
chze-li šhto sa mnu pschincz, tón ham so šapřěj
a wšni swoj kšiciz na so, a pój sa mnu.

Prěnju njeđzeli swojateho póstneho czařa, wosebiteho dopomnjecza na Chrystusowe czerpjenje, rospominajmy, kał ma so kšesćan w swojim czerpjenju šadzerjecz. Ja dyrbiu czerpjecz, tał praji, šhtóz žalosć-jało nješcheczelsku móz wobhlada. Kšecziwo kotrejž niczo njesamóže. Šhtóz so ł Bohu modli a so Bohu dowěri a so psches to ł mozami ł wyškofosće wuhotuje, tón nawuńnje štróšdnje rjez: ja móžu czerpjecz. Jało wěrjazy kšesćenjo pał hišćeje dale pschincz dyrhimy; dokelž našch njebjeski Wóczež brémjo na naš kladže a dokelž tych powuczi, kotrychž lubuje, so bych jich psches czerpjenje ke krařnosćzi pschinjełi, dha dyrbimy wuńnyč rjez: ja chzu, kaž mój Bóh chze, ja chzu czerpjecz. To šluscha ł temu, so sa Jesuśom khodzimy, kaž wón ham naš wuczi: chze-li šhto sa mnu pschincz, tón ham so šapřěj a wšni swoj kšiciz na so a pój sa mnu!

Chzemy sa Jesuśom khodžicž? Šso wě, to wšchitzy chzemy to tej myšli, so bychmy radži tež my tał šplni w czerpjenju a w žalosćzi, tał štróšćtni we wumrjeczu byli, kaž wón. Psches czo ł temu móz dostawamy? Psches to, so so kami šapřemj. Šhto to rěka: ham so šapřěcž?

Tón druheho šapřěje, kiž rjeńje, so nima ł nim niczo czińicž, so njeha niczo wot njeho wjedzecž, so njesnaje jeha, kaž to Petr czińjesche se swojim Šnješom a mišćtrom. My kami so šapřěwamy, hdyž njehamy swojeho stareho cžłowjeła wjazy šnacž, hdyž so wot njeho wotrjeńjemy.

Prawe šamosapřěcže pał so w tym wopolaže, so Šnješowu wuczobnik swoj kšiciz na so wšmje, swoj šamřny kšiciz, wot Boha sa njeha postajeny kšiciz, kšiciz, kiž je po jeha mozach jemu pschihódnny, kšiciz, kiž je ł jeha woczehńjenju ł wěcžnemu žiwjenju dobry a wužitny.

Wot wboheho czerpjazeho, kiž kiž běšche wopravdže kšiciz-wišcheł, so w bařni powjeda, so prošesche Boha, so by jemu. hdyž dyrbi kšiciz dale na so wšacž, tajki kšiciz dał, kiž njehy pscheczežki byl. W swojej nudrowěczi a dobrocžiwosćzi Bóh tón Šnješ tutu proštwu wušklyšchawšchi jemu dowoli, so by šebi ł tych kšicizow, kotrychž běchu wšchelafore sa kóždeho cžłowjeła pschprawjene, ham šebi tón wušwolil, kotryž by po jeha mēńjenju sa njeha najšhmanjšchi a najpschihódnjšchi byl. Dokho wušwolesche a pytasche a pruhowasche jedyn kšiciz po druhim; tón jedyn kšiciz běšche jemu pschewulki, drugi pscheczežki, šašo drugi pschehranity. Tuž šlónčnje šebi myšlesche, so je prawy kšiciz namał — a hlej, jało šebi bližšche wobhlada, dha běšche tón šamřny kšiciz, kotryž běšche Bóh tón Šnješ jemu hižom přjedy na ramjo položil — tón wot Boha sa njeha wušwoleny a postajeny kšiciz běšche jenicžzy prawy kšiciz byl — a wón jón wša a wjazy nješkoržesche, — tał so tute powjedancžko šlónčzi.

Tuž nawuńimy, žalosć, ł kotrejž mamy so bēđžicž, jało swoj kšiciz wobhladač a dowěrmj so Bohu, so je jón ł prawej wótzowškej wutrobu sa naš wušwolil a wšmijmy jón na so. Špocžatł je czežki. Špominajmy na to, so je tež Jesuś pod czežu czerpjenjom, kotrež so najpřjódzy w Gethsemane na njeha kladžechu, škoro kónz wšak. Ale w modlitwoje móz a pošplńjenje namał, tał, so so šašo ł prócha šbēńje a pod brēmjom kšiciza

dale kroci — wón móže jón nohpecz a wón to tež chce. Wmij swoj kchiž na ho, Jesuŝ praji, njewostań ležo, pytaj hebi mozy i wyhołoscze a potom pój sa mnu. Ty sa nim pónđesz psches kchiž te kónje.

Budź teholda, o wutroba, i czelom a i zylej duschu

Nětk Bohu Snjesej poddata pschi wschellim twojim kchižu.

Ach, wojuj! Schtóž njemojuje, tón kónowanj njebudže.

Samjeń.

Woŝadna ewangelisazija.

Rowiŝchi czaŝ t nam pschiczeže, stare waschnja a nahladu ŝanicžejo, tež wótzow wěru a luboscž t zyrkwi. Něšto traschnje, tať na wjele kónzach ŝapoczachu pschecziwo kchesczijanŝkej wěre a zyrkwi ho stajecz, ju pchintacz a ho wot njeje dželicz! Wobryjedž ewangelisheje zyrkwi sjawna pschecziwnoscž nastja, kiž ho skóncznje pschecziwo ewangelisheje mēriesche. W naschim ludu — runje tež w ŝakŝim — ho ŝesba, kaž by njeshesczijanŝtowo, prajmy runjewon póhanŝtowo, hwoju hłowu posbēhnęto. A po wójnje, jať ho pschi powrócže hnydom praschnje dželjenje stata wot zyrkwi staji, ho heřto ŝakŝyŝcha: Njesecže ewangelij do luda! Ludowe miřionŝtowo we wullich městach! Ewangelisaziju tež do wřow!

Njeje tole heřto skóncznje tež hačž do naschich herbŝlich wřow ho ŝaczichczato, wořebje hdžež pod wliwom ŝabritow a induŝtrije wjetŝcha dželba luda ŝastawaŝche porjadnje te mŝchi kchodžicz, wótzow waschnje dzeržecz; haj wschelazy i zyrkwi wustupichu. S mołom tež zyrkwinszy ŝožene wořady mozy ŝawjedneho ducha psches ŝkufowanje ewangelistow, kiž ho do nich powoľachu, napschecziwo dželacz, ŝaczuwachu.

Schtó ma wořadna ewangelisazija na hebi? S duchom Božeho hrowēczjenja a i darom duchowneje řeczniwoscže wuhotowanu muřojo, kiž rořymja niž jenož dusche wodžicz ale tež napschecziwo ŝchczuwanj pschecziwnikow brónje wjescz, do wořadow pschihhadžeju, so bychu duchownemu abo ŝararjam w jich czeřkotach t pomozu ŝali. S ewangeliom. Nasch krajny bishop je haľle psched krotkim i nowa wobkrućik: „Nasch tať džitwije pytažy a namaľacz njemožazy czaŝ. njebudže skóncznje nihdže druhdže namaľacz hačž w starym ewangeliju kchesczijanŝtowa, kiž na ho pať, (schtož je njewustawajzy wuŝbēhowať) po waschnju pschipowjedacz, kiž je pschemēnjazym potrebnoŝczam czaŝa pschimērsene. Tole pschipowjedanje pať jenož potom hwoj kónz dozpije, hdųž ho cřlowjel se hwojei wořobu zyle sa njo rořbudži.“

Bo tym ho myřel, wuwjedjenje a wunoschť zyleje ewangelisazije řožuje. Ssamo tež w tutym lēcže ho jena a druha herbŝtonēniŝta wořada rořbudži i njej řpytačž.

Zyrkwinske ŝastupjeřtowo (pschedŝtejiczeřtowo) ma ho po pohnuću a i wolu duchowneho ŝa nju wuprajicz a duchowneho, kiž mjes Sserbami ŝkufuje a je ŝa to wobdarjeny, dohycž pytačž, hdųž je ewangelisazija na dlēhe řožena (4—7 dnjom), po potrebnoŝczu řnano tež řnamjeniteho swonkowneho ewangelistu dohycž, wořebje we wjetŝchich wobřahach! Ewangelisator (ewangelist) pschindže a ho wot wořadnych i hospodliwoscžu, hotowoscžu a modleřkim duchom pschimosmje. Wón dzerži pschednoschki we zyrkwi abo wjetŝkej řali, předomanja (bibliŝke hodžiny), a pschijima tajkich, kiž chzedža duchownje wot njeho radu a pomoz.

Pschi dotalnych, tež herbŝlich ewangelisazijach, řu řhory řpēwarjow, tež posaunh, řobu ŝkufowate, kaž samóže dobra hūdžba ducha wořebje posbēhnęcz. Pschirunaj tež njebjeŝte řhory w řjewjenju řana! So by ho wunoschť řwēscžik, mēle ho tež

řpiřy, řniřki, dželē bilije pschi tym pschicžowacz — na pschikad tež „Pomhaj Bōh“.

Sso wē budža pořlucharjo řwōlniwi, pschi řhromadžisnach na kónzu ŝa ŝaplacjenje řřebnych wudawotow dobrowōlnje wopor řkladowacz. Naprawojenje pať budže i wořadnych a mēřnych wobŝtejnoŝczow wuroŝcz dyrbječž, na psch. praschnje, řelto ma řerbŝkeho a nēmskeho bycz, teho runja hačž w jenei wřy abo druhej hiřchcže we wořadže.

Na to swonkowne řpominajo chzemny wōdacž, so je na tutym, tež na dořahazym pscheproschnju, tež i maľymi papjeřkami, wjele ŝa radjenje ležane. Wořadni maja cřakajo, řadajo tymle dnjam napschecziwo hičž, i najmjeřŝcha tón bóle kchesczijanŝzy řumřleny džel a ŝa czaŝ ewangelisazije i přostwani psched Bohom kaž i pschichodnym pomhanjom pschi řhromadžisnach t ruzy bycz. Wažne je, so řibanje nastanje. Bjes tuteho napravjenja řnutŝkowneho řloda wuwostanje. Wono ma ho džen wote dnja wōžitwjenje nad (wjele) wořadnymi ŝacz, wōtwjerdjenje w powjesczu w řbožu a řbōřniřu, nowa luboscž t Božemu domej a řalesřtowu a t řkufowanju w luboscži. Duchowny řnutŝkowneho miřionŝtowa řircher wobřwēdčži: „Wly, kiž řmy řkuf (ewangelisaziju) w Božim mjenje řapoczeli, njemožemy ho jeho wostajicz. Wly řmy pschegara řohnowanje nascheho Bōha pschi nim i rukomaj namaľacz mōhli a Boži wōdnych pschi nim pytnyli“.

Wotročř.

W řlobařkej řeczji řpiřala řristina Rowoba.

(Wotročžowanje.)

Stare řostojzy pytaču ŝa řwōjimi hōľzami a hōľzami a řeziniřu je hotowe, hdųž bē nufne, wořebje hōľzow, řotřiz bēchu zyle řchesczerjeczi. Potom ho modlaču a řpēwachu a i řyřaz a řařo i řyřaz ertow wulliczja: „W Božim mjenje, Afrika! W Božim mjenje, Afrika!“

Šřlōnzo ho řaczmi psches tu cřornu mřócžel. Ludžo řastachu dželacz, hľadachu ŝa mřócželu a džachu: „Řastojzy cřahnu domoj!“

Řaj, to bē řjany pucz psches řrařne řřjiny hačž t morju, řjany tež řych mnoho nowych řnajomŝtowow dla, řotrež řastojzy mjes řobu cřinjachu. Bo pschikafni wjednikow dyrbjachu husto a dořho wotpoczowacz; tať nimale řana i řastojzow řpřoznoŝcz njesačžu.

Tu wuhladachu nadobo w doľkoscži morjo! „Wotpoczowacz!“ řēľasche pschikafnja. Řich mnoho by najradŝcho dale lecžicz chųřto; tola wjedniřy to njeczerřja. Řschidleŝchta řrebaču wotpoczinka. Dyrbjachu ho tež i modlitwami pořpnlicz.

Wjedniřy pschehladachu zyle wōjřto. Schtóž by mēľ mařu ranu abo řnadž řkamane pschidleŝcho abo hewať nēľajři brach, by to prajicz dyrbjat, zřla řhromadžisna by wocřakala, doniř njeby zyle wuhojeny byť. Něotre to prajachu, druhe njewobředžbowachu do zřka tajke maľe řchłody. To ho po pucz wpscho polēpschi! Druhe řařo bēchu njepořluschne. Wuhladawŝchi řelto muŝkřow wokolo ho, njemožachu ho řdzeržecz a řojachu pschezo řařo ŝa nimi. Řapominanje bēřych řastojzow, so jenož te morjo pschelecža, řotrež řebje řameho řaprēja a řwoje řadoŝcže řkludža, dželēcže jim i jentym wuchom nuts, i druhim won. — Maľo dnjom wotpoczowasche wōjřto pschi mōřkim řrijōřy; w tutym czařu buču tute řostojzy tať řolřte a řēhnje, so, hdųž ho řpřdžeču, wuřnyču, a, hdųž uřpachu, řuľachu ŝa muŝkřami. Wuřnyču řamo pschi wulkej modleřkej řhromadžisnje, haj řamo, jať ho wŝchitke modlaču, njēřlyŝchescche řich hōľž, a řamo, hdųž i druhimi řpēwachu, myřlaču hebi jenož na muŝkři.

„Potajkim! W mjenje nascheho stworiczela czebnjemy dale!“
tak rekajše to w lěhwoje.

„W Božim mjenje, Afrika! W Božim mjenje, Afrika!“
wołachu tyhazy hłohow. „Pšches morjo czebnjemy domoj!“ a
wotkłoſ wotmołwi: „domoj!“

Sólžy, kotřiž běchu pšchi rězy mēnili, so to nicžo dale njeje,
pšchewědčichu ſo bórſy, so je morjo wulke, a tak wulke! Dotho
lecžachu a nicžo njewohladaču khibu wodu, lutu wodu! Mōžli
a kšhidleſchta buchu jim ſprōzue, hłowczi ſo kšilachu, wōcžla
ſhladowachu tak žadoscžiwje, ach tak žadoscžiwje pytajo mēstacžla
i wotpocžinkej, a wjednizy wołachu jenož pšchezo: „Decžecž!
lecžecž!“

Ze, kotrež njeběchu pšchi brjoſy morja ranow a ſlamanych
kšhidleſchow kēžbu mēte, padachu jena po drugej dele do ſeleneje
wody. By-li jena ſtrowa nuts padnyla, bu kšwilu wot wody
njeſena, potom pať ſo i noweje mozu jaſo i wody ſbēhny; tola
tamne ſo njemōžachu ſbēhnyčž; wone pluwachu a ſo ſatepichu.

Laſtojzy, kotrež běchu ſo i muſchłami wutylake, wostawachu
naſad, jena po durhej, najprjedy maſy kuſť, potom wjetſchi a
wjetſchi, jim pobrachowawe mozo. „Čakajče na naſ, ča-
kajče!“ wołachu a proſchachu, — tola podarmo; wjednifow pšchi-
taſnja rekajše: „Decžecž, lecžecž!“ A to bē Boža pšchitaſnja!
Bōh da poſluſchnej laſtojzy telko mozy do kšhidleſchow, ſo
ja pšchelecženje morja doſahaſche. S kōždej mjenſchynu bu mōž
mjenſcha; wone njeſmēdžachu čatačž a ſo komdžicž!

(Poftracžowanje.)

Serbſta Boža ſlužba w Drježdžanach.

Njedželu Lätare, t. j. 11. mērza, je, dali Bōh, w Drježdža-
nach jaſo ſerbſke kēſchenje a to, kať hewať, w kšichžnej zyrkwi,
w tutym drje najrjenſchim ewangeliſkim Božim domje w Saſkej.
W nim čzedža ſo Serbjo popoľdnju 1/24 hodž. jaſo ſeńcž. Pšchi
nētcžichich wostejnoſcžach ſu tute Bože ſlužby ſa wſchēch, kiť
pšchi nich ſobuſtutkujaja, i nahladnymi woporami ſjednocžene.
Serbſti kantor, kiť ſe ſwojim rjanym, mōžnym, klinečazym hlo-
ſom ſerbſke kšerluſche ſanoſchuje a je, kať teť woltaťnu liturgiju
wot ſpocžatka hačž do kōnza pšchewođžuje, doſtawa ſa ſwoju ſluž-
bu natwarjenja nēhdže 20. abo 30. džel teho, ſchtož ma nētko ſa
elektriſku wjeſbu wudacž. Sdžž ſo pšchi Božich ſlužbach naſche
ſerbſke kšerluſche i woſebitej radoſcžu a ſe ſahorjenjom tak ſpē-
waja, ſo mōžnje pšches wulke rumnoſcže zyrkwoje klineča, je to
i wulkeho dželja ſaſlužba naſcheho ſerbſkeho kantora. Wōn njeje,
kať tu w domijnje, i dohom teť organist. Organist na piſchcže-
lach kšichžneje zyrkwoje je muž ſlatowneho mjena a je pšches ſwoje
hudžbne wumēlſtowo daloto pšches ſaſke mjeſy ſnaty. Wōn je
ſlepny a je hižo pšchi lētach. Jeho dolhe wloſy ſu naſchere.
Wſcho, ſchtož na piſchcželach hraje, hraje i hłowy. Wſchē khorale
pšchewođža ſe ſwojimi ſlepnyimi wōcžłami i hłowy. Pšchi ſerb-
ſkim kēſchenju ſo huſto teť hłohy ſpēwaju, kiť Mēmz nima.
Potom je nuſne, ſo ſebi organist zuſy, originalny hłoh prjedy
na klawerje pšchehraje. Wōn je Mēmz, ma jaťo organist wulkeje
kšichžneje woſady runje na njedželach dželja doſcž a tola ſwoje
muſiſkaľne wumēlſtowo nam Serbam do ſlužby ſtaji a na kaťke
wuſtojne waſchnje! Sčtož je zunje ſnyki piſchcželow a melo-
dije pod ruťu wulkeho miſchtra na piſchcželach woſebje pšchi
wudželenju Božeho wotkaſanja kšyſchaf, je lohko njesaťpomni.
A ſchto doſtanje tutōn wumēlſki ſtarž ſa ſwoju ſlužbu? Wōn,
tōn Mēmz, kšuzi Serbam darmo i luboſcžu i ſwojatemu ſkuťej
na ſerbſkich dželcžoch w zuſbje. Bē loni w ſeptembrje. Pšchizny

zyrkwiny kšor ſo hotowawe na jēdbu do Hollandſkeje. Tam
čyſche pšches ſwoje pobožne kšerluſche wjele tyhazow natwa-
ricž. Organist mējeſche kšor pšchewođžowacž. Zaťi daloti pučž
na dlēžſchi čať žada wjele pšchihotow, a tola nēkotre wotomil-
njenja do wotjēdženja do dalokeje zuſby ſtary organist, kať hewať,
ſwoju ſlužbu Serbam na piſchcželach doſonjeſche. Wōn njebē
žaneho ſaſtupjerja pōklat, ale ſlužeſche nam ſam. Jaťo po
kēſchach i nim kłowcžko porēcžach a ſo jemu džaťowach, wot-
mołwi wōn: Sſlužu rad; ſerbſke hłohy ſu mi lube a jich ſpē-
wanje. Snaju teť druhu kłowjanku rēcž. Tuť mi teť ſerb-
ſke kłowa tak njeroſumliwje njeſu, kať mōhli ſebi myſlicž.
Jaťo mloda džowka, kiť bē ſlepeho ſtareho nana do zyrkwoje pšchi-
wjedta, jeho ſa ruťu wſa a domoj wjedžeſche, bēch žyle hnuty a
dopomnich ſo pšchi tutym wobraſu ſe žiwjenja na tamne Patwo-
lowe kłowa: „Nicžo wjazy ſo njepyta na ſaſtojniťku, hačž jeno
ſo ſwērny namaťany budže!“ Pōdobnje kšuzja wſchizny zyrkwini
kšuzobnizy, kiť ſu i wutofacžom jeneho wſchizny Mēmz, pšchi
ſerbſkich Drježdžanſkich Božich ſlužbach nimaľe žyle darmo.
Woni nam njedželſke popoľndje wopruja a njeroſumja tola na-
ſchu rēcž. Tak ſu naſche ſerbſke kēſchenja ſa wſchēch, kiť tam
ſobu ſtutkujaja, i mjenſchimi abo i wjetſchimi woporami ſjedno-
cžene. — Čim nuſniſche je, ſo ſo pšchi pšchihotach ſa tute
kēſchenje nicžo njekoľdži. Jenož, hđžž je Boža ſlužba derje
wopytana, hđžž ſo ſdžeržecž. Tehodla ſo wſchizny ewangeliſny a
kšchecžijaniſny ſmykľeni Serbjo naležnje porſcha, ſo bychu ſwoje
pšchecželſtowo w Drježdžanach a wokolijnje, woſebje teť ſarſchť
ſwoje dželcži, i luboſcžu napominali, tute Bože ſlužby w lubej
macžernej rēcži kšwēru wopytacž. Sdžž teť je wjele ſtarych, lu-
bhych Serbow w Drježdžanach ſemrēko, je tola w poſlednim
lēdžepatku wopyt lēdom wotebjerat. Drježdžaniſny Serbjo ſu
we wſchēch widyorach poſlednich lēt ſwojeje ſerbſkeje Božeje ſlužbe
ſwērni wostali. Nowocžakny duch wotpada, woſebje we wul-
kich mēſtach, jim njeje mōž wēry a luboſcže i Božemu kłowu
i wutrobotu rubit. Pšchezo ſaſo kšny i jich rta to wuſnacže
kšyſcheli: Sdžž ſo nam Bože kłowo w drohej macžernej rēcži prē-
duje, potom nam je, kať bychmy tu pod Božim kłowom w ſwoja-
teje hodžinje jaťo ſwōj kšchcženſki kłub ſa žiwjenje wobkručžili,
a kať by napominajo a i duchom modlitwy i rowa won ſwēr-
ny hłoh lubhych pobožnych ſarſchich ſať i nam rēcžaf. Sčto wē,
ſa telko Serbow w zuſbje ſu runje tute ſerbſke Božeje ſlužby ſa
duſchu w ſpyťowanjoto poľnym čaťku jandželſtu kšuzbu doſonjate
a pšchi wērje ſerbſkich wōtzow mlōdſchi narod ſdžeržecž pomhate.
Ale nētko hroſy ſtrach ſa pšchichod. Nuſa woſebje we wulkich
mēſtach je pšchezo wjetſcha. Drohota džen wote dnja hladajzy
pšchibywa. Wjeſba do ſrjedžinny mēſta je i kōždym mēhazom
drōžſcha a tola, telko jich tam je, kiť durbja ſa wſchēdny Boži
kšlēb i kōždej hriwnicžku lutowacž. — Čim nuſniſche ſu na-
pominanja i lubeje domiſny: Wby, naſchi ſwērni w zuſbje, bajče
radſcho čžetu tradacž, ale niť duſchi. Schromadžujče ſo pšchezo
i nowa pod ſchit teho, kotrehož luboſcž njeje wuhaknyla, teť niť
w čaťku, hđžž kōždy to ſwoje pyta, a kotrehož kralowſka mōž
njebu pšchekrōtiſchena a nalemjena, hđžž buchu ſemſke trōny ſpo-
walane, wo kotrymž w naſchich wēryhlynych a nadžijewjekeľnych
kšerluſchach ſpēwamy:

Wōn loťt a wētry wōdži,

Teť wſchitke mēcžele.

Pučž, po kotrymž ſo kšodži,

Tym ſwojim ſjewicž wē!

Žyle ſerbſke ewangeliſke duchownſtowo w Saſkej a teť w Bruſkej
ſo naležnje proſy, ſo čyňko Drježdžanſke kēſchenje hižo do
předta na njedželi Reminiſcere a teť Oculi na ſwojaty mēſe

wosjewicz a t wopytej kemschow wutrobnje napominacz a to niz jenož sa přédowanje, ale wošebje tež sa Bože blido. Sdyž wopyt hewať wotewjať njeje, nadpadne je tola šnadnišče wobdželenje sa Božim blidom. Pšched 30 lětami bě spowjednych w Drježdžanach w pšcherěsku pschi kóždym kemschenju na 160 wofobow, pšched 10 lětami na 120 spowjednych, nětko jenož hiščeje na 95 spowjednych. Nasch Šnjes prošy nětkotre hodžiny dc šwojeje šmjercze: „To čžinče t mojemu wopomnjenju!“ Je tón t žyła hiščeje ššchecžijan, kiž tež sa tutu pošlednju proštwu nascheho Šbóžnika žaneho wucha a sa duchowne žohnowanja Božeho wotkafanja žaneho šhrosymjenja wjazy nima?! Bože dla a naschich duschow dla, wy Šserbjo w domišnje a wy Šserbjo w zulfje, my nochzemy wróczo hieč w naschim duchownym žiwjenju, ale t Bohom do přédta. D.

Zyrkej a štat.

Rusa mjes evangelskimi duchownymi Šakšjeje pšchiběra. Drježdžany maja něhdže 100 duchownych. 20 t nich džělaju hiže w pišarňach a bankach, jedyn jako šabrikať. Džěla šwojeho šafšojnstwa móža jenož pšchípódlu šastawacz. Podobnje je to w Šipšfu, haj po žyłej Šakšej. Na wšach džělaju šararjo wošebje pola šahrodnikow a w podkoptach; jedyn je t dohladowarjom ššladow we wulkej šabrizy. Něhdže w šakškej Šornjej Šužizy je žyrštwine šastupjerštwó došhody duchowneho do žyła wušchmórněšo, došelž je pjenježna rusa pšchewulka. Šarat tam do pišarňe šhodži, w šotrež 8 hodžin džěla. Pšchi tym pať šebi wot njeho žadaju, šo by šaž přjedy přédowal, ššchecžit, wěrowal, šhowal a pačžeške džěcži rošwucžowal, po šajšim dně žyłej powołani wuškonal. Šo 8 hodžinskim dnju džěla hiščeje jedyn wóžny džěri džěla a sa tole pošlednje žaneho šarunanja. — Tu pšchewošmje a nješy tať nětkotry šarat šajšku čžežu šjes ššforženja a moršotanja, šo by wošadže hiščeje wjetšich čžežow šalutowal. Pšchicžina šajšjeje nušy je wošebje žyrštwi njepšchecželne šejnišchěčo šakšeho štata wošebje we pjenježnych wězach. Haj, šamo tať je, šo je němški wulšostat šakškej wjšchnošči pjenješy sa žyršej a jeje nušne potreby poššicžit a — wjšchnošč njeje pšchijala. Tuž žadyn džiw, šo to t žyrštwiny pjenješami šlaza. Tola nješabudžny, šo maja tež wošady šame tu hušto-doščž winy wjele, wošebje hdyž šakške šejžomnošče sa čžaje pšchiměrieny pjenješ njepšchenašjeja a hdyž ššacžišny sa žyrštwine džěla, šaž šhowanja atd. njepowušchaja, šaž šebi tušhwilne ššacžišny to žadaja. —

Sdyž je tutón wobraš šrudžazy, tať njepobrachuje tola tež šwošhelazeho. To je ta wošada, šotraž dobrowólne šawanje ššera pať w žicze, pať w pjenješach a to pať sa žyršej a jeje potreby, pať sa wošadne potreby sa došhody duchownych. —

Š bliska a š daloka.

Waleschjež. W najšej wošadže šo, da-li Šóh, njedželu Reminišcere a ššledowazaj dnjej wošadna ewangelišazija wóšerži. Na pšcheprošchenje žyrštwiškého pšchēdštejičžešštwá t. šarat Domáška t Šudeštez t nam pšchidžže, šo by we přédowanju a ššjoch wječžornych pšchēdnošchach t nam rēcžat. Pšchir. bližšče „Žyrštw. powjeseče“ w Šš. Š. Š! Njech šo wšchitzny wošadni hotuja šo pšchi tym wobdžělicž se wšchitšimi druhimi, kiž maja abo mējachu tu šwój dom a wošebity šwišš t naschej wošadu.

Kollekta sa ewangeliške žyrštwine nowinašštwó Šakšjeje ššera šo džēnša. Nješy-li w Božim domje byť, donješ šwój dar

t duchownemu! Tež twój dar je nušny sa tuto jene wošebito džělo ššchecžanšjeje žyrštwje w naschim štraju! Šwošati je nadawol, šotraž ma nasche ewangeliške nowinašštwó se ššwošimi žyrštwiny a wošadny a nabožny kopješkami a čžajšopišanti dopjeicž. Pšchitšhadžecž dšrbja tute porjadnje t tym, šoškiž šo t žyrštwi a Božemu ššowu džerža, šo bychu jich powucžate, šwošhelate, jim powjedate, a rošprawjate a tať wjašate šwošat mjes jenotliwym ššrucžiški a ššrucžiški, a šašo ššhodžicž dšrbja tute pšches žyly štraj a lud a pštacž, wabicz tych, kiž našdala šteja, powucžicž a pšchēšwēdcžicž tych, kiž napšchecžiwó šteja, pšchewinycž a došhycž tych, kiž pšchecžiwó wēre a žyrštwi wójuja. Ščtó čžyť prašicž, šo tole njeje nušne a wažne! Tuž pať pomhajmy naschim ššerbššim a němškim nabožnym kopješkám, šo mošte wuškonečž tuto džělo nam a naschemu žyštemu ludej t ššpomoženju, Šohu t čžešcži! Tež t tutym dopjelnyšam Šnjesowym nam šawoššajeny šštestament, jeho niššionšku pšchifanšju t Wlateja pošlednjeho ššawa: „Džicze a wucžče wšchitšich ludži!“ Moš tš to našad woššacž? Wēščeje niz! Tuž šškladuj džēnša. — Š nješapomni tež tón druhi pucž pomozž: Čžitaj šam a ššaraj šo wo to, šo pšchēžo wjazy jich čžita tute kopješka! „Pomhaj Šóh“ tola hižo mašš a tež „Niššionški Šoššol“?

Žyrštwi padušchi šu drugi ššrocž Šubecšski domi domach-pšštali. Přjedy běchu ššchizžowanemu, šotraž tam we wulkej pošštatwje wššakšche a ššotraž bě t dopomnjenju na padnjēnych wēnowany, ššowu wotbili a ššradnyli. Nětk šu droššotny ššarš wobraš, ššotraž poššhowanje Šbóžnika poššafowasche, wušššali a ššobu wššali. Šaduchow šu ššajeli, wobraš pať hiščeje nimaju. — Šehorunja šu padušchi w Šwifšowje, Šornim Šaru a we Ššiššlareuth w žyrštwjach poššyli a ššradnyli. W Šornim Šaru paduchow wušššedžichu a rubjene wotššatne ššudobja ššašo doššachu; w Ššiššlareuth doššachu je drje tež wróczo, tola roššbite.

Rom njeje wjazy to „mēšto žyrštwjow“, šaž bu mjenowane, došelž běšče w nim najwjazy domow sa Bože ššlužby. Šewšort to nětkle je. Tuto amerikaške mēšto ma tu ššhwilú 1344 Šožich domow. Š tym je Rom wo wjele pšchētrječšito. Rom ma „jēnož“ 366 žyrštwjow a ššapatow. Š tutyč 1344 Šožich domow ššlušča jich 916 protestantišštemu, 321 katolišštemu a 97 žšidowšštemu wērywuššnacžu. Mjes protestantami maja jich ššašo Ššišškopalianojo 213, Ššutheranšžy 170, Ššethodištojo 137, Ššrešššbššterianšžy 146, Ššaptištojo 105 a Ššreformirovani 105 žyrštwjow. Šaž widžišč, je Ššewšort tež w tutym nastupanju amerikaške.

M. w Ša. sa Remin.

R. w Š. sa Dculi.

Biblija — čžaj — čžlowješ.

Džewjaty ššdžēi, wot 25. ššebnuara hačž do 3. mēřža.

25. Reminišcere: Šuf. 9, 51—56. — Šš. 27. — Ššat. 6, 24—34.
26. poššdžela: Ššalm 130. — Šš. 205. — Ššat. 7, 1—14.
27. wutora: Ššalm 123. — Šš. 208. — Ššath. 7, 15—29.
28. poššutna ššrjeda: 2. Ššor. 7, 10. — Šš. 222. — Ššat. 8, 1—17.
1. ššchtwóřik: Ššat. 11, 28—30. — Šš. 413. — Ššat. 8, 18—34.
2. pjatš: Šš. 77. — Šš. 211. — Ššat. 9, 1—17.
3. ššobota: Šš. 71. — Šš. 588. — Ššat. 9, 18—38.

Ššamolwity ššedaktor: ššarat Ššyrgacž w Ššoššacžizach.

Čžiščēž Šššmolerjež ššihú žššchčētnje a ššiharňje, ššap. družštwó t wobmj. ruššowanjom w Ššudyššhinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

† Sserbske njedželske lopjeno. †

Wubawa ƚo kóždu ƚobotu w Šmolerjez knihicziščječni a płaczi šchtwórćlětnje 15.— hr.

Reminiscere.

Hebr. 12, 1. 2.

Bóstny čaž — čaž čerǵjenja. „S Jesuřom nam dajće čahnyč, hladacǵ jeho stopjenjom“ — na jeho čerǵim čerǵnojnym puczu. Sa našch žyly lud pšchego křutniřchi čaž nastawa. Nje- pšcheczel Němřkeje ƚo pšchego hlubje do kraja nuts wala a nusa a drohota i kóždym dnjom rořežetej. Dřbazy ludži hloda tradaju w někotrej komorzy je bolosne prařaknje křyřchecǵ: Šhto budžemy jěřcǵ, šhto budžemy picǵ, šhto budžemy ƚo wobłecacǵ? Mě wěnty: tež čerǵke čažy w Božej ruzy leža, my dyrbimy w nich nawuknyč wjeřofi byč w nadžiji, řečerǵliwi w čerǵnosćzi, wob- řtajni w modlitwoje. Nusa dyrbi nař i Bohu čerǵicǵ, řo my řwoje wutrobny tam nuts pščezelemy, hdžež bychmy rad wěčnje bydlili.

Alle tež to druhe my wěnty: někotry w tajřim čažu wo- řpróžni a měřto teho, řo by řo dale bėdžil, řwoje brónje prjecǵ čerǵnje. Šnano tež řeknje: řadny Bóh njeje, hewař by wón moje próřtwny dawno wuřřyřchecǵ dyrbjal. Řunje tajřich čže liřt na Hebrejsřich a jeho 12. řtaw pořblynicǵ, řo njebychu wustali a řo řich duřcham njeřežto.

Dwojake dyrbi po našchim teřřeje i temu řlužicǵ:

1. wotpołožmy tón hrěch,
2. řhladujmy na Jesuřa.

1. Na tajřich Řnjesowny řapšchtol myřli, kiž w tamnych čže- řach na wulřich řwojeděńřřich dnjach pař na pšchemo bėžachu, pař řo mješ řobu bėdžachu. Čzi měřachy řo měřazy dořho na to pšchihotowacǵ. Šdny řo pař bėženje a bėdženje řapocža, dha woni řwoje dořhe drařty wotpołožichy, řo řim njebychu řadžeřwł byře. Na tym dyrbja řebi řchescǵřijenjo řa řwoje bėženje a bėdženje pšchi-

řlad wřacǵ. Wotpołožmy wřcho brěmjo a tón hrěch, kiž řo nař twjerdže djerži. Wot wřchego, řchtož nař w bėženju i wěčnemu řiwojenju řadžeřwa, wuřbėhnyje řapšchtol hrěch. Tón nař wobřtupi, nam řokřydla řtaja, řo bychmy padnyli, tón nam našche řtawny wobpłecze, řo my je w bėdženju řwobodnje trjebacǵ njemóžemy. Hrěch — řchto to je? Njeřpšcheczelřtowo pšchecǵitwo Bohu, temu řwojatemu a prawemu, pořtanjenje pšchecǵitwo temu hnadnemu Wótzej řwojich džecǵi. Řimacǵ ty prawe řtejnřřchcǵo i hrěchey, dha ty tež prawe řtejnřřchcǵo i Bohu nimacǵ. Hrěch je řořto wřchitřego njeřboža we wulřim řwěčze ludow, řaž w mařym two- jeho řiwojenja. Šwětni ludžo řeknu: Hrěch je mudrořcǵ. Řunje na wopař je: hrěch je najwřetřcha řhupocǵ. Je wón tola pře- njeju čřlowjelow tař njemudřny řeřiniř, řo měnjěřchtaj, řo móže- taj řo pšched Bohom řřhowacǵ.

Řapšchtol řadny wokřebity hrěch njemjenuje. Dř řam dyr- biřch wjedžecǵ, kotry hrěch tebye do řtracha njeře, wěčnje řiwojenje řhubicǵ. Je tutón hrěch řnano twoja řěnjocǵ a řiwocǵ, abo twoje čerǵne požadanje a twoje pořhilenje i řwětnym wjeřelam, abo twoja nahřabnosć a řakomřtowo, twoja njeřprawnosć w two- řim powołanju, we wřřowanju a pšchekupjenju? Šaj, našche hrěchi řu na tym wina, řo my řwojemu wotřřnjenemu řónzej hiřchcǵe bliže pšchřřchli njeřřmy. Dyrbjake nař wone wo tu řrónu pšchřnjěřcǵ, kotruž nam našche njebjěřke powołanje wo řchřřřtu řu Jesuřu přjódřdžerži?

Tuž wotpołožmy tón hrěch. Řohřa wěž to njeje. Řelko řwě- rowečze a řhutonocǵe Božej dyrbi přjedy hič, přjedy řacǵ čřlowjel i temu dóńdže, wuřnacǵ: řa řidžu hrěch. Pšchetož hrěch tola řana wěž njeje, kotruž móřli my řo wuřřez řaž řo něčto řwoju drařtu

wuflecze. Nasche draſty jenož ſwontownje wołoto naſcheho czeła wiſajaja, hrěch pał je w naſchej wutrobje ſakorjenjeny a ſ naſchim žylym waſchajom ſapleczeny. Guſto cžłowjelej boloſcž pſchihotuje, jón wotkłaſcž. Tež ſo tajke wotkłađenje njeſmė jenož jón-krócž ſtačž, jažo bychmy my ſa wſchón cžafž ſ tym hotowi byli, ale wono ma ſo wſchėdnje ſ nowa wopſjetowacž. Staž w naſchej ſahrodžy džěto plenja ženje wotpoczowacž njeſmė, dyrbi-li wona w dobrym rjedže wotacž, taž dyrbimy my ſwoje czeło wſchėdnje ſ nowa mycž, tač dyrbimy my tež pſchezo a pſchezo ſažo hrěch wotkłaſcž, dokež wón pſchezo ſažo nad nami možy dobudže. Njeſmmy my hižom druhdy ſ ſwojemu hłubokemu ſahańbjenju ſhonili, tač ſe žadoſcže, kotrež my dawno ſa pſchewinjene džeržachmy, ſo na jene dobo w naſchej wutrobje hibachu, tač naž ſpytowanja, wo kotrychž my mēnjachmy, ſo dawno w rowje leža, ſ nowej mozu naddėhowachu? Tež ſa ſwėrných kſchecžijanow pſchi tym wotanje, ſchtož ſebi naſch mały katechiſmus žada: my dyrbimy pſches wſchėdnje roſtačže a poſutu ſwojeho ſtareho cžłowjeļa potepicž a wſchėdnje nowemu cžłowjelej w naž ſ horjeſtačžu pomhacž. Wotpołożmy hrěch!

2. Shladujmy na Jeſuſa. Niž na naž ſamych, pſchetož naſcha mōž je ſłaba, niž na druhich cžłowjełow, pſchetož cžłowſki pſchikad mōže drje wabicž, ale mōže tež ſchłodžicž, tež niž na ſwėt a hrěch, pſchetož taj naž do hłubiny ſkaženja dele cžehnjetaj. Ale ſhladowanje na Jeſuſa dawno mōž a troſcht, ſwėtko a ſbože. Wón woſmje prjecž, ſchtož naž tyſchi a wón dari, ſchtož nam pobrahuje. Wón nam pomha hrěchi wotkłaſcž, ſtaroſcže wón do žohnowanja pſchewobrocži, pſchi ſmjertnych kožach wón ſwoju pſchewinjefſtu mōž wopołaje a nad laſchcžemi jeho ſlōnzo horjeſtawanja ſwėcži.

Wón budžeſche wjekele mēcž mōhł, ale wón wuſwoli kſchiž. Judasch a Pėtr, Herodasch a Pilatus, Hannas a Kaiphas — ſchto nam tute mjena powjedaja wot cžetpjenja a hanjenja, wot njeđža a ſazpitwanja, wot hubientych pſchecželow a hōtkich nje-pſchecželow! So ſu jeho jateho wſali a pſchewiſcheli, krjudowali a wuſmėſcheli, jeho purpurowy mantl woblekli a cžernjowu krōnu jemu ſtajili — tač žaložne je to wſchitko. A Gethſemane a Gohbatha! a bolōny pucž, po kotrymž je wón ſwōj kſchiž njeſł! a pſchede wſchēm Golgatha! Njeſapomni, tač hōtki ſu ſo ty twojemu Šbōžnikej ſčinił! Njeſapomni, ſchto je wón tebi dobreho cžinił!

Wón pſcheczeſpi kſchiž! Drje je ſo wón na pucžu pod cžežu kſchiža ſ ſemi ſwjeſł, drje je wón ſkoržicž: Mōj Božo, mōj Božo, cžehodla ſu ty mje wopuſchcžil? Ale ſnutſkownje wón ſlamany njeje, wón je wėru džeržal, wón je ſcžetpliwocž wopołasał, wón je doſonjał cžetpjenje, žiwjenje, wumrjecze, wumōženje. Podležo wón hiſcže dobywa. Jeho poſlednje ſłowo, dohwaſke ſłowo. Dyrbi-tež Šchiman Kyrenſki ſa njeho kſchiž njeſcž, ſa Šchimana a ſa tebe a ſa wiſchitlich cžłowjełow njekeſche wón tōn kſchiž. Tuž ſhladujmy na Jeſuſa, ſo ſpowjedajo ſ modlenjom a ſ džałowanjom: O jehnjō Bože ſwójate, na kſchižu ſarėſane — wſchón hrěch ſu wot naž wſalo, to žiwjenje nam dawo, ſmil ſo nad nami, o Jeſu!

Kſchiž — my jón tež mamy a někotry cžežto doſcž na nim njeke. Ale mamy my tež ſcžetpliwocž w cžetpjenju? Wſches hanibu a ſe rēcže dže huſto doſcž naſch pucž, ale tač dha, njeſhladujemy my pſchezo hiſcže ſa wjekełom, kotrež nam pſchi pucžu kawa, ſebi žadajo, wuſwobodženi bycž wot ſwojeho brēmjenja? Je nam naſch Šbōžnił ſa pſchikad, kotryž je pſches bėdženje a hańbu, nuſu a ſmjercž, ale ſtajnje w doſpołnej poſluſchnoſcži ſwōj pucž ſchoł, ſo bychmy hłėdžili ſa jeho ſtołpami? Wón bėſche najſapjenišchi, tač ſazpieny, ſo tež woblicžo pſchew nim pſchikrywachmy, a my chžyli ſlė hładacž, hdyž ſo nam winowata cžeſcž ſapowė? Dyrbi wotrocžł po ſwėtkach hič, hdyž jeho ſnjeſ cžer-

njowu krōnu njekeſche, ſmė wón ſkoržicž, hdyž jeho ſ jełłami la-
kaju, hdyž jeho ſnjeſa ſ pjaſcžemi bijachu? Tuž ſhladujmy na
Jeſuſa, ſo by wón wėru w naž ſbudžil a ſcžetpliwocž hłnił a
cžetpjenje žohnowal!

Wón je ſo ſydnyl ſ prawizy na Boži ſtoł. Po cžemnoſcži
poſtneho cžaja jutrowne ſlōnzo ſeſhadža, po dothim bėdženju je
wón ſ dohycžom krōnowany. Tač hłuboło dele, tač wyſoko horje!
Po kſchižu krōna! Po telko hanibje wēcžne wjekele! Tuž ſhla-
dujmy na Jeſuſa. Š jeho poniženja a powyſchenja cžerpajmy
troſcht ſa naſche cžetpjenje. Wón je ſ dohwaſjom! Š Jeſuſom
nam dajcže cžahnyčž. Wotan Jeſu ſ hnadu tu, dha, hdyž džeſch,
du ſa tobu. Šamjen!

Wotrocžł.

W ſłowaſkej rēcži ſpiſala Kriſtina Rohova.

(Potracžowanje.)

Te wbohe njepoſluſchne kaſtojžy! Tam na brjoſy morja
njebėchu mohle pſchewinycž loſchty krwė, a nětk bėchu pſcheczeſte
ſa pſcheczenje a ſcžehwł žadoſcže bė, ſo jidy czeło je do morja
ſcžahny. Š tomu naſta nadobo njewjedro, deſcžež a wichor! Sta
a jažo ſta kaſtojžow padžeču do morja! Te, kotrež bėchu poſluſch-
ne, a mōžachu ſo modlicž, ſo jažo ſbėhnyču, tola ſ tych nje-
poſluſchnych njebu ani jena wuſchowana. Wſches ſwoju nje-
poſluſchnoſcž wumrėču w žaloſtnej hłubiny; ženje wjazy nje-
wohladaju ſwojeho hneđžicžka! Ženje, ženje njewrocžja ſo do-
moj! Jačo pał bė najhōrje ſa kaſtojžy, wuſkladachu ſ daloka ſo
bližazu kōdž. Na tutej ſo jebydachy, hdyž jenož to mōžachu.
Dw, to bė wjekele! Morjazy drje ſo na tym njewjėklichy, ſa to
pał pucžowarjo a džecži, koſtiž na nej bėchu. Radowachu ſo
na jich lubnym widlowanju a pōſłachu ſ nimi ſobu poſtrowo do
domiſny. — Bėchu ſo te jene wutwotpoczowale, bydachy ſo
druhe a potom jažo druge, doniž njebėchu wſchė wotpocznyte.

Toła hiſcže jene njewjedro pomjenišchi wōjtko kaſtojžow!
Šdaſche ſo kaſtojžam: „To njeđže! My dyrbimy wſchitke
ſahinycž!“ — „My njeſahinjemi!“ wołachu bėli wjednižy, „jenož
wėrcže a poſluſchajcže! Bōh naž poſhłni!“ —

„Kraj! kraj!“ ſawoła na dobo prėni tykaj kaſtojžow.
Byte wōjtko wyſlaſche. Ptačatka ſebraču ſwoje poſlednje
možy a wſchė dolecžachu hač na kraj, jenož te niž, kotrež hiſcže
w poſlednim wotomiku ſwoju wėru a nadžiju na Božu pomoz
ſhubichy; tute wopuſchcži jich mōž, tač ſo padžeču a ſahinychy,
nimale pſchi brjoſy Afriki. Wſchė druge tam dolecžachu a pſchi-
hotowachu ſo na dothe, wjekele wotpoczowanje. —

Jačo bėchu wotpocznyte a ſ nowa wōžitwiſe, wotmėču ſhro-
madžiſnu. Sapoczachu ſ modlitwu a ſ wyſlazym džałnym ſhėr-
luſchom ſ dobremu ſtworiczelej, kotryž bė jim tač džitwje pom-
hał. Po tym cžalaſche na nje wažne džěto a wuradžowanje. Šacž
ſem bėchu wſchė hromadže lecžake, nětko buchu roſdžėlene. Šbōda
kaſtojža dyrbjeſche prajicž, hdyž bė ſo narodžila.

Bėchu tam kaſtojžy ſ Žendželſkeje, Franzowſkeje, Rėmſkeje,
Ružowſkeje, Italſkeje, Awſtriſkeje, ſ Wuheſkeje, a mjeſ tutyhmi
bėchu tež cžeſte a ſłowaſke kaſtojžy. Buchu roſdžėlene a to naj-
prjedy po krajach, potom po krajinach a ſlōncžnje po mēſtach a
wſkach.

Byte lėhwo džałowacche ſo ſchėrym wjedniłam, wſachu wſchė
hiſcže to napominanje ſobu, ſo domoj dolecžawſchi ſ wulkim
wyſlanjom ſwōj domojwrot džerža a ludžom lēcžo pſchipotowjedaju.
Prajachu: „W Božim mjenje!“ a hižo lecžachu do ſwėta. Lecžachu
hižo a to pſchivolachy hiſcže jena drugej: „Šdže chžeſch ty?“
„Do Pėtrohroda! do Moſkwy!“ „A hdyž wy?“ „Do Parifa!“
„A my do Prahi!“ „My do Wina!“ „My do Roma!“ „Lecžcže
ſ Bohom!“ „Lecžcže ſ Bohom!“

Jako bčdu ho dželite a te, kotrež bóle w gušodstroje bydlaču, bóle do čarjody ho šhromadžite, sapočachu čžesle kastožy se bło-
wastimi rosmotwu: „Edže lecžicze?“

„Do Wina!“

„A hdže tam to bydlicze?“

„Smtu gwoje hñesdo pschi flubnej zyrkwi pschittwarili. Tuta zyrkej bu něhdy natwarjena t dopomnjeczu na to, so chzysche ras sty cžłowjet kžžora moricz a so to Bóh njedopuszczę. Wěso cžłowjetolo naž tam rad njewidža, tola my gmy ho teho Snjesa praszale, a tutón je prajit: „Nó!“ Nó, a tuž tam bydlimy! A tule te bydla cžisicze wyžo na wěži Schčžepana! A wy, s wotkal icze wy?“

„My bydlimy w Prash na Gradžinje. To bč hród cžeskich kralow. Tež pschi zyrkwi Wita bydla někotre. Gusto hižo žebi myšlacymy, so dyrbjate ludžom pomhacž twaricž, so bčdu tola skónčnje dotwarili. Twarja tutu zyrkej hižo dlěje hacž sto lět!“

„My lecžimy do Trecžina!“

„Edže je to?“

„Dw, w dole rěki Waag!“

„A my lecžimy do Budapesta! Tam ho pětnje bydli! Esu tola pschi Dunaju wjele mnischłow!“

„Bydlicze gmadž na hrodže w Budžinje?“

„Dw ně! Tam bylo to nam psche styšno!“

„A hdže icze wy žem?“

„My gmy se wšow a bydlimy žebi blisko! Trjebamy jenož hórku pschelecžecž a gmy hromadu! Tola, tu je hraniza! Dyr-
bimy ho dželicž! Pšchemodž. Bóh!“

„Pšchemodž. Bóh!“ — — —

(Potracžowanje.)

Serbška ewangelisazija.

D o d a t k.

Ewangelion po potrebnosći cžaka a po pucžach, kiž nasch cžak požaje a žada kžodžicž — sa wožadny pschinjesč, to je myšl wožadneje ewangelisazije. Se žrjedžisiczeja snutšlowneho mišion-
stwa ho pische: „W tutej ma tón Snjes žyle wožebje gwoj skutk. Sedže-li Bóh a wostawa-li hlód po ewangelisaziji w naschim ludu kaž nětkole, potom móže nasch ewangelisaziski skutk sa naschu krajnu zyrkej se spodžiwnej strowotnej studnju bywacž a naž na tónž pschitwjesč, kotryž jich wjele wot naž horzo požada a wu-
prožy: „Wobnowjenje nascheje zyrkwi wot nutšlach, s žitwenskich mozow ewangelija.“ Sitchęze ras naspomnimy, kał ho w naschich žerbških cžakopikach kaž hewał rtnje na to skorži, so nasch žerbški lud žobu sastawa te mischi kžodžicž, tež t spowjedži, a domach Bože flowo, wožebje starsche jadritwe knihi malo wužitwa, kał je spē-
wanje pschi jėdži, pschi pschewowanju posastalo, dale puste wječory psched khowanjemi w žarowanskich domach! Tuž je trjeba, so tež na nowych pucžach ho bjes Šerbami duchownje skutkuje.

A temu je dale nusne, so ho to se žrjedžisny wožadow žamych spyta, to rěla, sa Šerbom w m a c ž e t n e j r e c ž i. S tym ho jich duscha halle prawje namala. Kaž ma ho pacžerška wučžba, mlodošne stowastščenje w žerbščinje kručę hajicž, tał tež woži-
wjenje wožadneho žiwjenja s kužola žerbščeje rěcže. Tež s tajkimi napravami a waschnjemi, kiž hu Šerbam pschiměrene a najbóle žlužobne! Wěso ho ewangelisazija njehodži jenož ršy žerbšžy wuwjesč, hižo pscheproschowanje niz. Němžy mjes nami hu jeho runje tał, s najmješča runje tał potrebnj kaž Šerbjo.

Njedostatk pschi nowišchim žerbškim hibanju, kiž telko pub-
lotw a kicženjow sa wožiwjenje Šerbomstwa sjewi, so plodej po duchownym a nabožnym bołu njeda prawje srawicž. Lubošne a pětnje spēwanja a pschedstajenja na džiwadkach ho pschegara do přėdla stajaja, to hu kčženicžla. Duch wobnowjenja moralisteho

a nabožneho, sčtož s plodami mēnimy — s wjetšcha nasad wo-
stawa. Na ewangelškim bołu žnano hšicęze bóle hacž na kathol-
škim, hdžež hu stare zyrkwinške waschnje, na pschitkad w domjazym spēwanju, pustym wječory, w katholickej bježadže, hšicęze bóle škrucžene mjes wožadnymi. A tym sacžutwanje mnohich jedno-
rych stawow naschich ewangelškich wožadow wuprajimy. Džitwa-
dłowe kručji ho pschegara po pschecžach wulkeje žyly wustwoleja. hdžž dyrbjate tola pschecža a ducha žyly posbēhowacž a kšutne hry, kaž „Burska krej“, „Pšchescžanča“, „Wschitžy šjednani“ a druge prawje trjebacž. Tež njeje hibanje žlužobne, kiž ho psch-
egara s nohomaj stanje — my mēnimy reje prjedy, reje potom sa nasche duchowne posbēhnjenje, kiž mělo ho kručę s rošwucžazhmi, roškwėtlazhmi, ducha wutwarjazhmi pschednosčkami stawacž, tež na žerbških žwjedženjach. Te lube reje džęja, hacž runje we Pruskej wobmjesowane, mjes naschimi Šerbami dale — dale do žwjateho pósta nuts! Njetrjebamy my ewangelškeho ducha ewangelisazije mjes nami? — Wo nětcžisčej nusy, kiž je němški lud, s kotrymž gmy se wšchelakimi swjastkami swjafani, wot jeho domachpřtanja a kiž dyrbjate tež mjes nami bójšku šrudobu na-
ožinicž, njechamy tu dale rěcžecž.

Sitchęze jene: P r o z o w a n j e s e k t o w , wožebje Adven-
tistow! Wot gwojeje tudomniščeje žrjedžisny, Budyščina žem, do naschich wšow gwoje kopjena noscha, kaž „Wächter der Wahrheit“ a s pschednosčkami spytuja twjerdy postup mjes nami dostacž. Sacž myšla, so je jich wusbēhowanje kasnjow, sabbata, jich džębatk, kotryž wot žobustawow žadaju, kšicęženža dorosčę-
nyč a druge sa naž něščto wobšbožaje — hacž čzedža naschu duchownu kšudobu se gwojim duchownym bohatštwom t gwo-
jemu lěpschemu wotštronicž? S najmješča radži wo „mišion-
stwe“ mjes nami rěcža. Wšcho jene, jenož so nasche wožadny po ewangelškim pucžu dale potrocžuja! A temu tež tał mjenowanj „kšutni phtarjo w bibliji“ pschitwšowarjom phtaja! My žadamy bójšku mudrosč, niz mudrowanje w nastupanju biblije a na-
scheho duchowneho šboža! A temu dopomha Boži duch, kiž pał šterje s wožiwjenjom se žrjedža naschich Šerbom možy dostanje hacž se sapšchitwanjom sektow wot wontach. Sektu nješku bjes pohonjazeho wliwa, tež móžemy wot jich duchowneje horlitwosčę a šahorjenošče wutnyč. Někotry s jich kolporteurow kaž mały ewangelist po domach kžodžo rěcži a wabi! Phtajmy pał nowe wožiwjenje kaž pšches žerbšku ewangelisaziju. Nječ ho s Božej pomozu icžini tu a tam, kaž pschi spocžatku prajachmy, se strowotnej stud-
nju t wobnowjenju nascheje zyrkwi.

Zyrkej a stat.

We jich wjele wožadach, na psch. w Lubiškim wotrježu, ho nětkole šbėra šbėrta, s wjetšcha w žicę, sa podpjeru zyrkwinych kašow, wožebje sa te, s kotrychž ho došhody placža. Kaž je kly-
šecž, ho wšchudžom nimale wšchitžy wobdželuja, s tym, sčtož je tał woblicžene, haj hušto dosč dawaja wjazy. So tež tajžy ho namalaja, kotrež mjenje dawaja hacž je to jim woblicžene, je bjes džitwa, hewał cžłowjet njebý cžłowjet był. A so tež tajžy po-
brachuja, kotřiž ničžo njehadža dacž hacž runje to móhli, to jenož žyly wěžtu wobkručža. Sa to sažo tał někotry bur wot teho, sčtož ma wysche, wjazy, haj wjele wjazy dawta, hacž ma wob-
licžene pschede wšchēm tehdy, hdžž džęcži nima, a sa to sažo tam kšuda wudowa pschinjeke wopor wot teho, sčtož ma nusne t ži-
wjenju. To swježelaze, trošchtowaze, požhlnjaze, so to tał, to pał tež šrudžaje, so to nětkole tał ho stawacž dyrbi a móže.

Stat njepšchewjedže džėljenje wot zyrkwi, njedatwa pał jej tež, sčtož jeje prawo je, došhož džėljenje njepšchewjedžene. S teho

wulke schłodowane ja zyrkej pschedenychem tež psches to, so je jich pschezo wjazy a wjazy duchownych nufowanych, žebi druha sa-
 službu pytač, sedže-li nětaf w tutej drohocze wobstacj. Tež mjes
 duchownymi naschich herbiko-němskich wošadow ku tajzy, kotřiz
 psched tajkim rošjudom steja, hač njebychu nimo duchowneho sa-
 stojnstwa pytali druge džělo hiščeže, so bychu žebje a žwójbu
 lěpje saštaracž móhli. So j tajkim dželenjom mozotw zyrkwine
 žiwjenje a tač wošadne žiwjenje schłoduje, spósnajesch. Tomu pač
 dyrbi žo wobaracž, kač jenož móžno a přjedy hač psche pošdže.
 Schłoda, kotraž j teho nastawa, njehodži žo tač bóršy a tač lóhzy
 wurunacž, j blačami žnadž do žyła wjazy niz. We wschelatich
 wošadach njeje tač cžežlo pomhacž, wožebje w ratařskich wošadach
 niz a tež we wošadach j wulkinimi industrielnymi wobšedžerjami
 niz. We wschelat njejmě to ani tu ani tam pobrachowacž na tym
 prawym kšesecžanskim smyšlenju, na wěrnej kšesecžianskej lu-
 boseži. Šdnyž je tutón žyly cžaž ja našch lud jene pruhowanie,
 — a wón njeje jenož to, ale tež jene domachpytanje j kšostanjom!
 — je wón přjede wschēm tež jene pruhowanie kšesecžianskwa,
 abo so lěpje prajimy, jene pruhowanie kšesecžanow, hač woni
 wobsteja jako tajzy, jako kšesecžijenjo, to reka, jako wučžobnizy
 Jesuša Křistuša — abo hač niz!

S bliska a i dalota.

— **Serbska předarška konferenza** wotmě 12. februara we
 Serbskim Domje wurjadnu šhromadžijnu, kotraž žo psched-
 nichem saberasche j dawno snatymaj praschenjomaj ewangelskich
 Serbow. To stej herbska superintendentura a herbski synodala.
 S tutymaj sjednoczi žo jednanje wo wólbje do synody, kotraž drje
 žo bóršy w Budyšskim wokřeju wotměje. Wobščěrnje a do-
 kladnje žo wo tutych ja naš ewangelskich Serbow tač wažnych
 praschenjach rěčesche, wožebje rošprawjeschtaj ff. fararjej Do-
 maschka a lic. Wrošak. S wješelenjom spósnachmy, so njeje hiščeže,
 kač žo to po powjesčach w poslednje konferency žlychanych
 šdache, poslednje žlowo rěčane ani wo herbskej superintendencze
 a herbskim jastupjerju w synodze, wjele bóle šhonichmy j wobščěr-
 neho dopřa zyrkwineje wyschnosče, so budže móžno, so žo, njeje-li
 žo ras Serb do synody wušwolil, mjes tymi 13, kotřiz žo do sy-
 nody powołaju, Serb powola a so budže žo se jastupjerjami
 herbiko-němskich wošadow jednacž, přjedy hač žo wěž herbskeje
 superintendentury dorjaduje. Wobšamkny žo jenohłóhnje, so
 maja jastupjerjo potom kručže našche snate žadanja jastupowacž.
 Njemylimy drje žo, so mamy w tutym, wožebje we wotmoštwje
 wyschnosče, wliw našeho noweho krajneho biskopa pytač, a
 tehorunja žo njemylimy, hdyž bu wuprajene, so žu žlowa, kačkež
 je to tu a tam wo a pschecžiwu knjezej krajnemu biskopej cžitač-
 my, j najmjejšcha njetřebawšche a njeprichódne. — Nadrobni-
 šcho jednachmy wo tym, ja koho maju ewangelszy Serbjo pschi
 wólbje do synody w Budyšskim wokřeju hłošowacž. Hač dotal
 jastupowaschtaj tutón wokřež f. far. Šabler a f. kantor Šancžka.
 Wo dokladnej rošmohwe žo jenohłóhnje wobšamkny, so žo sažo
 postaji f. kantor Šancžka a žo na město f. primarija Šablera po-
 staji f. farar Domaschka. Tuto poslednje postajejnje žo njewob-
 šamkny j nekajseje njepšhecželnosče pschecžiwu f. primarijeje
 Šablereje abo pschecžiwu Němžam, ale j teho spósnacža, so budža
 jednanja synody w tutych pschichodnych lětach ja naš Serbow
 wožebje wažne, dofelž žo nowe sarjadowanie Lužizy wobšamkny,
 kotřez ma žnadž potom ja wjele lětžekatti pšacžiwosče, pschi
 tym pač žu Serbjo najlěpje w synodze jastupjeni psches psched-
 žydu žwojeje předarškeje konferency, to je psches f. fararja Do-
 maschku. — Pschi wobščěrny wužadžowanju wo tutych dypkach
 bě nam cžaž cžekny a tač žo njemóžesche w druhich tehorunja

wulzy wažnych wěžach jednacž, kač je to na psch. swjate herbiko-
 němskich wošadow; bychmy-li tuteho, kač žo to dlějšchi cžaž hiš-
 j wěšteje strony pscheje, měli, by drje wschelatim nještatim
 wotpomhane bylo, pod kotřymž nětkole cžerpimy. Šchłoda je
 na kóždy pad, so žo pschichodna šhromadžijna halle ja přjedy po
 šhwjatkach powola! — Njenaspomnjene nočženy wostajicž, so
 f. pschedžyda knjezej fararjeje Matekeje-Bartiskemu f. 40 lětneju
 jastojnstemu jubilejeje w mjenje konferency wutrobne šhožpschecža
 wupraji.

— **Pofutny džen** žwječzi žo přjedy. Dwojate je, ichtož jón
 nam w tu kšwilu trošku kasy: to, so njeje wjazy šhronžy pschi-
 pósnaty, a — to swižuje j tym — so je na tutym dnju schula.
 Wobžarujemy, so njeje nam hač do džengsa, 20. 2., žane rošhu-
 dženje wyschnosče snate, j kotřehož móhlo žo spósnacž, hač žmě-
 džža džěči je schule wostacž a Bože služby wopytowacž abo niz.
 Šnadž hiščeže hač do nježele něšcto wo tym pschindže. Se
 schulu tež swižuje, so tam, hdyž žaneho jastupjerja ja kantora ni-
 maja, Bože služby wschelato wotměwaja. Nadžimomy žo, so je
 to pošledni pofutny džen, kotřž pod tajkami wobstejnoscžemi
 cžerpi. Sažo pač, wulki džěl našchich wošadnych je žani na tym
 wina, so to tač je, hižo psches to, so je tajkich jastupjerjow do žej-
 ma wolil, kotřiz žu nam tutón nowy porjad wobradžili. Hač
 žnadž pschichod naš njenanušuje, so hinač njemóžemy, hač po-
 futny džen žwječicž a wučžeka pytač w Božim domje pola Šoha,
 wučžeka j nudy a je šhynnosče!? — Na pofutnym dnju šbėra žo
 tež kollektu ja snutškowne mižionstwo. Drohota hrošy tu se ja-
 hubu, njepomha-li tu kšesecžanska lubosč! 21 milionow něhdže
 je wulka šbėrka ja snutškowne mižionstwo pschinyška. tala, šcto
 je to mjes telko potrebnych a nufutradaznych? Tuž pomhajimy
 Knjesoweje pschikajnje dla, abo šctož je to rjejšche, Knjesoweje lu-
 bosče dla!

Wistownja.

— **Redakzijam ewangelskich žlowjanskich cžakopřow**, j ko-
 trymž w šandžnym lěče našche šopjenko mēnjachmy, šdželimy tež
 j tutym, so nam w tu kšwilu roššlanje do wukraja, kač žo hač
 dotal štawasche, wjazy móžne njeje, dofelž je porto jara wyšše a
 pschezo hiščeže mēkaz a wysche, našche šopjenko pač bjes pjenjež-
 nych žredkow. Wobžarujemy to jara! Nježelimy pač žo a žmy
 wulzy džakowni, so žo nam ewangelske žlowjanske cžakopřy a
 nowiny tež tehodla hiščeže dale ščelju a so žu redakcije nam roš-
 šlanje šmóžnili psches šapoloženje a pschepokasjanje pjenjes. Se
 tajkej podpjeru čžemy lubje rad porjadnje našche „Pomhaj Wóh“
 wam dale dacž. By nam wulzy witane bylo, bychmy-li jich wjazy
 tajkich nadawkow dostawali! Tač Wam „Pomhaj Wóh“!

Redaktor.

— R. w R. ja Deuli. — Š. w Š. ja Saetare.

Biblija — cžaž — cžlowješ.

Džekaty tyženi, wot 4. hač do 10. mēřza.

4. Deuli. Jan 11, 1—16. — Šh. 603. — Mat. 10, 1—15.
5. pōndžela. Mat. 26, 1—13. — Šh. 95. — Mat. 10, 16—31.
6. wutora. Łuf. 22, 1—6. — Šh. 660. — Mat. 10, 32—42.
7. žrjeda. Łuf. 22, 7—13. — Šh. 286. — Mat. 11, 1—15.
8. šchwóřk. Łuf. 22, 14—18. — Šh. 93, 1—5. — Mat. 11, 16—30.
9. pjatk. Łuf. 22, 24—30. — Šh. 704. — Mat. 12, 1—14.
10. žobota. Jan 13, 1—15. — Šh. 93, 6—12. — Mat. 12, 15—37.

Samolwity redaktor: farar Wyracž w Mošacžizach.
 Čžiščej Šmolerejž knihu žiščezetnje a knihačnje,
 šap. družstvo j wobny. rukowanjom w Budyščinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

• Sserbske njeđželske lopjeno. •

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihicziščežerńi a płaczi šchtwórtkětnje 15.— hr.

Dfuli.

Scenje Jana 11, 1—16.

Stěpamy wopřiedž wóšneho čaša. Někotre njeđžele hiščeje a njeđžela Palmarnu tu je. To je džen, na kotrymž sa mnohich rěka, šo džělicz a rosžohnowacž, šo rosžohnowacž wóšebje i džě-
čatšwom a je šchulstkim čašom. Hiščeje ras wučerž šwoje džěczi napemina. Wóšlednje šlowo je šaklincžalo, šchulstke durje šo šamku, a někotrežkuli džěcžo, kotrež lohzy niwuknjese, rjetnje: „Bóhu budž džal, šo njetrjebam wjazy do šchule“. Šo temy woprawdže tak? Wlamy potracžowanjšu šchulu ja hólzow...
A hdyž je tež ta šbožownje pschetrata — njeje žyle žiwjenje šchul-
a žyly čaš žiwjenja šchulstki čaš? Wólz, kiž šchulu wopuschěžiwšchi do wučžby štupi, a jeho nowy kuzes, jeho mišchtr a jeho rje-
mježknižy šu jeho wučeržo. Druhi do města na wjehšchu schu-
lu dže, a tam nowym wučeržam t nohomaj ředži. Šolza na šlužbu čehnje, a hdyž tež nan a macž ju hiščeje šhwilu domach maraj — šak došhe a woczi šo šandžela a džěcžo nima žaneho štworšchilkeho doma wjazy. Šaj, hdy by něchtón tak šwobodny byl, šo njetrjebal žanemu čłowjekež šlužicž, tak dewučženy, šo njetrjebal ničžo wjazy nawuknjecž, tak bohaty, šo moh! řebi wšchě wóšchewjenja kupicž — psches jemu šchulu wšchitzy dyrbja: je to šchula nišy a štynoseže, nad kotrežž durjemi Pawola šlowo řižate štěji. „Wly mamy psches wjele štynosežow nuts hič do Bóžeho kraleštwa“. Š tejele šchule njmóžemy won, doniž je řehlednje řuhowanje nimo, doniž naš najš Anjes a mišchtr šam dom woka.

Wšchitzy psches šchulu štynoseže dyrbinu. Prášcha šo je-
nož, hacž tež šchulstki čaš wšchitzy prawje wužiwamy. Šchtož njelóžhtnje do tuteje šchule řhodži a štajnje šo prášcha: Anježe, čehodla řy uti to nacžiniš? — šchtož šo špjecžuje, temu budže řemjo pschego čehžiče a jeli šo w prawym čašku njenawuknje: „Šchto pomha nam šo jara štaracž? Šchto pomha štynšne šfor-
ženje? Šchto pomha, šo tak w šwětnym paracž a wopłakowacž

njesbože? Wly wóšchěžimy wutrobu čim bóle psches tu řru-
dobu“ — šo na řohledku šlama a šadwěluje. Šchtož pak šadny nišy a štynoseže řwěrneho mišchtra štějo widži, wo kotrymž wěmy: „Mi ničžo šo štacž njemóže hacž to, šchtož Wóšchěž pschi-
njeke“, tón nawuknje w tutej šchuli čžiche řoddacže, kotrež wjazy njemorkota, ale i řesukom práji: „Wóš Wóšchěž, niž řaž ja čžu, ale řaž ty čžesh, twója wola šo štań!“ tón potom řwój řšchiz ja řesukom njeke a práji: „Řařkiž mišchtr, řařki čžu tež ja bwež, je wučžobniš!“ Tón šo řróšchitje i wjekelej nadžiju, šo ně-
čžičeho čaša čžerřjenje hódne njeje pschichodneje řražnosče, kotraž na naš čžaka.

Řuša a štynoseč šo tež psches našch džehnišchi ewangelion čehnjetej. Łazaruř je na řmjereč řhoru. Ššotšje štěj w štarose-
řežach a řšchnosčach dla bratra. řesuk šam pueč čžerřjenja nastupi, a wučžobnižy psched čžnowym, njewěšnym pschichodom řo boja. Ale řelkož nišy, řelko řehnowanja. Wšchitzy řu w nišy wuknyli. řuž čžemy tež my wuknyčž:

Řajščepšcha wučžerka ša řšchěřčana je niša. Řuša wuczi:

1. šo wutrobnje ř temu Anješej wólacž;
2. řečerřliwje na Anješowu pomoz čžatačž;
3. šo temu Anješej ša wšcho džakowacž.

„ředny pak řhoru řežšche i řmjenom Łazaruř i řethanije, i řeho měštkla Řarje a jeje řotry Řarthy“. řu niša je. řež ř řesukowym pschecželam šo pschecžičeži. Řjewěmy, řařki řhoroseč Łazaruř měješche, hacž řěšche njejabzy pschichšla abo hi-
žom řolho jeho čžwilowala. Ale to wěmy: řěšche čžěřka, řmjereč řraščna řhoroseč, a řotšje wódnjo a w nožy wot řhoroloža řřecž njepšchidžesčetej. Řještej wěšče řkomdžitej, wšcho řpy-
řacž, šchtož mohlo pomoz pschinjesč. Ale wšchitka řekarřka mu-
drošč, wšchě domjaze řřěđki a wšcho řladanje řě řodarwo. A jako řhoroseč pschibywášche a nadžija na wustrowjenje bóle a bóle řpadny, řotšje řohledni a najščepšchi řřěđk nakožitej: po pschecžela řóječetej, ř temu Anješej nad žiwjenjom a řmjerečžu, a řatej jemu práječž: „Anježe, řłaj, kotrehož lubo mašch, tón řeži řhoru“.

My widzimy: Njeh je tež tón Snjes jara sdaeny: horze požadanje žanu dalofosć njejnaje: nusa šo modlicz wuczi.

Nusa wuczi šo modlicz. Po prawom tele šlowo naš wohanibuje. Dyrbi šo halle cłowjet nufowacz, na Boha spominacz a šo k njemu wo pomoz wolacz? Njedyrbi dha cłowjet na wschěch swojich puczach je swojim Bohom ruku w ruzy hieč a šo kóždy czaš tróšchtowacz: „Dacz runjež khodžu w cžemnym dole, njeboju šo žaneho nješboža; pschetož ty šy pschi mni, twój prut a twój kij troschtujetaj mje“? Wěšče, ale to druhe je runje tak wěrne: Nicžo šo njeda tak czežlo snjesč kaž hromada dabruch dnjow. Šchtóž je bjes fchizja, je najbóle tež bjes Boha. Tehodla dyrbi tón Snjes š khwileni cłowjetej, kiž tak lohzy sabudže, wuczečku póglač, šo by jeho potšachla a nawucžila šo ša tym Snjesom praschecz! To je nusa. Bóh tón Snjes cži khorošč do domu pógla. Žiwjenje jeneho š twojich lubnych je w strajche. Ty po lekarja póščeleš, ty wšchelakore špytaš, ty jeho je wšchej šwěru hladáš. Ale hdyž khorošč njewotendže, hdyž strach pschiběra, potom džež do pódlanjeje jstwy a tam na šwoje kolenje padnjesh a cžiniš, šhtož šnano dolho nješky cžinil: ty šo k Bohu woláš. Haj, nusa wuczi šo modlicz. — Ty mašch czežke starošče: šhto budžemy jěšč, šhto budžemy tepicž, š čim budžemy šo woblecacz? Sewaš šy šo drje na móz twójemu rukow špuschecz. Ale nětk, hdyž žyly lud pschezo mjenje džela ma a tež najlěpšcha wola k dželu hysto nicžo njepomha, póšnjajesh: Na pošledku tela na Božim žohnowanju wšchitko leži. Nusa wuczi šo modlicz! Šdyž tvoje džeczšo šo bóle a bóle wot tebe wotwobroczi a ty š twojim šlowom šo jeho duche wjazy njedótknjesh; hdyž starošč wo pschichod twojeho luda cži czežzy na wutrobje leži; hdyž tvoje šwědomnje cže wobškoržuje a žaneho pokoja cži njewostaji, šo šadwělujo š Pawołom šdychnjesh: „Ja hubjeny cłowjet, šhto budže mje wumóz š cžela teje šnjercže?“ Šdyž twójtu njemóz šaczuwáš a žadny cłowjet cži pomhacz nješamóže, niž wěrno, potom na šwojej kolenje padnjesh a nusa njewuczi jenož, ně, nusa, „óho š žylej wutrobu šo k temu Snjesej wolacz.“

A potom tebe wuczi ščerpliwje na Snjesowu pomoz cžafacz. „Jesuš pak lubowášche Marthu a jeje šotru a Lazara“ Tehodla stej tež pomoz šwojeho wulkeho pscheczela wěšče. Šcaš stej šo troschtowatej jena druhe: Nětk je pošok k mianu doschol, nětk šo tón Snjes na pucz wobroczi, nětk šwojich wučomnikow napomina khwatač, šo njeby š pomoz pschepošče pschichol a wbohej wutrobje njetrjebatej pschodolho fšchepotacz. Tak myšblitej. A Jesuš? Jako wón wušlyšcha, šo je Lazarus khory, wosta wón hiščeže dwaj dnjej na tym mješče, hdyž běšche. Ty jeho njefrosymišch. Je dha to móžno? Štej dha to tež hiščeže lubošč a pscheczelnosč, hdyž něchtó cžwili podlěšči a pomoz tak daloko wotštoruje? Luby pscheczelo, najwjetšcha lubošč je ta, kotraž najwjetšchu pomoz pschinješe. Tež šchtóž je w mišy nawuknyš mtruje wo pomoz wolacz, njeje hiščeže wuwuknyš. Nětk rěka wuknyč: ščerpliwje na Snjesowu pomoz cžafacz.

Tajke ščerpliwje cžafanje dyrbinu wšchitzy nawuknyč, pschetož šny wšchitzy pschegara njesččerpliwu. Wšchaf jako fšcheczenjo wěmy: Tón Snjes naš wschěch lubuje. W šwjatej fšcheczenizy je nam šawěščil: „Ty šy mój, nihtó nješmē cže š mojeju rukow wutorhnyč!“ Póštny czaš nam pokazuje: „Nihtó wjetšchu lubošč nima hacž tón, kiž šwoje žiwjenje wostaji ša šwojich pscheczelow“. A je šwjateho pišma nam wšchudžom napscheczšo kšincži: „Wolaj šo te mni w cžaju teje mišy, dha chzu ja cže wumóz a ty dyrbišch mje khwalicž. — Ale hdyž potom pschindžemy, je jako by njeby šamnjene bylo. Šdyž pschezo wóššišcho wolamy: „Snježe, pomhaj, my šahinjemy!“ potom je, jako by tón Snjes hluchi byl. Šdže je Bóh? Cžehodla naš nježlyšchi? Še na naš šabyš? Žalostuje, hdyž šo potom tajke dwělowanja nam pschibličuja. Šo šu potom cžafy, w kotrychž chze tón k tamnej krutej wěrje pscheczšičezeli, kotraž je nawukla tež potom hiščeže na njeho špuscheczimy, hdyž šo šda, jako by naš wopuscheczil. Šdy by tón Snjes kóždy proštwu hnydom wušlyšchaf a kóžde našche žadanje dopjelnil, by tež bjesbóžny hnydom fšchecžan byl. Tehodla je šwojej pomozu cžafa. Dyrbinu nawuknyč: „Jeho myšle nješky našche myšle a našche pucže nješky jeho pucže“. Miekněmy pschestacz, doniž nješky šo k tamnej krutej wěrje pscheczšičezeli, kotraž je nawukla tež w najhóřšchim cžerpjenju prajicz: „Dha wšchaf wostanu ja

pschezo pschi tebi; pschetož ty džeržišch mje ša moju pravu rukú; ty wodžišch mje po šwojej radže a wosmjesh mje na pošledku š czešču horje“. Haj „š czešču“! Pschetož, šchtóž je nawuknyš štyšniwje šo k temu Snjesej wolacz a ščerpliwje na Snjesowu pomoz cžafacz, tež na pošledku nawuknje šo temu Snjesej ša wšcho džafowacz.

„Tuta khorošč njeje k šnjerczi, ale k czešču Božej, šo by Boži šyn psches nju czeščeny byl.“ Šaž jagna hwěšda šo tole šlowo, kotraž Jesuš k šwojim wučomnikam praji, psches cžowu štwišnu šwěčzi. Pokašuje nam wješkly wonkhód wschěch Božich puczow. Tehodla tež Jesuš tak khrobly a šměrom a wěšty po pucz horje do Jerusalema dže a njeda šo nikomu wrócžo džeržecz, hacž runjež chzedža židži jeho kamjenjowacz a fšchizowacz. Cžehimy horje do Jerusalema! Wón wě: na pošledku tola wšche Bože pucže w šwětkli šo šlónčža. Najprjedy šwojich wučomnikow tróšchtuje: „Lazaruš, našch pscheczol špi; ale ja du, šo bych jeho še španja šbudžil“. A dokelž jeho nihtó njefrosymišch, džesche šawnje: „Lazaruš je wumrjel, a ja šo šwěšelu wašche dla, šo byščeže wěriš.“

A czešču Božej! Šo je wotpohlad a šamēr kóždeho fchizja a cžerpjenja. Marja a Marta štej šo šhonitej w tamnym wofomiku, jako tón Snjes jimaj pschiwola: „Nješkim tebi rjeknyš, hdy by ty wěriš, ty by tu krašnosč Božu dyrbjala wohladacz?“ Lazaruš je šo šhonil, jako bu žiwjenju wrócžo daty. A wo ninohich židach, kiž běchu tónle džiw widželi, rěka: „Woni wěrjachu do njeho“.

A tež my we mišy a štyšnosčzi pschezo šažo šhonimy, jeli šo jenož ščerpliwje wudžeržimy: „Teho Snjesa rada je džiwna a jeho mudrosč krašna“. Pschezo š nami po puczach dže, kotraž šu najlěpšche ša naš. Njeby wopravdže mješ nami nihtó byl, kiž njeby našonil, šo tón Snjes tež dženkha hiščeže na khorošču modlitwy wušlyšchi, hdyž wšcha cłowjesta pomoz šastanje, šo na proštwu nana a maczerje šhubjene džeczšo šažo na prawy pucz pschinješe, šo tam wupucz pokazže hdyž cžlowške wošo žaneho nje-widži, šo šadwělowazu wutrobu š hlubokim měrom napjelni? A hdyž tajke džitwy šo hižom tu na šemi štanu, kak potom halle budže, hdyž š cžemnych dolhow štyšnosčze wumoženi na šwětklych wyschinach wěčnosčze štejimy? Potom budžemy šo jemu tež ša to džafowacz, šhtož nam tu na šemi njefrosymliwe wosta. Haj, šnano budžemy šo ša fchiz a štyšnosč w šwojim žiwjenju hiščeže bóle džafowacz hacž ša jeho dobre, šlónčžne dny, pschetož póšnjajemy, šo runje fšchiz naš k Bohu pschinješe. Potom š džafnej wutrobu šapšewamy: „Bóh wšchitko derje šapocznje, tež wšchitko mudrje wuwjedže. Czešč Bohu Snjesej dajče!“

A nětk? Njewěmy, kajke myšle tón Snjes hiščeže nad nami ma. Dyrbi š nami a š našchim ludom drje hiščeže hlubje do mišy a hubjenštw šašč, šo bychmy šažo nawukli šo k njemu wolacz. Ale šhto to šchodži? Jeli šo jenož pod nusu šažo nawuknjemy, šo k temu Snjesej wolacz, ščerpliwu na jeho pomoz cžafacz a šo jemu ša wšcho džafowacz. Tuž wšmijmy šwój fchiz na šo a prošimy šwojeho mišchtra:

Chze cžert špytowacz,
Daj nam twjerdže štač
A tež me najwjetšchej šrudžbje
Šawoštacz pschi twojej wucžbje.
Wšchaf psches tyšchnosčze
Našch pucz k tebi dže.

Jan Křizjan, Šodžijšči šaraš †.

Wěži nadobneho Šodžijšcheho Božeho doma šběhnyšchtej šo pschede mnu kaž k njeby pokazowazej porštaj — a to štaj wonej! — jako šo wofolo keřlow winyč duzy do Šodžija, do šarodawneho šlawneho hrodžičezča našcheje šerbščeje Šužizy, w našchim cžafu pak niž mjenje šnateho psches jeneho Šmishcha, psches jeneho Šchizjana. Šak hysto běch, njeh tež wot druheje štrony pschichadžejo, tutej wěži wuhladaš, tak k njeby šo šběhazej. Š nanom, š maczerju tam khwatachmy š dalofeje wofadnje wješki, šo bychmy pošhudžali, šhto je nam duchowny š Božeho šlowa prajicz mē ša czaš a wěčnosč, ša cžeknosč a wješke, ša žiwjenje a

hmjerež, jšto měl nam prajicž wo tym pucžu, na kotrymž pucžnikaj, tej wěži wyškofej, wo pucžu do njebja. A nětko, tón jedyn ert, j kotrehož Bože słowo tak husto k nam rěčesche, wón je woněmil, farar Šchižan tam wjazy njeprěduje w Šodžijiskim Božim domje! Šodowne přědowanje j tej wulkej šodownej powjesežu: „Wam je šo dženzka tón Šbóžnik narodzil!“ je to pošlednje byto, kotrež je j jeho šrěčnikoweho rta wufkincžalo do Šodžijiskeje wošady. A potom je jene přědowanje hiščeže džeržal, j něnym'rtom drje, tola pak mózne, šylne, dalokofkincžaze, a to jańdžemu pónđželu, 26. maleho rózka, jako jeho kaschež stejesche na tym woltařnikščežu, na kotrymž dolhe 40 lět bě šwjatu šlužbu Božu wufonjal, jako Boži dom pjełnješče wulka, nutrna wošada, šedžo a stejo, kemšchi přičeschedšchi hiščeže ras k šwojemu fararjej Šchižanej, a j dobow jemu na přehowodženje. — Šdy by k njemu do Božeje šlužby tež přičezo tak bohacze přichhadžaka přjedy, a wobšydnyla te tak husto jara prošne lawki, tak by šo to wješelil jeje farar Šchižan na tym, a tak bychy šo radowali Boži jańdželjo na tym, šo jich telko, telko žada po tym čiznym šlowje Božeho pišma, kotrež je rta tuteho šlužobnika Božeho šlowa wufhadžešče!

Pšches pohrjebnikščežo džěch, pošastawšchi j nutrnej modlitwu pšchi rowje, hdžež wotpoczujetaj mi nan a macž. Niz šwětně šmyšlenje, niz šiwkošć, niz šłaba wěra, niz tež deschež a šněh a šyma a šlónzo šu jeju hdy wotdžeržowawe, šhwatač daloki pucž do Šodžijiskeho Božeho doma, ně ta šmjerež je jimaj to pšche šahe šakajaka a nětko tam wotpoczujetaj w šłódnej šemi, w kotrež jeju farar nětko tež dostacž dyrbjesche pošledni wotpoczink j tym, jštož nad nim šemške, šachodne.

A pšched tutym tam potom stejach w šarškim domje. Woškrjedž šeleneje, šwětkošteje pšchi, kotraž bě lubošć j džakom wěnowaka, wotpoczowajšče tam w kaschežu dubowym wot šwojeho džěla je šwojim šemškim čžekom Jan Šchižan, Šodžijiski farar. W měšchniškej drasčeje j knihu Božeje šlužby w rukomaj, kaž bě tak někotry šróč wušchol je šwojeho domu, šo by šchol horje do Božeho doma, tak tam čžakajšče na tón pošledni pucž. Wšygle šhwatachu wrócžo, šhwatachu do wyškofa, šhwatachu k rowej, w kotrymž tež ty ležecž budžesč, a wutroba šłubi, štacž ša tym jenym, jštož Bože, jštož njebjeske šwěru hacž do šmjereče, kaž tón njebočičički, nam wšchitkim pšchitad blyščeža pošny. Šrótko to wofomiki nutrnosče! A potom: „W Božim mjenje!“ — A tak šu tam šta j wošady a j daloka je žarowazymy pšchuwšnyimi prajili pošlednje „W Božim mjenje!“ a pošlednje: „Měj džak!“ fararjej Šchižanej, šararjež knjesej, kaž jeho tež jeho šwěrní štari mjenowachu.

A jako bě Wjelecžanski farar, njebočičičkeho pšchichodny šyn, jemu to pošlednje „W Božim mjenje!“ pšchwołak, šawodže šo wěko na pščežo, jštož šachodne tu nad nim bě. Na mary jeho štajachu, šchtucžu špěwach a šnjelowu modlitwu šo modlašymy a šwój pošledni šemški pucž čžehnješče farar Šchižan tam horje k Božemu domej, pšchewodžany wot wulkeho a dolheho čžaha pšchewodžerjow wošadnych a tyč, kotřiz běchu j dala pšchihwatali, njebočičičkemu wopofašacž pošlednju čžesč. Mjes tutymi bě jich na 25 ewangeliškich duchownych, nimale wšchitzu w ornacže, katolške duchowništvo bě j ššoni knjesami šastupjene, mjes nimi bě knjes tachant Škala, wošadni šastupjerjo, wučerjo, towarštwu, wošebje wojeřške, džěchu přjedy kascheža, j nimi tež šastupjerjo Wacžizy Šserbškeje, a ša kaschežom je žarowazymy jich wulke šyly, a druge wobnjesowachu pucž hacž do žyrkwje. Š wěže wołachu šwony tež wšchěch tyč wošadnych šobu k pošlednjej nutrnosčež, kotřiz njeběchu šami do Šodžija pšchincž móhli. — A potom tam šejesche na woltařnikščežu kaschež: Farar Šchižan k pošlednjemu ralej pšched šwojej wošadu. A jštož wón jej prajicž mějesche, to

tolmacžešče jeho šastojniški bratr farar Vogt w šwojej rěči wošadže, šawostajenym, wšchěm pšchitomnym, šo šložujo na Šap. šf. 20, 25, 32. „A šlej, nětko ja wěm, šo moje woblicžo wjazy njebudžecze wofhadacž“, j tym džěli šo njebočičički wot tyč šwoičich, wot šwojeje wošady, wot šwojich Šserbow, wot naš wšchěch, tola njewostaji naš bjesewšcheho šamolutkich šawostajenych, ně: „Nětko ja waš porucžu Bohu a temu šlowu jeho mifosče, kotryž móžny je, waš natwaricž a wam dacž to herbštwu mjes wšchitkimi wošwječzenymi.“ A tak džělesche šo tež šastojniški bratr wot šastojniškeho bratra, a pšchecžel wot pšchecžela a potom tež pšches ert šwojeho šastupjerja wošadne šastupjerštwu a wošada wot šwojeje duchowpastyrja a wodžerja, jemu wěnujo wutrobny džak a ša šnamjo džaka lawrjeužowu wěnz. Šserbška konferenza a poboczna konferenza wupraji šwój džak a šwoje boženje pšches fararja Wandriku, j kotrymž šo j dobowi Šuščžanska wošada šwojemu šwěrnemu šubodej a pomoznikej džakowasche. Ša žyly Šadebergski wofrješ rěčesche k šuperintendentu šam. Wón, kaž wšchitzu rěčizny běchu pšchesjene w tym, šo bě njebočičički šwěrnny muž, bjes šalscha a pošny mifosče, lubošče, šo lubowasche pšchesjednosč a mēr. Duchowni džělachy šo na to wot šwojeho šastojniškeho bratra kóždy wošebje je šlowom biblije abo še šchtucžu, pšchi tym jemu wěnujo hiščeže šlowa wošebiteho džaka, wošebje tež ša jeho wobšchěrne škutkowanje ša šerbške pišnowštwu. Šyrkwiny šhor bě šo j wošadu wotměňal w špěwach, kotrež žyly šwjatocžnosč a jenotliwe rěče wobmjesowachu. Šo čžichej modlitwoje čžehnješče farar Šchižan pošledni pucž j Božeho domu, w kotrymž bě tak dolho škutkował wošadnyim k žohnowanju, Bohu k čžesčzi.

Tam pšchi muricžy pšchi šahrodže šaplaništwa šmy jeho pošchowali k pošlednjemu šemškemu wotpoczinkej w tej Božej roli, do kotrež wón tak někotreho wošadneho pošhowa. A pšches row a do rowa škincžachu j nowa šlowa džaka a počesčewowanja. Njemóžachmy a njemóžemy šo tež njebočičičkemu doščž dodžakowacž ša to, jštož je wón nam dal a byl a šawostajil. „Wacžiza Šserbška“ šo tam džělesche wot šwojeho dolholětneho šwěrneho přenjeho pšchedšydy. Šnjēs tachant Škala rěčesche ša nju a ša žyly Šserbowštwu, kotrež j Šodžijiskej wošadu žaruje wo fararja Šchižana, j kotrymž tola — kaž bu to tež hižo w Božim domje wušběhnjene — tež šhubi šwojeho protyfarja, kotryž kóžde lěto j nowa pšchihhadžešče w šwojim „Pšchedženaku“ a kotryž tak pšknje a rjenje k našchemu šerbškemu ludaj rěčecž móžesche we jeho rěči, w ludowej rěči, a j kotrymž tež šhubi šwojeho wuštožneho redaktora „Wišionškeho Šožola“, kotryž ma wěšče šobu šwoju wulku šašlužbu na tym, šo šu naške šerbške wošady hiščeže mišionške wošady. „Wacžizu Šserbšku“ pak je farar Šchižan wjedl šmužicže a wuštojnje je šwojej šmērnosčežu pšches tón tak njeměrnny a husto desčž, wošebje w pošlednich lětach, šo muezazy čžaj. A Šodžijška šchula je šwojim šantorom Welikom šo potom džělesche wot šwojeho fararja a pšchecžela a tehownja wošadni wučerjo pšches šwojeho rěčniku, wšch. wučž. Šeyera. Ššłowa tuteju rěčnikow pošachy nam njebočičičkeho j nowa jako teho doštožneho muža a šarja, šajšehož jeho šrofumimy, hdyž prajimy a prajicž budžemy: „Jan Šchižan, Šodžijiski farar“. Tež w tym, jštož šchulu nastupa, je wón wjedžal hicž tón prawy pucž a je namakal wotewrjene domy a wutrobny wučerjow. Ššłowa tuteju rěčnikow běchu wošebje ša tyč, kotřiz tam j drugih ščonežin naškeho wóžneho kraja běchmy, něšchto wošebite a pošběhaze a je nam wješele, šo šmy je runje pšchi rowje naškeho fararja Šchižana šlyšcheli. Šnujaze tež to, jštož bu nam na ščonzu hiščeže šerbški j pošlednich šlowom njebočičičkeho šdžělene. Njēch je tež žyly němška Šodžijška wošada šhoni a kóžda druha

Sy-li spëwał,
Pilnje dżëłat,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mërny
Čerstwosé da.

Njech ty spëwał,
Swérnje dżëłat
Wšëdne dny;
Džëń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njech éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřëw ée. P.

• Sserbske njedžëlske łopjeno. •

Wudawa ńo łóždu ńobotu w Smolerjez knihicziščezëni a płaczi sčtwórtlëtnje 15.— hr.

Lätare.

Sczenje ńw. Jana 11, 32—46.

Jesuf bëšče na semu łhodžo ńwëta ńwëtko, ale wone bëšče wobdate i mrocželeni wotrocžkowneho sčtaltu. Wy-li Jesuf pschichol w ńwojej Božej krańnosći, by ńo wicšëm cžłowjekam sčto łaz wucžobnikam na horje pschekrańnenja. Włysčezëńza, kiž Jesufa wobdawajše, bëšče tak, ńo bëchu łaz ńlepjeni a pohłusčeni a wjazý njewjedžachu, sčto rëczachu. Łuž dyrbjëšče ńo jëho Boža majestoscž a krańnosć semistu draštnoscž cžłowjeka woblez, tak ńo tyžazy jëho mëjachu ja ńwojeho runjecža. Ale hlaj, hdyž a hdyž ńo sta, ńo ńwëtko ńwëta ńjewi ńwoju krańnosć wë wulłich dživach a ńnamjenjach jako krańnosć ńyna Božëho. Łehodla ńo po tajłich stutkach tež pschëzo jańo praji: „a woni wërjadu do njëho.“ Najjańwišče a najkrańnišče pruihi ńu wot ńlónza žiwjenja wulłhadžate w ńnješowych ńbudženjach morowach. Jene i nič dženža wobhladujemy prajižy: Jesuf, ńnješ žiwjenja, na mëštnje ńmjercže. 1. ńnješowe rošłobjenje a jëho ńylšy, 2. jëho wërufbudžaze ńłowa, 3. jëho wulłi džitw.

1. Čžëhny i Jesufom. ńšchi tom wulłe wëzy našonimy. ńšchewodžny ńnješa žiwjenja do Bethanije, hdyž ńmy žyle domach, pschëtož hysto hižom bëchmy w duchu tam, hdyž bëšče ńbóžnik tak rad na hospodže pola Marthy, Marje a Lazara. Bethanija pał bu mëštno žalosće a ńrudoby, pschëtož ńmjercž bëšče ńotromaj lubowanëho bratra wšaka. A hdyž ńnješ nëtto pschindže, płakaju wšchitzy. Kajke dopomnjëčže to w naž ńbudži! Je sčto mjes nami, kiž by podobne hižo našonil? Njeje ńo ńmjercž dobyła tež do našëho domu a nam wšaka, sčtož bëšče nam lubšče hacž ńamžne žiwjenje? A hdyž bëšče nëtto tak

čžicho w žarowanistim domje a ńedžachmy se ńwojimi lubymy se wutrobu tak polnej ńrudžby, ńo njemóžachmy ani ńłowëška rëczëčž, kajke polóženje bëšče ja naž, hdyž i płacžom ńo ronjachy ńylšy, najbóle hdyž bëšchaj ńo bratr abo ńotra i dalotoscže wrocžiloj, kajke jańowidženje! Tak bëšče žarowazym w Bethaniji, hdyž Jesuf pschindže, kiž bëšče jim wjazý hacž najbližšchi pschimusny, na kotrehož bëchu pschi Lazarowej łhoroscž cžakali, ńo nadžijo, ńo ńo jako pomoznik wë wšchëj nuyš wopokaze. Nëtto pschindže, hdyž bëšče pschëpošdže a Lazarus w rowje ležëšče. A hdyž widži jich wšchittich płacaz, rošłobi ńo wón w duchu a ńo rošrudži. Jëho lube woblicže ńo pschëmëni a wobëžënni. Jëho wutroba bu i hñëwom napjelnjena. Na cžo? Na hrëch, kotryž je tajku žalosć do ńwëta pschijëšł, na ńmjercž, kotraž jako hrëchow mšda nacžini tajku wulłku ńrudobu. A i dobom wë ńobužëlnoscžë Jesuf jałakny. Sapižaj ńëbi tuto ńłowo do wutrobny. Nimaš-li niłoho, pschi kotrymž móhl se ńwojej ństłneje wutrobu ńo wulłowacž, Jesuf tu je, kiž tež tebi praji: „Łëho, kiž te nuy pschindže, ja njewuštorežu.“ Namisch-li nëtłoho, kotremuž ńmëł ńwoju žalosć wulłtoržicž, Jesuf tu je, kiž tež tebi praji: „Sčto płacžëšč?“ Nješrosumi-li ničto ńwoju ńrudobu a njëcžuje ju i tobu — Jesuf tu je, tón wë, kał tebi je, pschëtož jëho pohhadžëju ńylšy a wón jałakny. Sdžëž tuto ńlónzo do wutrobineje komorki, je ńrudobu sacžëmnjeneje, ńwëcži, tam dyrbi naježëmnisha nóz ńrudoby ńo wujaknicž a roškwëłlicž.

2. Kajki sacžisčëž cžinjachu Jesufowe ńylšy na Židow? Jëni džachu: „Hlaj, kał je wón jëho lube mëł.“ Tak je jëho hluboka ńobužëlnoscž jich wutrobny hnyła. Drušy mëjachu ńe myšle a džachu: „Słëpemu je wocži wotewrik a nëtło płaka, ńo

je tutón jeho pscheczal wumrjet. Sčto? Běšče jemu teho choroscj pscheczka abo njeje so hlepcho hojenje tať s džiwom mělo, kaž wuczobnizy chwala?" Tajke bėchu drje jich myšle. Njewěny my niczo wo tutej rěči njewěry? Nješmny tež drubdy wo čašach srudoby myšliti: „Čehodla je Anjes mi tule čěšnosć napoložil? Ssyn tola tať nutruje wo pomoz prošyt! Nje-možesche wo swojej wsčehomozy čzinič, so by tónle šheluch wote mnje prjecz schoť?" Sčto šu tajke praschenja njewěry, šhiba kłó-cze do wutrobny teho, kiž by nam tež najšubsche wšak, ma myšle mēra s nami? Sdy dōndženy tomu, so s wutrobu a wo prawdže prajimy: „Sčtož čzini Bōh, wšcho dobre je, wōn wšchaf ma hnadnu wolu, kaž moje wězy sapocznje, tať do wšcheho ja swolu.“ O kať je nam tajke šwolenje do wšcheho tať jara čzěke! Kať šluboko a twjerdže šedži nam tajka potajna njewěra wo wutrobje. Ssamo wo Marcže so ta hiščeže hiba. Sdyž Anjes k rowej stu-pitowšči, kaša kamjenj prjecz wšacž, praji wona: „Anježe, wōn hižo šmjerdži, pschetož wōn je sčtyri dny ležak.“ Njeje w tu-tych šlowach potajny dwěl, kaž čzyla prajicž: „Anježe, k čzomu haťle tōn žafožny napohlad? Tu wšchaf pomoz wjazy možna njeje!“ Čašo so prascham: Nješnjajemy tež tajkeho dwēla? Tam štaj šnano starschej, kotraž štaj wo štyštych staroscžach wo šu-šjencho šyna abo šubjenu džowku. Anjes je drje prušju na-džije do rudžazeje wutrobny dať. Me wo nannojo a maczerje, njeje wascha wutroba prajika: „Wšit“ niczo wjazy njepomha, ša-šlud je tať wulki, hrěch wo šynu abo džowzy tať možny, s wotkal mōhlo tu hiščeže wumozenje pschincž?“ Bōhu budž džak, so ma-my Šbōžnika, kiž je čzicheje myšle, šmilny, šezerpłowy a wot wulkeje dobroty a prawdy. Kať pošplni wōn šlabu wěru Marthy: „Nješšm tebi rjeť, hdy by ty wērka, ty by kražnosć Bōžu dyrbjala wōhladacž?“ jako čzyl prajicž: Ssyn dha hižom šašo šabyła, so dach tebi prajicž: „Tuta choroscž njeje k šmjercži, ale k čzescži Bōžej, so by Bōži šyn psches nju čzescženy byť?“ O wo staroscžime starschiste wutrobny, tole šlowo płacži tež wam. Anjes tež wam praji: „Ja šym tōn dobry paštyť, kiž dže ša šu-šjennymi wozami a pyta, hač je namaka.“ Tehodla wěčeže jenož a budžecže tež kražnosć Bōžu widžecž. Wōn mōže tež duchownje mowych k nowemu žiwjenju šbudžicž, pschetož wōn je čzelnje mowych žiwych šeziniť.

3. Jesuť šteji psched rowom. Wo nim leži Sazarowe hižom huijaze čželo. Jesuť pať pošbėhny horje swojej wocži a rěči se šwojim Wōtzom so džakujō ša wušklyščenje, prjedy dylji šo štanje, pschetož wōn je šebi swojeje wězy wěšty. A nětko se wschehomōžnym hlošom do rowa šawoła: „Sazarje, pōj won!“ S dohom dušcha jemrjeteho šo do swojeho čžela wróczi. Wjele židow pať widžawšči, sčtož běšče Jesuť čziniť, wěrjachu do njeho. Šaj, haleluja Anjesej žiwjenja! Někotři pať s nich wo-tenžecžu k Šhariselim a powjedžichu jim, sčto běšče Jesuť čziniť, so bychu jeho juicžili. Tu widžimy, tať mōže njewěra wu-trobny twjerde a šlōstne šezinič. Čžlowjeť by myšliti, so dyrbjeli, widžawšči tōn wulki džiw, do Jesuťa wěriscž, ale temu tať nje-běšče, dokeľ u je ch a chy. Nunje tať je wo wšchitkich čžach do-šcž tajkich byťo, kiž pokasuja hidu swojeje njewěrjazeje wutro-by pscheczivo Šbōžnikowej s tym, so powjedža dobre šutki šwěrných šchescžijanow judajchowszy tym, kiž šu s nimi jenajkeho šleho šmyšlenja a to s tym wotpohladom, jich k hidže a pschescžehanju rošhoricž. Šajka boloscž, kaťke čzerpjenje to ša Anjesa tehdy a nětko pschezo hiščeže dale! — Nješabudžmy, so tōn, kiž tam psčči rowje Sazara šo šjewi jako Anjes žiwjenja, je nětko wo dokonjanym wumozěškim šutku wo swojej njebjeskej kražnosći. Wjes tym leži Sazarus tuteho šwēta čzěke šhory. Bōšli drje jedny po druhim na šchidlach modlitwy k Anjesej chwataju jemu

prajicž: Kotrehož šubujesch, leži šhory. Me wōn njepšchindže a šo dleji pschincž jedny ščstotť po druhim. Šchoroscž bóle a bóle pschiběra. Sazarus wumrje a šwět je wulki row. Me na-pošled šo Anjes žiwjenja nastaji wo wšchej šwojej mozny a kražnosći na pucž k jemi, šudžicž žiwych a mowych. Na jeho šlowo šo wšchitke rowny wotowrja a mowwi štawaju. Kať wjele budže tyč, kiž budža tehdy naštrōženi prajicž k hōram: „Šadajcže na nať“, a k hōřam: „Šchitřiwajcže nať“. Šchetož woni wjedža: Nětko dže k pošlednjemu šudej, do wěczneje šmjercže. Drušy pať budža s wješkoloscžu wotacž: „Tu šmy my, Anježe!“ A wōn šwojim jandželam pschitaje: „Kostwoječže jich.“ Wšchitke puta wotpadnu, šhly budže Anjes wutricž se wšchitkich wo-cžow a powjedže jich do kražnosće wěczneho žiwjenja. — Nje-čhašch njes tymi hēcž? Tuž čziť, sčtož Anjes žada: „Ja šym to horjestawanje a to žiwjenje. Sčtož do mnje wěri, budže živy, hač wōn runje wumrje. A sčtož je živy a wěri do mnje, tōn nihdy njebudže wumrjecž. Wěriscž to?“ Šamjenť.

Wotrocž.

Wo šlowaškej rěči špšala Šristina Rowowa.
(Šotracžowanje.)

Tať pschilecžachu kastožny psches wulke morjo s Afrii, kōžda do swojeje krajiny, do swojeho mēsta a do swojeje wšty, haj kōžda do swojeho hnežka. Pschilecžachu do našcheje wšty, do našchich twarjenjow! Pschilecžachu s wulkim wyštanjom! Tež my jich s wješelom witachmy: „Dw, kastožny tu šu! To budže bōřny ščzo!“

„Nō, a tať šu kastožny domoj dolecžate!“ ššoncži Method.

„Me, kať my junu domošpschindžecže? Abō myšlicže šebi, so šeze to hižo domach a so tu wostanjecže hač do wšcheje wěcz- nosće?“

„Dw nē!“ tať pschemyšlowachu šebi starsche džecži. „Wu dyrbimy tola wumrēcž!“

„A hōže to potom dže?“

„Do rowa!“ wotachu te jene, „do njebjek!“ te druhe.

„Šaj, wo njebjekach je našcha domišna! Me, sčto myšlicže šebi, pschindžecže wo žyle wěšče do njebjek? Sčto čzinjachu ka- stozny po pucžu?“

„Šso modlachu! Pošluchachu!“

Wlasy hōlcžez šo šamolwi a rjekny: „Njejēžachu telko mušchlow!“

„Tať, hlejče! Čžecže-li do njebjā pschincž, dyrbicže tež tomu pošluchacž, sčtož Bōh pschitafuje, a nješmēcže to čzinič, sčtož Bōh šafafuje. — Něť pať prajcže mi raš šchucžku, kotruž šym wať wucžiti!“

„Čžlowjeka šyn je pschicšow, pytacž a šbōžne čzinič, sčtož je šhubjene!“

„Wěcže hiščeže, sčto to je „čžlowjeka šyn“?“

„Anjes Jesuť!“ wotachu džecži.

„A koho pschindže pytacž?“

„Nať!“

„Šaj, nať! Wōn pschindže, kať šym wam to prajiti, so by na šchizju ša wasche a moje hrěchi wumrět, a wōn pyta nať něť. Sčtož do njeho wěri, tōn ša nim šhodži a njetřeba nicže wjazy šhiba pošluchacž kaž kastožny, a Anjes Jesuť domjedže jeho do njebjes dom. To budže wulke wješeljenje! Tam kōždy do swojeho domčžka dolecži kaž do hnešda! Tola něť džicže! Wasch kraja domoj dolecžachu! Wěcže je rad a čzescžče je, so šu daloti kraja domoj dolecžichu! Wěcže je rad a čzescže je, so šu daloti pucž dokonjate: šu to tola te pošluchne kastožny! Te njepošluch- ne šu džē šo wo morju šatepile a šu tam pohřebane!“ —

Džeczi ho rosběžachu na kufi f skotej; mlodženzaj wostafchtaj kamaj, podmurjenaj hlubofo do samyfljenja.

„Eskych, Methodo!“ rjekny na dobo Esamko, „to je jena žple wožebita stawisna. Hdyž dyrbi to wobras našeho domoj-pucžowanja do njebja byčž, njejšmy my tu w Grodowa do žyła hiščeže po pucžu.“

„Tak? Wěnišch? A čžohodla to niz?“ Methodej žmēmofa-šče ho to wofofo hubow.

„Nó, laštojzy žapocžachu wšchitko j modlitwu, wone ho pšchi-hotowachu na žwoje wotšalcžehnjenje, my paš žmy taš žiwi, jako dyrbjeli tu na wěčnje wostacž, hacžrunje mamy tola wo wšy pohrjebniščežo. Wly nicžo j modlitwu nješapocžinamy!“

„A čžehoda to niz? Njeje Bóh žmilny? Njeje teho hódny, so jeho šhwalicže? Njeje wón wšchekomóžny, so móžecže wšchitko wot njeho wuprožžecž?“

„Daj, ale my na njeho njemyšlimy!“

„Esamko, laštojzy wotměchu wuradžowanje a modlerštu šromadžijnu, prjedy hacž ho na dompucž nastajichu. By žple wužitne byio, byli našcha žyła wješ ho šhadžowala, so by ho w modlitwje Bohu porucžala a jeho prožyła, so by waš šbožow-nje pšches morjo pšchewjedł f brjoham wěčneho šboža; dofelž paš tole wšchitzy na jene dobo nječžuja, njemohłoj mój dwejo to f tym žapocžecž a to hnydom nětkle čžinicž?“

„Nětkle? Tu? To by drje dyrbjalo w žyrtwi byčž!“

„Wly žmy tež nětkle w templu, kotryž je Bóh žam natwa-rik. A tutón je wšchudžom. Njeměnišch tež taš?“

„To je wěrnó! Tola, ja njemóžu ho modlicž!“

„Chžesch ty ho wot laštojzow wohańbicž dacž? Žastajzy móžeja žwojemu štworicželej prajicž, šchto trjebaja, čžehodla niz ty? Je kaš nan a to kaš prawy nan. Džakuj ho jemu ja to, šchtož je čži hacž dotal dobreho daš! Prošč jeho wo woadacže, so njejšy na njeho myšliš! A prošč jeho, so by čži pomhaš, so by wot dženša taš žiwy byl, so móžešch junu domoj dóńcž.“ —

Wě to hižo wječžor pošdže, jako ho pšchecželej domoj wró-čžičhtaj.

Esamko, do myšlow podmurjeny, njephtny, kaš běšchtaj star-šchej wješolej a kaš dobray pšchecžiwó njemu. Wušlada w kžěži hněšdo a rjane tam a žem lětaze ptacžatko, a w jeho myšlacž klin-čejšche to pščežo sažo: „Tak žu ho laštojzy domoj wróčžite!“

„Ach!“ taš šdychny j hlubofeje wutrobny, „to mějacy je tu kžěde lěto a njewjedžach, so Bóh je mi ščeze jako žiwe pouinanje so tež ja dyrbjui ras domoj dóńcž a ho ja pucžowanje pšchi-hotowacž!“

„Čžitaječe žlowo Bože w žwojich domach, taš wy šchryšta namafacže! Wón waš šbožnych čžini a waš pšches žwojeho du-cha nawucžji, kaš móžecže domoj dóńcž“, bě Method prajit, jako ho džělešchtaj.

Wón chžyiche požluchacž a najprjedy jenož žam ja ho čžitacž, dofelž pišmiki hiščeže taš derje nješnajesche; hdyž to potom lěpje dofonješche, jemu tež wěšče drušy pšchipožluchachu. —

Pšched žwojej budku pod klódf šlicžazej worješčinu žedže-šche stazy Dabit a drjebješche se žwojimi žuchimi porštami žuchi kžlěb ja žwoje škludne kofuški. Měžacžl žwěcžješche na šche-džiwu, njepšchitrytu žlowu stareho muža, jeneho muža, kotryž na žylym žwěcže nikoho wjazy njeměješche.

Žemu žluchješche drje kžěžka, šahroda a tuta worješčina j tej kawku pod njej, tola jeho domišna, — ta njebě tu! Wě tu žyš mješ žyšmi, j kotrymiž njemóžješche ženje w žwojej ma-čžejnej rěčži rěčecž. Bu tu staršchi a staršchi wo wšy, tola nje-fakorjeni ho tu, runje taš mašo, kaš ho to něhdže druhdže tež njeby. Nicžo jeho tu njejinášche. Ludžo šložichu ho na njeho

a wón na ludži, tola so by to jedny drugeho lubowal, f tomu to njebóńdže!

Jako w šymje kžory ležješche, wjedžachu drje to žužodža wo tym, tola f njemu njepšchidžechu. Šchto by to tež f židej šchol! Jenož jedny pšchiidže a tutón pšchidžadžješche pščežo sažo a hla-dacše jeho! Nještrachowacše ho pšched nim! Na tuteho dyr-bješche žebi starž pščežo sažo myšlicž, taš tež nětkole. Starzej, kotryž pšchi kromje rowa šteješche, šta ho něšchto njewocžakowane. Jeho wutroba, wo kotrejž bě mēnil, so je hižo wotemrěka, ščžopli ho ja žušeho mlodeho čžłowjeka. A tutón mlodny čžłowješ bě kšchecžijian!

Š woprědka bě starž j njedoměru rnyš žida, kotryž ma mješ kšchecžanami wjele njeprawdny čžerpicž, na njewšchědne špo-čžinanje žušeho hladaš, žušeho, kotryž bě ho tu taš nadobo po-kašak kaš pruha, kotraž nadobo čžmu roškwětki. Žadny se žu-žodow njebě hacž dotal hiščeže žaneho rosdžěla mješ žobu a Dndražitež wotrocžkom namafak, žid bě jeho hižo dawno phtnyš. (Pofracžowanje.)

Zyrkej a štat.

XI. krajna šynoda ho hiščeže ras šeńdže a wóšby ja nowu XII. šynodu budžej a hnydom po jutracž. Nowe požedženje šynody, kotrejž ho 12. mēřza žapocžina, je nušne tehodla, so bydu ho nušne wot čžaka a jeho nušy žadane prasčjenja rošponinane a šchtož trěbne a špomozne, wobsamtko a pšchipořucžio. Budže ho to jednacž wožebje wo došpotne a prawe wutriebanje šarškeho lehnštwu a wo tym, kaš bychu ho dotalne wulke rosdžěle wo do-šhodach jenotliwých duchowných wurunake. Je to tola njemóžna wěž, so w jenej a tej žamej krajnej žyrtwi čži jeni j jeje duchow-ných pošnu jim šakonišy pšchistejazy mšdu doštawaju a drušy jenož pošojzy, haj bērtik, haj džekait a drušdy tež ja žyly měžaz do žyła nicžo. Njeje pšchi tajšch wobštejnojščach to hinaš móžno, hacž so to šarške domy do wulkeje nušy a kžudobny šapadnu. Š tomu tež njeje wšchudžom taš, so wožady wožebite šbētki šbēraja abo so ho j mašch a j wulkiš štatokow do šarškeho domu to nošy, šchtož je to taš šejwjenju nušne! —

Pšchi nowowóšlje njech ho wšchitzy j Budyčijškeho žyrt-winškeho wokrjeka teho džerža, šchtož je šerbška předaška kn-ferenza namjetowala a šchtož bu pšched krotkim tež tu nadrob-nišcho rošpišany. Š duchowných poštaji ho š šarar Domáška, pšchedkžyda předašščeje konferenzy, a j laikow f. wjich. wucžet šantor Šancžka, kotryž je hižo w dotalneš žynodže žobu jako šastupješ Šserbow a kotryž je žebi jako šynodala se šrijedžijny wucžerjow wulkeje jašlužby došyš.

Agapy.

Ššlowo „Agapy“ je j grichišščeje rěčže wšate a wošnamjenja „hoščžiny lubošče“ w přenjej kšchecžijianškej žyrtwi. Jedny kšche-ščžijianški špižowacžel drugeho lěštotka nam žwojecženje tyčhle hoščžinow lubošče na šlědowaze pšchijomne wošchnje wopišuje: „Našcha hoščžina dawu to, šchtož je, se žwojim mjenom špóšna-wacž. Wona nješe mjeno lu bo šče. A byla tež pšchi tym pšacžba wulka, to je pščežo došyš, teho šnjesa dla wudawki čžinicž, pšchetož my j tymle woššchewjenjom wšchěch kžudnych šwoje-šelamy. Je to žwojatocžna hoščžina, a kžěda njepšchijšojnoščž je pšchi tym wušamknjena. Prjedy ho ja blida nježhdamy, doniž ho modlili njejšmy. Žemy taš wjele, kaš to hlód žada. Wijemy taš wjele, kaš ho to j poščžiwocžju šnješe. Nažycžujemy ho taš, so pšchi tym nješabhwamy, kaš je tež nóž f modlitwje pošwje-čžena. Wjedžemy rěčže, kotrejž móža ho tež wot Boha kšchecž.

Bo tym, so hebi ruzny smyjemy a hwožu sakwęcziemy, so kōždy namolwja, so by něšto k Bożej kwałbje a k powšchitkownemu natwarjenju prajit a spěwał. Pšchi tym so potaže, tať je piť. S modlitwou so hoscina skōnczi.“

Na Boha so spusćezecz mamy.

Hłōb: Wjehel so, o moja duscha.

Na Boha so spusćezecz mamy, Bomož našcha Bōh je kam, zeho wšchēdnje potrebamy, Khowanka nam wostanje! Boha Wōtza węcžneho Wjehelmy so kšchesczenjo! Naš je stworit, i dđeržat, wodžit, Bōh našch semsti snami khodžit.

Bōh je hnadny temu ludej, Kiž Joh' kasnje lubo ma, Cžeknyč, budže hrēchaj, bludej, A so sminyč skazjenja. Duscha, Bohu pokłuschna. Kiž so dđerži Jesuša, Snim budže wobstacž w prawym budže. Khrysta dla Bōh pomha wšchudže.

Woli Bożej baj so wodžicž, Brosch Joh', lubuj wšchšche wšcho, Sčto dha mohlo duschi schodžicž Kiž ma Boha Wjehschneho! Sčabnych khorych wustrowja, Srudnym bylly setrēwa, Wumoz mōže shubjeneho, Sbožnoh' čžini wěrjazeho!

Sčōnzo nam so druhdy khowa Sadu čžemnych mročzelow, Pať čžim rjenšcho hwočzi snowa S jasných Božich njebjehow! Tať o duscha wěrjaza, hdyž je woľo tebe čžma — Strach a njemč wšchōn so shubi, hdyž by živa w Božim hłubi.

Bōh wšchal niłoh' njewopusćezči W hwojej wulkej hmilnosćž, hrēchom schtrafu temu spusćezči Kiž Joh' prochy we wēri. Ze-li iprawna modlitwa, dha teč wjele dokonja. Pšched Bohom we Khrysta mjeni Budžemy my wuštyscheni!

Duž o duscha twať na Boha Wšchitke tvoje žive dny. Dži k tej študni wšcheho šboža, Sbožna ty we Bošy by! Sswojoh' Ssyna dať je nam Khrudym wulkim hrēchnikam. Wumohka je i hrēchnoh, pada W Khrystuša naš Boža hnada!

Hnada Boža naš wšchēch wōka K potuče tať lubošnje. Sswētko hwočzi, i Božoh' hłowa Ktrašnje nam do čžemnosćže; hnadny čžak tu njeskōndžicže! Stražujče! so modlicže! S hnadny hmy my Bože džecži Sbožne — čžescž Tom' damy węcžni.

Džescžowy mordar.

Pšchi wulkim krejrosliwanju w Urja na 10000 Armenškich je strony Turkow kōnz namata. Na 3000 bu we wulkej ewangelškej zyrkwi spalenyh, pšchetož Turkojo i iselbu, mjeczom a nožom doječ nakōnzowacž njemōžachu. So by so nětko zyrkej je wšchēmi w njej šhromadženyimi ludžimi čžim priedy spalila, ju i petrolejom wobłachu a tehorunja na ludži w njej woliy byłachu a potoni zyrkej japałichu. Hdyž tucži takle pšchecžowo dorosćženym šachadžachu, chžyšche turkowški mēchnik prawje wjele džecžatkow skōnzowacž. Wōn so ročšiche, so chže 100 džecži jarešacž. Čžetwjene rubišežo hebi pšchypina, so hebi njeby draštu tať jara i krowju womasat, a nětko hebi po nēcžim 100 džecži do hwojeje pinzy jnošycž da. Na to jene po druhim pod ruku wja a rjekny k njemu: „Budž smērom, to dyrbi byčž“, a nětko jemu hłowu wotrēša. — Hdyž bēšche wšchitke skōnzowat, pocža jemu tola khētro stykno byčž. Wōn mēšesche to čžucže, kaž by na nint, jako na mordarju tutnych njewinowatnych džecži, čžezke poklecže Bože ležalo. Tuto poklecže Bože chžyšche nětko pšches to wot so wotwalicž, so so na tych hašach, hdyž kšchescžijenjo byłachu, w hwojej krawnej drašče widžecž dašche. Wōn so nadžijesche, tōn abo drugi kšchescžijan budže jeho pokliwacž, a pšches to by po muhamedanskej pšchiwērje poklecže Bože wot njeho přecž wjate bylo. Tola ani jedyn jenicžki kšchescžijan jeho njesakliwasche. S teho je widžecž, so mješ Armenškim, kotrychž něchtōžkuliž jazpiva, Khrystušowe hłowo sabyte njeje, kiž wōn Mat. 5, 43—45 praji: Lubujče hwojich nješchecželow, žohnujče tyh, kiž waš pokleja atd.

S bliska a i dalosa.

— **Sserbika předarška konferenca.** Pšchichodnu pōndželu popōdnju ½3 hodž. so serbika předarška konferenca do němškeje konferenca wotmēwa. Sřeczenje dla synody je nušne.

— **Sserbika Boža služba w Drježdžanach.** Dženka, nje-dželu Łatara, so w kšchiznej zyrkwi w Drježdžanach pop. ½4 hodž. serbika Boža služba wotmēla. Předomanje smēje sarat Domaschka i Budestez. Wo bohaty wopnt Sserbow so prochy.

— **Sa našche „Pomhaj Bōh“** dostawam wot tu a tam, jednotliwch a wošadow dary pomozh, nětkole w tutym čžaku wošebje nušne. Chže tola drohota, wošebje podroženje papjern nowinarštwu, wošebje teč zyrkwinske, jadubycž. So je jich telko, kotšž domidža, so tutōn strach hrosy a so i tym kšchescžijanskej zyrkwi kaž žhlemu ludej wulki strach hrosy, je šwojekelaze a pokhlnjowaze. A hižo tehodla služba tutym džat! A džat nimo teho ja podpjeru w pjenjelah abo druhim! Tuž budž jim wšchēm a i dobom wšchēm tym, kiž so ja šdžerženje našchego zyrkwineho nowinarštwu prōzuj, serbsteho a němšeho — nimo „Pomhaj Bōh“ je to hišchže našch „Mizionški Bošol!“ — wutrobny šjawnny džat wuprajene. Bōh Knyes žohnuj jim to! — Tajke a druge dary pšchijimuje podpřžany redaktor kaž „Ssmolerjež knihařnja“.

— **S Žichopawh** so pišche wo rjanym dobrim skutku kšchescžijanžy smyšlenych ratarjow. Woni ipōjnachu nušu, kotraž nětkole wšchu šakšu krajnu zyrkej tšchi, a kotraž je pšchede wšchēm do tať někotreho šarškeho domu tradanje a khudobu pšchinješla, hjeje wšcheho šawinowanja tutych. Tehodla so jjednočžichu a narodachu telko khlēboweho žita, telkož to te 3 šarške domy wošady na jene žhle lēto potrebaju a pšchepodachu tuto wšchēm isjom wošadnym šararjam. Tať šu tucži i najmjēššcha je žitom ja wšchēdnny khlēb jastarani a wobohacženi wo rjanu dopoša kšchescžijanšesje lubošče wošadnych.

— **Wistowanja.** Pšchecželam a čžitarjam našchego šopjeitka do wutraja: Podpřžany redaktor je lubjerad šwōlniwoy, našche šopjeitko porjadnje šlacž, jenož prochy, so bychu so wudawki šarunale. K tutej proštwje nušuje jeho wulka drohota, pšchede wšchēm wyšoke porto a pjenježna nuša našchego šopjeitka. Wšchēm tym, kiž hebi našche šopjeitko škasachu, wutrobny džat a poštraw. Adressa rēka: Šfarrer Würgatich, Rostik, Post Lautik, Amtsh. Šöbau, Sachsen. **Redaktor.**

— **D. w M. B. ja Judica. — D. w B. ja Palmarum.**

Biblija — čžak — čžłowjeť.

Wšchitna k porjadnemu natrenemu čžitanju ša jēdnaty tždžēn, wot 11. mēřa hačž do 17. mēřa tždženja šapomujene:

Mat. 12, 38—50. — Mat. 13, 1—23. — 13, 24—43. — 13, 44—58. — 14, 1—22. — 14, 23—36. — 15, 1—20.

Dwanaty tždžēn, wot 18. mēřa hačž do 24. mēřa:

18. **Judika.** Jan 11, 47—57. — Rh. 87. — Mat. 15, 21—39.

19. **pōndžela.** Mat. 26, 47—50, Joh. 18, 4—9. — Rh. 92, 5—8. — Mat. 16, 1—12.

20. **wutora.** Mat. 26, 51—54, Mark. 14, 48—52. — Rh. 77. — Mat. 16, 13—28.

21. **prjeda.** Jan 18, 12—23, Mat. 26, 59—68. — Rh. 78. — Mat. 17.

22. **šchtwōrtk.** Luf. 22, 54—62, Jan 18, 28—32. — Rh. 83. — Mat. 18, 1—19.

23. **pjatt.** Mat. 27, 3—10, Joh. 18, 33—38, Mat. 27, 12—14. — Rh. 87. — Mat. 18, 21—35.

24. **šobota.** Luf. 23, 5—16, Mat. 27, 19—30. — Rh. 92, 8—20. — Mat. 19, 1—15.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřeń će. P.

Šserbske njedžel'ske lopjeno.

Wudawa so kóždu šobotu w Šsmolerjez knihicziščežetni a płaczi šchtwórtlětnje 15.— hr.

Judica.

Jef. 43, 24., 25.

Haj, mi by ty šluženja nacžinil se šwojimi hrěchami a by mi prózu naložil se šwojimi šlósčemi. Ja, ja šahubjam tvoje pšhestupjenje šwoje dla a njespominam na tvoje hrěchi.

Judica, to je „šudž!“; pšchirunaj mješ intonacijemi cžo. 37: Šsudž mje, Božo, a wjedž mi moje prawo pšhecžitwo temu nješwjatemu ludu, a wumóž mje wot tych jebatych a štych ludži. (Pšalm 43.)

Šswjaty spěwaš, kotrehož by š njeprawom, kaž tež džěniški džěń šo hušto došč stawa pola pobožnych ščěšćijanow, hanili a dla jeho kruteje wěry wušměchowali, njecha a njemóže šo šam wječič nad šwojimi móžnymi nješpšhecželemi, a pšchepodawa tehodla šwoju wěž Bohu, prawemu šudnikaj, š roššudženju: Šsudž ty mje, Božo a wjedž mi moje prawo!

Najšchim pobožnym wótzam paš běšče šwjaty spěwaš se šwojej wulkej nusu, kotruž jemu jeho pšhecžiwonizy š njeprawdu pšchihotowachu, se šnamjenjom na Šhrystuša, wo kotrymž šwjaty Pětr nam wobšwědčujuje, šo wón žaneho hrěcha njeje cžinil, tež šo njeje žane jebanje wo jeho reče namakašo, kiž šabo nješwarjesche, hdnž šwarjeny běšče, a nješrožel'sche, hdnž cžerpjesche, ale wón to poručil temu, kotryž prawje šudži. (1. Pětr. 2, 22.)

Luteho šwjateho Božeho, kiž wo žanym hrěchu ničšo nješwjedžesche, je nětk Bóh ša naš hrěch šcžinil, šo bychmy my wo nim prawdosč byli, kotraž pšched Bohom płaczi.

Šswjaty póšt staja nam jeho pšched wocž; wón dže nětk po šwojim bolostnym a cžerpjenškim pucžu ša naš. Še šwojim

milym wócžkom pohladuje wón na tebje, luby ščěšćijanow, a rjeknje: Wi by ty šluženja nacžinil se šwojimi hrěchami a by mi prózu naložil se šwojimi šlósčemi. Ja, ja šahubjam tvoje pšhestupjenje šwoje dla a njespominam na tvoje hrěchi.

Tu špomina někotryžkuliz na snate šlowo šwjateho pišma: Bóh budže wóttreč wščitke šylšy š jich wocžow (Šjerwj. Jana 7, 17), a džerža šo tutych šlowow, dokež běšče jeho žiwjenje šylšow a bolosčow polne. Jeho tróšcht je, šo wón, šhudemu šazarej podobny, wo šbóžnych nješbješach bohata mšdu a šarunanje namaka ša wšchu tu dostatu prózu a wobčežnosč.

Ale hlaj! wón šo jara myšli. Š taš lohlej prózu wěčnu šbóžnosč a towarštwow š Bohom njedostanje! Šajzy dha by cži, kotrymž Bóh wóttreč budže wščitke šylšy š jich wocžow? Šrótko přjedy (šcht. 14.) rěči šwjaty wučer Jan wo tych, kotřiž wšchaš by pšchishli š wulkeje tšchnosče, ale by šwoje drašty wumyli a je wuběli wo jehnječzowej krowi.

Teho dla šlych! To jene a jenicžke, šštož móže nam wěčne towarštwow š Bohom dacž, je a wostanje teho jehnječzowa krej, na šchizy pšchelata, je a wostanje niz na šch šchiz, ale je ho šchiz, niz na šch a próza a wobčežnosč, ale je ho šluženje a próza. Wěčnu šbóžnosč móžesč jeno dostacž pšcheshórke cžerpjenje a wumrjecze teho, kotryž tu pšchesh profetowy rőt š nam rěči, kotrehož nětk wo šwjatym póštnym cžachu pšchewodžamy wot hańby do hańby, a kiž wot šwojeho šchizy dele kóždemu na jimaze wafchnje do wutrobny wola: Wi by ty šluženja nacžinil se šwojimi hrěchami a by mi prózu naložil se šwojimi šlósčemi. Ja, ja šahubjam tvoje pšhestupjenje šwoje dla a njespominam na tvoje hrěchi.

Bohlada j na jeho služenie a prózu, to je na čerpenie, trjudo-
dovanie, saplutowanie, wužmýchowanie, hanjenje, kotrež so jemu
dosta — tvoje dla, spominaj na słowo, wo nim pišane: wón nje-
besche swój kšič — a to tvoje dla; myšl na jeho duchowne
čerpenie, na bolosče jeho dušče, jako čzi, kotrymž čzyšče se
swójim čerpenjom a wumrjećom towaštvo s Bohom sašlu-
žič, jeho wužmýchowachu a na kšič pšchibichu, kšich jeho pró-
stwu: Wótče, wodaj jim; pšchetož woni njewjedža, ščo čzinja.
A hdyž ty nětk hišče čzelnym lóšchtam holdujesch a so se swět-
nymi wjebelemi helčžišč a pleńčžišč, dha by tež tajki, a ty by
woprawdže tajki, a njeje trjeba wjele słowow, tebi to hašle roše-
stajič. —

A nětk wón rjeknje: Ja, ja sahubjam tvoje pšchestupjenje
swoje dla! Šwoje dla potajkim je ho služenie a próza, je ho
čerpenie a wumrjeće — o kak wulka je moja wina!

Jeho dla mojih pšchestupjenjom sahubjenje, mojih
hrěchow wodacže, jeho dla moja sbóžnosč, moje wumóženje
— o kak wulka je jeho hnada!

Moje dla! kšičesčijano, pań dele na swoje kolena a čziń
pokutu!

Jeho dla! O kajke posbchowaze, moju dušchu pšchemóža-
ze słowo! Šmy wjele hrěchow čziniłi, tola Bóh ma wjazy
hnady; hdyž hrěch je so móžny sczinił, tam je hnada hišče
móžnišča.

O Jesu! tvoje rany
Šsu stajnje namakane
To morjo hnady wšče!
Ščož s pokutu k nim hlada,
Na teho hnada pada;
S nim do wěčnosče derje stej!
Samjeń.

Wotročk.

W słowakškej rěči spišaka Kristina Kopywa.

(Potracžowanie.)

Wobkedžbowasche jeho wot teho wotomila sem, jako mlody
čłowjek k přenjemu rasej ja njeho po wodu k studni džěsche a so
potom w jeho kšudej budzy k njemu kšdže a tak pšhecželni-
wje s nim rěčesche, jako by stareho Davita lubo měl, jeho, ko-
trehož ničto lubo njemějesche a kotrehož běchu čzi najbližšči
wopuščžili. S njedowěrjenjom kedžbowasche starz na mlodžen-
ža, hač njebý do hrěchow padnył, w kotrychž běchu drusy kšče-
sczenjo živi. Tola podarmo! Hač do džěbnischoho njewuhlada
ničto masaneho na jeho žiwjenju — bě bjes poroča. Njepije-
sche, njeselesche, snajesche Bože kasnje, kotrež běchu Židam pšchi
horje Sinai date, a džeržesche je tež džěń wote dnja. Žid wje-
džesche, so mlodženz Boha lubowasche a so wopradowže tež čło-
wjekow lubowasche. Škradžu so naprašowasche, tola njebě tu
žaneho kšudoda, kotremuž njebý Method hižo s něčim pošlužil.

„W šymje“, tak bě stary nózny stražnik powjedat, „jako wal-
čzil drjewa na kšribjecže s lěša domoj njeběch, došcžehnjechu mje
Ondražikež, a Method škoczi hnydom s woja, poškiczi mi swoje
městno k kedženju a džěsche kam pšchi pódla wosa hač k swojej
budzy.“

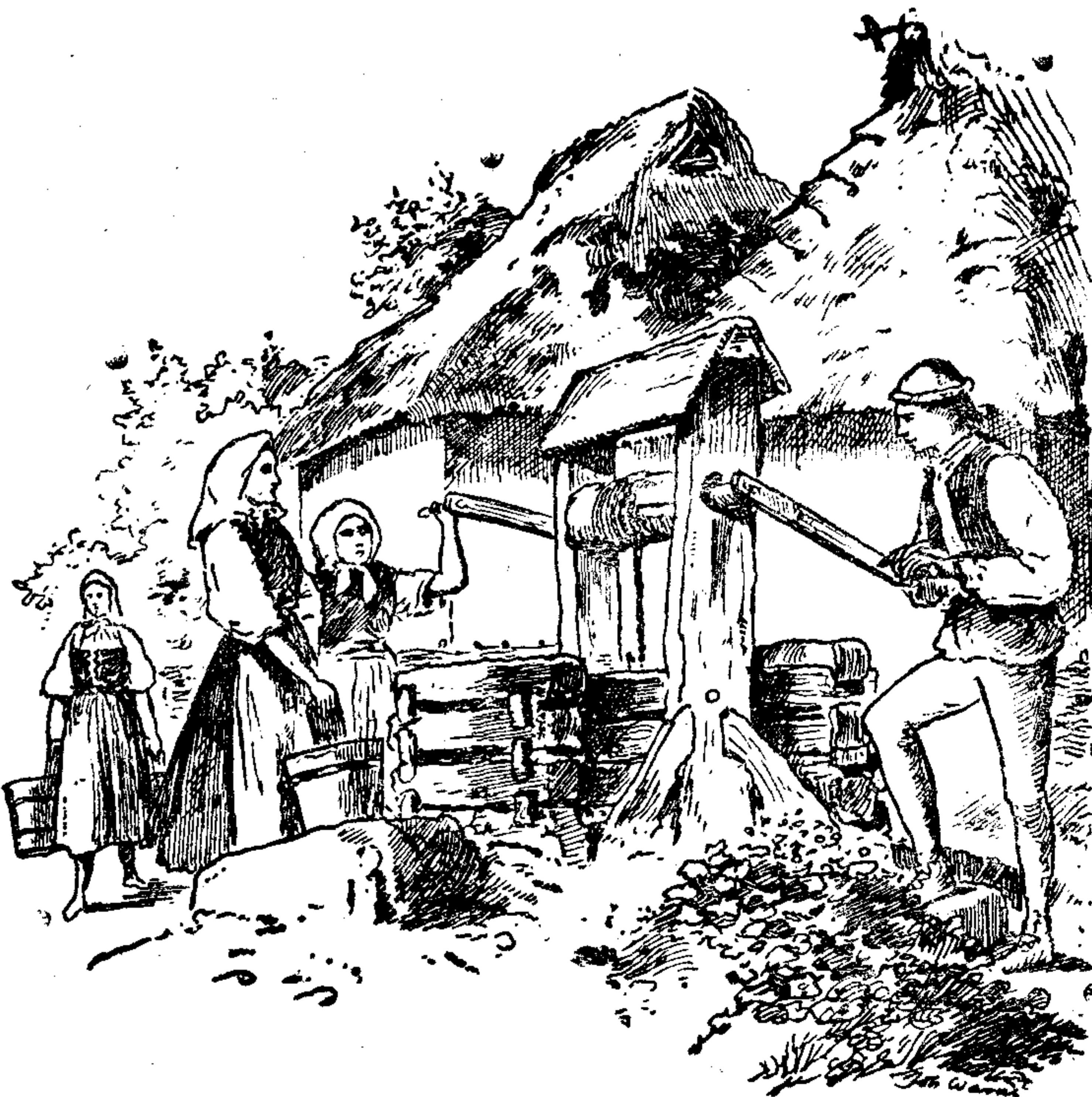
A w nalěczu, jako pola Ondražikež na pole worachu, bě
kam starej, wobožnej wudowje Šlinarzy polo šrył, kotrež mě-
jesche pódla jich polow, hač runje so kóždy pšched nej bojesche,
dofelž móžesche tak bjesbóžnje šalliwacž. Hač do džěbnischoho
njebě jej ničto ničto dobreho wopokasat kšiba tutón zusy mlo-
dy čłowjek. —

Njeběchu to wulke šutki, kotrež to dołonjesche; njebý to tel
mohł; bě džě tola jenož jednory wotročk. Tola jene bě wěste,
wón spóšna, ščo ludžom pobrachowasche, a hdyž bě to w jeho
mozach, služesche jim s lubosčju. Haj, čzinjesche to, jako to do
žyła hinał njemohł. —

Žid bě na to kedžbowat, kak so jako wotročk pošče, a hač
to bórny njelhmantý njebudže. Tola tu něotre lěta hižo pšče-
bywajo pytný, so Ondražiwom pšchichodni kšnojo ženje tak na
tuteho wězy njekedžbowachu kaž tutón wotročk. Ščožkuli k wu-
porjedženju namaka, njed w kšěži, njed w hospodarštwje, bu
šwuporjedžane, dofelž Method swojeho knjesa k tomu nawabi.
Elieser kam njese Abrahamej swěrnischo služič dohl, hač tu-
tón wotročk hlupemu burej.

Žid mějesche Ondražika sa hlupeho. Gusto tež widžesche, kak
to pola njeho nasad džěsche, město teho, so by doprědka ščo; tola
jeho na to kedžbliweho sczinič, na to kšebi ani njepomyšli. Ščo
štarasche jeho tež tutón póhan! Wón jeho runje tak šazpiwasche,
kaž bur Žida. Žid pytný, so bě Method mudrišči hač jeho
hospodar, tola ženje njewuššyscha, so by wotročk wo swójim
hospodarju hinał rěčat hač s počesčžowanjom a s lubosčju.

Wščo nad nim bě čziste. Bě mlody. Ondražikež mějachu
džowku, Petraschewy dwě. Studžěń bě runje pšched wotnami
Žida. Kedžbowasche, hač pola njeho ničto podobneho njewu-
hlada, kaž pola druhich mlodych ludži; ludžo mjenowachu to žort
a pryšle mlodžiny. Gusto wuhlada tam wšče šši holzy a Metho-
da jim wodu čerpašo a pšhecželniwje s nimi so rošmotwjeso;
pošměwřachu so jemu a wón jim, jako by jim s bratrom był.
Čzyjo abo nočzyjo pšchirunowasche jeho Josefej w Egnptow-
škej. Hač runje bšchtej Petraschowej džowzy hewat kšětro dži-
wjej, bšchtaj pšchěžiwjo njemu tak někak pšchistojnej, haj, buschtaj
kam jara pščnež, dołhož nětk Method huščžišcho Šsanka wo-
pytowasche.

Jako bě Method šandženy tydžěń k njemu pšchichol, bě so
Žid šwěšelil, dofelž so jemu dołžny čzujesche a dofelž by hižo
dawno rad mlodženzej lubosč někak wotrunat; nětk pšchindže
mlodženz kam, so by jeho wo pošluženie prošyl.

Drje nikomu na swěče njebý Davit to k lubosčzi čzinił,
tola dofelž Method kam jeho wo to prošesche, šwoli wjebeły do
teho, tola so woprašča: „Čžehodla prózujesch so ty takle sa
kšudoda? Ščo stara čze tutón? Ma štaršchich a pšchiruwšnych,

njedyň ho tuczi sa njeho staraja!“ To prajizy čakašče starz na nělajše hrosne słowo, kotrež by Method pschecziwo Petraschczom wuprajit.

„Wěsće, řuřodže“, rjekny wotroczi, „ty dyrbiřny Boha twojeho Anjesa lubowacz ř zřkej wutrobu a twojeho bliřičeho jako řebje řameho! Byř-li na pschickad ja řam řhoru byř, by mi to teř jara lubo bylo, by-li řo řchto řa mnje starat. — Starschey lubujetaj Esamřa; řdřž pař nejřtaj hacž do dřenřa ničžo řa njeho čřinicoj, dyrbjju to ja čřinicož! Bóh da mi tutu myřli a ja řebi myřlu, řo budže dobra rada řa nich něřchto dobre.“

Řaj, we wřchěm dyrbjěšče starz mlodeho řchěřčana wobdřiwacz a lubowacz, jenož jeneho dla hidžeřče jeho řloro, a to tehodla, dofelž jeho ř jeho řhryřtuřom na pokoj njewořtaji řřchezo řařo jenu wo nim powjedatře, pschi řoždřm řtamje řtarehoř řakonja řpominařče na njeho, řožda rořmořwa řřonczi řo ře řłowami: „Wón Wař lubuje!“

Starz Dabit nočřnyřče řebi na tute rořmořny myřlicž; řdřž by je řabyčž mořli, njebř řebi teř něřkole na nje myřlit. Čřehodla bě jenu domořli, čřitacz řtamřny wo tym, kotřž dyrbjěšče řon byčž, řiž řłowu řada rořtepta, kotřž dyrbjěšče Abrahama rowe řymjo byčž, wo kotřmž dyrbjachu pořohnowane byčž wřjyřtle narody na řemi, kotřž dyrbjěšče Dabitowy řyn byčž, řon řlubjenny Messias! —

Jeho nabořina bě řař dobra; bě to nabořina lubořče! Wona wula řo do wutrobř starza, psches njeprowdu řtwjerdajeneje, řař řojazy woliř. Byř-li Dabit prjedy řhryřtuřowu wučřbu řnař, by řo jenož wuřmjař, pschetož ř řch, řotřiř wokořo njeho řivi řěchu a řo řchěřčeno mjenowachu po řannym řhryřtuřu, njeběchu řola řadřn po jeho wučřbje řivi. Eswarjachu, řelachu, řo biřachu, mowowachu, řradřnyřu, řonjachu řo wot jeneho řudniřtwa na druhe a njewowawachu ředřn druhemu. Řhodřachu řemřchi, njecřinjachu pař po tym, řchtož bu řim řředowane.

(Pofracřowanje.)

Zřřkej a řtat.

Wo tym, hacž najřa řařta wřřchnořč najřkej řrajnej zřřkwi řřebne řjenjeřny wuplaczi abo niř, řo něřkole wo nowinach wjele řiřče, wofřebje teř tehodla, řo wřřchnořč řařo řař wofřewja, řo ničžo řlaczičž njebudže a njetrjeba. Tuta wěřka njeye řiřčěže řu řhwilu řař dalořo, řo by wřřchnořč prajicž mořla: Wř njepřacřimř, dofelž njetrjebamř! a řo by řrajna zřřkej prajicž mořla: Wř mamř dořpolnje prawo a řadamř a řjerjemř! Tola drje je najdlěje řralo, a wěř řo řóřř rořřudži. Doniř to njeye, ma řrajna zřřkej řař wo njeř řožda wofřada pschickřkřchnořč, wřřcho čřinicož a pschewjeřč, řchtož je něřař zřřkwi a wofřadam řpomozne.

A řdřž wofřady a zřřkej něřchto wuwjedu, njech to řwědeči wo tym, řo to zřřkej je a řo to zřřkwine wofřady řu, a řo řo to wo jeneř řchěřčaniřkej zřřkwi řtawo a niř wo řwěřnym řtaczje abo mjeř řtatami, ř kotřmž pschezo ředřn bóle hacž řon druhř na to řlada, řař by najwřazy řam řa řebje měř. Š druhimi řłowami: Čřtož řo řtanje, njech řo to řař řtanje, řo je to jene wobřwědečjenje teho, řo řmř my wo najřkej řrajnej zřřkwi ředřn zřřř a řo řwiřř a řwjařř a moř a řhřnořč řtuteho zřřka je řchěřčaniřka wěra, řotraž lubořčž řředuje, řu lubořčž ř bliřičemu. Pschetož řch, řotřmř je řař něřkotrřřkuli něřřle řon najbliřiči — po Anjeřowym pschirunanju! — je řich dořčž; pschedy wřchěm řu to řařřle domř. ale pař teř wofřady. A řa nufa je řu a řam wulka, řara wulka, a řradanje je wo řař něřotřm řařřkim domje! —

Šo by řo to najmuřniřče řtalo a to řóřř a řhřdom a řo najmořřčkej nufy wotřomřalo, je řo pod čřřřnym pschedřhř-

řtwom řrajneho řiřřepa wubjertř pomozř wutworit. Do řtuteho řkřřcha teř, řař bu řiřo řař nařpomnjene, pschedřhřda nařčěje řerbřřeje řředatřřeje řonferenřny, ř. řarař Domatřřka. —

Šřmjercž je pořřjeta do dořbčza! řhryřtuř je nařče řiwjenje!

Řłóř: We rowi je měř.

1. Row řomorka je, — řo řhowaju čřeka — wřřchě wo řemi; — Anjeř řmjerczi moř řlemi; — Duch řivy nařch je!
2. Row čřaka na nař, — řmjercž řhodži ř nam — wřřchelate řucže; — řo řotujmř řucže — na řehnjecza řwař!
3. Row řwřeczeny je; — nařch Šbóřniř řam — wo rowje je pořř, — nad řmjerczu je dořřř, — řral řiwjenje je!
4. Teř row ma řwóř čřař. — Na řudřnym dnju — řahinje řemja, — jej-řtopy řo řlemja, — mř řtawamř řař!
5. By wěricž řy mořli, — by wohladař — řrařnořč řy Bóřu, — řdžeř ř wěčřnemu řbořu — je řhryřtuř čře řmuř!
6. Šřmjercž pořřjeta je! — Čař řtawacz wřřcho čřeka — b'dže ř rowa, — řdřž Bóři řłóř woa: — něř řestawajče!
7. Šłaj řhryřtuř řu je! — Wón wjedže ře řřřřka, — je řmjercže; — budž jenu čřeřč wěčřnje, — wón řiwjenje je!
8. Wřřcho čřeka dže řpacž; — na řudřnym dnju — řařo pař řtanje — řdřž řutrowne ranje — Anjeř wulři b'dže dacž!
9. Wřřcho řahinje řu! — Wřřchě řotajniřtwa — wotřřčž Bóh budže — we pschichodřnym řudže, — Bóh řoždom' da mřdu!
10. Š wjeřelmy řo! — Wřřchohomóřny Bóh — ř Anjeřom je wěčřny; — wřřcho řkřži řom' ř čřeřči, — wo nim řiwe je wřřcho!

ř. W.

Še Šřerbow do Šřerbow.

Wobřarujemy, řo řu řo je Šřerbow řłóřny namakate, řotrež woařa: „Ně, něřř mř teř ničžo řa nufucžerpjazyřny wo řuhrřřkej a pschi řheinje njedamř!“ abo podobnje. Tole njemože a njekně řjes wřřchego řrořta psches Šřerby řicž! řdřž něřdže řěmř — a byřnjčž řařtojniř byř — řubu wocřini a nař Šřerbow řani, řwoařa řo řhřdom Šřerbjo do řromady a wobřamřnu, řo řtuteho jeneho dla njepřčřřndu na pomoz řam řym řtam, řaj řy řazam, řotřiř nufu čřerpja, a to tehodla, dofelž řo řu woni ř jeneho řuda ř řtřm řenym. To je něřchto, řchtož je pschecziwo wutrobje Šřerba, řař řo řam to, řunje ř řta řřř Šřerbow wobřkřczza, a to tehodla, dofelž je pschecziwo řchěřčaniřkej wutrobje. A ř tomu řiřčěže něřchto: Řelko řřocž řu čřłowjeřojo pschecziwo řchěřčaniřkej zřřkwi řubu wocřinili a řchto wřřcho řu to prajili a řchto wřřcho řiřčěže praja — a to wo wřřchěch mořřnyř wofřřřach najřchego řuda a wo wřřchelatřch řařtojniřtwař — a Šřerbjo řu mjeřčželi, — řunje řař teř ř wulřeho džeřa řěmřny — řchěřčijaniřřki řud je mjeřčžak. Řud a řchěřčijaniřřny řařřchi! Šřu čřařny byř, řo je řo na to čřakalo, řo řo nařřchi řchěřčijaniřřny řařřchi, nařřch řchěřčijaniřřki řerbřřki řud řiba, řběhņje — ale —! řdřž to jenož řowoařani řařtojniřny a řařřupjery zřřkwije čřinja, njeye to dořčž, a njepřchěčřej je řohřo prajicž: Woni to čřinja, dofelž dyrbjja! — Řolitřka njewuwjedže nařřch zřřny němřřki řud a řraj — a ř nim nař Šřerbow! — ř řtuteho řubjenřtwa na wřřřowocž jeneho wěřneho řrajazeřo řbořa a řiwjenje, — ale řunje řař malo mř Šřerbja ř politřku dořbudžemy wřřřowocž řařřchego řpomozneho byčza a řiwjenje. Něřchto druhe je řiřčěže řrjeba, ně, je pschedewřřchěm řrjeba jenotřiwemu řař řudej: to je wěra, řrawo řiwa wěra, řotrež druhe mjeno řeka: řiwe řjednocřenřtvo ř Bóřom řu na řtutej řemi. Š řtutej dořbudže řebi

lud kaž jenotlivity wěšty jakožt sa wěrne sbožo, sa žiwjenjahódne žiwjenje. Galle s mozu tuteje wěry je jenotlivity kaž lud runy mudremu twarzej, wo kotrymž našy sbóžniš rěčti na kónzu wulkeho předomanja na horje; hewaš runa ho njemudremu a wono płaczi: „a jeho pad bě wulki!“ (Mat. 7, 27). Sa pschichod njewěšćeži nichtón nicžo dobrego, pschede wšchém pschitomny cžaf niz, tuž hladajmy, so stejimy na wěštych křutym jakožku, tón jenotlivity, tón lud! Wšcha liwkošć, wšcho s ramjenjomaj scžahowanje, wšcho „mje to nicžo nještara“ a wšcho „mi je to wšcho jene“ a wšcho podobne sadžerženje w tym, sčtož kšchescžanskeje nabožiny, wšcho to won s naš a s našeho luda, potom budže lěpje s nami w tutym cžafu a we pschichodže, potom budže lěpje s našim politiskim, narodnym, hospodařskim, do žyła s našim žiwjenjom!

S bliffa a s daloka.

Ze Sakskeje: Sakske ministerium kulta bě 24. januara wulkaš wudaš, so maja ho te knihi, kotrež dyrhja ho po druhim wulkašu jich wobřaha dla se schulskich knihowanjow wotstronicž, taš pschetrjebacž kaž štara papjera, t. r. po wotewšacžu seschiwkow ho inicžicž. Towarštwu štarschich sa Drježdžany a wokolinu pschecžiwu tutomu protestuja a w swojim protešće wupraja: „Snicženje tutych knihow, kotrež su — njech to k tomu, sčtož w nich cžisčezane, stejich kaž džešch — kulturne křublo, njeje nicžo druhe. Hacz to, sčtož potomnizy šhorle Wulkeho dokonjachu, kottiz germanisko-póhansku ludowu litteraturu, wot njeho hromadženu, snicžichu. S tym nacžini ho kulturje a litteraturje schłoda, kotraž ho ženje wjazh sarunacž njechodži. Posdžisčez cžafy budža nam k hantibje tole jene spocžinanje barbarow na kulturnym polu mjenowacž. Kšchescžansky štarschi tehodla pschecžiwu tajtemu snicženju knihow protestuja a namjetuja, so by móžno bylo, so tajzy, kottiz žebi te knihi waža, tešame kupja. S tym ho s dobom wjetšeho pjenjesa wudobudže hacz s tym, so ho kaž štara papjera pschetrjebaja!“ — A sčto stanje ho to pola naš s tajkimi knihemi? — Hewaš pschezo wědomosč a stawišnarjo šwarja, so je ho w šandženyh cžafach dšž a dšž tajšeho stawo a wjele dobrego a wažneho snicžilo. Šdže tucži to nětke wostawaju, so protest jenož kšchescžanskim štarschim pschewostaja? —

Na šamžnym dnju — 3. mērza — su tute towarštwu kšchescžanskich štarschich tež wótry protest šapóžile pschecžiwu tomu, so bu snaty wucžet šapóžlanž Arzt sa wotkřejšneho schulškeho radu sa Drježdžany pomjenowanu. W tutym protešće ho praji, so nimaja tajkich nužow sa šhmanych, so bychu se žohnowanjom w šastojštwje schulškeho radžicžela štutlowali. —

S Budestez. Pschezo šafšo se šerbškich wošadotw praschenja sa šchtucžkami, kiž bychu tu 8. junija 1920 pschi šwjecženju nowych wulkich, 86 žentnarjow cžezškich bronžowych swonow na Božich šlužbach pschednoschene. Dofelž je listypškanje wobcžezne a drohe, ho šchtucžki tu sa wšchých wosjewja, kiž maju šajmanje. Šoždy swón ma šerbšte a na druhej stronje němšte napišmo. Wulki swón ma šnamjo kšhiza a je předař kšchescžijanskeje wěry. Šsrěni swón ma šnamjo šhelicha a je předař kšchescžijanskeje lubojsče. Maty swón ma šnamjo kótwizy a je předař kšchescžijanskeje nadžije. Na tute šnamjenja a na swony napišane šchpruchi ho šchtucžki pocžahuja, kiž bychu pschi Božej šlužbje prajene. Šserbski šwjedženški předař, njeboh šarar Waktar, po wucžitanju texta swony taš postrowi:

Šlincžezje swony, šhncžezje špěmy
A njebješam psches wošadu,
So by Šóh, našy Wóczez mily,

Šštyšchaf džaf a modlitwu!
Šlincžezje špěmy, šhncžezje šwony
Ššuboto do buschotw nam,
So by žyly šwět byt pošny
Božej cžezezje tu a tam! —

1. Nětš paš wostanje wěra!

Šaj, wěra šbóžnyhczinjaz
Ššhes Božu hnadu wostawa,

(Wulki swón šapocžnje přeni křócž s móžnym šłogom nad nutnej wošadu psches horu a došy šlincžezč.)

2. Nětš paš wostanje lubošć!

Ščto druhi swón nam šwonitč čže?

Šłaj, Boža lubošć wostanje

A Bože lube džezči su,

Šiž lubošć maja k bližšchemu!

(Přenje šwonjenje druheho swona.)

Nětš paš wostanje nadžija!

O šylna, šwjata nadžija,

Šiž štajnje twari na Šoha!

Ša kótwiza, ta kóžicžka,

Čže wóž do šbóžnoh' štatoš!

(Šezči swón šastwoni!)

4. Šaj wěra, lubošć, nadžija — Tu wostanje a pschibytwa

A mjes nimi do wěcznosčez — Šajwjetšcha šwjata lubošć je! —

(Wšch šti swony šwój přeni šhěrlyšy špěwaju — — —)

Šištowanja.

Šserbsko-němštim a němško-šerbštim wošadam w Šakskej a w Šruskej: Přozujemy ho taš a hinaš sa naše „Šomhaj Šóh“, kaž sa to, so bychmy tež našim cžezčeznym cžitarjam a cžitatštam něšchto hódne pošlicžili, pschi tym namašamy paš pschemašo pomozh psches dopišowanje s našich wošadotw; to hišchezje jara šłaza! Mašče šopjenško by žebi hišchezje wjazh lubowarjow do byto, bychu-li ho wošady a jich wóžerjo pschecželnitwje wo to postarali, so bychu powjesčez a rošprawy wo wošadnyh podobňdženjach ho pilnje sa „Š. Š.“ šapóžłate a to paš redatorej, paš hnydom do „Šsmolerjež kniharšnje“. A hdyž to tu taš wo tole najnaležnišcho sa lěpsche našeho šopjenška kaž našich Šserbotw prošymy, pschistajimy tu k tomu hnydom tež jene žyle „šahodne“ dopomnjenje sa tych, kiž džela pschilubichu, so to njebychu šabšli. — Tuž do šwěrneho, pilneho džela Šserbam k wužitkej, Šohu k cžezezči!

Redaktor.

M. D. w Š. sa Šalmarum.

W. w Š. sa Šutry.

Biblija — cžaf — cžłowjes.

Ššinaty thdžen, wot 25. mērza hacz do 31. mērza.

25. **šalmarum:** Mat. 11, 1—10. — šh. 46. — Mat. 19, 16—30.

26. **šondžela:** Šan 19, 4—17, Mat. 15, 20, 21, Šuf. 23, 27—31.

— šh. 85. — Mat. 20, 1—14.

27. **wutora:** Mat. 27, 33, 34, Mat. 15, 25—28. — šh. 666. —

Mat. 20, 20—34.

28. **šrijeda:** Šuf. 23, 34, Šan. 19, 19—24. Mat. 27, 39—44.

— šh. 665. — Mat. 21, 1—22.

29. **šchtwórtk:** Šuf. 23, 43, Šan. 19, 26, 27, Mat. 27, 45, 16.

— šh. 667. — Mat. 21, 23—46.

30. **špajk:** Šan 19, 28—30, Šuf. 23, 46. — šh. 89. — Mat. 22.

31. **šobota:** Mat. 27, 45, 51—66, Šuf. 23, 47—56, Šan 19,

31—42. — šh. 88. — Mat. 23.

Čžisčez Šsmolerjež knihi žisčezernje a kniharšnje, šap. družštwu s wobmj. rukowanjom w Šudyščinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ól khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

• Sserbske njedželiske lopjeno. •

Wudawa ho kóždu šobotu w Smolerjez knihicizisczejerni a płaczi šchtwórtlětnje 15.— hr.

Balsmarum.

Sjew. křwj. Jana 2, 10: Budź šwěrnj hač do šmjereje!

Njedžela palmow tu je, dawno woczałowana, i wutrobu witana, horzo požadana. Pšches kraje a morja do dalokeje zušby wócžło hlada. Jerusalem, to město wysoke, ho šběha. Wulki šwjedžeński czah do njeho czehnje. Palmj ho na pucz sczelu. Pšalmj ho sanoschuj. Šojiana we wysokejzi ho spěwa. Jesuś do šwojeho města czehnje, witany pšches šwój lud. — Do šerbiskeho kraja wócžło džęnga hlada. Šwjedžeński czah czehnje do zyrkwoje. Štaczki spěwaja. Woltarje ho pšcha. Šwony šwonja. Haj, rjeńšcho šwony ženje nješwonja, hdyžli džęnga. Šwońče, šwony, do kraja, šwońče horje do njebja! Wócžka starych a mlody ho šwęcza. Šslyšy ho we nich šyboła. Wutrobj šu hłuboko hnuty. Paczerške džęczi do zyrkwoje czahnu, šo bychu šwój kšchžeński šlub šame je šwojim ertom wobkru- cžke. Palmj modlitwow ho jim na pucz sczelu. Pšalmj ho sanoschuj. Našche wěrnšwłne, nadžijepolne šhěrłusche šaklincža. Jesuś je šrijedža mjes šwojim ludom.

Dwój Zion tebi palmy, hdyž ty džež, naščele.

Ja pał chzu spěwacz pšalmj a rjenje šhwalicz cze.

Njeh wutroba czi kščeje a njeh cze lubuje.

Šdyž ju ta lubošč šhřeje, dha rjenje cžesczi cze!

Nješapomnity džęń! Wócžło hlada wróczo do šandženeho czaha. Škóždy ho dopomni a šwěru špomina na džęń šwojeje konfirma- zije. Šdže woni šu, kiž šu naš nęhdy k woltarjej je šwojej horzej luboščju a šwojimi nutrnymi modlitwami pšchewodžo- wali? Wjele jich dawno špi pod trawnikom a kščižom. Šsmj w žiwjenju džerželi, šchtož šmy šlubili? Bęchmy šwěrnj šwo-

jemu šerbškemu ludu, šwěrnj šwojemu domu, šwěrnj šwojemu Bohu?

Budź šwěrnj! Šhrótsche napominanje ho štoro drje na- makacz njehodži, ale šchto wscho wobšchija šlowo! Špłe žiwje- nje wobšchija šlowo. We wschěm wješelju a we wschěj šrudobje, we wschěch będach a špytowanjach žiwjenja ma we wutrobje šažo šaklincžecz to napominanje i wysoke: Budź šwěrnj!

Budź šwěrnj šwojemu ludu, ty lube šerbške paczerške džęczo! Do našcheho luda je Bóh twuju kolebku štajit. Wale šu husto czrijódky šerbškich paczerškich džęczi, kiž njedželu palmow do zyrkwoje czahnu. Nęhdy bę hinal. Nęhdy bęchu našche wšy rny šerbške a šchtož by k nam i zušby pšchiczahnył, by bórny našču rěč naruknył, by ju naruknyč dyrbjal. Našche šchule bęchu hrodžišchža ša našču šerbšku narodnošč. Tu njebē žadny štrach, šo by džęczo šwoju macžerņu rěč šabnylo a w šchuli šhu- biko. Šserbske bęchu w přędnich šchulškich lętach modlitwy, šhěrłusche, špěwy, wulki džěl wucžby. Čzi, kiž wucžachu, męjachu šerbšku wutrobu, šerbški jashł. Woni dawno špja, ale w rowach jich hšchče žohnujemy. Šestarijeni na nich hšchče i džakom špominamy. Woni bęchu wustojni paedagogoyo, kiž wjedžachu: jenož na šakladze macžerņeje rěčje ma šo dale twaricz a džęczo ho wukublačž. Druhi duch šawē do našchich šchulow, niž do wschěch, ale do jich wjele. Našchim džęcžom pocža pšchezo cžęššcho bęč, pšchi štaršchich rěčzi šawostacz. Ale hdyž prawa lubošč we domje, prawe šrojumjenje ša našche narodne šubla pola štar- šchēju bę, tam bę tola móžno, wschē šadžęwki pšchewintęč. Šazpi- manje wóžow rěčje pał šaczahny do našchich domow. Wotpad ho šapoczja mjes štaršmi a wošębje mlodymi, našbóle mjes džę-

ejimi. Wy, lube herbste paczerste dzęczi, scze wschd ezeje psche-
winyle, na wschdch sadzewkach dobyte a chzece w krafniej drohej
ręczi naschich wótzow dzenka waschu kwjatu wëru wujnacj.
Sserbste kherlufche waß dzenka w kwjatnizach witaja. We
herbstej ręczi spëwanc modlitwy so dzenka sa waß k Bohu horje
sbëhaja. Nasch zhyly herbsti lud dzenka na waß hlada, waß zoh-
nuje, nad wami so wjeßeli, wam Bozi schit a Bozu hnadu a
Boze zohnowanje wuproschuje. Wostancze kwërne psches žiwje-
nje naschemu ludu. Sakhowajcze hebi dale wschd drohe kubla,
kiž je Böh sam wam we waschim starischim donije da!

Budžcze kwërni domu, waschim starichim a wschd waschim
woczehnerjam! Njesapomncze ženje w žiwjenju, kelko prózu a
staroscjow staj nan a macz sa waß njeßtoj. Sak derje staj se
kynom a i dżowtu mënitoj! S kaszej njewurjeknitej luboscju
staj waß wobdawaloj psches dothe lëta! Rano sahe staj stawatoj
a wjeczor podže so lëhatoj, cžehodla? Sa kwoje lube dzęczi!
Tu njebe žana próza pschewulka a žana czeža pscheczežka a žadyn
pucz pschedaloki, hdyž hebi sbožo dzęcza jón žadasche. Džen wote
dnja je luby nan na kwoje dželto khodžit, džen wote dnja macz
kwoje po sdaczu husto tať hnadne a tola tať wobczęzne prózu
dokonjaka, sa koho? Tola woßebje sa waß, sa kwoje lube dzęczi.
Sdže byschcze wy we žiwjenju wostale, hdyž kylna ruka nana
njeby sa waß dželata, hdyž kwërne maczerne woczko njeby nad
wami wachowate, hdyž kwërna starischka wutroba w njepsche-
stawazej lubosczi njeby sa waß bika? Ptaczatko po krótkich dnjach
rospschescžera kwoje kschidleschka a pyta hebi sam kwoju zhybu,
rybicžka pluwca we wodze a sastara so kama, ale ty, dzęczo,
ky psches wschd kwoje 13 abo 14 lët džen wote dnja na nana abo
macz abo džeða a wofwu abo druhich pscheczelow a sastararjow
pokasane bylo a by sańcz dyrbjato bjes twojich dobrych kwërných
sastararjow. Cžehodla? So by pod dželom a prózu, pod staro-
scžemi a wobczęznoscženi žiwjenja wutroba starischeju a dzęcza
so cžim kručžicho w njehnutej lubosczi sjednocžila sa wschd cžah.
O, lube paczerste dzęczi, ženje to njesapomncze! Nëtko bliži so
cžah, hdyž starischej so sestaritaj. Staj wonaj hacž dotal kwo-
jemu dzęcju klužikoj, nëtko dyrbi dzęczo bórny cžim kwërných
jimaj klužicž, sa njeju so staracz, i dżakomnosczu a i dzęcžazej
luboscju jeju wobdawacz. Gusto je tať, so drje móže jedyn nan
křdom abo wóßom dzęczi sastaracz a se kwojej prózu jena macz
je wschd sežiwicž a sdrascžicž, ale wschd dzęczi hromadže, hdyž so
doroscženi, nimaju tať wjele luboscze a dżakomnosczę. pscheczwo
kwojimaj starichimaj, so bydy jeju psched nusu sakhowali a sa
stare lëta derje sastarali. Tež w herbstim kraju tať nëtotre
starischike woczko wjele, wjele kylow na kwoje dzęczo placzę.
Wy herbste paczerste dzęczi, budžcze kwërni waschim starichim,
waschim woczehnerjam a sastararjam w dzęcžazyh lëtach! Sa
snaju jeneho, kiž je so hščcze w kwojich pošlednich styskach hór-
teje kmjercze na kščižu sa kwoju plakazu, wopuschczemu macz
staral a we kwojim wuczobniku Janu jej drugeho křna da!
Tón budž wam i pschikladom! Sa Jesuřom dżicze a po nim
cžinčę!

Budžcze kwërni woßebje waschemu Bohu! Najkwojeczi-
sche dželto, kiž bu sa waß dokonjane, njebe staranje sa khlëb a
drastu, sa cžęto a semiske derjehicze, ale najkwojeczišche dželto sa
waß bë staranje sa waschu duschu. Sdyž scze macz mëli, kiž je
pschi waschim ložu so poklaknyta, ruzy wam střkowała, k Bohu
waß wodžila, wëru wam do wutroby kladka, w nej waß ros-
wuczowała; hdyž scze nana mëli, kiž je nježelu waß sa ruku
wsal a se mschi waß wjedł a i bibliju w ruzy i wami a se wschdmi
domjazhmi rano a wjeczor so modlit, ženje, ženje w žiwjenju to
njesapomncze! Spřtowanjow pokny cžah psched wami leži.

Swtet je sty! Njespscheczelow wjele na waß cžaka, kiž chzedu
wam waschu wëru rubicž. Woni budžcja k wam pschistupicž a
prajicž: Ssy ty tež hščcze tať hlupny, so se mschi khodžicž, so
wërisch, sčtož biblija praji. Woni budža waß wukmëschecž a
hanicž wëry dla, zřkwoje dla, Božeho kłowa dla. Woni budžcja
so wam bližicž i lešnyimi kłowami, kaž bydy dobri pscheczelo so
waß byli. Njewërcze jim! Njedajcze so sawjescz a ženje so sa-
kplepicž! Wostajncze Bohu kwërni! Sčtož Boha shubi, je
wschd shubit. Sčtož i Bohom a i jeho kwjatny kłowom psches
žiwjenje dže, ma dobri bróit we wschdch spřtowanjach, ma móž
we wschdch kłabosczi, ma troscht we wschdch frudobje, ma pomoz-
nifa a pscheczela we wschdch kamotnosczzi. Nan a macz budžcetaj
jónu waß wopuschczicž. Jeju woczko so jónu sańdželi, ale
jedyn njewumrë. Tón njewumrë, totremuž chzece dzenka sa
žiwjenje so kłubicž, i cžęlom a i duschu so poddacž, sa cžah a wocz-
noscz so pschikahacz: Wasch Böh a tón, kotrehož wón we kwojej
wocznej lubosczi nam khudym hrëschnikam pošlat je, Jesuř
Křystuř, nasch knjes a sbóžnik, nasch křednik a wumoznik, nasch
kral a wjednik. Budžcze kwërni hacž do kmjercze!

Na bořmonczku.

1. Tim. 6, 12.

Swtërne bëdženje dobudže křonu woczneho žiwjenja.

Kłók: Wjeßel so, o moja duscha! ic.

Paczerste wy lube dzęczi,
sahmital džen wažny je!
Sčtož hnadu wam so kwëczi,
hdyž wschd pomokane scze
kłub kwoj kščcženišti wobnowicž
a so temu pokwoczicž,
kotryž dohl waß je hebi
a se kwojim mjenom debi.

Stadto wy scze Jesuřowe
pomokane k sbóžnosczzi;
dostało wam mjeno nowe
je we kwjatej kupjeli
kščcžicž, hdyž scze kwjeczene
jemu a tať pschene
jako stawny cžęka jeho
kylnoscz dostawaze i njeho.

Pschikuschnoscz je wascha kwjata,
so so kwëru bëdžicze;
křona budže jónu data
wam, hdyž kwërne jemu scze.
Duž so hrëchej wotrjekniže,
kwët a cžerta pschewincze!
Wozny budžcze Jesuřowe,
stawny jeho cžęka strowe!

Pschi nim dyrbi wam so dostacz
mscho, sčtož poknje wosboža;
wón wasch pschic kwërných wostacz
chze hacž na kónž žiwjenja
tudny jeno cžahneho
a do raja sbóžneho
waß na křhodžent staji wschdchi
a tam i njekmjertnosczu pschi.

Sastupcze do stowarschenja,
pokneho dže i Jesuřom!
Sbóžne sčicža woschewjenja
wón wam a waß wjedže dom
do kwojeje krafnosczę
a do woczne žiwjenje,
hdyž so wotrjeknywschi křemu
kwërne wostanjecze jemu. — U.

Glej, cžłowicze, Bože jebnjatko!

Bethel, jnate mëstno kščescžijanskeje luboscze, wot fararja
i Bodelschwingh jakožene, sczele porjadnje rosprawny a druge
pschy do kraja, so by wschdžom luboscž sbudžowalo skutkam, kas-
tež so to tam stawaju na hubjených a najhubjených křobucžlo-
wjekach. A to njeje podarmo. Tať nëtorny wulki a mały dar
bu hižo pošlatny do Bethela, so by tam k pomozny byl. W jenyh
i tych knižkow, „Der Bethelfreund“ mjenowaných, namakachmy
pod prjedy podatny napřimom křotke pomjedancžko, kotrež na-
schim cžitarjam a cžitarčkam samjelczecz njechamy, hdyž je tola
k tomu jutrowny cžah. Wono ma so taťle:

Drježdžanski hród. We wulkej sali sa hudžbu so nahladne

a nadobne stavy kurvojčchovského dvora shromážděné. August Šylny, tamny snaty nje pŕozcživny sakski kurvojčch je runje pschi tym, so by sam a s nim jeho dvŕor cžas pschi wjecžeri pschecžiniš. A tomu je tež jeneho tehdy wulzy khwaleneho musikuša k žebi pscheprobžy. Tutŕn dyrbi dženža wjecžor polasacz, sčto mŕže.

We wulkej pschnej sali shromáždžuja žo hŕsežo a stawy dwora a rjaduja žo po dwŕrskim wajchnju wokŕlo drohotneho nastroja abo instrumenta. Psched tutym žedži mužski, jednorny, njenahladny, jeho kabat je khuduškŕi a nježkusčha tak prawje do drohotnosčžow wokŕlo njeho. Tola pschi wschēm tym pytnjesch, so mužski njeje tehodla satraicheny, s jeho cžola blyščežŕi žo cži to džiwne, něščto napšchecživo, sčtož cžłowjetej nadobnosčž a prawu dowŕeru k žebi a žwojim mozam dawta. August Šylny steji, runje won na žwojeho hŕsežha hladajo, žyle pschi dŕtkadlacz abo tastacz hudžbneho nastroja a da něščto snamjo, so by žo konzert sapoczal.

Wšcho wocžichnje, wschitžy posłuchaju! Sčto budžewa to wužlyšchecž? Žyle wŕseže něščto wježŕote, žnadž rejku! Na něščto druhe žebi do žyła nje pomnyšla. Tola tam tŕn džiwnušski muž pschi instrumentež je napjelny s žyle druhej hudžbu! Na dobo je žobuželenje na njeho pschischto, žobuželenje je wschēmŕi tymi, kotřŕiž tu do kola wokŕlo njeho žedža, žobuželenosčž wŕsežbe s tym kotřŕiž tu pŕdla njeho steji, jemu žyle blisťo, s kurvojčchom. Na woblicžu tuteho widži, so je žiwjenje wužiwat, widži, so je swucženy, jenož druhim pschikasowacz, žebi samemu pak ženje. Tehodla čže něščto wŕn psches žwoju hudžbu k njemu rŕcžecž a jim wschitkim, kiž tu, njech s teho sa njeho žnada abo njehnada! Wŕn čže kruč passiony, kruč pŕstneho cžasž pschinjesčž do tuteho kražnje wudebjeneho ruma, do wutrobŕw tutyč swonkŕwnyč cžłowjekŕw, kotřŕiž jenož honja sa žwŕtnym sawježenjom. Wŕn čže, njech žnadž jenož sa wokŕmŕi, jich šbŕhnyčž s pŕŕcha teje semje k wužkŕfŕscžam hŕrki Golgatha.

A tak klinežŕi to něščto pomaknu, žwjatocžnje psches salu:

„Slaj, cžłowcže, Bože jehnjatko,
Kiž nasche hrŕchi nožny,
Dže k žmjerežŕi, sa žwŕt poda žo,
A sa hrŕšnikŕw pŕobžy!“ (sp. 87.)

Ničžo žo nje pitnje. Kaž pod mŕžnym wliwom posłuchaja wschitžy. Šso njehibnywschi, kaž wot Božeho blyška trjedcheny, steji kurvojčch. Njemŕže tež ani psches něčajke kŕwnjenje polasacz, so to niž jemu po woli tuta tajka ženje žlyšchana nje-wschŕdna hudžba!

Pschewo polnišche, žylnišche šbŕhaja žo synki a spŕwaja:

„Slaj tuhdy, žlabe s koroscžu
Dže Bože jehnjo k rŕšanju,
Šso smine wježŕofseže
A wosmie na žo hanibu.
Šsmŕch, ranh, kšchŕiž, žmjerečž žakŕgnu!
To wschŕo dla twŕjej' kŕfseže!“

Tajke něščto njebŕ ničtŕ wocžakowat! To minje žo cži žyła kurvojčchowska kražnosčž! To masch wschŕu pschŕu sa nje-hodny, njetrŕbny brintŕ! A August Šylny, kotřŕiž žo nje-hibnywschi, na tute žuje synki posłucha, cžuje na dobo, so je tola tak žlaby, khudy, maky! Wŕn sacžiwta, so je tŕn Šswjaty blisťo, psched kotřŕimž dyrbi žo jeho dušcha ponizowacz hačž do pŕŕcha semje, kotřŕiž pak tola sažo tež jemu čže džŕl dacž na wumŕženju, kotřŕež žo na Golgatha dołonja. A něščto, kaž wylkajo wuklinežŕi khoral pschpŕwjedajo wopornŕwu lubosčž:

„Daj, Wŕtcže, s žylej wutrobu
Tež rad a lubje wschitko,
Ščtož horjekladžesč s cžŕpjenju,
Šžy njesčž a cžŕpicž něščto!“

A potom luta cžŕščina. Konzert je škončeny. Wŕcžny muža pschi hudžbnym nastroju žu pschewo hiščeže na dŕtkadla škoženej, wŕn mjelcži, je hlubŕo do myšlow ponŕrjeny, šda žo, so je žwojim duchom njeje tu ale něhdže žyle druhdže: na hŕržy Golgatha, hdžež nježe wŕwžka žwŕta hrŕchi wschŕ.

A tu wozucži kurvojčch je satorhnjenja. Šhwata k mišchtrej hudžby, sapchimnje jeho ružy a rjetnje w najšlubšchim hnuty: „Pŕochu jeho! Šdže žem snaje wŕn mje takle? A hdže žem ma wŕn tutu hudžbu?“ Tamny pohladnje njenastrožany a bjes bojosŕže jemu do wocžow a wotmoŕwi: „Ja sam wot žebje do žyła ničžo njesamŕžu, Wascha hnadnosčž! Ja sam se žwojej hudžbu žym teho najwylšchŕeho krala, teho tam w njebježach. Tŕn wŕdži mojej ružy tak, so do žyła ničžo druhe hracž njemŕžu, hačž to, sčtož wŕn čže!“

Tu ščehnje žebi kurvojčch žwoju drohotnu ryncžku s pŕsta a tykne ju žanej Sebastianej Bachej — to bŕ njenujžy tŕn hudžbnŕ! — na pŕst pŕajžy: „Kŕsch wŕn moju ryncžku k dopomnjenju na tutu hodžinu a sa snamjo sa to, so žym ja s nim šwjalany na cžas žiwjenja psches džaŕwnosčž a pschecželstwo. Wŕn je mi dženža wjecžor mjele dak, wjazy hačž wŕn žebi to myšli! Psches žwŕj spŕw je wŕn tak ke mni rŕcžak, kaž žadny hačž dotal. Ja žo jemu džaŕuju!“

Tu je žo Bach psched kurvojčchom poklonŕi a pŕajŕ: „Njech je tŕn khŕlusch, kotřŕiž žym hrak, pola Wascheje hnadnosčže nje-sapomnjeny. Druheho džaŕa njeje trjeba.

Wotrocž.

W žłowatškej rŕcži spižala Kristina Rohova.

(Pŕracžowanje.)

Wo wšny bŕšchtej žyŕwi dweju wŕrywusnacžow, katolškeho a ewangelškeho. Katolŕtojo a ewangelšžy pak žo mjes žobu hidžachu. Jedny teho druheho wusnacže a wucžbu sazpiwasche, a pschi tym wŕrjachu tola do teho jeneho, kotřŕiž bŕ lubosčž a žmilnosčž pŕŕdowat. Starž by žo wohidnje wužmŕjat, by-li jedny s nič k njemu pschŕchof a by-li čžyl jemu Šchrystušŕowu wucžbu pschinjesčž, wŕn by tutu pschirunowat k žiwjenju tyč, kotřŕiž ju wusnawachu.

Tola tutŕn pŕkny, žyšy mlŕdženz bŕ žitny, bŕ woprawdže žitny tak, žebi to Šchrystuš žada, wŕn lubowasche tuteho Šchrystuša a bŕ jemu posłuchny, tutŕn to mŕžesche. Šdy pak tŕn to mŕžesche, cžehodla potom niž cži drush? Cžehodla bŕ to mjes nim a tymi druhimi tajki wulki rosdžŕl?

Starž polasta tu to žwojim wobmyšlowanju. Ničtŕn nje-mŕžesche jemu na tuto pŕaschenje wotmoŕwicž.

„Dobry wjecžor!“ pŕaji žo na dobo něchtŕ njedalŕo njeho. Psched nim stejesche tŕn, na kotřŕež bŕ dženža hižo tak dołho myšliš a kotřŕež mŕžesche lŕdy dowocžakacz.

„Myšlach žebi, so waš njebudu wjazy wopytacz mŕž!“

„Tež ja žebi myšlach, so wjazy nje-pschirŕdžesč!“

Wjekele sablyšny žo po woblicžu starža. Šdyž to nježny dołho niłoho mŕl, kŕhož by lubowacz mŕhl a potom nadobo ně-kŕho lubowacz sapocznesch, žedži to potom s wjetšcha hlubŕo.

„Šyndi žo ke mni!“ Starž žyde žo pschecželnŕwje něščto dale. „Ššym wŕžipny, sčto žy pola Petraschew wucžniš a tak je žo cži to sejšchŕo.“

Method ho bydže a powjedafche.

„Schtó wě, schtó wě“, dżesche Žid i hłowu njedowěrniwje wijo, „hacž hebi to hišcže hinał njeprchemyšli!“

„Ja nadżijam ho najlěpscheho! Ja ho tež modlu, io by ho wěz poradziła, a ja wěrju, io budu wuřlyšchany.“

Tak powjedafchtaj hebi to chwilku, a starz ham rospominafche drobnischo, tak móhli to Petraschezy najlěpje sapocžecž. Wutroba stareho pichetupza sapocža ho jako w nim hibacž. (Pofracžowanje.)

Na czihi pjatk.

Def. 53, 4. 5.

Wujednač cziłowstwa mřeje jako jehnjo Bože na křižju.

Hłóh: Sa i zylej mojej mozu ic.

Glaj, to je jehnjo Bože
na křižju morjene!
Tam seřhadžako sbože
je cziłowitwu njeřmjerne.
Duž stup na Golgatha,
o duřcha wořbožena,
se řmjerče wumožena,
Glaj, Jeřuř czi ho da!

Sa Sbožnika wřmi jeha,
kaž czi ho podawa!
Cze wumože se wřcheho
wřchal Jeřuř poklecza.
Doh hřeřchny řapłaczi
wón twój a pokleczuje
czi mēr a pokafuje
cze k wěcznej radořci.

Do paradifa wrota
řu wotewřene czi,
a křona dořtač řkota
ho dyrbi w křařnosći
tam po wřchēm bėdženju,
hdyž pichėtrala řy tudy
a přchewiřla bldny
přchi hōřkim řiwjenju.

Duž řtaj ho pod křiž jeha
se řwojim řiwjenjom;
bjeř mēr a pokoj i njeho
a řadaž hebi dom
řa wřichimėřnikom
tam řwojim w Bořim řaju,
hdyž wumoženi řaju
mēr wěczny i Jeřuřkom —

Ach, hladaj jenaf řwėru
na řwojoh' Sřėbniřa!
Se řiweř řapřchimi wėru,
řchtož wón czi poklecza:
to prawdořcž je a mēr,
řiž i ranow řōrlł tebi
ho jeha a cze debi
tak i pęchu řbōžnej, — wėř!

Pod křižjom řtejo jeha
na njeho řhladujo
ho řminjeřch horja wřcheho
a řbōžnje řichewiřch řo;
tam dopōřnawařch to,
io jehnjo Bože řiwjate
bė do řmjerče wřchal date,
io mēr by dał czi řo.

Mēr řbōžny w ranach jeha
a wěczna řhowanta
czi dořbna přchėř njeho
nėt jenaf wōřtawa;
— džen wujednanja czi
to, duřcha, wobwėdčujuje
a k njemu pokafuje,
řiž pucž je k řbōžnosći.

Zyrkej a řtat.

Wurjadna řynoda je w řyđženju po Łaetare poředženja a wuradžowanja mēla. Hłowny dypł bėchu financy zyrkwoje. Zyrkej je na to pokafana, řwoje řrėdki a mozy tak napinacž a natořowacž, kaž to nanajlěpje řamōže. Štat ho tola přchėzo hiřcže řa pjera, nēřajke pjenjeřy, kotrež bychu po řwojej řicžbje nařchemu czařej přchimėřene byte, přchřiwolicž. A wōřtanje-li to přchřtym, řchtož nowny 19. mērza wōřřewjeja, mjenujřy, řo řo nowa řařřta wřřchnořcž i nowa a hiřcže bōle hacž dořal na řommuniřtow řepjera, budže to i zyrkwiniwmi přařchėnjemi přchėd wřřchnořcžu a řejmow hiřcže hubjeřiřcho. Tėhodla bė řonřřtorium řynodže řakon přchėdpořkōžit, kotryž dořhody i duchownyřch řehnřřtow dořpōlnje i nowa řřjaduje. Řeho wotpōřlad je, hłownu řařřu wutworicž, do kotrejež řo dořhody wřřchėřch duchownyřch řehnřřtow płacža a ř kotrejež řo wřdřēm duchownyřm řařřo dořhody wupłacžuja. Ře to nēřchto zyle nowe a rořřřřaze. Tuž řo wobřchėrnje wo tym jednařche. Wobřamkřnjene hiřcže ničřo njebu. Šakon bu wōřebitemu wubjerkej přchėpokafany. Tutōn wuradžuje dale a hdyž budže wěz dořwuradžena, wotmėje řynoda i nowa poředženja. Nimo teho řo wo powřřchėnjju a přchėmėnjjenju zyrkwiniwřch dawřkow jednařche. Njeř njeřwōřtanje njeřařpomnjene, řo bė wřřchnořcž řarunanje wudawřkow tuteje řynody řa powjedziła, dořelž ju řa mēnu njemėjeřche. —

Wo řnathm rořřbudže Łipřcžanřřkich jurifřtow abo wucžerjow prawa řu wřřchėłake powjeřcže rořřchėřjene. Łubiřřka řařřka řonřřeranza mējeřche řařřđzemu pōndželu řřladnořcž, dořřadny a wobřchėrnny přchėdnořchř wo tutym řlyřchecž. Řnjėř řarař Wėhrmann, řobuřřaw řařřřeho řejma, rořřrawjeřche. Wuřřbyřł bė, řo řo přchėřřiwėdčičknyř, řo je rořřbud jurifřřřřeje řařřully řa zyrkej a jeje řadanja řara řwjeřchėłazy. Dopokafje, řo ma zyrkej prawo a niž řtat. Šchto cziwi pał nowa wřřchnořcž a řchto řejm? Dyrbiniw to přchėczniwo wřřchnořcžam řřkřicž? —

S blifka a řdaloka.

— **Pomhaj Bōh**“. Škōřzi řo hdyř a hdyř, řo nařche řopjeřtko njedōřřawaju. Mařřch-li io přchėř pōřř řřafane, dyrbriřch řo řam na řōn pōřř wobrocžicž, kotryž io czi dyrbjat do domu přchiniřcž. Pōřř dyrbi řo řa to řaracž, řo řřafane řopjeřtko dořřawafch. — Mařřch-li io pał pola Šmolerjeř knihacřnje řřafane, budž tak přchėczelniwny a wobrodž řo na tutu, njedyrbjat-li io rař dořřacž. Ředaktor řam nima i rořřřřantjom řopjeřřka ničřo cziwičž.

— **Řřřřowanje.** W. w. A. řa jutry.

Biblija — czař — cziłowjeř.

Šchřřnath řyđžen, wot 1. řapřleje hacž do 7. řapřleje.

1. **Jutrownicžka.** Mat. 28, 1—10. — Řh. 104. — Mat. 24.
2. **Druři džen jutrow.** Jan 20, 11—18. — Řh. 558. — Mat. 25.
3. **řřeczi džen jutrow.** Łuř. 24, 13—35. — Řh. 673. — Mat. 26, 1—30.
4. **řřjeda.** Łuř. 24, 36—49. — Řh. 116. — Mat. 26, 31—75.
5. **řchřwōřřk.** Mat. 28, 8—17. — Řh. 113. — Mat. 27, 1—30.
6. **pjatk.** řap. řř. 10, 34—43. — Řh. 107. — Mat. 27, 31—66.
7. **řobota.** řap. 13, 26—39. — Řh. 674. — Mat. 28.

Šamolwity ředaktor: řarař W y r g a c ž w Łořacžicach.
Cziřchėř Šmolerjeř knihu řiřchėczėrnje a knihacřnje,
řap. druřřřřwo ř wobniř. řuřowanjom w Budyřchinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mańa
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

Šerbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihcizisčezěni a płaczi šchtwórtlětnje 100.— hr.

Jutry.

Psaln 118, 16—24.

16. Prawiza teho Knjesa je powhšchena; prawiza teho Knjesa dobywa. 17. Ja njebudu wumrjecz, ale budu žiwý a Knjesowe skutki pšchipowjedacz. 18. Tón Knjes mje derje pokhłosta, ale šmjerczi wón mje njepoda. 19. Wotewrće mi wrota prawdosće, šo ja do nich póndu a temu Knjesej šo džakuju. 20. To šu Knjesowe wrota, pšches kotrež prawi nutš póndža. 21. Ja džakuju šo tebi, šo ty mje wuštšychał a mi pomhał šy. 22. Kamjeń, kotryž cžěšlojo šu saczišnyli, je šo różny kamjeń scžinil. 24. To je šo wot teho Knjesa stalo a je džito pšched našchimaj woczomaj. Šamjeń.

Lubowani, to je powjesč wo dobyčju, kotrehož ruńjecza šo žane druhe njenamaka. To je wěščenje wo tym dobyčju, kotrež horjestanjent Mežiaš wščem wěrjazym, tež nam do wšcheho cžaka dobudže. Šdnyž to šlyšchimy, dha našch rót š našchey modlazej dušchu šam wot šebje spěwa: „Šaleluja“; šbóžne dobyče, šbóžne jutry: Šaleluja!

Špěwajmy temu Knjesej, našchemu Bohu, jutrowne Šaleluja!

1. Ša to dobyče, š kotrymž Bóh bėdzenie křonuje.
2. Ša to žiwjenje, kotrež Bóh se šmjercze wola.
3. Ša to šbožo, kotrehož różny kamjeń Bóh w horjestanjentym Ješu šu kładže.

1.

„Wulki šabat!! Tón Knjes Ješu mrtwy muž! Niž jenož po šwojich wumrjetých statwach, ale pšchede wščem po šwojim roškamanym skutku: jeho mrtwe cžělo w rowje; jeho skutk pod

nohi teptany. Jeho njepšcheczeljo jěšdža wysche jeho hłoty; jeho pšcheczeljo šu rospřóšcheni š bojocžju pšched Židami.“ — Šať šo tehdy temu žubnikej w Jerusaleme powjedasche. „Šny ty tón jeniczi žubnik w Jerusaleme, kiž by njewjedzał, šcho w tych dnjach šo tam stalo je? To wot Ješuša Nazarenšeho, kiž bėšche profeta, móžny w skutkach a šłowach pšched Bohom a pšchede wščem ludom, kať šu teho cži wyschšchi měšchnizy a knježa podali š šatamanštwu teje šmjercze a jeho šchizowali. — My šo pať nadžijachmy, šo wón Šraela wumóže.“

Šať žyle šbity tón kral; a tať žyle šbity tón lud!

Š dženša! Wěšch ty, kať wjele jutrownych šwonow šwoni; kať wjele jutrownych šhěrlušchow šlinczi; kať wjele jutrownych šoščzi teho Knjesa wopntuje w jeho Božim domje? Wěšch, kať wjele Božich domow dženska šteji we wješelej, jutrownej pšche; a kať wjele wšaz rasow šo šlyšchecž dawa to jutrowne šwėdčenje: Šaleluja, tón Knjes je horjestany! W kať wjele, nješlónčnje wjele šchesežijanskich wutrobach knježi dženska: žiwý Ješu! To je dobyče! Šo cžěštim šmjertnym šchiznym bėdženju Ješušowym, po dospołnym podleženju dženska powšchitkowne šchesežijanske wuřnacze: „Prawiza teho Knjesa je powhšchena, prawiza teho Knjesa dobywa.“ — Šižo šwonkowne šwjeczene jutry pšchipowjedaju: Šaleluja, to je dobyče! Šať je křonował tón Knjes martrařske bėdzenie šchesežijanskeje žyršwe, ale tež wrojeje maleje wutroby. Šať šhuda, kať njerošomna a w šwojich šhėchach, kať njeměrna je našcha wutroba býla, tať dolho hač tón Knjes Ješu jenož mrtwy w nej ležesche, ale ja šo waž, ja še naš prošam, wot teho wšlomitřenja šent. šo šo jutry šwjecziť we wěrje a wopratožže, njerěkašche tehdy

kaž dženka: „Tón Anjes mje drje pokhlosti ale šmjerczi wón mje njepoda.“

2.

Swonkowne dobyče njedawa hiščeje wěstosej ja dobru wěz. Njespěwachmy w najšej starej liturgiji: „Pšched Turki a banža šurownym mordarštom šwarnuj naš, luby Anježe Božo?“ Ně, my mamy na prawe dobyče hladacž. A kajke to je? Niz tajke, hdžež po žiwjenju sažo šmjercz pšchindže, ale tajke, hdžež po šmjerczi žiwjenje pšchindže, žiwjenje, kotrež woštawa, wěčne žiwjenje! To bē džiwna wojna, jake šmjercz je žiwjenjom šo bēdžesche na Šhrystušowym kichži, ale to bē wěčne dobyče, jako žiwjenje nad jutrownym ranjom, se šhadžazym šlónzom, šo jewjesche a wuškadžesche s Jesuškoweho wotewrjeneho rowa. Moja wěrjaza dušcha ja nim czehnje a wyška: „Ja njebudu dale wurječ, ale Anjesowe štutki pšchipowjedacž.“ Nětk to žiwjenje nastupi šwój; dobywarški bēš pšches wutrobny, tež pšches našču wubudženu dušču. Žiwjenje, kotrež njedyrbi šmjercze wjazy wobladacž, šhadža nad wščitimi rowami. Jutrowne šlónzo postakuje pšchi šhadženju a pšchipowjeda: Pod mojimi pruhami njebudže wjazy nóz. A ty posbēhujesč, luby šchesežijano, luba šchesežijanka, modlazej ruzy k jutrownemu Haleluja a šhwalisch a prošysch: „Wotewrčeje mi wrota prawdošče, šo ja do nich póřdu a temu Anjesej šo džaluju.“ W mozy tajkeho pšchipowjedanja móžemy trošchtuje k rowam wěrnych šchesežijanow stupicž, wštitšeho hacž druhdže šo nam tu šjerwa to žiwjenje; žiwjenje po šmjerczi, wěčne žiwjenje! Rowowy kamjen wotwalenty wot Anjesoweho jandžela! Tón wěčne žiwy, kiž je wušchol k wěčnemu žiwjenju, wjedže ša šobu k žiwjenju, koišiz wěrjachu a wušnawachu:

Jesuš, mój tróšcht, žiwy je,
ja tež žiwjenje b'du widžicž.

3.

W žanym druhim šbožnosč njeje, šhiba w Šhrystušku Jesuju. „Škamjen, kotryž czešlejo šu šacžiknyli, je šo róžny kamjen šejnik. Wón nježe našče šbožo a nježe naš šobu s našim šbožom: „Haleluja, to šo wot teho Anjesa šta a je džiw pšched našchimaj woczomaj.“

A nětk, luba dušcha, šastup w duchu hiščeje ras do cžaka šwojeho žiwjenja, jako w nim hiščeje jutry njebēchu, jako ty bjes praweje žiweje wěry do teho je šmjercze a rowa horjestanje-neho wěčneho šyna Božeho žiwa bēšche, kajke bē to šrudne žiwjenje pšchi wšchēt rošpřoščenju a ropocze šwěta! „Tu bē pšchezo starošč, bojoseč, nadžija — a na pošledk šmjercž.“ Kajke šhablanje, kajke podiščenje, kajke šjawne abo potajne žalosčenje na pucžu k šmjerczi bjes nadžije šakowohladanja a žiwjenja. Šalle dženska, hdžž móžesch we mērie jutry šwjeczieč, šakle nětko, hdžž šy w Šhrystušku šwój šakož namakal, škinczi cži s teho jutrowne haleluja! A ty posbēhujesč dar dženskišeho jutrowneho dnja: „To je tón džek, kotryž tón Anjes je cžinik, tehodla šradujmy a wješelnmy šo w nim.“ Šaj, špěwajmy našchemu Bohu jutrowne Haleluja, pšchi šlónzu kaž pšchi špocžatku: „Šhryšt je horjestanik, a je wšchej' martry cžahnik, šo teho čžemy šadowacž a Šhrystuš čže naš tróšchtowacž. Šaleluja.“ Šamjen.

Tež jedyn jutrowny šwjedžen.

Pšched někotrymi šetami šetkach — powjeda jedyn wučer — přeni džek jutrow na wješnej drošy šnjejškeho pohoneža s rycžeršubka, kotrehož mała džowka bēšche mi jara luba šchulečka. Pšchecželnje wón pšchi nini šasta, mi cžople ruku škóžesche a džesče:

„Ja čžych runje k wam pšchincž, šnjes wučerjo; čžych šo šo džakowacž, šo mam tak rjane jutrowne šwjate dny.“ Ša šo je špodžiwanjom prašcham, šak wón to mēni.

„Nó“, wón wotmolwi, „šleječe, cžichi pjatk čžych ja šo šodnju po šwojim šwucženym wšchmju do šorežmy šicž, a šakš potom domoj pšchikhadžam, móžecze šebi myšlicž. Tuž džesče moja šanka: „„Ale nano, dženska na tym dnju, hdžež mējesche Anjes Šhrystuš šak wjele cžepicž, njedyrbiak ty tola do šorežmy šicž!““ Šole šlowo mje šak wurjadnje šaja a ja praju: „Nó, dha mi tola ras powjedaj, šak je Šbožnik cžepit! Šomhšleje šebi, tuž to džecžo tu žyhu štawim šak rjenje a še šhšami we woczomaj powjeda a praji, šo šeže ju wy w šchuli hiščeje wjele rjeišcho powjedali. Šehodla čžych šo šodžakowacž. Tuž dha šym wěšo domoch wostal a dženska tež, a předowanje je mi to džecžo tež hižom wučitalo, šokelž móžu šakle juiše šažo do Božeho domu šicž.“

Mój šo wěšchnowacžmoj, a ja džech do šolow wot Šakš čžych nad tym diwělowacž, šo mējach tež ja rjane šwjate dny? — —

Na jutrownicžu.

Mat. 28, 1—10.

Jutrowny špěw šchesežanstwa.

Škóž: Ach, dušcha posbēhni woczi! ic.

Šso minyl šabat bēšche,
džek přeni šakšwita,
hdžž šadko žonšich džesche
tam hladacž do rowa,
hdžež položili šu
wšchal s wulkej šrudobu
šej Anj. ša morweho,
nětk hižo žiweho.

Duž šlowy posbēhujmy
šjedž horja cžekšeho
a špěmy šanoschujmy
šej mēra šbožneho!
Šnjes Jesuž žiwy je
a dawacž žiwjenje
nam šwěrnym jutrowne
tu pšchezo nowe čže.

To jandžel pšchipowjeda
tam Boži želazym;
šo šastrožicž jim njeda
šošč šewal šrudženym:
Wy Anjesa pštacže,
kiž štanik s rowa je;
to mēšto pohleječe,
hdžež škladli jeho šeže!

Bječ džakowni my mamy
nětk w cžaku špodobnym,
šo powěšč roššchěrjamy
wo šbožu jutrownym
a žiwi šami šmy
a móžuje šwědcžim,
šo Jesuž žiwy je
a dawa žiwjenje.

Špěw škinczi šadowanja
šak jutrowneho tam,
a šekušch dobywanja
to jutrowny je nam:
Anjes Jesuž žiwy je,
wón, našče žiwjenje;
row wotewrit je nam,
pucž šwěščit k nješcham.

Šak wěšeje pšchewinjemy
wšcho cžakšne hub. enštwu,
nad šwětom dobudžemy
tu jako rycžerjo
a žiwi šwětkojo
šo šrucže pašajo
je šlowom wěrnosče,
kiž žiwe woštanje.

Wo dobyču šo špěwa
šak w cžaku jutrownym,
šo šadowč a mēr mēka
šy dušcha w boju šlym,
kiž tu je na šwěče,
hdžež cžek pšches bēdženje
dže tam do šakšnosče,
hdžež Jesuž šakuje.

Šwět šakudženy budže
we šwojej njewěrie,
hdžž šawostawa w škadže
a škóšče lubuje;
my bječ šak jutrowni
a jenak wješeli
we šbožu woštajam
tu čžemy jutrownym. —

Wotrocž.

Špišala w šlowašskej rēczi Škristina Šonowa.

(Šokracžowanje.)

„Šsušodže!“ rjekny nadobo Wěthod, „hdžž šeže wy wjedžal šak pšchihodne šy tuto mēšino ša pšchekupza bylo, cžehodla tu to šam nješježe šapocžak? Čžehodla šeže šo to tu s trundlemi matrowat?“

Method wja ruzy starza do swojeju a hladafche jemu psche-
czelnitwoje do woblicza, kotrež by na dobo psches ból a srudobu
pschemenjene.

„Čehodla? Sčto by mi pschekupstwo chzyno? Sčto by ho
wo to druhe staral? Ja steju sam na swěće kaž sčtom w pu-
sczinje. Něšto čzinič, řebje řeziwic, to dyrbjach. Wjes džela
bych w mojej samotnosći a w mojeje srudźbje wumrěł; tuž
čzinjach, sčtož móžach. Tola, čehodla ty na tole spominajch?“

Starz řeze řwojej ruzy šforo kaž ř njemdrořežu ř řebi, řary
řwoje woblicžo do njeju a řepře řohčeře na koleni. Tak tam zřhu
řhwilku ředžeře, řtulenj, wot bola řepomnjećza zřle řapřihjaty.
Method pohlada na njeho ř njerařenym řobuřelenjom a wob-
řarowanjom, wopřihja jcho ř řwořimaj rukomaj a řlehny jcho
řtaru, řčedřiwu řlowu na řo. Stareho njeř dawno řižo wjazy
ničtón wobřimaj, řižo dořho wjazy njeř řačul, řak wobřbořaje
to, řdyž čje něčtón majta. Něřdy, řdyž řiřeče řkofdy řeře,
wjedžeře, řak řajki wopokas luboře wobřbořa. Potom ře řo
řbožo řhubiko, na pschezo řhubiko; řwojej ruzy řre wupřeřeř-
wafche řadosčřiwje, tola řodarmo, něčtón tam njeř; jcho wu-
řtoba řinjeře, dořelž bu řadosčř njedopjenjena. řodarmo, wřcho
řodarmo! Tuž pschemoh řwoju wutrobu, doniž řebi njemyř-
leře, řo je ř njeho wřcho čřlowiře řačřwanje wučřiřečak, a nje-
mēnjēře, řo je řižo kaž řkala. Tola tu něřle řo řokafa, řo to
njeř; ře řenož řod. A tutón řod řapocřa řačř, řako řlónzo pschri-
dže. —

W rukomaj Methoda řchajeře to muřa kaž wihor řary
řčtom řchaje. řorzy řlačř řo jemu ř řlubofa wudře; řo doř-
řich řetach řonjach řo jemu řařo řřenje řřly řo řmoriřečeny-
maj řizomaj. řlodřenž njewobaraře řlakanju řareho muřa,
řlehny řwoju mlodu řlowu ř řarej tuteho muřa; wocřzy jemu
řřlowajřteř, a dořelž ruzy řlakařeho woblicžo wjazy njepřih-
řwajřteř, wutře jemu řřly wot řizow a wocřřow.

„Wostaj nje!“ řřeny řarz řlakařo. „Čehodla čzinič řebi
to ře řarym řidom řaru? řoždy řo nje řdaluje, čehodla řta-
rařch řo řym řwo řnře?“

„Dořelž mam wař lubo, luby řuřodže!“

„Čehodla dyrbjal ty nje lubo mēčř?“ řapřakny řčedřiwj
ř nowa. „Wje řižo dawno ničtón wjazy lubo nima! Něřdy
moja macř, — potom myřlach řebi, řo „wona“, ale to ře řnyř-
řa!“ — — —

„Sčto ře řnyřka?“

„Řuřečř nje a njeparařeř řo nje!“ řřeny řarz, řo
řhrabajo.

Method řuřečř jcho řrajizy: „Wěřeře mi, řuřodže, řy wam
řožřo byřo, byřečře-li něřomu řrajiečř čřyř, řčtož wař řižo
řeta dořho wobřeřuje. řa řym řuřy, řřeradřiečř wař njemōžu.
Macře-li dořeru ře mni, řrajeře mi to! řa mam wař lubo a
budu mōž ř wami řobu nořečř wafřu čřeřu!“

„Mojedla!“ řid řo řohřdny; w jcho wuhajřenymaj wocř-
řomaj řapajře řlōmje. „Ty řy mi wjeře dořreho wopokafař, řež
něřle, řdyž řy řo řak řa řareho muřa řaral. řy řy dořry, řwēt
řak ře řly! řřnadž mōžu řeře pschēd njēřbořom řařhowačř a ty
budžeřch řole ředřřliřy řačř řa!“ —

„řdyž nje to tu řajřeho widřřch, moju řtulenj pořtawu,
moje řmoriřečene woblicžo a mojej řol řlepeř wocřzy, budžeřch
řnadž ředy wēřiečř, řo řečř řež řa řas mlody a řřany, řačř řčtom
w řřku, řačř ty něřle!“ řak řapocřa řarz řowjedacř. řlehny
řwoju řuřu pořtawu ř řčtomeř a wja ruzy mlodřenza do řwo-
jeju řlabeju rukow.

„Mojej řarajřeř řeřčřaj mi řřane pschekupstwo řawořtajřeř,
a, řačř řunje njeřečř řohaty, myřlach řebi tola, řo budže nje

mořch wōřzow řōh řohnowačř. A tola, řa řečř pschi wřčēni
tola řohaty muř; pschetož mēřach řonu řačř řwētku ř řibanona,
a jene džečřo — ač, jene džečřo! řež řōjřař njeje mořt řjeř-
řchi byčř, řako řo řřararowra džowřa na jcho řřanofčř řmili.
řdyž řebi myřlu na moje řbožo řamneho čřařa a na tu řbōžnosčř
řamneho čřařa, mēnju, řo řež řadam w řaradřřu njeje mořt řbo-
řowniřchi byčř! — Ač, a to wřcho je nimo! —

Řak dyrbjū čř do dořrajiečř! řečř řuřto wot dořtach řrečř.
řřeřbořowne pschekupstwo nje wofaře, a řa njewidřach, řo mē-
jeře řež druhi wocři. Řas řo dořoj wocřřch; řolny wjeřela a
nadřije dořdu doř — a doř ře řrořdny —!“

řary řřeđe řebi do wōřow. „řruhi ře pschřřchōř a ře mi
to, řčtož ře mořimaj wocřřomaj doře, ře mi to, řčtož ře mojeje
wutroby dořřiečřla, wřak. řdy by to ř najmēnjēřcha řiřečře je-
dny „řoi“ — řak řraja řidža, ř wjeřřcha w myřli řařřiwanja,
mēřto „řřeřečřan“ — byř, ale ně, ředny wot nař — ředny wot
nař — — —!

řa řadwēřowacř, řeřach řačř wrotny na řudniřwo, tola,
wřcho řodarmo! řyrbjach řōřřiř dočř, a řakon je ře řež řiřečře
džečřo řak. řōn ře nahladniřchi řačř řa, ře řařtořniř řomitatā
wōřřeřa. — řo mni řubřenym řidom řečřu řōřřy řotowi.
řiřdže njenamafach řrawo řa mni, řamo řola řoha niř! řim
řo to wřčitřo řhlačeři, doniž njewuečřečřu. řotom řhubichu řo
ř Wuheřřeře, a řa njemōžach řēnje wjazy řhōničř, řdže je moje
džečřo a řčto ř mni.

Ač, Methodo! řdyž řebi na to řomyřlu, byčř řo ř řobom
řrařak: „řdže je řōh, řo byčř ř njemu řchōř a moju řōřřbu
pschēd njeho pschriřečř!“ řōn řam wē, řčto bu ř mojej džowřu
řřřerū a řčto ř mojej mādželřteř! řona je mje wopuřečřila,
pscheradřila ale řa pschezo řiřečře njemōžu wēřiečř, řo je wona
winowata. řona ře řara mloda, řako řo řenjachmoř; wōn ře
řřany muř, wōřebny řnře; wōn je řu řawjedł. řy-li řo wona
wocřřila, byčř ře wřčitřo wodař a byčř řu řad řařo ř řebi wřak,
o řak řad! — Ale mje njēřku ř nej řuřečřili, a ře řnadž řu
řrajili, řo budu řa řly a řuřowny; wona řo řořeře a řo wēřeře
a řak ře wřčitřo řhubjene.

řa čřēnyčř ř řamneho mēřta, řohřebach řebje a řwoju ból
w tutej řrajinje a čřařach w řmje na řmjeřečř, řo by mje wumohla
ř tuteje řalofčře a řo byčř řa řwoju řrudobu řobu do řowa wřak, —
a ty řy na řym wina, řo řym wřcho řowjedal, a něř to wřcho
řařo wōřřiwja: to řhubjene, řa řadosčř, řa ból — wřčitřo! řčto
mafch ty ř řeřo?“

„řara wjeře, luby řuřodže! řa wēm něř, řa čřo řo mōdlicž
mam. řunu pschriřdže čřař, řo wř to njebudžečře wobřarowacř,
řo řeře mi dořwēřil!“

Method řraže, řid čřřyřo abo nočřřyřo řež. řrupřčřtaj
do mafeje budři.

řako ře řarz řařwēčřil, wuhlada Method řrořdne řarany.
řřa je a dořdže řo čřēřřow wōdu. řotom řhotowi řōřřanje,
řačř ře to pschi řhorofčři čřiniř. řa to řřdže řo ř njemu na řawřu
řa řlido, wotewri ře řare, wulke řniři a řapocřa čřitacř. řid
pschřřly řwoju řtaru řlowu ř čřapřu a řež Method řřaji řebi řlo-
řul, řo njeby řida řuēwal, dořelž maja to mjenujřy řidža řa řa-
řřiwanje řōřeho řlowa, řdyž muřřki ř njepřchřřteř řlowu
w nim čřita.

řačř řunje džēnja řō. řaw řeřajaja čřitāřčřtaj a Method
wōřōřowafche, wō čřim to ředna, njerečřeře jemu to řarz na-
pschēčřiwō. Čřihaj a řhutnaj řo potom džēřiřčřtaj.

(řōřracřowanje.)

Serbske jutrowne waschnja.

Jutry, kak pschindžemy k tutemu słowu? Naschi prawótzojo hwojeczachu w nalěczu hwojedeni bohorki „Jutry“ abo „Jutrobny“, kotrejež mjeno pschindže wot snateho słowa „jutro“. Wona bě bohorka ranjšich serjow a sbudžerka noweho žiwjenja. S kšescezanstwom stupasche na město tutych hwojedenjow a tuteje bohorki hwojeczjenje „wulkeho jutra“, na kotremuž bě najch Sbožnik wot mornych stany; a tak pokasa naž słowo „jutry“ hišćeže dženska i džela na tutu starosłowjanskju bohorku a i džela tež hišćeže na tón samyň forjeň „jutro“, wot kotrehož tež wona hwoje mjeno mějesche. Wjele starych waschnjow, kotrež tež dženska tu a tam bóle abo mjenje rošchěrjene namakamy, wobhwědžuja nam hišćeže tak hluboko bě tuta stara bohorka myšle ludži imala. Tak drje so wšchudžom jutrowne ranjo po jutrownu wodu dže, i kotrež so potom wobkryepiš, a kotraž so žyła lěto wobkhowa. Pšchi tom so tu a tam isěli a „jutrowne wohenje“ so sapala. Tute wohenje bluscheja k najstarschint waschnjam, kiž su so hač do nascheho čaša sđeržake, wosnamjenja wšchaf spalenje symy a smjercze a postrowjenje noweho nalětnjeho čaša. Daloko snate je tež jutrowne jěchanje, kotrež mějesche prjedy saměr, hranizy polow i nowa wobnjesowacž, je pak po čašu bóle nabožny ras dešalo. Najrjenšche kšescezanške jutrowne waschnje pak, kiž bohužel lěto wot lěta wjaz šhinje, je tola waschnje **jutrowneho spěwanja**. Prjedy spěwachu pschlednje schtyri njedžele psched jutrami, druhdy tež žyly póstny čaš, mlode holzy psched dworami a hdžež so hetak žadašche, jutrowne šěrlušche. Tež spěwajo pšes wječ a pšes pola čehnjedu abo pod wječnej lipu šedžachu. W jutrownej nozy so potom na šerchowje a potom hišćeže ras po jutrownej Božej službje spěwasche. Druhdy tež schulste džeczi spěwachu. Šajka poesija leži w tutem waschnju! A šajka škoda by byla, hdy by i žyła wotemrělo; škoda tež ja nasch serbski šerlušch, kiž na tajke waschnje hišćeže wjaz do wutrobny nascheho luda pschindže. Wobhebe mamy tež někotre serbske narodne jutrowne šěrluščne hlošy, kiž so pschezo wjaz shubja, kiž so pak pšchi tutych spěwanšich wobkhadach pschezo rad spěwachu, kaž hny to psched někotrymi lětami w jenej holanškej wšy šlyšchaf. Tute dyrbinny šej džeržecž a bóle hajicž. S žyła by rjenje bylo, hdy bychu so nětko, hdžež Serbstwo sašo i prócha stawu, tež tajke stare waschnja sašo bóle hajike a i nowa wobžiwile. Kaž we wulkich městach kamo nětk sašo hwoju „Surrendu“ maja, tak by tež pola naž w Serbach rjenje bylo, hdy bychmy hwoje stare spěwanške wobkhadny na wulkich hwojedenjach sašo měli.

Riota.

Zyrkej a štat.

Zyrkej we wulkej pjenježnej nušy! to je nětkle husto šlyšchane słowo. Wšchudžom pak tež widžišch, so to tomu tak je. Sa najšpšchi wupucž i tuteje nušy namjetuje so i wjele stron to, so bychu so porjadnje dobrowólne měžacžne pschinoschki šberate, kotrež so, kaž nušne, wot měžaza k měžazej powyšchuja. Tutón pucž porucžuje tež konsistorium. A wón ida so tež tón jenicžki byčž, kotryž móže i tucje wulkeje nušy wuwjescž. Jenotliwe šberki, njech tež wulke a bohate, došahaja drje šhwilu, wulku abo mašu, a potom dyrbi so sašo něschto štačž, a nichtón njemóže tukhwilu prajicž, kak dolho to hišćeže tak wostanje. Tuž njech tola wošady spytaja pucž měžacžnych pschinoschkow. Wón je w kóždej wošadže možny, žyła wěšče w kóždej šerbstej, wěšo su wjaz dobrowólnych šobudželaznych mozow trěbnych hačž prjedy. Ale my mamy tola nětko wobšěrne šastupjerštwu, a njedošahaju-li tute, namakaju so wěšče hišćeže druhe tež mjes naschej

mlodžinu, niž na pschledku mjes naschej žonškej mladžinu. A wěšo je to pšchi tym něschto wjaz trěbne hačž kšescezanška pšes sašon nanušowana a pšes sašon wobmjesowana dawkidawaza dardnawosčž. To pak je do žyła tak. Pšchetož tuta njeje hišćeže ženje žaneho kšescežona wucžinila a tuž tež to nětkle njewucžinja. Kšescežan, kšescežanka byčž, to tola rěka: lubosčž mječž ke Šnješej Jesuše a jeho žyrkwi a tutu lubosčž wobhwědžicž pšes słowo a škutk. Njedyrbjate to runje jutry naž wšchěch k tajkej lubosčži šbudžicž?!

Jutry.

Šnada budž i wami a měr wot Boha Wótza a nascheho Šnješa Jesom Šhrysta! Šamjen!

Šhryšt je horještany!

A se wšchěj' martry čahny!

Sšo teho čžemy šadowacž

A Šhryštuz čže naž trěschowacž. Šaleluja!

Šaleluja! kak to šlineži po dolhim čžahu čžanja? Štanje tola pschindže po najšlěškej nozy! Šalěčžo tola budže po najšlěškej smje! Jutrowne Šaleluja tola so šlyšchecž dawu po dolhim pošče!

„Šaleluja“ je tón prawy jutrowny špěw, niž jenož tehoda, došelž šlineži we wyškim šynku wječela, kaž w tych 15 wječelach džalnych psalmach, hdžež na najlubošnišchich slothych trunach so wječele Božeho luda spěwa, ale pschede wšchěm tehodla, došelž pšes Šaleluja so wopiša wozucženje žiwjenja w čžahu a ja wěčnosčž. S womor, i njewěry a i wotpada wot Boha dyrbi Boži lud wozucžicž, dha so štanje, so na mječze smjertnych šynkow na šemi so šlyšchecž dawaju žiwe hwědženja sa pšewinjenje smjercze pšes Jesom Šhrysta. „Šaleluja“, jutrowna powjescž pschpowjeda, šubi, podawa wěrjazemu žiwjenje na měštno smjercze.

S bliffa a i dalofa.

„**Pomhaj Bóh**“. Naschi čžitarjo, košič čžedža šebi nasche šopjenko pšes póst pschinoschowacž dacž, dyrbja šebi jo šamo ja šebje ššafacž, niž wjaz je „Serbskimi Nowinami“ hromadže. Nječ kóždy čžitar a kóžda čžitarka tež hwojich snatych a druhich namotwja, so bychu šebi „Pomhaj Bóh“ ššafali. Je runje sašo šapocžat šertšlěta.

„**Macžija Serbska**“ ma, kaž kóžde lěto, jutrownu šrijedu w Serbskim Domje hwoju hlownu šhromadžijnju. Dnjowy porjad wopšchija mjes druhim pschednoschł hudžbneho direktora B. Krawza. So bychu so tež hišćeže wjaz i nascheho ratarškeho luda tutomu naschemu šerbškemu šjednocženštwu pschšamšli a jeho šhromadžijnny wopytowali!

Wojewjenje. Runje šhonimy, so je Ioni w Šumšchizach šjes džeczi šemrěty šubler **Ernst Guda 40 000 hr.** ja šwonkowne mišionštwu wotšafal. Bóh šapšacž! Wječeleho dawarja lubuje Bóh! —

Biblija — čžaf — čžlowješ.

Šjatnny thženi, wot 8. hačž do 14. šaprleje.

8. **Quasimodogeniti:** Jana 20, 19—23. — šh. 817. — Rom. 1, 1—15.
9. **pándžela:** Jana 20, 24—31. — šh. 229. — Rom. 1, 15—32.
10. **wutora:** Jana 21, 1—14. — šh. 118. — Rom 2, 1—11.
11. **šrijeda:** Jana 21, 15—17. — šh. 583. — Rom 2, 12—16.
12. **šchwórtk:** Jana 21, 18—25. — šh. 723. — Rom 2, 17—29.
13. **ššaf:** Jan. 14, 1—6. — šh. 717. — Rom. 3, 1—8.
14. **ššobota:** Jan. 14, 7—18. — šh. 4. — Rom. 3, 9—22.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosó ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosó da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džětał
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosó je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

✦ Sserbske njeđželske łopjeno. ✦

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez kniharni a płaczi šchtwortlětnje 100.— hr.

Quasimodogeniti.

1. Pětra 1, 3.

S tujm słowom š Pětroweho lišta strowi našcha njeđžela našchich semšerjow w Božich domach, hdyž šo tam sanješe:

„Khwaleny budž Bóh a tón Wótž našcheho Anjesa Jesom Khrysta, kiž je naš po kwojej wulkej kmišnosći š nowa porodžil na žiwu nadžiju psches to horjestacze Jesom Khrysta wot morthych.“

Quasimodogeniti, to rěka: š nowa narodženi; pschirunaj tež 1. Pětra 2, 2. A to dyrbimy my bycz wšchitzy, dokelž kmy tola duzy wot jutrow a tak duzy wot kšchiza na Golgatha a wot jutrowneho rowa a dokelž kmy tola duzy wot póstneje abo jutrowneje spowjedže a Anjesoweje hoscžiny. Abó nješkmj to?

Quasimodogeniti, srojumisch to, šcho tuto słowo, tuta njeđžela wot tebje chze? To, šchož Bóh Anjes do žyła wot čłowjeka, wot tebje chze! Ty dyrbisch wotemrěcz tennu staremu wot paradisa kem a šo š nowa narodžicž w tej wěrje a psches tu wěru do teho kšchizowaneho a jutry šažo stanjeneho šbóžnika Jesuša Khrystuša a dyrbisch bycz džěczó Bože, abó šchož to kame, čłowjek wěry, š jenym słowom: jutrowny kšchesczan! A hdyž ty to nješkmj wot kšchizenizy kem, wot kupjele noweho naroda, dyrbisch to š najmjeńšcha wot tutych jutrow kem bycz, a le njesabudž, niž wot jutrow kamyh ale tež wot člicheho pjatka a potom hakle wot jutrow. Tam na Golgatha dyrbisch stacz pod kšchizom a tam dyrbi, kaž Jesuše to čžělo semiške wotemrěje, tebi wotemrěcz, šchož je hrěščne, šte a njeđobre na tebi a we tebi. To dyrbisch tam pokhłowacž do rowa člicheho pjatka. A horjestanycž dyrbisch to nowy čłowjek, w kotrymž móž a žiwjenje je

ta wěra, ta jutrowna wěra, kotraž šo wusnaje wšchudžom a pschezo: „Ja wěm, šo je Jesuž Khrystuž stanyl a šo je živy, ja tež š nim žiwjenje b'du widžecž!“ Tuteje wěry wšchu poľnosć a kšchinosć dyrbisch měcz tak, šo wšchudžom, tež w čžěmnyh dole wusnaješy: „Ja š mojim stanjenym Šbóžnikom a mój Šbóžnik šo mnu!“ Tuteje wěry druge mjeno rěka: Žiwne šjednocženštwó š tym žiwym šbóžnikom! A šchož je w tutej wěrje šwěrnj hacž k kšmjercži, ma tež w čžěmnyh dole kšmjercže tu wěstosć, šo š nim je tón stanjeny šbóžnik, a wón wě wusnawacž: „Šmjercž je požrěta do dohycza! Šdže je, kšmjercž, tvoje žahadko? Šdže je, hela, tvoje dohycze? Wohu pak budž džak, kiž nam dohycze dawta psches našcheho Anjesa Jesom Khrysta!“ Ša nješo dopjelnja šo potom: „Dokelž šy šo mnu we wěrje na semi, šym ja š tobu w njebjeskej wěcznosći, ja, twój Šbóžnik!“

A tomu, šo by to tak bylo, je Jesuž Khryst tola do šwěta pschischol, šo by to runje š tobu tak bylo! A to šy ty nětko šažo ras duzy wot jutrow. Je to š tobu tak? Šy ty jutrowny kšchesczan w žiwěj wěrje? Abó pschezo hišchče niž? Abó hižo šažo niž wjazy? Šdyž niž, kajki šy ty to bajer 2. artilla, w kotrymž tola š Lutherom prajisch: „šo bych kam jemu a w jeho kraleštwje pod nim živy byl a jemu kšlužil we wěcznej prawdosći a njewinosći!“ Šdyž niž, kajki šy ty to tola plapotač teho, šchož š Lutherom wusnawacž w šakramentomaj šwjateje kšchčenizy a šwjateje wječerje: „šo tón štary Šadam w naš psches wšchědne rošćacze a pokutu šo dyrbi potepicž a wumrěcz se wšchěmi hrěchami a šlymi lóšchtami a šažo wšchědnje won pschincž a horjestanycž nowy čłowjek. kiž by w čžistosći a prawdosći pschew Bohom wěcznje živy byl!“ Šlej, tu mašch rezept! Šy-li hnadny čžak

pósta a jutrow sašo ras skomdžik, nakož tutón rezept hnydom dženka a to do czjsta, a ty budžesč, schtož dyrbiš: Quasimodogenitus, s nowa narodženy. A njeskomdž, to czinicž po Luthetomym pokirije: kóždy džen s nowa! Sdyž to dže wo strowoscz twojeho czjka a twojeho žiwjenczka, naložujesč ty sto rezeptow a hrědkom, jeno so by je podleščit wo měkazy a, hdyž wyško pschiudže, wo lěta. Sdyž pak to dže wo strowotu, haj wo žiwjenje, wo wěčne žiwjenje dušce, njedyrbjal ty to swěrnje a pilnje tutón jedyn rezept naložowacz! A tutón pomha!

Sa to pak potom saplacž džal k tomu, kotryž czi tuto wustrowjenje a tuto žiwjenje dawo: Bohu! „Schwaleny budž Bóh a tón Wótž nascheho Anjeia Jesom Chrysta!“ napomina to a nasche słowo. Njesklyli czinjeť tuteho, njeskly tež czinjeť jutrowneho skutka njeskly tež jutrowny kšeseczjan!

A tola dyrbiš ty, dyrbimy my wšchitzy bycz jutrowni kšeseczjenje, jeli so čyemy wšchitzy wobštacž nětkle wo pschichodže, a to šebje šameho dla a to nascheho luda dla! Jenož w tajkej jutrownej wěrje leži mōž wobšamlnjena, kotraž naschenu ludaj mōže wupomhacz s čyemoty, s hubiny, se šahuby na šwětko, na wyško, k žiwjenju. Tuž budž, schtož dyrbiš, abo njeskly ty je hiščeže, šczit šo, schtož dyrbiš: Jutrowny kšeseczjan, jutrowna kšeseczanka! Haj budžmy quasimodogeniti. Šamjeť.

Wotrocž.

Epizaka w słowakškej režji Kristina Kohnowa.

4. staw.

Druhdy šo czi to tydžen po tydženju, měkazy po měkazu minje a ty njewěš, hdyce dny wostanu. Tak bě to tež pola Ondražkež. Wějachu drje wjele džjka; tola ženje žane lěto njeběchu tak s lohka s njeje k stromu kaž w tutym lěče.

„Snadž je to tehodla tak“, myšlesče šebi burowka, „so my to stajnje s Božim słowom šapoczjanamy a tež škóncžiny“.

Burowka bě sašo tak daloko wuštrawjena, šo mōžesče šama waricz. Dorla njetrebajče wot pólneho džjka přecz wostacz, jenož rano pschinoschowajče jej s Methodom a s Ondrejom wodu a drjewo, abo schtož hewak nušne, a schtož bě domej najbliže, kšodžesče dyž a dyž pohladacz, hacž njeby nicžo trjebaka. Šiščeže ženje w žiwjenju njebě šo Ondražkowa tak dobro měka, kaž nětkle.

Přjedy bě muž hušto šty a fruty byl; tež wona mějesče twjerdu hłowu. By-li wón pjany byl, hacž runje wopitž njeběšče, a šo w domje njerodnje šadžeržal, by wona šwarjela; potom niebyschtaj njedžele dohjo žaneho słowczka se šobu rěča o j. Džowki běchu wozeržene a pschichodni šynojo nochzycu pošlučacz. Tuž nječesče s hospodaštwom do přědka. Dženka šacžu burowka to, šo njebě žaneho Božeho žohnowanja na zylm domje wotpoczowato. Njeběchu šo zyle lěto modliči, šhiba, se k Božemu bliđu džjchu; rano pschi štawanju by drje šebi kóždy něšcto šbórbotal, šebi pak nicžo pschi tym myšlit. Njedžakowni běchu woni to byli a šli, zyle wot Boha wotpadjeni! Šak by jich Bóh to tež žohnowacz mohł! Žona špšna šo dyrbesče šo k Bohu wróczicz, a tuž šo s zylej šwojej wutrobu wobroczi. Čzujesče, šo, hdyž šchtó na šwěče, wona jeneho wumōžnika trjeba. Tak wotewri šwoju wutrobu Čsynej Božemu, Jesušej Chrystušej, a tutón ju ša šwoju wša.

Jako ras se šwojim mužom wječzor hromadže šedžeschtaj šo wona jemu tehole wušna a jeho prošesče, šo by jej wodał, šo njeje jemu jena tak dobra žena byla kaž by to dyrbjala; tola wona čzujesče, dokelž bě jej Bóh žiwjenje s nowa darik, lěpje př Božej woli žiwa bycz a šwojim domjazym lěpje šlužicz.

Ondražik čzujesče, šo je wohašbjeny, wóczžy buschtej pošnej šylšow.

„Kó!“ džjesče wón, „wodajmoj šebi jedyn druhemu. Ty bě mi rjedlišča mandželka hacž ja tebi mandželki. Ale Method ma prawo: Tak njemōže to hacž k šmjerczi dale hicž! Ššchetož šchto potom? My dyrbimy pošastacz a s nowa šapoczecz!“

„Haj, woprawdže, my šmy zyle pscheczimo Božej woli živi!“

„Ša njesklym to hiščeže nitomu prajit, tebi pak jo praju: Sdyž tuteho čłowjeka widžu, šak je žitny, a šebi wopomnju, šak šym ja w šwojich mlodych lětach a hacž do dženka živy byl, dyrbjju šo pschezo hanbowacz. My mějachmy tež Bože šłowo, tola ša zyle lěto je nječžitachmy, haj, pschidajmy jenož: my běchmy njerodnišcho živi hacž němy šłót. Tón žerje, špi, džjka, — žerje, špi, džjka — ale wón s najmjejšcha njeseli. Tež my šmy jědli, špali, džjekali, pschi tym pak tež pili, Boha hanili a čłowjekow šaklwali. A tak šmy my to tež nasche džeczzi woczahnyli! Njedžimam šo, šo šu přeczku čzahnyte, šu dobreho malo došč domach měka!“

Tak rěčeschtaj muž a žena njes šobu. A šamšny wječzor to bě, — bě to katolški šwjaty džjč, — šo šo w šadowej šahrodže sašo Šamko Petraš s Dorlu rošmošwjesče: Wón šedžesče na kowzy, kotryž bě Method ša burowku pschiprawik, wona štejesče, jemu napšcheczimo, na šary šchtom šehnjena, a pošlučajče na to, šak jej rjanu štawinu wo tym powjedajče, šak běchu šastožy domoj pschileczake. Ššchi tym jej praji, šo je tež hižo duzy pošču, šo tež kóždy džjč s modlitwu šapoczina a škóncža, a šo šo boji, Bože šasnje pschestupicz. Šotom jej powjedajče, šak pola štareho Davita licžicz a lěpje pišacz wušnje, šo čzje nan jemu pschestupštwu wuhotowacz a šo budže w nowym pschitwaru bydlenje ša njeho.

Šolza šo šprawnje wješlesče. Šižo jako džeczjo bě Šamko wobžarowala a šebi pošdžišcho hušczišcho myšlika, šchto to s nim budže. Tehdy wšchak njemōžesče škoro ani krocžalki šczinicž, nětko džjesče to lěpje, njech tež hiščeže pomalku. Šewak běšče wón rjany mlodženz. Tuž wón nětko njebudže trjebacz tak bjese wšcheho wužitka w šahrodže abo psched kšěžu šedžecz. Dorla wšchak dawno hižo wot jeho šotrow wjedžesče, šchto tam domach štwarjachu, tola nochzysče jemu wješcle ššahcz, a tuž čzinjesče, jako njeby hiščeže nicžo wjedžaka.

Ondrej pschitupi k nimaj runje jako Šamko šastožy napomni. Bě to hižo ras wot njeho šššchak. Tuž šebi rošpominachu, šak rjenje a šak špomozne by to bylo, hdyž bychu šo tak šhromadžowli a tajke modlěške šhromadžišny wotměwali kaž šastožy.

„Wěštaj wój“, rjekny Dorla, „hdyž je to kóždy džjč fruch

wot tuteho domojpucza, dyrbjeli my to tola kóždy džen tať sapocžnacž! Častožy spěwachu a modlachu šo pšichezo prjedy hacž sažo fruch pucza lecžachu!" —

Jako šo potom wjeczor pola Ondražitez šwójba k wjeczeri šhromadži a po wjeczeri bur Methoda napominašche, šo by jim s biblije čžital, pohladny Dorfa na Ondreja a Ondrej na Dorfu, a potom pohladnyšchtaj wobaj na starscheju, a w jeju wutrobje wožiwu ta myšl: Eda šo, šo čžetaj tehorunja s lastojzami čžahnyčž! —

Šwět do kola wokolo pať mjes tym dale w hrěchach drěmašche, Ondražitez šwójba pať a jeje šužodžo wotuczachu pomalku. Šwójaty Duch wotewri jim woczj a pišmo, sapocžachu Boha pšitacž, šebje šam ho a šwoje hrěchi špšnawacž; sapocžachu pať tež, Šhryštusa špšnawacž a podachu šo tať s lastojzami na domojpucž — ale, bohuzel, niz wščitžy!

* * *

Tutu najymu běchu šo šlowki w zylej krajnje jara derje, radžite. Bě to krašne, kať to jid, telko na šchtomach wškasše, šo šo hašošy šamachu.

„Wěšch ty šhto?“ rjekny ras popołdnju bur Petrašch šwojenu šynej, „ja pšndu na gmejnjki šamnt po dowolnoščž k palenju. My palimy šliwoviz! — To je tón wo šlowakšeho luda na bšle lubowany palenz. — Tež wot druhich hiščeže pšchifupju. Dostanu i potom dowolnoščž, mšžesch šliwoviz pšchedawacž. A hdyž ty ludžom tutón pšitčžesch, budžej a čžim radšcho k tebi do šlamow pšchitčžacž.“

Wšodženza bolachu tute šlowa, tola wón naněj ničžo dale njepraji. Jako bě tutón do bršžnje šchol, džěšche wón k Methodej. Namaka jeho na tym šwojim pšchi ryežu. Njedaloto wot njeho džěladu tež Podhajitez.

„Witaj, Šsamko! Šhto wjedže tebe šem?“

„Šaj, — jenož tať! Dyrbjju tebi něšchto wupowjedacž!“

Pšchecželaj šo postrowišchtaj a Šsamko powjeda, šhtož je jemu nan prajiť.

Methodowe woblicžo šo pošhnturi. Blyšť hněwa, kaťkiž jón Šsamko ženje hiščeže njebě pola Methoda wuhladať, wujědže jemu s woczjom.

„To je čžertowa myšl! Šsamko, šhto by ty prajiť, by-li čži twój nan porucžil, s tutym wopacžom tam šužoda Podhajšeho šarashčž?“

„Ale Methodo! Šhto to rěčžišch! Tajke něšchto mi mój nan ženje njeporučj!“ šawola Šsamko naštršžany, „a ja njebych ženje to čžiniť!“

„Ow, ty jo čžiniťch! Woczjń nož forczmu, njech šjawnu, nječy potajnu! Ty wěšch, kaťki žaloštny wopitž Podhajški bě, a kať je to jeho škšžowalo na čžele a na dušchi, a šo bě hižo kať škšžo! Nětko je šo s Božej hnadu pšcheměnenje s nim štalo. Tež wón je njes lastojzami, kotrež domoj lecža. Ty widžišch, šo šebi nješwěri nihdže hičž šhiba k nam a wam, šo jeho to njeby do korežny ščžahnyť; je hiščeže pšchecžitwo špštowanjam jara šlaby. Šsy ty šebi wěšty, hdyž wy se šliwovizom sapocžnjecže, a hdyž ma wón jón to tať bliško pšched woczjomaj, a hdyž to jemu jeho wohnjenje do noša šajěddže, šo wón to kuty wostanje a wobšteji? Wón pšchitčž k wam po muťu abo šel, s tym najšlepšchim pšchedewjacžom, šo nochže šo do hrěcha šawješčž dacž, a tola wón pšchitčž čži to potom kať wozža, kotraž šama k rěšanju běži! Twój nan jemu poščičži, ty jemu pšchecžestwa dla našješch, wón budže woptawacž, jeho žoldť budže sažo njeměrný, w nim wotucža sažo to požadanje, wón nješamóže napschecžitwo štačž, wupije drje najprjedy jenož jemu šchkleńčžku, jutšje pať dwě! A potom jemu budže, jako bychu wohnja do njeho naleli,

wón dyrbi picž, picž! A — wón budže sažo tón wopitž, haj hšřihi hacž prjedy, budže džiwje šwěrjo! Wšjše šwětko w nim wuhajnje, jeho čželo šthori a wšklabuje a wón něhdže šahinie kať škšžo. Wón by to byl jena s tych lastojzow, kotrež tu domoj čžyžu, tola wón domoj njedóndže! — Wón je šahinyť! — A šhto je wina na tym? Ty, Šsamko, ty!“

„Methodo, šastaň!“ Šsamko džerži šebi šlowu. „Ja njebudu na tym wina, ja niz! Ja ani jemu ani žanemu druhemu njebudu nalitwacž! Radšcho njech mje škšžuja!“

Šsamko wotědže, Method ryešche šrudženy dale. —

Tutón džen bě pola Petrašchez helika hara! Tať rjenje bě šebi to bur wumyšlil, kať to wjele šakluži a šať šyn do přědka pšchitčž! Wšchetož pšches čžo dha buchž židža bohacž, hdyž niz pšches palenz? A nětko nochžyšche šyn pošluchacž! Prjedy by mšht šfatu hmečž dylž jeho! Bě blědy kať ščžena a šchepotášche pšched rošhorženym nanom, ale do tcho šwolicž, to nječhašche. Wjele štych šlowow bě nan na njeho nawolať, kaťšž je to jemu šlěny na jayš pšchijekschu, — kať to Ššlowať s pšchifšlowom praji. Wumjetowášche jemu, šo je proščet, a šo je jeho hižo šeta došho žiwiečž dyrbjal, prošcherja džěhe wjazy nježiwu, hdyž nochže pošluchacž, dyrbi po proščenju šhodžicž!

Nanowe šlowa šranichu šynowu dušchu šmjerťnje, kať jenož to čžlowjeka šlowa šamóža. Do tuteje wšlanžy pšchitčž macž, prošchěšche teho jeneho a teho drugeho, muža by šnadž šmšrowala, ale šyna pšchemšž a narěčžecž, to nješamoh. Šsedžěšche tam kať škalistko! Tuž šo tež wona rošnjemđri. (Pštracž.)

Zurfej a štat.

Šwojše towarštwow šchecžžijanskich šarschich ša Šakšu wšjewja tole: „Runje je wufas šultušoweho ministra wuhol, kotryž dyrbi pšcheměnič wufasaj 155 a 156, kotrež džiwatej na wopšyt šchulškeho rošwucžowanja na wot štata nješchipšjnatych šwojedženjch, a šo nšritej pšchecžitwo modlitwje a nabožnemu šhěrušchaj w šchuli šwonka nabožneho rošwucžowanja. Pšchi tym pať je jara nadpadne, kať jenoštronizy tutón wufas jenož džěčžom šatolškich a židewškich šarschich a wučerjam tuteju wšchwušnacžow to prawo ščžita, šo mšžej a se šchule wostacž, hdyž čžedža šwoje wot štata nješchipšjnatate šwšedženje šwojecžicž. Nawopaj pšchirja tutón wufas wštrje ewangeliške ludowe šchule a poštracžuje w tym, šo by je bšle a bšle nješchecžanske ščžiniť. Ewangeliške džěži a ewangeližy wučerjo dyršja na šwojatyh dnjach, kotrymž bu šchit štata rubjeny, do šchule hičž. Modlitwa a šhěrušch, haj kšžde nabožne pošwucženje, njech je kaťšž čžze, šmš šo jenož w nabožnych hodžinach štačž. Šhto ma to na šebi, špšnajesch, hdyž šebi wobmyšlisch, šo štej w Šakšej do žyła jenož dwě nabožnej hodžinje dowolenej, tu a tam šo do žyła ani wenej rješowoni nabožne rošwucžowanje nještawa, druhdže sažo wob tydžen w jenej hodžinje jenož. Druhđže wuwostaja nabožne rošwucžowanje w pošlednim pošlěčže, wudawajo, šo šo to paščěškeje wučžby dla štanje, kotraž šo w šamšnyh čžajhu wotmšwa. We wjele šchulach šu jo na popołdnjo nošad šajili abo jo na dwě hodžinje ša šobu pošžili. W přěnich 2 abo 4 šččtach njemutřebaja šo šomo poščšenej dwě hodžinje ša nabožne rošwucžowanje tehodla, doššž je mšžno, šnutška žyšeho rošwucžowanja tež bibliške šlawišny naložowacž a ša to nabožne hodžiny pšchitčžecž. Ša tón čžaj njeje žaneho nabožneho rošwucžowanja! Potajšim, ša tón čžaj nješmš šo po tutym najnowšchim wufasu ani wudlicž ani šhěrušcha špšwacž. Runje w tych šččtach, hdyž džěčžo rad nabožneho ducha ščžeba, šo wufablanje w tutym se šchule wufamka. Tať šo wot šhorjekach na to džitwa, šo by šo

evangeliska ludowa schula bóle a bóle nješkescijianska scžinila. Je to potom džiw, so so towarstwa kichescijianskich staršich we Sakskej bóle a bóle pschecziwo tomule wobaraja a so bliže a bliže pschindu k tomu, so praja: Tať njeńdže to dale! — Sa naschich herbskich evangelskich staršich by wěscze sajimate a wažne — hač směrrowaze, by so potasalo — bylo, by-li so jini raš roš-prawa wo wobstejnoscjach nabožne rošwucžowanja na naschich schulach podala. — —

— **Wo wobstejnoscjach w sakskich faršich domach** potwě jena rošprawa, kotraž je so nadržbnje wo tym wobhonjata, něhdže tole: Něhdže 200 fararjow w Sakskej je nujowaných, jnwi wobhadne džěto wobmjesowacž a pódlanškej sakšlužby pwtacž. Druha runje tať wulka licžba i nich by rad tajkeje pódlanškej sakšlužby hladata, by-li sšladnošče bylo; bydla pať pschedalošo a we wotležanym abo so pschestari, tať so tajkeje njenamataja. Poła tutych je nusa czim wjětscha. Pschehlad dopokaže, so je mjes 1500 fararjemi jich lědma 100, kotřiz maja došahaznych dohodow. Jich najwjazn nima pokojzu swojich sakšskich dohodow, haj něloti jenož 10. džěl. W měrzu njejsu so najwjazn i nich žane dohodny placžite. Sastate placženja džěja wróczo hačž k sapocžatkej lěta 1922. Rať jara so fararjo schodowani psches tajke wuwostate placženja dohodow, to lohžy spósnajesch, hdyž so dopomniich, tať je mjes tym hritwa na hódnošči sšubika. Pschi tym wjěm je pať pschichod jich wjele fararjow a wobhadow hiščeje czěmnischi. Wobšebitu nusu pschinješu sobu šhorosče. Pschehlad połaže tu wobras, kotryž dyrbi wutrobny hucž. Kelto nusy psches šhorosče! Mjes tymi 1500 rošprawami psche jich 600 wo šhorosčach džězi, fararšow a fararjow. Operazije so husto nujne, kotrež pať so wyšotich placžisnow dla dale a dale wotštorčuja, a pschi tym czěpi strowota. Wobšebje tšično je, hdyž bywa mandželška i maczerju, i macžeršnym sbožom džě ruku sa ruku starosč wo wšchědny šhlěb. Wobšebje kasu so tu mšodnym mandželškim jich mšode sbožo. Je strach, so so mšode maczerje do porodna czělnego wobšlabnjenja dla hjes mozow. Runje tať boli to, hdyž dyrbi saš a saš nan pišacž, so dyrbi šyna abo džowtu se schule wsacž, hačž runjež staj wobdarjenaj. Alle šrědkow njeje. Šsynojo steja to nětk psched žyle czěmnym pschichodom a džowšam nješawostanu šamo mšćina w kontorach abo pišacžnjach, došelž je jich wuwucženje nježyle a k nowemu sapocžatkej pobradžuja tež sašo šrědku. Čžežto wotpocžuje to nětkole starosč wo wšchědny šhlěb a starosč sa žyly dom na fararjach — a to nimo a wysche wscheje čžeže, kotruž jim sastojnstwo hewat hižo nětkle štopi.

Šwědcženje škarja.

Štary škar Heim, jedyn i najštamnišich škarjow w Berlinje († 1884), napiša juntrócž do knihow swojich wšchědnych nashonjenjow: „Wožo, kaž so čži džatuju, so šym so w čžašu narodžit, w kotrymž móžu nowy testament čžitacž.“ —

Š bliska a i dalosa.

Wo wólbach do šynody jednatej dopišaj w Šserbskich Nowinach čzo. 75 a 76. Přěni dopišowat nješluša do čžitarijow našeho njeđželšeho kopjenka hewat by wjedžal, so je šerbska přědarška konferenca w swojimaj pošlednimaj pošedženjamaj jenohšćnje wobšamšnja, so Šserbjo w Budyšškim wotrješu wolc. k. fararja Domaschku a k. wysch. wucž. Šancžku. Wo tutym wobšamšnjenju tu dwójžy rošprawajmy. Tola pať je

šwěbelaze, so so ja tutu wěž wšchudžom sajimuja. A to dyrbjell hiščeje bóle, a to čzim bóle, došelž tu wólbny bóršy budžěja. Njeńdže to tu wo wobšobu, ale wo wěž! A naschu šerbsku wěž móže w pschichodnej šynodze jenož šerbski duchowny sastupowacž a najlěpje to pschedžnda šerbskeje přědarškeje konferency. To je knjes farat Domaschka. A i nim nasch dotalny šerbski šynodala, teho nahlada je tež drubi dopišowat w Šserbskich Nowinach. A i nim budža tola pschesjene — a tať i jenohšćnym wobšamšnjenjom šerbskeje konferency — wšchitžy Šserbjo a tež — Němžy, kelkož jich srosumja a srosumicž čžedža, tať wažne a rošjudne pschichodne lěta žytrwineho wuwicža a rošwicža w Sakskej so naš Šserbow so a tať nusi tuž šerbsžy šynodalajo w šynodze. A tutych ma wěšo Budyššiki wotrješ wuwolicž a móže to tež došonjeć, hdyž so tu Šserbja pschějene. Wobaj knjesaj, k. farat Domaschka a k. wysch. wucž. Šancžka staj pschilubitoj, so, jeli so so wuwolitaj, wólbny a sastojnstwo pschitowšmetaj. Tuž do wólbny wšchitžy sa tuteju, Šserbjo! A my šměmy so nadžecž, so so lež na chi Němžy, spósnajeschi wažnosč naschich wobšebitnych naležnosčow, sa nascheho, hačž dotal tež wot nich woleneho, šynodalu k. kantora Šancžku rošjudža a runje tať sa wotšerja nascheje šerbskeje přědarškeje konferency, k. fararja Domaschku, hdyž wušnajemy, so niz wobšobow dla ale wěžy dla město hačž dotal tež wot Šserbow woleneho šynodala k. primarija Šacklera, postajimy k. fararja Domaschku-Buděščanskeho.

Sa „**Wobhaj Wóh**“ kaž do žyła sa nasche šerbske nabožne nowinaštwu so so nam i nowa pjeněžne podpjeru pošćicžite, tať mjes drubim i šeršćanskeje wobšady wšcho hromadže 5000 hr. a i Šošacžicžanskeje wobšady i nowa 1000 hr. Sa wšchitke tute a tajke pomozne šutki lubosče k Wožemu kraleštwu a šerbske- mu ludej wuprajimy wutrobne: Šaplacž Wóh! a „Žohnuj Wóh dary a daricželow a tón wot nich špěchowanu šutt!“ — Šsměmy wěscze wocžakowacž, so tež i drubich wobšadow tajku wobšebitu ale pať nujnu pomoz doštanjemy sa šđerženje našeho nabožneho njeđželšeho kopjenka kaž tež sa nasch „**Wišionški Wóh**“. Našche nabožne kopjenka podpjeracž a jim pschepomhacž psches tutou čžaš, rěka wotpadej wot Anješoweje žytrwoje wobaracž a twaricž Wóže kraleštwu. — Dary pschijimaju duchowni, kotřiz je dale wotedaja na redaktora abo Šsmolerjež knihašnju, kaž tež tuta a redaktor. Žadaja-li so šjawne šwitowanja, šwitujemy dary tež w naschich kopjenkach a w „Šserbskich Nowinach“.

Listowanje: M. w Šr. sa Jubilate.

Biblija — čžaš — čžlowjeť.

16. thdžen, wot 15. hačž do 21. haprleje.

15. **Misericordias Domini:** Jan 21, 15—17. — šh. 717. — Rom. 3, 23—31.
16. **póndžela:** Šj. 127. — šh. 734. — Rom. 4, 1—15.
17. **wutora:** Šj. 23. — šh. 723. — Rom. 4, 16—25.
18. **šrjeda:** Jan. 10, 12—16. — šh. 721. — Rom. 5, 1—11.
19. **šćwtórtk:** 1. Šětr. 2, 21—25. — šh. 90. — Rom. 5, 12—21.
20. **šjatk:** Mat. 18, 1—7. — šh. 802. — Rom. 6, 1—11.
21. **šobota:** Šph. 6, 1—4. — šh. 798. — Rom. 6, 12—23.

Šamolwity redaktor: farat W y r g a c ž w Šošacžicžach. Čžiččž Šsmolerjež knihu žiščežeršnje a knihašnje, šap. družštwu i wobmj. rušowanjom w Budyššcinje.

tebje!" So by wotmohtiwicz moht: „Anježe, ja lubuju tebe, do-
felž hinał njemóžu, dofelž ty mje by tał lubowat!"

A psched služobnymi saprě Pětr swojeho Anješa. Sacž tež
ty niz? Njejměrišch bebi wjazh psched služobnymi k blidu pa-
czerje spěwacž, tał prajizy: Ja jeho njeznaju, jeho, kiž jědž a
picž darwa a wschitke huby naxhezi? Njedzeržišch so wjazh po-
rjadnje k Božemu słowu, njech to domach pschi blidže, njech to
w Božim domu, saprějo tał Boha Wótza a saprějo tał bebjě ka-
meho jako džěcžo tuteho Wótza? Džěcžo pał chze tola rěčecž je
swojim nanom kóždy džen! Njemotdžeržujesch ty tał služob-
nych pschedewšchem a druhich, sobu psches tajki pschiklad wot teho,
so porjadnje du do Božeho domu abo džerža swoju nutnosć? Kał?
Móžešch tu prajicž: Tał a j tajkim hiščeže zenje njepsche-
radžich swojeho jbožnisa? Ból a žarowanje je Pětr nješt taj-
keho dla, doniž je swojim: „Gaj, Anježe, ty wěšch wschitke wězy,
ty wěšch, so ja eže lubuju!" wschitko to wot bebjě njemotwali.

A jeneho tajkeho, jemu tajku ma Jezus Chrystus hadle ja
hódných dosež, so jim praji: „Baš moje wozzy!" so jim do-
wěri nješmjerne dusche je swojeje wowečernje k pašenju. To
ku naxhe džěcži! A runje tehole wscheho dla je jena tajka wo-
šebita njedžela kaž tuta jena wažna rošbudna ja kóždeho a to
ežim bóle hiščeže, dofelž je nětkle tajki ežaš, abo so hnydom le-
pje prajimy, dofelž ku nětkle tajz hudož!

A to wscho wunusuje nam j wutrobny in próstwu k Bohu:
„Staraj so ja moje džěcži!" A my bym stróšchui, dofelž w tajkim
ežašu tajku próstwu k Bohu pschinjesč žměny. Tola tuta
próstwa je tola podarmo, hdyž my žami, kelkož je nad nami, nje-
ponhamy k dopjelnenju tuteje próstwy. Tehodla tež Sejler praji:

Njekomdž pał žam prjedy w žwěcži
Saležnosće starschiske!"

S našim tekstom žměny tež prajicž: Saležnosće abo na-
ležnosće pastyrške, ku nam wschem napořožene wot teho wulkeho
pastyrja Jesuša Chrystusa. Nam wschem! Albo ščo by ty byl,
kiž chyzł a žměl prajicž: „Mi niz!" Ani jeneho tu njeje, ani
jeneje! A to ežim mjenje, dofelž je tola našch ežaš tajki, so kóž-
dy je naponinany, ežim bóle hladacž ja tymi, kiž někał a něhdže
nam ku dowěrjeni, dofelž našch ežaš je tež jašo tajki, so je jich
tych dosež, kosiž ja tym hladaju, kał bychu jich wjazh a wjazh
wotwjedli a wotchnali wot stadla Jezusoweho po pobocznych pu-
czach k stadla teho šleho. Prawi pastyrjo dyrbiny byč tu, kaž
wón, tón wulki pastyr, niz najecži. Tón prawy bywa pał spó-
jnaty na lubośći. Tehodla tež praschenje pruhowanja: „Lu-
bujesch mje?" A tón wobsteji, kotryž se słowom a se skutkom
wotmohti: „Anježe, ty wěšch wschitke wězy, ty wěšch, so ja eže
lubuju!" A so to bychmy, ja to je nam tuta njedžela wošebje
jašo spowěčena! So bychmy ju tola wschitzy wutriebali k žoh-
nowanju bebi žanemu a tym swojim a wschitkim, kosiž nam ně-
kał k pašenju ku dowěrjeni, a tał našchemu wulkenmu pa-
styrjej Jesušej k wježenju a k radośći, Bohu Anješej pał
k ežešči!

Budž — Wožo! — tež wschem starichim pomozny,
So w twojej bojoseči te džěcži,
Te džěcži, kotrež dał jim by,
Bych' horje ežahnyli!
Gaj, Anježe, šchule požohnuj,
Spowěčž fromne džěcži nam,
Je j twojim słowom roškwětluj
A wobšož tu a tam! Samjeń.

Wotročk.

Spisáta Kristina Royowa.

(Wotročowanje.)

Sotije jastupišchtej do jstwy, tež žubjenty starščeje kotry,
kotryž bě se swojim pscheczelom na wopyt pschischol; běšchtej j dru-
heje wšy. Wobynjowaschtaj Petrascha w jeho spowěčowanju a
žmějšchtaj so Esamkej.

„Hdyž tež wón njecha“, rjekny pschichodny žyn, „ežiče to
žam, nano! Wostaju so swojeho njemješka rad! Njetrieba džě
to runje pschetupstwo byč! Wocžiče tu forczmu a k tomu re-
šnistwo — toho tu do žyła njeje! — a dajče to nam! Chy
wan někotre sta jchěžnatow sobu nuts dacž, a wuhotowacž móže-
če to potom j tym, šchtož seže Ewzy žubil. Tał wostanjemy to tał
rjenje hromadže a Esamko móže so jašo po šahrodže walecž kał
hacž dołal.“

S wopředka bechu tute rěče jenož žort a pschichodny žyn
chyziche žwata jenož nanusowacž; ale kaž so to husto tał ežini,
na posled' mějesche žam šochł k tomu a Ewzy so to lubjesche,
so njetriebasche wot maczerje precž. A kotra macž njeje to wje-
šeka, hdyž móže džowka, hdyž so ženi, pschi nej wostacž! S tym
da so tež macž šaklepč. Petrasch so tež na to dopomni, so by
to tał jeho žamowenje na hromadže wostacž moht; njetriebasche
jo rostorchacž a rošdžlecž, hdyž džowku wuda. Sacž do wječora
bě tał ta wěz wucžinjena.

„Nó, kał budže?“ woprascha so žwal wotkhadžejo Esamka,
tola jenož, so by tał ežinił, „budžsch nanej k woli abo dyrbju
ja pschicž?“

„Wj džě prajescheže, so žym prošel!“ rjekny Esamko, w
jeho hłob tichopotasche j wutrobny žarowanjom. „Je wěrnó,
ja žym na wobej nošy šhromy, ale radšcho chyzł ja tež hiščeže na
wobej ruzy wo šhromicž a po prošchenju šhodžicž hacž so j tajkim
helskim džělom sežiwicž! Ale, hiščeže tu ty nješy, a Bóh je
wschehomóžny! Wón žyle wěseže tomu šadžewa a njeda wam
wuwječž, šchtož chzeče!“

„To wichał wohladamy, luby profeta!“ wužmějšchtaj so
młodaj mužšakaj a woteidžeschtaj.

* * *

Kasajtra džěsche Petrasch k Methodej. Tutón rjjesche šapš
Petraschkežami dora. Stejachu jow tu a tam někotre kětki;
pschi tujch pašesche starj Dabit swoje kofy.

Šněw bě so pola Petrascha minyl; bě jemu žel, so by
žyna bjes pschicžiny šranil. Tuž chyziche so nětko na tym wje-
ežicž, wo kotrymž bebi myšlesche, so je wina na Esamkowym
špječowanju. Šnajesche Methodowe nahladny wo picžu. Method
njebe jenož Podhajškeho ale tež Ondražika a jeho wotročka a
Esamka wot picža wužwobodžil, haj bě žamo špytał, jemu picž
tajkeho napoja, kotrež pjaneho ežinjšche, wotwucžicž, prajizy, so
je to niz jeno šchódne, ale tež hańba a hrěch.

Petrasch njebe moht žylicžku nóz spacž. Šswoje słowom
nochyziche wrocžicž, so Esamka j domu wucžeri, njeje-li jemu
k woli; ale jeho wustorcžicž, tomu špječowasche so niz jeno
jeho burška hordoseč ale — kaž to ludžo praja — tež jeho wu-
troba. —

Wčžera njebe to w hněwje ežul, so tajkeje do žyła mějesche
dženja pał tola. To by mi wscho šalutowane bylo, tał želi
rošhorjenty myšlesche, njeby-li Ondražikež wotročk byl. To
mu pał ja dopraju!

Duzh po pucžu pschibnywasche jeho rošhorjenosć hiščeže
jako na polo pschischedschi pytny, kał wješkoly tón, kotryž bě jemu
jeho dom k heli sežinił, na swojim polu džělasche, šhóršchi ž
hněw w nim hacž nanajbóle.

„Shto by ty mojeho hyna narəcžat?“ sapocžja, hdyž bėščtaj žo lėdna postremilėj. „Pšchibėži tu to tajti dundať, nihto nje-toė, hdyž jow, a načini nam domač roštoru a njesbožo! Shto to tebje stara, hdyž čžu ja korežmu məcž! Čžehodla wabijš mi hyna k njeпоkluščnoježi?“

Žid hlyšaj to wolanje, wobrocži žo, stanje, pšchindže bliže a hlada a hlada na mlodeho kšchescžana. Bė pšchezo hižo wozipny byť, shto budže čžinicž, hdyž jemu kšchindu čžinja. Nėtk mječeshe sškadnošez k tomu.

Žid wjedjeshe najšepje, kelko dobreho bė Method runje tu- ionu mužej čžiniť. Bė jeho hyna namucžit čžitacž a pižacž a wšchitko, shtoz mječeshe, bė jeho, stareho Dabita, nawabit, so jeho wucžeshe liečiez a knihi wjesez. Shtoz 'nož bė moht, bė jemu jako šupod čžiniť. A nėtk saplacži jemu tuton to takle! Nene hrosne šlowo po druhim wujėdže Petrashej i erta.

Kaž satorhujeny wudžerashe to Žid wuhanjenemu do mjes- wocža. Bė žo šrunal a tak tam stejeshe, žo na šopacž sepjerajo a hladašhe tak mėrnje k semi, jako njebychu jeho tute šlowa ni- cžo starate. Stareho pšchje hnyw. Najradšho by žo na muža samėrit a šwarit, žakostnje šwarit. Tola, to njebė možno. —

(Wokrəcəwanje.)

Staraj žo sa moje džecži.

Handrij Sejer.

„Staraj žo sa moje džecži!“
Kujna trošchtna prošwa je.
Njeskomdž pak žam prjedy w hwecži
Saležnosče starschiše.

Prjedy, reka, čžin to žwoje,
Potom praj, hdyž kónž je tu:
Staraj žo sa džecži moje.
Wóteže, bjeť je na ledžbu!

To ma rošym a trošcht dawa,
Nikewi halle nadžiju;
Po tym je ta prošwa prawa
Wušklyšchna tež we njebju.

Esudž, shto by ty k temu prajit,
Gdy by šlyšchal b'izšchego,
Niž je wėru k Bohu stajit,
So wón modli takle žo:

„Subjene cži pšchepodawam,
To je wėrno samėscže —
Ale wodaj šlabym stawam,
Wšchal cži wšchitko možno je.

Šacžiez čžyt, hdyž pšchindu wodny,
Shtoz žym žyl, tom' njedaj roščž,
Čžini šwėrina tam šchłodny,
Woteczėť ju cžaža doščž.

Žow mašch, Božo, polo moje,
Nėtk je mi tež wobstaraj,
Daj jom' žohnowanje tvoje,
Wtojej' škomny njehladaž.“

Tak najradšho bludny wali
Lidorat wšcho na Boha —
Próžy, štróšbosče žo šdali,
Džecži uhe šwostaja.

Esmešchna byla prošwa tajka,
Košyma by njeńėla.
Kajka žamopajchna hrajka
By to i Bohom njebyta?

Šhroble wėť, žam'pajčnym hrėcham
Nječa Boh tu polėkacž,
A njeuwžitkej abo k žmėcham
Šwójnu nišosčž njem'žc dacž.

Tuž ty džecžom žwoje cželo
Šdžerž a i gwałtom njeskažej;
Lutuj, žo by kóžde mėfo
Wjaz' hacž twój hrėch k namėrkej!

Žyrkej a štat.

Sajtiti žejm wuradžuje bėrsy wo „pódlanškej šchulškej kraj- nej radže“ — Landesichulbeirat —. Tuta dyrbi žo i wucžerjow wšchėch woschtor wušwoliez a ma wšchnosčži w schulškich na- ležnosčžach k radže bycz. Džecži pak hlyšheja tola prjedy star- šchim hacž schuli a tuž žebi žadaja kšchescžanjy starschi runje kaž tež sožiališčizy starschi, so by žo tohorunja tajka krajna rada starschich wutworika, kotraž by i tanuraj radu wucžerjow byla wšchnosčži pšchi prajchenjach schule a wocžehnjenja k ruzy. Mješ najšimi žerbškim kšchescžijanami drje žantych njebudže, kotšiz njebychu tuto žadanje kšchescžijanškich starschich podpjerowali, wo- žebje w tutym tajkim cžažu a pšchi tajkich wobšteinoscžach.

Šči šchleńzy.

W jenej wotewrjenej štwi mudreho, šhdomdžekacž lėt sta- reho Salomona na jenym podstawku šči šchleńzy porno žebi ste- jachu. Na prėnjej bėšche mjeno „špokojnosčž“ wosnamjenjene; wona bė toľsta a mutna a žo jeno bľufo blyšchecžeshe. Druha, hižom jažnišchich a lubošnišchich barbow, mječeshe napizmo: „wje- žekosčž“. Žecža pak, i mjenom „radosčž“, bėšche jažnje blyšchecža- za kaž roža a dejmant, a jejne barbno šhboleshe žo kaž safėr a rubin. Na jene dobo wıchor wšchė šči k semi wrijėnty. Tuž žo šchleńza radosče do tyžaz kručow rošraš; wježekosčž mē- jeshe rošpušlinu; jeno špokojnosčž bėšche njewobšchłodžena wostala.

Dobre skutki.

Dr. Luther praji: Dobre fromne skutki ženje dobrego, fromneho muža nječinja, ale dobry, fromny muž čini dobre, fromne skutki, tať so dyrbi na kóždy pad najpriedy wořoba dobra a fromna bječ pšchede wšchěmi dobrými skutkami, a dobre skutki scěhjuja a wuřadžeju s dobreje wořoby. Runje kať tež Šhrystuř praji: Šhny sčtom njemóže žanych dobrých plodow pšchijnjeć. Nětko je šjawne, so plody sčtom njenjeku, tať so tež sčtomny na plodach njerostu, ale sčtomny njeku plody, a plody rostu na sčtomach. Kať dyrbja nětko sčtomny priedy bječ dži plody, tať dyrbi cłowjeť we wořobje najpriedy fromny abo sčtomny bječ, priedy hač wón dobre abo sčtomny skutki čini.

Štote ťlowa wo šwjatym piřmje.

Žid, kiž běšče w nowym testamencie čital, rjekny: Šsym jať cłowjeť, kiž je štote pjero namakať a nětko žaneho měra nima, doniž njeje teho pčacžka žameho namakať. — Luther bibliju mjenowajšče plódnny sčtom, s kotrehož, tať husto hač jón tšchajšch, někaťki štódky plód wotpadnje. — Šilosof Ločka praji wo bibliji: Bóh je jeje štworjeť, našcha šbóžnosć je jeje wotpohladanje a jeje wopšchijecze je wěrnosć. — Jaťo štawny jendželški špiřacžel Walter Scott na šwojim šmjertnym tožu ležešče, pšchjwoka wón šwojemu šhnej: „Daj mi knihu!“ „„Dajtu knihu, nani?““ Tuž nrějazy šo šhrabawšchi rjekny: „Mój šhny, mamy jenož jenu knihu, to je biblija“. To bě pořlednje štowo tuteho bohacze wobdarjeneho štawneho muža. — Našch šemrjetny něhdušchi němški šhěžor Wylem I. ras wupraji: Šakad a štaka, na kotruž šo ja a my wšchitzy dyrbitny šepjeracž, je ta čžišta wěra, kaťkiž čže biblija wuczi.

Dži do šchule.

Sandrij Sejeť.

Dušchnych džeczi wješele
To je: řhodžicž do šchule;
Šchula je ta wufnjeřnja,
Kotruž Bóh tať lubo ma.

Žana rjana rózicžka
Njeje mi tať lubošna,
Jaťo džecžo ředžblitwe,
Kiž šo w šchuli prózuje.

Tajkim džecžom štwuřliwym,
Řěčnym, čžiřnym, pořkusčnym
Dobri budža jandželjo,
Štaršchi a tež wuczerjo.

Tajkim džecžom na šhwěczi
Bóh wšcho dobre wobradži;
Tajke džeczi Bóh řby řnjes
Něhdy bjerje do njejes.

Š bliska a ř daloka.

— Jutrowna šhadowa ř hěrbšče študowajeje mlóđim wotně šo jutrowny wutoru popoldnju w „Šserbškim Domje“. Š wěťšcha jednašče šo wo šmutsčownych naležnosćach, wořebje wo wuřadženju „Šserbškeho Študenta“, kiž dyrbi wot nětko šchtwóřčšćinje jaťo wořebita wóřomštronška pšchiloha „Šserb-

šchich Rowin“ wuřadžecž. Šćušcha štawna šhadowawta šo na druhu njedželu řnježja (to je 12. 8.) šwoľa a to tón ras do Šrodžšćeja, na kotruž šwjeđen hižom dženska wšchěch lubych pšchecželow řerbškeho študentštwu pšchepřšymy. — Wjecžor nať potom wjeřela šabawa w šali „Šserbškeho Doma“ s našchimi je wšchěch štron pšchikřwatanyimi hořčemi šjednocžšče. Riota.

W Budyšćinje wotně Macžiza Šserbšta jutrowny řrjedbu řerbški dženi — a s njeje Šserbštwu, bych praicž mořt, njebył wobdželenje wořebje s ratarškeho luda pšchezo hišćeže jara řnadne byťo. — Wutora bě je wšćelakimi wuřotowanjami hižo pšchihot na řerbški dženi, kotruž drje bě řobu tón hač dotal najbóle wopřtany. Wot dopoldnja 9 hodž. hač do nozy běchu tu Šserbjo a Šserbowki šhromadženi ř pilnemu, řhutnemu džěku kať teť ř wjeřeteje řerbškeje bjeřadže. Wořebity wuřnam měješče štawna šhromadžiřna Macžizy Šserbškeje řama. Wopominachmy jeje dotalnego wjednika řnješa řararja Žana řšchžana a witačmy jeje noweho wjednika, řnješa řachanta Škalu.

Řacžerška wucžba řapocžnje šo w Šakškej po wufasu řrajneho řonšistorija w tydženju po njedželi Žubilate, to je 22. řaprleje. Řichi tym šo njech njeřaponni, šo te džeczi, kotrež w šchuli do nabožnych hodžinow njeřhodžachu, šo njemóža w pšchichodže wjazy na řacžerškej wucžbje wobdželicž a šo tež njebudža řonšfirměrowane, řřiba šo buchu řewat na dořahaze wařšnje w nabožinje rowiwucžene; to dyrbja we wořebitym řuhowanju dopokajacž. — Šak šo w w Řruskej s řacžerškej wucžbu ma, njeje nam řnate. By čžitarjam naščeho „Řomhaj Bóh“ w Řruskej a Šakškej wěšče jara lubo a witačne byťo, by-li šo w našchim řopjenku wot rowotaneje štronny wjazy a nadřobnišcho wo tym řiřaťo a do žyła šo wjazy dopiřow ř Řruskeje podawaťo, hđžež ma našče řopjenko tola tež teľto čžitarjow a lubowarjow, a hđžež by jich žyle wěšče hišćeže wjazy nabyťo, byli šo nam s tannych řončžin wjazy dopiřowato.

Žyřtwine pohřebne řawěšćenje řa Šakštu je šo wot „šjednocženštwu řaikow ludoweje žyřtwije“ wutworiko. Šacž dotal móžachu šo jenož řobuřtawny tuteho šjednocženštwu pšchijimowacž, wot něť pať wšchě štawny ewangeliřko-lutherškeje žyřtwije Šakškeje. Šchťož čže šo wobdželicž, njech šo pola šjednocženštwu řameho — Volkškirchlicher Laienbund — řamořwi abo pola řwojeho řararja. Šawěšćenje njeje tež wjazy na 100 000 řritnow wobmješowane ale móže šo w kóždej wřřokosći pšchijimacž. Š druhimi řlowami. šchťož šo tu wobdželi, pšchi teho řmjerczi wuplaczi šo tón řnjes, s kotrymž bě řawěšćenny, n. pšch. 100 000 řritnow; řa to pať ma kóžde běřtšćěta wěřny pšchinosčť pčacžicž, kotruž je čžim mjeřšchi, čžim mlóđšchi je řawěšćenny.

Řiřtowanje: M. w řr. řa Žubilate.

T. w B. řa Cantate.

Biblija — čžař — cłowjeť.

17. tydžen, wot 22. hač do 28. řaprleje.

22. Žubilate: Jan. 21, 18—23. — řh. 5. — Řom. 7, 1—17.
23. pónđžela: Řj. 33. — řh. 322. — Řom. 7, 18—25.
24. wutora: Řj. 34. — řh. 296. — Řom. 8, 1—11.
25. řrjeda: Řj. 35. — řh. 299. — Řom. 8, 12—30.
26. šchtwóřť: Řj. 36 — řh. 263 — Řom. 3, 31—39.
27. pjať: Řj. 37 — řh. 300 — Řom. 9, 1—13.
28. řobota: Řj. 38 — řh. 203 — Řom. 9, 14—33.

Šamolwity ředaktor: řarar W h r g a c ž w Mořacžizach.

Čžišćež Šsmolerjež řniřu řiřćežetnje a řniřatnje,
řap. družštwu s wobmi. ruřowanjom w Budyšćinje.

Sy-li spēwał,
Pilnje džélať,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwał
Swérnje džélať
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée. P.

• Sserbske njedželske lopjeno. •

Wudama ho kóždu hobotu w Esmerlejez knihiciziczejni a płaczi šchtwórtlětnje 100.— hr.

Jubilate.

Jana 21, 18—23.

Či krocž bě Pětr Jesušeje wobkrucžil, jo ma jeho lubo. To dyrbi nětko dopokajacž psches tu šwěrnoscž, i kotrejž Jesušowe šadło paše, ale tež psches tu swólniwoscž, i kotrejž jemu wotbudženy křichž njeje. Tež my mamy šwoju luboscž k Jesušeje wobšwědcizicž psches šwěrne dopjeljenje wschelatornych pschiklušnosćow šwojeho powołanja a, ščtož je husto wjele czežšče, so ho po Jesušowym šlowje štožujemy: Čže-li ščto sa mnu pschiicž, tón šam ho šapřej a wsni šwój křichž na ho a pój ša mnu. Šsy k temu hotowy? Jenož tehdy, hdyž móžesh i žykej wutrobu wušnacž: Šnježe, kaž ty čžešch, tač čžu tež ja; dokelž ty čžešch, tuž čžu tež ja.

1. „Jako ty młódschi běšče, wopašowajšče ty šo šam a džěšče, hđžež čžyšče; hdyž pak šary budžesh, budžesh šwojej ružy pschestrěčž, a druhi budže čže wopašowacž a powjedže tobje, hđžež nochžesh.“ Ščtož šo šwlnemu, šamostatnemu, špěšchnemu mužej najmjenje špodoba, šo zusej woli podčžiknyčž, pucž nastupicž dyrbjecž, šctryž šebi šam nihdy wušwolil njeby, to Jesuš Pětrej jako jemu postajeny wofud šjewi. A Pětr? Šrunjež drje to njebě woczakal, jako je jemu tón Šnjes to jako šwoju wolu pschipowjedak, wón jo tola mjelcžo pschiwosmje a čže šebi jo lubicž dacž.

Wěšče žadny křichž nam wjekele njeje, kóždy pucž cžěšnosče naš wjedže, hđžež nochženy, a šajtežkuli tež šwjaski tyšchnoscže šu, do kotrychž mamy šo poddacž, rady ničtó šwojej ružy k tomu njewušchestrěje. A tola dyrbimy na to pschihotowani byčž, šo budže šnano nam runje tón křichž wotbudženy, kotryž bychimy

šebi najmjenje šami wušwolili. Někotryžkuli je pschezo po móžnosći i wšpoka won čžyl a runje teho trjechi jene ponižowanje po druhim. Druhi bě štajnje teho mēnjenja, šo by jemu jeno tehdy pomhane bylo, hdyž by raš žyle bjes staroscžow žiwy byčž mohł, a runje jemu staroscže ženje njewuostanu. Druhi ma křutu štrawescž ša najnušnišchi podkožł šwojeho šboža a derjeměčža, a runje tón ma šo pschezo i šhoroscžemi bēdžicž. Druhi je šo šwucžil, wofebje w šwojich džěcžow šwoje šbože pytačž, a runje wone šu, kotrejž jemu šrudne a hórke našhonjenja nacžinja. Druhi šo pschede wščem šamotnosče boji, dokelž je jeho žyke pschirodženje na to štožene, šo na druhich šlehnycž, jim šwoju wutrobu wušypacž, i najbližščeje blisťoscže luboscž dostacž a luboscž wopokajacž, a runje jemu šo štanje, šo dyrbi šamotny, šamlutki, wopuschženy, bjes rady a šepjery byčž. A hdyž šnano mēnišch, šo šy runje to powołanje namakal, w kotrymž budžesh šwožowny, tón pucž, po kotrymž čži žana próža pschewulka a žana krocžel pschecžěžka njebudže, runje tam reka: štej, wrócž šo, wotštuš, wšmi na šo druhe powołanje, nastup druhi pucž, kotryž šebi šam ženje njeby wušwolil! Šnjeje wšchak pschezo tač, ale móže temu tač byčž. A komuž šo tač džje, ščto ma tón čžinicž? Wón ma šo teho š'owa dopomnicž: čže-li ščto mój wučžobnik byčž, tón wšmi šwój křichž na šo; šwój křichž, to reka, tón, kotryž je runje jemu napokoženy, a rjekł: „Šnježe, kaž ty čžešch, tač čžu tež ja.“ Šdžež šo tajše swólniwe poddacže do Wožeje wole namaka, tam budže křichžnoschěr pschezo bóle pošwlnjeny, wón roscže runje w tym, hđžež běšče najšlakschi, a šo ščoncžnje žyle se šwojim křichžom špokoji. Še šo prajiko: Wychu šo wšchitke křichže hromadžje šnošyle a mohł šebi kóždy tón wubracž, kotryž čže dale wofkřowacž, kóždy by šako ša šwojim hřabnył. Tuž:

Raž Bóh mje wjedže, tak chzu hiež,
 Wón budže derje radžicž;
 Sčtož wobsamŕnje, chze dopjelnicž,
 Mi nicžo njem'že swadžicž.
 Hdžež wjedže mje, tam ja nim du,
 Tak wěcže k schłodže njespchiindu,
 Hdž na njeho ja twarju.

2. Bruha, psches kotruž ma Pětr swoju luboscž k Jesuŕej wopofasacž, pak hiŕheže woŕebite poczeženje dostanje. „Jako ty mlódschi běŕhe; hdž ty pak stary budžeŕch, budžeŕch ty swojej ruzy pscheŕtrecž, a drubi budže cže wopaŕowacž a powjedže tebe, hdžež nochžeŕch.“ To chze prajicž: W ŕhlných mužŕŕich létach, hdžež je móž a ŕhroboscž hiŕheže njeslemjena, hdžež móže cžłowjeŕ hiŕheže něŕŕto snjesč, budže jeho woŕud snjeŕŕlwy, ale hdž je ŕo jestarik, ŕle dny pschiindu, kotrež ŕo jemu njespodobaju, na stare dny budžetej jemu ruzy swajanej, a hdž we wyŕŕofich létach noŕy wěŕteho ŕtupa wjazy njesmējetej, tehdy budže pucž wobčežny. Njeje to ŕurowy woŕud: tužny wjeczor po ŕhlódnym ranju, mlóde léta we wjeŕelach a stare w cžehnoŕečach? Wo cžłowjeŕŕim mēnjenju je lēpje, wuczobne léta w mlódoŕeči pscheŕtracž a ja to w ŕtarobje knjeŕŕke namaŕacž. Ale Bože myŕŕle njeŕŕu naŕhe myŕŕle, a někotryŕŕkuli dŕrbi, wróčo na swoje žiwjenje hladajo, wuŕnacž, ŕo njebu kaž Joŕef, ale kaž Pětr wjedženy. Jako bē mlódschi, wopaŕowasche ŕo ŕam, jako w njewoŕŕabjenych mozach ŕtejeŕhe, ŕo jemu wŕŕiŕko poradži, kóžde žadanje móžeŕhe ŕebi dopjelnicž, ŕebi něŕŕto ŕarjež dŕrbcječ, bēŕhe jemu zŕle zusa wēž. Ale jako ŕo jestari a do létow pschiindže, hdžež móžetej cželo a duŕŕha mjenje snjesč, dŕrbcjeŕhe ŕo swojeje wole a dotalneje njewoŕwiŕnoŕeče wŕdacž, ŕo bjes wobaranja pod cžiŕhečate wobŕtejnoŕeče ŕionicž a ŕo wjeŕež dacž, hdžež nochžŕhe, na prózy polne, ŕhliowe, woŕamocžene, njewjeŕole pucže, kotrež ŕamo ŕwēt wobžaruje. Njeje w naŕŕich dnjach někotryŕŕkuli ŕtarž tajke naŕhonjenja cžiniŕ? Ale wobžarowacž je tajki woŕud jenož w jeŕnym padže: hdž ŕy njenujzy hluche wucho a ŕamŕnjenu wutrođu mēŕ ja ŕnjeŕowe praŕŕhenje: lubujeŕch mje? Hdž ŕy psches ŕamŕnu winu twojemu Ebóžnikej ŕo wozuŕbnik a bjes wēry i wutrobu do ŕtarych létow pschiŕŕŕŕŕ, kotraž je jenicžny w ŕwonŕownych, ŕwētnych wēzach ŕpoŕojenje pŕtala. Je cže pak luboscž i twojim ŕnjeŕom ŕjednocžaka, wēŕch ŕo wot njeho ŕe ŕwajŕŕanti luboscže wjedženy, ŕy nawuŕnyŕ, jeho ŕlubjenju ŕo dowēricž, ŕŕyŕŕich tež, hdž jeho ŕŕiž pschiindže, jenož jene praŕŕhenje i jeho erta: lubujeŕch mje? a móžeŕch-li, runjež we wulkei ŕŕaboscži, tola i dobrým ŕwēdomnjom rjeŕnyčž: Ty wēŕch, ŕo ja cže lubuju, — tuž njebudžeŕch pschečžiwŕo njemu mórečecž a i nim prawowacž, hacž je runje tón cžaŕ prawy, cže pod ŕŕiž tulecž, ale rjeŕnjeŕch: ŕnježe, hdž ty chžeŕch, tehdy chzu tež ja. A tón, kiž je cže dotal i luboscžu wodžik, cže tež w twojej ŕtarobje na pucžu ŕŕiža dowjedže. Njeŕŕmy dže ani w mlódych ani w ŕtarych létach jenož na swoju móž poŕŕŕani, pschetož piŕane ŕteji: Wón dawta mucžnym móž a pschiŕŕŕŕŕ wŕŕabnjenyŕy ŕhlnoscž; hólzy budža wuŕtacž a wŕŕabnyčž, a mlóženy budža i wutŕŕŕŕŕ padacž, ale kotŕiž na teho ŕnjeŕa cžakaju, dostanu nowu móž, ŕo i ŕŕidkami horje ŕlecža, jako hodleč, ŕo bēža a njewuŕtanu, ŕo ŕhodža a njewoŕŕabnu. A njewēmy dha, ŕo wyŕŕŕe léta ŕe ŕwojimi cžežemi tola njeŕŕu poŕŕedni kónz, na kotryž nicžo daŕŕhe njespchiindže, ale kónz naŕŕheho pruhowanja, a cžim cžežŕchi tutón cžaŕ pruhowanja budže, cžim jaŕniŕŕho ŕroŕumimy to ŕŕowo: Wumrječe je moje dohče, a nawuŕnjemy ŕdychowacž:

Cžin ty te njebjeŕa mi ŕlódke,
 So by tón ŕwēt mi hólki byŕ,
 A dokež žiwjenje je krotke,

So bych tu wēčnoŕeč w myŕŕlady mēŕ.

Mój Božo, daj psches ŕhryŕta krej,

So w ŕmjercži ŕo mnu derje ŕtej.

Hdžež ŕo tak modla, tam je ŕŕiž tež w ŕtarobje kraŕne plódy njeŕŕ.

3. Jesuŕ bē Pětrej prajik, i kajkej ŕmjercžu budže Boha ŕhwalicž. Jeho luboscž ke ŕnjeŕej je hižom tak wulka, ŕo tajke ŕjewjenje bjes pschečžiwjenja pschiwoŕmje. Ale we wŕŕŕŕŕŕ, hdžež bu jemu jeho woŕud wēŕty, jeho wóčŕlo na jeneho i tyč padnje, kiž bēchu jeho ŕobuwuczobnizy, na Jana. Pětr a Jan bēŕhtaj ŕebi woŕebje bliŕko ŕtejaloj. Tuž Pětrej naēži, ŕhonicž, ŕŕto je tutemu wotŕudžene, hdž jeho pucž ke ŕŕižej pónđe. Tón ŕnjeŕ jeho praŕŕhenje runje njewoŕpoŕže, ale jemu i krotka wuŕŕŕŕŕ: Jeli ŕo ja chzu, ŕo wón wuŕtanje, hacž ja pschiindu, ŕŕto to tebe naŕtupa? Póŕ ty ja mnu! Potajkim Pětr ma ŕe swojim ŕnjeŕom hieč, Jan ma wuŕtacž, hacž Jesuŕ pschiindže. Sčto je i tutym Jesuŕŕwym pschiindženjom mēnjenje, hacž jeho pschedbēžne pschiindženje i budej we wutupjenju Jeruŕalema, abo jeho ŕŕŕŕŕŕŕ pschiindženje, zŕly ŕwēt ŕudžicž, wo tym ŕo Jesuŕ jaŕnje njewupraji. Ma jeho ŕŕŕŕŕŕŕ, poŕŕednje pschiindženje wuczobnizy myŕŕlady, tuž rēč wuindže: Tón wuczobnik njewumrē; na swoje pschedbēžne pschiindženje myŕŕleŕhe Jesuŕ. Tola to móžeŕhe ŕebi Pětr i tuteho ŕŕowa wŕacž, ŕo budže Jan dlēje živy dŕžli wón, ŕo budže Jan, hdž je wón ŕwój bēh hižom doŕŕŕŕŕ, hiŕheče w polnym žohnowanym džeŕe ŕtacž a dohčeŕŕŕe roŕpscheŕčeranje Božeho kraŕŕtwa dočakacž, ŕo Jan njebudže, kaž wón, psches njespchečželŕŕu móž do cžaŕa ŕwój kónz namaŕacž, ale budže haŕle we wyŕŕofich létach mērnje pschirodneje ŕmjercže wumrječ. A tak je ŕo woprawdže ŕtalo. Tón ŕnjeŕ pak we swojim wotmolwenju Pětra roŕpoŕŕŕŕŕ, ŕo je ŕe swojim praŕŕhenjom swoje prawo pscheŕrocžik: „Jeli ŕo ja chzu, ŕo wón wuŕtanje, hacž ja pschiindu, ŕŕto to tebe naŕtupa?“ Wón je ŕe ŕnjeŕom, wón móže ŕŕŕŕŕŕŕ, ŕo cži, kiž ŕu jeho, wuŕtanu abo du, to „cžehodla“ jich nicžo njestara, woni maju ŕo i tym ŕpoŕŕŕŕŕ, ŕo wón tak cžini, a njetrjebaja wjazy wjedžecž, ŕhiba to, ŕo wón tak chze.

Raž Pětr tež my rad wŕŕŕŕŕ ŕo hladamy, hacž drje ŕo tež druhim tak ŕeindže, kaž nam, woŕebje tym, kiž ŕu naŕŕheho runječa a hewak w podobnych wobŕtejnoŕečach. Lohko potom tež i praŕŕhenju pschiindženy: Sčto pak tón dŕrbi? Ma wón hižom ŕwój ŕŕiž abo dostanje jón haŕle prjedy abo poŕdžŕŕŕŕ, a w cžim drje wobŕteji? Budže jeho pucž lóžŕchi abo cžežŕchi dŕžli mój? A hdž haŕle i tym „cžehodla“? ŕapocžinamy: cžehodla je tón pschŕpŕŕŕŕŕŕŕ, hdž ja swoje brēmjo hižom njeŕŕu; cžehodla hólki ŕeluch nimo teho dže, hdžež dŕrby ja jón pič; cžehodla ŕteji tón w žohnowanym džeŕe, hdžež ja žanyč žnyow ŕwojeho wuŕhwa njewidžu; cžehodla ŕmē tón hiŕheče wuŕtacž, hdž dŕrby ja wotŕal cžahnyčž? — potom tajkeho njewuŕŕheho praŕŕhenja žaneho kónza njeje, a my nimamy žaneho druhého wotmolwenja dočakacž, ŕhiba teho: ŕŕto to tebe naŕtupa? Podajmy ŕo tehodla Božej woli, kotruž tola njemóžemy pičmēnicž, a džežny ŕo teho wēŕteho a woprawdžiteho troŕŕta, ŕo je Boža wola druhdy džiwna, ale ŕtajnje hnadna a dobra. Njeŕŕmy: ŕnježe, ty tak chžeŕch, a dokež tak chžeŕch, njedyrbi mi pschečže byč, ŕo tak chžeŕch; chžeŕch-li hinaŕ, dŕžli ja, ŕŕto to mje naŕtupa?

Ja na Boha chzu twaricž
 We swojim hubjeŕŕtwje,
 Wón njebudže mje ŕwaricž,
 Wŕŕak ŕŕiž prječ wobrocži;
 Wŕŕo jemu porucžu,

To cžělo a ta dušcha
S tym žiwjenjom jom' fluscha;
Schtóž wón chze, to ja chzu. Samjeń.

M. w Sr.

Wotrocžf.

Spisaka Kristina Koyova.

(Pofracžowanje.)

Stónčnje pohlada Petrasch Methodej runje won mjes woczi. Wócžko jetka ƚo s wócžkom, a Petrasch woněmi.

„Taf! Scže to nětko wschitko swupowjedaf, schtož je wam cžert pšchifajaf?“ woprascha ƚo zyle směrom, haj skoro wješkly wotrocžf. „Cžert bě mi to w tutym padže winojty, ja ƚo hižo džiwach, so je mje taf dolho na pokoj wostajit. Skoro ƚo bojach, so Anjesej Khrystušeje prawje nješlužu. Tola, nětko je to zyle po prawym! Potajkim, schtož je Wam cžert prjódspisaf, to seže nětko prajit, a nětko, ƚuškodže Petrascho, rěčže sa waš ƚam, schto je ƚo wam to njepraweho stalo, schto ƚym to ja Wam abo Waschemu ƚhnej cžinik?“

Žid rěčowasche ƚebi swješeleny ruzy a požohnowa w duchu Methoda. Podhajšky cžihny tež kopacz prjecž a stejesche tam njedaloko kaž poraženy; njewědžesche, schto dyrbesche ƚebi wo Petraschu myšlicž, taf ƚo džiwasche.

„Nó, schto macže to po prawom pšhecžiwu mi?“

Tuto měrne a rune praschenje porašy Petrascha, tola ƚo smuži a chyziche sašo s nowa sapocžecž wšlacž. Tola ƚlowa wof stachu jemu w schiji težazy, to, schtož mješesche nětko k tomu prajicž, so je šty, klinežesche hižo wo wjele měrnišcho. „Ssamko nočže“, stónčži bur, ƚo k Židej wobrocžiwšchi, „dofelž by potom sašo Podhajšky k nam pšchischof a sašo tajki byl, kaž prjedy, kaž so by to cžlowješ hnydom žlofacž dyrbjaf a po prawej měrje picž njemohł. Do žyła, Podhajšky njetrjeba do žyła k nam kłodžicž, haj, wón to do žyła nješni!“

Tute poslednje ƚlowa wutwola bur se sazpitwanjom, to pšheje tež ƚhlneho Podhajškeho.

„Njeměj strach!“ rjekny wón, bliže pšchistupiwšchi. „Ja njepšchindu do twojeho doma tež hjes twojeje sakasnje, hdyž chzeče wy to s njeho scžinicz cžertowe pašle, so byščeže ludži do nich wabili, wuzyzali a morili! Ssamo, by-li mje proškł, njebych cži pšhes bróh stupit! Me nihdy a na nihdy njesabudu ja to twojemu ƚhnej, so je telko šmiljenja se mnu měl a so chyzsche mje wukhowacz pšched wěčžnym šahubjenjom. Ssamo jeho stopy njech wón pónđže, hdžež chze, budu ja žohnowacz!“

Dale njemóžesche. Cžihny ƚo na semju a platasche. Platasche, so by ƚo cži wutroba šamacž mohła, so bě hižo taf jara sazpieny, kóždy móžesche pšched nim durje sawrjecž, móžesche do njeho kopacz. Petrasch widži, kaš plaka, a steji tam, kaž by ƚo pyrit.

„A taf, ƚuškodže“, rjekny stara Podhajšžyna, „je šnad taf wulke nješbežo, so macže taf dobre, pěkne džecžo?“ A ƚo Wam njeprawo, hdyž je jeho Method natwucžil, so nje šimł pšchiladowacz, kaš to ludži kaža? Ja mējach jenož jek ƚyna, bě to dobry ƚyn, dóniž njesapocža do korežmy kłodžicž. tom to wěšče, kajki šchiz to s nim mējach. Kaš husto seže ƚam mje pšched nim šakital a wukhowaf! Kaš husto jeho ži Nětko je nam Wóh dobrego cžlowjeka šem póšlaf, ƚo nad šmiliwšchi. Tutón je jeho wumohł, a tuteho wy nětko šaklit a hanicže! Pohleječe na mošeho ƚyna a ƚhyscheže jeho žako nje! A macže-li wutrobu kaž šamjeń, wocžinicz tu korež A nočže-li Ssamko ludži wo to pšchinjesč, schtož jich, šastor

to 'nož ƚwoje džecžo! Me njesapomnicže ƚlowa stareje, hubjeneje macžerje, kotrejež ƚyna ƚu korežmarjo šakšli! Dopomnicže ƚo teho, schtož Šswjate piškmo praji: „Wěda tebi, kiž ƚwojemu bližšchemu pšchipiwasch a směšesch ƚwój hněw mjes njo a napowišch jeho, so by jeho hańbu widžaf!“ Pšlecže Wóže pšchindže wěšče na waš!“

„Njepłacz, mój ƚyno!“ s tutymi ƚlowami pšchistupi Podhajšžyna k ƚwojemu ƚhnej. „Wóh budže tebi pomhacz! Ššy hiščeže mlody, njeje hiščeže wšcho šhubjene, hdyž jenož wón ƚo na naš nješuwomi! Njepłacz! Wój, kopajmoj dale!“

Ššyn pošluchasche a stany. Wšaschtaj motyki a kopaschtaj dale. Tež Method wša kopacz a wótry wulki kruč pšescheže.

Schto by Petrasch to hewaf cžinicz chžł hacž woteńcz? Wjedžesche derje, so bě to, schtož bě cžinik, nješto njedobre, a so dyrbesche ƚo pšched tutymi ludžimi tu hańbowacz, tola tole ƚebi pšhidacz, to wón nočžysche!

Woteńdže a džesche na gmejnski šamt po dowolnosč k paleńju, tola ju njedosta. Nicžo wo to! myšlesche ƚebi, šjednocžu ƚo s jnym druhim a mój palimój hromadže. Dolho tež nje-trajesche a namaka towašcha, a taf pšeschtaj. Šhžazy ƚlowow, wot Woha cžlowjekam k žyrobje štworjenych, dyrbjachu do kotołow, a cžlowjekojo pšchitowachu s nich jěd, so bychu ƚwojich ƚobucžlowjekow šajědoježili.

Chžesč-li mēcž kulčicž jěda, so by myšche šajědoježit, kotrež w domje wšcho škónžuja, trjebasch dowolnosč wot šekarja, notara, rychtarja, chžesč-li paš cžlowjekow šajědoježicž, trjebasch jenož paleńju a dowolnosč šaplacžicž, a dowolene je, a někotry šekar budže ƚo to hiščeže na tym wješelicž, směje s najmješšcha pazientow. Haj, taf je to na šwěče! (Pofracžowanje.)

Sakoń Wóži.

Šlók: Štan wutroba a špěwaj...

Kam s hory Wóžej' date
Šku Wóže šasnje ƚwjate!
To ƚhyscheže wšchitke ludy:
Wóh, Anjes je pšchi naš tudy!
Hdyž pšchiboham lud ƚluži,
Me hrěchow nozy bludži —
Je Wóh daš ƚwoju wolu,
Šswój šakoń wšchemu ludu.
Wóh štajit wšchem je pucžnik,
Šswój šakoń — žadyn piškmit
Šancž njebudže wot njeho!
Wšcho ƚluži k cželcži Jeho!
Cžesč wšchitka Wóhu ƚluscha,
To wopomni kóžda dušcha!
Wóh prawy wěčžnje šnježi!
Wšcho k Jeho noham leži!
Ty šnaješch šasnje Wóže,
Wóh Wótž je našche šbože!
Schtož na Woha wšcho twari,
Tem' wšcho ƚo derje radži!
Šso wjekel w ƚwojim Anješu!
Wóh wšchem' je štajit mjesu!
Škych škutki wobšedžbuje!
Wšchěch hordych ponižuje!
Wóž ƚwoju šacžucž dawa
Šacz do šchtwórtého štawa!
Wóh tym, kiž cžinja hrěchi,
S nim hiščeže maja šměchi. —

Bóh hwdědomnje je ludjom
Dat t kědžbowanju wšchudžom.
Wšchem hwdnika je darit,
So skutki ste by hwarit.

Bóh Knjes je wšchěhomóžny,
Wšchěwědomny a wěczny!
Grěch, njeprawdu wšchu hidži,
Wšcho Jeho wócžko widži!

Bóh je to wěczne hlónzo!
Wšcho pšchinjesč chze na hwdětko!
We hwojim prawym hwdži
W'dže hwdžicž wšchitkich ludži!

Bóh našch na strowy thorjet,
Je póžerazny wohen!
Ma móž, stych ludži thloštacž!
Joh' prawu hwdža wostacž!

Wo prawdosčzi Bóh hwdědži,
Se hwojim ludom rěčži,
We njebjehach, na semi,
Bóh Knjes je nade wšchěmi!

Joh' hlówo je nam hwděza
Ma pucž do rjenšchoh' hwděta!
Tam i hnady Jeho džěcži
Esu sbóžne to wěcznym hwdětki!

Zyrkej a stat.

Roskudne a wažne jednanja stawaja so nětkole mjes syno-
dalemi a mjes duchownymi a druhimi sastupjerjemi našcheje
saksteje krajneje zyrkweje. Dže to wo wutworjenje hłowneje abo
zentralneje zyrkwineje sakby, i kotrejž měle so wožebje tež dohody
wšchěch duchownych placžicž. Sak ju wutworicž, to čžini hłowu-
kamanje, wožebje tón namjet, so maja so do njeje wšchě dohody
wšchěch duchownych placžicž. Sak ju wutworicž, to čžini hłowu-
kamanje, wožebje tón namjet, so maja so do njeje wšchě dohody
wšchěch sakskich ležomnosčow placžicž. Ale jako, tač, kač to
nětkole i dohodami duchownych je, njeńdže to tež dale, a byrnjež
to tu a tam so hawo mjes burami hlóh hlyšecž dač, so je to
pšche wjele hižo, hdyž duchowny tač něhdže 3. abo 4. džěl abo
polozju dostawa wot teho, sčtož ma na sakonskich dohodach do-
stawacž. S našchich buraw a džělacžerjow drje njeby ani jedyn
spokojom byl, by jenož mały džěl wucžinjeneje placžičny dosta-
wak abo wucžinjeneje mšdy, hacžrunje njeje swjetšcha na to t seži-
wjenju potasany. Duchowni su pač swjetšcha potasani na hwoje
měhacžne dohody a trjebaja je najnusnišcho t sežiwjenju a
t hospodarjenju. Sako pač je i wulkeho džěla wožadaw hly-
šecž, so so tute prózuj, wěž tač abo hinač srjadawacž a duchow-
nym tač abo hinač na pomoz pšchiněč. Sastlyšchachmy wožebje
něšcho wožebite se Maleho Budhšchinka. Ešnadž so wot tam
něšcho nadrobnišche napische, so bychu tež druhe wožadny wěž
spytacž mohle. Prawo drje zyrkej ma se hwojimi žadanjemi na
stat, ale prawo mēč a i prawom to pšchylušchne dostacž, je
dwojake. Pišche wšchač so, so so tuta wěž bóršy polěpšchi, wo-
žebje i pomozu němškeho wulkeštata, ale hacž a hdy, to hišcže
njetwěny. Tuž je na wožadach a wožadnych, so, kětkož móžno,
hawi tute wěžy srjaduju, niz jeno dohody duchownych, ale do
žyła žyke finansne abo pjenježne wěžy.

Glattich a muchi.

Stary Glattich, we hwojim čžaku wulžy lubosčiwny a čžicho-
myšlly farač we Württembergstej, njejedžesche w pošlednich lě-

tač hwojeho žiwjenja storo ničžo druhe hacž w mlóžy rajš.
Kas w lěcznym čžaku, hdyž je jara wjele muchow, jeho wožebne
knjeni wopyta. „Ale“, ta džesche, jako jemu t wobjedu schlicžka
w mlóžy rajša na blido stajichu, „tač móžecže Wy, knjes fararjo,
telko muchow dla jěcž? To ja njemohla tač wotoko hēbje
čžěpicž.“

„Šnadna knjeni“, starž snapšecžiw, „stawa wšchač je so
nač wšchěch wulka došč. Šlejšče, mucham t spodobanju ja hēš
ruba jēm, a ja hym teho mēnjenja, čžiste blido je runje tač čžis-
tač čžisty rub, a dawa so tež lóžšcho sašo smyčž, dylti rub wu-
plokacž. Šdyž nětko moja schlicžka jědže na blido pšchiněže, so
čžizu wosmu a sežinju na nje tu a tam kusčicžl rajša. Ma to
schllu pšchirny, so njeby žana muchy do njeje padnyla. Mjes
tym so so potom t blidu modlu a pošydnju, su so moji hošcže
tež sešydali a mje na pošoj wostaja. Luby Bóh wšchač ma wšche-
lake štworjenja we hwojim hwděče.“

S bliska a i daloka.

Zyrkwine pohřebne sawěczenje, wo kotrymž bē tu tydženja
rěčž, dyrbjalo so tu w Sakstej pšches žyhu zyrkej pšchewjesčž, kač
so to druhdže stawa, na pšch. w Medlenburgstej. S tym dobu-
džemy i dobom něšcho, sčtož najlěpje jadžewa wupšchestrěwanju
jeneho druhého sawěczenja. Ešu mjenujžy hwoobodnosmyšlenti
— Zentralverband proletarischer Freidenker — satožili sawěcže-
nje ja pohowanje se spalenjoni — Feuerbestattungsversicherung,
tola jenož i tym wotpohladom, jich wjazy a wjazy t hēbi sežah-
nyčž pšches to položenje, kotrež tajke sawěczenje tym pšchinjeke,
kotřž so wobdžěla. Sawěcžnje so tač pšchewjedže, so pač hacž
t hnjercži, pač hacž na 20 lēt dohwo wěšty pšchinosčl placžič, pač
tož na jene dobo wěštu sawěcženštu jummy saplacžič. „Volks-
kirchlicher Laienbund“ chze, so by so w lóždej wožadže pišarňa
ja tuto sawěczenje satožilo. Wobžarowacž dyrbinny, so je tuto
„jednocženštwu laikow zyrkwje“ tač malo snate w našchich wo-
žadach a tač malo pšchirnišchawarjow namala. A tola bychu
wěčitžy laikowe, wšchě stawy našcheje zyrkwje w tutym wojo-
wanju zyrkwje a wěry wěšty fruty žylk tworicž dyrbjeli. A
to chze tuto sjednocženštwu byčž.

— W Čžorutny Kolmzu smēja ujedželu Cantate hwojedžen
šwontowneho mišionštwu. Knjes farar P. Mrošak-Srodžič-
schčžanski smēja tam hērbške přědowanje. Čžab a porjad hišcže
wojjewimy.

— „100 hritnow“ čžitaja našchi čžesčženi čžitarjo a našche
čžesčžene čžitarški wot hāprleje hēm na našchim kopjenku sa pla-
čžičnu na 2. hērtllěta. „To njemóžu hawo jene jětko t tomu
trjebacž, so bych jo saplacžicž mohla“, praja našche hospošy,
nještorža pač dale, ale daja to jětko žyke sa našche nabožne ko-
pjenko a jeho džělo sa Knjesowu zyrkej tu pola nač.

— Wštwanjanje. E. w B. sa Cantate. — M. we E. sa Rogate.

Biblija — čžab — čžlowjet.

18. tydžen, wot 29. hāprleje hacž do 5. meje.

29. Cantate. Mat. 28, 18—20. — Rh. 683. — Rom. 10, 1—8.

30. pōndžela. Pš. 39. — Rh. 492. — Rom 10, 9—21.

1. wutora. Pš. 40. — Rh. 28. — Rom. 11, 1—15.

2. hrijeda. Pš. 41. — Rh. 308. — Rom. 11, 16—36.

3. sčtwōrtk. Pš. 42. — Rh. 567. — Rom. 12, 1—8.

4. pjatk. Pš. 34. — Rh. 163. — Rom. 12, 9—21.

5. hōbota. Pš. 44. — Rh. 3. — Rom. 13, 1—7.

Samolwity redaktor: farar W h r g a c ž w Rosčacžich.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njech ty spěwaš
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech éł khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

Šserbske njedžeske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihcizšcžeńni a płaczi ščtwórtlětnje 100.— ěr.

Kantate.

Matth. 28, 18—20.

Wulki knježer wulke kašnje dawaja. Wščitzy poddanjo wot jeho knježenja derjeměče wocžakujaja. Knjes dyrbi tole dowěrjenje špokojicž. Wóže-li to, ma jeho knježstwo wobstacže. Šastojnizy šwěru džěłaja, kóždy móže šwój dom šastaracž, dawki šo dawajaja, wóšto je hotowe k wojowanju. Na mozy a na dowěrjenju zply porjad wotpocžuje. Dobre šakonje tworja ludowe šbože. Wudry a dušchny knježer ma džakownych poddanow, ma pomniš we wutrobach.

Šadyn knježer njeje ženje wjetšchu abo tajku wulku kašń daš tajž Jesuž. Šeho kralěštwo njeje wot šwěta, ale tola na šwěče a na šwětnje waschnje šaložene a šarjadowane. Šeho kralowška wola njesow nješnaje a wščitke cžaby ššekrocži. Šeho póšli dyrbja wščitke ludy wucžicž. Še to móžno? Wěšcže niz ša jeneho, a by runjež Pětr abo Pawol był. Ščto je cžłowške žiwjenje k ššewjedženju tajkeho hoberškeho nadawka! Ěštottki k temu nje došahaja! Ale daš je Jesuž tajku kašń, a hdyž ju přeni póšli šu jeno móhli šapocžecž dopjelnicž, tež hacž do našeho cžaba šyrkej ju hišcže njeje móhla zply wuwješcž, Jesuž ju tola njeje do pomětra řečal, ale jeho škutł šo dyrbi tež dale štacž. Wulke wóšto póšlow je wucžahnyło. Šesufowe knještwo je najwjetšc a je wěcžne. My małowěritwi šo njetriebamy bojecž, šo hdy móž Šesufowa ššestanje, hdyž šu Pětr, Pawol, Polhčarp, Šhprian, Šieronimus, Augustin, Luther a Šinzendorf ša njeje wojowali a wón šam hišcže rukuje nad nami.

Wulkošcž kašnje nam šjewi wulkeho knjesa. Šdyž na wobšah kašnje hladamy, móžemy widžecž, šo zply šwět nušnje taj-

teho knjesa trjeba. Ma najšěpšchu wucžbu, ššchinješe najwšcšcše prawo, šawjedže najrješišči porjad.

Jesuž cže k našemu šbožu knježicž! Wěrnoscž, prawo, porjad šu dobroty jeho wšcnošcže nad nami!

Šěkotši praja, šo nětko žaneje wšcnošcže wjazzy nimamy, šo je lud šam š knjesom a ništo njewě, hacž budže hdy derje š ludom štacž. Dowěrný šo Bohu! Bóh wščitko k dobremu kónzej dowjedže. Ale dženska hižo wěmy: wšcnošcž, kotruž w Jesužu mamy, je nam wostala, a ta běšc wot wšcneho špocžatka najwažnišc a ša našich wótzow, ša zply lud, ša kóždu wutrobu. Cžłowjel njemóže šam šwój knjes bycž. Šemu je wjele dowěrjene, ale Bóh je tola š knjesom nad nim. Wšcchomóznemu ništo nje wucžeknje. Bóh šo njeda ša šměch mēcž. Tuž njemóže ničžo tak wažne bycž hacž wo Bošy a wo Božej woli došcž nawjedžecž. Wěrnoscž je hluboše žórlo šboža. Ša wěrnoscž šyrkwoje a ššule twaricž, ša wěrnoscž wutrobny wohrěwacž, š wěrnoscžu je napjelnicž, to je škutł, š kotrymž šo ludžom wšcno šbože ššišporja. „Wucžcže wšcittkich póhanow!“ praji knjes Jesuž w šwojej bóšškej pošnomozh, w kotrejž móže wón rje: „Mi je data wšcittka móž w njebjěšach a na šemi“.

Šraičej šo, luby cžitarjo, hacž je tebi wšcittka móž data, šo móhł šam ša wšcno štacž, ščtož šo k twojemu šbožu hodži! Šdyž šy tak žitny, kaž by to móhł, dyrbišy šššidacž, šo šo š tym mylišc. W Jesužu šščinđže pošna wěrnoscž: Boži šud je nad tobu, ale Bóh cže tvoje šbože, cže w Jesužu wumóz a wodžicž a pošwšcicž. Wjes tuteje wěrnoscže šy šhubjeny, šy šam šebi nješšecžel. Šod šwětkom Šesufoweje wucžby šy na dobrým pu-

hdyž mějachu křivile, a skladjachu jón pola Ondražitez. Do lěka běchu tež po kulojte drjeto dojěli, s tuteho wuhotowa žebi Method, hdyž mějesche to kuf křivile, koliki, chyzsche zyle žwoje wobkedžeństwo s plótom wobdawacz.

Tu dóndže njejabzy s Ondražitezom srudžaza powjescz. Sich džowla Hana pišasche, so je jej muž na woczi sšhorit a so je lěkat poruczil, so dyrbi so hnydom domoj wrócizcz, nočze-li woblepicz. Tuž dyrbja so to na domojpuč podacz, kaž bórny muž s šhorownje. To bě srudžaza powěsč. Kaž czežo by jim to priedy pschi tym bylo! Nětkole pať, hdyž so to móžachu modlicz, džachu jenož: „Doměmy so Bohu! Sdyž wón to dopuščezí dyrbimy jo snjescz!“

Šsamžny tydžej, jako pola Petraschez wschitko se kwašej pschihotowachu, na kotruž běchu tež swuczeneho waschnja dla

Ondražitez pscheprošyli, tutón tydžej runje wrócizchtaj so šhoru pschichodny žyn a džowla, kotraž bě po pučzu tež šhorita, domoj. Dorfa njemóžesche družka bycz, mějachu domach wjazy hač doscz czinicz. Njebly-li Method byl, njebychu do žyła do czinicz móhli a njebychu žebi s nikim radzicz móhli.

Džowla Hana džiwasche so, schit je to starschim tať s pomoz. Tuž powjedachu jej Dorfa a macz, haj žamo nan, kajkeho wotrocžka je jim Bóh do domu pošlat. Tež Josef, jeje muž so džiwasche temu, prajesche pať tež: „Jeho hłóš je mi tať snaty, jako bych jón hižo ras něhdže žlyšchal!“

„Schit wě, hač so to hižo ras setkaloj nještaj. My njewěmy, ani s wotkal je žem. Wo žebi ženje njerěczí, ale s teho, schitž rěczí, spóšnajemy, so je daloko po žwěczje wošoko pobyl.“
(Potracžowanje.)

Njedželu popoždnyo.

Kať to bě tehdy w rjanych lětach džěczatstwa, dawno sajšlych, na to žebi myšlu dženzka njedželu popoždnyo, hdyž tať žam tu žym w žwojej žstwicžy, kať bě to tehdy njedželu popoždnyo? Njenje bě! A lěpje tež hač nětkole! Lěpje, njemyšlu to na hospodarstwo, na pjenješ, na politiku, ně na to niz, myšlu pať na to, kať to pola naš domach bě a kať to do žyła bě w tym schitž nabožinu, pobožnoscz, domjazu nutnoscz a femschilhodjenje a njedželu do žyła nastupa!. A w tym bě lěpje! Wbo niz? Praj ně, mój luby starý žerbški nano, moja luba stara žerbška macz, praj ně, jeli so móžesch! Wěm, so so mnu prajisch: lěpje bě w tutym!

Njedžela! Ženu kaž druhu žhodžeschtaj starškej femschi, nan kóždu njedželu, macz wotměnesche so s holzu. A hač dolhi tež tón pučz, žhodžili žmy jón pschezo rad, tež pschi deschezu a žněš, pschi wětrje a žlónzu! Wěm, kať ras s nanom žepje měřachmoy. A potom bychmy domoj pschischli. To přenje, schitž by nan cziniť, by bylo, so by „Žomhaj Bóh“ czital. By-li runje tež „Mižionski Božol“ žobu pschischol — nan noschesche sa žyłu wjež žobu, — bychmy my džěczí do wžy bježale a jón do domow rošnoschowale. Macz by mjes tym wobjed dohotowala a s holzu šfót wobstarala. Potom bychmy wobjedowali, njedželu wěšo „njedželski wobjed“. Žene pať bě njedželu kaž wschědne dny to žame pschi wobjedže: spěwachmy šhromadne blidowe paczerje s blidu a wot blida!

A potom bě tu lube njedželu-popoždnyo! Nan wsa předarške knihi a žyžže so sa blido, staji žebi nawoczi — njewidžesche wjazy tať derje doscz — a czitasche nam předomanje abo tola modlitwu. Macz by pschi tym pschi wofnje na konopeji žedžala a žwojimaj hewaf ženje spróžnymaj rukomaj wotpoczowacz dala. By-li tu ta domjaza nutnoscz škonežena byla, by sa „njedželskim“ abo „mižionskim“ kopješkom pschimala a czitala; tež „Šserbske No-

winy“ běchu tehdy hižo pola naš domach a schitž njebly žobotu křivile měť, by je njedželu popoždnyo czital.

So njesapomnju: By-li nan ras sněkasche pschicžiny domach wostat, žnadž so by jeho noha bolata, na kotruž kuf czežpješche, wofebje pošlednje lěta, by dopoždny s tymi, kiž hewaf domach běchu, nutnoscz s předarškimi knihemi džeržaf. Macz by to tež hižo dopoždny tať czinila, by-li pschi jeje njedželskim wobstaranju w kuchini a hródži někať s tomu doščka; njebly-li to, by to škondžene w šhromadne nutnosczí abo žama sažo wurunala.

A hdyž my džěczí tehdy hišesche njedopóšnachmy, kať rjane a pěčne a wobšbožaze je tajke njedželu popoždnyo domach w staršchiskim domje tam w naškej czichej žerbškej wježy, nětkole to dopóšnatwamy a se želenjom spominamy na to, so je to wscho nimo, pschesche nimo, kaž tež lubaj starškej pschesche woteńdžeschtaj s tuteje cžafnosczje. Kaž džěczí žu, — a my běchmy tež jenož džěczí! — bychmy žebi tež my dyž a dyž won žadale s czichiny doma a dwora do towaršchow a towaršchow s wježenju — a njeporješčuju! — s harowanju. A bychmy tež druhdy woteńcz móhke, niz pschezo, ale pschezo haťle potom, hdy bychmy najpriedy žobu nutnoscz džeržale.

Schit bych dženzka sa to dať, bych-li móh hišesche jako džěczó tajke njedželupopoždnyo měcz a dowužiwacz w staršchiskim domje! Ale dawno nimo! Nimo to rjane, nimo tutón cžaf, hdyž lěpje bě! So bych to mlodžinje, džěczóm našeho cžafa doprajicz, dowupowjedacz, došwalicz móhť, kať rjenje to bě, a schit parija, jeli so to nimaja, njepytaja, žebi njewaža! A njesbudžmy a njemyšly žo: Na džěczoch a mlodžinje to w našchim cžafu jenož njcije, so je to hinať, ale tež na — staršchich!. So bych tola našchi staršchi tať žobu so mnu wrócžoschli do jańdženych lět a wopominali, schit tam mějachu tež wofebje w staršchiskim domje njedželu popoždnyo! A so bych s žylej staršchiskej lubosczu a starosczu wscho czinili, so bych džěczí mēke wscho dobre, to najlěpsche, a mjes tutym tež njedžele, kotrež žu wopravdže to, schitž chzedža bycz: njedžele! A hdyž džěczí, mlodžina, to nočze — kaž to mlodžina je — žyle frošymicz a žapschijecz a žobu czinicz, so bych tola pschi tym wostat a na tym wobstali. Džěczí a mlodžina žo jim sa to hišesche džafuje priedy abo pošdžičho! —

Njedželu popoždnyo! Kať rjenje, kať czicho to bě. Potom nan žebi kuf drěmny, a tež macz! My běchmy w dworje abo na jahrodže. A potom běchmy sažo wschitžy šhromadže pschi schalžy njedželskeho žhoseja. A tať pschindže wječor a sažo běchmy měli rjanu njedželu!

Njedželu popoždnyo. Něschto wofebite bě tež, hdyž so nan abo macz hotowaschtej abo tež wobaj, džěda a wowku wopytacz w njedalotej wježy. Něchtón by pschezo žmēť žobu hič. A pola džěda a wowki tam bě to rjenje. A cžehodla? Dofelž tež tam tať bě, kaž domach njedželu popoždnyo. Wěschtaj tola džěd a wowka šprawnej, wěrnaj žerbškej kšesčezanaj, kotrymajž bě njedžela žwjaty džej, Boži džej a jón Bohu a žebi a druhim sa tajki wuhotowachu a žwjeczachu. A wječor, hdyž so cžmicžkasche, džěchmy sažo domoj. Kať bě to rjenje pschi žwjatocznej njedželskej czichinje, kotraž so s cžmicžku lěhasche na plódně žerbške hona! A hdyž s tomu mēžacz s žwěšdžicžkami žo s nam dele pošmēwofwasche! A potom běchmy dom! S wjetscha naš witasche hižo žwěza psches wofna, hdyž do dwora šstupichmy. Wěchmy drje žo sažo kuf šakondžili pola džěda a wowki! —

Doho to něť njetrajesche, a nózna czichina knježesche we dworje a domje!

Dw, šbožowne cžafy to! A šbožowne džěczaze lěta! Kať

tórne to džeczo, kotrež je njeružije takle se staršchimaj nanajrjeišcho! Pať sjeba šo wone wo bohatstwa, wulke sa czaš žiwjenja!

Njedželu popođnjjo! Šwjedž jo, wužiwai jo, młodžina ty, džeczo ty! A, nano a maczi, ty šo staraj, šo bychu to džeczi mohle a wój šobu!

Zyrkej a stat.

Wo Łužicy czaša nětkle šwobodnosmyšleny rěcznik wokoło, kotryž pod hełtom: „Heraus aus der Kirche!“ pšchednosčki džerži. Štrožimy šo teho? Czaš a lud da šam na to wotmołwu, a šda šo, šo by to nětkole hižo něšcto i tuteje wotmołwy šlyšhecž byšo. Lipsk je ta semja, na kotrež šo wošebje horzo wojuje pšhecžiwjo zyrkwi a pať tež ja zyrkej. Runje wot tam šo piša, šo bě 1920 škoro položja džeczi i ludowych škulow ja moralne rošwucžowanje šamotwjennyh, wopušhecžiwšchi nabožne rošwucžowanje. A nětk jutry 1923, hacž runje šu jara ja moralne rošwucžowanje wabili, je ša tuto je 4963 džeczi jenož 1396 šamotwjennyh, ja nabožinu pať 3271 džeczi, wo 296 džecžoch njebě hišheže šhonicž, ščto činja: — Tute a tež druhe woblicženja šwědeča ja to, šo wjetšchina staršchich w Šakškej šebi nabožne wufublanje džeczi pšheje.

Brěni šhešecžijenjo.

Brěni šhešecžijenjo njemějachu šo tať derje kaž my. My na pšchiklad šo njedželu šwoju najlěpšchu draštu woblecžemy a damy wješetemu šwonjenju i wěže šakšincžecž, a potom pšchikhadžeja wješni ludžo w dołhich pišanych rjadach po pólnych pučach a na drohach, a špěw šemšcherjow šlineži mōznje i wotewrjennyh zyrkwiach durjow do wješki, šo je to radošč pošluchacž. Tať to něhdy njeběšhe. Póhanšy šhěžorojo a jich bohotojo šhešecžijanow na wišhe mōzne wašchnje potłócžowachu a pšhešecžehachu. Pšchetož woni wěrnosč njelubowachu a mējachu strach wo šwoje póhanške temple, a nočžychu, šo by trapjeny lud š spōšnacžu pšchischol. Tu šo šta, ščtož bě Ješuš šwojim wucžobnikam tať hušto do přědka prajil: „Woni budža waš pšhešecžehacž a podacž do žakosče a budža waš moricž, a budžecže hidženi mojeho mjena dla wot wšchitkich ludži.“ — Ale šhešecžijenjo tež wjedžachu, šo běšhe wón prajil: „Šbōžni šče wy, hdyž waš ludžo prawdosče dla pšhešecžehaju; tehodla budžecže wješeli a šradujecže šo.“ Tuž šo woni tež w pšhešecžehanjach wopofašowachu kaž škoto w šchtrěještej pjezy. Wohen njesamōže škoto šnicžicž, ale jo wot šplawa cžicž, šo šo hišheže rjeišcho šlyšheczi.

Pšchede wišhem pať hidžachu wyšozny póhanškeho šwěta šwjate šhromadžiny šhešecžijanow. Woni roššchěrjachu wo nich wšchelate šte prajenja a pšchikłodženja. Pšchetož jich cžiche bōiške žiwjenje wosta šwětnje smyšlenym potajne a běšhe jim wufměch a i pohōršchom. Tehodla woni šhromadžiny šhešecžijanow tajnje wufšlědžowachu, dawachu je wofakam wobštupacž a hušto wšchitkich šurowje moricž abo šjawnje špalicž a wotprawicž. — Šola šhešecžijenjo cžim nutrišcho šhromadu džeržachu a tať derje wišhe štrachi kaž tež cžajne šubla bratrowšy mješ šobu dželachu. A nješmēdžichu-li šo w cžłowškich bydlenjach na wšach a w městach šhromadžowacž, dha šhadowachu šo w podšemiškich přōšdnjenžach a lěžach a šhwalachu Šoha. Š.

Š bliska a š daloka.

Wo Drježdžanach bě wo tydženju po Misericordias Domini „tydžen šnutsšowneho mišionštw“. Wobdželiko je šo na tu-

tych wuhotowanjach jara wjele a wušpěcha je tež wjele bylo. Šłowna šhromadžina wotně šo wutoru, 17. haprleje, wo šakš wuštawa diašonšow. Š rošprawy wo džele šandženeho lěta bě šlyšhecž, šo je šnutsšowne mišionštw ša Šakšu na 67 millionow hrišnow pomoznych pjenješ rošdželiko na wišhe te pomozne wušrawy a šutki šhešecžanškeje lubošče wo Šakškej; wulka šberka š wotpomhanju nušy šnutsšowneho mišionštw je hacž dotal wunješka na 27 millionow hrišnow. — Pšchi tutyh licžbach a pšchi wulkej nušy, kotraž je mješ tymi najšubjeišchimi wo kraju, dyrbišch šo prašhecž, šelko šy ty to š tomu šobu daril abo šelko niz, a ščto šmy š wotpomhanju tuteje nušy cžinili a ščto niz. — Školleka pošutneho dnja je lěška wunješka 2 800 000 hrišnow. Tutón pjenješ šo rošdželi, kaž je namušnišcho a mōže wjele nušy polōžicž, wšchitkow wěšo i molom niz. — Šłowny pšchednosč jednaje wo tym wažnym, wošebje nětkle wažnym praščenju: „Šnutsšowne mišionštw a šjawnje špomozecštw (Wohlfahrtspflege)“. Dopofaja šo, šo je špomozecštw pšhes šnutsšowne mišionštw wo wjele šaršche hacž to pšhes štat; to šo žada, šo byšchtej štat a šnutsšowne mišionštw tuto špomozne dželo doškonjašej wo pšhesjednosčej a šhromadžej. — Wo zyrkwi Šw. Marije (Frauenkirche) bě šwjatocžny šwjedžen šnutsšowneho mišionštw. Šrajny biškop Šhmelš přědowawšhe wo šłowje: „Šako Ješuš tuch ludži wuhlada, běšhe jemu žel tuch šamych“. Šena wječžorna šhromadžina pošicžej pšchednosč Šarlinškeho mišionškeho direktora D. Šüllkruga, kotryž wažny a šajimowy pšchelah poda wo „75 lětach šłowneho wubjerka šnutsšowneho mišionštw“. — Nimo toho, ščtož je tu našpomnjene, šo hišheže mnoho druheho i džela a wodžele šnutsšowneho mišionštw pošicžej, kaž na pšchiklad i najnowškeho wotdžela šnutsšowneho mišionštw, i teho t. m. „mišionštw pošaušow“. — Tež wšchelate druhe pobožne wotdžele šnutsšowneho mišionštw wotněchu wo tutyh dnjach šwoje šhromadžiny, tať na pšchiklad „Šwangelški šwjajš nowinaštw ša Šakšu“, „Šwangelški šwjajš ša žōšku młodžinu“ a druhe. — Šnutsšowne mišionštw bě šwoje wōjška šwofalo na šhromadu, a wono šo šjewi, šo šu tu mnoho pošupowazych, do přědka cžerjazyh mozow pšchi džele; bu widonne, kať šo tu na tym džela, šo by šo žyše žirjenje luda i mozami ewangeliona najelniko. Tuž, ščto chžyl to našdala štačž? Wšchitzy šobu do džela! Ščtož šhešecžan je, do žyła hinať njemōže, hacž tať abo hinať šobu dželacž.

Wo Czornym Šholmzu njeměje, kať bě tu tydženja šmyšnje pišane, Šrodžišhečjanški šarať ale š. šarať Š. Wrošak-Šetlicžanški šwjedženške Šože šlužby šwotšowneho mišionštw: wo 8 hodž. šer šku, 1/2 10 hodž. něm šku a 11 ša džeczi.

Šištowanje: M. wo Š. ša Rogate (abo Šože špicže). — W. wo W. ša Šraudi.

Biblija — czaš — cžłowješ.

19. tydžen, wot 6. meje hacž do 12. meje.

6. Rogate: Mat. 6, 9—13 — šh. 312 — Rom. 13, 8—14.
7. pōndžela: 1. Tim. 2, 1—3 — šh. 540 — Rom. 14, 1—9.
8. wutora: Šf. 104, 27—35 — šh. 382 — Rom. 14, 10—23.
9. šrjeda: Jan. 16, 23—33 — šh. 313 — Rom. 15, 1—23.
10. Šože špicže: Šap. šl. 1, 1—11 — šh. 119 — Rom. 15, 24—33.
11. pjatk: Šf. 110 — šh. 124 — Rom. 16, 1—16.
12. šobota: Jan. 17, 11—17 — šh. 125 — Rom. 16, 17—27.

Šamolwity redaktor: šarať Wyracž wo Šoščacžach.

Cžišhecž Ššmolerjež knihcžišhecžernje a knihaťnje, šap. družštw i wobmj. rušowanjom wo Šubšchije.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Naposj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosó da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ól khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

Šerbske njedželske kopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Šmolerjez knihicziščezetni a płaczi ščtwórtklnje 100.— hr.

Rogate.

Matth. 6, 9—13.

(Šwjatý Wótczenasch.)

Rogate, t. r. modleže so, je mjeno a napominanje džěńńiščeje njedžele. Wěsch ty, luby čžitarjo, psches čžo so čžłowjetojo psched wščitkimi druhimi stworjenjemi wusnamjenja? Niž jenož psches wěry khód, rjanosčž sčtaltá, wuschitnosčž ruki, dar rěčže, ale wjele bóle hiščže psches modlenje. Čžłowjet je jeničžle byče na semi, kotrež so modli. Čži čžłowjetojo, kiž so njemodla, ničžo pschecžitwo temu njewopokažu, pschetož woni najwjetšeho prawa, se swojim stworicželom, se swojim Wótzom rěčžecž, ředžbu nimaju.

Wschelate modlitwy so. Tež póhanojo maju swoje modlitwy. Nam šchescžanam je nasch Šnjes a Šbóžnik šam swojaty Wótczenasch jako pschikladnu, haj jako najdospołńišču modlitwu dał, niž w tej myšli, so nješmeli žaneje druheje modlitwy wuspěwacž, ale w tej myšli, so dyrbi wopschijecž so. Wótczenascha so we kóždej modlitwoje wospjetowacž, hdyž dyrbi prawa Bohu spodobna modlitwa byčž, modlitwa w Jesuškowym mjenje. Šswjaty wótczenasch je šwěrný pschewodžer wščitkich, kiž Jesuša lubo maju. Pschi naschej šchycženizy je so wuspěwał a pschi naschim šhowanju budže so da-li Bóh jako wuspěwacž. Pschi kóždej Božej šlužbje, pschi kóždym žyrkwinym škutku, pschi wšchelaticž šchescžijanskich šhromadžińach a ščtó wě, kał husto hewał hiščže wot pobožńych dušchow so spěwa. Ale kał husto žana modlitwa njeje, ale jenož rěčž hubow, hdyž wutroba so šobu njemodli a nasche myšle po swojich pučžach řhodža. Luther je tehodla prajil, so je swoj. wótczenasch najwjetšiči martrač. Kaž je biblija kniha wščitkich

knihow, kał je šwj. wótczenasch modlitwa wščitkich modlitwow. Prašchejmy so, kažke myšle a rošřudjenja ma w naš wubudžicž.

„Nasch Wótcže!“ abo kaž šmy my šwucženi prajicž, Wótcže nasch, kiž so w njebjeschach“. Š tutchi šłowami nasch Šnjes nasche myšle horje ř njebjescham wjedže. My řhudži čžłowjetojo šměmy wulkeho šwójateho Boha, psched kotrymž šwěty řschepotaju, psched kotrymž šmy próch a popjet, kiž je wščitko čžinił, wščitko řđerži a wodži mjenowacž „nascheho Wótzá“. Šemu šměmy najřjeničhe, najľubošńičhe, dowěrenje řbudžaze mjeno „Wótz“ dacž. Wón řnaje mje, řčtó ja šym a kałki ja šym. A hačž runje mje řnaje se mojimi šľabosčžemi a hrěchami, mje tola wot so njestorcži, wón so řa mnje řtara, čže jenož moje derjeměčže, haj ľubuje mje. Šo praji nam nasch Šnjes, kiž je so šam řa naš řodal, naš wot Božeho hńěwa wumóhł a Bože woblicžo řažo pschitwobrocžil řažo ľubym džěčžom. Šał krašnje je Luther nam to wuložil: „Bóh čže naš ř tym wabiečž, so my wěricž dyrbimy, so je wón nasch prawý Wótz a my jeho prawe džěčži.“ Haj tuto: „Wótcže nasch“ je wabjenje na wščitkich, so bychu tola prawje pilnje ř Wótczej w njebjeschach řšli. My nješměmy jenož, my dyrbimy ř njemu pschicž ř wěšty m dowěrenjom, kaž džěčži ř šwojemu naněj. A niž ty šam. „Wótcže nasch“ spěwamy. Šuto šłowěčžo „nasch“ je šłowěčžo ľubosčže. Šha špominaj, luby řschescžano, na žonu a džěčži a wščitkich twojich ľubych, šha špominaj na wščitkich twojich šobušchescžanow, tež na twojich njepšchecželow a pschecžitwotow a tež na žny daloki, řchěroki šwět a šup šo ř nimi wščitkimi psched řnadny řhrón twojeho njebjeskeho Wótzá a porucž tebe a řič do jeho wšchewomóžneho řčřita a řohnowanja. A hdyž so hńěw a řidjenje, řawisčž a njepopschecža we

twojej wutrobje so hibaju, dha rjektí hebi: hańbuj so, njespěwascí ty Wótče našch? Njeje jedyn Bóh a Wótčez, kiž je wšche wschitkich a we našch wschitkich.

Šdňž pať tebi dwělowanje pschindže: ale tať wjele jeho džěczi je, móže dha wón na wschitke spominacž a sa wschitke so staracž? Njebudže na miuje sabycž mjes milionami swojich stworjenjow? Praj hebi tola: wón je njebjeski, bójški Wótčez, wěczny, wschehomózny, wschehomudromny, wschehomědomny, wschehomudry a móže psches měru činicž pschewschitko, schtož prořymy abo myřlimy. Kať semški nan hłób swojeho džěscža a hłobow wjele wolazyh džěczi hlyšči, tať hlyšči twój Wótž twój hłób a jich wjele. Kiž so k njemu wolaju.

Schto pať dhrbimy wot našeho Wótza w njebjeskach hebi wuprořycž? W přěnich tšoch proštwach našch knjes naš wuczi, našche žantšne bóle abo mjenje žebicžne myřle a pschecža podtkócžicž a so wo swojczenje Božeho mjena, wo pschindženje jeho kralestwa a so jehw wola so stanje kať na njebju tať na semi, so staracž. „Šswjeczene budž twoje mjeno.“ To njeje proštwajenož ja duchownych abo jenož ja njedželu, kotraž drje je žyle wořebje swojczenju Božeho mjena swojczena abo sa Boži dom. hđžež Božemu mjenu spěwamy a modlitwami a kherluschemi. Njepłaczi sa kóždy kschescžanski dom, sa kóždy staw, sa kóždy džěi: swojczene budž twoje mjeno? Šdňž hospodať rano domjazu nutrnoscž džerži, hđňž macž wječzor swojim džěcžom wječornu modlitwu spěwacž daww, hđňž bur pschi swojim džěle posastanje a ruzy styšnywšči pschi hebi myřli: Kať je Bóh jara dobroczíwy, abo hđňž mišchir mjes swojimi džělaczerjemi město žakrowanja dobre a wužitne rěcže wjedže a stare a nowe je swojeho šhonzjenja jim powjeda — hlaj, to wschitko rěka: swojczene budž twoje mjeno. Psched kať wjele hrěchami a jashom a njecžištimi žortami bychmy wobarnowali wostali, kať někotre šymjentne sorno dobreje wucžby a šwěrneho napominanja móhli wuřytwacž, kať wjele lubošnišcho by so wscho mělo w našchich swojbach, towatštwach a džělaczerjich, hđy bychmy to wopomnili: swojczene budž twoje mjeno! Šdňž pschi přěnej proštwaje na to spominascch, kať wjele jich hižo jako džěczi Bože mjeno wotřwjećza, kať wjele hewať pobožnych kschescžijanow Bože mjeno njewužitnje wuži-waju, a šłonežnje, kať husto so sšladnosče mē, tajšim hrěcham napschecžiwu šstupicž a njěšby tajšu sšladnosč wužiwal — kaťte myřle a rořbudženja potom přěnja proštwu w tebi šbudži, to tebi tola twoje šwědomje praji. Komuž je přěnja proštwu šhutna naležnosč, tón druha rad spěwa: „Pschindž k nam twoje kralestwo.“ Drje na kóždy swoje džěio, jasťojštwu, powołanje. Ale njěšbudž a tuteho šwěta, w kotrymž so živy a škutkujěch, swoje wořo posběhnyč k temu njewidomnemu šwětej, k tannemu njebjeskemu kralestwu Božej hnaď, sa kotrež dhrbimy prořycž: pschindž k nam twoje kralestwo, t. r. njěšbudž pschi twojich semškich džělacch twoje njebjeske powołanje. Njěšbudž to jene: twojeje dusche sbožo, wjedž: Bože kralestwo njedhrbisch jenož póhanam pschinyescž pomhacž, ně, wono dhrbi tež bóle a bóle k nim pschincž, do našchich domow a do našchich wutrobow. Na to cže dopomni druha proštwu. Bože kralestwo je šbóžne kralestwo wšche tuteje semje, njewidomne kralestwo hižo na tutej semi, ke kotremuž so tež ty powołany, sa kotrež dhrbisch džělacž žam na hebi a na druhich sa kotrež dhrbisch prořycž džěi wote dnja, so by pschischto k tebi a k žyemu šwětej. Šenož sa tutón šwět, sa tutón šachodny cžab živy byč, njebju prózy hódno bylo; ale hđyž ja tuto semške žiwjenje jako cžab wuřytwu sa wěcznosč wobhladam, dha a wjeřekošczu psches šrudobu šwěta a prózu mojego wschědneho džěla moje wócžšo posběhnu a troschituju so a woschewjam so a proštwu a a nadžiju: „Pschindž k nam twoje kralestwo“ a wjeřele pschi-

stajam: „twoja wola so stať kať na njebju tať tež na semi.“ Šbóždy cžłowjeť najradšcho po swojej woli čžini. Dwo, so bychmy w našchej najšnutškomnišchej wutrobje a Bohom pschescženi byli, potom žana rořšora njebju byla mjes Božej a mjes našchej wolu. Šomnyř hebi, kať Boža wola so w njebjeskach stawa. Měniš dha, so je w njebjeskach jedyn jandžel, kiž by so praschacł, hđyž někajtu Božu pschikajnju dostanje: cžehodla ma so to štač, abo: cžehodla dhrbju ja to wuwjesč? Ně, tam je posłušnosč, tam njeje žaneho přecžowanja pschecžiwu Božej woli. Šbóžentu jandželej je wjeřele a cžescž, hđyž móže někať Bohu šlužicž, došleš wschitzy Bohu lubuja a cžescža a wo nim wjedža: wón cže wschudžom jenož to najlēpsche. Tuto twjerde dowěrjenje k Božej dobrej hnaďnej woli šjednocžene a lubošczu k Bohu čžini, so a žyła hinať njemóže, hacž Bohu a pošnym poddacžom šlužicž. Šdňž my prořymy: „twoja wola so stať, kať na njebju tať tež na semi“, dha cžemny na lubych jandželow myřlicž a Bohu prořycž: ach, luby Šnježe, daj mi tola tež tajše džěcžaze dowěrjenje a tajšu lubošcz k tebi do mojeje wutrobje a šlamaj staru štu wolu twe mni, so nawufnu ščecžpliwje cžerpicž, hđyž twoja dobra hnaďa wola to tať cže. Šusto nam cžabny pschindju, hđžež wobcžezeni wot wobcžeznosczom žurjenja šduchujemy: Šnježe, wono je došč. Ale kať napominazy jandžel tuta proštwu psched naš štuپی a kaťe nam čžinicž a njescž. šchtož Bóh na naš položi. Ššwěry wotročš, pobožna džowka praji: „Twoja wola, Šnježe, so stať, niž moja šłaba, horda, niž moja husto ška a njerosumna, ale twoja dobra a šwjata wola so stať“, a hlaj, Bóh čžini nam swoj pschach šašo šachodny a swoje břemjo šašo ščle psches tu myřl: jehw wola so stať. Tuto šlowo džěcžazeho poddacža, kotrež je našch Šnjesh w tannem cžěmnej hodžinje w Gethšemane žam so modlit, čžini tež čžemny pucž šwěty a hórki šheluch šłódky, pschetož Boža wola je wschehomózna, kotrež so ništó pschecžiwjecž njemóže, wschehomudra, kotraž hiščcže ženje ničo njeje pschehladať w swojim knježštwje, wschehodobročžiwu, kotraž njemóže a nami šle měnicž. Šehodla, Šnježe, twoja wola so stať, kať na njebju, tať tež na semi.

Šdňž je našch knjes w žunich tšoch proštwach naš nawucžil Bohu prořycž wo wschitko, schtož k Bohu k cžesczi a nam k šbóžnosčzi šluži, položi w šchtwórtěj proštwje nam modlitwu wo wschědny šhlěb ro rta. Štaroscže wo žiwnosč: šchto budžemy řescž, šchto budžemy picž, šchto budžemy so wobłecacž, nělotremuž kulisch, wořebje w našchim cžabny cžezčo na wutrobu padnje. Ale šchtož móže šchtwórtu proštwu prawje a wutrobu spěwacž, temu štaroscže wo žiwnosč, njěšmėđža wutrobu wobcžezowacž. Še tuteje proštwy so njebjeska mōž sa tajše semške štaroscže žorli: Šón Bóh, kiž ptaki pod njebjeskami řěžiwi a lilije na polu wuhotuje, tón tež mi a tym mojim njebudže tradacž dacž. Njemōžža cži, kiž a džěcžazny dowěrjenjom šchtwórtu proštwu spěwaju, na praschenje: „šcže wy hđy nusu mēli?“ wotmořwicž: „Šnježe, ništny žanu.“ Ššwěry Bóh je pomhacł hacž do džěnznišcheho dnja. Šuž porucž tennu Šnješej swoje pucze a měj nadžiju k njemu, wón budže wschitko derje čžinicž. Wuhnacž ducha štaroscže a džěcžazny: „Nlajch wschědny šhlěb daj nam džěnja.“ A hđyž hebi pschemyřišch, šchto Luthew wo wukładowanju šchtwórtěje proštwy — hđyž jo a hłowu njewěsch, hladať hnydom do swojeho kateřisima — wscho k wschědnemu šhlěbej liczi: swojžne sbože a derjeměcže kraja, šrowosč a špokojnosč, cžescž a mēř, pschecželštwu a šubodštwu, njěchajch hebi přjódkowacž: haj, na to wschitko cžzu pschi wuřewanju tuteje proštwy psched Bohu pschinyescž? Š pšatej proštwu: „a wodaj nam našche winy, jako my wodawamy našim winikam“, našch Šnjesh šlubich do cžłowiškeho hubjeňštwu njedže. Cžęža štaroscžow je, kotraž cžęšcho hacž štaroscže wo wschěd-

ny chléb cizích; to bu staroscje sleho hwedomja. Zadyh mjes nami njeje bjes tajseje czeje, hdyž tež jich wjele s lohtomyklnoscju na nju sabycz pyta. Staž je cželo hlodne po wšchědnym chlébje, tač duscha po wšchědnym woadacju. Bože džěczi wjedža, so wšchědnje wjele jhrěšča a niečo njesafluža, khiba lute chlostanje. Dw, wusnaj tvojemu njebjesemu Snjesej tvojju skócz a prošch jeho džěnka, prošch jeho wšchitne dny: Měj scžěpnoscz se mnu a woadaj mi moje hrěchi twojeje wulkeje kmilnosczje dla. A Bóh na tajku kłutnu próstwu tež woprawdže nam nasche hrěchi woadawa, ale jenož pod jenyh wuměnjem, mjenujžy: „taž my woadawamy našim minikam“. W tym leži hroženje: njechasc-li ty kwojim njepsczechelam woadacz, dha kam so woadacza nadžijecz njemóžejch. Wopomú tole: „Njebudžecze-li ludžom jich hrěchi woadacz, dha wam tež njebudže wasch Wótž wasche hrěchi woadacz.“ Sdy bychmy wšchitžy to k wutrobje wšali, tač wjele njepsczechelstwa by wuhafnjene bylo, tač wjele hidženja a wječženja by we wutrobach wotmirělo a wšchudžom, w kóždej wofadže, w kóždej kwojbjje by mēr knježil, dofelž by wutrobne woadacze so namakało dla teho, fiž nam wšchitne nasche hrěchi woadawa. Sdy ty pač woadacze dostač, njesabudž prošycz wo wobarnowanje psched notnymi pschestupjenjemi. Kač kłabe je nasche cželo, tač sly hwět! Staže wšchelake spytowanja jenož jedyn džěn kóbu pschijnjeke, spytowanja wot nuskach a wonkach, spytowanja kłudobny a bohatstwa, spytowanja sboža a njesboža. Tehodla, shtó ty tež by, njenastup žadyn džěn bjes ponižneje próstwy: „Snjesje, njewjedž naž do spytowanja“. Tuta próstwa budže tebje wobarnowacz psched padom, budže tebje wucžicž, kam na so kědžbowacz a tebi psches spytowanja hwěta pschepemhacz hacž k sbóžnemu skóncženju. Tač so poslednja próstwa pschijamnje: „ale wumož naž wot teho sleho!“ Tudy pschi tym wostanje: kóždy džěn ma kwoju cžiwilu. Luther rěči wo slym na cžele a na duschi, potajkim mēni khoroscž, hubjenoscž a nadbēhownja dusche. Sdyž tež pschiindu dny wotpoczinka a wječela po dniach staroscje w pohladanju na tykžkrocžne hubjenstwo jenje, budžemy tola kóždy džěn sažo k próstwyje cžerjeni: wumož naž wot teho sleho. Shtóž to w dobrých dnjach hišcže prošycz njemóže, tón budže w slych dnjach jo hišcže nawuknyč, jo jemu s wutrobny pschiindže: wumož naž wot teho sleho. Tač troščinij so we wšchitkej srudobje semje a spěwaj kēbi staroscje žiwjenja a skóncžnje tež styšnoscz kmjercze wot wutrobny s tutej poslednej, rjanej próstwu, kotraž wuklinčzi do modlitwy: Bóh dčyč, hdyž našcha kóždina pschiindže, nam sbóžne skóncženje wobradžicž a naž s hnadu s teho hubjenstwa k kēbi do njebjes wšacz.

Staž je sapoczatč kwoj. wótczenascha wabjenje k džěcžazej wěrie do Boha, fiž je w njebjesach, tač dže nasch Snjes se kēdmej próstwu nam pokač, so durbja njebjeska nascha domisna byč, hdyž budžemy wumoženi wot wšcheho sleho wěcžnje pola Boha we njewurjeknivej sbóžnosczzi bydlíč.

Wobšěhnyh pilnje wutrobu a ducha horje k Wótžej w njebjesach, so kē njepodnurimy w schumjazym morju cžaka, hwěta a hrěcha, ale we wěrie do naschego Ebóžnika tam dóndžemy, hdyž widžimy, shtóž kmy wěriči a je wšchitkimi wumoženyhmi a sbóžnymi wjele krafnischo spěwamy, s cžimž tudy kóždy kwojaty wótczenasch skóncžimy: „Wschetoz tvoje je to kralestwo a ta mōž a ta cžezē hacž do wěcžnosczje. Samjeń.“ To rěka: Haj, hai, wono so tač stacz durbji. Samjeń.

Zyrkej a stat.

— 7. wurjadna synoda sakseje krajneje zyrkwoje je kwoje pōkēdženja skóncžila, dowuradžiwischi sakoi wo dofhodach a wo sarjadowanju hospodarjenja s lehnstwami. Se to sakoi, kotryž

tole wšcho dospolnje pschemēni a do zpla hinač sarjaduje, bē pač wot wobstejnoscžow, tažkēž so, žadane. Jeho placžiwoscž je tehodla tež na 5 lēt wobmjesotwana; najposdžischo dostanje s 1. oktobrom 1924 placžiwoscje. S nim wurunaja so tač nēkač dofhody wšchěch duchownych, njedozpija pač s molom hišcže tu wot sakonja pestajenu summu. S dobom bu wēž statnych podpjerow do druhich kolijow iwjesena. Wuklostat placži tež Saksej — taž na psch. Bruskej hižo pschezo — bōrny wěšty pjenes, so móže saksa krajna zyrkej skóncžnje tola wulki njedostatč wotstronicž, so jich wjele jeje duchownych jeno malo a njedobahazy džěl dofhodow dostawa.

— Sozialdemokratiska nowina „Vorwärts“ psche a wusnaje: „Zyle hibanje sa wustupjenje zyrkwoje w přenich lētach po wójnje je bóle wēžka módy byla hacž wēž pschewědčženja.

— Pschedpřidawo sjednocženstwa Hamburgskich hospježnarjow je wobsamknylo, so kōbustawam poruczi: „Dothož njeje Hamburgska zyrkwinna synoda se kwojich wobsamknenjow wowanje pschecžiwu alkoholej wuschmornyła, wustupcže s zyrkwoje.“

Na Bože spěcže.

Sap. skutki 1, 1—11.

Ješušowe donjebjespsěcže.

Słóž: Wschitlich swjatkow pschetamarjo zc.

Haleluja saspěwajmy,
cželczmy krala krafnoscje!
Džak a kłwalu jemu dojmny,
fiž so k njebu posbēhnje! —
Ješuš wczěrižy je dobyč,
k Wótžej w dom ko samroczi;
hdyž je w kmjerczi sa naž pobyl,
cžehnje nētko k radosczzi.

Schtyrzeczzi dnjow weschadželsche
po jutrach wón s pōkłami;
rošwucžik jich polnje bēiche,
poko s bōžnyh sticžwšchi.
Na kłubjenje woczakowacz
dōčnje — jich wabjesche.
W mērie jeho wotpoczowacz
krafnje jim bē wječele.

S Duchom kwojatyh kschěcžicž jich
dčyčicze,
kotrychž wuswolik bē kē,
wōšl na sołozenje džěiche
zyrkwoje Božej Ebóžnikkej;
niž w Jerusalmje jeno,
ale wšchud om po semi
pschepowjedacz jeho mjeno
durbja pōšli Snjesowi. —

Jako porěczal bē s nimi,
bu wón horje sbēhnjeny.
Pschewodženy s njebjesimi
wóštkami dže s awobny
k Wótžej w dom do roja jeho
Snjes a sčichča žwjenia,
stw rjenja s nim wōdžic wšcheho.
Ješuš, kłowa njebjeska.

W horjespěcžu krafnym jeho
pōšli a nim hladaju;
do žiwjenja njebjeskeho
s nim kēj horzo žadaju.

Haj! Duž mužstaj w drosčje
jahnjej
Dwoj so stowarschitaj k nim,
w psche wōštkaj w žanej cžaknej
mataj pschpowēdač jim:

Ješuš, fiž je horje wšach
do njebjes nēt widomnje,
budže jōnu s so daty
wam, so jeho widžicže.
Sōnu durbji wam so dštocž
tom čuwō s nim njebjeske;
Sčerstwo durbji wasche wostacz
žiwjenje wšach radoscne. —

Haleluja radoscz me
nētk njech klinczi k njebjeskam!
Sradowanje s B. ha žiwe
duchu wōsbēhuje nam;
Ješuš, kłowa nascha knježi
w njebjeskej nēt krafnosczi,
k nohomaj njech jeho leži
s modlenjom wšcho na semi! —

Sčerscha s su, kralo krafnny,
cž hū a aš k sbóžnej wēcžni scži! —
Podružny nasch kłod je cžakny
tu, dož dostacz pschi tebi
nam so twoja durbji krafnoscž
w niesach dnym kralestwe,
hdyžēž so wēcžna blyšcžiczi
jahnoscž
ja kōnu nam na kłowje.

Wotrocž.

Spikala w kłowalskej rěczi Kristina R o y o w a.

(Wotracžowanje.)

A sažo bē njedžela. Stary Dawit kēdžesche pschi cžoplych kłachlach a kēbi tač pschi kēbi rošmyšowajče. Sacžrunje bēchu wōkna a durje sesaczinjane, klyšesche tola hudžbu a justanje wot Petraschcz hacž k kēbi klincžazel! Tam kławowachu. Kławo-

wachu tehdla njedzeli, dofelz njemjachu zganjo wschodne dny
khwile; jenož i wulkej prózu bėchu jich sa dženka a jutije dostali.

Nadobo woczinja so i czicha durje a i židej khdnje so
Method. —

„Ale witaj!“ rjekny swjehelny starz. „Pšchindžesč tola?
Nó, kaš khobži to pola Waš?“

„Bohu budž džaf, lėpje! Lėkar prajesče, so móže mlody bur
nalėczo jašo strowy bncž, a burowka je hižo stanyla, nječ je
tež hiščezje troščku šlaba!“

„Ale, Methodo, taš tu bjes džela šedžo šebi pšchemyšlowach,
ščto to nětko i tobu budže. Ma-li Ondražik šwoje džeczi tu, a to
strowe, njetrjeba ani wotrocžka ani pastyrja sa krowy!“

„To je taš, budža šami hotowi!“ wotmošwi samyšlenty Me-
thod. „Ja wostanu tu jenož hacž do nalėcza. Po prawom wschaš
nje do žyla wjazy njetrjebaja; bncž hnydom hič mošl, njebncž-
li twaricž sapocžacž a njeby-li hiščezje jeneje wėžki bylo.“

To bė starzej, kaš by jeho něščto tola. „Hič chzeiž, prjecž
hičž? A cžehodla?“ prashesče so šrudny. Ščto chžyli my to
tu bjes tebje sapocžecž? Čži drusy šnadž, haj! Ale starj Davit!
Ščto chžyl tutón bjes tebje sapocžecž?“

„Macže nje lubo?“ Method wša starza do šwojeju rukow,
kaš tehdy, hdyž bė jemu wo nješbožu powjedaf.

„Njepraškej so hašle! Šsamo, byl-li ty krej wot mojeje
krowě, njemohla meja wutroba tebje bóle lubowacž!“

W ištwičžy bu cžicho.

„Dopomnicže so, ščto wam ras našymu šlubich?“

„So chžyhe mi něščto powjedacž? Dwo, dopomnju so
derje!“ jawoka šchėdžitwž. „Čžakam hižo dawno na to!“

„Nó, chžych wam powjedacž, cžehodla mam waš lubo!“

„Mje?“ džitwasče so Žid. „Ja šebi myšlach tehdla, dofelz
so wschitkič cžlowjekow lubujesč a dofelz šebi to Šhrystuš wot
tebje žada.“

„Daj, dofelz Šnjes Jejuš to pšchifasuje, wón, kiž je prajit:
„Šbožo pšchindže wot Židow!“ Njelubuju waš jeno jako cžlo-
wjeka, ale tež jako Žida; pšchetož Žid to bė, kotremuž šym naj-
wjazy dolžny.“

„Ščto to njerėcžič!“ džesče je špodžiwanjom starz. „Tuž
mi jo powjedaj!“

„Bėch dolhe lėta na šwėcže žitwy bjes Boha, bjes Šhrystuša.
Njemjedžach ani, so mėjach nješmjertneje dušče, ani hdyže to po
šmjercži pšchindu. Bėch runje taš žitwy, kaš wy tule wschitžy,
a Žid to bė, kiž mi jako přeni wėrnoscž pokasa, kiž mi Šhrystuša
pokasa. Wón mje wucžesče, Šsyna Božeho lubowacž, wón bė na
šemi žitwy kaš šenoch a bė stajnje pšched Bohoin. Dženka njeje
wjazy widžany wot cžlowjekow, pšchetož Bóh wša jeho wot šemje.
Wy seže so ras džiwaf, i wotkal ja hebrejžy móžu. Nětko móžu
wam to prajicž: Wón je mje to wucžil. Wón lubowasče šwój
wobohi lud taš jara, so tež ja jemu i luboscži a, dofelz bė mój
Šnjes tu dešefach na šemi Žid byl, sapocžach, tutón ja wėcžnje
požohnowany, ja tutón cžaj paš pošlaty lud lubowacž, a ja lubuju
jón dženkja hiščezje!“
(Pštracžowanje.)

Š bliska a i daloka.

— W Čžornym Kolmzu šwojeczesče njedzeli Kantate Bar-
linške mišionške towarštvo kaš wo wschitkič wošadach Wojerow-
škeho wotrieša mišionški šwojedžen. Bėšče krajny nalėtny džej.
Bože šlėncžko pošecži se šwojimi pruhami krajinu, kotraž wo
najrjeiškej nalėtnej pšchi stejesče a i wješkólym špėwanjom
šwalachu ptacžki Boha teho Šnjesa. A jako rano wo 8 hodž.

nowe swony i móžnym hlošom pšches daloku runinu šlincžachu,
šhwatachu mužojo a mlodženzy, žony a mlode holžy w rjanej
šerbškej draježe nimo rjaneho pomnika ša padnjenyč do Božeho
domu, kotryž so i šemscherjemi pšelnjesče. Wotšarnu šlužbu
džeržesč wošadny šaraf, mužške špėwarške towarštvo pod na-
wjedowanjem wošadneho šantora špėwasče wustojnje „Wš,
wotucž ducho šwėdkow přenič“. Šotom džeržesče šwojedženški
předar, šaraf P. Wrošak-Štelicžanski, mišionške přėdowanje po
jakožku Ješ. 60, 1—3 a pokaja na cžėmnoscž, kotraž mišionštvo
pšchitryje, ale tež na pruhi bójšteje krašnosče, kotrež so i tuteje
cžėmnoscže šwėcža a napomina: štawaj a roššwėtluj so, pomhaj,
jo so tuta krašnosč teho Šnjesa dale a bóle roššchėri. Šutrnje
pošluchachu šemscherjo na šlowa předarja. ½10 hodž. wot-
mėwasče so němška Boža šlužba, pšchi kotrež šchulške džeczi
rjenje špėwachu: „Měr njebudže na šemi, doniž Šhrystuš do-
bydže.“ Tež wona bėšče derje wopytana. W 11 hodž. bėšče
Boža šlužba ša šchulške džeczi. Bėšče lubošny, wutrobu hnujazy
napošlad: nimale wschė holžy w narodnej draježe, i cžėrwjenny
rubiščkami a i cžėrwjenny šuknjemi. Šolleka, kotraž pšches
45 000 hr. wunješe, wobšwėdcži, so je luboscž i šwojatemu mišion-
štvo tu žiwa. Tež wjele mišionškič špišow so roššchėda ša
pšches 16 000 hr. Bóh šdžerž a pšchipoř tutu luboscž i mišion-
štwe. Čžorno-Šholmška wošada je wohrožena pšches industriju,
kotraž je šchecžanskiemu a narodnemu duchu nješpšchecželna.
Šuba Čžorno-Šholmška wošada a wošebje ty mlodžina, šdžerž,
ščtož mašch; šakhowaj šebi šwojich wótzow rėcž a wėru a to dobre
pobožne šerbške waschnje, kotrež šy wot šwojich wótzow namrėka.
Budž ty šwėtko, kotrež w cžėmnoscži so šwėcži! Bóh žohnui
tebje!

— Š Šimbacha w Šakškej pišaja, so šu tam kaš džiwu na
pohrjebnišchėžu zchnowali a na 50 pomnikow špowaleli a i džela
dale wotwaleli. Wulki šchiz bu rošbity, wofna šhowašnje wu-
bite a tuta hewaš wobšchłodžena. A ščto bėchu tucži rošni nje-
docžinkojo? 10 hólčžiškow w štarobje wot 10 hacž do 12 lėt. A
cžehodla bėchu tam taš šlė šakhadželi? Ššchepytowanje dopokasa,
so je na tym nan jeneho i tutch hólčžiškow wina. Bė špnej
prajit: „Šdyž šchiz wohladasch, jón powal!“ — Šhryjeli to
i tonule hiščezje ščto pšchispomnicž?“

— W Šruskej bu jich 1919—1922 na 56 nowych ewangel-
škič šarškič mėšnow šakoženyč a na 153 katolškič. Šwangelška
žyrkej ma tam na 9669 duchownych, štatnych a pomožnych, katol-
ška na 7763. Na jencho duchowneho pšchindže jich to pola ewan-
gelškič 2400 dušchow, pola katolškič 1430 dušchow.

— Šištowanje. Š. wo Š. ša Čžaudi. — Š. w Š. ša
Šswjatk.

Biblija — cžaj — cžlowjek.

20. tždžen, wot 13. meje hacž do 19. meje.

13. Čžaudi. Šap. šf. 1, 15—26. — Šh. 132. — 1. Jan. 1.
14. pøndžela. Šj. 45. — Šh. 439. — 1. Jan. 2, 1—17.
15. wutora. Šj. 46. — Šh. 231. — 1. Jan. 2, 18—29.
16. šrijeda. Šj. 47. — Šh. 831. — 1. Jan. 3, 1—12.
17. ščtwórtk. Šj. 48. — Šh. 5. — 1. Jan. 3, 13—24.
18. pjatk. Šj. 49. — Šh. 273. — 1. Jan. 4, 1—11.
19. šobota. Šj. 50. — Šh. 126. — 1. Jan. 4, 12—21.

Šamolwity redaktor: šaraf Šhrgacž w Šošacžicach.

Čžiščez Šsmolerjež knižicžiščezėnje a knižarnje,
šap. družštvo i wobnij. rukowanjom w Šudyščinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosť
Zradny je.

Za staw sprócný
Najmócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłať
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosť,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ól khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

• Serbske njeđželske kopjeno. •

Wubawa ƙo kóždu ƙobotu w Smolerjež knihicšćečetni a płaći šćitowarstwoje 100.— hr.

Gradi.

Jan. 7, 37—39.

38. Šćitóz wěri do mnje, jaťo pišmo praji,
ſ teho žiwota rěki žiweje wody poběža.

Pořledni džěń ƙwjedženja sełenych hětow to běšće, hđžež Šbóžniť tele ƙłowa wurěčža. Lud jón ƙwječesće ſ dopomnjenju na džitnu pomoz Božu, hđňž běšće tón Anjes iřraelski lud w pušćinje džitnje řđeržat, jón nařycił a napowik. Woběje rjany běšće pořledni ƙwjosť džěń! Šćitke běšće to wyřtanje, hđňž měřćniť je řłotej řhanu čerřasće je žórta Siolah pšći Žionřkej horje a ju potom horje njeřesće ſ templej a tam ju na woltať wula. Pšći tym lud spěwosće: „Wy budžecze ſ wjeřekosćju wodu čerřpacž se řtudnje teho řboža.“ To běšće řhwalenje Boha teho Anjesa, kiž běšće řwojemu ludej řřjedža w pušćinje rěki wody dať. Šbóžniť řhřći to wyřtanje luda a wuřćupiwšći wuloži jo na řo: „Ja řhm ta prawa řtudžeń. Jeli řo řomu picž čže, tón pój ře mni a napij řo“. Šćitke to řrařne řłowo, pšćetoz řmy řmy tela tež řaž iřraelski lud w pušćinje řwěta. Pola Šbóžniřa namařamy prawa wuřćewjenje, řotrež móže laćnosć našćeje duřće řćitće. Potom mamy tež řlubjenje, jo wot nař rěki žiweie wody poběhnu ſ řbožu našćich bratrow.

Pola řesuřa je našće řbože!

1. Ša nař,

2. pšćes nař řa našćich řobucžłowjeřow.

1. Šćit. 37. Laćnosć pola čłowjeřow je wřćelata. Čěl-na laćnosć je, hđňž čže jařň wuřćhnyč. Šbóžniť řebi mřřli na řhudu laćnu duřću, řotraž řebi po měře řada. Nařćej njeřmjeřćnej duřći čže řo picž. Ĺubi řćesćijenjo! pořařće

řhwilu we wřćědnyh řanjenju a běhanju a pohladajće nuts do řwojeje wuřćebny, njeje tam řařke ředjenje? Njeńdže pšće wřćitke řwěćne řarowanje to čřice ředjenje: „D, řo by mi derje bylo, o, řo byh měr řwojeje duřće namařať!“ To je ta laćnosć, wo řotrež pšćalmiřta spěwa: „Řaž jeleń jařli po řymnej wodze, řať řdychuje moja duřća, Božo, ſ tebi!“ A to ředjenje njeje řmėrowacž pšći džěrořćnych řtudnjach tuteho řwěta ani w řařćodnyh řublah. Šwěť měra dać nje móže. Nařćha njeřmjeřćna duřća řebi po něřćto wřćřřćim řada. Tale laćnosć njeje nićčo druhe, řřiba řadanje, měr namařacž ſ Bohom. A řať budže řutemu řadanju pomřane? „Řomuž řo picž čže, tón pój ře mni a napij řo!“ Šbóžniť řteji pšćed nami, miřy a pšćečěłny; wón řpřoznyh a wobčěžnyh ſ řebi wola. W nim měr namařamy. W towarřćwoje ſ nim namařamy řwoje prawa řbože. Šćitóz jeho namařa a pola njeho řo napije se řtudnje jeho řnady, tón tež potom řeńřte řiwjenje w druhim řwěćle wobřladuje. To móžeřć ty řhudy bęč a řy tola wjeřeky; ty móžeřć wopuřćeženy bęč a řo tola njebořćřć. „Přćaj jeno řesuřa, nićčo druhe njeřemřa!“ Pola řesuřa řórli řo tebi prawa řtudžeń řboža. Řjekli ſ njemu: „Řnježe, ře řomu pńdžemř?“ Šćudžeń řiweje wody řo tebi řórli, pšćetoz wón tebi laćněmu, we řwojich řtarosćřach řdychowazemu, wotmoltwoja: „Jeli řo řomu řo picž čže, tón pój ře mni a napij řo!“

2. Pšćes nař tež našćim řobucžłowjeřam. „Šćitóz wěri do mnje, jaťo pišmo praji, ſ teho žiwota rěki žiweje wody poběhnu.“ Šćitóz je ſ řesuřej pšćiřćol, t. e. jeho we wěřje řa-přćimnyř, wot teho žiwota rěki žiweje wody poběhnu. Duřća, kiž je řo pola řesuřa napila, nje móže morma wuřćacž, ale dyrbi řo řařo won řórlicž, řo by tež druhim řiwjenje pšćiřćeřća. Šćitóz

mohli jich wschitich mjenowac, na kotrymž je so tole słowo dopielnito! Pohladajmy na Luthera, kať bu so wot njeho rěki živeje wody do wscheho swěta žorliše! Sčtož je wón wučzil — předomal — pišal — je žohnowanje sa jeho czať a sa wschitke pschichodne czať! Tajki běšche Wichern, wótz snutskowneho mišionistwa; kajke rěki žohnowanja, živeje wody, šmilneje lubošče Jejušeweje bu so w snutskownym mišionistwo žorliše psches našch ewangelski lud a kraj! Tak dyrbišch tež ty, luby šchesczjano, žitwe žorlo byč. Njech by ty bohath abo šhudy, wšpoki abo niški, jeno so by wučzobnił Jejušowy, mjes šwojimi, we šwojim demje, we šwojej šwójbje — tam wot tebe rěki živeje wody poběhnu. Šamjeń.

Němska mjes Egipťowczanami a Čzerwjennym morjom.

Pod tutym napisom wojewja šchesczjanske kopjenko — tež mjes Šserbami snate a čzitate — „Evangelifcher Brüderrbote“ šłowa, kreť bu nušne, jara nušne a třebne, ale pať runje tehodla tať njerad šlychane a hišče bóle njerad do štutka stajene. Čhzemyl-li my šebi šamemu a našchemu ludej pomhač, dyrbinym šo modlicž móž, dyrbinym šo modlicž, dyrbinym modlerje byč! To je ta stara tola pať pišezu nowa a prawa a šjawnje a rjenje wuprajena wěrnoscž, kotraž čhze pschuwata a do štutka stajena byč pola Němzow a Šserbow jenať. Tehodla štajimy tamne rajne, šhutne šłowa tež tu do našcheho kopjenka:

„Dajež so šwołacž i šhromadnemu modlenju!“

Modlerjo Němskeje, wozucžez! Našch lud we wulkim štrache! Čady naš bu Egipťowzj! Psched nami Čzerwjene morjo! Jenož Wóh móže naš wumóz! Franzowsojo čhzedža se wschej mozu dospolne podčzišjenje Němskeje pod nadšnještwow Franzowšewe. Bychu-li jo móhli, bychu Němsku rosbili a zhlš štata, 1871 halle wutworjeny, roslamali. Je tórnoscž, šo dorozumjenja i nimi nadžijez. Čhzedža czať wužiwacž a Němsku na wschě czať njoschódnu ščinič, kať je jim to jenož móžno. — Ale, njeje dha tu do žha žaneho čłowškeho wumóženja wot franzowšewe mozy? Šsonjerjam w Němskej dži je šo wo tym, šo šo lud pschecziwo Franzowšam. Tola tute czať bu nimo, w kotrychž móžeshe šo i ščelbami wschěch družin a i někotrymi kanonami a šhrobnymi wutrobami dobyčeziz pschecziwo njepscheczelam wobaracž. Nam pobrachuja kanony a ščadla. Čarwno předy hacž mohlo šo wóššo šhromadžicž a wobronicž, by šo Franzowška, najštrachnišcho wobronjena, na naš walika. — Ale, njemóžemy my dozyla žanych šwastarjow namakacž? Žendželška njeby ničšo pschecziwo tomu měla, by-li Němska Franzowškus ščudzila. Pschetož Žendželška čzije, šo je šama psches namóžne postupowanje Franzowšewe potulena a we wusšezach. Wot Žendželškeje móhli drje brónje dóstacž, ale hže bychu šo bitny bile! Franzowsojo šteja nad rěkomaj Rhein a Ruhr. Wulku wóššku kowarnju Němskeje, Ruhršku, se šelšom a i wuhlom, šu halle psched krótkim wobšadžili. Tuž mohle bitwischecž jenož dale i ranju wot rěkow Rhein a Ruhr byč, to rěka: na hona Němskeje bychu kanony žakostny wušhw granatow wššwale a na Němsku bychu i powětra ščadla žadlawe bouby njetale! Němska by bitwischecž byla! My wěmy, ščto to do žakoseže je: mordowanje, wumozowanje, hlód, wuhnacž! — Ale, njemóže dha Rušowška pomhač? Móže byč, šo by to Rušowška sa šwoje ššpsche měla, i Franzowškej wojowacž a potm w raššchich krajach pschewjesč, ščtož je šebi wotwšhlika. Potom pať je hišče bóle wěšte, šo bychu

wóšška na němskej šemi do šo štrache. A rěka rušowška armeja byšy wsche pschicžiny „čzerwjena armeja“? By drje to tym, kiž tam w Moskwe knježa, žyle prawje bylo, bychu-li i čzerwjennym wóšškom tež čzerwjenny bolschewismuš i nam šantjesč móhli hacž i Rheinej, a, je-li móžno, tež hišče psches Rhein. We wjaz hacž jenym šmyšle šezi psched nami „čzerwjene“ morjo! Čzerwjene žolny šwě a šylšow, kotraž tam šo nawala, hžez je wójna, čzerwjene žolny bolschewišteje byššbóžnosčez! Nješmemy šabyč, šo hacž dotal šowjetška wšchnojč w Rušowškej žanej bibliji psches mjesu njeda. Wboha Němska! Čady tebe šu Egipťowzj a psched tobu žolmi šo čzerwjene morjo! A hdy by jenož tuta niša lud potrechila, kotryž šo sa Bohom prašča a na Božu přemož twari! My wěmy pať, kať je to tať husto w našim ludu! Šonjenje sa pjenšami, šašlužba, šawješelenja, žadoseče, byššbóžnosčez pola bohath a šadwelowanje a rošhorjenoscž pola hlódnym a tradazym. To je ta Němska, kotraž je nětole ščjedža mjes Egipťowštimi a Čzerwjennym morjom! —

Wotfel dyrbi a móže tu pomoz pschicž, jeli niž wot Boha!

Ale kať mohli wón pomhač, hdyž lud šebi jeho pomoz njedada! My modlerjo w Němskej, wozucžez! Wucžezez šo! Wotpoložmy wschě hřěši, njech bu kajkež to šu, kotraž šadžewaja dušej modlitwy a ščinja njemóžne wuššychenje modlitwy! Njepražez tež hnydem to jene, šo je někle pošledni czať! Něť pschicžez bórš wón Šnjes! Nječzičez w tajkich myšlach tať, jako by našch lud hiže šhubjeny byl! Žyle wěšez móže to, ščtož je psched nami, byč kať wona pošlednjeho czať. A tehodla čhzemyl tež sa tym hladač, šo šo našche lampy jašnje šwěčza! My čhzemyl wocacž: „Pschicž, Šnježe Jeju!“ Tola šmeli my pschi tym liwzy wocacž psched tej žadlawej nišu našcheho luda! Wbo njeměli my to šo tehodla wjazh sa našch lud i Bohu wocacž? Jejuš je hišče žyle krótko do šahubjenja Jerusalem a šwojej wumóžerškej šmilnosčzi pšakal wo tuto městno a je žedžil sa jeho wumóženjom! Praji wón tola tutomu městnu: „Šdy by wschaf tež ty wopomnišo w tutym šwojim czať, ščto šo i twojemu něrej hodži!“ Šawoť wjedžeshe, šo je Šrael i džela šwoju wutrobu štwerdžil. A tola by wón šbožo šwojeje dušhe sa to dať, by-li mohli šwój lud wumóz! A Šetr praji, šo šo našch Šnjes je šwojim šašpschicžizjom dlěhi, šo by šo šoždy hišče i pokuce wobrocžil. To je to wěrne šmiljenje! Njech je wam žel teho luda! Šladajež štrachej mjes woczi! Šaniczenje móže šo bórš na našch lud walicž, njewobara-li tomu Wóh. Šroschezez jeho wo hnadne pschepuščenje! Šroschezez jeho pschedy wschěm wo ducha pokuty! Najpředy sa mrějazh a potom sa žly lud! Pschezo bóle a bóle šlyšchich, šo šo tu a tam šbudjenja šawaju. To budž nam šawdatoť, šo Wóh naš njeje hišče šastorcžil! Lud, w kotrymž šo hišče duchowne šbudjenja i wěre šawaja, šme šo hišče wumóženja nadžijez. My modlerjo wozucžez! Njech njeje žaneho ranja a žaneho wječzora, žaneje domjazeje nutnosčez a žaneje modlerškeje hodžiny — a tež w šehu dnja šo i temu njech hišče tať nělotre šdychnenžšo pschicžili! — šo šo njemodlicze: „Šnježe wumož naš i rušow našch njepscheczelow! Špožč našchemu ludej, šo šo i tebi wobroczi!“ Šotom je to Bohu lohka wěž, šo pomha! Wucžez šwoju wocadu a wuhotuj a pschihotuj ju! —

Tať to čzičez, moji lubi! Dajež tutu proštwu dale, šo bychu šo kať w rječazu wojmadlo i wojmadkom tať wocada i wocadu, šjednocženštwow šjednocženštwom, čšlowjeť i čšlowješkom šjednocžowal i modleršštemu rječazej, i rječazej modleršom! A Wóh ššil šo i hnadu i nam!“ —

Na šonzu tuteho namokwenja je pschšpomnjene: „Šawoť wocacž našch, wupóčezezez tuto šwołanje i proštwu wo daleroschěrje-

nje. W. Michalis, přehledyha němsteho swjasta sa jednocenistwa a ewangelizaciju."

Wotrocž.

Episkopa w slowaškej rěči Kristina Rohowa.

(Potracžowanje.)

„Ty prajijš, so je wón Žid byl, a tola je tebje wučzil, Khrystuša Jesnaz a lubowacz?“ rjekny starz, šhilemu hlotu pobjehnywšy.

„Daj, wón bě Žid je Židow; wón bě mišionar sa Židow a bě jenož ja to žiry, so by swojemu ludej pschipowjedal, so je Mešijaf hižo pschischof a so je swoj lud wumohl wot jeho hrěchow, so je živy byl, wumrěl a stanyl a so sažo pschindže.“

„Tuž njebě wón tola Žid!“ jnapschecžiwu starz a jeho čolo so smoršeczi. „Wón bě kšchecžan!“

„Wón kšchecžecze ke Khrystuše a jeho gmejni, tola potrožje bě wón Žid. A hdyž čzi wumoženi toho Anješa sažowjedu, pschindže tež wón, so by j Khrystuškum knjezil. Wón budže Mešijaf do wascheho a do mojeho Jerusalema pschewodžecž.“

Bě to jara sbožowny muž, jenož mějesche jedyn styř, jene požadanje, kotraž jemu njebu spokojene. Tuteho styřa dla bu jemu to czežlo, wumrěcž, a ja běch tač sbožowny, so móžach tutén styř wot něho přjecž wjacž. Ja pschewšach nadawš a powjecz a flubich, so ja to, sčtož chzysche wón wuwjesecž, tola pač njemóžecze, dokež smjercž tomu sadžetwa, wuwjedu sa něho, a dyrbjal to tež žirojenje wažicž. Wón mi wějesche, a tomu Anješej budž džak, ja njejschym jeho sjebal a jeho tež njesjebam.“

„A kajta bě to powjesecž?“ praschecze so hnuty tón starz, se spodžitwanjom hladajo na mlodeho pschecžela. Tón jemu tola dženšo tač rěcžecze kaž hewal ženje, jako njeby do žyla Ondražkež wotrocž byl, kotraž bě mjes hlupymu burami wotrostk a k nim kšchecžecze.

„Kajta bě te powjesecž? so praschecze? Wón mějesche nětoho, kotraž bě jemu jara drohi, kotrehož tač jara lubowasche, hač runje jeho njebě ženje widžal. Tutomu chzysche powjesecž sboža pschindže, njemóžecze pač to; wón njemóžecze jeho namafacž.“

„A by ty jeho namafal?“

„Daj, ja jeho namafach a...“

W kamžnym wofomiku rosšwětki džiwne swětko jstwicžku smšne hloky džiwneho wolanja klancžachu hač do jstwy. Wušaj potrocžijchtaj.

„Tam je by něšto stalo!“ Žid potasa tam j wofnom won

„Daj, tam so pali! W Božim mjenje! Dyrbju tam we sfoku!“

„Dže w, k wohenjej?“

„Daj! Esu wěseče wschitžy pjeni! Esnadž by tež swězu porajhli! A Esamko je tam!“

„Njeindž!“ wobarasche Žid srudny, tola podamo. Method wuterhny ruku j jeho ruki a běžecze won do cžmy.

Pola Petraschecž bě so něšto žakostne stalo. Jedyn j pjanych swatow, kotřž běchu wschelake přysle sehnali a fliboviz j zotrom warili, pschindže w schli so palazy fliboviz; pali so to j rjanym bioletnym plomjenjom. — Eswat chzysche jón pschod mladymaj mandželskimaj na blido stajecž; tu so wobhuny a sčopny a rosła se palazy fliboviz na nawoženju a na blido. We kamžnym wofomiku palešche so drašta njesbožowneho j plomjenjom a tež rub. Žakostna wolanza nastal. Čzi jeni klócžachu so k burjam, drusy sešakachy j wofnami won. Nawoženja wofasche

two pomoz a stafasche sadwělujo w swojich bolosčach na blido. horje a j blida dele, walesche so po semi, sebi myšlo, so tač plomjenja saduhy. Njewjesta chzysche so na nawoženju čzišnyčž, so by tač plomjenja sčaschala; družki móžachu ju ledma wot teho wotdžeržecž. Někotři wulachu wodu na blido, tola jedyn j pjanych hosczi awula, sebi myšlo, so je to woda, bleschu fliboviza na blido; j wulkim wrjeskom so tutón spali. To bě runje w tym wofomiku, jako so Method j mozu psches čzišnyčžu pschodoby. W rukomaj mějesche mokry plachečž; j tutym čzišny so na so palazeho nawoženju a sawali jeho žyčeho do něho, tač so plomjenja wuhafnychu.

(Potracžowanje.)

Zyrkej a stat.

So czežkich husto jara žiwych wuradžowanjach je krajna jnuda j 43 hločami pschecžitwo 19 sačoi pschijala, kotraž ma sa wofady a wesebye jich fararjom najwjetšecze wažnosčecze. Pschicžina k tutemu sačonjej bě dwojaka: wulka nusa, kotraž we wjele sačskich domach knjezi a njejenajnosč w dofhodach jenotliwych duchownych. Dže mějachy hižom dotal wschitžy duchowni tu kamžnu msdu dostacž, kaž drusy sačojnizy jich runjecž, budnizy, wucžerjo wschitžich schulow; ale tutón sačoi stejecze jenož na papjerje, wuwjedl so njeje; j wotfel dha msdu bracž, hdyž tu trěbnych dofhodow njeje? Tač bě pschischof, so wschelazy duchowni ani džekaty džel teho njedostachu, sčtož dyrbjeli po prawom dostacž. Tucež běchu nufowani, sebi pódlanšku sačlužbu pytač. To wschal bě w městach móžno, ale niz na wšach. Drusy by pač j dofhodor sačskich ležomnosčow, pač psches darniwosč wofadnych telko dostali, so j najmjenšcha njejsu nufu cžerpili, runjecž žadny njeje to měč, sčtož w cžasach do wojny.

Tute njedostatki chze nowy sačoi wotštronicž. Ma kajke waschnje? Wuplacženje msdy so žyle pscheměni. Pjaty džel (2 džekattaj) msdy, ma najprijódžy wofada swjesecž. Polojzu teho žmě wofada j sačskich dofhodow wšacž. Wucžini na pschiklad žyla msda 500 000 hr., ma wofada se swojeho 50 000 hr. nawdacž, 50 000 hr. j sačskich dofhodow wofnje. Kečto duchowny wo sbhltahy, 8 džekattow swojewe msdy dostanje, to kóžde lěto žyršwina wschitžecž postaji. To so po tym sčtož, telko dofhodow směje pschadniza krajneje žyršwje. Ta mjenujžy tute pódžele placzi. Dže njeje pschindu niz jenož dawki sa krajnu žyršwe, ale tež wschitke dofhody sačskich městnow. Kečto msdy duchowni potom dostanu, nětko ničto prajicž njemóže; tola je nadžija, so polojzu teho dostanu, sčtož dyrbjeli po prawom dostacž. Sčtož je dotal mjenje polojzu dostal, směje nětko wjazy dofhodow; sčtož je dotal wjazy dylki polojzu měč, budže w swojich dofhodach pschitrotženy.

Potajkim polojzu msdy žyršwe swojim duchownym pschicž, a to w cžahu, hdyž drohota pschezo bóle pschibjera! Wschitžy dželacžerjo a cželodni na powyschenje msdy dželaja, ta duchownych so poniža! Hdyž hewal dželacžerjo žadamu msdu njedostanu abo jich nuda so pschitrotž, woni dželo složa. Džža duchowni tež tač cžinicž? Esnawo tón abo tamny, kiž je w pódlanškim džele něšto sačlužby pytal, nětko žyle do něho jastupi a swoje sačojnistwo složi: se kerbskich duchownych to wěseče žadny nječini. Woni wrjedža, woporny, kiž maju pschindje, by woporny ja jich tradacžych brotrow, a hdyž jedyn staw cžerpi, wschitke stawy kóbu cžerpja. Ale bjes wobžaromnych sečchwotow tutón sačoi njebudže. Tež dotal žadny farar se swojich dofhodow sebi jeniškich lukow njeje nahromadžicž mohł, ale to je tola dafonjal, husto kam tradajo, so je swojim žynam, běchu-li wobdarjeni,

studowacj dal, i wjetšha tež na duchownstwo. To nětko žanemu wjazh móžno njebudže. Š wotkel nam nowi duchowni pschiridu, hdyž Bóh tych staršich wotwoła? A ščo budže šo hišćeje wo wobšěrnišche a wobčežnišche sastojnstwo i jeho wjetšimi wudawkami samowicj, hdyž je wschitkich mšda jenaš knadna?

Ma čim dha leži, šo je zyrkej do tajkich wustofsczow pschischa, šo šwojim duchownym njemóže polnu mšdu placzicj? Troje je na tym nina: i přenja, dofelž krajna wyschnoscj zyrkwi šapowjedži, ščo je jej winojta. Hišćeje stat wot zyrkwi njeje dželeny. Šo dawno placzaznych šakonjach ma stat zyrkwi ša mšdu jeje duchownych něšty pienjes placzicj. To wschał tež čini, ale jenož w tej wyskofsczi, kaž do wójny. Ma paš milion hriwnow dženska šamšmu hódnošcž kaž psched džefacž lětami? Něčzišcha wyschnoscj nina žaneje wutrobny ša zyrkej, a tola je pschi wólbje ša šejm něšotryžkuli ša nju hlošował, kiž ma šwoju zyrkej lubo. Njebě to njerošum? Dale je tutu nišu šawinował porjad, wot šwětnje wyschnoscje postajeny, kaš ma šo zyrkwinške dawanje šwjescj. To šmě šo jenož jako pschiražl i došhodnemu dawkej šberacž, a to w jara wobnjesowanej wyskofsczi; jenož čzi, kiž šu stawy zyrkwi, jo placza, niz wjazh, kaž něhdy, tež wulke hospodarške lowaštwy, kiž maju dženska najwjetšche došhody. Tuž je wunošch jara šnadny. Šnajemy wošady, kotrej móža i nim ledma zyrkwine wino abo woltarne šwěcži šaplacžicj. Škóncz nje šu paš tež tu a tam zyrkwine pschedštejczestwa šafške a zyrkwine ležomnošcje pschetunjo na šchodu šary abo zyrkwi pschenajale. Ššišchachmy, šo je w jenej wošadze 50 šorzow šaršeho psła ša 5000 hr., to je ša 20 puntow rožki, pschenajathch! Njerěka to, zyrkwine šamoženje rošbrojicj. A hdyž wschelaš zyrkwi ša šwjedžeške wěrowanje abo šwjatoczny pohrjeb do zyrkwineje pskladniž wjazh nježadaju, hač šo ša šastup do šonzerta abo 2 šurjazy placzi, rěka to mudrje a wobšladniwje hospodaricj?

Tajke rošbrojenje budže wschał pschichodnje wušamknjene. Š šoždym zyrkwinym wokreju šměje pschenajestki wubjerš (Bachtauschuš) wschitke pschenajestke wujednanja prišowacž, šu-li pscheniške, pschichicj a wschitke nowe pschenajenja wobštaracž.

We wjele šaršich domach je dotal šaroscž wo wschědny šhlěb bydlita, šo tutym nowym šakonju wona do wschitkich pschěhne. Šaš budža šo tu našche wošady šadžeržecj? Budža wone tutej nišu šměrom pschiladowacž abo šo teho dopomnicj, ščo šw. Šawoš šraji: Ščtož tych šwojich, wošebje šwojich domjazych, njewobštara, tón je wěru šaprěš a je hóršchi dnyli pošan?

To najšepšche na tutym šakonju je, šo jenož na 5 lět placzi: 1. oktobra 1924 šo šawjedže a 30. šeptembra 1929 šo šašo šběhne. Lic. M r ó š a š, šaraš w Šrodžišchěju.

A wuradžowanjam a š wobšamknjenjam šedmeje wurjadneje šynody štaj šo našchej šerbškej šynodalaj w „Ššerbškich Šowinach“ šhšchecž daloj. Šeju rošprawy je wěšcje šoždy rad wital. Šač paš tež šerbšch duchowni šwoje šastojnstwo i druhini njepšcheměnja, njeje drje tola hišćeje wučinjena wěž; wěšcje njeczinja to, jeli šo do žyša, šwojeje wošoby dla, šnadž paš tola na pschilad šwójby dla, džěcži dla, šo bychu tutym šmóžniki, mšchěžanške wjšche šchule wopytowacž. To njebny taš něšotremu džěšcju šaršeho doma móžne bylo pschi položyž šakonškich došhodow. A hdy bychu tež wschitzy duchowni w šastojnštwje wostali, ščo pomha to, hdyž mšodnych njemějemy? Nětkle njeměrnje wulke wudawki ša študium na šo wsacž a potom niz to mčž, ščo by tute trochu wurunašo, to je nětkle njemóžna wěž ša jich wjele. —

Pucž, šo šotrymž bychu našche šerbšto-němške wošady moške i tuteje nišu wulšcž, je šo lěta došho hižo poručžował, njeje paš hač dotal žaneje lubošcje namakał a tež niz šrošumjenja; mēni-my šwjajš šerbšto-němškich wošadow. Dženska drje je to nětk pschepošže ša wschelašore wěžy, šo nětko na tutón pucž podacž. Ale štač šo tu něščo dyrbi! A šjatwne a wobšěrne rošprawy wo tuthch a šodobnych šrašchenjach šu nam Ššerbam žyše wěšcje wo wjele špomoznišche, hač wschelaške šchěžowanja a wobidne rošhadžowanja, kaš šo to pschěhusto w šerbškej šjatwnošczi štawaja. —

Šdyž je to šynoda najšomnjeny šakon wobšamknjka, šotryž mēš najpošdžišcho 1. oktobra 1924 placžiwoscje doštač, ma nětkle hižo a hišćeje šafški stat a šejm šlowo. Šad nimaj je, hač to, ščož zyrkwi pschilawšcha, jej pschilawšitej, abo hač niz. Do-niž tuto šrašchenje njeje dorošbudžene, njehodži šo žyša wěž zyrkwinnych šinanzow šorjadowacž.

Š bliska a i daleka.

Ššerbška šredaška šonferenja wotměje šwoje šwjatkowne pošedženje šrijedu po šwjatkach, 23. meje, a to dopošdnja ½10 hodž. w Ššerbškim Šomje. Šuradžowanjom budže wjele a waznych, tuž je tež nišne, šo šo wschitzy šerbšch duchowni šěndu.

Zyrkwinna wyschnoscj čini zyrkwine šastupještwa psches wošebity wulkaš na to šedžbliwych, šo bychu wscho, ščož móžne, činili ša to, šo by šo nutššamanju a šradnjenju w Šožich domach šadžěwalo. Wošebje w pošlednim čzašu šopja šo šašo ras pošwescje wo tutym njehmanštwje, tež wo tym, šo šo pomniš abo džele pomnišow i pošrjebnišchěžow šradnu, pschede wschěm, hdyž šu mošalne abo želešne.

Wólbny do šynody šu nětk postajene. Wotměja šo njedželu, 24. junija tuteho lěta. Ša wólbneho šomnišara ša Šudyššški wokrejš je š. dr. Šimon i wokrejšneho šejmanštwy postajeny, w Šamjencžanškim wokrejšu je to šamški šejtman šrabja Šižthum i Šadštadt. W Šubijškim a Šadebergškim wokrejšu njeje tutón šrozž žantych wólbow do šynody. Do tuthch šchtyrjoch zyrkwinnych wokrejšow šu w tuchwilu šerbške wošady roštyšane a to drje tehodla, šo njebnych jich šastupjerjo nihdže šylneje wjetšchiny mēli. Tuž dyrbja jich šastupjerjo w Šudyššškim wokrejšu wscho čzinicj, šo šo postajenaj šerbškej šandidataj wušwolitaj, mjenujžy dotalny šynedala š. wjšchšchi wučerš a šantor Šancžka-Šorššški a pschěšyda šerbškeje šredaške šonferenzy š. šaraš Šomaschka-Šudestecžanški.

Biblija — čzaš — čšlowješ.

21. indžen, wot 20. meje hač do 26. meje.

20. šwjatkownicška: Šap. š. 2, 1—13 — šh. 126 — 1. Šan. 5, 1—6.
 21. dr. dž. šwjatkow: Šap. š. 2, 14—18 — šh. 127 — 1. Šan, 5, 7—16.
 22. ššecži dženi šwjatkow: Šap. š. 2, 19—28 — šh. 128 — 1. Šan. 5, 17—21.
 23. šrijeda: Šap. š. 2, 29—37 — šh. 129 — 2. Šan. 1—8.
 24. šchtwórtk: Šap. š. 8, 14—17 — šh. 130 — 2. Šan. 9—13.
 25. šjatk: Šan. 10, 1—11 — šh. 134 — 3. Šan. 1—8.
 26. šobota: Šz. 26, 26, 27 — šh. 137 — 3. Šan. 9—15.

Šomolšity šredator: šaraš Šyrcerš i Šošacžanš.

Čzišcž Ššmolerjč šhšicžišchčestnje a šhšatnje, šap. družštwy i wobmj. rušowanjom w Šudyšššinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

† Sserbske njedžel'ske lopjeno. †

Wubawa ƙo kóždu ƙobotu w Smolerjez knihicšhčječni a płaczi šchtworčletnje 100.— hr.

Šwjatkowniczku.

Lut. 12, 49.

Šdž ƙu hona a pola ƙwoju najrjeńšchu pychu ƙebi woble-
kali, hduž ƙu štomu a ƙeřki se ƙwojej ƙwjedženškej drařtu ƙo py-
šili, dha ƙmy tež w ƙwojim pučowanju psches zyrkwine lěto na
najwihšichu heru stupili. — Wodowny džiw je ƙo stat w čžemnej
nož, jurowny džiw pschi rańšim ƙwitanju, ƙwjatkowny džiw
pał na jahnym dnju. Tak tež šjewjenje nascheho Woha wot jeneho
ƙwjedženja t druhemu do pschezo jahnišcheho ƙwětku stupi, hač bu
na přenim ƙwjatkownym dnju ta zyla polnosč bójšteje wěrnosče
a jahnosče na naš wulata. — Wotre ƙu skutki ƙwjateho ducha?
Wón je najwjetčzi wšchitkich spišowaczelow: ƙwjate pišmo je jeho
skut. Wón je najwjetšči twarški mištr: šchesczjansku zyrkej
je wón natwaril. Ale wón je hiščeže wjazy: wón je najwjetšcha
móz, kotraž móže wšchudžom, hđžež w čžłowjeřkiw wutrobach štu-
tuje, nowe žiwjenje šbudžicž. — W puščinje Jan šcheczenil temu
ludej pschpowjeda: „Ja wšchal šchecziju waš s wodu; wón pał
ƙylnišči ja nmu dže, kotrehož nješšym hódny, so bych ja te rje-
mjenje jeho čžrijow rořwjasał; tón ƙamy budže waš se ƙwjatym
buchom a s wohenjom šcheczicž“. A psched ƙwojim wučobnikom
šteji tón Šnješ a jeho wotwšknjeny kónz ƙwojeho žadanja a štu-
lowanja wobšwědčzi: „Ja ƙym pschischoł, so bych wohen šapalik
na sem; a šhto chžyl ja radšcho, hač so bych ƙo hižom horil!“ A
potom bu tež tutón čžaz dopjelnjeny. Šwjatki nastachu, ƙwjaty
wohen s njebjes padny. A nětko je tež našcha hnadna hodžina
pschisšla. Wo wohenju ƙwjateho ducha chžemy rěčžecž.

1. Wly šlychimy, kał tón Šnješ jón šapali.
2. Wly midžimy, kał ƙo dale pali.
3. Wly ƙo prařchamy: pali ƙo tež w tebi?

1. „Nako tón džěń tych ƙwjatkow dopjelnjeny běšče, běchu
woni wšchizy w jenej myšli hromadže.“ Šhto bě tam hromadže?
Niz džeczi tuteh: ƙwěta, niz lohkosmyšlene dusche, kotrež w kublach
a wjeřelach tuteje jemje špokojenje pytaju, ale mała a ƙwěrna
čžrijow wučobnikow, woni, kotřiz běchu hłóš ƙwojeho Šbóžnika
šlyšcheli, woni, kotřiz běchu ƙo rořbudžili, ƙwój šchiz na ƙo wšacž
a sa ƙwojim Šbóžnikom šlědžicž, woni, kotřiz po tamnej šchtucžžy
čžinjachu: pyta jenož Jeřuša, ničžo druge njepomha. — Štu-
šchesh ty tež t tajkim? Šny ty tež tak smyšleny? Wjele je jich,
kotřiz sa ƙwjatki žaňcho šrosunjenja nimaja. Šwjatki ƙu sa nich
ƙwjedžen. s šctrymž njewjedža ničžo šapocžecž. Šhtóž chže se
ƙwjatkowneje Wožce šlužby něšajke žohnowanje sa ƙwoje žiwjenje
ƙebi dohwež, tón dyrbi hižom něšcto ƙobu pschinjeseč: wutrobu,
kotraž ƙebi po ƙwjatym Duchu žada, wutrobu, kotraž ƙo horje
t njebjeřam pošběhuje, frute přjódkwšacže: Njeh štajnje šawo-
řtanu, o Wěžo, pschi tebi. Wóh dawa wšchědny šhlěb tež derje bjes
našcheje modlitwy wšchitkim šlym ludžom, ale ƙwjateho ducha
dawa jenož ty, kotřiz jeho prošča. Jenož t temu, kiž jemu
ƙwoju wutrobu weterri, móžetaj Wótž a Šsyn w Duchu pschicž
a w nim byđicž — Tajžy mužoj běchu na přenim ƙwjatkownym
dnju hromadže, tchodla móžesche tón Šnješ ƙwój wohen šapalicž.
„A jahki běchu nad nimi rořdželene t wohladanju, jako bych
wohenjowe byle. A wón ƙydný ƙo na kóždeho mjes nimi. A
buchu wšchizy polni ƙwjateho Duchu.“ Nowy duch do nich ša-
čžahny. Woni buch nowi čžłowjetojo, šajřchž ƙwěť hač dotal

njebšče widžat. Drije su hiščeže w cšlnej slabosci žiwi, ale we swojej wutrobje maja njelachodne bohatstwo. Sswjaty japoschtol Pawol, kotryž je swoje swjatek posdžišcho swjeczil, nje može to, sčtož je pšči tym šonit, lěpje wuprajicž, hač s tymi słowami: „Ja sčm žiwy, niž pať ja, ale Šhrystuž je žiwy w mni.“ — „A počjachu rěčecž s druhimi jashkami, kaž jim tón duch da wurjezwacž“ Tam steji Pětr, kiž je něhdy w srudnej nožy prajil: ja njeznaju teho cšlowjeka. Někto je so nóz sa njeho minyła a džen je so nashilil. Někto je sa njeho swjate wješele, pschezo isžo a jape wobšwědčicž: ja znaju jeho! Wschitzy dyrbja to šlyšecž, lud a wyšoła rada: ja znaju jeho! W templu a na hařach, šamo pšched šudom jeho ert wyšoła pschipotweda: ja znaju jeho! Neho žyke žiwjenje hač do jeho šnjercže běšče jene wulke wisaacze: ja znaju jeho! Šaj, sčtož je Božu hnadu šonit, tón njemóže njelčecž, tón dyrbi jeho šhwalicž a cšesčicž psched ludžimi: ja wěrju, tchodla ja rěču! — Čehodla šlyšchimy tu na šwěče telko štorženja a žakowčenja a tať mačo džakowanja a šhwalenja? Dofelž je jich tať wjele, kotrymž na swjaty Duchu pobračuje. Šdnyž je Jesuž wopradowže je našch Šbóžnik, njedyrbi dha so našcha wutroba wješelicž? Šdnyž swjaty Duch našchemu dučeje wobšwědči, so šmny Bože džeczi, njedyrbi dha našche žyke žiwjenje bučž jene wulke šhwalenja t Božeje cšesčiczi? — Šaj, tón Šnjes je šwój woheň šapalit.

2. A tutón woheň dale palešče. — Šdže je hdy jene předowanje tajše plědy njekšlo, hač Pětrowe swjatkowne předowanje? 3000 dušlow bu na jene dobo sa Jesuža dobythch. A woheňjowe šchricžki lětachu psches šamju. Bóršy šwj. japoschtol Pawol swjate plomjo psches nimala tehdy snaty šwět nješe. A hlaj, wono so pali. Čsr pali w Eshelufu, w Šhilippje, w Šorincze, haj šamo w Romje, w šhěžorstim domje, wšchudžom nastanje woheň šchescžijanškeje wěry a šchescžijanškeho žiwjenja. — Drije helšte mezy pytaja woheň hařnyčž psches morjo šylšow a šrwě. Štephanuš bu šamjenowan. Bóršy po tym buchu Jakub, Pětr a Pawol morjeni. Wěrjazy budžu do jastwowo wjedženi, drusy buchu wot džiwich šwěrjatom rostorchani, hiščeže drusy buchu špaleni. Ale Gemaljelowe šlowo wostanje wěrno: „Je-li tón škut wot Boha, niebudžecže wj jón móž ššahčž.“ Woheň so pali a rošščeri. Šdnyž su šebi myšliti, so su jón na šemi hařnyli. dha woheň ped šamju dale pali. Tam w podšemiškich jamach so čžrjódžicžka šchescžijanow šhromadži, potajena psched cšlowjelami, žohnowana wot Boha. — Běchu čžahy, w kotrychž swjaty woheň jenož mačo so šwěčešče, a čžahy, w kotrychž móžnje palešče. Špomacže na čžah reformazije. Šak rucže so woheň s Wittenberga psches kraje rošščeri. — Ženje njeje na tajlich pobrachowalo, w kotrychž wutrobach swjate plomjo so palešče. Tu běšče šnawo šhudebna šhěžka, w kotrejž wutrobny polne swjateho Duča sa teho Šnjesa šw horjachu, w kotrejž Jesuža lubowachu a sa njeho šwědčicžu. Ščtož je w tajšej šhěžzy mješ wěrjazymy šchescžijanami wotrošil, tón džakuj so sa to temu Šnjesej wěčžnje. A tón, šohož tón Šnjes hdy do tajšeho wěrjazeho šjednocženštwu wjedže, tón wopomni, so je tajka hodžina jena s tych najšreňšich a najšwecžičich w jcho žiwjenju, jene šrute napominanje Bože: Dži a čžin teho runja. — Bohu budž džak, tež hiščeže dženkša pali so tón swjaty woheň. Šak šrudny je něčžiči čžah, ale pschezo hiščeže su tamni 7000 tu, kotřiž nješju swoje kolena šhibowali psched pschibohom něčžičeho čžaha. Pschezo hiščeže myšlmu luboščž na njelčžomnych městnach w šwěrnym njekšicžiwym džele škuži Jesuža dla. Pschezo hiščeže předarjo na šlětkach a w šchulach škutuja a móžnje tu wěčžnu wěrnoščž wobšwědčž. Pschezo hiščeže je šyla šwěrnym modlerjom žiwa, kotraž we čžichich šomierkach pschecžiwu mozam čžemnošče wojuje. —

„Šakše šwězy njemóže nichtón hařnyčž“, džesche něhdy Luther njekšofy. Šawěšče, nichtón! Šeho šmny my troščini. Šswjaty woheň so pali.

3. Ale pali so tež w twojej wutrobje? Šswjatkowne šhěrlučke, swjatkowne meje jo njecžinja. Njeje doščž, so my swjatek šwontlownje šwecžimy, ale swjatek dyrbja w naš nastacž. — Je w tebi žiwjenje wot Boha? Šori so twoja wutroba sa šwojeho Šbóžnika? Šhwalit twój ert, sčtož je twój Šbóžnik s hnadu a wodacžom, se šmilnoščju a šwěrnnoščju na tebi čžinit? Abo je twoja wutroba hiščeže šhwna a mowta? Ty šlyšičiš Bože šlowo, ale wopemniš ty jo tež? Ty pschindžesč do Božeho doma a so do twojeho doma wrócžiš, ale wostanje wšchitko pšči šarym? — Wofadže w Šarduffu praji tón Šnjes: „Ty mašš njeno, so šy žiwa, a hlej, ty šy mowta.“ Wo šak wjele domach a wutrobach placži to hiščeže dženkša! Šo šchescžijenjo rěčaju, to je to jenicžke, sčtož naš pola nič na Jesuža dopomni. Šana wěra, žane wujnacze t Jesužej so pola nič njenamata, žane žiwjenje wot njeho, žane žiwjenje s nim, žane žiwjenje sa njeho. — A tola je wón pschischot, so by woheň šapalit. Šaj jemu jenož w tebi škutkowacž. Šrošch wo dar swjateho Duča! Šakle wotom, hdyž we wutrobje woheň počžnje palicž, šapocžnje wopradowžite šchescžijanške žiwjenje. — A jenemu mišionarej něhdy jedyn šchescžijan bóršy po swojej šchecženizy pschindže a so jeho woprašča: „Š wškal to pschindže, so ja někto myšlu, kaž ženje přjedy? Ša lubuju šubla, wo kotrejž so něhdy nihdy nješšym štaral, a ja so někto wo šublo njestaram, kotrejž šm něhdy lubowal. Ščto je to?“ — „Ščto mēniš, sčto to je?“ džesche tón mišionar. „Ša šebi myšlu“, wotmošwi tón šchescžijan, „so je Boži duch w mojej wutrobje.“ — Šaj, to je Boži swjaty duch. Wón šamlutki najšrejšči wšchitich džiwow došonia: dospolne wobnowjenje a wšbročjenje cšlowjeka. Šako woheň wón škutkuje. Woheň špali. Wšchitko njecžiste a njekswjate dyrbi s wutrobny won. Šsy ty t temu hotowy? Ač, šak rad wostanjemy my we šwojich hřechach. Ale šaj swjatemu Dučeje škutkowacž! Šedž buj na nieho, hdyž tebe na twoje hřechi pošče a tebe napomina, so dyrbišch so wobnowicž. Šo štare dyrbi šancž, hlaj, wšchitko dyrbi so wobnowicž. Šež w tebi! Š temu su sa tebe dženkša swjatkowne šrony šlincžale! — Woheň so šwědči. Šako su so něhdy šlawneho wunamašarja prašcheli, kotre se šwojich wunamašanjow wón sa to najšwecžiče ma, wotmošwi wón: „Najšwecžiče mojih wunamašanjow je to pošnacže, so šm šhudy hřechniš, so je pať Jesuž mój Šbóžnik.“ Šaj to roššwětkjenje, kotrejž swjaty Duch nam dawa, to je Jesuž wopradowže našch Šbóžnik. Šsy ty to hižom pošnal? — Woheň wohřewa. Šajka čžopla šratrowska luboščž přēnich šchescžijanow wobšnježi! Wšchēdnje bēchu w ženej myšli šhromadže. Nichtón wo šwojich šublach njeprašch, so su jeho, ale wono mējachu wšchitko šhromadže. Šo je tón rošdžel mješ nimi a šomunistami našcheho čžaha, so dženkša rěka: sčtož twoje je, njech je moje. Šola tamnych šchescžijanow pať rěkašče: sčtož moje je, njech je twoje. Šyšin šwój dem w šospodliwoscži wotewri. Šakle sa šhudy džela. Šchescžijenjo w Šorincze rad a wješele škollektu šberaja sa nišu čžepřjazych w Šerušalemje. Šež dženkša čže swjaty Duch našche wutrobny t wopowliwej luboščži šbudžicž. Njedchaj ty šobu pošhacž, šakicž rošchēricž do šebicžiweho šwēta? — Woheň so rošščeri. Šdnyž šmny my wopradowže šchescžijenjo polni swjateho duča, dha dyrbimy tež my swjaty woheň rošščēricž. Špētr dže do Šamariškeje, Štephanuš na hařy w Šerušalemje, Pawol do Šaleje Ššiškeje a Šridiškeje. Nichtón prošny njewostanje. Wšchitzy sa Jesuža a sa jeho šraleštwu škutuja. — Čžiniš ty to tež? Šróžujicž ty so, woheň wěry we wutrobach šwojich

šćeci sapalicy? Pšchepošchujesh ty štwojeho šušoda, kiž wo Jesuša njerodži: Bój, tež ja tebje je Jesuš pšchischol! Je sa tebje šwojata staročj, so bo našch lud sa Jesuša dobudže? — Čži, kotšij bčchu Pčtrome předomanje šyšcheli, bo prashachu: „Wy mužojo, lubi bratšja, ššto mamy čžinicž?“ Wšchitžy čžujachu: něšto dyrbi by stacz! — Haj, něšto dyrbi bo stacz, najprijedy na twojej wutrobje, so by bo sahorika we wěrije do Jesuša a w lubosczi k njemu. — potom na twojim domje, so by bo napjelnił i duchom luboscze a mēra, a skōncžnje na našchim žylym, ludu, so by bo wučžijščil a sahorik. „Ja šym pšchischol“, praji tōn Anješ, „so bych woheń sapalik na semi, a ššto čžyž ja radšcho, hačž so by bo hižom horik!“ Je bo jemu radžilo, šštož čže tač rad dolonječž? Gori bo hižom w tebi? K temu čžedžja nam tež tute šwojatti pōthacž. Šamjeń.

Na šwojatti.

Psalm 118, 27:

Ššwojattowna pŕcha a radoscž.*

Šlōk: Wješel bo, o moja duscha! ic.

Šlōk. kiž wōjšta njejšteho, štworicžel tež čžłowštwā je; Duch wišchal wōžiwjazy jeho dawa šwētiž žiwjenje. Anješ je wišchcho štworjenja Bōh, kiž mōž a krašnočž ma. Štwōrba pšchpowēda Bōža, ššto je žiwe žōiko šboža. Je to Bōh šam wot wēčžnosčze, kiž je šwētej šjewiž bo, a kral budže do wēčžnosčze, dōlež w možu šwojej wišcho Bōh džē jenal wobšhowa jato šlicžet žiwjenja; wišcho wo možu šwēdčži jeho, šštož šwōj wōduch ma džē i njeho. Šotryž štworil naš je šebi, pušchicž tež čže i krašnosčžu; mōž čž jeho Bōža debi čžłowjštwō je šwojatočžu. Naš Duch Bōži pšchekrašnja do n. weho štworjenja, so šmu šbōžne Bōže džēčži, kiž pšchēs njeho Bōh šej šwojecži. Šoškwēčži tež Duch naš šwojaty je wišchēm Bōžim pōšnacžom a sa šawdawč je nam daty, so je w nj. bježach našch dom. Wōn našch tōšch. at w šrudž. a naš i n. eje wu. jedže. [bje je Dž. bo šbōž je radujem, kiž je šwēta k n. eju džemu.

Wuhotujmy šwojatti krašne i mōdne; duchu žiwjenja, kotraž pšchetriechi wišcho čžakne šradomanje, dōlež ma šwjedžen pšchezo šwojattowny a džē jenal wješkōly; pšchetož Duch je Bōži šwojaty tež ja wōdžerija nam daty.

S mejem bo štwōrba pŕchi Bōža wonka widomnje. Ššchecžijan to i njeje šlasčhi, so se šnamjenim nam je hačž wōjričim pŕcha wišcho w štwōrčje Bōžej šwojattowna Duš tež žiwjenje šej ž. da, kotrež Bōža dawa huda. —

Do wutrobje woheń šwojaty doj nam, Ducho džēčžatitwa, nješoj budž i njeje wišaty wišchōn pšchēs teb e tōištaria! Šohow wōltaria džē bo pčimajmy naščučžičho! Šwoichmy Wōtza njejšteho, so dat Duch by nam bo jeho! —

Wōltaria je mēštno šwojate, hōžž ja wopōr šwojecimy Bohu bo a nam je date, so we Boly šbōžni šmy. — Šser j. pušchmu šwojattownje bo, so Bōži Duch n. m je i wōdžerim se š. ēta šteho do žiwjenja njejšteho! —

* Še „Ššerbšlich Nowin“, lēmit 81, čžo. 126.

Ššwojattowne mōšlicžki.

Ššwojatti! Ducho šwojattowny, kač šapšchijam ja Tebje?! Kač dohladam bo ja šlaby, kōtkowidžazy čžłowješ, so Ty tu by, so Ty tu woprawdže by! Kač?! — Wōtze njejšteki, Ty by, Ty by tu, Ty by nješwidomny a tō. a widomny! Haj, mōžu i wobē. maj rutowaj pšchumacž, so tu by, pšch. tož Tvoje škutki wot špo. čžatka šem šejinja Tebje a Tvoju wišchhomōž widomnu, mōj Anješ a Bōžo a štworicželo! — A Ty wulki Bōžo, šmil bo nad nami šlabym čžłowješami, bo šjewo w našchim Šbōžniku Je. suku ššewšaku. W čžłowjštim štalčje wōhladamy Tebje a Tvoju bōjšku luboscž, so bychmy bo tač čžim předy a čžim lōžō wječž daki k Tebi! — A štušwōšchi do njejšteš, šjewi bo nam

čžłowješam w Duchu Ššwojattowny, nješwidomnym drje a tōla widomnym, widomny by mi, Bōžo wēčžny, kač tōn Wōtž a štw. ricžel, tač tōn Duch w Tvojich škutkach, w kotrychž bo šjewješch kač tehdy, tač hačž dotal, tač džengā, w škutkach, kotrež bo štwōjaty pšchēs to ewangeliōn a pšchēs tu wēru do njeho. Dwo šwojaty Ducho, i Tebi modlu bo, o šwojaty tōjenicžki Bōžo, i tebi modlu bo. Ššmil Ty bo nade mnu. Š.

Šwreke a štat.

Šlōmo žyršimnyh naležnosčžow bo tu nētkole wōšebje tež hišchēže škulšte, kotrež našch lud nješmērnny čžinja a nješpōšojny se wōšchnosčžu a na wišchēm pōšledku tež republiku, i najmješšcha i taj. i, kačtaž bo te nētkole šjewo. Škulšte wōjowanje a to malo šwješkelaze, je tež nētko w Budyšchinje wudyrilo, abo šnadž lēpje wuprašnylo, tač bōle čžicho a w pōtajnym bo to hižo dołho wōjowasche. A te niz hinač mōžno! Šdny čže čži ššto wišacž, ičto čži to najdrōžčhe, bo wobarasch, haj dyrbišch bo wobaracž, nochžet. li byčž hūbjrišchi hačž nēčajte šwēriatko. A twoje džēčži čžedžja tebi wišacž, nano a macžet, twoje najšwojecžičhe a i nimi čžinicž, šštož čži nješchida ani twoja wutroba ani twoje šwē. domjo, tebi kiž by šchecžijanski nan a šchecžijanska macžet. Ty čžesch tōla, dōlež hinač nješmōžesč, so by bo i žylym wukubla. njom tōjeho džēčža dopjelnižalo šlōwo našcheho Šbōžnika: „Daježe džēčžatkam še mni pšchicž a nješwōbaraječe jim, pšchetož tajkich je to nješwēite kraleštwō!“ Njech to nētko pšchidasch abo niz, kiž ty sa šchecžjanski ščulu by abo sa šwētnu, wo tutym tōjemu džēčžu čžinišch tō. a ras šlicžbowanje pšchēd Bohom! Bo tym šatoži šebi šwoje šejnišchēžo w tutym žylym prashenju! — Šlōro šda bo pač to tač byčž, so šu ludžō bōle nješmērni a nje. špōšojni je ščulu pjenježnyh prashenjow dla, kotrež nētkole bo bōle a bōle i škulškich wōšadach šbēhaja, hačž nabožiny dla a šchecžjanskeho wukublanja džēčži dla. Wy-li to woprawdže tač byčho, by to se šrudnyh šnamjenjow našcheho čžaka šobu najšrud. nišchi byč.

Wōtrocžk.

Špišala w šłowakškej rēčži Šristina Šohowa.
(Wōtracžowanje.)

Šē pač to tež runje najmješšchi čžaj! Žyła šštwā bē lute pšomjo a šapōšche to wot jeneje ščženy k druhej. Wōšajo wučžet. kachy wišchitzy won. Šalōšny kur a šmjerdženje dušchēšche

wšchitkich; jenož i wulkej nusu poradži bo wišchitkim bo wulho. wacž. Nješwēsta bē wēdomnje šhubika; dyrbjachu ju nješč. Naweženju wunješny Wēthod a pšchepoda jeho wōnkachy mu. žam. Šrudem wrōčži bo šabo šam na mēštno wupuščenja,

pschifkoci i wolnam, sefaczina je, storha so palaze samwěchti dele a wutepta je. Womjenja statachu wokolo njeho, so bychu jeho popadnyše. Tola bě jemu hišćežo možno, dvě polnej a jenu na pol polnu bleschu plibowiza i blida šrabnyč, i nimi i durjemi wufkoczič a tute saprahnycz.

„Dže to i wodu?“ satewa pschi tym na Petrascha a jeho hosce, lotfiž runje wulke budobja i wodu pschinjebechu. „Woda njehascha! Dohož so plibowicz pali, dyrbicze so jemu palicz dacž, potom možecze hascečž! Wy seže prajili, so chzeče so w nim kumpacz, nětko možecze so pschi nim tež hišćežo wohrjewacz. Njebh-li Bóh mi pemhat, tole wukhowacz, a bh-li plomjo tež tute blesche došahnyšo a respuknyšo — to je psche žalostne, hebi na to pomuškicz, shto by so potom stalo!“

Ach, to běchu hrejne wokomili! To bě frudny kwapž! Drie nichtón i hrezi njewuczekny njewobchodženy domoj. Storo wšchem bu drašta restorhana. A tón nawoženja, tón wbohi, nawoženja! Bě to frudnje na njeho hladacz, tač bě wopaleny! Sbože bě hišćežo pschi tym, so plomjenja njemóžachu won šapacz. Shtecz we štwje bě, to so spali abo bu štažene, kžža pat wošta i najmiejcha stejo. „Njebh stejo woštala“, tač wobkručachu wchitzy. „a nawoženja by so spali, njebh-li tu Ondražitež wotrocž bhč.“ Ludžo běchu so dolho na tutón kwapž hotowali, dlěhe pač hišćežo budžea na njón spominacz. Šalle w poslednim tydženju bě Petraschowa šubodžiny prajila: „Bola Ondražitež šu to wšchitzy tač štwjeczi a maja tola dom polny šhorosče. Šžchodla to Bóh jim dopuščezž?“ Nětko bě jeje dom polny šhorosče, a wona njemóžesche ani rjez, so je Bóh ju jim póšlaf. Běchu hebi šami čžerta, wopilstwo na hosčinu pscheprohly, a běchu jeho, čžertowu poliwku warili, nó, bě so jim kžetro horža poradžila!

Ach, i tym mledym pschichodnym šynom bě to džělo! Wo dnjo a w nozy wolašche we wulkih bolosčach. Šphtowachu wšcho, shtož bě lékař wufasaf a tež, shtož njebě wufasaf. Šaj, shtož by lékař polepschil, to stare žony šašo pohóršchichu.

„Pročhu panje!“ džesche na šeczzi džěň Method i Ondražitež, „puščez mje na něšcho dnjom se šlužby! Běch pola Petraschcz. Šólz jim wěsčze wumrěje, jeli so to hinač i nim njeczinja, abo wón wotrótni! Ša chzu jeho wothladacz!“

(Potracžowanje.)

S bliska a i dalosa.

— Šarjeda po šwjatlach, 23. meje je šašo šerbski džěň we Budyščinje Dopoldnja ½10 hodž. šapoczina „Šerbska předaška konferenca“ se šwojimi wuradžowanjami, popoldnju w 2 hodž. šczěhuje „Šerbske knihowne towarštwu“. Wlacžina i wuradžowanju došaha a rošjudne wobšamknjenja budža tež nusne. So bychu so wšchitzy tuž tež wobdžělili!

— W Drježdžanach wotně na dnju Božeho špicža Ewangelsto-lutherike krajne škuliske towarštwu šwoj šjěšd. Še wšchěch šoncžin běchu tam šastupjerjo tuteho towarštwu. Šlowna šhromadžina šaběrašche so se wšchemi nětkole tač wažnym škulškim praščenjami a wupraji so ša to, so ma šo to bóle a bóle we pschesjednosčzi i towarštwami šchescžijanskich štarščich džělacž. Popoldnju w 4 hodž. bě w ewangelškej dwórškej žyrkwi šwjedžěňška Boža šlužba; přědowanje mějesche krajny biskop; wuložowasche w uim na šaložku Mat. 28, 16—20, šaf je to mišionška pschifajnja našcheho šnješa tež i dobom pschifajnja a porjad, ša škuliske rošwucženje a wufublanje džěczzi. Našch Šbóžnik chžysche ša šebje mēcz wšchě ludy, tuž tež našch lud, tuž tež našche džěczzi.

Wón chžysche. so bychu so džěczzi šchczěke a so by so potom rošwucžowala žyla mlodžina we wšchem, shtož wón nam pschifasaf. Wón chžysche na wšchem pošledku jenu wošadu, kotraž by džělacž a wěrika. Tuteje wošady šhutny a wulki nadawč dženska je tón, so by štukowala na šwojej mlodžinje domach a w šchuli a ju dowjedla i žive; wěrije. — Wulka žyrkej bě hacž na pošlednje město šolna nutnych. — Šwecžor bě šašo wulka šhromadžina. Šlowny pschjednosč mějesche tu inspektor Brüd i šamjenizy poš heškom: Wozni wo šwoje džěczjo! Šbóžny do Jesuša Šhryštusa wěryžy dyrbi nětkole šwoje pschifkušnosčze dopjelnicž w tym, shtož hebi šchescžjanske wufublanje džěczzi žada. Pošasa so na wošebite nišy a štrachi našcheho čžaza šaž tež na to, so wšchnosč njeczini po woli šchescžijanskich štarščich. Šu potom tež wobšamknjene. so ma pschjedhodštwu towarštwu pschecž šchescžjanskeho wobudleštwu našchje Šakšje tež němšemu šejmej pschepošozicz. — Šo běchu pschitomni tež i woporam ša tutu wulžy wažnu wěž šwolnitwi, pošasa šberka: bě so wjazy hacž 300 000 hr. našdalo. —

— Našche Šipscžjanske mišionštwu štwjeczi šwoj lětny šwjedžěň pschichodnu šrjedu, 23. meje w Šipšku. Šudže to w 9 hodž. šwjedžěňška Boža šlužba w žyrkwi šwj. Wikkawšcha, popoldnju w 3 hodž. šlowna šhromadžina w jenej wošadnej šali a we 8 hodž. mjeczorna šhromadžina w žyrkwi šwj. Šana. Ššchecželjo šnješoweho mišionštwu budža so i tutym našchim mišionškim towarštwom hebu radowacz na tym, so je so džělo wotkach mjěš pohanami šfriski i nowymi mozami šapoczecž mohlo a so, da-li Bóh, to w nowym lēczje tež w šndiškej tač budže. — Wo mišionškim džěle do žyla jednasche so to tež 18. haprjeje na šhromadžinje Šakšeho šlowneho mišionškeho towarštwu a Šakšje mišionšje konferency. Na tutej rošprawjadu wo mišionškim džěle mjěš pohanami a to wošebje wo tym w šfrizy pschi horach šilimandžaro, a wo tym w šndiškej, a dale wo mišionštwje mjěš židami. ša kotrež je Šipš šrjedžišczjo, a ššoncžnje wo mišionškich wošadach w domišnje a jich lubosčzi a šobustukowanju we mišionštwje. Lubosčž i Jesušej je tu nusna; lubosčž i Jesušej je šaložž žyheho mišionškeho džěla, lubosčž i Jesušej pač tež potom pschewinje a debudže! —

Na „šchescžjanskej šerbskej wottorhanškej protžy“ džělaja tu šhwilu šerbszy duchowni. Šchtož bě na protžy tuteho lěta 1923 na brachow a njedostatkow — a jich bě bohuzel wšchelašich, to dyrbi so wotštronicz, tač šo šmēja našchi Ššerbjo ša lěto 1924 tu šchescžjansku protžy na šczěnu, kotraž hebi pšheja, w šmyšklu a duchu podobnu na protžy němšeho „Nachbar“ abo podobnu na „Neukirchensku“ wottorhansku protžy.

— Žištowanje. Š. w Š. ša 1. po šwj. Šr.

Biblija — čžas — čžlowjek.

22. tydžěň, wot 26. meje hacž do 1. junija.

26. Ššwjedžěň šwj. Šrojizy: Šap. šf. 2, 38—41. — Šh. 166.
27. pōndžela. Ši. 51. — Šh. 198. — Šuf. 1, 1—38.
28. wutora. Ši. 52. — Šh. 281. — Šuf. 1, 39—56.
29. šrjeda. Ši. 53. — Šh. 3. — Šuf. 1, 57—66.
30. šchtwōrtk. Ši. 54. — Šh. 408. — Šuf. 1, 67—80.
31. pjatk. Ši. 55. — Šh. 305. — Šuf. 2, 1—20.
1. šobota. Ši. 56. — Šh. 256. — Šuf. 2, 21—40.

Šamolwity redaktor: šarač W y r g a c ž w Nošaczizach.

Čžisčcz Ššmolerjež knihicžišczčejnje a kniharnje, šap. družštwu i wobmj. rukowanjom w Budyščinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosó ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosó da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosó je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Šerbske njedželske lopjeno.

Budawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez katolickej cerkwi a płaczi šćwotkownje 100.— hr.

Šwjedžen Šwjateje Trojicy.

Šap. štutki 2, 28—41.

„Wšy mužej. lubi bratšja, šćto mamy činicz?“ Š tutym běchu š japošćotam pšćistupili čzi, kotrymž bě to přenje šwjatowne přědowanje Pětra do šwědomnja a do wutroby šajěło. Běchu šatorhnjeni, štorhnjeni š jich wšćědneje myšle, š jich wšćědneho džěła, š jich wšćědneho štaranja, štorhnjeni na druhe městno, tam, hđžež džě wo najwjetšće a nejšćwjetšće, wo dušću nješmjertnu a šbóžnosć! Šswjatkki šu šašo nimo. Šswjatowne přědowanje je wuklincžako! Šsu w kóždej wošadže byli namašani tajzy. kotšiz běchu tak štorhnjeni a šatorhnjeni, kaž tam čzi w Jerušalemje, a šu šo prašćeli, kaž tuczi: „Šćto mamy činicz?“ Njepraš a nješamokweš: „Tam w Jerušalemje njebě to jeno to přědowanje, ale tež šobu wšćo to džiwne, šćtož šo to tam šta, njenušzy šćumjenje a wohnjowe šajšćki!“ Tak šamokwešjo pšćeradžišćy najpředy, šo šam nješćy jedyn š tšćy byl, kotšiz tak šatorhnjeni běchu a š tajšćim prašćenjom je šwjatowneho přědowanja džěchu. Ale niz jeno to! Šćtož tak rěčzi, šćewi š tym, šo je šwjatkki woczi šawšćaneš a wušći šatšćaneš měl ša to, šćtož šo štawašće a hšćće štawa a hšćo štawašće wot dawna šem. Ubo njeje to tež našćwóžazy wšćor, kotryž tak howni pšćes najšće frašje nětš pšćes wjazy hacž 8 lět? A nješću te šćyšćnosće, kotřez našć domachpřtaja a šapaja wokolo našć kaž pšćomjenja? Tuž budž tak dobry, a daj płacžicz tutomu prašćenju šwjatow: Šsu to byli w kóždej wošadže namašani tajzy, kotšiz běchu šatorhnjeni a šo prašćachu: „Šćto mamy my činicz?“

Šćto je woinćewa na tuto prašćenje? Je to rošćibaze prašćenje ša jenošćireho, ša wošadu, ša žyly lud, bješć wšćeho rošćžěła, ša Šerbow a Němžow jenašć! Njeje-li tu žanyšćy tajšćy bylo, šćto potom? Šsmy my wšćitzy hšćo tajzy prawi, šćlńi, njepowalnje šćwěrnj šććešćjenješ, kotšiz w možy dušća šwjatowneho pšćezy čzinja to, šćtož je prawe a dobre? To pašć trjebašćy jenož junu pohladadž do šćwěta a do žiwjenja nětšće, a ty wšćy, šo to tomu tak njeje. Šćto pašć potom, hđž tu žanyšćy tajšćy njeje, kiž šu tak šatorhnjeni a tak šo prašćeja? Potom — potom šu šwjatkki nimo šćle a — čćlowešćo nimo nich! Potom bě to šašo rašć wšćo podarmo! Njeušćitnje šćmy potom wušćiwali šwjatowny čćašć, tuton hnadny čćašć, a tola ani jedyn njeušćem, kašć dotho hšćće wušćiwamy hnadneho čćašć, předy hacž je — pšćepošćže. Pšćepošćže, žalostne to šćowo!

Doklež je to nětšć wšćo tak, je čćim bóle nad nami, šo wušći a wutrobu wotewřjamy džěnjšćem šćowu šwjatowneho přědarja Pětra: „Čćinće pokutu a dajće šo šććežicz kóždy na to njeno Jesom Šćryšćta šć wodatwanju tšćy hřěchow; došćanjeće dar teho Šwjateho Dušća!“ „Čćinće pokutu!“ to pšćiwola Pětr potajšćim tebi, kiž šo liežićy do tšćy, kotšiz šu šatorhnjeni a šo prašćeja: „Šćto mamy činicz?“ A ty mašćy čćinicz a došćonjeć tón wulki a rošćudny štutk, kotryž je w tutym šćowje tebi poručěny: „Čćinće pokutu!“ Tola niz mjenje, ně runje tak šćutnje a došćnje je tuto šćowo pašć pšćiwolane tež tym wšćem, kotšiz njeběchu šatorhnjeni a šo njeprašćachu: „Šćto mamy my činicz?“! Runje tež wonti, haj, prašćy 'nož hšćdom: našćy žyly lud ma čćinicz pokutu, ma došćonjeć a wušćonjeć tón wulki šćwjaty štutk, kotryž rěka: pokuta! Wotwobročicz šo

dyrbimy wot wschebe teho, sčtož njeje i wole a je skutka ducha swjatkowneho, a psch wobroczič so dyrbimy k njemu samemu, tutemu duchej swjatkownemu, haj jeho sameho pschijecž!

A sčto wjdy tu njeje, wot cžehož so dyrbimy wotwobroczič! Ssyn-li stajał nadžiju sa pschichod na něsčto senyše, dyrbišč wjedžecž, so sa tebje runje tehodla płaczi: Čžin pokutu! Wotwobroczič dyrbišč so wot tajšeho spocžowanja a to lěpje dženska hač jutije; mošlo to jutije pscheposdže hižo byčž! Abo syn-li ty jedyn mjes tynti, kosiž so wšchu nadžiju shubili a pohrjebali a nětko tu steja i ničim psched ničim, hlej, płaczi tebi, runje tebi. Čžin pokutu! Wotwobrocž so precž wot tajšeho cžinka! Tu a runje tať tam přeni raš, klinczi cži to dale do wědomnja a wutrobny: „A psch wobrocž so duchej swjatkownemu!“ Nimašč sa mošwjenja a njemóžšč prajicž: „Mi to njepłaczi!“ Ně, tež sa tebje je tu w tekicze sapšane: „Pschetož wam a waschim džecžom je so to šlubjenje italo a wšchitkim, kiž doloko so, kotrychž Bóh našč Rnješ powola.“ Tuž psch wobrocž so k Bohu, k swojemu Bohu, pschetož wón to je, kiž w tutej potajnej bójštej mozy skutkuje mjes nami a w nami, kaž wón to, nam so widomnje sjetwoschi w Jesušu Chrystušu, psches tutoho ert na horje k-njebju-stpicža nam praji: „Hlej, ja syn pola waš wšchitke dny hač do stónčjenja teho šwěta!“ Na njeho stajej nadžiju i poknej dowěru a hlej — Ty smějšč swjatkowneho žohnowanja hižo wjele a to runje toho, kotrehož ty nětkole najbóle potrjebasč!

Abo syn-li sałožit a twariť swoje žiwjenje a sbože na ludži a so njenje abo bóle sjebat, šlyšč, šlyšč tež tehdy, hdyž hišče njespóšna, so je žiwjenje a sbožo, na ludži sałožene, pschezo sjebanje, šlyšč, sčtož Pětr hišče dale praji: „Dajče šebi pomhač wot tych wrótnych ludži!“ To cže-li prajicž: „Wotwobrocž so wot nich, wotwobrocž so wot toho spocžinanja, na cžlowjekow twarič sbože!“ Niž tať. „Psch wobrocž so k Bohu samemu.“ „Twar, o moja duscha, twar na Boha! Wěra jemu šlyšča!“

„Čžincze pokutu!“ Dwaj pokitwaj tu mašč. Raž tu, tať cžin to wšchudže a pschezo, a ty sačjuwasč swjatkowneho ducha wobšbožazu móž, ty mašč swjatkowne žohnowanje!

Našč tekst nam na popledku hišče praji, so bu jich na 3000 duschow dohnyč. Bu jich to w naščich wošadach, hdyž so to niž jeno na jonym městnje, ně na wjele městnach předowasche swjatkowne předowanje, tež pschidobnyč i najmjenscha 3000 duschow? Dženska so swjatk došwjećuju. Došwjećmy je tať, so to, sčtož bu swjatk stoněžene, došonjamy dženska, přjedy hač je pscheposdže! Samjeň.

Swjata Trojiza.

Posdžišcho hač wšče druge šchescžijanske šwjedjenje bu š wje dženi Šwjateje Trojizy postajeny, a to drje tehodla, dokelž jeh sałožit njeje někajki podawť se stawisnow Božeho kralestwa — kaž na psch. sa swjatk to wulecže Šwjateho Ducha — ale jena wučba šchescžijanske wěry, mjenujžy, stónčzne sapšchimjenje šchescžijanskeho spóšnacža do w trojakim šwětle so blyšczazeho dejmanta wěry do trojeničkeho Boha. Sa jich wjele je tutón dejmant šwój blyščež shubil. Tola, sčto by ty byť, hdyž by drje wjedžal, so Bóh jako Wótž wšcheho bycža na šwěcže knježi je w njepšcheměnjazej mozy, njewjedžo pať i dobom, so so wón tež wo tebje stara? Nětk pať je so tutón Bóh, kotremuž so njemóže ničtón šbližicž, šhilit k cžlowjekam a je jich njebójšče bycže pschewinyť w swojim jenicžkim narodžonym Šsynu. Ale sčto by ty byť, hdyž by ty tole jenož wjedžal a snať jako podawť, kotryž je so něhdy stať, a hdyž njeby tež w tebi so tuto

dobycže nad hrěchom a nad šmjercžu wospjětowacž a i nowa wožiwicž mošle? To pať so móže stacž psches Božeho Ducha, kotryž je póštaný do šwěta, so by cžlowjekow wrócžo dowjedł k tomu, sčtož po prawom jich bycže wot spocžatka mjenujžy: so bychu Bože džeczi byli. — Na trojatore waschnjo sjewi so Bóh w šwěcže, w stanisnach cžlowjekow, w našchim duchownym žiwjenju, na trojale waschnje sjewja so nam pschi tym jeho najpotajnišče, najšlubšče bycže: Jeho lubosč, kotraž wšče žiwjenje twori, kotraž šwoje najšnutškwonišče wocžini a sjewi, a kotraž wusťutkuje sbože duschow. — Je to jena tajla wěra něsčto, sčtož njeby ničžo sa tutón šwět byťo?

Na swjatu Trojizu.

Sap. skutki 2, 38. 38:

Pětrowe šwědčenje wo šwj. Trojizy.

Šlók: Budž šwalba Bohu samemu zc.

Bóh Wótž, Šsyn, šwjaty Duch — so jene bójške bycže, [cži šsjo — to špodžiwne je potajnstwo, kiž wěry dawa tycže; ju to wšchať móžnje pošlynja a duschu šbóžnje wosšewja, so wotpocžuje w Bosy. —

Wótž powola nať k towarštwu se šobu mišocžiwny, hdyž pošticziť dar w šlubjenju je džecžatšwa a džiwny nam widžecž dawa wobštajnje a wosbožuje žiwjenje wšchěch šwójich šwěrných džeczi.

Psches pokutu a šchecženizu na mjeno Jesušowe wšče hrěchi wodate nam so a prawo date nowe,

so džeczi Bože rělamy a šawěščeni herbstwa šmy, kiž dostacž nam so dyrbí.

A šawdawť sboža wěcžneho we šbóžnem Božim raju je dar wšchať Ducha šwjateho, — to se špon enja snaju cži, kosiž jeho dostachu a šwěrní jema wostachu hač jónu na šónž wěry.

Tať Boža šwjata Trojiza je šórtlo šbóža wšcheho a študžeň šdobom šchewjaza a rěka njebjeleho wšchať žiwjenja, kiž dostawa so i Božeho nam bohastwa tu hižo a tam wěcžnje! —

Putnik.

W jonym rjanym hrodže, wo kotrymž hižom dawno žadny kamjeň na druhim ležo wostať njeje, běšče něhdy jara bohatty prawje krašnje wodebicž, šhudym pať wón malo dobrotow rycžet žiwny. Wón wjele pjenjes na to nałoži, šwój hród wopofasowasche.

Tuž nětko raš šhudy putnik do hrodu pschindže a wo nóznu hospodu prošchěšče. Rycžet jeho hrubje wotpofasa a džěšče: „Tónle hród njeje žadny hospčenž.“

Putnik rjekny: „Dowolče mi jeno tsi prasčjenja, dha čžu šabo hičž.“

Rycžet šnapšchecžiwí: „Na tole wumějenje šmécže so pschezo wrašchecž. Čžu wam rady wotmošwjećž.“

Putnik so jeho nětko woprašča: „Sčtóha drje přjedy waš w tymle hrodže bydlesche?“

„Mój nan!“ rycžet wotmošwi.

Putnik so dale prasčěšče: „Sčtó tu přjedy wascheho nana bydlesche?“

„Mój džěd!“ rycžet rjekny.

„A sčtó budže drje po waš w nim bydlicž?“ prasčěšče so putnik dale.

Rycžet džěšče: „Da-li Bóh, mój šyn!“

„Nó,“ šnapšchecžiwí putnik, „hdyž kóždy jeno šwój cžaš w tymle hrodže bydli a pschezo jedyn druhemu měštno rumuje — sčto dha seže wy hewať tudy hač hospčžo? Tónle hród je potajkim woprawdže hospčenž. Njewažče tehodla tať wjele na to, so byšchěže tónle dom tať krašnje wupšchili, kotryž waš jeno kórtki cžaš hospoduje; cžincže radičho šhudym dobrotu, dha natwaricže šebi wobštajne bydlo w njebješach.“

Rycžet šebi tele šlowa k wutrobje wa, wobšhowa putnika psches nóz a bu wot teho cžaša šem dobročiwischi napšchecžiwno šhudym.

Tuczel.

Po jenyh czeŝkim njewjedrje ſo luboſna tuczel na njebu ſjewi. Maſy Janſ runje ſ woſnom won hladajſche a polny radoſcye wuwola: „Tajlele kraſne barby we ſwojim žiwjenju hiſcye njewidžach! Tamle pola teje stareje wjetby pſchi rjećzy wone ſ mroćzelow hač na ſemju doſahaju. Weſeje tam ſe wſchěch ſchtomownych liſčiczkow tele rjane barby lapaju. Sa čzu tam ruče dónč a wſchě ſtorpawy ſwojeho barbneho kaſčezika ſ nimi napjelnicž.“

Wón bėžeſche taſ ſpěſchnje hač mőžeſche; tola ſ ſwojemu ſpodžiwanju tam wobohi pachotk jeno w deſcye ſtejeſche a niž najmjeńſche wo nėlajtej barbje njephtny. Wot deſcye žyle pſchemacžany wón ſaſo ſrudny domoj džeſche a ſwoje njeſbože nanej wuſkorži.

Nan ſo poſmėwlowaſche a džeſche: „Tele barby njedawaja ſo do žaneje ſtorpawy pſchijimacž. Deſcye trjeple ſdawaju ſo jeno we ſlōncžnym bliſcye taſ rjenje barbjene bječ. Tale rjana barbna kraſnoſcž paſ ničžo wopravdžite njeje a žaneho wobſtačža nima. A taſ, lube dječžo, je ſe wſchěj kraſnoſcžu ſwėta; wona ſda ſo nam nėſchto bječ, je paſ jeno ſamy dym.

Tuž njedaj mylicž ſo wot ſdacža,
So radoſcž njepſchindže do pſacža.“

Winiza.

Prótko do ſwojeje ſmjercže jedyn nan ſ ſwojim tſjom ſynam džeſche: „Lube dječži! Sa wam ničžo ſawoſtaječ njemőžu, ſhiba tōnle naſch domcžl a winizu pōbla. We winizy paſ potajny poſlad leži. Njicže jeno pilnje ſa nim, dha jōn namačacže.“

Po nanowej ſmjercži či ſynojo žyſu winizu ſ najwjeſchej pilnoſcžu pſcheriwachu, tola njenamačachu ani ſlota ani ſlėbora. Dokelž paſ woni winizu hiſcye ženje taſ pilnje wobdžėlali njebėchu, dha wona taſ wjele wina wuplodži, ſo ſo temu ſpodžiwachu.

Nėtko haſle ſynam pſchpadže, ſchtož bėſche jich njebohi nan ſ tym poſladom mėnil, a woni na durje winizy ſ wuſkimi piſmikami napiſachu:

Pſchimajcže ſo pilnoſcže,
Wona podkopt ſlotu je.

Zyrtej a ſtat.

Œaſki ſejm mėjeſche do ſwjatkow wo tſjoch namjetach jednacž a wothloſowacž, kotrež wſchě tſi ſa to bėchu, krajnu žyrtej ſaſtaracž taſ ſe ſrėdkami, ſo ſo jeje potrebnocž na pjenjeſach pornjo wobſtejnoſcžam mėrneho čaža a pſchimėnje nėčziſchim wobſtejnoſcžam ſpoſoji. woſebje w tym, ſchtož dothody duchownych a ſaſtojniſkow naſtupa. Tute bjechu ſo ſlōncžnje ſaſo dothodam tjech ſaſtojniſkow ſrunacž mohle, kotſiž ſu ſ nimi na jenyh ſchodženku wėdomoſtneho wutubla- nja. Œejm je jenož jedyn ſ tutech namjetow pſchijaſ, njemujžy, ſo ma ſaſki ſtat nėtk tež ſlōncžnje, kaž druge ſtaty to dawno hižo činjacžu, te wot wuſkeho ſtata poſticzene ſrėdki ſa žyrtej ſkaſacž a jej pſchepoſaſacž, wſcho druge, ſchtož mėl ſaſki ſtat jaſo tajki na ſo wſacž, bu wotpoſaſane.

Wólby do ſynody njeſtawaja ſo jenož w Budyſkiſkim a Kamjenſkim wokrejšu, ale tež w Radebergſkim, potajkim wo tſjoch wokrejšach, do kotrychž ſu ſerbsko-nėmſke woſady roſtane.

Œhtōž ſo ſ temu mjenu teho Rnjefa budže wolacž, tōn budže ſbōžny.

Slōſ: Na Boha ſo ſpuſcžecž mamy.

Samt ſo do komorki rjenje,
Wuſny ſwoje žalocženje
Tam do Wōtza wutrobhy.
Wōh cže widži, Wōh cže bliſchi,
Wė, ſchto tvojū duſchu tſchi,
Pſched nim njeſy ſabny.

Lėpje, dny-li duſcha cžuje,
Œchto ju boli, ſchto ju hnuje,

Je to Bohu ſnajomne.
Njeje trjeba ſlowow rjanych,
Ani doſhich proſtrow žanych,
So by Wōcžez bliſchal cže.

Ach, dha nochzu ſazwſlowacž,
Œžu ſo ſ Bohu Wōtzu wolacž
Œ dječžajej ja domėru.
Njeſhablajo čžu ſo bėdžicž,
Œtajnje ſa Œhrjſtuſom bliđicž,
Dōž tam ſ njemu njepſchindu.

Œ hnady Œeho ſhodžicž budu
Œ njemu, ſ Œeho ſbōžnom' ludu,
Hdyž tu wėru wobſchowam.
Wōn je mi tu ſbōžnoſcž dohny,
Na ſchizju je ſa mnje pobny;
Œemu cžeſcž, džaſ, ſhwalbu dam.

Na cžele a duſchi cžily
Œ Œeho hnady budu živy,
W nim wam prawoh' lėkarja.
Pomoz jeha ſebi žadam,
Œhudny pſched nim dele padam.
Wōn mi ſ nuſy wupomha.

Œdžerž mjė twoja mōz a hnada;
Bjeſ tebje wſcho w ſwėcže ſpada.
Wōſtaſ pſchi mni Œejuſo.
Dobre wſcho čžny do mnje pſodžicž,
Bliže ſ njebeſam mjė wodžicž.
Œmil ſo na mni Œbōžniko.

Žohnuj mjė, ty lubocž Wōža,
Pomhaj mi na pucž toh' ſboža,
Œtwor mi cžiſtu wutrobu.
Œ tebi horje duſcha hlada,
Hnadu tvojū horzo žada.
Daj mi ſbōžnoſcž njebeſku.

Poddaty do Wōžej wole
Njeboju ſo w cžėmnyh dole,
Pomoz moja Wōh je ſam!
Mōj Rnjeſ wſchitko, widži, bliſchi,
Œchto mjė boli, ſrudži, tſchi;
Œemu wſcho to cžinicž dam.

Wėrjazy w Wōžej hnadži
Wſchōn jich ſkutk ſo derje radži,
Wōh jich wo wſchėm žoſnuje.
Dokelž Wōtž je ſama lubocž,
Dječžom wopokaje ſmilnoſcž
Tež hdyž ſchwila, lubuje.

Hižo w ſwėcže podobniſche
Tvojeje wutrobje cžiſ wſchitke
Dječži tvoje luboſne.
Œwėtej zuſe, ſprawne, cžiche,
Ponižne kaž mēcž cžjeſch niſke,
Wot tebje rad widžane.

Budž a wōſtaſ ſ nami, Wōžo,
Ty ſy naſcha mōz a ſbožo,
Œ tobu ſ nami derje ſtej!
Œhtōž ſo ſ tebi budže wolacž,
Tehe čžny ty wuſlychowacž,
Wupomhaj jom' ſ nuſy wſchěj.

Pomoz prava je pſchi tebi!
Œbōžnje dowjedž naſ wſchěch ſ ſebi
Dom do wėcžnej ſbōžnoſcže.
Œ tobu ſbōžnje domoj džemy,
Tam Œže wėcžnje ſhwalicž čžemy;
Daj nam wėcžne žiwjenje.

Wotrocžl.

Spikala to hłowakškej rěči Kristina Rohowa.

(Potracžowanje.)

„Dži, mój syno! Ty jeho wěšće lěpje wothladasch! Ja chzu rad sa tebje dželacz, hdyž by ty jeho 'nož sđeržecz moh! By to škoda bylo wo tajke mlode žitjenje!“

Method džěšče. Pola Petraschěz wjěšelachu šo wšchitzy, jako prajěšče. czechodla je pschischol, pschede wšchem lěkar, i kotrymž šo tym runje seika. Lěkar phtny, šo mješěšče tu to je mudrym a wuschiknym cžłowjekom cžinicž. Sakaša šwójbje, něšcto druhehc cžinicž hacž to, šctož by Ružanšty domolik. Wot šamšnjeje hdyžiny bu to lěpje.

Šhoru hnydom šaczu, šo šo jeho drugej ruzy pschimashcei, kotrež jenož nochzyschcei wolóženje pschinješč, ale tež pschinješchcei.

Alle i rycy dnjom, kotrež by dnybjal Method pola Petraschěz pschebymacz, buchto to někotre tydženje. Petraschowa pschindže šama Ondražika prošecž, šo by jim božedla wotrocžka pschewostajik, chzychu jemu dželaczerja ša to šapłacžicž. Tak pschewostajichu jim wotrocžka, nježadajo šebi dželaczerja. Wjedžachu, šo Method i luteje lubošče k bližichemu šhoreho wo dnjo a we nozy hladasche; tuž chzychu šo tež woni na tutej lubošči wobdželicž. Nimo teho njeležešče pschichodny šyn wjazy, i jeho wócžkomaj bě še to polěpšchiko, hłowa šastawasche bolecz. Wě wječohy, šo mješěšče ša šo něšcto dželacz.

Šsamko bě šebi husto žadał, šo by Method pola nich bydlil. a šo chzchu tež woni kaž šastojzy džen še šhromadnei modlitwu šapocželi. Tu bu jeho žadanje dopjeljene: Method bydlěšče pola nich a woni cžinjachu to tak kaž šastojzy — tola běchu to droho šapłacžile!“

6. štatw.

Šyma bě šo pominhla a nalěczo pschichcho. Alle to bě tak kaž i tajkim rjomym šlacžkom, kotryž šlětuje a šlětuje a špěwa a — přjedy hacž šo dohladasch, je šo šhubil. Lubošne nalěczo wuczeže a horze lěczo pschiczeže, tak horze kaž te psched dwěmaj lětomaj bě, jako Method Ružanšty k Ondražikozom pschindže.

Ras popoldnju šteješče mlody Ondražik — tak mjenowachu jeho šušodžo po jeho mandžěškej, hacž runje Rascho rěšasche — psched šhěžu. Wě ša šo štrony a hladasche tam do teho šonza, hdyž bě přjedy hacž do Ameriki wupucžowa, ta hrosna hórka. Tuta hórka tam wjazy njebě, na jeje městnje šteješče tam wošrjedž nowjeje, rjaneje šadoweje šahrody, wot žiweho šlota wobdateje, šhěža, kotraž njebě jara wulka, tola paš tak rjana a nahladna, šo to tajkeje w žyłej wšy wjazy njenamafa. Wofna běchu wulke a rjane. Na tu štronu běchu dučžka a dwór, na tamnu štronu do wšy paš durje kaž do šlanow.

„Šchtó by šebi na něšcto tajke pomyšlil!“ mješěšče pschi šebi. „My mješachny to psched šobu a wostajichny šo puste ležo. Wón paš, tak i lohka pschindže k tajkej rjanej šhěži! Tak pschichodnu a tunju nima šu ničtš wo wšy! Šdy bych jenož wjedžal, na šoho mje wón pschego dopomina, niz tak jara to woblicžo, ale tón hłóš. Ššym dnybjal tajkeho cžłowjeka hižo ras něhdže wobladacz, ale hdyž?“

Tola niz jeno mlody Rascho, ně, žyła wječ šo džiwasche tuteje šhěže dla. Nalěczo bě šedma tu, běchu twaricž šapocželi. Method wša k tomu wječnych murjerjow. Šoždy kusčik městniščeža dnybjěšče šo wutrjebacz. Ššechu da hinaš wjašacz hacž bě to tu hewaš wajchnje, tak šo mješěšče na šubi šomorj tak wulke kaž šstwa a delcka bě wšchitko k wobhdlenju. A hacž runje bě wšchitko i nješcbdželaneje šyrišny twarjene, bě wono tola

wšcho tak twjerde a rjane, kaž i palenych žyhelow. Džen wote dnja pschithadžachu ludžo, šo bychu tón dnjo džiw wobdžiwowali. Wjazy hacž jedy wiješče i hłowu a džěšče: „Šawěšče, tak chzu šebi ja to tež šhctenicz!“

Method bydlěšče psches tón žyly cžasž pola Ondražikoz, tola nješlužěšče tam wjazy, šlacžěšče ša šebje šospodu. Murjerjow a dželaczerja šastarasche šodhajžyha. Nochzyschce tuto wobcžežne džělo Ondražikoz žonam napoložicž, došelž mješachu tak hižo wulke šospodacžitwo.

(Potracžowanje.)

Š bliska a i daloka.

— Š Nješwacžidla. Bože špicže šo w našim Božim domje šlětušči šwjedžen a hłowna šhromadžina pobocžneho Gustab Adolffšeho towarštwu ja Budyšchin a wofolnošč wotměwasche. Popoldnja běšče šwjedženšče džěcžikemšchenje, popoldnju šerbšta šwjedženška Boža šlužba i přědowanjom knjěša šararja Šyšerja i Budyšchina wo šćenju Jana 18, 36 a 37: Šesuš, šral prawdy; jeho šwědženje mózne je; tež my šwědškojo prawdy byčž móžemy — a na to němška šwjedženška Boža šlužba i přědowanjom knjěša šararja Šrošy i Budyšchina, kiž mješěšče tež džěcžikemšchenje, wo Šerem. 31, 15—17: Šahelowe šylyš a Šahelowy šroscht — tež Gustab Adolffšeho towarštwowe šylyš a jeho šroscht. We šhłownej šhromadžinje, kotraž šo k němškej Božej šlužbje pschisamšny a kotruž pschedšyda, knjěš tajny šyrtwiny radžicžel Šosenšranž i narěču wotewri, knjěš šarar Šada rošprawu a knjěš wyčšichi šchulški radžicžel Šach šlicžbowanje poda; i wobeju běšče šylyšecž, tak cžiche, žohnowane džělo Gustab Adolffšeho towarštwu někotru nusu ewangelišch wěryšbratrow w rošpróščenju w šatolišch krajach pomjenšchicž pomha. Šawdalo je šo po džěcžikemšchenju 22664 hr. (mješ nimi 3 hr. šlěbora!), po šerbškej Božej šlužbje 35560 hr. po němškej Božej šlužbje a po šhłownej šhromadžinje 49603 hr., we Šusy šberane dary 15180 hr., pošdžiče dary 24500 hr., to je wšchitko šhromadžje 147507 hr. — Šiech je šwjedžen Gustab Adolffšeho towarštwu, kiž je psched 17 šlětami, to lěče 1906 pošledni šrocž tu w Nješwacžidle i hójčjom byšo, k žohnowanju ša našchu wošadu a ša wěryšbratrow w rošpróščenju!

— Čžěščenych cžitarjow našcheho šopjenka „Šomhaj Šoh“ prošhny, je-li maju hiščeže 16. cžičžo a je dale nješrjebaju, šo bychu je nam wrócžili, došelž hiščeže mješje někotre cžička šrjebamy.

Šistowanje. Š. w. Š. ša 1. p. Šr. — Š. w. Š. ša 2. p. Šr.

Šiblija — cžasž — cžłowjek.

23. šyžžen, wot 2. junija hacž do 8. junija.
 2. Šrěnja njeđžela po šwj. Šr. Šap. šl. 2, 42—47. — Šh. 237. — Šuf. 2, 41—52.
 3. šondžela. Šš. 57. — Šh. 234. — Šuf. 3, 1—14.
 4. wutora. Šš. 58. — Šh. 21. — Šuf. 3, 15—38.
 5. šrijda. Šš. 59. — Šh. 20. — Šuf. 4, 1—15.
 6. šchtwórtk. Šš. 60. — Šh. 307. — Šuf. 4, 16—30.
 7. špiat. Šš. 61. — Šh. 831. — Šuf. 4, 31—44.
 8. šobota. Šš. 62. — Šh. 231. — Šuf. 5, 1—16.
 Dodawš. 26. meje, šwjedžen šwj. Šrojžy: Šap. šl. 2, 38 hacž 41. — Šh. 166. — Šuf. 1, 1—25.
 27. meje, šondžela. Šš. 51. — Šh. 198. — Šuf. 1, 26—38.

Šamolšwity redaktor: šarar Šyrgacz w Šošacžicach.

Čžiččez Ššmolerjež knižicžicžecžernje a knižarnje, šap. družštwu i wobmj. rukowanjom w Budyšchinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje dželaš
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh ól khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Šmolerjez knihiczišcžeńni a płaczi šchtwórtlětnje 100.— hr.

1. njedžela po šwj. Trojizy. 1. Jan. 4, 16–21.

Šdnž na narodnym dnju wróćo hladamy na šaidžene lěto šwojeho žiwjenja a šo dopomnimy, kelko lět je ša naše krótko žiwjenje hižom šchumilo do morja wěčnosće, a hdnž šdobom myšlimy na šwoju šachodnosć, dha pošbėhnjemy šwoje wóćko tež horje k njebešam a rjeknjemy: Šnježe Božo, ty šy naše wakhowanje štajnje a pšchezo; přiedy dylžli hory buchu a šemja a šwěštworjeny bu, šy ty, Božo, wot wěčnosće hač do wěčnosće. A njeno Šehovah rěka: ja budu, kotryž ja šym. Našch Bóh je wěčny. Šdnž wobdžiwamy šemju a morjo, hory a doły, lěšy a kufi, šahrody a pola w šymškej morwošći, w nalětnj pšiche, š plodami našymy; hdnž šo dopomnimy na přěnju wšech wučbow, kiž nant šwjate pišmo da, na přěnju štučku biblije: w špocětku štwori Bóh njebeša a šemju, dha wón štupi pšched naš jako tón štworiczel njebešow a šemje, jako tón wšehomóžny. Šladajmy do štawimy: Někotry lud je Bóh wulki šejnił a jemu k derjejezu pomhał. Tola na jene dobo tu wón štorčeny š wškolosće teho šboža do hłubiny teho nješboža: hrěch je tych ludži štaženje. A někotry čłowjek měješe tych šwětnych kublow doječ, kotrychž wutroba požada! móžeše šo wješelječ nahladnoječa pola šobučłowjekow, a dobra štrowosć da jemu pšchětracž wšch parowanja a pšchecžiwosće na šemi. Tola we šwědomnju hrjebaše četw, kiž nješemje: porokowanje šwědomnja je trašne škloštanje. Žylš lud kaž jednotliwy našoni: našch Bóh je prawy a šwjaty. Šuby čitarjo! Čzaš, štwórba, štawimna a šwědomnje čzi přěduja: Našch Bóh je wěčny, wšehomóžny, prawy a šwjaty.

Ale š tym šo šdobom njeuwčětpa byče našeho Boha. Našch Bóh je wjele wjazy. Šjes runječa rjany šchpruch biblije

čzi praji: Tak je Bóh tón šwět lubował, šo je šwojeho jenicžkeho narodženeho šyna dał, šo bychu wšchitzy, kiž do njeho wěryja, šhubjeni njebyli, ale to wěčne žiwjenje měli. Tak pišche Jan, tón japoštol teje lubosće, w šwojim šceńju. A w šwojim přěnim ličeje wón to šame wšpjetuje a wukladuje byče našeho Boha š krótkimi, njeuwěrnje rjanymi šłowami: Bóh je lubosć. Šjele je šo přědowalo wo Bohy jako lubosći. Našpomnjemy šext pšchinješe nam hiščeje jeno přědowanje wo lubosći: „Bóh je lubosć“. To dawa dowěru k Bohu. To šbudži lubosć k blišchemu.

Bóh je lubosć. To dawa dowěru k Bohu. Tak čitamy: „Bóh je lubosć, a šchtóž w lubosći wostanje, tón wostanje w Bohy a Bóh we nim. Na tym šo ta lubosć dokonja pola naš, šo my bychmy dowěrjenje měli na šudnym dnju.“ A šašo: „Bojosć njeje w lubosći, ale dokonjana lubosć wumjeta tu wjosć wón.“ To rěka: Bóh, kotryž je tu lubosć, šbudži našchu dowěru. Šak šebi myšlachy a myšla póhanjo Boha? Wšnamjenja jeho pod wšchellimi wobrašami a morwym wězami, kiž šu šame na šebi žyle nješchódne. Tola šady tych wobrašow morwych wězow widža wóni teho šawišneho knješa, kiž pšchezo jenož na to hlada, hač a hdnže šo čłowjekam pšchederje dže, jim niežo dobre njepopšchese, jim š lečežu a mozu šchodžieč špyta a jene nješbože po druhim šcele. Šajki šawišny Bóh njemóže lubosć tych ludži dobyč. Woni maju hrošu a štrachotu pšched nim. A šajka hroša a štrachota pšchewodža a čwiluje jich we njeměrcnej a njepokojnej wutrobje čzaš žiwjenja, wot kolebki hač na mari. A šak šebi myšlachy židža Boha? Šako teho šuroweho šudnika, kotryž jenož na tym wachuje, šo šo jeho šasnje nješchěstupja. Tak wón hrošy: Ša, tón šnješ, šym jedyn šurowy

Bóh, kiž hrěchi tyh staršich domapytam na džězoch hacj do tšeczeho a šchwórtého stawa, a kiž křóstam wšittich, kiž moje kasnje njeđerža, Rosymimy, so bě ranje tón pobožny Isralita wodnjo kaž w nozy tyscheny w swojim swědomnju dla swojich pschestupjenjow a komdženjow pschezo widžo to wóczko Bože, kotrej hñewanje hlada na hrěch, a tu ruku Božu, kiž budže křóstacj.

Kelko wyschische steji tola nascha křesczanska wěra! Bóh je luboscj. Saposchtol Jan móžešche pišacj: „My smy wěriti a pšnali tu luboscj, kotruž Bóh k nam ma.“ Sako so w sapočatku Bratrowskeje wošady w Herrnhucze křesczijenjo wšchelteho jow-pschińdženja, powołanje, naroda a luda prawje rošmiecž njemóžachu, wobroczi so Binzendorf na kóždeho jenotliwego s praschenjom, hacj je wulki hrěschnik a hacj chje psches Jefuša sbožnosć dostacj. Šchto ležesche w tutym praschenju druhe hacj to, so naš Bóh w Jefušu lubuje? A hdyž je křjedžisna nascheje wěry Jefuš, tón křijžowany, šchto s tym druhe prajimy hacj to, so je wón činił po swojim kłowje: Nichtón nima wjetšesche luboscje křiba tu, so wón swoje žiwjenje wostaji sa swojich pscheczelow. A hdyž buchany w křwjatym Wótczenaschu nawuczeni so k Bohu modlicj jako swojemu Wótczej, šchto leži w tym druhe hacj to, so wón naš wótkowšy lubuje jako swoje džěczi? Prěni, druhi a tšeczi artifel, žyła biblija, žyke twoje žiwjenje čzi přěduje, šchto je Bóh wšcho s luboscje sa tebe činił,

Tuž pak dyrbinym tež, kaž přenja kasnja pschitaje, so Boha wysche wšcheho bojecj, jeho lubowacj a so jemu dowěricj. Wojosć teho Krijesa, to njeje ta hrosa, s kotrejž so njepokřusčne džěcžo křoma psched nanom, abo s kotrejž so Hadam po swoji mpadže křomasche psched Bohom. Wojosć teho Krijesa je šterje Sojesowe rošbudženje, kał mohł tajku njeprawdu činicj a pschecziwo Bohu hrěschicj? Wojosć teho Krijesa je čšecj a křwalba pschecziwo temu křwjatem u wšchedomóznemu, wěcznemu, dobrocziwemu a šmilnemu Bohu. A luboscj k Bohu wobsteji w tym, so jeho kasnje džeržimy, a to niz jenož swontnje, ale s wutrobu. Krijnowy wopor so njepodobna Bohu, wón njeda swoju wutrobu. Kad woporom bohobojasneho Abela ma Bóh spodobanje. A dowěra k Bohu je dopokas, so smy Božu luboscj rošmili. Sdyž wěrimy, so Bóh pokutnemu a wěrazemu Jefušoweje marty dła wšchě hrěchi wodawa, šměmy tež dowěru ničej, so je wón hnadny tu kaž junu na křudnym dnju. Hacj Božu luboscj k nam rošmimy, sa to mamy jedyn dopokas, so mamy pschezo a pschezo dowěru k njemu, kaž Luther tak rjenje wukladuje: Wótcze naš, to reka, Bóh chje naš wabiecj, so my wěricj dyrbinym, so je wón našch prawy Wótczež a my smy jeho prawe džěczi, so bychmy křoble a se wšchěj nadžiju jeho prošyli jako lube džěczi swojeho lubeho nana. Hacj křesczan by, sa to mašch jedyn dopokas na tym, hacj so kaž w křoncžnym čžaku sboža tak we hróšnym čžaku njewjedra twojemu Bohu dowěricj.

A tón druhi dopokas sa twoje wopravdžite křesczanstwo mašch w tym, so mašch luboscj k bližichemu. „Sdyž šchto rjeknj e ja lubuju Boha, a wón hidži swojeho bratra, tón je křat. Pschetož, šchtož swojeho bratra njelubuje, kotrehož wón widži, kał móže tón Boha lubowacj, kotrehož wón njewidži? A tu pschitaj mamy wot Boha, sa tón, kiž Boha lubuje, dyrbi tež swojeho bratra lubowacj.“ Luther wukladuje kóždu kasnj se kłowami: my so dyrbinym Boha bojecj a jeho lubowacj, so bychmy naschemu bližichemu žaneje šchodny njecžinili, ale jeho lubowali. Luboscj bližichemu je pruha křesczanstwa. Namakamy ju w našchim ludu? Gusto niz, džěczi, małe a dorosčene, nimaju husto žaneje luboscje k staršchim, starym, křorym, křhodnym. A někotry nan, kiž swoje dobry dokhody pschecžloka, pschekuri, pschecžini, nima luboscje džěcžom. W někotrym domje křwataju domjazny, šamo šwójbni, nimo šebje, bjes pschecželneho wóczka, bjes lubeho kłowčka, jako so njebychu snali anj widželi. Kelko mandželstwom je swjasnych bjes luboscje k Bohu a tuž tež bjes wutrajneje luboscje mjes křobu, žadny džiw, so so

mandželstwa po tyšazach džěla. Kelko šwadom je někajšje malicž-kolče dła roškorjenych na čžab žiwjenja a njerěža w lubosczi žaneho kłowčka mjes křobu! Kał šabanibjaze je tajke roškorjenje sa křesczanow nascheho čžaba, hdyž tola přenim křesczanam wjazny hacj juntrócž wobšwědeži rt pšhanow: hlajcje, kał so křesczijenjo mjes křobu lubuja!

Gusto wšchaj luboscj tam namakamy, hdyž najmjenje woczakamy. W šydomlětněj wójnje křepasche wyschichi s čžrjódku jěšdnych wo wofno křudobneje hěny. Starz je šchědžiwěj kłowu wustupi. Wyschichi šebi žadasche, so by starz jich domjedł na polo, hdyž bychu wowš namakali sa konje. Starz pošluchasche a wjedžesche tyh wojakow daloko won. Sako nimo rjaneho wowša pschińdžechu, praji wyschichi: tu je, šchtož trjebamy. Šischče něšchto šegerpliwoscje praji tón starz, a wjedžesche jich dale. Škóncžnje jim pokasa jedyn wowš. A woni šncžachu, wjasachu a wrócžichu so. Tuž praschesche so tón wyschichi: Luby starzo, wy šcže naš njetriebawšchi daloko wjedli, přenje polo bě lěpsche hacj tute. Móže bycž, wotmolwi tón. Ale wone njekřuschesche mi. A tola bě to polo jeneho, jemu niz derje smyšleneho čžlowjeka, na kotrymž budžische so mohł wjecžicj. Ale my mamy tu pschitaj, so šchtož Boha lubuje, dyrbi tež bratra lubowacj.

Luby čžitarjo! hdyž dženska hida a swada křježi na šwěcze, měj sa šhubjeny tón džej, na kotrymž nješch luboscj wopokasał. Jan, kotryž je našch text pišal, 100 lětny biskop w Šefu, njemóžesche wjazny šam hieč, ale dyrbesche so njescj dał do šhromadžisnj teje wošady. A dokelž wjazny wjele rěčecž njemóžesche, praji wón kóždy křócž jenož te křótke kłowa: Moje džěcžatka, lubujcje so mjes křobu! Derje, je Bóh naš lubowal, lubujmy tež my swojich křobucžlowjekow. Šamjen.

Zyrkej a štat.

Njelube a čžejke pjenježne wustoscje, do kotrychž je jich najwjazny šakšich fararjow pschischlo, a to s wulkeho džěla pschesžyrkwi njepšchecželne šadžerjenje wyschnosčje, šu we wjele wošadach wulku a šwješelazu wšporniwoscj šbudžike. Tak bě to tež w Draždžanach, hdyž duchowni s džěla jenož jara šnadnusčki džěl šakóškich dokhodow dostawachu; psches dobrowólny pomoc wošadnych, dostawachu na to hacj ua tš křócž wjazny. Njekch s tym tež pschezo hišchče swoje šakóške dokhody njedozpichu, bě pak tutón pomocny škutł tola jara witana a jara nufna pomoc. Še šebi tola tež něhdže tšecžina Draždžanskich duchownych pšdłansku šakšlužbu phtacj dyrbjala. Š jeneje wošady pola Mišchna so pišche, so je tam šaraj, hdyž wošada wo jeho šrudnych dokhodach šhoni, telko tworow a žyrobny a druhich wězow wot wošadnych dostal, so móžesche žyke běrl lěta se šwojimi wot toho žiwny bycž; a tajku pšpjeru dostawa dale. Duchowni wobšwědečjeja s džakom a s wješelom, so je jim, hdyž mšdu njedostawachu, luboscj a wšporniwoscj wošadnych pomhala psches nufny a tradanja. Tak je w jich wjele padach nufna wjasata šwjasł mjes wošadu a šararjom, šchtož je sa wobej džělaj se žohnowanjom. —

— Tu křwilu smy my w Šakškej šako ras šbieži psches te tyžženja hižo našpomnjene wobšamkženja nascheho šejma, abo lěpje, šozialdemokratisko-kommunistisheje wjetichiny nascheho šejma. Šsu tajžny, kotšiz sa pschichod wšcho čžorne w čžornym widža, tola šu tež tajžny, kotšiz šu lěpscheje nadžije, šo špuschčeje na pomoc wot wulkeho štata. Prawje drje šmēja čzi, kotšiz praja, so budža nasche wošady w pschichodže wjele wjazny sa nabožne a wošadne žiwjenje čžinicj a pschinjesčž dyrbjecj. Šo žyke wěscje, pschetož lěšča je jena wošada, kotraž njeje žane dobrowólne dary sa wošadne wěžny šberaka, sa tute šaměry tak wjele kaž ničžo čžinila, šo špolo-šiwšchi s žyrkwinym dawšom, kotryž bu lěšča 1923 sa lěto 1922 šberany, mēreny pak po dokhodach lěta 1921. Sdyž to tak na

psch. jena wořada 15000 hr. swjeje, řu to žyke 10 puntow muři — t. r. tola ničžo; abo tola ničžo wjazy, hacž je to nětkle na řwjatyř dnjach jena řwobjba na tyřanzach řjědka.

W Kamjenizy, kotraž je tola hewaf jako řjędžiščeřo řozialistow řnata, běchu 13. měje wólby do rady starřich. Sa liřčinu řheřeřčijanskich starřich bu jich wotědatyř 16361 hřořow, to řu 804 wjazy hacž řjedy, a řa napschecžiwnu liřčinu, na kotruž běchu řo wřhitzy pschecžiwniřy řheřeřčijanskeho wufubřanja džěčži řwjafali, wřcho hromadže 13034, to je 1522 mjenje hacž lěto řjedy. řo tutym woblicženju dořtanu řheřeřčijanskzy starřchi 256 řastupjerjow a tamni 195. A to w Kamjenizy! A podobnje je w řipřku, hđžež maju řheřeřčijanskzy starřchi w radže starřich tež wjetřčinu. Řheřeřčijanski duch drje tola wozucža, ř wufkeho džěla pak hiřchže tola jara drěma, haj řamo řpi, abo je řiřhelinři.

Wotrocž.

Spřjafala w řlowařřkej rěčži řristina Rowowa.

(Potracžowanje.)

Tola ludžo mějachu řo hiřchže na druge džitwacž. řetrařchey njewocžinichu řanu řorečnu a njewocžinja do žyła řanu, tež řane řlany. ř přenjemu řadařche řebi tamny řařostny řwaf wjele řjenjes, ř druhemu dořhe řhoroložo řřchichodneho řyna, ř řecženju dyrřbjachu přědknu řřtwu dacž hěřlowacž a wobnowicž. Běchu wjeřeli, řo mōžachu řum, w kotrymž by dyrřbjafa řorečma hycž, řa bydlenje wuřicž, řřchetož wo řřtwje dyrřbjachu wjerch a wofna a durje nowe hycž. řsuřodžo řhoničnu, řo je řetrařch je řethodom wucžinil, řo w řwojej řheři niř jeno bydlenje řam řa řo řřchihotuje, ale tež jene řa řsamka a jene řlany. A wōa to tež cžinjesche a to hiřo bliřřchi tydžeř.

řtary řavit bu řařo žyke mlody, wřchudžom bě ře řlowom a je řkutřom ř pomozu, njeby řo řa řwojeho řyna lěpje řtaračž mohł. řudžo džitwachu řo tež řida dla. Bě řař pschēmēnjeny. řjedy njeběchu niř postrowa řaneho řloweřka wot njeho řlyřcheli řhřba haj a ně. řženřa pomjedafche to řřerje, a jeho woblicžo bě řař pschecželne, jako by to mlōdřchi byl, hacž řunje bě běly řař hōřb.

„Řajři rořdžěl!“ džachu řony mjes řobu. „řjedy řhodžeřche řřcheyo řař rořtorřany a mařany, a nětkle ma cžřřtu řošchlu a cžřřtu drařtu. řo řo to řodhajiřřyna njegratowje, řa řida řlowacž! řa pak tež wřchitřko cžřini, tež řřtwu je jemu njedatwno wobělřla a řožo pocžahnyla; je řebi nowe pocžehnjenje řupil. řo řřtwje je tež hiřo wjetřchi porjad!“ řař řheřřachu řoniře a řřchidachu: „Ale ř wotřel to, řo řo řōždy, řiř ma ř Ondrařřkeř wotrocžřom cžřinicž, řař pschēmēni? řenož wōn řam wotřatwa řōn řanty. řohřadamy wřchaf, řajři budže, hđhž budže w nowe řheři bydlicž! řsnadž jemu tež Ondrařřkeř řwoju džowřku dadža, hđhž řebi jeho řař waža.“

„řiw, tež řetrařch by jemu řwoju džowřku řař, by-li jenož wōn řu cžřyl! Ale wōn řebi na to ani njemřřli!“ řola mlōda řařřowa bě řřchēradžřla, řo bě řethod ř Ondrařřkeřom řa řsamka po řorku pobřl. „řacžřunje řhromy, je tola hewaf řtrowy, a hđhž řřchekupřřtwu řapocžnjetař, řeřřwi wōn pod řořim řohnowanjom ř lohřa řenu. řobaj lubujetař řoha a wobaj řtaj na tym pucžu, kotryž ř wěcžnej řrařřnosčži wjedže“. řelko bě řrajřil, to řařřche je wěcžje řsamko řam řrajřil, a ř řorku běřchtař řo hiřo řřecžaloř. řorka njeje řebi wěcžje mřřřlřka, pomhajo hōřřku wotnořchowacž, řo budže tam řař řama bydlicž.

„ře to džitwije na řwěcže!“ řař řo džitwachu řony. A mējachu řrawje.

7. řtaw.

A řařo bě to řař řjany lětny wjecřor. řřwětko mějacžřla wufřwafche řo řař řlěbro na wjeřku, řadotte řahrody, polnje řařcžete pola a řuki. řnětkle řruři namafachu tež řheřřtu řtareho řawita, wobřřwěřřlachu řawřku a řtarza, na njej ředžazeřo. Bě njedžeřřři řwobřekany a w jeho woblicžu bě něřřchto řhřtne a řwjatocžne. řřchemyřlowafche řebi a džitwafche řo řam na řo. řžehodla bě pak dženřa řař wjeřelny? řžehodla wjeřelne řeřche jeho řař, řo mōžeřche řsamko řetrařch řřōncžunje ře řwořim řřchekupřřtwom řapocžecž, a řo bě wōn jemu řřchi tym řelko pomhaf? řtary njerořřmi wjazy řam řebje! ř wotřal bě jemu řuta lubořeř ř cžłowjekam řřchřřchla? řjedy tola njebě řenje řuřřch cžłowjekow lubowaf, njebě řenje ř nini řacžuwaf; jich hōřjo njebě jeho bolřko, jich wjeřele njebě jeho řawjeřelřka. A dženřa! řy najradřřcho ř wjeřelnořčžu řřafaf, jako tam w řlamach řorka ř njemu řřchřřřupi a wjeřelna řař běřche řjelny: „řajjes řeřuř řapřacž wam wřchitřko, řchřtož řeře řsamkej dořreho cžřinil!“ A jeho wjeřelne ře řař jara, řo řo řutaj mlōdaj cžłowjekaj lubowajřchtař, řo běřchtař řař řeknaj, řo budžetař hromadže řbořřownaj, a řo bě tež wōn mohł řimaj ř tomu pomhacž. řež řsamko a řethod řo jemu džakowajřchtař; to bě něřřchto dořre řa řu řtary wutřobu.

„řacž do dženřa běch podarmo řřwry na řwěcže“, řař řřchemyřlowafche řebi řtary „Běch jenož řebi řamemu řřwry. řakle nětkle, hđhž řapocžnu druhim dořreho cžřinicž, wřdžu, řchřto řřchřřřchřřchōřcž cžłowjeka na řwěcže je, a cžehodla řōh řaře, bliřřřcheho lubowacž jako řebje řamoho. řo tym je to řbožo! řjele cžłowjekow bě wotřlo mje řřwrych; woni řo bēdowachu a řa bych řim mohł pomhacž a řadžicž, tola řa to njecžinřach; řař njemějach ničžo, řchřtož by mje řwjeřelicž mohł. řa wřdžach, řo mje řařřřwřwachu, řo mje njelubowachu; cžehodla pak dyrřbjeli řtareho řawita lubowacž? řřřkomu njeřřřym řřchřřwry cžřinil — na to je řebi moja wutřoba wjele wjedžafa, řo je řavit wjele řēpřchi hacž cžłowjekoj, njes kotrymž bě řřwry — ale wōn to njebě. řa cžo by mje řež řchřto lubowacž dyrřbjaf?

„čłowjeka řřn njeje řřchřřchōř, řo by řebi řař řřwřicž, ale řo by wōn řřwřil“, řrajř řhřřřřřřřř. ř Adonai! ř, mōj řnježe, njefacžřřř mje, hđhž řrajř: mōj řhřřřřřřřř! řjemōžu řebi pomhacž a řym hřēřchny cžłowjek; řerusalem wjazy njeje, řřchřnja řřluba wjazy njeje, woporow řež njeje, a hjes rořlecža řřwē njeje řaneho wodacža hřēřow. řa řřebam jene jehņjo! řa wēřju, řo řeřuř řhřřřřřřřř je řwoje jehņjo! ře řole hřēř abo řřchērada na řebi, řožo řakubowy, moř mje na mēřřnje, hđhž pak niř, wucžřicž mje, řřwē řeřuřa řhřřřřřřřř, wot mořřch hřēřow. řa řoložu řwoje řřwry na řo jehņjo, řotrež je řa mje řařřřane.

„řwř bliřdžachny wřchřřzy jako wowřy; řōždy wobrocži řo na řwōj pucž, ale řōn řnjeř řřwali wřchřřře nařřche hřēřchi na niřho. řhđhž wōn podřřōcženy a tyřcheny běřche, njewoterru wōn řwōj řōř, jako jehņjo, řotrež budže ř rēřanřu wjedžene, a jako wowřa, řotrař wonēni řřchē řwořim řřhāřřom a řwōj řōř njewoterru.“

řař džēřche mōj mēřřas, mōj řnmanuel do řmjerēže! řa řym řo wobarař, tola dlēje to wjazy njemōžu; řa wēřju, řo je řo řa řobje řřwry, haj, řo je řřwry we wutřobje řtareho řawita!

řtary řlōcži wōbe řřwry ř wutřobje, a řajři břřřchēř wobřřwěřli jeho řtare mjeřwecžo, řo bě ř wobřřladanřu jako jedyn ř tyřch řtarřchich řřchē řřōncem řořim.

„řa mōdlach řo řřcheyo řař řavit: „řoterrē mojej wocži, řo bych wřdžřil džitwry řwoje řařōnřa!“ řožo mořřch wōř-

zow, Abraham, Isaac a Jakub, Ty by mije wuślychał a by mi Twoje słowo rośwětlił! Ja by wobaracy, njesrośnymich jo a nochznych jo rośnymich, ale ja njemóžu to wjazn, ja nochzu by kaž Saul wobaracy! Nětk wěrju ja, so Jezus Nazareński je skry-
stus, tón mešias, twój Syn, a so by Ty jeho tež mi wobradził!”

Stary njelczech, jenož jeho hubje by hišče hibašchtej; sčtož dale rěčzech, to wosta mjes nim a jeho Bohom. S jeho k njebyu posbėnjeneju wóczkow ronejše by mnoho bysow bole, jako by dopomni na wšchu srudobu a na wšcho to semje, sčtož by sčubil w dołhich lětach nětk sčichlych. Tola to bėchu bysly džech, kotrež je namakale nana, kotryž njeje hnėwny, kotryž njechroś, kotryž njechłosta ale — wodarwa; pschetož wón jo lubuje, a to hacž do wėcznojeje.

Jako bė tam tak cžicho pjatl wječor, leczech tež starz i ka-
stojzami domoj. W dwanatej hodžinje jeneho srudoby pol-
neho, samotneho žiwjenja bė Wóh jeho duschu sbudził, a do jeho
wutrobny sčwėczzech sčwėtko wėczneho žiwjenja, kotrež niħdy nje-
wuhafnje: Jezus, tón sbóžnik tych hrėšnikow!

(Pofracžowanje.)

S bliska a s daloka.

— W Budyščinje wotměchu swjatkownu přijedu wšchelate
berbste jednocz nstwa poředženja, tak „Sserbika předarsta konfe-
renza“, „Sserbiske knihowne towarstwo“ a „Towarstwo Pomozny“.
— „Sserbika předarsta konferenza“ sabėrzech by se wšchelatinu
praschenjemi zyrkwineho žiwjenja naschich berblich wošadow, tak
scho s wólbou do synody, wo kotrež by hišče wošebita rośprawa
poda. Sserbika kchesczjianska wettorhanska protyka bė dalschi
tajki dypf. Tuta je w rukopišu psches duchownych nimale zyle
dohotowana a s jeje cžichczom by bėrnj sapoczne. Přibihoto-
wanja nowych spėwarškich dyrbi by bóle spėchowacz; džěto je wob-
schėrne a pschi nim wjele wobmyšlowanja, ale dołho wjazn nje-
traje a my dyrbinj jo tola wumjescz, a potom dyrbja wchė pschi-
hoty w rukopišu hotowe bycz. Sedn tajki rukopiš wo dotalnych
ale wobbžetanych spėwarškich ma k. farar Šrygar tež hižo hotowy.
Tute a druhe dypki, kaž n. psch. shromadne wobstaranje wina sa
spowjedž, sčednoczichu pschitomnych duchownych, kotřž bėchu by
wokoło 1/210 hodž. jeschli, hacž do jeneje hodžiny. Pschichodna
konferenza by w juliju seńdze na dnju Budyšchsteje nėmsteje kon-
ferenzy. Po 2 hodž. pschisamknych by potom dalsche poředženja.

Slowna berbika předarsta konferenza by, kaž kóžde lěto,
přijedu po swjatkach we Sserbiskim domje wotmělasche. Sdyž
bė pschedřhda, farar Domaschka s Budestez, shromadžisnu bra-
trow s modlitwu wotewrił, jednasche by najpředy wobschėr-
nje wo synodalnych wólbach. Psched mešazami bė konferenza
jenohłbnje wobjamknyla, do synody sa Budyšchinški wólbny
wobwod jako kandidatow dotalneho sčstupjerja, wšchšcheho wu-
czerja Hanczku s Borščiz a fararja Domaschku s Budestez nā-
mjetowacz. Wobjamknjenje by sta w nadžiji, so by nasche berb-
ste naležnosczje berbsteje superintendentury dla w bližichim pschi-
chodze rośbudža. Kaž pak se strony synodalow a tež se strony
zyrkwineje wšchnosczje shonimj, by pschemėnjenje superinten-
denturow w Sakskej hišče w bližichej synodze rośbudžicz
njemóže, dokelž jednanja s krajnej wšchnosczju hišče tak
daloko dōjšchle njeby a dželenje stata wot zyrkwije by hišče
njejtanje. Tehodla tež pschichodna synoda sa naš Sserbow
hišče tu rośbudžazu wážnoscz njesmėje, kaž bėchmj by nadži
jeli. Duž tež wjetichina sobustawow sa mudrje njedzerzech,
by tuteje synody dla do wólbneho wojowanja podacz. Polōjzu
hłowow maju sčstupjerjo nėmškich wošadow w Budyšchinškim
wólbny wobwodze. Džěl nėmškich wošadow by, kaž shonimj,
wólbou berbste fararja rad podpjerat, ale jeneho sčstupjerja
pak chzedža Nėmžy se sčwojeje přjedžisny namjetowacz. My
pak nochzemj kandidaturu wšchšcheho wuczerja Hanczki, křž

je kaž jeho sobustawow, lic. Wrośak, se wšchej rasnosczju sa
naš Sserbow wustupowal, sa pschichod shubicz. Duž by kon-
ferenza po dlěžichich wuradžowanjach sčoncžnje s wjetichinu
hłowow rośbudži, tón křoč hišče wólbou Primarija Hāblera
a wšchšcheho wuczerja Hanczki poruczicz. Sserbjo w synodze
psches lic. Wrośaka, křž je psches Lubijski wólbny wobwod wo-
leny a wšchšcheho wuczerja Hanczku sčstupjeni wostanu. —
Sa provinzialne towarstwo snutskowneho mišionstwa je by
500 hr. lėtneho pschinoschka wotedało. Wo manuskripty sa
protřku sa pschichodne lěto by prořy. Na berblich spėwarškich
by dale džěla a je džělo wošebje Kėlicžanska konferenza spė-
chowala. Wážne je praschenje, hacž ma by wjeticha wážnoscz
na rym abo na cžistocz rěče křacz. Kenes farar Krüger je
zyle spėwarške s njewšchėdnej prózu pschedželal a sčwoje wážne
džělo do sčlužby konferenzy sa nowy wudawf spėwarškich staji.
S wulkim wješelom by posčiczenje s Cžěskeje pschisamkne. Sa
džěczkemšchenje maja by džěczom male wobraški podawacz, křž
by jara lubojnje w barabach wumjedzene a se kotryž je
pschezo jena biblistka historija pschisamknjena. Ssny wėdži,
so budžesa tute wobraški sa berbste džězi wješele. Ssano
by by dobročel namakal, křž by by postaral, so mohle by po-
dobne wobraški tež nėmškim džěczom posčiczech. Wože sčlužby
sa džězi njeby ženje tak wulku wážn sež mēle, kaž w našim
czaku. Wšchelate romany w jenej nėmškej nowinje by pohorich
sbudžile a chze pschedřhda w tej naležnoscz s redakciju jed-
nacž. Wšchelate by hišče rośpominašche a bu konferenza,
křž bė by 1/210 hodž. sapoczala, po 1 hodž. haklej sčoncžena.
Bližicha shromadžisna je 23. julija, jeli nusno njebudze, hižo
přjedy scho konferenzy powolacz.

— Cžlowjekow je, tak je by woblicžiko, na sem na
1550 000 000; s tutch je jich na 600 000 000 kchescžanow; tute
licžny by trořku wurunane na wšbofe; na zyle wēte by do zyla
woblicžicz njechodži. S tutch 600 000 000 kchescžanow je nimale
pokojza katolskeho wusnacž, njenujz 47 1/2 wot sta; proteřtantow
je jich mala kchecžina, 30 1/2 wot sta, prawowėraznych, t. r. grichko-
katolskich dbrny pjaty džěl, 22 wot sta. Wjes protestantami je
na 100 000 000 reformirškich, na 60 000 000 lutherškich, a
26 000 000 anglikanskich, t. r. jendželškich. Džěla by tu shwilu
scho pilnišcho w tym, wchėch protestantow do křuteho swjaska
jednoczicz. Tak smėja sčstupjerjo wšchėch protestantskich wusna-
czow w Cženachu sčjed a wuradžowanje wo rym wulky wážnym
praschenju; tež krajny biskop Schmels smėje tam pschednoschf.

Distownja.

L. w B. sa 2. p. Tr. — R w M. sa 3. po Tr.

Kenježa duchowni by najnaležnišcho na to dopomnja, so maja
předowanja a druhe džěla sa „Bembaj Wóh“ najposdžscho hacž
do přjedy přjedy w Ssmolerjez knihicžičczėtni a kniharňi bycz.
Redakcija a knihicžičczėtnja.

Biblija — cžas — cžlowjek.

24. tydžen, wot 10. hacž do 16. junija.

10. Druha njedžela po Sswj. Trojizy: Sap. jk. 3, 1—10. —
Rk. 724. — Luk. 5, 17—39.
11. pōndžela. Pš. 63. — Rk. 236. — Luk. 6, 1—11.
12. wutora. Pš. 64. — Rk. 18. — Luk. 6, 12—35.
13. přjeda. Pš. 65. — Rk. 1. — Luk. 6, 35—49.
14. sčtwórtk. Pš. 66. — Rk. 316. — Luk. 7, 1—17.
15. pjatl. Pš. 67. — Rk. 9. — Luk. 7, 17—35.
16. sobota. Pš. 68. — Rk. 489. — Luk. 7, 36—56.

Samolwity redaktor: farar W y r g a c ž w Rořaczizach.

Cžischcz Ssmolerjez knihicžičczėtnje a kniharňe,
sap. družstwo s wobmj. rukowanjom w Budyšchinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnny
Napoj mócnny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnny
Přez spar měrnny
Čerstwosé da.

Njech ty spěwaš
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njech ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew óe. P.

• Serbske njedželske lopjeno. •

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez kniharni a płaczi šchwórtlětnje 100.— hr.

2. njedžela po swj. Trojicy. Zap. št. 3, 1—10.

Jesuf běšče swojim wučobnikam prajit: „Sawěrnno, ja wěrnno, ja praju wam: Echťóž do minje wěri, tón budže te skutki tež činić, kotrej ja činju, a budže wjetšice džěli te skutki tež činić, kotrej ja činju, a budže wjetšice džěli te činice.“

Hdž nětko wot swojatkow zem japošchtolšich „skutkow“ přědowacž blyšchimy, móže so našcha wěra na wěru a skutki Knjesowych japošchtolow jakožicž. W nich běšče Knjes Jesuf žiwny a móžny. W nich skutki činjesche a swoju zyrkej twarjesche. Zyrkej pod bóžskim, njebieskim rukowanjom swojeho Knjesa móžnišeho rolcjesche hacž přjedy, hdž Jesuf hiščeže w ponižnosći mjes čłowjekami pschěbhwajšče. Čžile wučobnizny, přjedy tajkeje mašeje wěry, běchu nětko polni swojateho Ducha, běchu křesćizienjo njelhabłazeje wěry. To je najwjetšich džiw, wot Boha w Křysťuku dokonjany. Tak je zyrkej Boži skutk. Šelske wrota ju njemóža pschěwintycž.

Wo Gamalielowej radže, wo kotrejž nam Lukašch hakele posdžičcho powjeda, je drje so stalo, so móžachu křesćizienjo najpřjedy bjes pschěčžiwjenja w Jerusaleme pschěwintycžowarjow dobywacž, haj wo templu so shromadžicž, tam swoje swojatkli mječ a hnadu pola žyłego luda namatacž. Wošebje Židža s žusby jim pschěpadnycchu. Lubosć křesćizianow wšě wutrobny hnujesche.

Tak móžeschtaj Pětr a Jan w polnym měrje psches „rjane wrota“ do templa hić a so tam w swučženym čažku se Židami i Bohu modlicž. Wchłachu drje, so móža w swojim ludu swojeje noweje wěry žiwi bječ a žyly lud sa Wěstijaka Jesuša dobywacž. To je byla wulka radosć a nadžija.

Wšchi rjanych wrotach křomny bedžesche. Mějesche prawo tam dary žadacž. Kaž Lazaruš psched domom bohateho, tak tutón hubny psched templom proschesche. Mějesche jeno prawo na sčerjepatki, parowajšče wopratožiteje pomogy. Mało hdž je šlěborne abo žamo šlote pjenjesy dostał. Pětr by jemu chžyl wulki dar dacž, wulku pomoz pschědželicž. We wulkej wutrobnej lubosći chžysche jemu polnu pomoz pschěnjescž. Tuž k njemu rjekny: „Šlěboro a šloto nimam, ščtož pač mam, to čži dam: W njenje Jesom Křysťu, Nazarenskeho, posťan a křodž!“ Lukašch nam powjeda, kač Pětr křomeho ja ruku wša a jeho psběže, a wopřijuje na to wješkolosć a džakotnosć tuteho šbožowneho muža, kač tež džiwjanje ludži, kotřž jeho widžachu a snajachu.

Wš křesćizienjo njesnajemny tajkeho prawo, so žmě abo dyrbni někajki pomogy potrebny psched zyrkwintym durjemi bedžo wo dary prošycž. Ša brašchnych mamy bėdnjeńne, ja křorých křorownje, ja šlepnych wustawny, w kotrychž pschěbhwaju a tež džělaja a špěwaja, a wšchudže je dušchepastřěstwo. Wnoho brašchnych pač, wjele wjazny hacž wo tajkich wustawach, so wot pschěčželow a šukodow podpjeruje, a ščtož na wěštych swojatyh dnjach wo Božich šlužbach sa křudnych nadawamny, to je do ruki duchownych, so móhli wo wošebithych nušach rucže pomoz pschěnjescž. We wustawach je njedželu a šřjedu wopřitny džěń, na kotrymž čžřjody wopřitowarjow hladacž džěja, ščto tam džěd čžini abo bratr, ščto wowlá abo čžeta, abo tež lubny šukod, i kotrymž šu dolhe lěta hromadže wo pschěšjenosći žiwi byli.

Niž šloto abo šlěbro je najwšchšich dar. Ščtož wo wutrobje mamy, to je najrjeniche. A ščtož ma Jesuša wo wěryžej wutrobje, tón móže so Pětrej runacž. Njemóže-li tež tajki džiw

čjinič laž wustwoleń Anjesowu japoschtot, tola móže wjele ł polpřichowanju strowošće a ł posběhowanju myšle pschinoschotwacž.

Ahromy pschi templowu wrotach njebě swucženy, swojeje woczi posběhowacž. Čzujesche so sazpjeny, hladasche jeno na pjenješ, niż na woblicza dawarjow. Čzi tež na njeho njehladachu a někotry pjenjež by nimu padnył. Tole dawanje bóle dawarjam ł prawdoščzi bluzesche hač ł pomozu šhudemu. Móžno tež je, so bě tajki prošče dawno samožitny muž. Šsnadž tež dyrbsjesche wšchědnje wjele na templ wotedawacž. A tola kubicž so jemu to njemóžesche, tajki tam pschod ludžimi šydacž.

Pětr je jeho hlubočo wobžarował. Pětr čzysche jemu do wócžka hladacž. A to drje je najrjenšche na Pětrowym sadžerženju, so ł prošče rjekny: „Bo h l a d a j n a n a j u !“ Ahromy na Pětra a Jesuža pohlada, na wobliczi, w kotrymajž bě bratřka luboščž, wutrobna šmilnoščž. Jeho dušcha sacžu, so měješchtaj ł nim šobucžuce.

Wopytaj tajleho hubjeneho, hladaj jemu do wócžka! Šsnadž tež pjenješ ja njeho nimasch. Wbohi móže wot tebe wjele wjazh dostacž: luboščž, dželbracze, tróščt. Móžesche pola njeho šhwilku pošedžecž. Njewopuščezeny byčž, towarštwó mēcž, lubowany byčž, to je lékařštwó. Šhory na čzerpjenja japonni. Jeho duch wožiwí. Jeho myšle šu ł radoščzi pošběhjene. Šaž do rianeho templa je šastupít. Nješedži jeno wonščach pschod rjanymi wrotami, ale je do šchěščžijanškeje lubošče w Jesužu ponórjeny. Čžinišch ty tajke japoschtolše „šutli?“

Hladaj šo!

Šaž je to pschězo w njeměrných čžafach, w čžafach pschewróta a nufow a domachšpitanjow bylo, tač tež to w tutym našchim čžafku: wšchelač nabožne myšlicžki šo šjewjeja a namačaja pschiwířowarjow a šažo je nělajka šekta hotowa. Wbo hdyž niż to, wobnowi w tajkim čžafku jena stara šekta šwoje prózowanja a namača tajkich, kotřiž šo ł nej šaběža. A tajke wozucženje šektow štanje šo hušto po tym, so je šo přjedy kuff hinač šdraščžila abo čžafej a žadanjam jeho čžlowjefow šdwórlitwje pschirunowala abo pschedy wšchěm, so je pschewulke a widomne a napadne šmyški a brachi pač šawodžewala, pač pscheměnila, šamo tač, so šo powola na nowe profecžiništwó, šjewjaze šo w profetach a profetkach. Tajšole šmy na pschiklad wobhladali na „Adventistach šedneho dnja“, wo kotryniž je šo tež w našchim šopjenku přžalo.

Pščed krótkim pschilečža nam ł póštom wofadne šopjenko ł Nēmzow. Tuto šo šaběra ł jenej šektu, kotraž je tač rjez šotra runje mjenowaneje adventistiškeje, rodžena w šamšnym kraju, kotřiž ma to pschimjeno: „kraj njewobmješowantých móžnow“, w Amerizy; je to šekta Rušselianškich abo tež šo hewal ł nadobnym mjenom pomjenuje: „šhutni pytarjo w bibliji“ (Ernste Bibelforscher). Tutej dwě laž tež druhe, wutřebaja, laž je to je wšchěch šoncžin šlyšhecž, tutón našch njeměrný a nješpofojný čžaf ja šwoje lěpsche, a dočelž tež we Šužizy a mješ Šserbami, čžemny tu něščto ł teho, šchtož tamne šopjenko našpomni, rošpomnicž, so bychu šo šchěščžijenjo hladali a njewotpadli wot čžišťeho ewanğeliona, wot Jesuža šhryštuša, našcheho šbožniča:

„šhutni pytarjo w bibliji“? Woni čžedža to byčž. Ša napřžmo jeneho je šwojich lěczazých šopjenkow šu napřžali: „My wěrimy bibliji“. My pschidamy, so je jich wola šnadž šprawna, ale my prajimy: „Woni wěrja (měnja), so bibliji wěrja“. Wle woni šo myla; woni bibliji njewěrja.

Biblija praji: „Wam nješlyšcha wjedžecž čžaf abo hodžinu, kotřiž tón Wócžez do šwojeje možy šam položil je“. A to praji

Jesuž šhryštuš šam, Šap. šl. 1, 7. Šaj Matř. 13, 32 praji wón šamo: „Wot teho dnja pač a wot teje hodžiny njemě ničtón, teč niż jandželjo w njebęšach, teč tón Šsyn niż, ale jeno tón Wócž.“

„šhutni pytarjo w bibliji“ njewěrja pač tole bibliji, teč Jesužej šhryštušej niż, a ł nimi tež niż, laž je šnate, adventištojo. Woni šu šo do teho měńjenja šaběželi, šo móžeja bibliju ščjiničž ja knihu ja licženje. A tač wješele šo to tam licži! Je tam to Bóh Anjes w 26. štawje 3. knihom Móžšafowých šwojemu ludej žohnowanje šlubit a ł pollecžom hrošyt. W 18. štučžy Bóh Anjes šwoje hroženje wótrišče čžini prajizy: „Jeli wy pač hiščezje na to mje njebudžecze pošluchacž, dha čžu ja hiščezje šydom krócž wjazy pschidacž a waš šhlostacž waschich hrěchom dla!“

„Štoj!“ praja čži, kiž maja to tač šwoje wješele nad licžbami. „Lóščž šem! Tu hodži šo to wšchitko tač rjenje wuměricž a woblicžicž!“ Šydom krócž wjazy, to reča tola: šydom čžafow dolho. Jedyn čžaf, to pač šu šažo 360 dnjow — tši šta a šchěščžžecž! Jedyn dženi, to pač je šažo jene šeto! Potajkim: šydom čžafow šu 7×360 dnjow šu 2520 lět! Tuto hroženje je šo dopjelnišo a štalo w lěcže 606 do šhryštušoweho naroda. (Šo je šapocžatł babylonšchó jastwa. Šo wšchaf njetrjechi, tola to ničž wo to!) Potajkim tónž tuteho žyľeho čžafa šhlostanja to šeto 1914 po šhryštušowým narodže. W lěcže 1914 je šo tyžazletne kraleštwó šapocžalo a šhryštuš je jačto tón prawy kral to kraleštwó na šo wšaf. — Šacžuwantý my wo tym šchto? Wot 606 do šhryšta hač do 1914 po šhryštu šu čžlowjefojo pod knježštwom Šatana byli, tač wučža to „šhutni pytarjo w bibliji“. Šacžuwantý my wot 1914 šem w tym žaneho pscheměńenja? „šhutni pytarjo w bibliji“ wjedža šebi wjele na to, šo šu hižo pschod 40 lětami wobrot šwěta na 1914 woblicžili. Dženža pač woni šamjelečža, šo woni nješku jenož wěšchžili, šo šo wšchě tróny šwěta špowaleja, ale šo šu teč wěšchžili, šo šo bamžowý trón powali. Mješ tym šu — njeměny hač šu woni wot adventištow abo tučži wot nič wufnyli — „šhutni pytarjo w bibliji“ tón wopratožitiš šapocžatł tyžazletneho kraleštwó ša šeto 1925 „woblicžili“. „Boži porjad čžafow“, tač woni praja, žada šebi 70 jubellětow (??). Šdžde 50. šeto je jubellšo. 50×70 je 3500 lětow wot přřenjeho jubellšeta w lěcže 1575 do šhryšta (??) šem. Tač pschindžišch na šeto 1925. Šehdy pschindu milliardy šbudžených dušchow, woblecžene nowe čželo, na šemju, naihe, hłódne, a budža šmu mrēcž a budža bješ hospody.

Šo šo powšchitkowne horjestowanje w bibliji hadle na šonzu tyžazletneho kraleštwó štanje, to njetrjeba jeneho „šhutneho“ pytarja w bibliji šamolicež.

Hiščezje jedyn pschiklad ša tajke hofe licženje.

šhryštuš je w oktobru 1874 šašopščišchot, njewidomny. — (Biblija wšchaf to žyle hinač praji. Šladaj šam: Matř. 24, 30. — Šap. šl. 1, 11!) — Šač to? Mó, žyle jednore to, praja „šhutni“ pytarjo w bibliji a woblicža nam tačle: „šhěža wotročžlow“ trajesche wot šmjercze pošlednjeho patriarchy hač ł narodej Jesuža šhryštuša 1811 lět. Runje tač dolho dyrbi (!) tracž „šhěža šynow“, wot šmjercze Jesuža šhryštuša w lěcže 33 hač do šeta 1844. 30 lět po narodže Jesuža šhryštuša pschindže Šan ł Šordanej, 30 šeto po 1844, potajkim 1874, pschindže Jesuž šhryštuš šažo. —

Je čži bliško, šo šo šměješch tajkim šhumschtam wulicženja a woblicženja. Tola ta wěž je šmjercžšhutna, „wopratožšhutna“! Na našch lud, tón šhudy, hubjenny, teč wot nabožneho rošpada potrjechenny lud wali šo šylna a na pjenješach móžna internazonalna abo bješmješna šekta amerikanškeho pošhoda a čžini amerikanšku reklamu a pošafuje kinofilmy wo štworjenju šwěta a wo Božim šarjadowanju šwěta a roššchěrja lětač a wšchelač druhe mylaže špižy po milliionach, na pschi-

Mad i napřimom: „Milliony i tych, kotřiž su nětkle žitvi, wjetowmu“. Na swoje proklamacije abo pschijewjenja a plakaty pischu hlowa, kotřez wabja, kaž na pschiklad: Swěta měr! Derjeměče a sbožo cžlowjestwa! Pschipowjedjenje wojowanja mužam wyschnosče, kapitalistam a duchownym wyschěch zyrk-wjow! A nimo teho moluja ludej, kotřiž we hřubinjě nusu a wyschnosčow so skoro sacžnje, paradis, kotřiž 1925 na semju pschirndže. Tuž bjes džitwa, so tuta setta pschibywa, so bhwaja sa-wjedzeni tež hewař stróšbi a mudri do bludženja, do wučžbow, kotřez su pschecžitwo hwojatemu piřmu, kotřez wo Bosh a cžlowjefu, hřechu a wumóženju, wo Jesom Šhrysta paršchonje, šutku a korjestanjenju hinař wučža hač to biblija wučži, a do hewař ně-ějeho hiščeže.

To jene wšchař je na kóždy pad pěknje wot tutych „řhutnych pytarjow w bibliji“ a wot jich pschirwusnych, tych adventistow a druhich, so woni wo bibliji rěča a ř bibliji wabja, so tař ludžo řařo sa bibliju, tej huřto dořč řabytej, řaproschenej, řapořoženej pschimaja. A nětko pytač, a prawje pytač! A tu dyrhja mēč ř ludžo pschēs zyrkej řkladnosč ř pschicženu, řo řhromadnje wob-řonjecž w bibliji, w biblistich hodžinach. Ale wšchař, cži wo-řebje mudri nimaja to řa nusu, pschirncž a řhromadnje cžinicž po řnjewowym řlowje: „Wobhōncže řo w piřmje!“ — njech řu to nětk řami wot řo tař mudri řcžinjeni. Abo řnadž to tař nasad řěhdže řteji ta bojoseč, řo mōhli tola ř bibliju pschepořasani bweč ř potom by to ře wšchej mudrosčju a prawdosčju řrudnje řonza řnělo. —

(Pschichodnje dale)

Zyrkej a řtat.

Rowy nawař drohoty je tež nusu wšadowo a zyrkwoje a duchownych powjetřhiř. Statni řastojniřy a runje tař wšchitřy řruřy řastojniřy dořtanu powyschene a pschimēřjene dořhody, jenož wulki džel duchownych niz; tu je ř džela runje na wopañ. Nětk na řonzu řeta, t. r. řospodarřteho řeta, kotřez řo na pschiklad řa řehřtwa a wotnarenja ř ř. řeptembrom řončza, pobrachuja řředki, ř měřtnami řyle, tež w řerbřkich wšadach. Šchto ma řo tu řtačž? Šchto mělo řo tu řtačž? — Šačž wulkořtat tu dořbahazu řodpjeru řosřicži, njeje tež hiřčeže řnate, tola někařteje řjenje-řeje řodpjeru řa naschu řařřtu zyrkej je wot wulkořtata po pucžu. Tuta mōhla tu dawno řižo bweč, by-li nascha řařřta wyschnosčž jenož někař tař řo pschecžitwo zyrkwi řadžeržala, kaž druře, na pschiklad řruřta. Tař pař je řařřta wyschnosčž na wřchelate wawř-ņe řadžerwata, řo zyrkej to řwoje dořta, tař tu, tař tež pschi zyrk-winych dawřach.

Wotročř.

Spřhala w řlowařřkej rěcži Kristina Rowowa.

(Wotracžowanje.)

Starz ředžesche tam řižo hodžinu a bě tař do cžicheje nutrosče řamurjenu, řo njeřřichesche, řo řo něčřton bližesche, a řo njewidžesche teho, kotřehož bě řjedy tař řadořcžitwje wocž-řowañ a řa kotřehož řo řeho řbořowna duřcha nětkole hiřčeže modle-řche řjes řlowow. Ša to pař widžesche řeho řo bližazy Method a njemōžesche ř wocžow puřchecžicž to řo bližchēřaze woblicžo řchē-řžitwa.

Tola nadobo bě ře wřny wokanje řlyřchecž! Tam bě řařřta ně-řařřteho wopřřza do wulkořcžow řchirnjeshta. Šněwawře řo na to, řo bě pschewuřřa. To řbudži řtarza ř jeře řamurřlenja. Wobrocži řo a dořřada řo, řo njeje řam. Wōřřy ředžeshtař hromadže na řawozy. Method řhenti, řo mōžesche a řo cžřřřche řary ř řuthu wuřnacž: „Tmōj Wōh je mōj Wōh!“

„Wōhu budž řhwalba!“ wuřwola Method, řdřž řěřchtař to dořho řebi powjedaloj a Wōhu cžesč dawaloj řa tu řnadu, kotřiž bě řchēřřitwje řwopokasal. „Wōhu budž řhwalba! řeho řlubjenja řu wēčřna wērnosčž! řa řym jemu dořerřil, a wōn njeje pschidař, řo buch ř řanibje!“

„řy?“ džitwawře řo řchēřřitw.

„řaj, řa! řřenřa, řuby nano, džēřa, řdžež by ty řhřřta řwōjřřtowo, mōžu a řnēm tebi řkōncžnje prajicž, řo mje tuta wjeř řenje wōhladala njeby, njeby-li ty tu pschebhwawř. řjedžřwaj řo dale! řřestřamjen řo je řpodžřitwanjom! řenož w řubosčři ř tebi pschirndžech řeni! řy ma řjedy prajesche, řo řym tebe ř řeřřa-řej dořjedl kaž řhilippus řathanaela. řhilippus bě wuřřchōř. řathanaela puřacž. řez řa řym tebe pyřal, a wono njebě ničžo řōžke, řhonicž, řdže řy řitwy.“

„Mje ty pyřaře? Mje? řjedy hač řo řnajachmy? řo njeje mōžno! A cžehodla?“

„Cžehodla pyřaře řhilippus řathanaela? řenož řo by řeho ř řesřřej dořjedl!“

„řaj, ale wōn řnajesche řathanaela, ty pař?“ řtarz řa-pschirny řwjerdže wuřu Methoda.

„řa řařo řnajach něřhōho, wo kotřymž ty ničžo njewjedžesche, řo je do řřa tu na řwēčže, a kotřiž je tola tebe řubowañ hač do řmjercže! řa tebi řižo řas wupowjedach, řo je mje rodženy řid ř řpōřnacžu wērnosčže dořjedl. řuton mōj dořrocžel, řotremuž řym wřcho řa cžajřnosčž a wēčřnosčž winořty, řeřařche řuben řsořolow. řē to řym řohateho řuřowřřteho řida ř mjenom řso-řolow, a řeho macž bě to řjane džēčžo, řa kotřymž ty džēřa řiřčeže řlakařch, řwoja džowřa řřther!“

„Methodo!“ řawola řchēřřitw, řosřocži a řwjesje řo řařo na řawřu. Šchto mōhř wopřřacž řačřucžza, kotřez řo na řeho woblicžu wōřnamjenjachu!

„Methodo! řy řnajesch řu, moju džowřu, moje džēčžo!? Šřy řu ty widžal? Šřy řebi wēřřy, řo wona to bě?“

„řyle wēřřy! Widžach řu dře jenož na wobrařu řařo nje-wjeshu a potom řrōřko do jeje řmjercže.“

„Morwa! řotajřim wona je řemřēřa! řjeje wjazy řitwa!“

„Wona řemřē, tola wona je řitwa a budže wēčřnje řitwa. Wona wumřē, řo modlo řa tebe. A dořelž tebe ř řřřami niřdže namakač njemōžesche, da řebi mřējo wot řwojeho řyna řlubicž, řo řam pōndže, tebe pyřacž, řkōncžřwřchi řwoje řtudije.“

„Wona wjedžesche řotajřim wo mri?“ ř holořřnym řpō-řžřwanjom wjesche řtarz ř hlowu.

„Wona wjedžesche wot macžerje wřchřřko a řubowřsche tebe řara. řutu řubosčž řokorjeni tež we wutrobje řwojeho řyna.“

„A moja řona?“ řdřchny řtarz.

„řwoja řona bě woprawdže bōle řjebana hač řama wino-wata. Wōřřy řajesche řo řwojeho řawinowanja a cžřřřche řo ř tebi wōrcžicž, tola řu njepuřchecžichu. řrajachu řej, řo řy ty řara rořhōřjenu. řařo wuřřwobodžēřřř řřř pschirndže, wēřřesche wo-na a wōženi řo ř řym, kotřiž bě řu řjebal, njebu pař řenje wjazy řbořowna a wumřē do řwawřa řwojese džowři, kotřař potom řnyřdom do řanady pucžowawře.“

Tam dořta řo najřjedy řsořolowej řa řnada, řo řessiařa řantala, a potom tež řej, a mōžeshtař tež řwojeho řyna jemu dořjesčž. Woprowaidhtař wjele řa řeho wuřublanje a wuwucženje a mējeshtař jenož to řene pōžadanje, řo by to řbožo mjes řidow-řřim ludom pschipowjedal. řuto řadanje by dořřelnjene. řar ř najmjeřřřa mōžesche hiřčeže řyna řředowacž řlyřchecž; wōn wumřē řrōřko po řym, řo řa ř řpōřnacžu řwojeho řbořřřka dořndžech a pschecžel řwojeho wuřwa buch. řa běch jemu wřchřřřko winořty;

tola tež wón mje lubowasche, wón mje lubowasche tať, kaž móžesche jenož wón lubowacź!“

Dokelž běch Eslowak, sdźěli mi, so je jeho dźěd něhdže we Wuhetstej žiwu, a so je swojeje maczeri flubit, jeho pytač. Tak husto hač so hromadu modlachmoj, modlesche so tež sa njeho a wo to, so by i njemu bóncž mohł.

Kas póžla mje do Pennsylvanije, dokelž wjedzesche, so je tam wjele Eslowakow. Wyhlachmoj hebi, so psches jeje krajanow něšto wo nim shonimoj. A wono bě to wodženje Bože, so Bóh knjes mi po dołhim pytanju, kotrež žaneho wuspěcha njemějesche, spožeži, so so i mlodym Kaschom setkach. Bě to hnydom po jeho pschikadže do Ameriki. Wot njeho shonich něšto wo starym Davitu, kotremuž běchu žonu sawjedli. Potom so i listami dale wobhonjachmy a wschitko shonichmy. O, kaž so to Ruben wjelelesche, kaž Boha proschesche, so by jemu spožežil, wumóz duschu dźěda! To njeje i wopižanju.

Tola tón Knjes nad žiwjenju a nad smjerczi bě to hinať wobsamhnył. Ruben mějesche telko dźěta sa Bože kralestwo, so njemóžesche hnydom wotjěč. Bóh da jemu, so wehlada rjane žně tuteho dźěta, — wjele cźlowjellow nadžijesche so wulkeho wot njeho. Potom pschindže chorosč; bě so nasymnił — jandžel smjercze pschindže po jeho cźistu duschu; wón dyrbsjesche domoj.

Ja widžach, kaž to jeho bolešche, so njemóžesche dźědej to hwětko pschinjesč. Što pak jadžewasche mi, so bych to ja město jeho cźinił? Do jeho wotemrěwazeje ruki flubich jemu, so spuščeschejo na Boha, kotryž tola njemóžesche telko tych modlitwom dźowli a wnuła nješlyšchanych wostajicž, so jeho dźěda ke Knjesej domjedu, so by so jemu tam we wěčnosčzi i nim setkał a i nim sjednoczeny był. Jeho so pschowali a woplakowali, a ja pschindžech tu do Sridovej jako jeho fastupjer.

Ja wjedžach, so stareho, psches pscheczerpjenu njeprawdu smjerdnjeneho muža, tak boryj njedobry, so, hdyž i njemu hnydom jako wotpóžlanž jeho wnuła stupju, mi to njewěri abo wutrobu sawrěje sa wnuła, kotryž bě tela hižo domoj schoł. Bě tola starý Dabit žid, jeho wnuť pak jako šchesečan wumrě; ja tuž wjedžach, so budže so to dlihicž. So bych jemu po móžnosčzi blisko był, posčicžich so Ondražilej sa wotrocžka a proschach Boha, so by mi pomhał, wutrobu žida dobyč. A Bóh mi pomhasche. Jednoru wotrocžk njemóžesche starzej podhladny byč a njebě to tež. Ja pak dyrbjach runje psched nim na so ledžbowacž, so njebych so pscheradził se žanym słowom, so njeběch pschezo w tajkich wobstejnoscžach žiwu. Wojach so psched wróczenjom mlodeho Kascha; tola Bóh da, so mje njespósna. Jako běchmoj so tam přeni krocž setkałoj, mějach ja brodu, a tež drašta czi to cźlowjeka wo wjele pscheměni.

Na wjeczoru Betraschcz swaža chych tebi hižo wschitko wupowjedacž. Tón Knjes to njedopuschczi. Tuž hebi flubich, so to Gradovje wostanu, doniž i erta dźěda mojego pschecžela nješlyšchu, so je Knjesa Jesuša namakał a sa swojeho mešťaža wsat. Něť hym wschitko wupowjedał, a džaľuju so swojemu Knjesej, so je mi smóžnił, flubjenje dzeržecž, tež sa to, so nješlym tu podarmo pola waš pschebhwal. Něť móžu směrom swoje pucze hieč; moje póželstwo je doťonjane.“

(Pokrəcəwanje.)

Š naschebo cžaša sa nasch cžaš?

Šdyž budža tež hišcže žony dobyte a jim wsata ta póžlednja schčecžka bohabojošcže a pobožnosčcže, potom, luby němšči wótzny krajo, potom — je nimo! Potom njeje tebi wjazh i pomhanju! Potom spadnjesch do sahuby! O, pomhaječe wschitzy, kotřiž w

pomhacž móžesče, pomhaječe tutym žonam a maczerjam w tym czežkim wojowanju, kotrež wojuja! Pomhaječe jim, so bychu swoju bohabojošcž, swoju šchesečansku wěru a swoje dobre pocžinki sahrowate! Pomhaječe jim we wocžehnjenju dźeczi a tež w tym, so mohče spomožnje skutkowacž na muži! Dopomhaječe jim tež — a to je wažnišche, hač hebi myšlich — i domjazemu štatokaj, na kotrymž bychu se swojimi wjekele mēle! Tute słowa wupraji hižo w lěcze 1891 tón tež mjes Šerbami snaty D. Friedrich i Wodelschwingh w Bethelu. A wone placža dženža zyle wěsče tak abo hišcže bóle, a to jenať sa němšče a šerbske žony a maczerje, haj do zyla sa žony a maczerje. A tuž je to nad nami wšchěmi, so wscho, šchož móžno, schitamy niz jeno sa nasche žony a maczerje ale sa naš wschěch, sa nasche dźeczi, sa naschich mužow, sa nasch zylh lud, naschich wótzow wěru, bohabojošcž, pobožnosčž — a pschitajimy: rěč. Tam, hdžež so tuta shubjuje, tam shubjuje so tež stajnje něšto wot tych runje mjenowaných drohic flubow.

Š bliska a i daloka.

Mały katechismus je i nowa šhotowjeny. Tuž móžesche hebi jón dźeczi a staršči w Šmolerjez kniharjni wobstaracž abo tež psches swojich duchownych a wuczerjow.

Ewangeliske jednoczenstwa mlodžiny mějachy swojatk i swoj šjěd w Drježdzanach a Halle. Šjewi so tu, so so móžnje wostrowate. Šlowne sjednoczenstwo sa mužske towarštwu ma jich na 156 865 šobustawow, 275 wošebithych dźelaczerjow a 199 domow, kotrež so jeho wobšedženstwo. Šónske towarštwu maja runje tak swoje šlowne sjednoczenstwo; jich je 5316 towarštwow i 172 492 šobustawami.

W Berlinje maja něťo tež jenu mohamedansku wošadu. Je to tež jene „dobyče“ wójny. We wójnje bu w lěhwoje sa jatych pola Wünsdorfa sa mohamedanskich jatych mošcheja abo zyrkej twarjena. Tuta je něť šaložł noweje „wošady islama“ abo mohamedanskeje wošady. Tuta njesměje jenož nadawč, pschiwšowarjow mohamedanskeho wěrywusnacža hromadžecž, ně, wona dyrbi byč mišioniška wošada sa wosščerjenje islama, to rěka teje wěry, kotryž wokoło lěta 622 Mohammed w Afrikej a Afrizy pschipowjedasche. Wudawaja hižo cžašopiš, kotryž ma šhroble njeno: „Islam, pucžnił i wumóženju a i šnowonawarjenju“. W přenim cžišle tuteho cžašopiša so i pišmowštwu wjeczornokrajnych ludow hromadžene wuprajenja, kotrež islam wušběhujaja a šhwala a pornjo nim tajke, kotrež šchesečansku wěru šazpiwajaja. — So tajkim šažo jedym pucžnił i wumóženju wjazy! Ne šajki! —

R. w R. sa 3. po Šswj. Trojizy.

M. w B. sa 4. po Šswj. Trojizy.

Biblija — cžaš — cźlowjek.

25. tydžen, wot 17. hač do 23. junija.

17. 3. njedž. po Šswj. Trojizy. Šap. št. 4, 8—22 — šh. 161 — Łuf. 8, 1—18.
18. pónđžela. Šj. 69 — šh. 323 — Łuf. 8, 19—40.
19. wutora. Šj. 70 — šh. 848 — Łuf. 8, 41—56.
20. šrjeda. Šj. 71 — šh. 17 — Łuf. 9, 1—17.
21. šchwórtk. Šj. 72 — šh. 318 — Łuf. 9, 18—36.
22. pjatk. Šj. 73 — šh. 527 — Łuf. 9, 37—50.
23. šobota. Šj. 74 — šh. 790 — Łuf. 9, 51—62.

Šamolnity redaktor: šarať W y r g a c ž w Šošacžizach.

Cžišcž Šmolerjez knihicžišcžernje a kniharnje, šap. družštwu i wobmj. rukowanjom w Budyščinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěć pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ól khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

• Serbiske njedželiske lopjeno. •

Wudawa 30 kóždu šobotu w Smolerjez knihizišćečetni a płaczi šćtwórtlětnje 100.— hr.

3. njedžela po šwj. Trojizy.

Šap. skutki 4, 8—22.

To wažne słowo, kotrež Pětr wurěčza a kotrež je jadro našeje křesćijaniskeje wěry ja wschitke čažy, klinczi nam džěnka do wutrobny:

„Njeje w žanym druhim sbožnosć; tež njeje žane druge mjeno pod njebjom date čłowjekam, w kotrymž mohli sbožni bjez, hač jeno mjeno Jesuř.“

1. Žane sbože bjes njeho, to dopočasuja jeho njepšćečeljo;
2. sbože s nim a w nim, to dopočasuja čzi wučzobnizy;
3. wscho sbože psches njeho, to dopočasuja wschitzy, kotřiz do njeho wěrja.

1. „Njeje w žanym druhim sbožnosć!“ Žane sbože, žana sbožnosć bjes njeho, to dopočasuja jeho njepšćečeljo psches šwoju njemóz a psches šwoje štaženje.

Šćto samochu pschecziwo temu šnjeje? Woni widžachu teho čłowjeka, kotryž běšće wustrowjeny a njemějachu ničžo pschecziwo rěčecž. Woni widžachu, kaž běšće šjawne, šćtož šo dobreho psches teju japoschotow šta — a to přecž njemózachu. Woni pschitafachu, šo bhchu mjelčeli wo Jesuřu, ale šćto jim pomhaje? Woni šebi njewěrjachu ruzy na njeju položicž, pschetož lud jimaj pschitwofowasche. Woni šu njemózni pschecziwo nimaj! Šaj hišćeže wjazy, žaneho sboža njenamafaja, ale štaženje. Dokelž njeběchu wopomnili, šćtož t jich měrej šo hodžesche, wotšud wójny na nich čałasche. Dokelž běchu teho šacžikli, kiž durbjesche rózny kamjeń jich doma, jich wěry, jich

sboža a žiwjenja bjez, njedurbjesche jedyn kamjeń na druhim wostacž wot jich domow, wot jich města, wot jich templa. Štaženje bjes njeho! A džěnka? Njemóz jeho njepšćečelow. Wjele šo rěčzi a pische pschecziwo Jesuřej — to je wopacžna wědomnosć, njewěra. A tola njemózža ničžo druge pschitwofscž, lěpschu wučzbu postajicž, lěpsche žiwjenje živi bjez, hač je wón žiwy byl. A hdžž woni widža, kaž je šjawne, šćtož wón čzini we šćutkach lubosće nascheje křesćijaniskeje zyrkwoje, w šćutkowanju jeho lubosće na wutrobje a žiwjenju jenotliwego křesćijana: woni to přecž njemózža. Woni ničžo pschecziwo temu njesamózža: To twarjenje tu šteji, kotrež je natwarjene na rózny kamjeń, kiž je Jesuř Křistuř. Jeho wučzobnizy předuja ewangelijon. Wulki lud jemu pschitwifuje.

Woni pał šami? Žich žiwjenje ma tónšamy běh: Žich sbožu pobrachuje prawa króna, jich džěku prawta móž, jich šćutkowanju najwšćišchi wotšćinjeny šónz, jich šćudobje najlěpschit trošćit, jich wumrjeczu jenicžka nadžija. Wobhladuj šebi jeho njepšćečelow! Woni dopočasuja: Žane sbože bjes njeho.

2. A potom wobhladajmy šebi jeho wučzobnikow. „Woni pał pohladachu na Pětra a Jana šćroblosć.“ Š wotkal ju mějachu? Woni wjedžachu: Šón šnješ je s nami a: Šo je to sbože, kiž my šćwětej nješemy. „Wój njemóžemoj wostajicž, šo lynchmoj njerěčzafaj, šćtož šćmój widžafaj a šćšćafaj.“ Njeje to wěrnosć?

Šćredarjam nascheho čaža mohla tež šćroblosć a radosć šćpadnecž, hdžž šćwoje čěžke pomofanje šastawaju a tola tał malo plodom wobhladaja. Woni drje předuja, křesćijenjo drje šćšćaha, ale tola po tym nječzinja. Š wotkal radosć? Šene

móže naš a wschitkich strojstnych a krobnych šđeržecž pschi wschitkich srudnych nashonjenjach; to je ta wěštojcz: Tón Snjes je s nami a s nim najše sbože.

3. Njeje w žanym druhim sbóžnoscz. Wschitko sbože psches njejo. To šu nashonili: cži wuczobnizy, tón kromy, milijony s nimi.

Šny tež ty to nashonil? Twój Sbožnik je k tebi pschihadzał a šwoju sbóžnoscz tebi posticžował pschi wuczbyje w šchuli, pschi konfirmaciji, w kóždej Božej šlužbje, pschi šwjatym wotkasanju, hdyž šy stejal pschi rowach šwojich lubych. Njetrjebajš tele sbože wjele bóle hacž wschitko druge na šeni? Wón je, kiž tebi jo datwa: Jesuž Šhrystuž, kiž hody wot Wótza pschiudže, teho Wótza tebi pokasuje, kiž jutry šmjerež pschewinywschi twoje wumrjecze pschekrašni, kiž na Bože špěcže wěcžnu domijnu tebi wotewri, kiž je tebi šwjatki šwojeho Ducha pópkał, kiž chze tebie wot šenje k njebjem wjescz. To je twoje sbože, twoja sbóžnoscz.

A wo nim chžyli my mjelczecž? Ně, my njemóžemy wostajicž, so bychmy njerěczeli, šchtož šmy widželi a šlyšcheli. Šaj, my chžemy wobšwědčicž je šlowom a s myšlu a s šhodženjom:

„Njeje w žanym druhim sbóžnoscz, tež njeje žane druge mjeno pod njebjom date cžłowjekam, w kotrymž mohli sbóžni bycz.“ Šamješ.

Šladaj šo!

II.

Ša naš ewangelskich kšesecžanow šteji Jesuž Šhrystuž, tón kšičizowany a štanjeny wošrjedž wschjeje wěry a wuczby. Wón je psches šwój wopor na Golgatha ša naš cžłowjekow ša wschje cžaby to wumóženje došonjal; nad nami nětko je, so my s wěru tutón wopor, haj tuteho našeho wumóžnika šapschijamy w poniznoscz, s roškacžom a s dowěru; cžinimy-li to, je tež naše to wumóženje, ta sbóžnoscz. Šinał to pola tych ameriksčich šektow. Jesuž Šhrystuž tam njeje to jene a to wscho. „Adventistoj šedmeho dnja“ štajeja wsche Jesužoweho štutka na Golgatha šwój cžłowški štutk, to dšerženje šabata. Šchtož tutón njedžerži, tón je šatamany, byrnjež tež hewał žylu šwoju nadžiju a dowěru na Jesuža Šhrystuža štajil. Šo jich mēnjenju njeje wumóžerški štutk našeho Sbožnika tež dale došahal, hacž jeno, so je jich 144 000 sbóžnych ščinjnych. Luczi dšrbja wěšo bycz wschitzy „adventistoj šedmeho dnja“. Wóžesch šel do wumóžerški štutk Jesuža Šhrystuža do žyla niže wozicž a tuž tež teho, kotryž jón došonja, t. r. Jesuža Šhrystuža, kotremuž šo my s wěryžnymi japoschtoškeho cžaba wušnawamy: „Ša wěry do šesom Šhrysta, Božeho jenicžkeho narodženeho Šsyna!“

A do žyla: „Boži jenicžki narodženy Šsyn“ Jesuž Šhrystuž njeje, tał praja amerikske šekty, tał „Šhutni pytarjo we bibliji“. Biblija šwědčži je wschej dorajnosczu, Jesuž Šhrystuž šam šo šarocži, so wón je Boži Šsyn! Ale wschał, hdyž to, šchtož w bibliji šteji, šo tajkim wjelemudrym njelubi a njepšchihodži, je to, šchtož w bibliji šteji njeprawe a to, šchtož woni chžej a mēnja, prawe, tał je to s tymi liežbami a s tym wulicženjom pola „šhutnych pytarjow w bibliji“ a pola adventistow, tał je to tež s tej wuczbu wo Jesužu Šhrystužu.

„Cži „Šhutni“ praja: Bóh njemóže šyna mēcz. Tuž Šhrystuž njče Boži Šsyn! Šhrystuž je wjele bóle aržyandžel Mihał, kotryž je šo cžłowjek ščinił a kotryž šu tehodla, dofelž na kšičizy wumrě, ša Boha ščinjny.

Biblija nam powě, so je Jesuž Šhrystuž woprawdže horžestanył po cžele. Cžitaj šam, kaž tam šteji: Mark. 16, 6; Luk. 24, 37; Jan 20, 24 a na druhich mēštnach.

„Šhutni“ pytarjo w bibliji wjedža to šepje; woni praja: By-li Jesuž Šhrystuž woprawdže po cžele štanyl, njeby to wumóženje nicžo hódne bylo.

Biblija wucži šwěta šudženje, pschi kotrymž kóždy doštanje šo tym, šchtož je cžinił w šwojim žiwjenju, njech je to nětko dobre abo ške.

Cži „Šhutni“ wjedža to šašo šepje: Šaneho šapłacženja a kšlostanja njeje; to šchtož je, je jenož jene — a to hišchje šohke — pruhowanje w tyžalětnym kraleštwje.

Njepytnejš to, kał s tutej wuczbu podrywaja to žiwjenje w dobrých pocžinkach, kotrež tola tał hižo mjes cžłowjekami šo šhubjuja bóle a bóle.

„To njech je došcz!“ tał pišche tamne nēmske wožadne šopješko. „Šchtož woprawdže w šwojej bibliji pyta, njeda šo wot tutech kumštarjow (Zongleuren), kotšiz s Božim šlowom kul hraja tał, kaž jim to pschihodne, šašlepicz. Šenož cži, kiž šwoju bibliju nješnaja a ju cžitacž njemóža, bywaja šawjedženi wot šnjeja Šujšela, teho wěrneho Šesekšela, wot teho „šedmeho jandžela šewjenja“, wot teho „amethista noweho Šerusalemia“ — tał njenuje šo njenujzy šašozet tuteje šekty we „woprawdže kšesecžanskej poniznoscz“ — a pschypadnu tał k jeho pschiwšowarjam.

By pał, lubi cžitarjo, budžecze najdorajnišeho na to šedžbliwi ščinjneni, šo macže šo šladacž psched tutejmi nowymi pišmatwucženyjmi! „Wobronicze šo, Bože džecži! Šli wleku šhčje wam na šwěcže, šam šatan je waš požadał!“ Pytaječe k š u t n j e we bibliji. Prošchje šwj. Ducha, šo njebyšchje šo w morwých pišmitkach šašchmjatali a tał potom wschelašore wumyšleški na pomoz wofacž dšrbjeli!

„Šchto chze“, tał je tam hišchje na šonzu pschispomnjene, „wjazy wo tutej šchłódnej šekče, kotraž šo po nēmsku tež njenuje „Millenniums-Tagesanbruchskleute“ a „Ernste Bibel-forscher“ a „Wachturm-Bibel und Traktatgesellschaft“ wjedžecž, njech cžita knižku „Dr. Rudolf Fildy: die Rettung der Welt. Verlag Elberfeld.“

Pschedy wschēm pał pschimajmy šo biblije, a to šwěrnšcho a pilnišcho hacž dotal, a to žyleje biblije, wošebje pa noweho šakona, a pytajmy w njej woprawdže a šhutnje s modlenjom! Njepytajmy w njej tał rjez s nožizami w ruzy, wurěšuju tu špruch, tam štucžku a tam šašo nēšchto ryncžkow! Nješamērny šo tež jenož do někotrych knihow, kaž Damela, Šjewjenje Šana, mēnjo, šo wot tuteje a podobnych druhich mēštnow wotwižuje wscho šbožo a wscha sbóžnoscz, ně, runje nawopał, wschē šchtyri ščjenja a listy cžitajmy a cžitajmy šašo a šašo a pytajmy pschede wschēm teho jeneho: Jesuža Šhrystuža, a šesnajmy jeho žiwjenje, jeho škutkowanje, jeho wumrěcže, do žyla to, šchto wón je a bycz chze nam šhudym hrěščnym cžłowjekam! Šotom šmējecze tež šami tu prawu wotmoštwu ša tajšich, kotšiz, — tež mjes Ššerbami — praja: „Duchowni na šlěty bibliju wopał wulkaduja!“ Šchtož tał praji, tón dšrbi šwoju bibliju wsacž a hnydom k šwojemu duchownemu hič a jenu to prajicž, a s nim s nowa pytač we bibliji, jeli šo chze woprawdže to bycz, šchtož ma to mjeno kšesecžan, kšesecžanka na šebi, jeli šo chze wón do tych kšesecžanow šwědčecž, kotšiz šebi žylu knihu Šjewjenjow Šana jako knihu biblije waža a niž jeno šašo wurěški a wotrěški! Tam pał šteji tež w 10. šchucžy 2. štawa to šlowo: „Budž šwěrnny hacž do šmjerecže, dha chzu tebi kšonu teho žiwjenja dacž!“ Ššwěrnny, to rěka tu: s Jesužom hič psches žiwjenje a šmjerecz! šwěrnny, to rěka tu: wostacž pschi tym, šchtož Jesuž Šhrystuž a jeho japoschtošoj wuczili šu, wostacž pschi žylej bibliji! Ššwěrnny, to rěka pał tež, ša tym štacž, šo šo w tej žykwi, w kotrež šy šwěrnny.

wopokážes, jo to njej hwoeru sa tym hladasch, jo to brachi a wopacžnosće wotstronja, jo to czista wucžba biblije a ewangeliona wucži, jo to hebicžnosć, lubosć i hebi hamemu, nahrabnosć, stuposć, hamopradosć i hubi, jo to dopjelnja wulka lasn Jesukowa: „Dubuj Boha wysche wscheho a hwojeho bližšeho jako hameho jo!“ Sa kóždy, kotryž to tutej zyrkwi je, jo i njej hwoeru dzerži, jo to w potajnym a stradžu pschecžiwu zyrkwi a jeje wucžbje njedžela, i jennym słowom: jo by ty žiwý staw Senjowjeje zyrkwi, žiwý we žiwěj wěrje do Jesuka Chrystuša, teho hčižowaneho a stanjeneho.

(Potracžowanje.)

Syrtej a stat.

— Wjelube pscheklapnjenje je wjetřina sakskeho krajneho hejma — a i njej druhy — nashonila, jako to 8. junija we wulkostatnym hejmje, we wubjerku sa prawa, wobsamkny, jo to dnjej 1. meje a 9. novembra njejmětej wjazy jako hwojedzenjej hwojezicž, tež w tych krajach niž, hdžež by to krajny hejm — kaž we Sakskej — wošebje postajil. Tu placža jenož wulkostatne postajenja, a po tutej njejtaj tutaj dnaj wošebitej hwojedzenjej. Tak by potajkim psched krótkim 1. meje i poslednjemu rasej wošebje hwojecžil. Abo njejkny hnadž to hižo tutón krócz?

— Katolsky staršchi wóšom schulskich gmejnow połodnišceje Łužicy, do Žitawšeho schulšeho wokrejša hlušchaznych, su schulski kraj pschipowjedžili a japočeli. Hacz dotal bě w tutej 8 katolskich schulach modlitwa tež swonka nabožnych hodžin dowolena. Po hwojatkach dyrbesche to nětko sakasane byč. Tuž to staršchi w jenej myšli tuteho poslednjeho hredka pschimachu. Tež zentrumiška štrona Sakskeje pod pschedhystwom hwojscheho saróplanza Heikleina je to protestej staršchich pschisamknyla. — Tuta žyła wěž wobhwoedluje na jenej štrone to njerune wutriebanje sakonjom pschecžiwu tym wschelakim wěrnywusnacžam w Sakskej na druhej štrone pak pokáže, jo ewangelsky staršchi a ewangelske schulske sastupjetstwa a schulske gmejny jo psche litwo sadžerža w praschenju nabožiny a modlitwy w schuli. A bohužel mamy pschistajicž, jo ewangelsky staršchi, herbsky a němšky, pschi tych wobstejnošćach, kotrež tola nětko mamy w Sakskej a w schuli wošebje, pschemalo na to hladaja, jo bychu hwoje džězi do Božich hlužbow hłali, do hlownych Božich hlužbow. A kaž to i džězimi, tak je to tež bohužel i mlodžinu, i wulkim džělom mlodžiny, kotraž ma rošřěčowanja w Božim domje wopytowacž. To wscho a wjele druheho je to šrudžaze wobhwoedženje teho, jo jich wjele tych starých a mlodých njeje dopósnalo, w sakskich strachach a nusach žiwjenja a dušche hmy a tak to žaneje trajažaje a wopradowžiteje pomozu wjazy nimamy, hdž tu jenu jenicžku nam hščeže sawostatwazu sazpiwamy. Božu pomoz. S dobom budž pak tu pschi tym tež jena druha a hinaš klinčaza powjesč sapřana. W haprleji je minister kulta Gleisner wjerchowškej schuli (Fürstenschule) w Grimma wosjewil, jo ministerstwo dowoli — i tym wuněnenjom, jo móže to pak sak pscheměnicž, — jo to sa schulerjom, kotřiz w schuli hamej hndla, swonka schulskich hodžinow nabožne nutnosće džerža, tola njejmě jo žadny schuler nisowacž i wobdželenju na tych hamych.

Wotrocž.

Spřiala w hlowalskej rěči Kristina Royowa.

(Potracžowanje.)

Method stany, a starz, wot wušhšchanych powjesčow kaž poražen, džěche kaž špizy sa nim do hěže. Method sacžini durje

a sakwězi hwožu. Potom wucžeje se sakla drohotnosć, sa stareho tak wažne. Běchu to wobraš jeho tak horzo wopławowaneje džowki, jeje muža Esokoloba a rjany wobraš jeho wnuka, kotrehož woblicžo teho, kotryž na njo hladasche, dopomni na to słowo: Jeho dušcha spodobu jo Bohu, tohodla hwoata i njeje se sčeho žiwjenja. —

„Tak, mój luby hwožde! Tu macže wasche drohotnosć! A tu macže hščeže něščto: Rubenowy nowy sakon! Pschecžitajče hebi wschitko, a jutije, da-li Boh, a hmy-li žiwí, pschindu sakon i wam, jo bych wam na wasche praschenja wotmolwjak, kotrež wam to nožy hščeže pschindu.“

Method woteudže a starz wosta, ham se hwojimi drohotnosćami a se hwojim Bohom, kotrehož wulku lubosć halle dženska žylo dopósnu. —

Rasajtra jara sake džěche Method i Ondrejom do lěka po drjewo; puschežičtaj wulki dub a wróčičičtaj jo halle wječor domoj. Mucžnaj kaž běščtaj powjecžerjesčtaj a džěčtaj jo lehnyč. Žadny i njeju njeptyny, jo domjazy se spodžiwanjom na Methoda hladachu. Rasajtra, předy hacž hndachu, setka jo bur i wotrocžkom w sakhodže. „Methodo, prošku, pój jow!“ sawola Ondražil.

„Šcho pschecže, panje?“

„Wčera bě stary Dabit pola naš a powjedasche nam tak džiwne wěžy, jo je njemóžu wěrěč.“

Method jo pošměwkujo hladasche i lubosčju mužej do wocžow.

„Je to wěrnó, jo by ty stareho Žida dla do Gradova pschischoł?“

„Haj, tehodla!“

„Wopradowže?“ sawola to sady njeju Rascho.

„A ty nje njejkny ani kuska jesnaš?“ wotmolwi Method, jo wobrocžiwšchi, i wješkólym hłóškom.

„Ja?“

„Haj, ty! Njedopomniš jo wjazy na mlodeho mužškeho, kotremuž by w Braddoku powjedal, wo hwojej domjazej wjeszy a wo starým Dabitu?“

„Ach! Nětko jo dopomnju!“ Mlody muž složi hebi ruku na čolo. „Tuž to njebě hjes pschicžiny, jo ty nje pschezo na něšto dopominasche! Ale tehdy mějesche ty brodu a bě po měščežaniju šwoblesany — a dženska!“

„A, hnadž hmy wam tež tak prawy!“ džěche jo hmejo Method.

„Ale, hdž je to wěrnó, ščtož je stary Dabit powjedal, njejkny předy ženje sa wotrocžka byl a njejkny tež sa burške džělo narodženy!“ šnapschecžiwí Ondražil.

„To je wěrnó! Ššym wot staršcheju herbowal jene wobšedženstwo, kotrež je wo něščto wjetřche hacž wasche!“

„Ach! Stať môžeš ty to potom také mješ nami žitvy byč“.
džiwaschtaj so wobaj, „a so tuteho žida dla tať ponizowacž?“

„Ja snaju kralowšeho syna, — a wój jeho tež snajetaj —
kotrnyž trón a frónu wopuščežiwšchi 33 lět dolho služejše a te
f lubosče te mni njedostojnemu. Njedyrbjať ja njehódny to
f najmješča ras dvě lěče služicž, a to f lubosče f jenemu
čłowjekej, kotrehož wón lubowasche? Nimo teho so mi pola
waš spodobasche. Wy seče mje lubo měli, a ja so nadžijam, so
njejšym tež pola waš tu podarmo byl! Schtó wě, sčto na mnje
hščeče to žiwjenju čaka! S ratařskim wotrocžkom drie ženje
wjazy njebudu, tola to jene wěm, so běščeť najšbožowniščeť
lěče mojego žiwjenja tutej dvě, w kotrymajž móžacy, njech tež
w jara žnadnyu, tola pať mojemu Snjesej runy byčž, we kotry-
majž móžacy Ondražitez wotrocžť byčž!“

Pšhecželne woblicžo mlodženza bu šhume, tola dačc we
rosmotwje njepšchindžechu; buchu f žnědanju wofani. So pať
tež pšchi žnědanju so wo tutej wězy rosmotwjachu a nešebje
popoldnju, jako běchu wšchitzu w Šsamkotej noweť istwje šhro-
madženi, to je wěšte.

8. staw.

A jažo bě to njedželu popoldnju. Nrašymške mšty lěchachu
so na hory a do dolow; ličeje padasche. W dubičach, na žamšnym
městnje, na kotrymž bě Method ras powjedat, kať so lastojzno
domoj dolecžate, na kotrymž bě wofolo njeho f napjatosežu po-
šluchajo žedžata čyrjoda džeczi a Šsamko Petraš, žedžesche
Šsamko, ale žamlutki. Method tam njebě, ach, njebě do žyla
wjazy w Šradowje; podarmo so tam rošhladowachu, hacž nje-
bychu něhdže wuhladali tu šchwiznu, lubu wofobu. Džeczi nje-
wolaja wjazy: „Wujo Methodo! Wujo Methodo!“ njech žebi
mješ žobu tež něfotrezkuli dopomnjeňki pokasowachu, f kotry-
mž bě je do žwojeho wotřhada wobdaril. Bě žwoju službu pola
Ondražitez došlužť a bě žwoju šhěžu dotwaril, wo kotrejž bu
nětko jnate, so ju njebě ženje ja žebje žameho twariť, ale jenož,
so by Šradowčanam pokasat, kať móhli kraj a ležomnosče do-
wuzičž. A tať na dobo, kať bě pšchischol, bě tež jažo wotěschol.
Nichtón njemóžesche jeho wrócžo džeržecž, wón njebě tola žadyn
f jich žrjedžimny.

Šsamko šlehny hłowu na ruzu, a dofelž jeho tu nichtón nje-
widžesche, plakasche — kať hižo tať někotry krócž! — plakasche
ja žwojim dobrnym towaršcom. Wjedžesche, so tajkeho ženje
wjazy njenamaka, hdyž žebi rosmyšlowasche, sčto bě so to wšcho
w šhymaj dvěmaj lětomaj pšcheměniko. Stať běchu woni to
pola Petrašez tať šbožowni a porjadni, starscheť, kotry, žwať,
a wón žam f Dorfu w Methodowej noweť šhěži. Šdyž žebi
myšlesche na tu nětko tať šbožownu Podhajštez žwojbu a wofebje
na Ondražitez, kať tucži Bohu služachu, njemóžesche so to
Bohu Snjesej doseč dodžakowacž, so bě Methoda žem póškal,
se by stareho Davita pytať, a so bě pšchi tym tež jich wšchěch na-
makat! Ow, kať dobročiwny je tola Bóh!

Młody mužški so rošhladowasche. Dopomni so, kať bě tu
f Methodom žedžat. Bě jemu, jako by jeho šlyšchal powjedacž
wo lastojzacy. Haj, tať bě tež wón žam do čzoplišchich krajow
dolecžat, ale wón so ženje wjazy njewróczi do hněšda, kotrež bě
natwaril. Šsužodžo žu šhonili, so je šhěža „na žumpawje“,
kať ju mjenowachu, ja stareho Davita twariť, wot pjenjes, kotrež
bě jemu jeho wnuť ja njeho dať, a so budže tam Davit jako bohaty
nuž bydlíč móz; pšchetož bě wjele po wnuťku herbowat.

Method bě žebi to rjenje wumyšlit; Šsamko a Dorfa dhr-
bjeschtaj starza wotřladacž, so njebý tať wofamocženy byl, a wón
mějesche džě jeju tež lubo. Tola, starž to nočžyše. Jeho ja-

pšchimny žedženje, wotřladacž rowny džowki, pšchichodneho žyna
a wnuťka a so tam póbla nich pohrjebacž dacž, so bychu, hdyž
niz w žiwjenju, tola po žmjereži šjednocženi byli.

Telko wjedžachu wo wšy. Šsamko pať wjedžesche, so by
stary Davit wumrěť, žyle wěseče wumrěť, by-li Methoda šhubicž
dyrbjať. Njedžiwasche so na tym, šwofumi jeho. Šusto by žam
rad, hacž runjež mějesche dobrnych starschich a pěťnu žonu, ja nim
jěť. Tať kupichu to Ondražitez f Petrašezami hromadže šhěžu
ja žwoje džeczi. Starž da jim ju na pol darmo a žwoju hěťku
dari starej Podhajšžwnej, so by mlodym wurumowaka, kotrychž
bu jich wjele.

Lěta dolho bě w tutej wšy žitwy byl, ludžo běchu so na njeho
šwucžili, a napošledk bu f njeho dobrny čłowjek. Budžea na
njeho špominacž. Šabudžea drje woni teho, kotryž je tať krótki
čžaš, jenož dvě lěče mješ nimi pšchewywal? Šabudžea woni
Methoda?

Haj, woni jeho šabudžea, pšchetož čłowjekowo maja ja
dobrotu krótkeho pomjatka! Tola dolho budže to hščeče tracž,
so žužod žužoda na to dopomni, kať to bě, jako hščeče we
Šradowje Ondražitez wotrocžť služejše. Wón tu wjazy njeje.
Tola ta žwěža a ta lubosč, kotryž je wón w žwojim čžašu
ššwěčžil a roššywal, stej tam a pšchewywal!

— Rónž. —

Š bliffa a f dalofa.

— Š Thuringšteje so pšche, so žebi tam ewangeliska krasna
žyrkej na to myšli, so f pruskej krajnej žyrkwju šjednocžicž. To
je wěšo něšchto wulzy roššudne a rošřikaze. Ta pšchicžina pať,
kotrakž f tajkemu wobmyšlowanju nušuje, je to pšchescžehanje,
kotrež ma ewangeliska žyrkej Thuringšteje čzerpicž pod šozialisti-
škeť krajnej wyšchnosčežu. Njedyrbjať-li so tole pšcheměnicž a
dyrbjať-li to f tym pšchitřhanje prawow tať dale hieč a ta
tušhwilna nušna njepšchewinjonina byčž, chže krajna žyrkej tuto
šjednocženje pšchewiesčž.

— W Drježdžanach je snaty ja škulškeho radu pomjeno-
wany wučer Arzt w pošlednim čžašu nabožne hodžiny wopy-
tował a tež w jeneť tajkej so žam na roštwučowanju wobdželil,
jako wučer runje wo šbožnokřwalenjach f džecžimi rěčešče.
A tola je wón dissident, t. r. f žyrkwje wustupil! A tola je wón
w telko šhromadžimnach pšchecžiwu žyrkwu a šchescžijanskej
wěrje wustupował. Tole je něšchto, sčtož je tola po prawom
njemóžne. A tuž žu so šchescžanszy starschi wobrocžili hnydom
na wulkoštatne šnutškwne ministerštwu.

— Wistowanje. W. w Buť. ja 4. po žwoj. Troj. — W. we
Š. ja 5. po žwoj. Troj.

Biblija — čžaš — čłowjek.

26. tydženi, wot 24. hacž do 30. junija.

24. šchtwórti njedž. po žwoj. Tr. Šap. šku. 4, 23—31. — šh. 318.
— Luť. 10, 1—16.
25. pónđžela. Šj. 75. — šh. 21. — Luť. 10, 17—24.
26. wutora. Šj. 76. — šh. 612. — Luť. 10, 25—42.
27. žrjeda. Šj. 77. — šh. 456. — Luť. 11, 1—13.
28. šchtwórtk. Šj. 78, 1—32. — šh. 5, 1—5. — Luť. 11, 14—36.
29. pjatť. Šj. 78, 33—73. — šh. 5, 6—10. — Luť. 11, 37—54.
30. žobota. Šj. 79. — šh. 3. — Luť. 12, 1—15.

Šamotwity rebaktor: šarať W y r g a e ž w Nošacžizach.
Čšičeč Šmolerjež knihicžiščežerňe a knihatňe,
šap. družštwu f wobmj. rukowanjom w Šudyššinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džělať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džělať
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njobjes mana
Njeh ól khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

* Sserbiske njedželske kopjeno. *

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihcizisčezěrnj a płaczi šchwórtlětnje 100.— hr.

4. njedžela po swj. Trojizy.

Zap. skutki 4, 23—31.

Hdyž džěńbnišči džěń čłowjekow a jich čžinjenje wobkědž-
bujesć, móže so čži sđacž, jako njeby wot křesćejianstwa wjele
wjazy sbytkne wostalo. Bichetož křesćejianstwo najpředny n-
smutkowne žiwjenje džywa a tole do najkrućiškeho wostala ō
swiřka i Bohom staja. Nasćy čžaj pak po sđacžu jenož swonkne
žiwjenje staje. Temu wsćho myšjenje a próžowanje płaczi. Smutk-
kowne žiwjenje, žiwjenje dusće, šměšćnje, mēnja jeni, njetrie-
bamšće starosćje šebi čžinicež i tym, myřla druřy. Šćho prajisć
ty k tomu? Šćy šebi rospominať, hacž je wsćho jeno, so žane
smutkowne žiwjenje mašć a so wono woprawdže so šjewuje,
a tehorunja, so je to se šćhodowanjom wsćheho, tež swonkowneho
žiwjenja, hdyž smutkowne čžerpi. Widžadmy šćidžene njedžele
swonkowne žiwjenje přenjeje křesćejianšćeje wořadby, kať wona
wjeřele roscžesće a so móžnje rošćiwasće. Ale tónle šćožowny
čžaj dolho njetrajesće. Bichćejianizy je wsćhěć šćronow nast-
wachu. Šćytož šćesće Jesuř wucžobnikam do přědka prajit, wo
njepřesćezělstwoje tym a tamnym, to so nětko dopjelni. Š tuteho
čžaj čžěřnosćje je nam džěńša něšćto podate, nam, kiž mamy
tež čžerpi čžaj, niž jenož, so bychmy nawuknyli, kať šću woni šće
čžajy přěćetrati. Přěńja křesćejianšćka wořada bě modleřšćka,
modleřšće žiwjenje bě jejna šćylnosć. Njedyrbjasća tež nasćha bęć?

Modleřšće žiwjenje w nasćhich wořadach je nuřne.

1. Čžehodla je nuřne.
2. Šćajke měto wono bęć.
3. Šćajke žohnowanje bychmy wsćitzy i teho měli.

1. Dobroty dla, bēdnemu čłowjekej wopokasaneje, bēřćhtaj
japosćhtolaj Pěťr a Jan jataj byťoj. Šćóněńnje jeju puřćezćichu
i tym křutym přěćibasanjom, so njebyřćhtaj ničō wjazy čžiniloj
ani rěćžalōj w Jesuřowym mjenje. Wonaj bēřćhtaj pak wot
šćwojich řudnikow woteřćhoj i blyřćezatym wōćžlom a i řćhroblým
wusřnacžom: Njemōžemoj šćo wsćhať teho wostajicž, so bychmoj
njerećžalōj, šććtož řćmōj widžalōj a řćlyřćhalōj. Tať bēřćhtaj derje
wojowawšći dobęće dostalōj. Š wulkej starosćju bē mjes tym
wořada domach na njeju čžakala. Šććto potom, hdyž šćo njewró-
čžidžatay? Njebēřćšće to řćnz i wořadu? Bęće abo njebęće, wo
to tehdy džěšće, to bēřćšće ta nuřa, kiž tehdy wsćho wobřnjeřćšće.
Wojořćč čžičeho pjatka šćašo we wutrobach nastawasće. Šašo šćo
wrōćžidžatay, bē wěřće wulke wjeřele. Ale wo tym šćo nam ničō
njepřaji. Njepřesćezělstwo tola tež dale wostā, a šććtož bēřćšće tōn
krōćž hiřćesće tať někať řćhodnje woteřćšćo, móžesće šćo bōřšćy se
wjetsćhim wotnřachom wosřjetowacž. W tajkej čžěřnosćej šćo wo-
řada šćidžē, tať kať tež džěńša hiřćesće šćo stawy doma šćidnu, je-
dyn šćo druřeho džeržecž pntajo, hdyž je nan abo macž wumřel abo
druře njesbožo dom potřeććiřćo, tať so přćichod čžěřny přćede
wsćěńni leži. Njebēřćšće tehdy tež tať kať w přěńej křesćejianšćej
wořadže, so wsćitzy hromadu koleni řćibowasćesće? Abō nje-
dōndže k modlenju, ale jenož k řćlabuřćšćemu a po prawym nje-
wužitnemu šćorženju? Abō bēřćšće hiřćesće hōřje, tať šćo šćo lu-
džo řćbytemu a tola tať blyřćemu Bohu šćpecžowachu? Nuřa wu-
čži jennyh šćo modlicž, tamnyh řćkřiwacž. A džěńša je tež šćašo
tajki čžaj nuřy w křesćejianšćej wořadže a šća nju. To wsćitćić
nastupa, kotřić čžjedža woprawdže křesćejianjenje bęć. Bichetož
woni njemyřćla přći tym jenož na řćbje kať řćwěńnje řćmyřćleni, tež

niz jenož na našch lud wot njeprscheczelow žalostnje krjudowanu, woni njemyšla jenož na zyrkej, kotraž po šdaczu na frontje sahuby kroczi, jich čzwiluje wjele bóle ta bojsoč: Schto potom, hdyž našch wobohi, bludny, khorny lud wjazy kšcheczejaniški njebudže a bycz nje- fchze, hdyž wšchitke te njeprscheczi, dženska hižo sle došč, pschezu hóršche bywaja, hdyž hebiczwoščzi a mamonowemu duchu a wšchit- tim tym druhim hrěchanu niz prošča wjazy njesadžeŕwa, niz kuf wěry a šwědomnja? A njejšu tež kšcheczejeno, s najmjenšcha tajzy po mjenje, we wulkim strasche, so bychu wot torhazeje reki šwěta šobu storhjeni byli, šabwšchi napominanja: Nječiniče po ru- nym waschnju šwěta? To je tola po prawym našcha najwjetšcha nusa, a wjele tyžazow to njeprscheczi, so runje tehodla s nami taš hubjenje steji. A tennu ma hišcheže kóždy šam šwoje wobezěžnosče. Schto mamy činiče? O, derje wěm, jchto činičny. Škoržimny a wobškoržimny, ale to dale njeponha. My jako kšcheczejaniške wošady chzemy modleške žiwjenje wjesč, niz jenož w mišy, to by žalostny nješčak by. Šlej, njewěrimowemu šo tež druhdy: „Džalo- wano Bohu“ abo: „Ach Božo“ wušunje. Ně, modleške žiwjenje je nam nušne, niz modleške wošomiki.

2. Kajke mělo paš tajke modleške žiwjenje bycz? Šswj. Wótczenašch je šo s dobrim prawom pschikladna modlitwa mjeno- waš. Še šamšnym prawom mohla šo modlitwa přenjeje kšche- sczejaniške wošady pschikladna mjenowacž. Kajka dowěra k Bohu s njeje rěčzi. Njeprscheczel je wěščje móžny, ale jchto móže šo tebi runacž, ty wšchehomóžny Božo? Našchich modlitwom přeni brach je tón: Našcha dowěra k Bohu je šlabuščka. Našchich šro- madnej modlitwje k nješhešam šahaza, wšchě šadžewšči pschewóžaza rěštošč pobrachuje. Šež kšcheczejaniška wošada je šo na to šwi- čžka, čžlowišku wulkosč a móž wobdžiwacž. Rěčimny hušto wo pschirodžimnych šakonjach a mozach, kiž wšchitko rjaduja; nam po- brachuje hušto tež ta wěra, šo tón, kiž wšchitko w šwojej ruzy ma a wšchitko derje wobštara, ma wóžowške wěščko ša jenotliwe šwe- jich džěčzi, šo je wěro: Tón, kiž čžewška njesabudže, tež s nami psches žiwjenje pschecželnje dže. Runje to paš je wažne, šo šměmy Bohu tež malicžkosče porucžecž. A kaš hušto šo w modlitwje dwě- lowanje jeni: Budže šchto pomhacž abo njebudže ničžo pom- hacž? Kaš wošebje pschikladnje šo kšcheczejaniška přenja wo- šada s tym modli, šo wšcho šwontne, taš rjez čželne wuwostaji: Nješšchimny ani šlowežka wo tym: Šój, Šnježe, a šahub šwojich njeprscheczelow, abo: Šwaš murje wošolo naš, šo by šo nje- pscheczelow móž naš dótknyčž njemohla. Kaš šo wěžy rošwija, to žyle Bohu Šnješej pschewostaja. Woni jenož prošča wo móž, šo bychu móšli to šwoje došonjecž w čžžkim čžaku, a wo prawu šwěrnosč w džele. Šim bē žyle jašne: Čžimny my to šwoje, potom tež Šóh to šwoje čžini. My mamy šo w modlenju hušto taš, šo došpólnje došaha, hdyž Šóh to šwoje čžini, měšto teho, šo bychmy wo to prošči: Šnježe, šchto chzešch, šo bych čžiniš, a s džá- tom špóšnali, šo chze naš Šóh ša šwój grat trjebacž. Kaš móžna našche modlitwy na to waschnje wušpěšchne bycz?

3. Kajke žohnowanje bychmy s tajšeho modleškeho žiwjenja měli? Přenja kšcheczejaniška wošada bē drje mala, niz wjele wjetšcha hacž našche jenotliwe wošady šu, ale šchto je wona do- šonjaka w krutym towarštwje s Bohom! Šóh a my, taš mamy wšchudžom wjetšchimu. Ma to waschnje šmy njeprschewimomni. Přenja kšcheczejaniška wošada Bohu přjóđ njeprscheczi, kaš my to modlo hušto čžimny, šo by wón runje taš čžiniš, kaš my chzemy, jako wón njeby tyžaz waschnjow a pucžow měl, šo by naš s čžž- nosčom wumohł. Šo wšchak tež je jedyn plóđ wěrimowje modlitwy, šo šmy wo tym kručže pschekšwědčeni, šo Šešuwšomi pschecžimny ničžo druge njeđonjeja hacž Božu wolu, šo je, kaš je pschewo

bylo: My šebi pomhšlichčeže, šle šo mnu ščžinicž, Šóh paš šebi pomhšli, wšcho derje ščžinicž. Š teho měšesche kšcheczejaniška wo- šada šwoju khrobkosč we wšchitkich pošdžičich žalostnych wšcho- rach, kiž psches nju džěchu, haj šamo w šmjercži. Tehodla nješč je to tež našche modleške žiwjenje: Niz, šo bychu našche myšle a pucže Bože byle, ale nawopaš jeho našche. Šotom njetriebamy šo prašchecž, hacž šo modlitwy wuššchich. Šóžda pschikladže hacž k wu- trobje Božej, šóžda pschiczeže nam tu šbožnu wěštosč: Še wšchěm, šchtož Šóh nam da abo wošmje, s nami derje měni. Šacž bu přenja kšcheczejaniška wošada wuššchichana, jako šo modleške: Šošpěštrěj šwoju ruky, šo bychu šo wuštrawjenja a šnamje- nja a džimny šale psches to mjeno twojeho šwójateho džěščja Še- šuša? Čžitaj jenož šwj. biblijšku štamšmu! Šacž šo tež dženk- ša hišcheže šawaja? Še wšchak šuate, kaš Šonika šwojeho šyna s džimoweho žiwjenja s modlenjom wumoh, šuate, kaš tamny šyn šo w štraschnej žušbe wušna, šo derje jacžowa, šo doma maš šo ša njecho modli, abo tamny šlawny wóžer wóššow, kiž šo taš wupraji: Šonka derje wěny, hacž šo doma ša naš modla, abo niz. Šbo móžna s žyla šo modlazny ludžo hinaš, hacž še žohno- wanjom bycz? Ššy ras měl wažnu a čžžku krocžel čžinicž, šš přjedy koleni šhibowaš, a šlej, še žohnowanjom šy šwoje džělo wuwjedł. Šoni buchu wšchitzy napjelšeni še šwójatym duchom a rěčachu šlowo Bože s wješkosčju, taš šo nam dženska powjeda. Njeprscheczeljo a jich hida, ššosč a nješčak jich wjazy njemylachu: Šweškosč, hdy bychmy ju dženska měli! — Šuž tehodla: Šóh je pschi naš tudy, modlmny šo dha k njemu, čžescž a šhwalbu dajmy jemu! Šamjen.

M. w B.

Šladaj šo!

(Šotracžowanje.)

Tón čžlowješ paš tola žyle wopaš šrošumi bibliju a kšcheczejanišku wěru, kotryž, po šwojim šdaczu pschiczi nje- šajku wopacžnosč we wuežbje abo nješajki njeđostatš w žiwjenju a byčju tuteje zyrkwoje, paš na nju ššawnje abo potajnje šwari, paš s njeje šebi wuběhuje něhđže k druhim, pola kotrychž měni, šo wšcho šbožo namaška, jedyn tajki, jena tajka nješjedža hišcheže, šchto to rěka, štam bycz Šhryštušowje zyrkwoje na šemi. Šam, hdyž štejšich, tam dyrbišch ty džělacž a škutkowacž s modlenjom a s dobropršchenjom ša to, šo by to tam šěpie bylo a wšcho taš, kaš to Šešuš Šhryštuš chze; a tuž to rěka šažo: jako štam twojese zyrkwoje dyrbišch ty šo wobhonicž najšhutnišcho w bibliji a ewan- gelionje ša tym prawym a wěrnym, dyrbišch ty pschacž Šešuša Šhryštuša šameho a potom šo ščžinicž čžinješ jeho šlowow a pschikajnow a wotpoložič psches twoje ššutki šwědčjenje šeje wěrnosče a taš pomhacž jenemu kaš jenej žyle wošadže, kaš jenej žyle zyrkwi k wěrnosčzi a k žiwjenju we wěrnosčzi. Šchtož to hinaš wueži a čžini, tón je wotšupil wot teho, šchtož rěka: kšchecžan, kšchecžanka bycz.

Šchtož paš je šwěru wšcho tajke špytaš a čžiniš a widži, šo podarnto, tón dyrbi wšchak haj potom hiež k tej zyrkwi a k tomu wěrnymušnacž, wo kotrychž měni, šo tam wěrnosč nadenđže. Š tón dyrbi hiež — to njesabudžny — tež tomu tamnemu Šešuš- šej; pschetož dwěmaj šnješomaj tola njemóžsch šlužičž. Šo šteji tola drje we wšchěch biblijach. Špschacž-li to, njejšy ani kšche- sczejani, ani čžlowješ, kotryž by k čžomu był. A tu njeje tež šamol- šowjenja; pschetož ta dušcha, ta wěra wšche wšcheho. A šo šo šamolšwecž a prajicž: to njemóžny čžinicž ludži dla, abo šwójby dla abo bojsoče dla to šajudža tebe a s došom tu wot tebe wušwóšowem zyrkej a šektu.

Šchto chžychu tute pošleduje ryncžki? Šam nješchto prajicž, šchtož nam, šchtož kšchecžanam našcheho čžaka je jara nušne:

Rošbudni a rošbudženi dyrbinu byč a zyle kšhefčanstvo. Po-
kojčni a šhablazu a litwzy a hymni bčhu hižo hewaf se škodni,
nětkole pať wjele bóle hiščeže! Tuž hladaj šo, šo tajšči nješy!
Gladaj šo, šo čze tajšeho nješčinja! Gladaj šo, šo woštanješch
zly kšhefčan, zyle Šhryštušow!

(Dodamk.)

To tak mjenowane „Gnadaufte sjednocženstwo“ (Gnadauer
Verband oder deutscher Verband für Gemenschaftspflege und
Evangelisation) je wudašo malu knižku, kotruž pomjenuje Sieben
Sekten des Verderbens“, šwój naklad ma w Elberfeldže. Tuta
je dobra k čítanju a k pomučženju, šo bychu šo kšhefčanje hla-
dali nětkole, hdyž to niz jenož njewěra a njeřobožnosć kojitej
kšhefčanow do šwojich špěchow, ale tež wšelake sjednocženstwa
a sekty, kotrež pod rjenje kšincžazmy a čžišče kšhefčanštinami
mjenami špěče wleku, šo bychu popadowali wošadnych a wěrja-
nych. Rospominišči „šydom sektow škaženja“ pšehšpomni tuta
knižka na kónzu: „Je jich hiščeže wjele druhich sektow, na kotrychž
wošadnje wučžby mamy tež wěšče š wošebitej šedžbliwosću hla-
dacž, ale wone steja tola hiščeže w hlownym na šakladže kšhefčan-
ščeje wěry“. — Toše bu w lěče 1921 pišane; šnadž bč to hižo
tehdy pšehwjele prajene, t. r. šnadž bčhu šo hižo tehdy tu a
tam sjednocženstwa abo sekty šjewile, kotrež bčhu se šwojini
wučžbami a šašadami runje tak abo šnadž hiščeže bóle štraščne
a škódne hač te šydom. Nětkole, w lěče 1923, šjewjeja šo pať
tu a tam, wuškadžejo wošebje š wullich městow, sjednocženstwa
abo tež sekty, kotrychž dyrbišch šo š najmjenšcha runje tak hladacž,
kaž tych našpominjšch šydom, wo kotrymž potom hiščeže
šlowežšo dodamy. Jedyn džěl tutyh bóle nowotářškich sjednocžen-
štwow šaběra šo š tym praštarym okultizmom a bliži šo š tym
jenej š tyh šydom sektow, tym špiritizam. Okultizmus, to je to
šaběranje š tymi tak mjenowanymi potajnymi wěžami, kaž du-
chami, š wěščenjom atd.

„Še mjenowane sekty“, tak čžitanu to tam dale na kónzu
špomjenede knižki, „šu pať tutón šažož kšhefčanščeje wěry wo-
puščežile; šu to „sekty škaženja“, kaž to Šětr praji; tehodla dyr-
binu pšched nimi warnowacž. Njech wščitzy, kotrymž je šbóž-
nosć dušche droha w našim štrachopolnym čašu, w kotrymž
šo jich to telko móžnych šbudow pošafuje, šwěru wopominaju a
šebi špomjatkuja, šštož je pišane 2. Šětr. 2. 1, 2: „Bčhu pať
tež šašchni prošetojo mješ ludom, šako tež mješ wami budža
šašchni wučžerjo, kotřiž budža šradžu podtykowacž „šškódne
šezarštw“, dofelž šapřewaju teho šnjěša, kiž je jich wukupil, a
šami šebi pšchivala nahle škaženje. A jich wjele pšódže to ša
nimi do škaženja, pšhes kotrychž ščežka teje prawdy budže
hanjena“. — Šo šlowo: „šškódne šezarštw“ móžesh tež pšhe-
ložičž: „sekty škaženja“.

Na přěnim městnje mjenuje knižka šektu „Adventistow šed-
meho dnja“, abo „Sabbatistow“, wo kotrychž je šo w tutym šo-
wjeńku hižo pišalo. Š šbudžakami podobnych wuškličšow, kaž je
to adventistowo šašapuja, šu šo to hižo šapšchtoljo šedžičž dyr-
bjeli, a tajšch drje je to wo wšchěch čašach bylo. Tu „šaklužbu“
pať, tute wuškličšči do žyła šwajacž a šako wošebitu wučžbu pšhi-
špomjedacž a to hiščeže wo „wšchej kšhefčanškej ponižnosći“ šako
tu „jeničžy šbóžnocžinjazu a wumóžazu“, tutu šaklužbu ma šašo
raš Amerika, a kaž š druhim čze tež š tutym naš „wobšbožičž“.
Ludži kóji tuta šekta wošebje se šwojini pišmami a knižkami,
kotrež pšhes šwojich pošelnitow abo š wjeišcha pšhes šwoje pošel-
nižy do domow nošy, kaž na pšch. „Herold der Wahrheit“, „Der
Zionswächter“, „Der kleine Freund“ a druge. Šo žyła, hladaj

šo pšched wšchěmi špižami a knižkami, kotrež šu wudate wot
„Internationale Traktatgesellschaft in Basel und Hamburg.“

Na druhim městnje šu nam mjenowani „Šhutni pštarjo wo
bibliji“ abo „Millennimus- oder Tagesanbruchleute“ abo
„Ernste Bibelforscher“. Woni šu kaž ta přěnja tež amerikaškeho
poškoda. Tuta šekta je šotra přěnjeje, je kaž tamna, adventisti-
škeho wuškoda, nješwječži pať, kaž „Adventistowo šedmeho dnja“
šabat, ale přěni džěň tydženja, t. r. njedželu. Adventistiškej šo
wobej šekče tehodla mjenujetej, dofelž š wošebitym šahorženjom
wočakujetej pšchšhad šesuja Šhryštuša, abo šěpje šnadž: wo-
čakowacžkej, ale podarmo, šo dyrbjěšche šesuj Šhryštuš šašo
pšhincž dawno hižo, „dyrbjěšche“ tehodla, dofelž bčhu to čži
adventistižy šmžšleni to tak wulicžili. Šlowny šažožer tuteje
šekty je Ruffel, wěšo tež amerikaški. Šo nim mjenuja jich tež
„Ruffelianskich“. Š nowšchim čašu mjenuja šo šami: In-
ternationale Vereinigung ernster Bibelforscher. Šich špižy wo-
škadžeja pola: „Wachturm, Bibel- und Traktatgesellschaft in
Barmen“; jich šlowne šydo je Broomlyn w Šjednocženych
Štatach w Americy. Š jich špišow njech šu tu mjenowane:
„Zions Wachturm“, „Der Bibelforscher“ a „Volkskanzel“.

Ša dalšcha nam mjenowana šekta řeka: „Nowi Šwingianžy“
abo „Nowojapošchtolžy“. Šsu wokolo Šudšchina hižo wot
wjele šet šem šnacži. Šim je šo to š jich woblicženjom a wočako-
wanjom šesujšeweho pšchšhada podobnje šle šescho kaž adventi-
stičkim šektam. „Štarowigianžy“ abo šěpje, čži přěni „Šwin-
gianžy“ wučžachu, šo woni šako čži nowi šapšchtoljo dočakaja
šesujšewy pšchšhad. Šola, jedyn po druhim wuntř a šesuj
Šhryštuš njebč pšchšchol! Tuž dyrbjěšche šo nješcho štačž, nje-
dyrbjěšche-li žyła šekta rošpadnyčž. — Šyle kaž pola Adventistow:
— A to, šštož to noweho bu, to šu „Nowojapošchtolžy“. Šamje-
niža — Šheniš — potajšim Šaška, je šlowne město tuteje
šekty. Šich čažopiš mjenuje šo „Neuapostolische Rundschau“.

„Mormonojo“ šu ta šchtwórta mješ tymi šektami škaženja;
šami mjenuja šo š tym wošebitym mjenom: „Ššwječži pošled-
njeho dnja“. Šich šažožer je šašo jedyn Američan. Šmith je
jeho mjeno; tutón šažoži tutu nowu šektu, dofelž bčhu wšchě druge
šekty a wěrywšunacža hrošnosć pšched Šohom, kaž bč to w jeny
widženju šhonil. Šyle šažoženje a nastacže tuteje šekty je ščetro
špodžiwne. Šeho wučžba šažožuje šo na wučžby jeneho pošety
Mormona; tute je Šmit, kaž wudawacže, namakal w jenej
hóřy šahřebane, na škote šafle wo egiptowškich pišmikach pišane,
a pošla tyh šafšow bč „šwyla pošety“. Šdyž šebi Šmit ju štaji,
móžesh wošcho čžitacž. Šle džiwne to šafle mješachu wošebitoščž
na šebi, šo njebčhu ša žufe wočži k wuškadanju; haj, ništón, šhiba
Šmit, njeje je ženje wuškadal. Šo, šštož je Šmit, šesady ša-
wěšška šedžo, jenemu pišarjej š tutyh šafšow čžital, bu do jeneje
knihe šapišane, kotruž „Mormon“ mjenuja. A to je džiwna
kniha, tutón „Mormon“. Šowjeda nam wo prawobudlerjach
Ameriki, wot twarjenja Šabelščeje wěže hač do šeta 424 po
šesujšewym narodže. Šo je wudowa jeneho amerikaškeho přě-
darja wobšwědčžika, šo je to š wulkeho džěla wšate š jeneho ro-
mana, kotryž bč jeje muž pišal a kotryž bč šo šhubil, nješadžewa,
šo jich tyšazy tutu knihu ša šwoju šwajati knihu maju. Šónz tu-
toho pošety Šmita bč šrudny a džiwny. Šč ša šwojich pšhi-
wškowarjow nowe město šažožil — w Americy njeje to abo njebč
to tehdy tak čžežke wokolo 1840 — bč jeho mješčanosta a š došom
hóřčenjar wo wulkim hóřčenju tutho města, bč pať tež general
wošebiteho wójška tuteho města; šako pať šo wuškopa, šo mješ-
šče jich wjazy ženow, bu tyšny, tola w šafšwe wot rošhorje-
neho luda šaššeleny, šako bč šafle 39 šet šary. Šeho pšchšwiko-
warjo — bč jich na 15000 — wučžěchju a šažožichju nowe město

„Nowy Jeruzalem“ w kraju Utah, dobychu i zyteho swjateho pšchi-
běžt a Amerika pšchipojina stóněžnje tutón nowy stat, jako bě pre-
sidenta tuteho stata sjawnje sakasať, so by jchtó wjaz hačž jenu
žoni měl. Tola w potajnym je to pšchi tym wostalo. A tole, so
maja woni wjele žonow, to džěli tutu póhansko-křesćansku sektu
wot wšchěch druhich křesćanskich sektow; póhanska je wona teho-
dla, dokelž wučži, so je wjele Bohow. Seje požěljó pytaju wožebje
mlode holzy ja wučěhjenje do Utah dobyčž, a to je žo jim hušto
doječ tež radžiko. W Utah stutkuje ewangelski duchowny Zimmer
w jenej ewangelskej wožadže a prózuje žo wožebje, pomhacž tym
saklepjenym a sawjedženym žónskim. —

(Pofracžowanje.)

Zyrkej a stat.

Salka wychnosč je žo, kaž drje je snate, w poslednim čažu
rosžudžila, to wot stata postajene wobmjěšowanje zyrkwinych daw-
Zyrkwi by to nětk, tak uohl žeb to myšlicž, móžno bylo, dawki
niz dohodow — sběhnyčž a zyrkwi domolicž wyšče dawki sběracž.
Zyrkwi by to nětk, tak uhol žeb to myšlicž, móžno bylo, dawki
tak wyščo powyšćicž, so i nimi telko pjenješ dostanje, kelkož po-
trjeba, tak so by i tym to nětk pjenježna nusa zyrkwi nimo byla.
Tola tak njeje! Džě žem to do žyla na dobo tuta swólniwosč tu-
teje hewak pšhecžiwó zyrkwi tak nješpšhecželneje wyšćnosčje a
teje pšhecžiwó zyrkwi niz hinať smyšleneje wjetšćiny sakšeho
šejma? Čžehodla čžedža nadobo zyrkwi w tutym dypku žwo-
bodnosčž dacž? Woni tam to derje wjedža, so by jene wulke po-
wyschenje zyrkwineho dawanja ja žobu mělo to, so by jich wjele
i zyrkwi wustupiko. A to woni tola čžedža! Dotalne nasho-
njenje je pokasať, so žo wot tamneje strony kóžde powyšchenje
zyrkwineho dawanja ja to wužije, so tak prawje ja wustupjenje
i zyrkwi ščezuwaja. Powyšchenje zyrkwineho dawka by pať
pšchi něčžičich postajenjach ja dawki njenje te njenje bohate
worichy luda potrejchilo, wjele bóle a wožebje te bóle bohate
worichy a by tak i tomu dowjedlo, so i zyrkwi wustupja. Čšto
pať mohlo pšhecžiwónkam zyrkwi lubšče bnež hačž to, so zyrkei
wjele tajkich šhubi, kotřžž jamóža dawki dawacž! To, jchtóž žo
zyrkwinšž smyšlenym nasčjeje Sakšjeje najmjenje špodoaba, je to,
so žo sakška wyšćnosčž widomnje wo to prózuje, žo pšches pšchi-
swolene powyšchenje zyrkwineho dawanja wuwinyčž dopjelnenju
žwojeje winowatosčžje pšhecžiwó zyrkwi, teje winowatosčžje, ko-
traž bu pšches wulkoštat a pšches Lipsčžansku fakultu prawa wob-
krucžena. Tuta winowatosčž je wožebje ta, so ma sakški stat ja-
kónšte statne pšchinowšćki i dohodam duchownych měricž niz po licž-
bje měrneho čžaka, kotraž 4½ milliona wučžinješče — to nětkle
do žyla ničž njeje! — ale po měrje tukhwilneje njehódnosčžje něm-
ščeje hriwny. Dohož pať sakški stat tole njecžini, je dowolenje
powyščjenja zyrkwineho dawanja jedyn dar jara dwělonneje hód-
nosčžje; žyle wěšče njewupomha wón zyrkwi i jeje wulkeje nusy! —

Měšćčžanski škulski hamť w Drježdžanach je nětk, žo štožuju
na nowy wufas wo křesćžanskich žwojedženjach ministra Gleib-
nera, přenje šłostanje wuprajit. Jedyn křesćžanski nan, kotřžž
njebě žwojemu žynej na nalětnim pokutnym dnju do šhule hiečž
dať, bu i 300 hr. — se wšchěmi pišćnyimi dawkami wšcho hromadže
610 hr. — abo i 2 dnjomaj žedženja pokłostany. Pšhecžiwó
šłostanju bu powołanje (refurs) sapoloženy.

— W polodniščež Sužžy w Žitawškim škulškim wokrježu
žo katolžy staršči dale a žylnišcho wobaraja pšhecžiwó wumozo-
wanju w nabožinje a jim žu nětk na pomoz pšchischli ewangelsžy
staršči tamnych gmejnow. Čštwórtk žyžženja bě tam we Wo-

strowžu do hoščženja šhromadžina ewangelskich staršchich powo-
lana. Tola kommunistiske čžjody i Girschfeldy, podpjerane wot
šocialdemokratiskich wjednikow špomnjenych gmejnow, štorhnychu
wodženje šhromadžiny i namozu na žo. Tuž wučžezechu křesćž-
jansžy staršči, kiž žo nočžychu w tutej wožebnej wěžy i tajkimi
ludžini nažadžowacž, do towaršćownnje katolikow a dokónčiču
tam pod ščhitom polizije žwoju šhromadžinu, kotraž bě žylnje
wopytana. Pšchija žo ščžehowaza rešoluzija: „Ewangelsžy staršči,
w katolškej towaršćownni we Wostrowžu (Dstriz) šhromadženi,
žu i katolšćimi staršćimi pšhesčene w najwótrichim šažudžo-
wanju šadžerženja sakšeho kulturoweho ministeršćwa pšhecžiwó
katolšćim šchulam Wostrowšćeho wokrježa. Woni widža w tajkim
šakrocženju to pšchijewjenje wožebiteho štawa w tutych gmejnach
a žadaja žeb, ščhitajo žwoje křesćžjanske prawa, so by žo tutón
nabožinje pšhecžiwny wufas hnydom wrócžil, kotřžž maja tež
ewangelsžy staršči ja i wěrje njepodobny nadpad na wožobinšku
a nabožnu žwobodu.“ — Katolžy staršči džělaja dale ščtryť
a nješčelju džěčž do šhule, hačž runje bu jim i šłostanjom i pie-
nješami hačž do 30 000 hr. hrožene.

S bliska a i daloka.

Sšerbika Boža žlužba w Drježdžanach. Pšlednju nie-
dželu w juniju žo w Drježdžanach w ščhiznej zyrkwi popoldnju
½4 hodž. jažo šerbiske kemschenje i předomanjom a i Božim wot-
kasanjom wotměwa. Předomanje směje f. Domajšćka i Budestez.
Kóždy ewangelski Šerb i Drježdžan a i wokoliny je hačž nanaj-
wutrobnišcho ja lubu žwojatocžnosčž w macžernej rěčži do ščhizneje
zyrkwi pšcheprosčeny. Pšchewinny wšchě šadžewki! Pšchindžny

Čštwórtk, 28. junija, dopoldnja šhromadža žo duchowni žy-
šeho lužišćeho konsistorialneho wokrježa i hłownej konferency tu-
teho lěta w Budyšćinje; wona wotměje žo pod pšchědžyšćiwom
f. tajneho zyrkwineho rady Rosenfranza; pšchitomny budže drje
tež f. krajny biskop Žhmels.

„**Pomhaj Bóh**“ žeb na nowe běrtklěta ššafacž, nješabudž
ničtón, wožebje tón niz, kiž jo wožebje pšches pošť dostawa. Pla-
čžicž budže na nowe běrtklěta 200 hr. Škomuž je to pšchemalo,
dokelž dyrbi to ješto nimale na běrtklě džělacž, njech žo njelombži,
žyle ješto ja „**Pomhaj Bóh**“ dacž, pať we wudawařni pať du-
chownemu. —

Mr. w L. ja 5. p. Šswj. Tr.

Kšch. w R. ja 6. p. Šswj. Tr.

Biblija — čžak — čžłowjek.

27. žyžžen, wot 1. hačž do 7. julija.

1. **Pjata njedžela po Šswj. Trojizy:** Žap. š. 5, 34—40. —
šh. 769. — Žuf. 12, 16—40.
2. **póndžela:** ps. 80 — šh. 20 — Žuf. 12, 41—59.
3. **wutora:** ps. 81 — šh. 162 — Žuf. 13, 1—17.
4. **šrijeda:** ps. 82 — šh. 463 — Žuf. 13, 18—35.
5. **ščtwórtk:** ps. 83 — šh. 231 — Žuf. 14, 1—14.
6. **pjata:** ps. 84 — šh. 831 — Žuf. 14, 15—35.
7. **žobota:** ps. 85 — šh. 465 — Žuf. 15, 1—10.

Šamolwity redaktor: šarať W h r g a c ž w Rožacžicach.

Čžiččž Ššmolerjež knižicžiščezěrnje a knižarnje,
šap. družšćwo i wobmj. rukowanjom w Budyšćinje.

Womháj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njobjes mana
Njeh ól khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

• Sserbiske njedželske kopjeno. •

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihcizisczěrni a płaczi šchwórtlětnje 200.— hr.

5. njedžela po swj. Trojizy.

Japoschtoske skutki 5, 34. 42.

Wucžobnizy Senjesowi wobskorženi psched wyškofej radu jako psched najwyschschim budnistwom židowskeho luda stera. Na prajchenje, czechodla pschikasnje, niz wjazy w Jesurowym mjenje wuczicz, nejšbu kedžbu měli, wotmołwi Pětr: „Bóle Boha so kłuscha pokłuchacz, džyli cžlowjekow“. Wyškofa rada je rosnjemdrjena. Woni chzedža jich moricz. Dha Gamaliel, pižma-wuczeny a farijejski, pola wschittkich we wulkej cžesczi stejazy, postaže a jich džiwu hidu směruje se kłowami: „Daježe pokoj tym ludžom a puscheže jich. Pschetoz je-li ta rada abo tón skutk wot cžlowjekow, dha budže sahinyč. Je-li pak wot Boha, njebudžecže wy to móž skasheč, so bshceže wy šnadnje namakani njebyli jako kiž so Bohu pschecžiwjeja“. Na to so wosamkny, japoschtokow schwikacz, ale jim žiwjenje wostajicz. Woni pak s wješkofscžu wot woblicža rady woteńdu, so bhyu w templu a w domach hišceže wješkelscho a wótsjichy ewangelij pschipowjedali. Čšto natwufnjemy my dženzka s Gamalieloweho kłowa?

1. Čłowiski skutk sahinye, Boži skutk wobsteji. 2. tehodla se wschej rošbudženosczu sa Boha a Šhrystuža.

I.

„Jeli ta rada abo tón skutk wot cžlowjekow, dha budže sahinyč, je-li pak wot Boha, njebudžecže to móž skasheč“, abo krotšcho prajene: „čłowiski skutk sahinye, Boži skutk wobsteji“.

Na tuto kłowo Gamaliela je so Luther we Wormžu powołał, jako arzbiskop s Triera kebi wsichu móžnu prózu dawasche, Luthera pohnuč, so by šwoju wucžbu wróczó wsal.

So cžlowiski skutk sahinye, biblija naš wucži. We 146. psalnje reča: Njespuscheczeže so na šerschtow abo na cžlowike džěczi; woni wschal pomhacz njemóža. Jich duch wuidže a woni so sažo wróczó do šwojeje semje; tehdy šu šhubjene wschitke jich myšle. — Nam wschittkim je tež kłowo profety Jesajaka snate: „Wšcho cžělo je jedna trawa a wschitka cžlowjeczna krašnoscz je jako kwětko na poli. Trawa šwjadnje, kwětko wotpadnje“. To šamo naš Boža štwórba wucži. Šwjedžen Jana šcheczenika je nimo. Dny hižo sažo pomakku počzinaju woteběracž. Tak ma kóždy cžlowiski skutk cžas pschibhwanja, potom so khtwilu na wyškofsczi džerži, potom woteběra a so šapomni. Škóncznje hladajmy do stawisnow kłwěta, kiž nam tu šamu wucžbu podadža. Gamaliel we wyškofej radže na šběžkaj wěsteho Teudaša a Judascha špomina. Wobaj staj bóršy kónž namakaloj. Wschelakich druhich pschikadow hišceže je. Šdže je nětko Ninive, hobrške bohate město pschi režy Tigriš? Saschlo je. Stawisnarjo šu jenož šnadne rospadanki namakali, hđžež je ležalo. Šdže je Babylon, wulke město pschi režy Eufrat, je što wrotami a 250 wěžami? Nicžo wot njeho njenadeńdžemy hacž wulku pšeczinu! Šdže šu wulke šwětné kralestwa jeneho Konžra a Alexandra, romske móžne kšěžorstwo, kšěžorstwo Šhorle Wulkeho, Šhorla V. a Napoleona! Šědy se želesnej mozu šjednoczene šu sažo rospadle. Tak dže se wschěm, šchtož je cžlowšzy wulke. Jeydn skutk, wulkotnje šapoczany, po něczim wjadnje a kónž bjerje. Wucženi dženzka někajku nowu wucžbu pschipowjedaju a pschikšowanje namakaju a jutšje drubi pschidže a runje napšchecžiwne dopokasuje. Šnihi, něhdy mjele cžitane, steja šazpize a šapomnjene w knihownjach. Šaj, je-li tón

stutt wot cłowjefow, dha budze sahinucz. To je pschezo taf kulo, to pschezo taf mostanje.

Runje taf werno je to druhe: Bozi stutt mostanje. Dnyh wicho fo pschemenja a kony namaka, dha je tola neschte trajaze a mostawa: To je Boh a wschitto, sctoz Bozje je. Scto je fo wschitto czinito, kchesezanisku zyrtef saniczowacz. Wykosa rada je pscheczimo nej sakrocila. Romisz khězorojo fu ju s wob-njom a mjezom pschesczchali. Kcej martrawo bėsche kymjo zyrkwe. Posledni kchesczjanstw nje-pscheczimny romiki khězor dyrbjesche nrejo wusnacž: „Ty by tola dobył, Galilejski.“ Posdži-icho, jako spytachu ewangelsku wernoscz a ewangelsku zyrtef na wiche waschnje wutupicz, je wona swoje bōiše prawo a doby-čzerišu nōz a s dobom njemōz wschelafich tych wopofasala, kž chzedža fo Bohu pscheczimwecz. Kaf je tež njewera stareho a noweho cžafia pscheczimwo zyrkwi wojowaka! Kaf fu zyrkwi tež jejni pschimišowarjo, kž fu w Jesušovym mjenje naj-wjetšche njeskutki stucžili, nahrabni ludžo, kž bohobožajnoscz k swojemu wužitkej třebachu, čzesčelafomni, kž po swacžu sa Božu čzesč stutkowachu, ale tola jenož kwoju čzesč pytachu. A tola kchesezaniska zyrtef hiščeze dženka wobsteji. Wona ma plubjenje, so tež helše wrota ju njepowala. Dofelž je wona Bozi stutt, tehodla dyrbi wostacz. A hladajmny na nje-pscheczestwo pscheczimwo bibliji. •Wamžojjo fu ju stajili na sapisk jafafanjch knihow. Jedyn bamž minjeneho lētšotka je ju mje-nowak „mōr“. Kaf husto njejku ju ipalili a w nej čžitacz sakafali — a tola je wona dženka najbōle rosščerjena kniha, mucžerka ludow, hajerka dobrnych waschnjow. Najch Knjes praji: „Njebjo a semja budžetej sahinyč, ale moje kłowa nje-budža sahinyč.“

D kajki troscht je to sa naž, wožebje w tutym cžafu, hōžez je nje-pscheczestwo pscheczimwo kchesezjanstw taf wulke. Nam chze druhdy styšno byč, ale Bozi stutt fo potkōčicz njedawa. Zhe wojowanje pscheczimwo wernoscz je, kaž hdyž džeczi pschi mōrifim brjoty s pēska khēze twarja, ale potom žolma sa jedyn wobomik wicho saniczi. Taf mōžemny Božim nje-pscheczestam stroschtni pschimwolacz: čžincze, sctoz chzeczje, haŋczje naschu wernu we kłowach a spižach, to wschitto wam tola ničō njepomha. Wernoscz stōncžnje tola dobywa.

Drje s cłowjeskimi stuttami pschezo taf pschynje ke kōnzej njeūdže, kaž s Teudašom a Judaschom, na kotrejuz sběžkoma bēsche Gamaliel w swojej rēczi spominal a s Božim stuttom pschezo taf rucze doprēdka njeūdže, kaž s kchesezaniskej zyrkwi na prēnich kwjatlach. Gusto cłowjeske stutki kražne fo pošasuja, njes tym so dyrbja Bože stutki pomašku fo pschedobycz. Čža je w hwēcze pschezo fo wulzy čžinita, njes tym so je wernoscz stajnje jenož malo pschimišowarjow namakala. Gusto je tež cłowjeske a bōjše taf smēschane, so njemōžemny my blisowidžazy ludžo jo rosčželicž. Ale hdyž hmy do wēcžnosče saščli a my na minjene lētšazny s rosčwēltenymaj woczomaj wrōczō hla-damy, potom wernoscz Gamalieloweho kłowa dorosumimny. Čłowiski stutt sahinye, Bozi stutt mostawa.

Tuž njech pobožne Gamalielowe kłowa naž troschtuja a pošwlmuja w čžemnym čžezim cžafu. W džeczazej ponižnoscz chzemy fo pod radu wschehomōžneho šhibowacz, tež hdyž je psche-cžimwo naschey woli, so njebychmy namakane byli jako tajzy, kž fo Bohu pscheczimweja a chzemy kucze džeržecz pobožnu wernu: Sctoz čžini Bōh, wicho dobre je. S džeczazej ponižnosczu chze-my fo stuttowanju teho dowēricž, kž semju budži s prawdosczu a swoje kralestwo, swoje džecz hīščeze ženje njeje wopuschczit a ženje njewopuschczit do wēcžnosče a njechamy spu-ščeczicz nadžiju: wōn budze wschitto derje čžinicž. Sctoz tebe

tyšchi, luba dušcha, sa tebe a sa twojich sa Bože a niēr kwēta, sa Bože kralestwo a Khrystušowu zyrtef: wschaf Bōh twōj Wātž kam je, kž sa wschitto fo stara, wscho derje wutwjedže.

A hdy by čžerēzi chžyli, fo wschitzny rosčbolicž,

Dha bychu kłabi byli, fo Bohu pscheczimwecz.

Gaj cłowjeski stutt sahinye, ale Bozi stutt mostawa, tole Ga-malielowe kłowo njech naž napomina: tehodla se wschey ros-čudženosczu sa Boha a Khrystuša.

II

Gamalielowa rada kama na sebi dobra a khwalobna, ma tola kłaku stromu. Wōn praji: „kēdžbujczje na tych cłowjefow, sctoz byščeze mēli čžinicž“ a „dajczje pokoj tym ludžom a pusščeczje jiaž“. S druhimi kłowami: nje-pscheczimwatajczje fo, budžczje wobhladnivi, woczajczje, kaž ta wēž dale pobēhnje. To je nje-rosčudženoscz, kajkuž dženka pola jich jara wjele namakamy. Woni njechadža s wēru lamacz, njechadža Boha saprēcž, ale tež niz jemu žylu wutrobu dacž. Woni njechadža sebi s lubym Bohom kšajcz, ale tež niz se kwētom. Čajke khablaze njerosčudžene stajiščēž stōncžnje k nje-pscheczestwu pscheczimwo Bohu wjedže, psche-tož w tekczje rēka: „Woni samelchju tych japoschtolow, schwikachu jich a sakafachu jim, so bychu njerēcželi w njenje Jesušowym a pusščezichu jich.“ Woni fo njechadža rosčudžicz a tola japosch-tofam sakafaju rēcžecz. Woni njechadža fo Bohu pscheczimwicz a tola jich schwikaju. Njeje to šjawne nje-pscheczestwo psche-cžimwo Bohu a Khrystušej? Wny widžimny, sctoz wēru nastupa, njeje žadny stoty šrijedžny pucz, jenož jene pak. Pak sa Khrystuša — pak pscheczimwo njemu, pak jemu wutrobu podacz, pak fo wot njeho wotwobwōczicz. Tuta njerosčudženoscz wjedže napōsledl do cžafneho a wēcžneho škaženja. Kadni knježa tam chzedža prawje wobhladnivi byč, ale je wschellkej swojej mudrosčju budža sahanibjeni. Woni cžafaju a cžafaju, doniž njewjedra žudženja na Jerusalemi nje-pschecžimdu. Gamaliel njebēsche daloko wot Božeho kralestwa, ale nits pschichschol njeje.

Se radu a rēcžju po Gamalielowym waschnju w Božim kralestwje ničō njeje čžinjene. Drje je khwalobna wēž ta mu-drosč, kotraž je wobhladniwa w šlym cžafu, ale tež wopaczna mudrosč je, kotraž styštuje sebi wscho wobhladujo k žanemu pravemu rosčudženju nje-pschecžimdu. Ddy budžichu lute Ga-malielowe dušche w kchesezjanstwje byle, dha drje budžišche fo wjele štemu wobarako, ale ewangelij fo njebudžičhe prēdowak, žadny reformazijski stutt fo njebudžičhe stak.

Jako w Gamalielowej wutrobje myšl nasta, hačž njeje tola japoschtolow mucžba w Jesušu sbōžniku bōjška, dha by jehō pschicšluschnoscz byla, niz jenož dobru radu dacž, ale tež w Božim kłowje fo wobhonicž, swoje kwēdomje fo praščecz, na hlošy w swojej wutrobje kēdžbowacz. Kaf je jehō wuczōnž, Pawol čžinil, jako bēsche jehō hnadna hodžina pschicšla. Wōn fo njeje s čželom a s kwoju rosčwuczal, ale je fo rosčudžik, kchesezan fo sčžinil a japoschtol tež. Gamaliel taf čžinil njeje, wōn je w hodžinje sboža drje mudrie rēcžal a hnadnej hodžinje njewužitwaney nimo hieč dak.

Ddy chzeczje rosčudženych kchesezjanow widžecz, dha hla-dajczje na japoschtolow w naschim tekczje. Wo nich rēka: „Woni pak s wjekełosczju woteūdžechu wot woblicža teje rady, so bychu dostojni byli, jehō njena dla hanibu čžerpicž a nje-pschestachu. lōždy džen w templu a po khězach wuczicz a prēdowacz to ewan-gelion wot Jesom Khrysta.“ Woni njeđwēlowachu, kōho dyrbja bōle pošluchacz, Boha abo cłowjefow; woni bēchu wēščit we tym, sctoz dyrbjachu čžinicž, pschewēdčeni, so jich wēž dobywa pschi wschelafich jich nēčžičich wōbčeznosczach. Tehodla nje-cžakachu, doniž fo jich prēdowarju lēpsche wuhlady pošicžachu.

woni doľho ťebi njerospomnichu, kajki dobytk abo škľodu mohli nęcž wot předowanja ewangelija, ale čžinjachu po Anjelowej pschikafni a po hľoľu ťwědomija, roškudženi sa ťwojeho Anjela skutkowacž a čžerpicz. To rěka tola: wschitko ja Boha! Sa Boha ťwědčicz, hacž runje ťwět to saľaže, sa Boha skutkowacž a ťo ťědžicz, hdy by tež ťwět ťo mjerćwiť s čžertami a naľ wichěch pōžrjecž chžyli.

Schto bjes nami njedyrbi ťo ťhibowacž psched tutyni čžesčedostojnyni ťwědkami. Hdže je mjes nami duscha, kiž nōže tež įprawnje prajicz a čžinicž: wschitko ja Boha. Hdže ťu čži ťahorjeni wusnawarjo, kiž wschudžom ja Boha a Šhrystuľa, ja wěrnoscž a pravdu s wjěšolym wotewrjenjom rta ťwědčža? Hdže je ta ťhrobľoscž, kotraž smužicže wustupi, hdyž Boža čžesčž ťebi to žada, a tež s čžěľom a žiwjenjom ja Božu wěž a Šhrystuľowe kraleťtvo įastupi? Hdže je njewustawaza luboscž a sčžerpľiwoscž, kotraž pilnje pyta dusche ja ťšahžowaneho dobhecž. A hdyž je ta pobožna myľľ, kotraž radu tež něschto čžerpi ja Boha a ťo wjěšeli, dostojna byčž, jeho dla tež hanibu įnješčž? Wschitko ja Boha! My pschezo mēnimy, ťo dyrbi Bōh wschitko ja naľ čžinicž a naľchu a jeho wěž wjěščž bjes naľ. My ťkoržimy na ťly ťwět a na hubjene čžahy a tola ťwět njeby taľ ťly a čžah njeby taľ hubjeny byčž, hdy bychmy w Božim mjenje a ja Božu wěž tež skutowali. Schto je Bōh Bōtž čžiniť ja ťwoje kraleťtvo na ťemi, ťchto je wōn ja ťōždeho mjes nami čžiniť po ťwojei ťmilnoscži a ťwěrnoscži! Dubujmy jeho, pschetož wōn je naľ přjedny lubowal. Schto je Boži Esyn čžiniť a čžerpil ja naľ, — njedyrbjalo jeho praščenje nam psches wutrobu hiečž: To čžinjacž ja tebe, ťchto čžinišch ty ja mnje?

Schtož ja Boha džěľa a čžerpi, tōn ťmē tež džěľacž s Bohom, w Božej mōzy a s Božej pomozu a s Božim žohnowanjom. Įapōschteljo s wjěšoloscžu wotendžechu wot wobľicža teje rady. Měr Boži bydli w jich wutrobach. Woni čžujachu: Je Bōh ja naľ, ťchto mōže pschecžiwō nam byčž.

My įapōschtoljo njeįšmy. Me s Bohom ťo s wjěšoloscžu džěľa. My wēmny: naľche džěľo njeje podarmo w tym Anjelu. S Bohom ťo tež ťhroble wujuje, pschetož: „Bōh čže naľ je duchom wobdaricž, w tei bitwje pschi naľ wostacž. S Bohom tež ťrosčhtnje čžerpimy, pschetož: mōj Jejuľ wschitku ťľoscž a žaloscž pschěľodni. S Bohom tež įbōžnje wumrjemy, pschetož: hacž runje wumru wěšče, mōj džěľ mi njewumrje.

To je wucžba naľcheho teksta: niž žudženje wocžafacž, ale ťo roškudžicz a potom ja Anjela skutkowacž a čžerpicz. My džžemy jenu pschibľuschecž s čžěľom a s duschu w žiwjenju a wumrjecžu. Samjeň.

Schwědžen Jana.

S swědžen Jana ťwjećachmy tydženja. Tutōn ťwjećdžen ťwjećčar we wjele krajinach Nēmťkeje taľ, kaž my tu we Łužicy ťmy įwucženi ťwjećčicz ťwjećdžen ťemrětych, wopominaja ťwojich ťemrětych a pscha jich rowy. Mjeje pať to taľ, ťo ťwjećdžen Jana w taľkim desččewnym čžahu, kaž ľěľka, naľ wschěch, tež tyč, kiž jōn hewať njeťwjećčachu jaľo ťwjećdžen ťemrětych, bōle na ťmjereč dopomina, nam ťmjereč taľ rjež bōle widomnu čžini hacž ťwjećdžen Jana wōbřjedž rjaneho ťłōncžneho čžaha, w kotrymž ťebi ťwěťki pod mōdnym įaľnym njeįjom ťiwaja jena tei drugei, w kotrymž je wschudžom wscho įaľne a ťłōncžne. Ľěľka wokolo ťwjećdženja Jana, kaľ krocžesche įhniťa ťmjereč psches ľuťi, įymna ťmjereč psches įahrody, a hľucha ťmjereč psches žitne pola, kaľ čžahasche to ta bľěďa ťmjereč pschesčžkach, pucžach, drohach naľčeho kraja a pytaľche, kotreho by

pschecž wsaľa. A pschi rowach ťejachmy a ťejimy, nječ to ťwjećdžen Jana taľ abo hinaľ ťwjećčimy, wōkēbje pschi ťjoch wulľich, wulľich rowach kotrež njebyčhu trjebale tu byčž, kotrež njebyčmy trjebali rycž. Do teho jeneho hrjebaju tyč nadžijow taľ wjele, do teho drugeho teje wěry jara, jara wjele a do teho ťšecžeho teje luboscže niž mjenje. Čženy my to s tutym ťjom rowam na pschemodženje hiečž a tam to pľafacž, ťtonacž, morkotacž? Nē nihdy niž! My byčmy ťebi ťamemu, my byčmy ťwojennu ľudej na pschemodženje įchli! Nē, my pschivōľamny ťebi ťamemu, ťwojei duschi, ťwojei wutrobje, ťwojemu domei, ťwojei wōšadže, a ľelkož nad nami, tež ťwojemu ľudej: Stawaj a ťbēhaj ťo! Stawaj s žiwjei nadžiji, s ťtromei wěrje, ťo horžajei w luboscži! Hdž toľ čžinimy se ťłowom a se skutkom, potom pľacži tež nam, — ale jenož potom, — potom pať tež woprawdže:

Suboscž, wěra, nadžija praji čži:

Bōh tyč ťwojich ženje njepuschēži!

Zyrtwi a ťtat.

Nu'a zyrtwoje je nēťkole wulľa, jara wulľa. Tola tōn ju wopať įrosuni, a njedorosuni, kiž mēni, ťo je ta hospodaľťka, ta įjenježna nuľa, do kotrejež je zyrtwi pschēďe wšchēm psches ťwoju winu a psches winu ťtata pschisčľa, ta najštrachniľcha ja zyrtwi a ja wěrjazych do žhľa. Nē, tutu nuľu mōža a mohli pschewinyčž wěrjazych teje zyrtwi, ta luboscž tyč wěrjazych ľe Anjelowej zyrtwi. Nē zyrtwi, a psches to žyľemu ľudej, hrosy druga a ťtrachniľcha nuľa: ta wěra ťama, čži wěrjazych ťami w ťwojei wěrje ťu w ťtrachje, we wulľim ťtrachje nēťkole. Tei wěrje, a s tym tei duschi, tomu smuľťkownemu žiwjenju jenotľiweho čžłowjeka kaž žyľeho ľuda hroža ťtrachi. Tei wěrje tyč jenyč hrosy ťtrach s tyč wšchelacich politiľkich nuľowanjom a wuľafow a wumozowanjom, nječ ťo ťtawaja psches wyschnoscže, nječ psches partaje, nječ psches hewať nēľoho a hewať něschto. Tež wěrje druhich hrosy ťtrach s teje wšchelacje nuľy a ťrudoby a ťhudoby tuteho čžaha, jaľo druhim runje nawopať s tyč hromadom įjenje, kotrež ťo nēťkole tu a tam na ľopizu ľopja. Tei wěrje jaľo druhich hrosy ťtrach s ľiwoscže jich wutrobny a jich žyľeho smyľlenja pschecžiwō tomu, ťchtož tei dusche, teje wěry. A jaľo druhim hrosy ťtrach ja wěru ľe ťamoprawdoscže, s kotrež wōbľladuja nēťkole ťebje ťameho a druhich, ťwoje žiwjenje a tyč druhich žiwjenje. Tole wscho do hromady a s tomu ta wulľa njewěra a pschewěra a wopať na wěra, kotraž ťo nēťkole w naľchim kraju įchery, toľ wšcho hromadže, to je tōn wulľi ťmjertny ťtrach, kotrž hrosy nēťkole wěrje a wěrjazym, zyrtwi a — žyľemu ľudej — niž pať wěro ťšchecžijanskei wěrje jaľo taľkej, niž wucžbje Jejuľa Šhrystuľa. Tuta wōstanje a wōťteji. A tuž je to nad nami wšchēmi, nad wěrjazymy kaž na žyľym ľudu. ťo doľladacž tuteho ťtracha a ťo wobaracž, wobaracž je wšchey mozu. Čžinimy my to, kiž my to ťo wěrjaje mjenujemy, kiž my niž jeno po mjenje ale woprawdže ťšchecžijenje byčž čžemy, čžinimy my to se wšchey ťwěru? Nječžinimy-li to, ťtorhnu-li tute ťtrachi naľchu zyrtwi a jeje wěrjazych do įahuby, je tež žyľemu ľudu a krajei įahuba wěťta w tym, ťchtož teho ťwonkowneho žiwjenja, je tež to ťhubjene potajkim, wo čžož nēťkole wšcha ťtawoscž njewěrjazych a tež teľko tyč wěrjazych džē, to ťwonkowne widomme ľubľo, to taľ po čžłowjěskju mjenowane „įbožo“. Čo bychmy my toľ s najmjēniľcha na to, ťo toľ, ťchtož bu ju runje wuprajene, pruhujemy, hacž to taľ abo hinaľ, nēťotre wōľomiti naľožili. S tym by drje wěšče nēťkole wjele wjazych dobyte byľo, hacž s morkotanjom a ťwarjenjom, hacž s tym, ťo nadžiju na čžłowjěskow a ťtat ťtawamy. Dopomnicž ťo dyrbimy, ťo ťšchecžij-

jenjo hmy. Albo ně, to je drje přehwjele prajene ja tak něko-
treho! Dopomnicž ho dyrbinu, so tola dyrbinu po prawom
bjež šchesczijenjo a niz jeno tajzy a hinaschi cžtowjelojo!

Sluďaj ho!

(Pofraczowanje.)

Jako pjata sekta ho nam wopřuje sekta „Scientistow“ — „Christliche Wissenschaft“, „Christian Science“. — Tu je to jena Amerikanka ja jakožtku. Eddy je jeje mjeno. W Němškej hu woni snaczi pod mjenom „Gesundbeter“ Kaž praja, wuloža woni na jakožtku biblije: Bóh je duch, tuž je wšcho duchowne, materia abo macziha, t. r. sčtož widžimy a j rukomaj sapschimnyč mōžemy, do zyla njeje, dokelž tež žane cžělo tu njeje, kotrež woblo khoru bjež. Šrěch a khoroscze hu jenož wumyšlenje ludži. Ludžo hu khoru, dokelž to wěrja. Ludžo wotkhorja, hdyž wjazy nje-wěrja, so hu khoru, hdyž žebi khoroscž přecž myšla. S modle-
njom woni pichi žwojich wustrowjenjach nicžo cžinicž nimaja, wožebje niz j dobroproščenjom. Kaž wot khoroscze, tak woni tež wot hrěchow hoja, trjebach žebi jeno myšlicž, so hrěcha njeje. Šsamo žmjerč mōže ho po tutym pucžu wotstronicž, hdyž cžlowjek samōže žebi žmjerč přecž myšlicž. Ale tola ho žanto „macžeri Eddy“ njeje poradžiko. Wona je psched něko-
trymi lětami wumřela na raka, hdyž bē přjedy tola hiščeže tu hewaf satamanu lékařku pomoz pýtala — ale škradžu! Wot lēta 1900 ho woni w Němškej bóle a bóle roššěrjeja a maja wjele pschiwiska, dokelž žebi pola nich pomoz pýtaju a dokelž maju woni tež wuspěcha pschi někotrych hojenjach, dokelž ho, kaž je hewaf žnate, wšchelake khoroscze psches myšlenja a wěru khoru hojicž hodža a tež wot lékařow tak hoja. Tuta sekta wu-
wuczuje tajkich hojerow we wožebitych škulach. S tutych mējesche „macž Eddy“ 175 000 dollarow lētnych dofhodom. Wšcho hromadže: S šchesczijanškej wěru a j bibliju nimaja woni tuž wjele wěrneho swiska. Žich mjeno njemōže tež do zyla „Gesundbeter“ „modlerjo wo wustrowjenje“ rēlacž, ale „Gesunddenker“, „wuhajerjo psches myšlenje“. W němškej rēczi wu-
khadža mormonški mēšacžnik: „Der Christian Science Herald“. S tutej sekty saběra ho tež kužiski duchowny dr. Zöllner w Eiba-
wje w žwojej zyle nowej a sajimawej knižy „Die Heilkraft des Gebets“, kotraž bē njedawno tež w naškej herbškej kniharni we Šserbškim Domje ke kupjenju.

Na šhestym mēštnje steja w našpomnjenej knižy „Spiri-
tistowo“, cži najstaršchi mjes thmi žedmjoni, haj staršchi hacž šchesczjanska wěra, dokelž masch špocžatki spiritišma, kotryž je wotdžel přjedy mjenowaneho offkultišma, hižo w prastarych cža-
fach. Tež nejku spiritistowo po prawom sekta, woni pola naž j najmjeišča j žyrtwoje njetwustupja. Sekty my hewaf mjenu-
jemy nabožne šjednocženštwu, kotrež žamostatnje wustupuja a žwoje žobustawy nufuja, j žyrtwoje wustupicž. Spiritišmus, ko-
trehož je pschezo hižo bylo, dosta pač noweho nastorka k roš-
witanju a k roššěrjenju w šandženym lēstotku a to — we Amerižy. Šswoje mjeno ma wot teho, j cžimž ho saběra: wot duchow. Spiritistowo hu potajšim tajzy, kotřiz j duchami wob-
khadžuja. Ženeje wucžby, w kotrež bychu pschesjene byli, po prawom nimaja. S teho widžimy, — so sekta nejku. Š nim ho licža tajzy, kotřiz přēja, so dozyla jedyn Bóh je, ale pač tež tajzy, kotřiz hu j naškej ewangelškej žyrtwoju nimale jeneho wěry-
wufnacža. Tola džela tež tučži ho wot naž wožebje psches to, so wucža: duchowo šemrětých pschewwaju j woprēdka pschi semi a na semi a postupuja, ho bóle a bóle polēpschewo a cžiscžo, wšich-
šche a wšichšche, doniž nejku cžiscže w najwšichšchim duchownym raju blifko Boha. A dale džela ho tučži wot naž psches to, so

praja, so žaneho wěczneho křostanja njeje, ale ho, njech tež po-
dofhich pruhowanjach w duchownym žiwjenju, kōždy duch k wěcz-
nemu šbožu dōndže. To wožebite je pola nich to, so mōža cžlo-
wjełojo j duchami a nawopať duchowo j cžlowjekami wobkhadžecž
psches te tak mjenowane medie abo žřednikow, njech to nětko
psches tute, kaž spiritistowo praja a wucža, duchowo pižaja abo
rēcža abo žamo ho šjewjeja. Woni tež wožebje tu šaklužbu
psches dobre štku wufběhuja a wěru, wěru w našchim ewan-
gelškim smyšle, malo waža, abo wěru hinač wuloža hacž my ewan-
gelšy. Spiritistowo hu do jara wšchelakich družin dželeni, we
nowšchim cžahu wožebje do dweju tak rjez woršchtow: spiri-
stow a spiritualistow. Tučži pošledni jakožuja tež we kužizy
tak mjenowane „loge“, abo „bratrowštwu“; druhy špokojja ho
j thm, so maja tak mjenowane „žirkle“ abo małe towarštwu abo
škhadžowanke. Šso je spiritišmom saběracž, to rēka, ho po-
wšichitkownje saběracž j offkultišmom, j thmi potajnymi, njesna-
nymi wězami, do kotrychž tež licžicž te tak mjenowane šjewjenja,
džiwu, šcherjenja atd. Šalle wot tudy mōžesh, štejo na jakožku
biblije, pschecžiwu spiritistam wěsteho šteinšcheža dohycž a něšcho
wufontjecž. Tuž rēka tu: ja bibliju pschimacž, w bibliji pýtacž,
do biblije ho podmucicž, wožebje do ewangeliow a to j modlitwu.
Čžitaj tež k tomu 5. Mōji. 18, 10—12. Šchede wšchem rēka to,
šwojemu Šbōžniku Jesužkej Šhrystužkej bliže a bliže pschicž;
pschetož tuteho-wjacž čžedža tebi te šekty kaž tež spiritistowo, to
rēka Jesuža Šhrystuža tebi wjacž jako teho, kotremuž ho wufna-
wacž: Jesuž Šhrystuž, Boži Šsyn, mōj Šnješ a Wumōžnik!
(Pofraczowanje.)

Š blifko a j daloka.

— Šserbškej předarškej konferenzy: Kōždy, kiž je předowanje
abo druhi nastawť ja tuto kopjeńko pschilubik, je j tutym hiščeže
ras na to dopomnjeny, so ma tuto džělo nanajpošdžišcho žjednu
přjedy w cžiscžecžerňi bjež, hewaf šawinuje njeporjadny a šapo-
šdženy wukhad kopjeńka.

Redakcija.

Še Šakskeje. Š jeneho mēšta w Šakskej šhonimy, so je tam
farať wumřel a to, kaž ho nětko pokafuje, psches to, so njemējesche,
hacžrunje w žlužbe, telko dofhodom, so by ho žam a thch žwojich
tak nažyčicž mohł, kaž žebi to cžlowške cžělo žada. Nětko, hdyž
je farať šemřel j tajkeje pschicžiny, pocžinaju tam ja wotstronie-
nje nušy pienješy hromadžicž.

— Žionistowo, potajšim židža, kotřiz na to džělaja, w Pa-
lestinje nowe židowške kraleštwu wutworicž, nejku j nětcžiškej
jendželškej wyschnoscžu tak špokojom, kaž j přjedawškej. Wona
nowdže ho tak kaž tamna pschecžam a žadanjam Žionistow pod-
wolicž. Tež bywa mjes Žionistami tam w Palestinije šicžba
džělonjemējerow džěn a wjetšča, dofhody žionistškej pokladnižy
pač mjeišche.

— Šsch. w R. ja 6. po Tr. — W. w Bul. ja 7. po Tr.

Biblija — cžas — cžlowjek.

28. tydžen, wot 8. hacž do 14. julija.

8. Ššesta njeđ. po žwi. Trojizy: Šap. št. 6, 1—7. — št. 329.
Luf. 15, 11—32.
9. pōndžela. Šj. 86. — št. 3. — Luf. 16, 1—13.
10. wutora. Šj. 87. — št. 4. — Luf. 16, 14—31.
11. žrjeda. Šj. 88. — št. 222. — Luf. 17, 1—10.
12. šchtwōrtk. Šj. 89. — št. 216. — Luf. 17, 11—21.
13. pjatk. Šj. 90. — št. 512. — Luf. 17, 22—37.
14. žobota. Šj. 91. — št. 412. — Luf. 18, 1—14.

Šamolwity redaktor: farať W h r g a c ž w Mōšacžicach.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njech ty spěwaš
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

• Sserbske njedzelske lopjeno. •

W Budyschinje, 8. jultija 1923.

Wudawa so kóždu sobotu w Šamolerjez knihicziščeječni a płaczi šchtwórtlětnje 200.— hr.

6. njedzela po śwj. Trojizy.

Žap. št. 6, 1—7.

Nascha sakska ewangeliska-lutherska krajna zyrkeń ma nětk hižo druhe lěto swój „Wořadźiny porjad“. W 23. paragrafu tuteho porjada rěka: „Wořadźine sastupjerstwo móže jenotliwym wořadnym pomocnikam wořebite zyrkwinke nadawći dowěrić. We wjetšich wořadach, wořebje w tajkich, kotrež žwojich roscězahow dla abo s druhich pschiczinow duschepasthěstrow a sarjadowanju wořebite čžežkoly činja, maju so k podpjerje sararjow a wořadźineho sastupjerstwa stajni dobrowólni pomocnizy, mužizy abo žónske, postajicž k wotšladanju m. odžiny, khudych a khorych a k wotštronjenju njedostatkow w nastupanju nabožiny abo sadžerženja kaž tež k wotštronjenju móžnych zyrkwinnych nufow.“ W mnohich wořadach su tajzy dobrowólni wořadni pomocnizy hižom džělali sa zyrkwinne saměry, n. psch. jako bě nužno, dom wot domu dobrowólnne dary šberacž sa wořadni zyrkeń, sa nowe stweny cbo přičezalki. Žim kłuscha džal sa jich prózu. W druhich wořadach wobsteji hižom sastojuństwo stajnych dobrowólnych pomocnikow a woni su s wulkim žohnowanjom sa khudych, khorych, kahodnych, wořamoczenych, padnjenych, khlostanych, na čžele abo dusčy sanjerodzenych, pomhaju pschi džěczikemichenjach a pschi šluttach kchesczanskeje lubosče. Zola tajke sastojuństwo wořadneho pomocnika njese jich hłowne sastojuństwo, maju jo jenož pódla žwojeho hłowneho sastojuństwa, kotrež jich žiwi.

Esu pak tež mužoj a žony, kotřiz su žebi powolanje pomocnika wuřwóili jako hłowne sastojuństwo. Luby čžitarjo, to su žmilni bratsja a kotry, abo s žuřym mjenom: diaconojo a

diaconizy. Snata je žohnowana služba tych kotrow. Šranjeni wozazy w polu wjedža powjedacž wo jich woporklweje lubosče. Šhoreho wóčžko so blyščeži, hdyž kotra sastupi. Wšchelate wustawy žebi njemóžemy myšlicž bjes služby kotrow. A někotra wořada by dawno kotru pschistajila, njebyli to spěščne wotšodnosčenje pjenjes to njemóžne ščiniło. Mjenje šnaczi ale runje taž wažni su žmilni bratsja abo diaconojo. Šoržeka naspomnjeny tekst naž namotwi, so bliže s nimi šaběracž. Mjenje nam přěnich pschikladnych bratrow.

So wulěczu šwojateho ducha běšče so w Jerusaleme přěnja kchesczanska wořada šaložila. A přěni kchesczijenjo běchu s wjetšcha khudzi na šenskich kublach. Škotiž pak běchu bohaczi, dawachu rady psches ruku japoschtolow tym potrebnym. A potrební bjerjechu s džakom (pschir. št. 4, 35). Žako pak ta wořada roscězische, njehodžische so wjazy lohzy pschewidžecž, išto je khudy. Šhudzi a wudowy tych kchesczjanow, kiž běchu přjedy pohanjo byli, běchu tym japoschtolam, kiž běchu přjedy židža byli, mjenje šnaczi a buchu husto šapomnjeni pschi wudžělnju khlěba. Žuž nasta nješpokojnosč we wořadze. A japoschtoljo wuradžowachu, kaž móšli tajkemu njedostatkež wotpomhacž, a wobšamknychu: „Žo so nješkuscha, so bychmy my so šlowa wostajili a služili k bladam. Žehodla, lubi bratsja, rošhladaježe so po žydom mužach mjes wami, kotřiz dobru khwalbu maju a su polni šwojateho ducha a nudroscže, kotrymž ju prózu bychmy porucžili. Wly pak čžemy pschi modlitwoje a pschi tej služby-teho šlowa wostacž!“ Wobšamknje so potajkim, jo maju japoschtoljo so wobmjěšowacž na modlitwu a přědowanje a so so šlutki lubosče porucža tym, kiž so wořebje k temu wuřwóla.

A potom ho jako tajzy „fastojnizy almozinow“ wuswola 7 mužojo, mjes nimi Schezapan, tón přeni matrač, kiž pod lamjenje- mi hwojich njeprscheczelow nrějo ho modlesche: „Anježe Jesu, křmi mojeho ducha horje!“ a Filippus, kiž posdžišcho w Samarijskej to ewangelion předowasche a teho komornika s Mursteje sa Jesuša dobu a na jeho mjeno wufščeži.

Bo pschikladže tutych „fastojnikow almozinow“ ho tež dženžnišči džen wuwucžuja a pschistajeja diakonojo. Woni widža hwoje pomohanje w službje lubosče, kiž hubjenym pomoha. Dyrbi tež dženža taf bycz kaž w přenjej křesćanskej wořadže w Jerusaleme, so duchowni, s najmjenšcha we wjetichich wořadach, hwoje fastojnstwo wobmjesuja na předowanje Božeho slowa a modlitwu a duschepastyrstwo, swotne sarjadowanje wořadach a skutki lubosče pak pschemostaja wořadžinym zastupjerjam a pomoznikam, a jeli možno diakonom. Tajkich diakonow abo bratrow wuwucžuje sa jakska krajna zyrkej „bratrownja“ we Moritzburgu. Hižom přiches 50 lět jezele wona hwojich bratrow na wschě pola smutskowneho mišionstwa do zohnowateho džela. Na 3000 bratrow steji w tu chwilu w službje smutskowneho mišionstwa w němskim kraju. Wulki džel wot nich je ho wuwucžiti we Bethelu, we wustawach smutskowneho mišionstwa, kotrež je, čitow- rjej wěčeje po mjenje derje snach, Bodelschwingh jakožil.

Tuči diakonojo wufonjeju hwoju službu w Anjesowej winizy pod jara wschelakownymi mjenami: wothladarjo křowych a křudych, zyrkwinszy fastojnizy, wořadžiny pomoznizy, uožni mišionarowjo sa duschu a čželo w škaženych wulkich městach; woni su wozderjo křesćanskich młodostnych towarštwow, wothla- darjo pobožnych šromadženštwow, kolportěrowjo s natwarjaznymi knihemi, woni su hospodarjo a woczehnjero we wumožerňach sa padnjnych a we wukhowarňach sa džěči, kiž ho čžěžy wo- czahnu a su w strasche sa hwoju duschu; su hospodarjo w křo- towňach, křowonjach, starowňach; skutkujaja wschudže s šam- nemu dobremu. A čžab bliži ho, so budžemy tutych diakonow trjebacz tež jako organistow a kantorow w naschich zyrkwjach, tež sa zastupjerjow fararjow.

Čžto dha ho nětko wot tutych diakonow žada, tajzy mužojo maju to bycz? Na tole praschenje nam wotmołwi naspen- njeny tekst. To su mužojo, kiž maju „dobru křowalbu“. S tym njeje mēnjene, so su někajki wulcotny skutk dokonjeli a so ho tehodla wobdžiwaju wot hwojich zobucžowjekow, ale so maju lubosč a hwoerňosč w džele, w kotrymž steja. Niczo dale ho njepryta na fastojniku křiba so ho hwoerňy namaka. Dale su to mužojo polni hwojateho ducha. Čžwjaty duch je w nich šbudžil wěru a wěra skutkuje w lubosči. Tole skutkowanje je jene čžiche dželo, hušto njewobkědžbowane wot daloskeho hwoeta, ale to je dželo, špodobne Bohu temu Anjesej. Dale su to mužojo polni mudrosče: maju woczko sa kōždu nusu, wutrobu s zobucžowjeju a ruky s pomhanju. To wschitko woni trjebaju, dokelž je jim „prōza poručena“. Dželo diakonow njeje lohke dželo; to je prōza, a ta hēbi žada lubosč s hubjenemu bližšchemu. Nasch Ebožnik praji ras: teho čžlowjeka hyn njeje pschichol, so by hēbi služicēž dač, ale so by sam služil a hwoje žiwjenje dač s wumožerňu sa jich wjele. Kōždy křesćan dyrbi w lubosči služicēž hwojemu bliž- šchemu, a w lubosči služicēž bližšchemu, to je pomohanje bratrow. A so bychu sa tutu čžěžu službu stajnje šahorjeni wostali pschi wschěch njewupěchach, tehodla ho wořada modli sa diako- now, hdyž pschi nastupjenju hwojeho fastojništwa psched Božim woltarjom hwoje hwojate služjenje wotpoloža, runje kaž w na- šchim tekščech čžitamny, so čži japoschtoljo ho modla sa thdy fastoj- nikow almozinow a ruzy na nich křadu.

„Luby čžitarjo! „Fastojnizy almozinow“ bēchu w křesćan- skej wořadže w Jerusaleme mužojo, kotřiz hwoje žiwjenje sta- jichu do služby lubosče s bližšchemu. Wjerjesch ty porjadnje džel na zyrkwiny žiwjenju wořady? Stajesch hwoje žiwje- nje do služby lubosče s bližšchemu? A hdyž su hnanu hūchčeje w młodych lětach, njeby hnanu ty ho čžyl wuwucžicēž dač sa bratra, sa šotru? Diakonow ho hūchčeje wjele trjeba w na- šchim kraju, a bratrownja w Moritzburgu pyta młodych wěrja- zych mužow, kotřiz ho smutskach wot ducha čžerjeni čžuja, w fa- stojnstwoje jako diakonojo zobuškutkowacz na smutskym mišion- stwoje, na smutskym wobnowjenju nascheho luda. Stejisch, luby čžitarjo, w žiwjej wěrje? Wěrisch, so je Jesuž wumrjel, niž jenož sa tebe, ale tež sa twojich hubjenych zobucžowjekow, so by ty sa nich živy byl w lubosči? Šdyž nješy jenož šwjeršchnie sa- horjeni sa křesćansku wěru, ale hdyž masch hłuboku lubosč s Jesužej, dha praschej ho: wola Bōh hnanu tež mje sa dželacz- rja do hwojeje winizy? A hdyž sam pschicēž njemōžesch, hnanu masch w twojim smajomstwoje tajkich, kiž prošni steja na tor- hosčezju a kiž ho jara derje trjebacz hodža sa dželo w Božim kra- lestwoje? Japoschtol Pawol mējesche ras w nozy widjenje: ně- kajki muž bēche s Mazedonskeje, tón stejo jeho proschesche a dž- sche: pschicēž dele do Mazedonskeje a pomhaj nam! A wōn pschicēž a pomhasche. Wschelazh hubjeni na čžele a duschi čže proscha: pschicēž hēn a pomhaj nam! Tuž dži a pomhaj! Šamjen.

Šladaj ho!

(Wokraczowanje.)

Na poslednim a šednym městnje mjenuje nam knižka jenu s tych młodsich sektow, ale s Ameriki tež wona, s Ameriki tuž potajkim wschě tute sekty, kotrež knižka „sekty škaženja“ mjenuje. To su „Theosophojo a Anthroposophojo“. „Theosophije to- warštw“ jakožil w lěče 1875 w Newyorku w Americy rušowška žōnska s mjenom Blavatzky s amerikanškim wyschom Scott. Čžto woni čžejaja? Křesćansktwo wotštronicēž psches jenu nabožinu pschichoda, kotraž ma ho se wschěch nabožinow hwoeta wutworicēž. S tym je wořebje tež prajene, so čžedža nam Jesuša Křistuša a jeho drohu šašlužbu sa naž wsacz, a su taf, ujedh tež na druhim puczju, pschesjene s adventistami, kotřiz pōdla abo wysche Jesužoweho wumožerškeho skutka staja čžlo- wješt skutk: dopjeljenje pschikajnje šabata. Biblija njeje žōrlo a jakožil wěroščeje, to je rošom (Vernunft). Theosoph je jedyn, kotřiz mēni, so bōjše wězy s wohladanjom tu dešech špōjnaje. Tuž woni tež wjedža, taf to wscho po hwojereži je a maja tu wschelakore psches jene se spiritistami, a to tehodla, dokelž je jich wuczba hōbu tež na okkultismus jakožena. — Wot tutych Theosophow je ho dželit dr. Rudolf Steiner hake w najnowšchim čžaju a wutworil tu taf mjenowanu Anthroposophiju, kotraž ho wořebje s dokonjenjom čžlowjeka šabera, tehodla tež jeje mjeno: wēdomnosč wo čžlowjeku. Steiner šawjereža wořebje nětkole wučerňym hłowh a na tež pschicēžowarjom, tež mjes duchow- ny. Taf hake njedawno jedyn Barliški duchowny hwoje fastojnstwo šloži, so by ho tutej noweje wuczby žyle wēnowal. Woni nochzedža pschecžiro křesćansktwo bycz, tola šchtož wuczaja, njeje to křesćansktwo ewagelijona a biblije. Wjele bōle pschicēž- woni napschecžiro žadanjam šemškeho čžlowjeka a pschicēž- daja to wumožerňe psches hēbje šameho. Tole šda ho do žyla jedyn pucz bycz, to wumožerňe psches hēbje šameho, kotřiz čžejaja wēste woschty němskemu ludej nětkole wotewricēž a pofa- šacz, předujo, so to tón jenicēžki pucz, po kotrymž mohł lud s wu- šrowjenju a s nowemu šbožu pschicēž. Se čži to druhdy šle,

hdyž spíky a knížki tajkích „pomozníků w nusu“ čítajch. Je třeba tola runje nawopat: dofelž je šo lud šam na šo spuschezat a Boha Knjesa bóle a bóle sastorcžil, šmy tam dojchli, abo lěpje, šmy tam šalěli, hdyž to nětkole težimy.

Tuž hladajmy šo! Hladajmy šo tež my Šerbjo. Tež mješ Šerbami je tajkích, kotřiz wotpadnu w liwkošči a šlabošči a lěhnjoseči wot Jesuša Šhrystuša a tajzy, kotřiz běža přjecž wot tuteho jeneho a jenicžkeho Šbóžnika k tym mjenowanym šektam a k jich Šbóžnikej, kotřiz njeje tón Šbóžnik biblije! A tole šamo šašo rošřiba mješ nami a nimi, a hynjež woni hiščeže š wjazy špruchami a hrónččkami biblije wošolo šo šypali. Š Lutherom prajmy: „Njebudu-li ja pschewinjeny š městnami šwjateho pišma, njewuštuju!“ A štejimy-li my jako ewangelišy šcheseženjo woprawdže na šaložku ewangeliona, njebudžemy čyžycž a třebacž wotštupicž runje taš malo kaž jedyn Luther!

2. Dodawf.

Njedawno běch pola šnathch na wopyče a nadešdžech tam nadobo knížku, kotřaz bu tež w „Womhaj Bóh“ nasponinjena. Řěka: „Millionen jetzt lebender Menschen werden nie sterben!“ Je wudata wot adventištiskeje šekty „Šhutnych pytarjow w Šibliji“. Šchtož woprawdže šhutnje w Šibliji pyta, pyta to, šchtož Šiblija praji, a niz to, šchtož je šebi přjedy toho čłowška mudra hłowččka wumyšlila, tomu wšchaf tuta knížka ničžo šchłodžicž njemóže, tola druhim! A ja njewěm, hacž tuthch druhich wjazy njeje, hacž tuch tamnych! Wozu šo jara, šo to je! A tehodla, dofelž je hižo tuch šchesečanow jara, jara wjele, kotřiz w Šibliji šhutnje njepytaju, a k tomu tuch druhich čłowjekow došcž a nadošcž, kotřiz šcheseženjo njejšu abo wjazy šebi ničžo š tcho nješčinja, šo šcheseženjo šu, tehodla budž psched tutej knížku štajene jene: „Šladaj šo!“

Šotajkim 1925 je po tutej knížzy lěto wobwrota a šapocžnje šo nowy čaš, čaš šboža! Tehdy pschidnu takš dokonjeni čłowjekow Šbrahim, Ššaaf, Šakub a drušy šaš, wošebje čži, kiž šu Šebr. 11 mjenowani, a to nowš dokonjane kraleštwš na šenti šo šapocžina. Šotom lute wješelenje a žane žaloščenje! Šyrbimy prajicž, šo je to mišchtržy a wušchifnje, kaž tuta šekta tu ša šebje ludži koji, nětkle, nětkle, hdyž je telko nusu a tyšchnošče a žalošče, nětkle, hdyž jeno kóždy pošlucha, šo by něščto wušchifchal, šchtož jemu kufčicžka nadžije da. 1925! wošaju a pišchu čži „Šhutni pytarjo“. „A potom wšcheho bědženja žyše kónž!“ taš pschistaja. Šo tola wěšče teho abo tamnu popadnu. „Šwě šcže a njene!“ taš šebi čži šašlepjeni praja; „a potom wšcho nimo, a to hiščeže na pschezo!“ Šo tola šyrbu „čžahnyč“, kaž šo to taš praji.

Řjech! Šomuz njeje k pomhanju, tón njech šebi potom 1925, jeli šo jo dočžaka, šam pomha, hdyž widži, šo šu „Šhutni pytarjo w Šibliji“ šjebali šebje šameho, a šebje šameho šjebawšchi tež šjebali druhich, kaž jich ameriškanska šotra, šekta „Šdventištow šedmeho dnja“ psched něhdže 80 lětami.

Tohole wšcheho dla wšchaf njebychmy šo tu do žyła š tutej knížku dale šaběrali. Jenož, nam je žel tuch nanow a macžerjow a tuch mandželškich, kotřiz we wulkej wójnje lubeho šhubichu a tutu knížku čžitaja a njejšu šami hižo w Šibliji šhutnje pytažy šcheseženjo. Šo popadnjnych piša šo mjenujzy tam: „Čži padnjeni budža jich lubym wrócženi“ — mjenujzy w tym nowym šeniškim kraleštwš, kotřž šo 1925 šapocžnje. — „Šim — tym padnjnym, mēnjeni šu wošebje mšodži padnjeni — budže škladnošče došcž date, pschiwacž wumēnjenja nowého porjada wšchěch wěšow, šo bychu wěčnje žitwi byli“.

Čžehodla je tole taš pižane? Šohodla, šo bychu tuthch

k šebi ščahnyli. A taš něštra macžerna a nanowa wutroba je nětkole po lětach hiščeže taš šrudžena, šo ša wšchěm pschima, šchtož jenož něšakšu nadžiju jim dawa a tuž tež š tutym! Ale šchto potom, hdyž pschidže lěto 1925!? Šwěrja šebi — a woni šebi to po tutej knížzy, hižo 1920 wudatej, šwěrja! — „Šhutni pytarjo w Šibliji“ runje tute čžěško šranjene wutroby š nadžiju tróšchtomacž, kotřaz po prawom š ničžeho drugeho njewobšteji hacž š licžbnikow a š licžbow, wušchifnje hromadu šestajnychch?

Šrudnje došcž wšchaf je, šo šo šchesečanow došcž namaka, kotřiz šo w taškej šrudžbje njewobrocža se šwojej nusu k štrojmu Bohu, k šwojemu Šbóžnikej, pytarjo šhutnje w Šibliji, w ewangelijach, ale k wšchěm móžnym druhim pomoznikam, taš drje tež k tutej šekče, taš tež k špiritistam, mēnjo, šo tuch šwojich woprawdže tam namakaja, taš druhim mjenje abo bóle mudrym a džitonym čłowjekam, tajkim, kiž klucž wjereža a hewak něščto čžinja. —

Tohodla řěka ša wšchěch šchesečanow, ša wěštych a ša šhablážych, ša šylnych a ša šlabnych, šebje šameho dla a tuch druhich dla: „Šladaj šo!“ A šašo: „Šchimaj šo Šiblije, žyše Šiblije a pytaš a wobšonej šo a njepšchestaš š tym, ale budž wobštajny a šwěrný w tutym! Šy šmēšech a š Šobu drušy š toho šohnowanje ša čžaknošcž a wěčnošcž!“

Šyrfkej a štat.

Ššwoje štejniščežo njepšchecželštwš pschecžitwo šyrfkwi njeje šakški štat pschezo hiščeže pschemēnik. Šo šo pošže w šnatiškownych naležnošcžach šyrfkwoje, kaž na psch. w praschenju nabožiny, a to šo pošže w šwoušownych naležnošcžach šyrfkwoje, kaž na psch. w placženju třebnych a nušnych šjenješ, kotřž ma šyrfkej prawo šebi wot štata žádacž. Tuž je šjes džitwa, šo tež nuša mješ duchownymi wjetšcha a wjetšcha byla a jedyn po druhim šyrbu šebi pytačž druge džělo, šo by mēl to, šchtož k ščžiwjenju trjeba.

**Šo šlowo šyrbja woštajicž a žanoh' džaka doštacz!
Bóh čže naš š duchom wobšaricž, w tej bitwoje
pschi naš woštacz!**

**Šdyž woni wošmu nam wšchaf čžakne šubla tam,
Šha š teho nimaju wšchaf ničžo k lěpšchemu
Šam šyrbu njebjo woštacz!**

Šošlednju njedželu bě šo 400 lět minylo, šo běchu přěni ewangelšy wěryšratsja w Šrüššelu martrašřku šmjereč ša šwoju wěru čžerpili. Šěšchtaj to diwaj nničžaj augustiškého řjada, Šheinrich Šoš a Šan Šich. Š wješeloščžu a še šahorjenjom běšchtaj tehdom šwojej wěře hacž do šmjereče šwěrnaj woštašoj. Š dobom widžimý š tutymaj mužomaj žyłu šylu tuch, kotřiz šu ša nimaj šledowali w běhu čžaka a pschedawšchěm w šurowej taš mjenowanej napschecžiwnej reformaciji. Šopomnimý šo hugonotow a čžěškich šratrow, kiž hiščeže džēnžnišchi džēš w něšotrych wošadach w Šchlejškejš bydla, hdyž tehdom wucžek namakachu, a wšchitkich tuch druhich, kiž šu wěry dla žiwjenje abo domišnu spuschečicž šyrbjeli. A wošebje my, šchlešzy Ššerbjo, myššlimý pschi tom šašo na te 1254 ewangelškich wošadow, kotřž je šam šatolški šanatišm w tehdušchim čžaku š mozu šronšom a wošakow rubik. Ššchiklad tuteju přēnjej š martrašřow naščheje šyry šyrbu tež naš pschezo a štajnje k tomu hucž, šo bychmy tež my kóždy čžak na to myššili a na to nješabýli, šo šmy ewangelšy šchesečžijenjo. Wošebje w něčžijchim čžaku nusu šwojeje šyrfkwoje šyrbimý šrucže pschi nej wutracž, čžim bóle, hacž šo

podjany wožebje sažo w našym schleskem kraju džen a bóle rosšcherjecz pytaja, bóle hač hdy předy. Tak je šo njedavno stalo, šo šu wyschychi sastojnizy w Hornjej Schlezskej, a to w něm- stem džele, šo se sastojnstwa pušchcžili, dokež šu ewangelszy. Esu jim prajili, šo ša ewangelskich sastojnšikow w Hornjej Schlezskej ža- nych městnow nimaju! Tak daloko je hižom pschischko! A šcho hišcže na waš čaka, šcho to wě? Njedyrbimy paš nadžiju šu- bicž; Bóh, kiž je naš telko lěstotkow hnadnje wjedł, naš tež dale po šwojej Wótzowškej woli powjedže. Ale krutu, wěry- polnu wolu přjedawšich čašow dyrbimy sažo mēcz a šo bóle, hač předy, wo šwoju zyrkej staracz a ša nju dželacz a, je-li nusnje, tež ras něčto woprowacz, šo bychmy tež my š twjerdei škaš byli, na kotrejž šo njepscheczšjo rosbija! O, šo by tola tu- tón wopomnješki džēn tuteju rjekow reformazišjeje historije š tonu pomhaš, šo by našcha wěra pschczo krucžišča, našcha šwěra pschczo wjetšča a našcha pschesjenoscz pschczo njepschewinšom- nišča byla! To daj Bóh!

Riota, Bohopl.

Š bliska a š daleka.

— **Wólby do šynody** šu šo 24. junija wotměle, tež we Budyšchskim wokrejšku. Kaž w němšich nowinach čitamy, bušchtaj dotalneje šynodalaj, ff. wyšchychi wučer Šancžka-Per- schiški a primarius Šaebler Budyšchski sažo wušwolenaj. Š tonu ma redaktor něščto pschisponnicž tehodla, dokež je naše šo- pjerško w poslednim čašku do wólbow wo tutej wězy mjelczalo, mješ tym šo bē předy wuštipišo ša wólbu dweju Šserbow. Našče šopjerško je mjelczalo tehodla, dokež njebē psches jene se wobšamknjenjom, kotrejž je šerbška předašška konferenza šrjedu po šwojatkach wobšamknjla, — čitaj rosprawy wo tym we „Pomhaj Bóh“ čizšlo 22. — Š tuthym wobšamknjenjom bē šerbška konferenza wotštipiša wot přjedawšich wobšamknje- njow, kotrejž na to džiwachu, šo byšchtaj šo w Budyšchškim wo- krejšku dwaj Šserbaj, duchowny a zyrkwiny wučer jako kandi- dataj postajišoj; wona bē nětko wobšamknjla, pschi wólbie wuš- tipicz ša dotalneju šastupjeršow wokrejša w šynodze, ša ff. primaria Šaeblerja a wyšch. wuč. Šancžku. Š tuthym heštom je šo tež nětko woliko. Nječ šo nadžije tyh, kiž šo nadžijachu, šo móže Něntž šerbške praschenja derje došč sšastupowacz, nje- šebaju. Licžba hlošom pschi wólbie wotšdanych paš pošže, šo by lohzy možno byšo, dweju Šserbow wušwolicž. by-li šerbška předašška konferenza pschi šwojim přēnim wobšamknjenju wo- štaš a njelhabla!

— **W Budyščinje** bēchu šo 28. junija duchowni zyljeje Šuzizy šhromadžili š šwojej lētnēj hlownej šhromadžijnje, a to w šali ewangelskeho šminara. Šdnyž mi duzy do Budyščina jedyn bur praji: „Wy duchowni macže nětkole škerje pschicžinom, šo na tajšich šhromadžišnach šenč a ščēžecž, hač špartakištojo a drušy!“ měješče š najmjēšča w tym prawje, šo maja duchowni nětkole tyh pschicžinom došč, šo ššhadžowacz a šebi wuradžo- wacz a šhromadnje ššutkowacz ša to, šo njeby nusa pschemchka zyrkej a wošady — wēru šamu a wučbu Šusa Šesuja wšah šenje njepschemožē! — Nusa je wulka, šwontka a ššutška! To šjemi šo tež w jednanjach, kotrejž šo pod wodženjom š. tajn. zyrkw. rady Šosenkranza wot 10 hač do 3 hodž. wotměchu. Ščēžachu š nam pschēššyda šam najpředy, potom š. krajny bšškop Šhmels a w hlownym pschēdnoschku š. šarar Šagriv- Šsmječžecžamški. Tutón ššecž rēžješče wo tym, kaš Luther našch dušchepatšyr. A hdyž tak našcheho Luthera ššyšchachmy š nam rēčžo, woložš šo nam wutroba, wobczēžena wot wšchelakich šlaro-

ščow. Šašo šščwōrny rēžnik wuštipi š. wokrejšny heštman š Šostiz-Wallwitz, nam rosprawjejo wo nowym šakonju wo šarškich lehnštwach. Tutón šakon je wjele pschēčžinom nam- šak mješ duchownymi a zyrkwiny přjōdšštejerjemi a namaka jich tež na šhromadžijnje. To je wobzarowanju čžim bóle teho- dla, dokež hišcže žodyn š tuthy njeje druhich a ššpschich pučew pošasacz wjedžal, kotrejž bychu wjedle š nusow wožebje šarške domy a našchej šarškej krajnej zyrkw. dopomhaš š tonu, šo by to — kaš to po ššchēšžansku tak a kaš to po tuthym nowym čašku tež hewak tak — šo by to potajšim mješ jeje duchownymi nunoscz. byša w tym, šchož š ščživjenju doššawaju a niž tak, šo tu jedyn. šedži nimale do žyša bjes wšchēch doššodow, mějo džēšarš a mjenje teho, šchož ma po šakonju doššacz, a šo ma jehw šššod polne doššody po šakonju, njemējo ani wjazh ani mjenje džēla hač tón tamny. — Doššawšchi ššōcznje hišcže wšchelake šžē- lenja a wulajš, rošēndžechmy šo wokoš 3 hodž. — W bēhu šonferenzy bu tež šžēlene, šo je ta wobššōržba pschēčžowo šararšej dr. Šöllerej w Šibatwe, wo kotrejž němške nowiny wšchelakore pišachu, wunamašana wēž; pišmo šonšštorštwaj na dr. Šöllera je něšajški njekasanz ššotowil a wotpōškal a tehorunja drje přēnje šžēlenja do nowinow. Mjenowaný duchowny dyrbjēšče wob- ššōrženy byčž dla wot nješo špišaneje kniži „Die Heilkrast des Gebets.“

Bibliški kursus ša mužškich a žōnšte wšchēch woršchtow luda wuhotuje tež lēžba krajne towaršštwaj ša ššutššowne miššionštwaj, a to wot 13. hač do 17. augusta w Delnjeje Šōžniky pola Drjež- džan. Šrōbnišče a hluššče ššnacže š bibliju a hluššče ššarje- njenje do jeje wērnosczow dyrbi šo š tajšim roššwōčžowanjom wo bibliji doščicž. Ša wobdžēlenje na nim maja šo 3000 šrimnow ššacžicž. Ša čaš kurja móžha wobdžēlnizy žyš ššššaraje doššacz w šeminarje ša wučerški ša male džēčži tam. Šchož čže šo wobdžē- licž, njech pišha na Landesverein für Innere Miššion, Dresden-Š., Šerdinandstr. 19, 2. Bychmy šebi myššili, šo by tole tež wožebje něščto ša tyh byšo, šošiz š ššššam bēhaja, wudawajo, šo duchowni žyš bibliju njewuškaduja, abo šo bibliju wopaš wuložuja, do wo- ššadnyh bibliškich hodžinom a bibliškich rošščēžowanjom paš nje- pschišdu. —

— **W Šondonje** pschewōštaji šo po pschškasni angliššanskeho bšššopa ša Šondon jena zyrkej židowško-ššchēšžanskej wošadže ša Šože ššuzžby. Jedyn předaš ma wožebity nadatōš, tutej se židow šhromadženeje ššchēšžanskej wošadže po wožebitym po- rjedže Šože ššuzžby džeržecž.

— **Ššššowanja.** Š. w Šuf. ša 7. p. Šr. — Š. w Š. ša 8. po Šr.

Biblija — čaš — čšlowješ.

29. tydžen, wot 15. hač do 21. julija.

15. Šsedma njedžela po Ššw. Šroj. Šap šš. 6, 8—15 a 7, 55—59 — šš. 293 — Šuf. 18, 15—30.
16. pōndžela: ps. 92 — šš. 527 — Šuf. 18, 31—43.
17. wutora: ps. 93 — šš. 679 — Šuf. 19, 1—28.
18. šrjeda: ps. 94 — šš. 455 — Šuf. 19, 29—48.
19. šššwōršk: ps. 95 — šš. 532 — Šuf. 20, 1—26.
20. pšajšk: ps. 96 — šš. 318 — Šuf. 20, 27—47.
21. šobota: ps. 97 — šš. 321 — Šuf. 21, 1—24.

Šamolwity redaktor: šarar Šyrgacz w Šošacžizach.

Čžičēč Ššmolerjež knižicžiščēžērnje a knižacžnje, šap. družšštwaj š wobmj. rušowanjom w Budyščinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

* Sserbiske njedželske lopjeno. *

W Budyschinje, 15. julija 1923.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihciziscejzerni a płaczi šchtwórtlětnje 200.— hr.

7. njedžela po śwj. Trojicy.

Zap. št. 6, 8—15 a 7, 55 59.

Njejsu wjazny njane lubosne časny přenjeje kšeseczansteje wošady. Esmy po słowach dženznišeho teksta na křwanne město wjedzeni. Widzimy jehačnych, džiwich, křwělačnych ludzi. Šechžepan, přeni kšeseczjanški martrač! A ja nim dolhi rhyt wšchitkich tych cžłowjekow, kóšiz žu njecžłowjeste cžwile wustali, a njejsu so dali wottračicž a njejsu pušcžili žwoju drohu wěru. Hacz je tutón dolhi rhyt dženzka kěfónzei? Abo hacz nima runje dženzka sažo nowy japocžatk? W tych a tamnych krajinach naščeje stareje, hubjeneje semje je hižo sažo krej běžaka. Wola naš džakowano Bohu hiščeže niž. Šchtó pak chze prajicž, hacz tola hiščeže tak njebudže? Hacz dotal so pschecžiwu wěriwym s druhimi žrědkami džěla, se japowiedženjom hospodaričkich potrebow, abo tak, so žo jim miodny dorost bjerje abo kashy. To pak je wěste, so mamny dženzka sažo martračstwo, so je tež šwonknje wěrnó: To lohko njež so kšeseczan žym. Šdyž pak jenož je žwjate martračstwo! Šechžepanowe móže a dyrbi nam tu s pschitladom hycž: Kajki dohycžerški ras, kajka njebješka žwětłoscž w dženznišchėj stawisnje! To je wopravdžite žiwjenje s Křhystužom! Tu móžesch a dyrbič njebjež dla, kiž žo tu wotewrjeja, žakofneje semsteje cžmy sabhecž. Tak je Šechžepan jedyn s tych, wo kotrychž japoschtotiske słowo płaczi: Wšches wěru hiščeže rěcži, runjež je wumrěł. Njeh Šechžepan tež dženzka k nam rěcži, njeh tež naš šbudži, so bhychmy Křhystuža wopokasali w cžerpjenjach a nusch dženznišchich cžezkich cžahotw!

Šwjate martračstwo!

Tam k njemu dóndže pak pola Šechžepana, hdžež wěriwi křucže džělaja w Šnjesewej žlužbje. Tam mono žohnuje kaž pola Šechžepana, hdžež wěriwi žwěrní wostanu w Šnjesewej žlužbje. Šechžepan pak, polny wěry a mozy, cžinjěsche džiwý a wulke škutki mjes ludom. Wón njebě žadyn japoschtot, ale jenož pomoznik šhudych we wošadže. Jeho sastojnstwo bě drje njane a wažne, ale niečo wošebite, jeho žlužba stawasche žo bóle w potajnym, wona wjedzesche jeho do šhudoby, haj do niži-tow, tam, hdžež bě nusa a tradanje s hoscžom w domach. Ale do tuteje žwojeje žlužby kladžesche Šechžepan wšchě žwoje mozy, tule žlužbu jastawasche wón jako tu, kotruž Jesuž mēnjěsche, jako prajěsche: Šchtóž seže cžinili jenemu mojich najmjenšich bratrow, to seže mi cžinili. A s tym mējěsche jeho žlužba wošebity ras a wošebitu wažnosčž. Njeje dženzka hiščeže hinał. Njejedna žo tak jara wo to, šchtóž žmy, ale tak jo žmy. Ale runje tale Šechžepanowa žlužba bě mnohim s pohóřichkom. Je wšchal to po prawom něšchto špodžitwne, so temu tak bě tehdy a je dženzka, so, hdžežkuli žo mozy lubosče jewja, tam tež cžmotre mozy žo pocžinaja hibacž. To tola njemóžesche něčožo mylicž, so Šechžepan do domow wudowow a žyrotow šhodžesche, se we Jesužowym mjenje trošcht a pomoz nosčesche, hdžežkuli kěšche trejeba. To žnano tež njebě hłowna wěž a wopravdžita pschicžina njepschecželstwa, ale so běšche Šechžepan muž wěry a so tule žwoju wěru šjawnje wušnawasche se słowom a se škutkom. A kěžbujemy-li na Šechžepanowe přědowanje (Zap. št. 7), we kotrymž žwojemu ludu žyłu jeho stawisnu njewěry a hřěcha psched wocži stajěsche a na drugej stronje Wožu njestónčžnu hřadu

hrěšnickej potutnemu a wěritwemu stajnje i nowa wopokasani, mamy sažo pschicžinu jeho hwojateho martrařtwa. To bě židam, niz jeno wyschichim, ale tež prostemu ludej, witana skladnosć, tuteho throbneho, na smutskowne pscheměnenje cžlowješa džiwažeho předarja wotstronicž. Woni njechachu wo tym nicžo hlyščecž, so pobožnosć w swontnych waschjach njewobšteji, jich hamaprawdosć a hamaspołojnosć so se žadanjom pokuć a wěry franjena cžujesche. Tak běšche jim Schežěpan nowotař a sběžtař, kiž Boha hani. A tola wón jo njebě, wón njebě nicžo druge hacž sprawnu služobniř hwojeho Anješa. Sa to dyrhjesche wón cžerpicz. Stawijny žyrkwoje hacž do dženžnikcheho dnja nam hamkre powjedaja. Spodžitwne wschaf je, so tak je. Ale njeje so naschemu Anješej a Sbóžnikčej runje tak sešchlo? A wuczobniř njeje psches hwojeho mišchtra, hu-li nje pschesčěhali, budža wař tež pschesčěhacž, wón praji. Njebudžichu-li wschitzy, kofsiž hu hwojate martrařtwa pocžerpili, so na njeho powołali, wo jeho duchu džěfali, kiž drje swontkownemu hubjenstwu tež wotpomhacž pyta, kiž pař wořebje a pschedewichěm dušchine sbožo chze, njebudžišche tež tak husto k cžerpjenjam dospchlo. Je dženža hiral? Praschamty so husto, icho hnty my wěritwi kšhesčenzenjo naschir: njepschecželam cžinili, so chzedža nař wutupicz na wscho móžne waschnje. Wbo ichto je thorych hladař, so po thudnych horjebrař, frudnych trošchowař a i žyla mnohemu hubjenstwu na sem wotpomhacž pytař? So njeje dawno hišchče wschitko džělo dołonjane, ale jara wjele hišchče cžinicz, so hu žně wulke a džělacžerjow je malo, sa to my tola njemóžemy. A so w službje nascheho Anješa stejo najprjedy na dušchine sbožo džiwamty, so sa nař hamo wot so rojumi. Swontnje wuporjedčecž mamy sa poloježne džělo. Spóšnjawamty to džě dženža džěni a bóle. Psched wjele létami so wo jenej nowinje pižajche: Daježe jenož naschemu ludej kšlěb a dojež pjenjes a hubjenstwo budže kónz. Dosež pjenjes dženža maju, ale hubjenstwa nimaju njenje, ale pschczo wjazy. Njedžiwajmy so: Hdžež njeje žane pscheměnenje wot nutskach, tam pschindže pschewrót swontkach. Tón mamty nětko, dofelž tamne nimamty. Wěra, služba Anješowa, chze temu wobaracž, dofelž na tamne džiwa, a tehodla doindže k hwojatemu martrařtwa.

Žohnowanje pař stajnje wufhadža i teho, hdžež wěritwi hwořni wostanu wo Anješowej službje. Wěra stajnje se žohnowanjom džěla: Schežěpan pař, poľny wěry a mozy, cžinjesche džitwy a wulke skutki mjes ludom. Wěra a mozy, to je wo smutskownym žiwjenju kšhesčžana kručze swjasane. Hdžež je wěra, tam nejžbu jenož wěšte myšle wo Bosh a bóžičich wězacy we hlowje, ale tam je praktička móz, kiž so wopokasuje we wschěch dobrých skutkach wo kóždym stawje a powołanju. Schtož ja hwojim Anješom hľadži, njeje ženje hlabujich. Wbo běšche to nasch Anjes, kiž dyrhjesche džělacž. Kaž doľho bě džěni, tón móžny bēdžer, kiž hwojim pschecžiwnikam hejchlerjam rěfajche, kiž templ he kšchudom wo ruzy wurjedži, kiž wo Gethsemane njepschecželow je jenyj jeniczim hlowom porařny? A ty a ja a wschitzy wěritwi kšhesčenzenjo mamty dženža hišchče wulku wažnosć, i nascheho džěla, hdžež jenož je kšhesčžanszy wufonjamty, wjele žohnowanja wufhadža, runjež bychu nař pschescžehali. Schežěpan džěšche runty pucz dale we wěry a hwořje. Jako so někotři i nim wopraschowachu, t. r. jako jeho hanjachy, njemóžachy napšchecžiwostacž mudrosčzi a duchu, i kotrymž wón rěčesche. Sordži hladačy woni na Schežěpana dele, ale horjesčachy stejo wosta wón. Stowna wěz bě wschaf ta a je tež dženža ta: Se hlowami móžna nař pschewinycž, psched rěčzy i jashkom a hubomaj móžna sebi wuřchi satylacž, ale rěčž skutfow, kaž Jesuř ham praji: Na

jich skutkach budžeče jich spóšnjawacž, dyrbja pschipschicž, tu njemóžna nař pschewinycž. Swjate martrařtwa, hwořne džělo wo Anješowej službje, dyrbi žohnowacž. Tež najnjewěritwischima hodžinki, wo kotrychž njemóže napšchecžiwostacž wopokasnam ducha Jesom kšchrysta. Bjes wuspěcha žane žiwe žitčedenje kšchrystowome wo kšhesčžijanach njewostanje a by bylo tak, so schtož je jenyj wonjenje žiwjenja k žiwjenju, je tanymat hwořertne wonjenje k hwořerczi. Woni pohladachu na Schežěpana wschitzy a widžachu jeho woblicžo jako jandželike woblicžo. To bě Schežěpanowe žohnowanje je hwořny wo Anješowej službje wufhadžaze. Cžlowjeske woblicžo, cžiste, mērne je stajnje rjane, tak hakle, hdžež kšhesčžžana smutskowna wěra so i njeho blyščičzi. Je so prajilo, a wěro wěsčje je, so je kražnje, hdžež Bóže hłoncžko so kšhowaze i poschlednimi pruhami wjerščiki horow poschocžuje abo rano skhadžaze wo tyžacych rořownych kapkow so sybola, ale wjele kražnišche je woblicžo, na kotrymž wotblyščičž ducha Bóžeho leži. A tak někotryžkuli cžlowjek, kiž wo wschědnym martrařtwje cžěžkeho powołanja a cžěžkeho džěla se scžerpilwojczu steji, abo kiž bjes morkotanja hmitnosć wopokasuje, abo kiž kaž hama postawa mēra so njeda je žanej hōřkosczy satrařchicž, dopomina nař na tuto hlowo: Widžachu jeho woblicžo jako jandželike woblicžo. Njeje pschicžiny dosež, so bychy nař wo džehničich cžěžkich cžachach tajšch widželi? Swěra wo Anješowej službje žohnuje nař hamtych a druhich. Kař žohnowanu we hwořej hwořje bě pschescžehany Schežěpan, jako poľny hwojateho ducha džiwnej skromadžinje pschwoła: Slej, widžu njebješa wotewryene a cžlowjeskeho hyna stejo na prawizy Bóžej! Sľuboko deľkach ja njeho leži hwoř i žylym hwořim hubjenstwowm, hrěchom a njepschecželstwowm, ale psched nim tam horjesčachy steji jeho Anjes, hotowy, so by wustupil sa hwojeho hwořneho hwořobniřka a hotowy tehorunja, hdžež budža jeho džiwni ludzy kamjenowacž, so by jeho dušchu hwořmu do hwojeho raja wial. Njeje tu wěro, lubi hwořkšhesčenzenjo, schtož kšherlusch spěwa: O tak so pobožni derje maja? Swěrnym hwořobnikam Anješowym so tak džě: Widža njebo wotewryene. A to niz jenož na kónz žiwjenja, na husto žaložnje cžěžkim bēdženju a poľnym thoroľožy, niz jenož wo cžěžkim, spróžnym džěle a próžy žiwjenja, ale tež dženža we hwořče poľnym hanjenja a kšchindženja pschecžiwostacž nejchej drohej wěry. Jenož dušchu posbēhčze wot hwořow, kiž hwoř wam wlecze, to njech je tehodla nasche heřko. Žohnowanu Schežěpan pař njeje skónzowany wot džiwjeje cžirjody bjes teho, so hwořich njepschecželow žohnuje: Wón poschafny so a sawola i wulkim hlowom: Anježe, njejdžerž jim tón hrěch! Tak wumrč nimo njeho jenož jedyn, a to tón, kiž i teč próřtwa wudycha: Wóteče, wodař jim, pschetož njewjedža, ichto cžinja. Swjate martrařtwa, kiž wo hwořerczi hišchče žohnuje! — Schto pař my nětko, lubi hwořkšhesčenzenjo? Džakowano Bohu njeje hišchče tak daloko pola nař, kaž pola Schežěpana tehdy, runjež je tež wjazy hacž jedyn kšhesčžijan wo džehničich cžachach hwořerč sa wěru pocžerpil. Ale chzemty-li kšhesčžizenjo bweč, mamty hweč hotowi k hwořatemu martrařtwa. Schežěpan rěla pe naschey rěčzi křóna. A wón je tež wěsčje křónowany, dofelž je hwořny byl hwořemu Anješej hacž do hwořercze. Sa nař tež bjes teho ajepōndže: Schtož njewojuje, tež křónowany njebudže. Wwojowacž pař chzemty niz jenož tak, so naschu drohu wěru schitamy, sa nju wustupujemy se hlowom a se skutfow, wwojowacž chzemty i pschecžiwnikami wořebje tež tak, so ja nich, sa nasch wbohř, bludny, thory lud próžny. To njech je hacž do poschlednjeho sčhōnjencžba naschey hwojate martrařtwa! Hamjen.

**Bohu najbłogiejściej Trojicy jenieżtemu Wótcej, Ssynnej a
błogatemu Duchej budź węcźna cześc a chwalba nětł a
do wšcheje węcźnosće!**

Slób: Do jenoh' Boha wěrimy.

Cze Božo Wótce, chwylimy,
Cześc a dzał czi spěwamy.
Pšhes Ssyna ty našch Wótcež by!
Džeczi twoje my nětł bymy!
Pšdyndž ł nam twoje kralestwo,
Žohnuj twoje kšhesczanstwo.

Budź chwalba Bohu Wjercšnemu,
Wschudžom, w njeby, na bweče,
Sa hnadu, šmilnosć, dobrotu,
Bóh wšchob' šboža žórto je!
Boha Wótca našeho
Wješelmj bo kšhesczenje!

Budź chwalba Ssynnej Božemu,
Wón nam doby džeczatstwo,
Naž wumóhl je se bwojej krowju,
Woprowal je sa naš bo.
Jesuf lubojeć šama je,
Puež, ta wěrnosć, žiwjenje!

Budź chwalba Duchej bwojatemu,
W błowje wón naž rošwuczi,
Duch bwojeczi myšle, wutrobu,
Trošcht da nam w wšchej šrudobi.
Wóz je Boža ł wyšoka,
S cžmy do šwětła pšhešadza!

Budź chwalba bwojatej Trojicy!
Bóh, našch Šnješ naž štworit je,
Pšhes Ssyna węcźnje šbóžni bymy!
S Duchu wšcho je bwojeczene!
Boža bwojata Trojiza
Węcźnu móž, cześc, kražnosć ma!

Byrkej a štat.

Škulsťemu štraškej katolškich staršich w Šornjej Sužicy
wofjewja „Šwjast kšhesczjanskich staršich ša Šakšu“ tole:

„Kšhesczjansky staršich widža ł napinanej šedžbliwošću a
šobucžucžiwosću, šak katolšky wěrybratšja wojuja pšhecžitwo
šlejšnerowym wušajam, pšhes kotrež dyrbja šo našche šhule nje-
kšhesczjanske šeznicž. Tež ewangelšky staršich cžerpja pod tutymy
wušajami, šaž do žyła pod nětčžičymy škulšćimy wobštejnosćemi
njemuprajnje. Powjetšchene byla rošhorjenje tutych pšhes to,
šo bychu ša wokrejšnych škulšćich radžicželow do Drježdžan, Lu-
bija a Glauchawy pomofani mužojo, kotšž dorastnje wušupuja
ša šwětowu šhulu a pšhecžitwo kšhesczjanskej šhuli — (Arzt,
Biehweg, Hertel) — Kšhesczjansky staršich šu šo do nowo-
ho njeměra štajili pšhes to, šo jedyn dissidenta — t. r. jedyn, šž
je ł žyrkwje wušupil — dohladowanja dla nabožneho rošwucžo-
wanja wopytuje, šo ma šo powščitkowne rošwucžowanje (Ge-
samtunterricht) tež w dalchich lětnikach pšhemješć, šo maja ša
te šať mjenowane rjadownje ša pošpyty (Versuchsklassen) ša-
wjješć bjes teho, šo bychu to staršich praschani byli, šo šo džeczi
a wucžerjo wutřebaju ša to, šo bychu ša šwětowu šhulu škutko-
wali, šo wulkostatny škulšći šakon pšhezo hšheče nješchudže
a dale pšhes to, šchtož je šo to šať tu a tam šawalo. Tole wšche
cžini ewangelšćim staršćim wulkich starošćow. Pšchi tym wšchěm
je to tež ł šrosunjenu, šo je jich tež njes ewangelšćimi dženi
a wjazy thch, kotšž žadaju, šo bychmy šebi šami ponhali.

„Šwjast kšhesczjanskich staršich ša Šakšu“ je pšchi tym wšchěm
teho mēnjenja, šo dyrbi tež nětkele hšheče ras bwoju proštwu
wobnowicž, šo šo njebychu ša šamopomož rošbudžili, šo bychu
pať wšche wobškoržby a nastorki šwjastej šžžšili, šo by tutón na
wšchěch ša to poštajenych měštnach wulkostatata a Šakšete šakwežil,
šaž to po prawom, a šchital prawa ewangelšćich staršich.“ —

Mjes tym špyta šakšći minister katolšćich staršich, kotšž
bwoje džeczi pšhezo hšheče do šhule nješćelu, nušowacž, šo
štrajka wšdacž a džeczi do šhule ššacž a potom wěž wulkostatne-
mu šudej pšhepodacž. Wulkostatny minister pať ma po wšchěm
wšdaczu hinajškeho štejniščeža a čže wěž tehorunja pšhes
wulkostatny šud ł rošbudženu dotwjješć, njeby-łi šakšći mini-
šter bwoje štejniščežo pšheměnil, ššončjenje štrajka pať šebi
nježada. — Šo šu wobštejnosće, kotrež do žaneho druhcho cžajša
nješlusčeja, ššiba do našeho nowotariškeho! —

Deschćit a ššončžo.

Deschćit a ššončžo, šať wšchat po prawom Šserbja nje-
praja, ale „Boži deschćit“ a „Bože ššončžo“. Prawa šerbška
wutroba je tež pšhezo pobožna wutroba, to šjewja šo tu, to tež
pšchi druhich pomjenowanjach, wošebje pšchi: „Boži ššlěš“. Pobožny
Šserb hnydom ł pomjenowanjom šamym pošaje na
toho, „šž lošt a wětr wodži a wšchitke mróčeje“, na toho, wot
šotrehož pšchudže wšchitkón dobry a došonjany dar. Š naj-
mješšcha šať to bēšche njes našćimi šerbšćimi staršćimi, šať to
je hšheče njes našćimi šarymi Šserbami, hacž tež njes mlo-
dym dorostom, na to njedy našći mladži šami, haj abo nē praja.
Abu je to šať, šo dyrbimy ł nowotarišćim cžajšom pošupowacž, a
šo nowotarišći cžajš to wjazy šať njedowola, byčž šaž džed a wofka
— a byrnjež to pšhed Bohom Šnješom bylo, šž naž našćyža,
šž dawu šwojemu ššončžu šwęcžicž a šwojemu deschćitej pa-
dacž, šaž šo to jemu, tomu Šnješej, ššodoba.

Tola, ł tajšćim pšhepytowanjom teho, hacž šo Šserbjo
nětčžičkeho cžajša pobožnosće bwojich wótžow hašbuja abo niž,
abo hacž Bóh Šnješ nětkele tež pola Šserbow mjenje přaczi hacž
předy, nočžnych šo do žyła šaběracž. Tež Šserbja budža dyr-
bjecž, — runje šaž šžžny drugi lud — šššnacž, šo maju w po-
božnosći Bohu Šnješej ššžicž, jeli šo čžedža wostacž a wobšacž
— abo woni šahinu, šaž je šať nětkele drugi lud a kraj šahiny,
došelž tole wjazy nočžyšche. Šč: „Boži deschćit“ a „Bože
ššončžo“, wobej mēnjetej šo wošebje nětkele w tym, cžłowješow,
pšhede wšchěm rataršow šwješelicž abo thšćicž. Thšćil je naž
deschćit dołho, jara dołho a šašł nam šapocžatł ššnowych žnjew.
Deschćit, haj deschćit to bē! Njewěšć-łi niežš wjazy hucž
„deschćit“, šo jenož džiwam, šo nješšy to šadwělowal, šať to
džen wote dnja deschć macžesche šemju, a pola a šahrody, šo
to nješšy moršotat a šelil. Abu praj, šš ty to cžinil? Šžšš
prajicž, šo, hdyž tež ł hubomaj niž, tež ł myšlemi a ł wutrobu
moršotat nješšy. Šlej, tu mašch! By-łi ty prajil: „Boži
deschćit!“ to reka, by-łi ty ł dobrej wolu a niž bjes myšłow
prajil „Boži deschćit!“ njeby cži to ani pšhipadlo, deschćita
dla moršotacž. Pšchetož ł Bohom šš wadžicž, to tola nječaišche.
A na tym niž došć, šo cže „Boži deschćit“ wobarnuje pšhed taj-
šćim hrěščenju pšhecžitwo Bohu! Wjazy hšheče! „Boži deschćit!“,
to reka, Bóh šžšle deschćit, a hdyž Bóh nēšchto šžšle šať nje-
pšhestawajžy, šaž tutón pošledni deschćit še šymu, tēhdy Bóh
tež nēšchto čže. A šchto to tutón ras? Močžemj hššle wjele
ššowom ššajecž, wón čže ł jentym ššowom „Šebje“! Šebje čže,
njech to, šo šo wotwobrocžič wot hrěchom. Ššnadž šš šemšte
šššlo šebi wššche wššeho wadžil, a Bóh cži pošaje, šať šnicžowne

J. W.

wono je, knadž by wšchědny chléb abo schtož to wšchěduje potrebu a žiwosće je, s lichowanjom pšchedožil, a Bóh chze čži pokajacž, so bjes jeho wole tež ty sam žaneho njesměješ, abo njech je to bylo to skondženje abo tamne pšchestupjenje. Tebje chze, njech to, so by woliměnyš we wěryje, so bo njejšy wjazy modliš, a to ani prošyl ani so džakował. Tebje chze, kak a schto to runje sa tebje reka, to wšchaf sam najšepje wěsch, pšchepytuju ras sameho so wot wonach a snutšach.

A nětko „Bože slóncžo!“ Wšplu žebi, so je so i twojeje wutrobny nimo jeneho „Slóncžnje tola!“ tež wudobyto šdych-nješčžo džafa. A džakowacž so mamy, džakowacž niz sa to jeno, so nětko po dolhim deshežu „Bože slóncžo“ šwěcži a žmanu hoji, ně, džakowacž so sa to domachpytanje s tym tšchazym deshežom, po kotrymž to slóncžo nam sažo pšchischo! A čže-ola to? Tehodla, dokelž tón deshežil nam praji: „Bóh pyta domach“, a to slóncžo pšchistaji: „Niz ž poslednjemu ralej, so by wam sahubil, ně, so bšchčež so wot njeho nakajacž a namajacž dali prjedy hacž pšchepošdže!“

Tak, čžaf „Božeho deshežita“ a čžaf „Božeho slóncža“ wobaj čžaf Božej hnadu, Božeho dolhocžakanja. Wutriebamny tutón čžaf, wutriebasch ty tutón čžaf, tak kaž to tebi ž čžaf-nemu a ž wěčnemu sbožu?

Š kliffa a s dalofa.

— Šserbšfa předaršfa konferenca seńdže so pónđželu, 23. julija, dop. ½10 hodž. w Šserbškim Domje ž žwojej lětnjej žromadžijnje. Wulžy wazne a mušne prajšenja našich žerbškich wožadow, do žyla našeho Šserbštwa, čžafaja hižo dolho na rošbudženje a na to, so bo do škutka staja; to žada žebi, so wšchitžy hiščeže bóle hacž dotal žobudželaja, a so žu wšchitžy tež pšchitómni pšchi wuradžowanjach konferencžy. Pšchěduošch žo poda wo sažadach, po kotrymž něle žo nětko slóncžnje — prjedy hacž pšche pošdže! — nowe žerbške špěwarški pšchichowacž. Rosbudženje wo šwjasku žerbško-němškich wožadow je dawno hižo na programje, ale niz hiščeže dorošbudžene. A tšch prajšenjow ž wožadneho džěla a ž čžafaja je žich na doščž, so šměje konferenca, kotraž žo ½10 hodž. seńdže, džěla wjele. Nimo toho wšcheho ma žo tež rošbudžicž wo pšcheměnjenu w redakžiji nje-džělskeho kopjenka „Bomhaj Bóh“.

— Š Možacžiz. Tu je žo šchtwórtk, 5. julija, šrudny šodawš štak, kotryž je wšchěm jene žhutne přědowanje, pšchěde wšchěm paš našej mlodžinje. Džěchu žo wječor někotři mlodži hólžy s Tružyž kumpacž do Lubiškeje wody na Šuwocžicžanskich kufach. Jedym ž nich, jedym dejer abo šchmajzar, namaka pšchi tym žmjerčž, tepi žo w drje hiščeže pšche šymnej wodže. Šeńdžemu njeđželu je jeho, hacž runje bě halle dobre šchtwórežlěta w našej wožadže, mlodžina žyšeje wožadny ž rotu pšchewožžaka, žarujo žobu ž hlubošrudženyšmaj šaršchimaj, kotrymajž je žmjerčž ž tutym žynom, 20 lěš šarym, nětko tež to pošlednje džěčo přjecž wšaka, žimaj rubiwšchi prjedy žich wjele hižo. — Duzž ž rěžy bě njebočicžki šapiskal šnaty špěw: „Morgenrot, Morgenrot, leuchteft mir zum frühen Tod!“ Tutón žhutny špěw bě jeho pošledni byš, a my nětko prajimy, so to njebě jenož žhutny, ale wutrobu hnujazny špěw. Ša žywa dušcha nješmjeršna w žmjeršnym čžele bě wužšchafa hižo, hacž runje teho čžěla wušchi ničžo wo tym njeuššchěšchchčej, to wolanje Božeho jan-džela. Šo nješpšnamy jenož ž tuteho jeneho, ale tež se druhich šnamjenjow. — A schto to wšcho nětko? Niz jeno jene špominanje na wšchěch tšch, žž kumpacž šhodža, so bychu žo džěrnw a kuzowow a šymneje wody žameje hladali, ně, jene žhutne,

wutrobu hnujazne špominanje sa wšchěch, mlodžy a šarych, so bychu na kóždym měštnje a w kóždej hodžinžy hotowi byš, žicž sa šnjeshowym jandželom, hduž pšchisťupi a wola: „Bóh, Šwoja šejšfa hodžinka je wotbika!“

Šistowanje.

— N. N. Prajicže, so je našče „Bomhaj Bóh“ pšche tunje. Šola, schto prajicže, hduž njedawno něchťon prajicže, so je 200 hriwnow na bėrtklěta sa „Bomhaj Bóh“ pšchewjele? Ša žebi myšlu, so bě wón tón jenicžki, žž to nětkole tak praji! Šuššchěho hacž „Šserbške Nowiny“ a potom „Bomhaj Bóh“ do žž nětko wjazny njeje. Šo durbjal žebi tola kóždy žerbški dom hižo tehodla „Šserbške Nowiny“ a našče „Bomhaj Bóh“ džeržecž, so by to najuššchě dostawal, schtož dozyla nětkole dostawacž móže. A tola je žerbškich domow hiščeže doječ w Šakškej a w Šruskej, kotrež našče žerbške njeđželške kopjenko nimaju, a to wožebje tež nješ bóle šamožitymi Šserbami! Čžehodla „Bomhaj Bóh“ njeje tak drohe? Tehodla, so by je tež kóžda žhuda wudowa čžitacž mohla. Š tym paš njeje tym, žž rad něšchto sa Bože šraleštwo a sa Šserštwo čžinja, žaneje njěšy wotšchane, wjazny sa našče kopjenko wazicž, wožebje tež tehodla, so bychmy je našchym žhudyš čžitarjam a čžitarškam, žž do najšwěrnšchich žobu žlušchěja, dawacž mohli. A našchi Šserbjo tole tež žami wot žo šrošunja a pšchinyšku duchownemu wožebity dar abo pomyšchenu pla-cžšnu. A našče hošposy to najšepje wjedža, so ničžo lóžšche hacž to, hduž nětkole jene jejšo 1400 hr. — pišamy: šchthracže šrow hriwnow — placži a našče kopjenko na žyle bėrtklěta „dwe ščž“ hriwnow, potajšim žedny džěl jeneho jenicžk-ho ježka. W měryšm čžafu dawasche 8 jejow — kóžde ž 5 pj. ličžene, na bėrtklěta. Š butru noščžemy halle woblicžowacž, hduž žebi pomyššičž, so bě kufš butry tehdy 60 abo 70 pj.! Šuž žmy žebi žyle wěšcži, so njebudžejja našče čžitarški, žž maja, chžžčž tutych 200 hr. dla jene jejšo na 7 džělow rošbicž — sa tšžerš knadž na 8 a sa dvě njeđželi knadž na 10 — ale so ž najmješšchčha jene žyle jejšo dadža sa „Bomhaj Bóh“ a tak tola tež sa šwarjenje šnjeshoweje žhčžwe na šemi a sa wobšchowanje a šchšitanje na-božiny w našchich krajach. — Šle to jene drje by jara dobre a žhmane byš, nětkole, hduž žu pjenješy džerš a mjenje hódne, so bychu čžitarjo knadž kóžde bėrtklěta „Bomhaj Bóh“ pola duchownych placžili; pšchetož hlej, schto žu nětkole te 15 hr. přě-njeho bėrtklěta? — Šchtož pšchěš pošš dostaka, placži je pšchězo hnyšdom, ale ma je runje tak tunjo. — Ša kónžy měli my to jene pšchecže, so bychu tež te žerbške domy, kotrež našče kopjenko hiščeže nječžitaja, žebi jo ššafale a šo hnyšdomy, njech pola duchownych, njech na poščže, njech na druhich měštnach. A so by to žo štalo, žu našchi čžitarjo prošcheni, so bychu žich ž tomu wabili a namošwjeli, knadž tež pšchěš to, so žim jene šepjenko, wožebje tute, daja. Šuž tak wutrobne žerbške „Bomhaj Bóh!“

Redaktor.

— W. w Š. sa 8. p. Šr. — Šš. w M. sa 9. po Šr.

Biblija — čžaf — čžlowješ.

30. tšžerš, wot 22. hacž do 28. julija.

22. Wožma njeđžela po žw. Šr. Šap. šš. 8, 26—39. — šh. 4. — Šuf. 21, 25—38.
23. pónđžela. Šš. 98. — šh. 831. — Šuf. 22, 1—13.
24. wutora. Šš. 99. — šh. 636. — Šuf. 22, 14—23.
25. žrijeda. Šš. 100. — šh. 319. — Šuf. 22, 24—34.
26. šchtwórtk. Šš. 101. — šh. 741. — Šuf. 22, 35—46.
27. pjatl. Šš. 102. — šh. 228. — Šuf. 22, 47—54.
28. žobota. Šš. 103. — šh. 320. — Šuf. 22, 54—71.

Sy-li spěwał,
Pilnje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnny
Napoj mócnny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnny
Přez spar měrnny
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjatny,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

• Sserbiske njedželske lopjeno. •

W Budyschinje, 22. julija 1923.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihiczišcžetńi a płaczi šchtwórtlětnje 200.— hr.

8. njedžela po šwj. Trojizy.

Psalm 1.

„Wučba wo sbožu fromnych a šchraŕje štych“ je w biblijě napřimno tuteho psalma. Potajkim wučbu dyrbinny tu dostacž, šo namy pobožnych a štych čžłowjekow, a šo na pobožnych sbože čžaka a na štych křtoštanje. Še kotrym my nětko šluščamny a šchto na naš čžaka? Wopominny pschi tym, šo šo w kóždym čžłowjeku tuto dwoje namaka, dobre a šle; dobre, kotrež džě na to, Boha křwolicz a šwojemu štworicželej a wumóžnikěj šlužicz, a šle, kotrež pschecžiwu temu wojuje. Jara šrudne je, hđžež nětko šle dobywa; hđžež š pobožnosčžu džěń a bóle wróčjo džě, tam křtoštanje njewuwoštanje. Šať wot tebe wotwišuje, šať šo čži pónđže. „Šašlež tvoje džělo, tajka tvoja mřda; šašiz wój wu-šywo, šaške tvoje žně.“ A Pawoł wo tym rjeknje: „Njemwšcže šo, Bóh šo njeda ša šněch mčž. Pschetož šchtož čžłowjek šyje, to budže wón tež žnjecž. Šchtož na šwoje čžělo šyje, tón budže wot čžěla štaženje žnjecž. Šchtož pak na ducha šyje, tón budže wot ducha žnjecž wčžne žiwjenje.“ Wotlicženje, šaplacženje tu je; njese šať, šaž tón a druhi mčni, šo žadym Bóh njese, šiz by na čžinjenje šwojich džěcži, kotrež ma štajnje šať lubo, šedžbo-wał a jim šať po jich škutkach, šo je kónz š čžłowjekom, hđž wu- mřje, šo by potom šaž šchtom w holi ležal; wostanje čžha tón ležo? Njepschindže dha šajniť a wobhlada šebi jón, a hđž je dobry, budže š šěpschěj wčžny postajeny a hđž je šhniť, budže špaleny? Šať tež Bóh naš hlada a nam čžini hižom tu a wč- ježe po šnjercži, šaž šmy šebi póšłali. A hđž tež ma prawny a pobožny tu hysto hišcžeje wjele čžěpicž, wón wč, msto ša wšchu

šwěrnosčž hižom pschindže, a jemu je najwážnišcže, šo šo jemu po šnjercži derje džě. Njesabudžmy to a budžmy mudri

Wšimny šebi š wotrobje „wučbu wo sbožu fromnych a šchraŕje štych“!

1. Prahujmy šo, šačž šmy fromni abo šli.
2. Wšglmy na sbože fromnych a šchraŕu štych.

1. Prahujmy šo, šačž šmy fromni abo šli! Š temu pak je třěbne, šo wčmy, šchto š pobožnosčži šlušcža. Psalmista jow praji, šo fromny „njeshodži po radže bjesbóžnych“, wón šo hiže štych myšlow, pomyšlenjow a žadoščžow w džěcžazej kwoščži hlada, a „njesteji na dróšy hřěšnikow“, hlada šo hišcžeje bóle, šačž štych myšlow, šleho, njepraweho čžinjenja, njese na hřěš-nych puečach njepóžewosčže, padušcštwu, jebauštwu, picža a wotšwojecženja njedžele namakacž a „njeshyda na stole wuřmčw- zow“, nima džěla na jich lóšnych rčžach, jich njecžistny šabawje- njach a njese sbožowny w jich towarštwje. Šč, wón ma „lubosčž š šakonju teho šnjesa“; je tola š Boha a šať ma lubosčž š Bohu a š jeho šašjam, rčži š nim w modlitwoje, pschindže wšchod jeho woblicžo w jeho šwojatnižy, wobhoni šo domach w jeho pišnje, woži šebi tute wješela wšchicže šačž šwětnje; jeho wuřnacže je: „moja dušcža wješeli šo w žiwym Bohu“. A šaž Boha š wu- trobu lubuje, šať jehy tež še wšom wuřnawa a „myšli na jeho šakon wotnišo a w nožy“, rčži radny š druhimi wo Bohy, pyta šaške towarštwu, hđžež šo Bohu šluži, napomina š šobremu w šwojbie, w šwojej wšy, je pschecžel nišionštwu a na to wón Boži šakon w šebi, wotšolo šo a po wšchčm šwěcže š čžěcži pschi- njekže. Šiz, šo by pschi tym šwoje wšchčdne džělo štomdžil,

ně, runje psches šwěrne dopjelnjenje šwojich semškich wšchibluich-
nosćow, psches šwoju starość ja dom a džěči, ja šwój lud a
wótzny kraj siewi, kajeho ducha džěčo wón je, kajke pobožne
implyenje w nim knježi. Tajzy pak njejšu bjesbóžni. — Woni
knadž hiščeže Bože šlowo šlycha, ale jeno s naučenja, jeno
druhich dla, njejšu šwólniwi, jo tež činič. Woni šu drje tež
šwěrne w semškim powołanju a prózowanju, ale na njebjeste
myšlěč a wo dušchu šo staracž, to njechadža. Jich myšle džeja na
to, nahromadžicž, šo wješelicž, drugeho kublo požadacž, nje-
špokojnosć šbudžicž, njejednotu njes wšchelatimi stawami po-
wjetšicž. Jich šlowa šu šrudžaze a hanjaze; šrudža tak lohfo
druheho, hdyž po jich žadanju njeńdže, hdyž šo na něšto ros-
hnewaja, hanja Boha a jeho dom a šlowo a šlužobnikow,
tych, kiž šu jim šchuwodu činili abo kotrymž šo šěpje dže hacž
jim. Jich skutki šu hrěšne, činja po lóšchtach woczow a čžela
a wjedu nješpěčiwje a njeprawe žiwjenje, šu šwólach husto
ičto wě tak pobožni a šprawni, ale šmůštach torhaze wjelki a
w potajnym šli, we wobšhadže s druhimi lubošćiwimi a dušchni,
ale domach hnewni a nješćerpliwimi. Po tym šo pruhujmy, kak
s nami šteji. Wupadnje pruhowanje šhwalobuje? Můžemy
dobře wotmošwjenje dacž? To dyrbi žohnowanje šoždeho pru-
howanja byčž, šo polěpschicž, hdyž njeje hiščeže tak, kaž dyrbjalo
byčž. A hdyž je tajka wola, tam dawna Bóh tež radjenje. Wo-
pomůmy to a čžinmy po tym. Čžinče tak, wy šmůdži, wot-
šupčeže wot šeho pucža, jeli je trěbne, a šhodžeže w štopach šwě-
neho nana, pobožneje maczerje; čžinče tak, wy štari, je-li trěbne
a nosčježe šwoje šchědžiwje wlošy s čžěšću; haj, čžinmy wšchitzy
tak a budžmy pobožni!

2. Můžlmy tola tež na šbože pobožnych a šhóstanje štych!
Psalmišta wo šbožu pobožnych praji: „Derje temu čžlowjelej“;
„tón je jako drjewo, plodžene pschi wódných rěčach“. Wón, kaž je
šchtom pschi wódže pschězo šeleny a ma rjane plody, tež je žiwjeje
wody Božeho šlowa nowu móž, nowy tróšcht a měr, a huadu a
nadžiju dostawa a je a wostawa tak rjany, šeleny šchtom s do-
brymi plodami šwójateho ducha. Njech potom tež wíchor špřyo-
wanjow duje, tutón šchtom šo nješlama, wón je šakorjenjny we
dobrej šemi; njech tež hěza wšchmošćow tutón šchtom woldawa,
jeho lišče nješwjaduje, pschetož wón ma doječ wlohi. S Pawo-
lom tajki pobožny rjeknje: „Je Bóh ja mnje, šchtó mohł psche-
čžiwje mi byčž?“ a „ja wšchitko šamóžu psches leho, kiž mje móž-
neho čžini, to je, psches Jesom Šhryšta“. A kaž je tajki šrom-
ny šbožowny šam we šebi, tak je tež druhim je žohnowanjom,
wón „šwój plód dawna we šwojim čžajšu“; psches šwoje šche-
šćijanjše pocžinki a skutki wěry a lubošće je šbože ja dom a džěči,
ja wofadu a wšchitkich čžlowjekow, a džěči a džěči-džěči budža
junu pschi jeho rowje štejecž a s druhimi s džakom špominacž na
wšcho dobre, ššto je w škutfach a šlowach čžinil a rěčal. A
„šchtož wón čžini, to šo derje radži“; Bože žohnowanje a po-
moz našhoni pschi wšchědnym prózowanju a džěle na šwojej du-
šchi, a tež w wšchmošći móže špěwacž: „Tón šwies je mój paštyč,
na ničim ja nushy nješmēju.“ A hdyž s wumrjeću džě, je
šmjercž jemu dohčeže, wón ma lóšcht wotšal hieč a pschi Jesušu
byčž. Njeje to něšto rjane, tajka pobožnosć? „Tajzy pak nje-
šu bjesbóžni, ale jako plawy, kotrež wětr rosmjeta“. Njech šu
tež něšto čžajša wješeli a čžěšćeni, hdyž wětr wšchmošćow duje
a wíchor špřytowanjow pschindže, kaž plawy roslětaju, žaloscža
a moršotaja, šu wopušćějeni a šabčeži. Jich pucž šahinje; Bóh
čžehnje šwoju žohnowazu ruku wot nich a wróczo dže je šašlužbu,
je žiwnošću; džěči šo njeradža, šhoroscž pschindže, šwoje šastoju-
štwo šhubja, do jaštwja dyrbja. A „njewobšteja na šudženju ani

w šhromadžijnje prawnych“; prawi a pobožni šo hižom jow wot
nich džěla, njechadža s tajtimi ničžo čžinicž mēcž, a hdyž šudny
džen pschindže, budža žyle šastorcženi a šatamani. Nichtó na nich
s džakom nješpomni, haj tak nělotry jich wjele bóle poštwiwa jako
šawjednikow s štemu. Njeje to něšto šrudne še ščóžju? Wšmi-
my šebi tola s wutrobje „wucžbu wo šbožu šromnych a šchraffe-
štych“ a budžmy pobožni s šwojemu, tych našchich a wjele dru-
hich šbožu.

Tak pscheměni, Jesu, myšle moje,
Štwor we mni nowu wutrobu,
Šo nětt na powołanje tvoje
Ššo žyle s tebi wobrocžu,
A šym čži we wšchěm po woli,
Tvoj wěrjazy štaw na šemi. Šamien.

Sachodnosć štwórbneho a čžlowješkeho žiwjenja.

Šštyšchich šofu w tratwe rěčecž?

S luki dyrbja rōžicžki,
Wješole tam běchu rostke,
Šakčžele tam lóšchtiwje.

Tak ma pacholo šo džělicž,
Wopušćěčicž dom narodny,
Šawostajicž dyrbi, dyrbi
Šube, drohe mēštacžto.

Widžič šwětki tam šo blyšćěčicž

S ranšchey rožu šrejpene,
Šak jich wōčžka pohladuja

A mōdrom' njeju šmiljenje?

To je džěšćža šbože škōdke
W wōtznyym domje pschecželnym,
Tutón dom šo dyrbi špuschćěčicž,
Šakž šreječž dyrbja šwětki wšchě.

Haj, še špěčnyym šchidlom šlecži

Šwětkam čžajš jich škocžany,

Drašta šucžki štari, šańdže,

Wšcheměnjenu podečžina.

To je čžlowške tudnyhčeže,

To je jeho sachodnosć,

Šola šlyšchu hižo šreječž,

Šiž mje tež šreječž dowješju.

Tratwy, šwětki, šube džěči,

Šucžka praji, boženje!

Dłěje nje móžu waš škublacž,

Nětt šo džělicž dyrbinny.

Tak šo lubošć dawna šlyšchecž,

Šiž šo šwólne podečžinje.

Ššmko, šwar šam šwoju šhěžju,

Ššwoje šbože špřytaj šam!

Šandrij Šejleč.

Šladaj šo!

Šektirarjo dyrbja šo tola nětkole we wšchěch šoncžinach a
šucžkach našcheho kraja šchěricž. Dostach s pschecželneje ruki
„Evangelišcher Brūderbote“, čžišklo 25 a 26. Tam namakach
mjēs druhim tole:

„Ja mam tych tak mjenowaných „šhutyých šytarjow we
bibliji“ ja najbōle wušnamjenjene pomocne wōjšto Antichrišta.
Jich wucžby šu mēšchēza wopacžnych wucžbow. Šelkož wēm,
je profesor Šoofs-Šalleški praji: „Wucžby šhutyých šytarjow

to bibliji' wopšhijeja tať něhdže wšchě wotpuče a bludženja kšehesjizjanskich wučebow, kotrež su so hdy w běhu stawišnow zhrtwje šjewite."

Štótž ma někajši dar, duchi rozejnawacž, tomu čžežo njeje, spósnacž we wučbach a rostwučenjach wo Eswjatyh pišmje Russeila — to je fakozer tuteje sekty, kaž móžeiche pšched krótkim tu čžitacž — ducha wopacžneho profety. Za tutech „kšutnych pytarjow w bibliji" njeje Ješus tón w čžele a krwi šjewjenny Wótž, ale aržnjandžel Michał, kotryž je so čželo woblekt. 2. Kor. 5, 19—21. Šhrystuž njeje po jich wučóbje tež stanył ale je so pať do pluna (Gas) rospuščežil, pať su jeho hewať nělať i rowa trfali a něhdže ššhowali. (Zať pišche Russeil žam w šwojich pišbach.) Wšchelatore w jich wučóbje je šwarěnemu džěšžu Božemu kaž hanjenje Boha, tať n. pšch. jich wučěba wo Eswjatej Trojizy, wo tym, so je dušja šnjertna, wo wěčnej čžwili atd.

Pola Russeilanskich njenamatašch njewšchědne „dopóšnacze" Eswjateho pišma ale njewšchědne „wopafspóšnawanje" šwojateho pišma."

Tole a druhe bě tam čžitacž; ščtótž něšchto wo tutej wotnožžy dawnych amerišanskich adwentištow wě a tež wo tej tamnej, wo „adwentištach šedmeho dnja", tón wě, so jara mjele wot teho, ščtótž so tu wo „kšutnych pytarjach w bibliji" prajesche, tež wo „adwentištach šedmeho dnja" so prajicž hodži.

Dwojake čži to tať pšchezo šašo nadpadnje: tucži šettěrarjo a tež wšchelazy drušy čžlowjekoj, bóle abo mjenje wučeni, waje jenu druhi bibliju hačž my abo čžitaja w njej i „druhimaj woczomaj" hačž my. Šdyž je tole jene hižo něšchto štrachne, je to tamne hiščeže mjele štrachnišche: woni maja druheho Ješusa Šhrystuža hačž my ewangeližy. A tole je tu rošřikaze. Šaž přjedy čžitajšche, praja čži jeni, so njeje štanyl wot norwých, so njeje Boži Šsyn. A tole wučza žamo čži, kotřizž so mjenuja „kšutni" pytarjo w bibliji". „Adwentištojo šedmeho dnja" wójnu woporej Ješusa Šhrystuža móž a placžiwocž. Ješus Šhrystuž njeje mohł čžlowjekow wumóž, čžlowjek dyrbi jenu pomhacž pšches šakoiške škutki, pšches dopjehljenje štarošakoiškich wustajenjow. Wopor Ješusa placži tež jenož k wumóžanju ja někotre tyžazy čžlowjekow, niz pať ja jich wjazy, a tute tyžazy dyrbja tež najpřjedy k adwentištam pšchincž, hewať tež njejšu wumóženi. —

Trjebajšch' jenož tole, ščtótž je tu našpomnjene, hladacž a wěšch, so to rěka: Hladaj so!

Zyrkej a štat.

Lubocž duchowných šwonka Šakškeje, kotřizž pod tajšej zyršwi njepšchecželnej wšchnojčžu njejšu, kaž duchowni w Šakškej, je šakškim duchownym hižo na wšchelatore waschne na pomoz pšchěšchla, tať tež nětkole šašo pšches to, so móžeiche 104 džěčži i šakškich domow do Württembergškeje bojěčž. Hdžžž so duchowni ša jich šastawanje štaraju. Šsu to wošebje tajše džěčži, kotrymž bě pošhljenje a tajše wošchewjenje ara mšne. —

Štatna kanžlija Šakškeje bě nowinam pšched krótkim dopiž podala pod napišmjom: „Die Gleichheit der Friedhofsgebühren". Ščtótž so tam pišajšche, nastupa šoždu wošadu, kotraž ma šwoje pošhřebniščežo. Še štrony zyršwje pišche so k tomu, so je tamny dopiž njejajny a mylazny byl. Tam so mjenužy žada, so šebi wošada wot tych, kotřizž k zyršwi njepšchějeja, njepšmě wšchěho šaplačenja ša row atd. žadacž, hačž wot wošadnych, haj žadašche so tam, so njepšmědža so wošadam tajše pošhchene žadantki šaplačicž. Wo tutech pať nimamy, hačž runje je šejm wo tym jednal, žaneho šakonja, tuž šmě, tať so nam pišche, šožda

wošada to čžinicž, kaž čže, a šmě šebi tuž wot tych, kiž i zyršwje wustupichu, pošhchěnych placžišnow žadacž. Šo tež do žyła žane wuwjacze njeje a žane wurjadne poštawenje; wošady su šebi hačž dotal hižo wot wšchěch tych, kotřizž do wošady njepšchěchachu ale buchu i druheje wošady pola nich šhowani, pošhchěne placžišny žadate. A tuž maja i pošnym prawem wošady šebi wot tych, kiž i zyršwje wustupichu, pošhchěne placžišny žadacž!

Krajny šwojast kšehesjizjanskich štaršchich' je šwoje dotalne „šdžějenje", kotrež šwojim šobuštaraw ščželešche, do pošradneho čžakopiža, pšchetworil, kotryž dyrbi měžacžuje wukhadžecž pod mjenom: „Die christliche Schule". Tutón nowy čžakopiž čže potajškim wšchemu šlužicž, ščtótž kšehesjizjanski šchulu roštura. Přěni šejšiwš je wušchot a ma wobšchěrneho wopšchijecža. Šodawa so tam wšcho, ščtótž majš wjedžecž wo „radže štaršchich", wo wólbach do nich atd. Ščajacž móžeiche šebi tutón našchacžnik pola: Geschäftsstelle des Landesverbandes der christliche Elternvereine Sachsen, Dresden-A., Ferdinand-Str. 19, II. (Postschek-Konto Dresden 22063.)

400 lětny jubilej.

Džen 1. julija bě, kaž šmy to tež tu čžitali, wošebity jubilejny džěni. 1. julija 1523 bušchaj mnichaj Augustinoweho rjada — i kotrehož tež našch reformator Luther žam bě — Jan Šich a Heinrich Boč w Brüsselu na šchěžepowžu špalenaj, dokelž so nočžyšchaj wotřez ewangeliškej wěrnocžži, kotruž běšchaj we ewangelišchach, w bibliji, namakaloj, jako bě tež jimaj Luther wocžija to wotewřil. Běšchaj to přěnej martrarjaj ewangeliškeje kěry. Šida romškeje inkwišizije, romškich šudow ša lezarjow, a jesuitow je po tym hiščeže tať někotrym wušnawariant ewangeliškeje wěry martraršku šnjercž pšchihotowala. Tutón šrudžazy podawš pať je byl ša Luthera i nastorkom, so je tamnymaj martrarjomaj špěwal šwoj přěni šhěrlušch, kotryž my wot njeho mamy. Šeho přěnja štučšla ma so tať:

„Ein neues Lied wir heben an,
des walt Gott, unser Herr,
zu singen, was Gott hat getan
zu seinem Lob und Ehre.
zu Brüssel, in dem Niederland
wohl durch zwei junge Knaben
hat er sein Wundermacht bekannt,
die er mit seinen Gaben
so reichlich hat gezieret."

Zať šajběhnymšchi špěwa Luther 12 tajšich štučšlow a i ni mi šwoj přěni šhěrlušch a šajpěwa i tutech tón došhi rynth šhěrlušchow, kotrež je špěwal, haj wjazy hiščeže, šapocža i tym do žyła ewangeliške šhěrlušche špěwacž. Š tym dari won ewangeliškej zyršwi k tym druhim wulškim drohotnym darom, kotrež je jej dať, jedyn nowy drohotny. Šacž do šonža lěta 1523 je drje Luther hiščeže 3 šhěrlušche nam šajpěwal; i lětom 1524 bě jich hižo 24. Mješ tym, so přěnje šhěrlušche jako lecžaze šopjenka pšchindžechu, buchu te pošdžišche hromadžene a jako špěwarške wudate. Přěnje ewangeliške špěwarške buchu 1524 wudate a wopšchijachu 8 šhěrlušchow; i tutech běchu 4 wot Luthera. Šo žyła je jich Luther na 37 šhěrlušchow špěwal. — Zať budžetej lěče 1923 a 1924 šašo jubilejnej lěče ša ewangelišku zyrkej. Šopomnitej naž na to, kať nam pšched 400 lětami Bóh Šujes i reformatorom tež šhěrlušcheryja dari a pšches tuteho špěwarške knihi, kotrež su tola tať někotremu ewangeliškemu kšehesjizjanej byše hižo kniha

twulkeho zohnowanja. Sčtož kwoje spěwańske snaje a sčtož je w nich domach, tón so tež we wšchěch czařach s tutej knihu domoj namaka, t. r., tón namaka so pschego jaho na pucz k Bohu Wótzej a tak tam dom, hdžež cźlowjeska duřcha pschego, we wšchěch czařach, namaka runje to, sčtož potřeba, njech je to rada cbo tróřcht abo pořhlnjenje.

Czař hnady.

Hrěch je ludži słaženje.

Sčtož pał Božu wolu cźini, tón wořtanje wěcźnje.

Słóř: Sčtož Bohu wjerschnemu so poda.

Czař hnady Božej' k lónzej khwata!
Chzeřch ty tež junu wonkach stacz?
Du mudri nuts do Božoh' raja,
Tam wěcźnu sboźnośc wuźiwacz!
To wopomiu derje, cźlowjecze:

Ssmět sańdže, smjercz, řud, wěcźnośc dze!

Czař hnady Božej' k lónzej khwata!
Sčto Bože kłowo wuczi nař?
Nař sboźnych cźini Boža hnada!
Bóh s nami je! W nim je nařch czař!
Tež w Ssynu Božim wřchitko mařch,
Sčtož czařnje, wěcźnje potrebacř!

Czař hnady Božej' k lónzej khwata!
To widźimy dzeń kóždy sař'
Bóh řam to řiwjenje wřchěm dawa,
W jeho ruzy je nařch czař!
My pschindźemy a dźemy sař'
W řwěcze krotki je nařch czař.

Czař hnady Božej' k lónzej khwata!
Tu ludžo wřchelko řiwi řu,
Czi jeni bohaczi řu jara,
Czi druřy maja řhudobu —
Bóh řohnowanje wudźěla,
Tu mjenje, tam pał wjele da.

Czař hnady Božej' k lónzej khwata!
Kał wřchelako je we řwěcze,
Kał wjele bohactwa Bóh dawa,
So s hromadami wřchego je,
Pał je sař' tuta řhudoba
A njesnjeřliwa drořota. —

Czař hnady Božej' k lónzej khwata!
Sčto řty lud w řwěcze řworak je —
Je naczińik tu hory hrěcha
Pucz bjesbóžnych pschěz' dale dže,
Wón nima ředźbu řwědomnja —
Duž pschindu Bože řhořtanja!

Czař hnady Božej' k lónzej khwata!
Czeřcz řwoju Bóh řej njeda wřacz!
Wřcho pónđže hač do řwojoh' czařa! —
Bóh prawu mřdu b'dže kóždou' dacz!
Tu cźlowjeř nima rořkacacz!
Ma jenož Bohu pořluchacz!

Czař hnady Božej' k lónzej khwata!
Chzeřch s pokutu řo hiřcheže dlicz?
Sly nima męřtna pola Bóha,
Wón budže dnrbczcz s cźertom hič
Do řatamanřtwa wěcźneho,
Tam męřa nima řaneho. —

Czař hnady Božej' k lónzej khwata,
Nařch dzeń řo bliži k wjecźoru —

Nam, Božo, pomhaj twoja hnada
Něř — we řmjerczi — na řudnym dnju.
Wřches řwojoh' Ssyna Řhryřtuřa
Wjedź řwój lud nuts do řiwjenja!

S. W.

S bliska a s daloka.

S Braunschweigiske řo pilne, řo řu tam na řchulach ho-
dźiny řa řtenographiju abo ryřtopiř postajili. Czař řa tute roř-
wucźowanja pał řu psches to dořhli, řo řu s dořalných hodźinom
wřschmórnnyli jemu hodźinu řa piřanje a jemu řa — naboźim. —
Sa to řu tam woni tež w Braunschweigiskej, kaž řur nny řa po-
dobne wězy w Sakskej.

S kraja. Drje w řanym lěcze njesřmny dzeń wote dnja we
nowinach cźitali, řo řu řo pschi řupanju we wodže řepili, kaž něř-
kołe wot tych dnjow řeni, hač je nam řlóneczko po dořhim de-
řchczowym czařu řařwěcziło. A to njechu jenož mřodži a dźečzi,
kotiř řo pschi řupanju řepichu, ale tež doroseřem a hižo we wy-
řofich lětach. To wřcho pał je řhutne pomitanje, řo wřchitzy,
řiz řo řumpacz dźeja, řwojeho řiwjenja hładaja, wořebje pał,
hdž řo w řěřach abo řkalnych dźěřach řumpaja. Wřchedy wřchěm
njech ničtón řam řa řo řumpacz njeńdže ale pschego w řowař-
řtwje. A řtanje-li řo něřchto wopacźneho, potom s wobřladawo-
řežu a je řwěru na pomoz! Řóžda powjeřež wo řařkej nahlej
řmjerczi pał njech nař dopomni, kał bliska nam řtanje je a řo
njewěmny, hač dženřa nam hižo njepřichwoła: „Bóh řabu!“

Wistowanje.

Ss. w M. řa 9. p. Tr. —

M. w Ba. řa 10. p. Tr. —

Brusřim Sserbam. Wřchego jaho řo dźiwaja, řo w „Bom-
haj Bóh“ řu tak malo pschinořchrow s pruisřich Łuźizow — a dži-
waja řo to s polnym prawom! „Sserbske Nowiny“ piřchu we
řym, řo je tam wřchudžom nowe řerbske řibanje. Tuž chzemy
tola dale bóle tež w řym, řchtož je naboźne, hromadu řo řibacz a
dźěřacz, chzemy řo tež bóle řwojacacz psches naboźne řwojastki a řa-
kožicz wřcho druře řibanje na naboźne; bjes tuteřo tola ničžo
njeje a njewobřeji je řohnowanjom k řohnowanju. A „Bomhaj
Bóh“, nařche naboźne řopjeńko, kotrež řo w Sakskej kaž tež we
Brusřkej hižo po wjele řach cźita, chze a móže tutón řwojastk a wo-
džeř bjež w naboźnym řerbsřim řkufowanju, ale wřchak, řařkich
dnrbi řo řich namakacz tu a tam, kotiř chzyli a mohli řkufo-
wacz njes wřchěmi worřchřtami luda, wořebje pał njes duchow-
nymni! Tuž tež na tutym polu — tola řawěcze niz tom naj-
hubjeńřchim! — do pilneho dźěřa a řwěřneho řkufowanja. Bohu
k czeřeři, Sserbam pał k řpomozenju! Redaktor.

Biblija — czař — cźlowjeř.

31. tydźeń, wot 29. julija hač do 4. augusta.

29. Dźerwjata njeđžela po Sswj. Trojizny: řap. řk. 9, 1—9 —
řh. 220 — Łuf. 23, 1—25.

30. pónđžela: řp. 104 — řh. 16 — Łuf. 23, 26—38.

31. wutora: řp. 105 — řh. 318 — Łuf. 23, 39—56.

1. řrieda: řp. 106 — řh. 320 — Łuf. 24, 1—12.

2. řchwěřtk: řp. 107 — řh. 321 — Łuf. 24, 13—35.

3. řjatk: řp. 108 — řh. 323 — Łuf. 24, 36—49.

4. řobota: řp. 109 — řh. 414 — Łuf. 24, 50—53.

Wistowanje.

Samolwity ředaktor: řarač W y r g a c z w Řofaczizach.
Cziřchcz Ssmolerjeř kniřicziřchczęřnje a řniřańnje,
řap. druřřtvo s wobmj. rukowanjom w Budyřchinsje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócny
Nápoj mócný
Lubosó ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosó da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh ói khmana
Žiwnosó je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

• Sserbiske njedželske lopjeno. •

W Budyschinje, 29. julija 1923.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihicizšcjetni a płaczi šchtwórtlětnje 200.— hr.

9. njedžela po šwj. Trojizy.

Sap. st. 9, 1—9.

Šy ty wobroczeny?

Hacž móžesč džeń a hodžinu šwojeho wobroczenja mjenowacž, njeje najwažnišče. Pawoł drje to móžesče. Pola Damastona to bě, kaž dženša s Božeho šłowa šlyšimy, dha bu pscheczel a wušnawač Jesuškowy, a radzičzel a wuczet křesćijanow. A šnadž móžesč tež ty prajicž: na mojim šhoroložu, pschi rowach šromnych štaršich a lubnych pscheczelow, pschi rošrěčžowanju s šromnym čłowjetom, pschi šlyščenju přědowanja buch wobroczeny. Dha šym Jesuška namakał a wón mje. Ale njeh temu je kaž chze, najwažnišče tola je, šo šy wobroczeny a nětk w Jesušku šbožowny čłowjet, kiž je wšcho namakał, šchtož ša čašne a wěčne žiwjenje trjeba. Šal jo mnu nětk rjeknjesch: „w Jesušku šym Šbóžnika namakał, kiž drje je mi mój hrěch šjewił ale tež šwoju lubojčž, s kotrejž je mi hnadu dobył k wodacžu hrěchow. Měr s Bohom byšli w mojej wutrobje a šbóžneho wumrjecja šym wěšty. We Jesušku šym pscheczela namakał, kiž mje trošchtuje we wšchej žalosczi a mi pschezo šašo praji, šo Bóh mje lubo ma we wščem, kaž šcžele, a jeno myšle měra ma, njeh dawta abo wošmie, njeh šchwika abo žohnuje, šo tych šwojich njewopuschczi, šo modlitwy wušlyšchi, hdyž je tež

nusa wulka, šo drje tych šwojich ponižuje, ale tež šašo pomyščuje, pscheczela kiž mje k wšchemu dobremu wodži, šo ja moje žiwjenje wjedu se žohnowanjom ša Boha, tych mojich a druhich, hdyž Bože šłowo rady šlyšchu a šym šwěrný, džakomny, šmilny, lubosčitny, šprawný, měrný. W Jesušku šym pomocnika namakał, kiž je mi w špytowanjach šlišto, šo nješapadnju do šłóšcžow a druhich šchłódných šłóšctow a žadoscžow, ale šo šym pschezo šwěrníšchi we wušnacžu mojeje wěry, pschezo wěščišchi na pucžu šboža, pschezo dowěrníšchi we wšchěch nušach, pschezo špokojnišchi we wšchěch žadanjach. Šaj, w Jesušku šym wšcho namakał. Šchtož njeje šwět mi ženje dacž mohł, po čzimž moja wutroba šebi žadašče, to šym w nim namakał.“ W tajkim šbožu dženša wšchitim pschimołamy, kiž šebi žadaju měr, wješele, wotpočinič, pošlušnosčž, špokojnosčž, šbožnosčž: „pschindžcže k Jesušej. W nim šu šchazy, kotrejž wšchitim dawta, kiž do njeho wěrja, jeho lubuja a jemu šlužja.“ Ššlyšcže našch hłóš, přjedy hacž je pschepošdže. O kajta je to šrudoba, šchtož nima žaneho šbóžnika; šchtož bjes pschihota je šwěta dže, hdyž jemu šmjertna nóz šo pschibližuje. Ššlyšcže Jesuškowy hłóš, kiž šaklineži do wšchěch šłóšcžow, do wšcheje njewěry „čžehodla pschescžehacže mje?“ Wobrocžcže šo, budžcže teho šnjesa Jesuška. W nim je jeno šbože ša naš. W nim je jeno pomoc ša našch lud, wam a nam šo štanje, po tym kaž wěricž budžemy. W Jesušku byčž a na Bosy

lóscht męcz a šo njedacž prjecž hnučž, to czini nam k šbóžnosczži wjeseły pucž. Hamjen.

Žně.

Nutje da-l' Boh, š bčhym ranjom
Chzemy šašž na hori,
Kruwat noby š pokhwatanjom
Khlódne žórlo, patofi;
Bóh chžyl cžaf žohnowacž
A klóncžne wjedro dacž.

Haj što krócž stote kczěje šbože,
A koša brincži š wjesełom,
Khléb radženy kracž budža nože,
Hdžž pschihadža Bóh se klóncžom,
So kuchi klób a hromadka
Eso do powrjesčka sawjasa.

Tehdy rad šo wěnzž wija,
Kosschěrja šo wutroba,
Cžěka staroscž, rany žija,
Wjesele dže do dwora.

Alle hdžž šo wodny lija
S mrócžnych, plownych njebjekow,
Sorno rosčže, stwjelza huija:
Tehdy dže cžaf drohotow.

Tehdy khudži šapłakaju,
Blědy hlób do kraja dže,
Lichownizy póžeraju
Pót a kubło bratrowške.

Ssrjedž bojosčže a nadžijenja
Khlód žiwjenja šo pschewima,
Ssrjedž wotbhytka a pschisporjenja
Tu spróžny pucž tež rólnik ma
A dyrbi sežerpny docžalacž
Eswój džěl, kž njebjó chže jom' dacž.

H. Zejler.

Sserbška žyrfej w Amerizy.

Pod tutym napiskom podachmy loni w tšoch cžibłach novembra něšto wo Sserbach w Amerizy, š wobrasom šerbškeje žyrkwe w Texašu, kotryž bě nam k. stud. rada Ota Wicžas-Stollbergski pscheczelnitwje wobstaral. Wuprajichmy tam tež tu próstwu wo dalsche powjesčže wo wucžehnjenu Sserbow do Ameriki a wo Sserbach w Amerizy. Po wschém šdacžu tu w domišnje nichtón telko šajima ša Sserkow a ša tute po-šedženja njeměšče, — wěšo mjes tymi, kotsiž wo tymi wje-šdžachu, a tajž tu tola tež hiščeže šu! — šo by nam šcho šdžěl. Dženka nětk pschindže nam list š Ameriki do rukow, kotryž šo š tutej wěžu šaběra a na tamne nastawki džiwa. Š dobom špóšnavamy š lista, šo tam w Amerizy wjaz hacž jedyn Sserb „Bomhaj Bóh“ a „Sserbške Nowiny“ cžita. Tole naš wšebje šwěšeli, hdžž je tola tu w Sserbach Sserbow dosčž we wschěch woršchtach, kotsiž ani „Bomhaj Bóh“ ani „Sserbške Nowiny“ njeczitaja. A tola chže našche mjedželške kopjenko runje nětkle w tutym cžaju, kotryž je polny niz jeno hospodarškeho a politiškeho wojowanja ale tež nabožneho, kulturneho,

narodneho, wschém šobu k pomozžy a k pokhlajenju škutkowacž. Šsnadž šajim našchich šerbškich bratrow w Amerizy jich, — jeli šo tute ryncžki jim někaš k woczomaj a k wuschomaj pschindu — pohnuje, šo tu pola naš trožku bóle šaběracž se Sserbow šerbškim žiwjenjom a bėdženjom.

Botajkim k nastawkam, loni podatym, pišche nam šerbški pscheczěl š Texaša w Amerizy, podawajo dodawł a porjedženku k temu, šchož bė šo tehdy tu wšjewiko.

„Bė to 23. meje 1854 w Dubach w Pruskej, jako bu njebožicžkemu duchownemu Janej Kilianej wot šastupierjom jeneje wošady, kotruž bėchu ewangeliško-luthersžy kšchesczenjo se wschela-šich měštnow pruskeho a šakškeho kraja wutworili, to pomolanje pschepodate, šo by pschewšak šwajaty předarški hamt w tutej taš nastatej noweje wošadže. Mjena tch tehdy podpishanych šastupierjom bėchu tele: Šhorla Wicžas, Šhorla Teinert, Ernst Adolf Wörba, Jan Gohla, Šhrystopř Kofla, Jan Urban.

Tež šu hiščeže nětkle živi někotři mužšžy a žónške, kotsiž tehdy do tamnych wucžahowarjom kšuschachu. Mój nan bė tež jako džěšo mjes nimi. Wón kaž ja kšuschamaj tež dženkša do tuteje wošady; ja buch tež hiščeže wot njebožicžkeho duchowneho Kiliana wuschčeny. Čži, kotsiž šu hiščeže živi, šu wschě wobczěžnosčže a bėdy šobu pscheczerpili a šnješli.

To, šchož bė šebi tuta we Łužizy šhromadžena wošada wotmžšlita, bė, šo wucžehnje do štata Texas w Połnožnej Amerizy a tam koloniju abo šhdlesčžo šaloži. Šěšba psches morjo njebė tehdy, hdžž mějachu hiščeže plachtate łódže knježštwo na morju, taš pschihódna kaž dženkša, hdžž to ša krótkle dny psches ozean dojědžesch.

Sapoczatk septembra 1854 nastajichu šo wucžahowarjo šhromadnje — něhdže 500 wošobow na pucž do Ameriki, a wotjědžechu š Hamburga. Tola pucž njewjědžesch jich runu cžaru wot Hamburga do Ameriki ale překi psches Šendželšku do Liverpoola. Duzy psches Šendželšku nadpadže šholera wucžahowarjom, taš šo jich w Liverpoolu krótko ša šobu 14 wošobow šemrě a potom na jěšbje wot Liverpoola w mórškim pscheliwje mjes Šendželškej a Šrškej hiščeže 22 wošobow. Dolež šholera pschiběrašče, buch wucžahowarjo tš nježele dolšo dla štrowotneho pschepytowanja (Quarantäne) w Šorkhafen pschi iriškim brjošy pola Queenstone šadžerženi; bė to wot 30. sept. hacž do 22. oktobra. Tam šemrě jich hiščeže 30 wošobow na šholeru.

22. oktobra wotjědžechu wucžahowarjo na mulkej plachtatej łódži „Ben Nevis“ š Queenstona. Po wjele wobczěžnosčžach a šhorosčžach dojědžechu 14. dezembra do Galvestona w Texašu. Na wyškim morju bė jich hiščeže 7 wošobow šemrěto; po žylým pucžu bė šebi šmjercž 73 wošobow žadała. To bė cžěški pucž! To bė wjele šrudoby a bėdy! Tu pobrachowasche nan, tam macž; haj w někotrych šwójbach bėšchtaj nan a macž nje-dorosčženym džěčžom wotemrětoj. Šacž runje šłuboko šrudžena, wosta cžrjódka wucžahowarjom tola kruta w doměrje k šobu; tehodša mějachu tež šholeru ša domaphtanje š wyškofa, kotrež dyrbjesche jim k lěpschemu šlužicž. W Galvestonje na kraj wšstupiwšchi cžehnjechu nětko 200 mil daloko do kraja, šo bčhu šo tam šašhdli. Bė to ša wucžahowarjom dobre a k žohnowanju, šo mějachu knjesja duchowneho Kiliana mjes šobu, pschetož pschi telko tšchnosčžach a cžěšnosčžach bė tu wjele trošchta nušneho, a duchowny Kilian je jich š Božeho šłowa rjenje trošchtował. Njebychu-li jeho měli, njebychu drje wjele š nich taš kručži we wěrje wostali; jeho dobroproščenju maja šo wjele džakowacž.

Šaloženje kolonije abo šhdlesččža nacžini jim tež hiščeže wjele próžy a hary; bėchu džě jim tola wobštejnoscžže a rěčž

kraja njesnate. Sdyž běchu skónčuju kraja sa swoje bydlešczo namakali, móžachu hebi skónčuju na to myšlicz, hebi dom a statok twaricz. 17. oktobra 1855 saczeže duchowny Kilian do faršeho domu. Tutón dom služesche na to schtyri lěta dolho wošadže jako zyrkej a schula. Godowniczku 1859 pošwjeczi duchowny Kilian „drjewjanu zyrkej“ — pošdžišču schulu — w herbstej, němstej a jendželstej rěczy sa služenje Bohu.

W přenich lětach wobstejesche wošada jenož se Szerbow a Bože služby motněwachu bo jenož w herbstej rěczy, runje tak tež wošadne shromadziuny. W lěczy 1861 pschisamknychu bo přenje němste stawy k wošadže, a nětk buchu Bože služby w herbstej a němstej rěczy dzeržane. W lěczy 1868 wobstejesche wošada se 128 swojbow s 581 duschmi. Mjes tutymi bě jich 493 Szerbow a 88 Němzow. S tutych Němzow móžesche jich položju hišcže do Szerbow liczicz; pschetož to běchu po rěczy měšchane swojby, w kotryž bě mandželski abo mandželsta herbsteho roda.

Nimo hłowneje wošady Szerbin sastawasche duchowny Kilian duchownje tež hišcže New-Ulm, Austin Co. Texas, Smiř Alp, Fayette Co. Róbers Mill pola Shelby, Austin Co. a Bastrop Co. Texas. Tak dyrbjesche wón 30 hač 40 mil tam a hem s konjom jěhač. Hač do lěta 1868 bě duchowny Kilian tón jeniczi duchowny czisteje ewangelsko-lutherskeje wery w Texahu. Nasmu tuteho lěta 1868 bu Zimmermann wot duchowneho Jana Kiliana Nože Hill, Harris Co. Texas ordinowany a sa duchowneho sapokasany. Kolonija a wošada Szerbin pak rosčesche a pschibwasche tak, so w běhu lět jich s tuteje jeneje wošady niž mjenje hač schěšč nomych wuroščechu.

Schtož to wěruwusnacze tuteje wošady nastupa, je wona czisteho ewangelskeho-lutherskeho wusnacza. Wot spoczatka hem wusnawasche wošada, so wona Bože piřmo jako nam wot Boha słowo po słowje dale a jako lutu wěrnosc pschipsnawa a so budženy hjes wscheje saklužby jenož s hnady psched Bohom psches Jesuša Khrystuša prawi a sbožni.

Jako wošebite poděndženje njech je tu hišcže naspomjene, so bu w lěczy 1867 sakozkny a rózknj kamjen noweje rumneje s kamjenjom natwarjeneje zyrkwe položeny. Twar zyrkwe postupowasche tež potom 1868 a w přenjej položju 1869 sbožownje, tola wot přeczlěta 1869 hač kónz lěta 1870 wotpoczowasche žyle dla njeměrow we wošadže. Gafle 1871 sapoczachu tutón pschetorhnjeny twar spěschnje dale twaricz a dotwarichu jón tež. Njedželu 1. adventa 1871 móžesche bo nowa zyrkej k wulfemu wjebelu žyšeje wošady sa služenje Bohu pošwjeczicz. K pošwjeczenju zyrkwe je duchowny Jan Kilian kherlusch 158 w „Zionskich słobach“ pěšnik; sapocznje bo:

„Sběhnjene steji tu twarjenje,
Dželo s hromadnej spěschnosče!
We tym bo njebudže hospodaricz,
We tym bo njebudže tepicz a waricz,
Wschědnjaza kžěza to njedyrbi bycz,
Wudželicz ma bo tu njebjesta jědž;
Sakramentow potajnistwo
Dyrbi tudny dostawacz bo;
Bože słowo jow knjezicz budže,
Čželnje njech myšle bo wupraja druhdže.
Předowacz ma bo tudny a spěwacz.
Kralestwo Bože bo rospšchěstrěwacz!
So bychu pschichodni widželi,
Kak smy, jich wótzojo, k njebjesam schli,
Dyrbi ta kžěza to mjeno dostacz,
Pschecziwna čžłowškim wustawkam,

So ma lutherska bycz a wostacz,

Podana Božim šwědczenjam!”

Wot lěta 1856 hač 1868 dzeržesche duchowny Jan Kilian tež schulu; potom bě s wučerjom wučer Ernst Seubner hač do lěta 1870; po wotkhadže tuteho pschewsa sašo duchowny Jan Kilian schulu hač do lěta 1872. W tutym lěczy skónči najstatšchi šyn duchowneho Jana Kiliana, wučer G. M. Kilian swoje studije; tutón bu wot wošady pomolany a hišcže w lěczy 1872 sapokasany. (Pofracžowanje.)

Zyrkej a stat.

Ewangelska zyrkej w Thurinskej ma bo podobne horze bēdženje bēdžicz kaž ewangelska zyrkej w Sakskej. Tu hrožesche ji tež wulka pienježna nusa. Zyrkej pak je tam w prawym čžaku sakrocžika a tomu sadžewala, so by pienježna nusa zyrkwi wjetšich schtodowanow nacžinila. Zyrkej wupiša tam počžontku na 50 000 zentnarjow rožki. Te běchu bórny sapišane. Tak bu tam móžno, so duchowni w prawym čžaku swoje dothody dostawaju. Tehorunja bo tam zyrkwine dawki njehódnosčzi hriwny pschiměrja a s kwaitom šberaja. Samóženje wošadow a zyrkwjow ma bo tak wutriebacz a sarjadowacz, so čžabej pschiměrjeny wunosčt pschinješe. Nimo teho wjedže tam zyrkej 3 prožeky pschecziwo statej, a wono je nadžija, so zyrkej tute dobudže. — Tak daloko my w Sakskej nješmny, wošebje schtoduja duchowni psches to, so swoje dothody s džela njedostanu, a psches to, so šu pienjesy, kotrež měšaz abo pollěta pošdžišcho dostanu nimale žyku swoju placžiwoscž šhubile.

Schto wotežku wodžji.

Čšlědowaza podawišna je nashonjenje profesora Drummonda, kotrež je wón něhdy powjedak. Wón běsche pola jeneje knjenje na wopyče, kotrež pohoncž přjedny k towarštwu šdžeržliwoscže šluschesche, ale bě bo hižom někotry čžah swojeho šlubjenja wšdak. Jeho knjeni k Drummondej rjekny: „Tónle muž, mój luby prožeboro, Waš k železnizy powjese; porěcže s nim šłowczto, jeli so móžecze. Wón je hewak dobročziwny čžlowjek, čžyž bo tež radny polěpschicz, ale wón je psche šlabny.“

Mjes tym so nětko jědžeschtaj, profesor sa tym myšlesche, tak móhl bo wo tymle pschednjecze s pohoncžom do rosčecze dacž. Duž bo konjej spłóschischtaj. Pohoncž wotežku frucze dzeržesche a ju s mozu wodžesche. Wós tam a hem lětasche, a profesor kóždy wofomik swrocženje woczakowasche. Na dobo pak tón muž konjom k stejenju pschinjesy a džesche, hebi pót trěwšchi: „To běsche džiwja jěšba. Naju wós móžesche do tyšaz kručow bycz, — potom budžišche tež s Wašchimi pschednosčkami kónz byto!“

„Nó“, rjekny profesor Drummond, „kaf dža to pschidže, so bo nicžo njesta?“

„Daj, hlejče, knježe, dokelž ja wjedžach konjom wodžicz.“

„Nó derje, mój pscheczelo, dža daj mi tebi rucze jenu radu dacž, pschetož tamle hižom mój čžah jědže. Sa šlyšchu, so šy ty šobustaw towarštwu šdžeržliwoscže byt a nješy samohł swoje šlubjenje džeržecž. Tola je nětko moja rada: Pschepodaj wotežku swojeho žiwjenja Knjesej Khrystušej,“ — a s tym profesor s wosa škoczi a do čžaha sastupi.

Tón pohoncž pošdžišcho prajesche, so je jeho tole słowo kaž šlyšt trjedžiko a jenu pucz rosšwětkli. Wot teho dnja je wón pschestał, swoje žiwjenje šam wodžicz, a je wotežku Šbožnikej pschepodał.

Rščižny pucž.

Šwěrnny nan šwojeje šwójby mējesche šo dołhe lēta sa šwoje na rosom šłabe džęczo staracž. Woł lēta do šwojeje šmjercže bē wono šebi hišcže nohu šłamało. Se wiškej šwěru a lubošču nan šwoje džęczo wothładašche. Šdyž bē cžęło do rowa položene, prajesche duży i pšchemodženja dobry pšhecžel nanej, šo drje móže tola šo šbožowny cžucz, šo je Wóh jemu šłoncžnje tónle cžęžki domjazny šchiž wotemšak. „To runje niz“, praji rosomny muž, „tónle stary šchiž móžach derje nošucž, bēch jemu šwulnył, a ženje mi njebēšche pšche jara cžęžki. Šacž to i nowym tał budže, njewēm. Pšchetož hdyž je jedyn šchiž precž, pšchińdže tón Rnjēs bórny i nowym. Šinał wišak na šwęcze njeje.“ Tónle muž mējesche prawje: „Šinał wišak na šwęcze njeje.“ Šadny drugi pucž do njeješ njewjedže hacž šchižny pucž.

Š bliska a i daloka.

„Šerbšta předaršta konferenca“ bē šo pónđželu, 23. julija, dopołdnja w 10 hodž. w Šerbškim Domje i šwojemu lētnjemu pošedženju šesčła. Šo bē šo tu džęła doščę sa nju nakopiko, dopołasche to, šo šo njebē, hdyž šo w 2 hodž. rošęńdže, wišcho pšchedžęlacž mohło. Mimo šnadnišchich a mjeišchich džęłow šu to wulke, wulžy wažne, kotrež šu nētkle nušny nadawł konferenzy, a to niz jeno jeje ale wišchē Šerbow. Wušbēhnjemy tu wošebje: šerbške špěwarške a šwjast šerbšto nēmškich wošadow. — Šerbške špěwarške šu nimale wišchē rošpšchedate, a tuž je najwjetšči cžak, šo šo nowe sa cžišchēž pšchihotuja, i kotrymž by cžišchēžętnja najradšcho našymu hižo šapočęła. Džęłato je wišak šo hižo sa nowy cžišchēž, ale niz doščę špěšchnje a dokładnje; dołho lētnje a šwěrne džęło w tutym je pał dokłanjak pšchedy-pšchedewšchēm kn. šarač Krygat, kotrehož wucžęłki dyrbja šobu se šałožłom nowych špěwarškich byčž. Rnjēs šarač Mjētwā poda na pobocznu Šetlicžansku konferenču, do kotrejež šu Šetlicžy, Bufezy a Rošacžizy šjednocžene, rošprawy wo šakadach, po kotrychž mēle šo našche nēcžišche špěwarške pšchehladačž a nowe šhērłušche, kotrychž mamy tola rjanu šyku, wušwolecž. Ša šchthri njedžele dyrbi šo konferenca šašo šeičž i šhromadnemu džęłu w špěwarškich, ša kotrež ma šo kóždy pšchihotowacž hacž do položny špěwarškich. Džen a cžak tuteje konferenzy wošjewi kn. pšchedyda šarač Domaščka hišcže. Wón šam kaž druhy a Šetlicžanska poboczna konferenca pšchewšachu pšchihotowanške džęło ša to. Přjedy hacž pał šu špěwarške ša cžišchēž hotowe, chže to hišcže wjele; tež druhy i našchich Šerbow, kotřiž šo i tutej wēzu šabęrgju a šabęracž dyrbja, budža šo hišcže šwołacž. — Wo dalšchim džęle ša našche njedželške šopjenko „Šomhaj Wóh“ šo tohorunja jednašche, dokelž pał nočžyšche i žanemu druhemu šarjadowanju tuteho praščenja dōncž, pšchewšak dołalny šetaktor džęło hacž i pšchihodnjej konferenzy i tym wumēnjenjom, šo hacž tam wišchitzy cži, kiž maja přędowanje šapōšlacž — ale pał tež druhy — šapōščęlu druge wudžęłki a nastawki a šo šo na pšchihodnjej konferenzy wišchitzy ša tajke porjadne džęło šwjasaša. — Draždžanske hłowne miššionške towarštwo šwjecži šwój hłowny šwjedžen lētkā w Budyšchinje a to 16. a 17. septembra. Pšchi tym šo tež šerbške Wože šlužby wotmēja, a to 16. septembra dopołdnja 10. hodž. šerbški džęcžifemšch a popołdnju w 3 hodž. šerbška šwjedženška Woža šlužba w Michalškej žyrłwi, šwjedženške přędowanje je pšchewšak kn. šarač Š. Mrošak-Šetlicžanski. Nēmške šwjedženške přędowanje šmēja w Šętrovškej žyrłwi popołdnju 5 hodž. i krajny biskop Šhmels. Dalšcheho wo tutym šwjedženju šo pošđžišcho wošjewi. — Šso rošręcžawšchi wo tym a druhim wažnym i wošadneho žiwjenja, kaž wo pšchenajęczu ležomnoščow, wo nabožinje a šchuli, wo wobštaranju wina ša Wože wotłasanje a

druhym, wo cžimž šnadž šo tu hišcže to a tamne doda, šłoncži konferenca šwoje džęło.

Š Heissenškeje šo pšche, šo šebi tam wišch-lake wošady drohoty dla na to myšla, je šwonjenjom a i pšchewšwanjom ke šłanjanju pšchęstacž, t. r. je šwonjenjom rano, popołdny, wječor, kaž my šo tež mamy. Tola Heissenški konšistorium napomina wišchēch žyrłwinych šastupjerjow, šo bychu tomu šadžęwali; šu džę tola wošady je šwojimi i džęla wulłimi pjenježnymy woporami ša nowe šwony wobšwęcžili, šo je runje šwonjenje nēšchto, šchtož nočžedža parowacž ani we wišchēdnym ani w njedželškim žiwjenju; tuž chžyli šo wišchitzy wo to staracž, šo by šo to nabožno-žyrłwinške a to wošadne domjazne šacžuwanje a žiwjenje wožwajało pšches štare lube šwonjenje i modlenju. — Njebychmy wjedželi, šchto by to pola naž w Šakškej šinał bylo, šo móhli a šmēli my tuto wišchēdne šwonjenje špšchęžicž. Wošpyty i temu, šo by šo i nint šastalo pjenježnych wudawłow dla, šu tu. Tuž hladašny, šo šo šakłowamy pšches tutōn cžak, w kotrymž je nam wono šobu najbōle nušne a trēbne ša lępšchi cžak!

Wišowanje.

Rnjēja duchowni a wišchitzy, kiž to šewal ša našche šopjenko šobupšajaja, šu prošeni, šo bychu dopišy, jeli-šo je redaktor ščęlu, tał wotpōšłali, šo šu tute pónđželu přjedy pola redaktora. Dopišy, kotrež šo hnydom do cžišchēžętnje ščęlu, maja tam do šrjedy byčž. Pšchi tym wišchēm šo njech nješabudže, šo nimamy wjazny pōštowe wobštejnoščę mērneho cžaka ale šinašche. Šōst ša Rošacžizy je wot julija šem tež Wōšborč a dopišy pšchihadžeja pornjo přjedy pošđžišcho. Prošymy najnałęžnišcho, šo by šo to wobšędžbowato, šo njeby šo wudacže šopjenka njelubje šakombžiko. Redaktor. (Roštik, Pošt Weišenberg Ša.)

Šłowjanštemu pšchęžęlej: Ša pšchęžęlne šłowa a nadobny dar ša našche šopjenko tež tu šjawnny a šprawny džak. Njeje nam to jenož materielna, pjenježna pomož ša našche džęło a přęzowanje, ale tež duchowne, šnutščne wōšchewjenje, hdyž — kaž dyl a dyl je Šerbow šamych — i dala a tola i bliska došlawamy tajkich pošyłkow. Šwēdęži nam to tola ša to, šo nješkmny šami a podarmo w džęle a přęzowanju ša našche Šerbštwo a ša twarjenje Wožeho kraleštwā mješ Šerbami. Šo by jich tyč, kiž šobudžęłaja a škutłuja džen a wjazny bylo, wošebje tež mješ Šerbami šamymi! Wěrnno je, šo nušu cžerpimy pod pjenježnej hubjenoscžu a šo je kōžda tajka pomož nam witana. Wěrnno pał tež, šo šmy pšchęzo šašo pomožy namakali. Šastacž i tutym džęłom, w kotrymž našche njedželške šopjenko šteji, nješkmny, budželi to džęło ša Wože kraleštwo mješ nami šastacž, potom tež našche byčže. Pšchod tym šwarnuj tež naž Wóh a pōdž luboščę we wutrobach, luboščę ke kraleštwu Šešuša Šhryštuša a luboščę i narodej. Redaktor.

M. w B. ša 10. p. Tr.

Š. w R. ša 11. p. Tr.

Biblija — cžak — cžłowjek.

W. tydžen, wot 5. hacž do 11. augusta.

5. Džękata njedžęla po Šwj. Trojizy: Šap. š. 9, 10—22 š. 133 — Š. 116.
6. pónđžęla: Łuk. 19, 41—48 — š. 207 — Š. 111.
7. wutora: Rōm. 2, 1—11 — š. 216 — Š. 112.
8. šrjeda: Šr. š. 3, 37—40 — š. 225 — Š. 113.
9. šchtwōrtł: Łuk. 13, 31—35 — š. 513 — Š. 114.
10. pjatk: Rōm. 11, 25—32 — š. 4 — Š. 115.
11. šobota: Łuk. 18, 9—14 — š. 208 — Š. 116.

Šamolwity redaktor: šarač W y r g a c ž w Rošacžizach. Cžišchēž Šmolęrjež knihicžišchęžętnje a knihačnje, šap. družštwo i wobmj. rukowanjom w Budyšchinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mójny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njobjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew te. P.

Šerbske njedželske lopjeno.

W Budyschinje, 5. augusta 1923.

Wudawa so kóždy kobotu w Šmolerjez knihciziscejzerni a płaczi šchwórtlětnje 200.— hr.

10. njedžela po swj. Trojizy.

Zapowěšt. skutki 9, 10—22.

Zapowěštak Pawoł w 2. lišće na Korinthijskich pišće: Jeli ščo to Šhrystužbu, tón je nowe stwojenje; to stare je so minyło, hlaj, wschitko je so nowe sežinilo. A ichtož wón pišće, je wón sam na sebi šhonil. Na zlym šwěće žane wjetšje přeměnenje njeje, hač hdyž ščo se šwěta do Šhrysta přechědže. Niž maše přeměnenje by so stalo, hdy by kral prošče- rja sa šwoje džěčo přichwěsał. Wschelake by w jeho žiwjenju we přichodže hinašče bylo. Drašta a rěč, wobšhad a sadžerjenje by so sa krotki čaš přeměnilo. Bóh tajšeho čłowjeka wjazy snali njebhymy. By pať ty jemu do wutrobny nuz pohladał, dha by wón we wulkim a zlym hišćeže tón samy byl. Na kóždy pad by wutroba poslednje bylo, ichtož by kralowike wasch- nje přichwěsało. Naš Bóh, hdyž chze čłowjeka přeměnić, runje s wutrobu sapočnje. Za dyrbi, so wobnowić. W nej dyrbi so stare minyć, so by nowe knježilo. Čělny čłowjek wschudžom s rěku plawa. Šdžež jeho čělnje waschne, tam wón šobu dže. Wobnowjeny čłowjek šwoje myšle s njeju horje štoži. Boži duch jeho wodži. Wot jenišich kublow, čłowščeje čěseže, šwětneho wjěhela wón šwoje wóžka wot- wobroczi a pyta, ichtož horjeka je, hdyž Šhrystuž bydlí. To je so na Paulu s Toršena dopjelnilo. W přěních šchuczkach D. sta- wa zapowěštolskich skutkow so nam powjeda, kať je Bóh s mój- nej ruku jeho dotalne žiwjenje šastajil a teho hordeho sam- praweho muža s sem porašil, jeho w njewěstosći njewostajiw- šči, wot koho to wschitko wukhadža: Ja šym Ješuš, kotrehož ty

pšesčěhalsch. Dženša my widzimy, kať so je Saula nowe ži- wjenje won wudobrywa a s mozy pšchudže.

Na čim pšnajemy, s je so w Saulu stare minyło a wschitko so nowe sežinilo?

Hlaj, wón so modli, wón wěri, wón šwědeži.

Wón so modli. Tsi krotke šlowa ale ščo nam wone po- wjedaja! Šajke myšle šu drje pšes Saulowu wutrobu šče, po tym, so je wón pšed Damastonom w prošče ležal! Moje žyłe dotalne žiwjenje žyłe wopacžne, žyłe kničomne. Bohu šebi myšlach šlužicž a pšecžitwo njemu tola wojowach; sa šwětkom pytach, a tola w nozy šhodžach; w šlepoczi so wo Božu čěseč šurowjach, ale mēra tola njenamašach. Wschitko šwoje hu- bještwo wón wupraji w modlitwje. Tsi dny a tsi nozy je wón tať se šdychowanjom a škorženjom šwoju wutrobu pšed šwo- jim šnjšom wukšpał.

Wšěče je wón hižom jako džěčo na macžěnym klinje šwo- jej ruzy s modlitwi štylowal. Ale wón je bjes farisejskich šchol a je so tam praweje, wěrneje modlitwy šdal. Niž tať kať wjele šchěsečanow našeho čaša, kotrymž najpředy šchěžeža s Bo- žemu woltarjei šarolče, potom šchěžeža do Božeho doma a kotřiz napošled tež žadyn Wóčženajšch wjazy nješpěwaja; rě, jako šwěrný Šraelski modlesche so wón tsi krotč sa džěń. Ale bēšče to woprawdže modlenje, pšed Boha šupicž po pšchikadže tam- neho farisejskeho, kotryž do templa pšichšedšči džěšče: „Ja so tebi džakuju, Božo, so ja nješym jako čzi drusy ludžo“? Š modlenju prawa ponižnosč šlušča, kať ju Abraham mēšesche: „Ja šym so šhroblit rěčecž s tym šnjšom, hač runje šym se- mja a popjel.“ A šašo je wěrne modlenje njemóžne bjes pó-

snacža kameje kwojeje khudoby, klaboscze a potrebnoscze. S taj-
teho spósnacža hable tamne modlenje k temu bohatemu Anjesej
wuroscze, kotryž w polnej měrje wobkedži, sčtož trebamny a tam-
na wutrobna džakownocž tež sa najmjeńšchi jeho darow, s ko-
trymž wón zohnuje. A k temu chyzsche tón Anjes Saula do-
wjesč; k temu wón jeho porašy a poniži — niz podarmo.
Wšchetož posłuchaj, kať so tamny kšepny modleť w Damaskusu
k swojemu Bohu woła: „Božo, budž mi hnadny po twojej wul-
kei kmiłnosći. Na tebi kamyň kym ja šhrěschil a šle psched tobu
cziniť. Stwoť we mni, Božo, czistu wutrobu a daj mi noweho
wěsteho ducha. Njesacžijni mje wot twojeho woblicža a njetwmi
twojeho kwjateho ducha wote mnje. Wšchetož ja chzu pschestupje-
rjow twoje pucze wuczicž, so so hrěschizy k tebi wobrocža. Wu-
mož mje wot krawawnych winow, Božo, kiž ty mój Bóh a šbóž-
nik by!“ Tak woła pokutna wutroba a jej je wukšych-nje
wěste. „A je widzil na widzenju muža s mjenom Ananiasa,
so wón k njemu nuts dže a ruky na njeho kladže, so by sažo
widzil.“ Dha Saul pytny: moje wołanje njeje podarmo, tón
Anjes mi je kwojeje kwjatnyh pomoz pósczele. A hdyž tež
Ananias na měscze njepšchindže, Saulej bē přjedža w czěmno-
scži jasne kwětko šeskhadžalo.

Praj, móže tež wo tebi rěčacž: „Slaj, wón so modli“? Ach,
wo wjele, kiž maja mjeno kšcheczanow, placzi: wón hani, wón
kwari, wón kzi, wón so pschikłodža — hdyž pať so psches Božu
hnadu człowika wutroba pscheměni, tam człowjeť w prošce lžo
woła: „Wótcze, ja kym šhrěschil w njebjekach a pschod tobu“,
a Boži jandželjo wyskaja: Slaj, wón so modli!

Šich wjele wschať mēni, so so modla; woni kwojej ruzy
štytnu a tola žaneho wjekela k modlenju nimaja. Šich modle-
nje je podarmo; jim pobrachuje nutnosč wutrobny, šnutska
wěrnoscž, duch modlitwy. Jenož kwjaty duch móže hrěschnu wu-
trobu pscheměnicž a mowu wutrobu k temu dowjesč, so wona
s wjekeloscžu woła: Abba, luby Wótcze. Njepytnejch ty, kať wón
tež na twojej wutrobje džěla?

W ó n w ě r i. Zyle hinať bēšche kēbi Saul wschitko mykšil,
hacž nětko pschindže. Wokadu šahubicž bēšche jeho wotpohlad
a nětko kme wón wokadžinu luboscž a klužbu šhonicž. „Luby
bratšje Saulo“, kať Ananias šapocznje. Czista luboscž s tutych
kłowow rěči. Wopomni: jako pschescžehar bēšche Saul pschischol,
a jako pscheczel a bratr bu wón witany. Žane porokowanje
njeje klyšecž. To bēchu žehliwe wuhla, pod kotrymž so Sau-
lowa twrjeda wutroba smjehči.

„Tón Anjes je mje póskat“, Ananias dale rěči, „so by ty
jako widzil a se kwjatyň duchom napjelnjeny byl“. Dha Saul
šhoni: Tón kšchizowany je žiwý a je pola tych kwjatyň a jich šchki-
tuje, kať něčtō fernicžku kwojeho wócžka; kwjatyň njepšhecze-
low pať, kiž so pschecžiwu njemu posbēhnu, wón k semi porašy.
W kamyň wokomiku pať tež tón kšchiz na Golgatha w žirnych
barbach psched jeho duchowne wócžko stupi a wot kwojeje žalost-
neje šandženoscže, wot njewinowacže pschelateje krmě kšchecža-
now, wón kwoje wócžko na teho wobrocži, kiž tam na kšchizu
wišy a wón k njemu dowěrjenja dobudže a pschi kēbi rjeknje:
„Tež sa mnje by kwoju krej pschelak, by pschischol, tež mje šbóž-
neho scžinicž, runjež kym ja mjes hrěschnikami přeni. Tak we
Saulowej wutrobje wěra wotzucži a k kwědženju tuteho nweho
šapoczatka padžechu kať šchupijny wot jeho woczow a wón bu
sažo widžazy; a staže a da so kšchecžicž — nětk nowy człowjeť,
kotryž do kwojeho Anjesa wěri!

Wotkach psched wrotami bēšche tón Anjes Saulej jako
šudnik napšhecžiwu šupil, jow w komorzy so wón jemu bliži
jako Šbóžnik, kotryž nam wschitke nasche hrěchi wodawa a sa-

hoji wschitke nasche šhoroscže, kotrež nasche žiwjenje wot štaženja
wumoža a naš kromuja s hnadu a se kmiłnosču. Slaj, kať chze
so tón Anjes tež tebi šjewicž w klowje a w šakramencze. Šdyž
ty jeho tež s czělnymaj woczomaj njewidžicž, šnutsnje chze wón
tebi czim bliže šupicž. Wotew jemu wutrobu, wuskorž jemu
kwoju nusu, štaj kwoje dowěrjenje na njeho, a ty jeho šhonicž
jako pomoznika we wschei twojej nusy. Tež sa tebe je so potom
wschitko nowe scžinilo, dofelž ty do njeho wěricž.

Ja wěrju, tehodla rěču ja. Tak Pawol posdžicžicho psiche,
a po tym wón hižom jow czini. W ó n k w ě d c ž i. „A hnydom
předowasche wón šhrystuša w škulach, so tón je tón kym Boži“.
Kajke špodžiwanje je to w Damaskanje šbudžiko! Tón, kiž kšche-
leczanow pschescžehache, nětk ja šhrystuša wustupuje! Kať bēšche
to pschichčo? Stare bēšche so minylo, wschitko kēšche so nowe
scžinilo. Šsnadny bēšche to šapoczatk, ale hižom w nim bēšche
Saul pošny ducha a mozny; kiž jemu napšhecžiwu rěčachu, dhr-
bjachu škóncžnje psched jeho móžnym kwědženjom šahabjeni
mjescžecž. Zyle hinať hišchecž: bu to posdžicžicho, jako kēšche jeho
tón Anjes do japoschtolskeho šastojnišwa pomokat a wón nětk
psches kraje a mowja czehnjescže jako Anjesowy wulki kwědč, wu-
pokasany niz jenož w kłowach, ale tež w czěrpjenjach.

Tež naš chze tón Anjes ja kwojich kwědčow mēčž. „Njech
so wasche kwětko kwěči mjes ludžimi“, kať je wón w kwojim
předowanju s horu dale prajil, „so bēchu woni wasche dobre
škutki widžili a wascheho Wótza w njebjekach šhwalili“. Wón
kam nam pomhaj, so bēchmy se kwojim žiwjenjom a šho-
dženjom, se kwojim džělom a czěrpjenjom kwědžili: Stare je
so minylo, slaj, wschitko je so nowe scžinilo. Šamjen.

Wysklicžki wo 9. a 10. njedželi po kwj. Trojizy a wo nami.

Šhutna je ta šlawina, kotruž nam 10. njedžela po. Škwj.
Tr. powē, kame pokutne předowanje je to. Jerusalema a ži-
dowskeho luda šahuba, kať woła to hewak k pokucze, kať lētko to
wokēbje, hdyž je kwojim ludom a krajom kmy w tajim hu-
bjeńštwje!

Dženka džekata njedžela! Hacž k nej klineži wot džewja-
teje njedžele kem a psches nju kam klineži dale šlawina toho,
šchtož so psched Damaskonom a w Damaskonje šta. Wobej klu-
šchatej hromadže se kwojimi tekstami wo Damaskonje a wo Jeru-
salemje, wobej stej s nimi wulkej a móžnej wolarzy k pokucze;
jeje wołanje bywa poklynjene psches wscho, šchto je nětkle pola
naš a wokolo naš. Wótrje a šhutinje klineži to: „Bēda, bēda!
Šdyž njepšchindžesch do Damaskona, pschindžesch do Jerusalema!“

Hacž my, hacž naš lud to dorosumi a po tym czini, hacž
wón špósnaje, so jenicžy to ja njeho rěčacž kme: Niz pschecžiwu
šesubej šhrystušej, niz bjes šesuka šhrystuša, ně, i šesukom
šhrystuškum? Hacž so wón nětk wotwobroczi wot wscheho,
šchtož je pschecžiwu Bohu a bjes Boha, šchtož je hrěchne a šle,
a so pschiwobroczi temu, šchtož je dobre, šchtož je bójke, k Bohu
kamemu? Hacž czini to naš lud? Hacž czinisch to — ty,
runje ty?

Ššlych: „Bēda, bēda! Šdyž njepšchindžesch do Damaskona,
pschindžesch do Jerusalema!“ Saulus pschindže do Damaskona,
pschindže psches pokutu a roškacže, psches hnadu a luboscž k wu-
moženju. Židowski lud njepšchindže do Damaskona, njepšchindže
— hacž runje so tež s nim Bóh kať džiwnje šetka kať se Saulom,
na psch. czichi pjatť popoldnju — k pokucze a k roškacžu, a tuž
niz k hnadže a luboscži, ale do šahuby a šnieczenja. — A naš

lud? A my? Sdže to duzy, do Damaskona abo do Jerusalema? Sdže to duzy, t wumóženju abo t sahubje? —

Něšto t 10. njeđeli po Swj. Trojicy.

Je to njeđela, na kotrejž šberamy kollektu sa wifionstwo mjes Židami a ewangelijaziju w flubjenym kraju. Tuž drje budže wšchém witane, něšto wo Židach hewaš a wo Židach we flubjenym kraju do zyla šhonicž, a byrnjež to jenož licžby kyle. Mi šo šda, šo runje tute licžby šwoju wošebitu rěč rěčja nětkle.

Potajim: w dezembri šandženeho lěta bu w Palestininie lud licženy; nalicži šo tam 757 182 wobydlerjow. Mjes tutym je jich na što kóždy ras 10 kšesčjanow, 11 Židow, 79 mohamedanow. Jenož w dwěmaj městomaj maja Židža wjetščinu, mjenujžy w Jerusalemie a w Tiberias. Něhdže 34000 šu potomnižy Abrahama mjes 62 000, kotrejž w Jerusalemie bydla. We Bethlehemje a w Nazareče šu kšesčjenjo i wulkej wjetščinu. W narodnym městacžku našeho Šbóžnika bydli jich 5838 kšesčjanow, 818 mohamedanow a — dwaj židaj. Nazarech ma 7424 wobydlerjow; i tutych šu na 2 kšesčjinje kšesčjienjo, jena mohamedanojo a jenož 53 Židow. W pschitawškim něščje Šoppe bydli jich na 47 000 wobydlerjow, a to 7000 kšesčjanow, 20 000 Židow a 20 000 mohamedanow.

A t tomu pschirunajmy někotre licžby wo Židach hewaš. Po „Židowškim lětnym šapižu 1923“ dyrbi jich na šemi tu šhwilu na 15 400 000 Židow byč. W Šjednoczenych Statach Šotnózneje Ameriki bydli jich 3 900 000, a i tutych šašo bydli jich na 1 750 000 we Wulko-Newhorfu. Tute amerikaške město je potajim najwjetšče židowške město zlyeje šemje. Najwjetšče židowške město Ewropy njeje, kaž šnadž šebi to tón abo tamny myšli, Berlin, ale Waršawa. Tola pornio Wulko-newhorfej je jich tam „jenz“ 300 000 Židow. Mimo Wulko-newhorfa ma Amerika hiščeže na 100 druhich městow, w kotrychž wot 100 000 hač 300 000 Židow šedži.

Sdžž tute licžby zlyeje šemje a tamne i Palestiny pschirunajmy i tym, ščtož šo to pschezo psiche wo tym taš mjenowanym „žioniškim šibanju“ mjes Židami, špóšnajesch, šo to i tutej wězu tola hiščeže pschi wšchém do šwěta trubjenju ščetro šazacž dyrbi. Žionistojo čzedža tola Palestinu ša Židow a tam nowe židowške kralestwo. Ščto šu to te 84 000 Židow w Palestininie mjes tymi 15 400 000 Židami zlyeje šemje! —

Zyrkej a štat.

Pschecžiwjo hlošam šomunistow je šafski šejm pschijaš šakon, kotryž rjaduje došhody duchownych, kotšiz wuškliču, a tohorunja došhody šawostajenych šemrětnych duchownych. Po tutym šakonju pschewošnje štat šlacženje tutych došhodow, a tute — te taš mjenowane pensije — pschirunaja šo štajnje pensijam štatnych šastojnikow. Š tutym šakonjom, ša kotryž tež šjednocženi šozialdemokratojo, kotšiz běchu najšpriedy pschecžiwjo tutomu šarjadowanju, hlošwachu, wuruna i najmjenišča něšto i teje njerunošče a njeprawdy, do kotrejež běchu duchowni a jich pschirunajmy psches došadne wuškadowanje šakonja a prawa psches šafsku wšchnošč a wjetščinu šafšeho šejma pschichli. To pschirunajmy i džakom. Ale hiščeže woštanje něšto, a to niz ničžo mašo, ščtož wurunacž je najwjetšči čžaš: došhody duchownych w šlužbje. Drohota pošlednich dnjow hrošy tu i wulkej usru, haj i katastrofu ša někotry šafski dom, nješchidže-li tu wurunajmy a — nječjinja-li wošady hnydom to šwoje. Wšele n.šhlo šo štacž a móže šo štacž hiščeže, a štanje šo tež hnydom wěšče tam,

hdžež wošadni a zyrkwiške špřidštejicžerstwa w prawej wěryje a lubošči te knješowej zyrkwi šteja a jej šlužba. Štatni šastojnižy, kiž wšchē wulke jenož po milionach licžene něšacžne došhody doštawaju škorža, šo je to psche mašo a žadaju wjazy a doštawaju wjazy. Šaš móže to potom šwójba, kotraž džekaty džel tutych došhodow lědy doštawja, tutu drohotu, kotraž je dženi wote dnja wjetšča, pschenješč a niz ščhodowacž taš abo hinaš! Doniž štat šo šapjera, to zlye wurunajmy — něšto wšchaf šo štawja — pschewješč, dyrbi zyrkej a wošada to čžinicz, hdyž niz ničžeho druhého dla, dha tehodla, šo šo mjenuje: kšesčjanška wošada a kšesčjanška zyrkej! — — —

Pschezo šašo i nowa pošajuje šo na to, šo šu towašstwa kšesčjanškich štaršchich w kóždej škulškej gmejnje ušnje a šo maja wšchudžom šebi žadacž pschezo šašo kšesčjanšku ščulu a protestowacž pschecžiwjo šwjedženju wšchého druhého, ščtož njeje kšesčjanška ščula. Šraji šo, šo še šawjedženjom nowého wulkoštatného škulškeho šakonja šo wšchē našče ščule, kotrejž my ša ewangeliške mamy, šo šwětnē ščjinja. Wo tutym pschčenju dyrbjalo šo tež wot wězduštojnych w našchich šuššich nowinach a tuž tež w našchich šerbškich, tež tu w „Šomhaj Šoh“ wjazy a nadrobnišchjo pišacž, šo bychu to wšchitžy dorowumili. Njech je i tutym tu wo to pschene. —

Njeđela, dženi noweje hnady!

Šlób: Šožo-Šnježe teho šwěta —

Njeđela! dženi noweje hnady
Še, to wopomni čžlowječče,
Šo ty nješ džesch woštacž šady
Šwonkach hnady Šožej!
Njeđela je šwjaty dženi!

Šoh čže hnady dacž nam šččen.
Šnjeje je, hdyž džěči džejja
Še šwojimi štaršchimi
Njeđelu do Šožoh' doma
Š čžesči Šožej wješeli
Špěwacž ščeršče i wutroby,
Ššyšče ž šłowa i biblije.

Šašp, Šožo, i nješja dele
Š nam do šwojeje šwjatnižy,
Daj nam šohnowanja wjele
Ššmilnošče a dobroty.
Daj, šo tvoje džěči my
Šwoju wolu čžinimy.

Šolu tvoju wučž naš čžinicz,
Šwoje šasnje lubo mēčž,
Šad nami čžyž ty šo šmilicz,
Šwój Duch čžěto, dušchu šwjecž.
Štwoš nam čžistu wutrobu
Šošłušchnu čži džakownu.

Ššłonzjo hnady hiščeže šwěčži,
Šhrěčž čže šhjne wutroby;
Šbječe t šłonzju, šwětnē džěči,
Čžak tej' hnady nješkomžimy!
Šiščeže hnada doštacž je!
Šhwatajmy tuž t pošucžel!

Taš šo hotuj a poš rucže
Š šórku hnady Šožej;
Šwopuščē wšchē te hrěščne pučže;
Šoh naš woša: Šum ščče je
Tu ša šhudoh' hrěšchnika,
Šiž ščče pschicž čže do nješja.

Šnježe, mojich wóžow Šožo,
Šnadny budž nam hrěšchnikam;
Tu šy našch trošcht, mēr, mōž,
Ššchitke hrěchi wodaš nam. [šbožo!
Šodaš wšchém, kiž prošča čže,
Ššchi tebi je wodačže! [mojim
Špožčž mi a wšchém lubym
Ššchitko dobre w Šhruštužu.
Šwješel naš i tym mērom šwojim
Štrošchtuj šrudnu wutrobu,
Ššhlyš prawe šetrēj wšchē
Šam, kiž maja čžerpjenje.

Ššwecžene budž tvoje mjeno
Ša šłětkach, na wěštarjach;
Š hnady šbōžni šmy my jeno,
Š twojich šwjatnych šlubjenjach
Čžemny my šo wješelicž,
Štobu čžemny domoj hičž.

A hdyž pošledni šročž tudy
Ššmy we tvojeje šwjatnižy
Dha naš wumōž še wšchē' nuyš,
Š nomi budž a woštan ty
Šašch Šoh šy, my twoji šmy
Šebje šo my džeržimy

S. W.

Šerbška zyrkej w Americy.

(Šofracžowanje.)

Šaš duchowny Šan Šilian w lěče 1872 woloženje došta w škulškim džěle psches to, šo bu jeho štaršchi šyn Š. A. Šilian ša wučerja poštajeny, taš došta woloženje a pomōž w šafškim džěle w lěče 1883 psches to, šo bu jeho mlōdšchi šyn, Š. Š.

Kian, kiž bē s kandidatom předatšeho hamta, do wošady Eswj. Pawoła w Eserbinu w Lekšaju powoľny. 22. julija 1883 bu wón sapoľasany. Tutón je hač do swojeje smjercze wošadže bľužił s Božim bľowom a se sakramentomaj a to w herbskej a němskej rěči.

Jeho nan, duchowny Jan Kilian, wurđže s tuteje časnošče dom k swojeho Snjesa wješkosći 12. septembra 1884; bē mohl hiščeje jene lēto dolho hromadže se swojim mlódschim bľnom w tudomnej wošadže skutkowacž.

Wuczeč G. A. Kilian, wurđ, bjes pschecacža w naschkej wošadže bľwěrnje skutkujo, 12. septembra 1916; bē to po 44 sastojskich lētach. Duchowny S. F. Kilian wurđ 21. januara 1920, bľužiwschi wošadže bľwěru psches 37 lēt.

Sdnyž bē duchowne městno 2½ lēta prošdite bylo, bu 11. junija 1922 duchowny Hermann Schmidt do tudomnjeje wošady sapoľasany. Tutón wurđadža s tuteje wošady Esw. Pawoła a bľuži jej bľwěrnje w němskej rěči a w herbskim privatnym duschepastwěstwie. Wón je wošebje dobry wurđadowac Eswjateho pišna, ma dobru wurěč a dobru hľóž. Hač runje njeje 30 lēt dolho herbsku rěč ani trjebał ani bľuščal, roswuczuje tola starých Eserbow, kofsiž skoro nicžo němski njemóža, w herbskej rěči a dzerži domach w herbskej rěči Bože wotkasanje.

Tu chwilu je to s naschkej wošadu něhdže tač, so ma 800 duschow, mjes nimi něhdže 500, kiž k spowjedži kľodža, a wjaz hač 100 sčulskich džeczi, kotrež so wot dweju wuczerjow roswuczuja. —

S tym, sčtož bľm tu podal, je něsčto se stawił: tow wošady Eswj. Pawoła w Eserbinu w Lekšaju sdželene. Wošadne stawišny w žyľku wšchal s tym njejbu hiščeje podate. Njech pač je to tu došahaze, so spósnajesč, so je Bóh džiwitje a hnadnje wóđzil, so je bľwěrnny Bóh, pschi wšchelakej njebľwěrnje a njedžakownošči cžłowjekow, pschi wšchelakowch swonkownych a smutkownych wojowanjach, pschi wšchej naschkej njedostojnosčzi tež tu na tutym městnje bľwój Zion twaril a žohnowal. Šchwaleny budž Bóh ja to wščitko! Jemu šamenu budž cžesč: —

Takle pišče amerikanski herbski pscheczel w němskej rěči, pschistajiwšchi, so njeje natuwknył, w herbskej rěči pišacž, a pschida hiščeje:

„Tole wšcho je luta wěrnosč. Je tež moje pschecže, so so tole, je-li někač móžno, w „Pomhaj Bóh“ wosjewi.“

Podal je nam tutón šajimawy wuczah se stawišnow amerikanskich Eserbow Hermann Rasper a po nadawku uteho je šobudželal a pišal Gustav Wiesenhutter. Čitarjo nascheho šopjenka a do žyła Eserbo budža jimaž wěšče jara džakowni sa tute powěšče, kotrež nam wo wucžehnjenu a šahyhlenju Eserbow w Amerizy a wo wojowanju a roswiwowanju jich šydesčča podawaju. Wošebje witane pač budžeja tute ryneczi tym, kotrymž tehdy psched nětk nimale 70 lētami pschiwušni wucžezechu s duchownym Kilianom do Ameriki. Šnadž tute ryneczi toho abo tamneho pohnuja, so hiščeje to abo tamne wo Eserbach w Amerizy doda.

Naschich herbskich bratrow tam w dalosej Amerizy pač, wošebje teju, kotraž nam pišasčtaj, strowimny s wutrobnyim: Pomhaj Bóh!

S bliska a s daloka.

„Pomhaj Bóh“ a s nim nasch „Mišionski Wošol“ wurđadžatej nětkle sa jenu placžinu, kotruž njemóžesč wjaz w žyľch pjenježkach měroweho cžaja woblicžicž, hdyž dolar 1 000 000 pschecroczi. To spósnawaja tež pscheczeljo naschich nabožnych šopjenow a pomhaja. Tač bu w „Eserbskich Nowinach“ sa „Pomhaj Bóh“ tydženja s nowa šwitowaných — pišamy to 30. julija — s šošacžicžanskeje wošady a psches redaktora špacacžených 151 270 hr., s šakacžanskeje wošady 100 000 hr., sa „Mišionski Wošol“ s šakacžanskeje wošady 100 600 hr., s „šošacžicžanskeje wošady“ psches redaktora tuteho šopjenka 62 000 hr. Tež s družich wošadow a jenotliwcow bu, kač bľm hižo je „Eserbskich Nowinow“ widželi, wjele nawdate. To je šwjekeľaze, to durbu pač so tež štawacž, čžemny-li s naschimaj nabožnymaj šopjenkamaj wobštacž a čžemny-li smóžnicž, so tež naschi mjenje šamóžiczi čžitarjo a nasche bóle kľude cžitarčki tute nasche šopjenka wobštwawaju. Tuž pomhajmy, wošebje psches to, so hiščeje wjaz herbskich šwójbow nasche šopjenka cžita, a durbjež je to sa te mjenje šamóžite šaplacžicž durbjeli, kač so to tu a tam hižo dawno cžini, pač psches pjenježne podpjeru. Sa twarjenje Snjesowaje žyršnje tu na semi, sa šraleštwow nascheho šwala šesuka šhrštuša tu pola naš nješmē a njemóže nam nicžo pschedruhe bčž!

We Wittenbergu Lutherowym šwjeczi 23. septembra tutoho lēta „šlowny wubjerč sa smutštowne mišionštwow“ šwój 75 lētny jubilej. We wicherjatyim lēče 1848 bē Wicherš s šrodowskeje žyršnje Wittenberga, s kotrejež bē Luther 300 lēt prjedy pschšpowjedal to cžiste ewangelijon, pschšwolač žyľenu ľudej wurku myšł ewangelškeho škutkowazeho šchecžicžianštwow. A tuta myšł bu móž a pschšwowa na mozy k žohnowanju žyľeho ľuda a cžłowještwow. Tam, hdyž je tač rjež dom jeje noweho naroda, tam durbja so tute 75. narodniny šwjecžicž, a wščitko pošasuje, so čže tutón šwjedžen bčž šwědčjenje ewangelškeho šchecžicžianštwow, kotrež so wušnawa k šesubej šhrštuškej s wutrobu a se škutkom.

Šyršwine a šatške ľežomnosčje maja so wot nětk po nowym šakonju pschenajecž. Šakon je hačle psched šrotkim wuršol, tuž drje so pschenajecže sa 1. oktobra 1924 hačle sa někotre njedžele pschewjedže. Pschenajecž ma so na pschšadžowanje a to psches wošebite šommišije. Šso šamo wē, so maja ľežomnosčje pschi něčžicžich wobšejnosčžach šajšeho wušochka pschšinesčž, kotryž je pjenježnej hódnosčzi abo ľepje pjenježnej njehódnosčzi pschšmērnjeny. —

Biblija — cžaj — cžłowjek.

33. tydžen, wot 12. hač do 18. augusta.

12. jėdnata njedžela po Eswj. Trojizy: Šap. š. 10, 25—33 — š. 163 — Šebr. 1.
13. pőndžela: Šj. 117 — š. 319 — Šebr. 2.
14. wutora: Šj. 118 — š. 601 — Šebr. 3.
15. šrjeda: Šj. 119, 1—48 — š. 709 — Šebr. 4.
16. ščtwórtk: Šj. 119, 49—88 — š. 700 — Šebr. 5.
17. pjatk: Šj. 119, 89—120 — š. 161 — Šebr. 6.
18. šobota: Šj. 119, 121—176 — š. 155 — Šebr. 7.

Šistowanje: Š. w R. sa 11. p. Šr.

R. w Š. sa 12. p. Šr.

Šamolwity redaktor: šarač W y r g a c ž w šošacžicžach.
Čžiččž Šsmolerjež knižicžicžecžeršnje a knižaršnje,
šap. družštwow s wobmj. rukowanjom w šudyščinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Stowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

• Sserbiske njedželiske lopjeno. •

W Budyschinje, 12. augusta 1923.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihicizisceženi a płaczi šchwórtlětnje 200.— hr.

11. njedžela po swj. Trojizy.

Sapowštoliske skutki 10, 25—33.

Jako běšče Bóh šwět stworik a semju krašnje wuhotowal se wšěm, šchož na semi je a wošebje čłowjekow wudebil se čělunmi kaž i duchownymi darani, je wón chyzł, so by čłowjek na Boha podomny byl. Tehodla da wón čłowjekow šwědomje, kotrež jeho na Boha a na Božu wolu stajnje dopomnja. Ale čłowjekowjo šu krašnosć njesachodneho Boha přehowobročili na čłowjekowjo podobnosć abo na podobnosć stworjenjow, a čłowjekowjo šami šu šapadnyli do žadošćow jich wutrobow a šo wot nich wobkneža. Tak bu šwět rostorhnjeny, tak nastachu wójny a njepšhecželstwa mjes čłowjekami a ludami. Čłowjekowjo je hrěščna čłowjekowa wola bóle wažna hač Boža wola? — Jako čaš bě dopjelny, pólka Bóh šwojeho šyna, so by tón přehwinyl móž hrěchow nad čłowjekami wutrobami a přehwinyl na semju Bože kralestwo a čłowjekam šu temu dopomhał, šo bychu kaž bratřa a šotry šo lubowali mjes šobu a Boha Wótza čješćili a šbóžnosć přehes Šhrysta dobyli. Tehodla Jesuž šwojim wučobnikam přehikaja: „Džicze po wšěm šwěće a wučěže wšichich póhanow!“ Njedhrbjake žane rostory wjazy byč, wšichizy džěči jeneho Wótza w nješebach. Šdže štejimy džěňša? Šeczi džěl čłowjekow na semi šo mjenuje šchesczijanški — a tola tež tu: šelko rostory a hidy, šajke wójny a njepšhecželstwa! Šdže šu šchesczenjo, šo bychu Božu wolu dopjelnili, a Bóh tola chze, šo by wšichim ludžom pomhane bylo? Abo je hrěščna čłowjekowa wola bóle wažnišča hač Boža wola? Šloro šo tak šda. Tola tak njekně to byč abo wostaczi! Dženž šhychich husto šebi ludžo šlowu šamaju, šaž mohli wupucž namacž se šchescze

nuš čaša w krajach a ludach, mjes krajami a ludžimi. Tola jenož jene móže pomhacž, ta prošwa: Štwoř me mni, Božo, čistú wutrobu, a daš mi noweho, wěšeho ducha. — haj šchesczijanam woprawdže šchesczijanškeho ducha!“ W tak mjenowaných šchesczijanšich ludach knježi duch póhanskeje šebicnosće. W šchesczijenjo, dajče wot Jesužoweho ducha šo mješć, šo byšćče podobnosć na Boha šažo dobyli!

Tehodla pohladajmy na Šetra, šo bychmy wot tuteho wučobnika Jesužoweho wukli:

1. Šwěru přehczimo temu, šchož šebi Bóh žada.
2. Šonizne šamopšnacze.

1. Šetr, šyn židowšeho luda, běšče po židowšich wučbach rostuczeny a wobkrczeny we wěre, šo je israelski lud Boži lud a Bóh je Bóh Israelski. A jako Jesuž přehidže, Boži Šsyn, běšče Bóh w nim ša šwój israelski lud wocžaného Mešiaša pólkał. To běšče Šetrowe přehšwědženje. To nješěšče tež přehwinjene, runjež běšče Jesuž přehikaja: Džicze po wšěm šwěće. Šóhanjo běchu ša nješočješć čłowjekowjo. Ale we widženju, kaž nam našch šelšt praji, běšče Bóh jeho powucžik, šo by žaneho čłowjeka ša gmejnskeho abo njecžiškeho njedžeržak. Šichi džěle ša Bože kralestwo mašch šedžbowacž na to, šchož Bóh chze, niž na to, šchož šebi myšlišch. Dženž šhychich husto: Wostajče póhanow, woni šu šnano šbožownišchi džžli my šichi wšech jich njewěre a njepočžintach, wšchalo tež šchesczijenjo nješku, kaž šo wučzi! Temu šteji napschczimo Bože šlowo: Bóh chze, šo by wšichim ludžom pomhane bylo; a hdyž šchesczijenjo nješku kaž šo wučzi, wošebje hdyž šo nještaraja wo Božu wolu, dha je to hańba ša nich, šchesczijanški duch žini pra-

tych křesťijanow! — Pětr potajim posluha na Bože rosmu-
czenje a dže sobu do domu pohansteho hejtmana Corneliuša.
Bóh je ewangelijon wšchém ludžom dal. Schtóž temu sadžewa,
jo sam šhubi. Eswěru potajim pschecziwo Božej woli psche
wšchitko!

Tak ma bycz we wšchém našim wobendženju, w našim
powolanju. Wot praweho sastojuća so nicžo wjazny nježada, hač
so by wěrnny namakany byl. Tak we wšchědnym powolanju.
Temu je nusne husto wulke šamosapřecze, hdyž so czi powo-
lawje njespodoba, hdyž teho wuspěcha njenamakajšy, ketryž wo-
czakujesčy, hdyž je džěla pschewjele, mozy, kaž so czi sda, pať psche-
mało. A tola ma so džělo dotonjecz! Dwójžy czežbo czi budže,
jeli so na wšchelafore wobmyšljenja kedybujesčy; wšcho pať na-
najložžo pschewinjesčy, hdyž šebi prajišy: šiwěrnje žwoju pichi-
šlušchnoscz dopjelni prawy sastojuć Boži. A taksemu šiwěrnemu
šfuttowanju Bóh žohnowanje šhubi. Sdyž ratar so nočze pró-
zowacz, njemóže k ničomu pichinicz. Sdyž dženy džěla:žer nočze
šwoje hodžiny džělacz, dyrbi tradacz. Žiwjenje šebi dženy žada,
so by kóždy šwoje mozy napinal; pschi dženi a wjetschej droho:žer
dyrbi kónž bracz, schtóž šebi njecha šam pomhacz abo komuž so
hewal njepomha. Tola bohuzel dyrbinny dženy tež widžecz, so
tak někotry so živi bóle hač hdy přjedy psches jebanštwu, psches
šewanje a tak podroženje cžłowjeskeje zyroby atd. Tehodla hla-
daj pschezo, so by so twojcho powolanja na křesťijanške wašch-
nje měl. Jako křesťijan njesapomni ženje, so šy Bohu samol-
wity sa wšcho, schtož cžinišy a tež kať jo cžinišy. Wšete šy sa
wšchě cžajny postajene Bože kašnje. Móže bycz, so je czi škerje
móžno bjes nich šwoje žiwjenje po žadanjach wutrobny wužitwacz!
Ale kašje je to žiwjenje — kaž rěka, kotraž psches hrijóh štupi.
Wona drje je schěršcha, ale njeje hluboka. Tak je takje žiwjenje
šwjeršchne, bjes hlubokich šamerow, a šhubi škóncžnje, k cžemuž
je powołane. So bychmy tola pschezo poskali kaž Pětr na to
šlowo: Bóh chze to; so bychmy cžinili kaž Pawol: Tehodla tak
běžu, niz jako na njewěste; ja tak bechtuju, niz jako jedyn, kiž do
lósťa ruba; ale ja pojimam šwoje cžělo a wošludžu jo na
šlužbu!

Tomu pať šlušcha šylna wěra do Boha, kotraž šwět psche-
winje. Eswět naš wabi se šwojimi lóšchtami, naš škrjuduje se
tyšchnosczemi, naš špytuje š njewobštejnosczu a š njedžalom a se
škóscžu. Temu staj napschecziwo jako brónje wěry a modlitwu a
šcerpliwoscz a cžichu myšl. Jesuš praji: Na šwěcže macže wy
cžěšnoscz, ale budžežer dobreje nadžije, ja šym šwět pschewinyl.
— A schto je škóncžnje najrješšche dobyče? — To, so šo šami
pschewinjemy. Šohka wěz, myš lubowacz, kiž naš lubuja, tola
Jesuš praji: lubuježer šwojich njepscheczelow! Šohka wěz, Božu
wolu dopjelnicz, hdyž naš šbožo a wješele witaju, ale Jesuš naš
wuczi šo modlicz: Dwója wola šo štan — Šohka wěz: wješohy
bycz š tym, kiž je wješohy — tola Jesuš pschistaji tež: placžer
š tymi, kiž plakaju. Tuž mašch pschewinycz twoju šlaboscz a
njewěru a šebicnoscz, so by Bóh tež psches tebe šwoje šamery
dopjelnil. Budž šiwěrnny w tym, schtož Bóh wot tebe a š toku
chze.

2. Je pať nam Pětr š tym prawy pschiklad dal, dha tež nam
da nuts pohladnycz do šwojeje wutrobny. To je ponižne šamo-
póšnacze, schtož ju debi.

Tak někotra kniha je šo pišala wo tym, šakši maja ludžo
se šobu wobšhad mēcz. Schłoda škóncžnje wo tu prózu, pschetož
žane druhe knihi naš njemóža lēpje wo tym rosmucžecz hač
našcha biblíja, jenož so bychmy š njeje wuťnycz chžyli. Wona
nam šwěczi do našcheje wutrobny a nam dawa prawe šamo-
póšnacze a naš wjedže k ponižnoscz.

Jako Cornelius Pětra wuhlada, padže wón k jeho nohomaj.
Pětr pať wotmołwi, jeho pschewinyczi: Stawaj, pschetož ja
šym tež cžłowjeť. To bēšche wón natuťnyť wot teho, kiž praji:
Schtóž šo šam potuťschuje, tón budže poniženy... haj: nichtón
njeje dobry, šhiba tón jeniczki Bóh! Šelko jich je, kiž šy wo nje-
šbožu nješiwěrnny, wo dobrych dnjach pať hordži. Nenižy šhěžorojo
šy šo cžěšcizč, šy šebi woprowacz dali, jako bychu bohoyo byli,
a šelko křesťijanow je šo tehodla morilo, došelž cžłowjeskam wo-
prowacz nočžychu. Šak ponižnje wuťnawa šo Pětr, kotrehož
bēšche tola tón šnjes wješbje wobhnađžil a š wješbitynni dčrami
wuhotowal: ja šym tež cžłowjeť. Šak móženy tola wšchitžy
wot Pětra wuťnycz. Ša šo czi džakuju, so nješkim kaž drušy
cžłowjeskojo, tak modlesche šo tamny šarišejšči wo templu. Šodobna
šordoscz šnježi tež dženska wo tak někotrej wutrošje, jeje nadeň-
džesčy pola wulkičy kaž mašch, šhudnyčy kaž bohattyčy. Šajke ro-
džěle nastanu njetrjebawišchi psches to mjes šukšodami, mjes psche-
cželeni a šnatynni. Še jedyn wjetsche šbožo měl kaž drušy, hny-
dom cžert sa nim hraba a jeho wutrobu š hordosczu napjelnja.
Wo mlodych lētach štaj dwaj cžłowjeskaj dobray pscheczelaj, jedyn je
nětko šo derje woženil, je drušich pscheczelow namakal, je hoto-
wy muž. Nětko pscheczela se šwojich mlodych lēt wjazny njesnaje.
Šordoscz je jeho přjedawšche pscheczelne šmyšljenje škajšla. Š,
bychu šebi tola wšchitžy prajili: šmy cžłowjeskojo se šlabosczemi a
brachami — tamni šy cžłowjeskojo runje kaž my. Šaj njeje
škóncžnje Bóh, kiž ma wšchitkim woadcz, so bychu žiwjenje a
šbóžnoscz dobyli? Sdyž je Bóh wšchěch k temu powoľal, so
bychu Bože džeczi byli, schto dha dyrbi potom š žyla hordoscz na
šiwěcže, a njepošćicža nam Bóh šwoju hnadu hjele wšcheje na-
šcheje šašlužby a doštojnošcže? Šaj wotwišuje škóncžnje sa wěcžnu
šbóžnoscz cžłowjeska něschto wot teho, schtož drušdy wo nim myšla?
Njeje to wjele bóle Bóh šam, kiž šudži, haj kiž tež naš šudžicž
budže po tym, schtož šmy hódni? Pětr — wot hodžiny, hdyž
bēšche šwojeho šnješa šapřel — ponižny cžłowjeť. Wón je šho-
nil, šo šlowo wěrnno je: komuž šo sda, šo šteji, tón šo hladať, šo
njepadnje. Š tym, schtož tu na šiwěcže je, a schtož tu i.a šiwěcže
ma, šebi nichtón njemóže njebješke škalesťwo dobycz. Wjele bóle,
schtož mašch, je czi Bóh dal sa twoje cžajne žiwjenje, so by se
dobrym sastojućkom byl; a jeli so schto bohadojajny je a cžini
jeho wolu, teho šameho šlyšchi wón. Šladajmy, šo bychmy Bohu
špodobni byli a jako Bože džeczi pyťali Bože škalesťwo a jeho
prawdoscz, dha budže nam wšchitko druhe pschidate. Šamjeň.
Š. w Š.

Ša křesťijanške maczerje!

Šo revoluziji je šo našim žonom a maczerjam, wotškam
kaž džowškam nowe prawo doštalo: šmēdža nětko tež wolicz a šo
wolicz dacz. Š wulka a š žyla šebi wjele š teho nješcžinja, a tola
je jara wažne, šo šobu wola, jedna šo tola šobu wo najdrožiče,
schtož maja, wo šwoje džeczi a wo jich pschichod — jedna šo wo
to, hač šo džecžom wěra a nabožina šašhowa abo niz. Tehodla
džeczi dla ma kóžda macz šobu pschikšlušchnoscz, jeje nowe prawo
tež prawje wužitwacz, pschetož tak twari šobu pschichod našcheho
luda.

Alle hišchežer wažnišche je, schtož macz, schtož šotra, schtož
wotška direktnje cžini na džecžoch. Še šo ras pišalo to šlowo:
lud šo šbēhnyje abo lud padnje po tym, kaž žony wo ludu šy.
Widžimy, šo wěra šo dženi a bóle šhubi š našcheho luda; pónđže
tak dale, budžemy škóncžnje šašubjenje žnjecz. Šwotšowne nje-
šbožo njeje najwjetsche sa našch lud, wjele bóle to, šo šo bóle a
bóle wšdawa wěry a šiwěry a wšchijow našchich wotžow. Šeho-
dha je to našch najšiwjeczišchi nadawť, šo našche džeczi šašo na-

wufnu, Boha so bojecz a jeho lubowacz a jemu so dowericz. Wescze ma schula w tym nastupanju wulki nadawt a moze wjele dobreho wufonjecz. Ale wjazh wuczini starichiski dom, najwjazh macz! Macz dyrbi saho dzesczu ruzh strowacz a s nim so modlicz. Macz dyrbi dzesczu pokasacz, kak Bozu sluzbu hebi wazi a swuju bibliju a swoje spewatske lubuje, ale tez we wicem dzele swojemu Bohu sluzi s luboscju a se sczetpliwoscju. A schto moza dzeczi natwufnycz wot staricheje kotry! Ma so ta dobrych waschnjow, dzerzi na dobry porjad a na dobre mjeno a na czesz, budze s najlpschim pschikladom sa mjenichich bratrow a mjenische kotry. Wowka pak — kak wifaju na nej dzeczaze wutrobny — dyrbi saho kaz prjedy powjedacz rjane stawisny s jeje ziwjenja, kak je Boh jej pomhal w tak netotre; niw — a nichton njemoze tak rjenje powjedacz dzeczom kaz luba wowka —; wowka dyrbi saho sascheczepicz lubosc s Jesusej do mlodnych wutrobom, dyrbi jich spewacz natwuczicz rjane schtuczki a sherlusche, a nichton njedonija lepje s dzeczimi wufnycz kaz wowka! S tajkich domow stupja hwnojo a dzowki do sweta, kiz twjerdze steja we werte, kiz hebi schowaju czistu wutrobu a cziste hwedomjo, kiz warja se luboscju sobu na sbozu luda a kraja. A hdze placzi lepje slowo: schtoz czlowjek hwie, budze won znjecz. Scheschizianiske ruczerje, dopomucze so waschich najhwjeczischich pschikluschnosczom!

S.

„Netotre padze na dobru rolu.“

Drje zadyh czaß njeje tak s lohka smyhleny byl kaz nasch czaß. Boh drje naz czezo doscz domachpyta, ale ludzo nachzedza do njeho wericz, njeposchluchaju na jeho slowa, njestaraju so wo scheschizianiske woczehnjenje dzeczi. A hdzez w starichiskim domje pobożneho ducha njeje, tam je huisto doscz wsche nabożne rostwiczowanje dzeczi podarmo. Czim bole so wjeßelimy, hdz hdyß a hdyß shonicz hwemny, so wufnyw Bożeho slowa tez dzenßa hischcze zyle podarmo njeje. Tez dzenßa hischcze padnje netotre sorno na prödmu rolu. Sa to njech je dopokas sledowazy list. Wcedzenz je jon pißal. Won hebi nehdy na paczerjach wschu prözu dawasche a dosta tez jako myto swojeje pilnoscze czestnu herbsku bibliju s legata fararja Jakuba sa pilne herbske paczeriske dzeczi. Jako po konfirmaziji na sluzbu czehnjesche, njejabu hebi bilijiu sobu wsacz do zusyby. W tu chwilu dzela w Hamburgu a pißa wot tam sledowaze:

W Hamburgu, 29. julija 1923.

Dostojny knjes fararjo!

Dowolecze mi, so Wam po dolhim czaßu netotre rhyneßki pißam s dalokeje zusyby wo mojim dzele, ziwjenju a sadzerzenju. Kak so mi wjedze daloko wot domisny pola zusyby ludzi? Jako moju lubu domisnu, staricheju, bratrow a zotsje wopuschiczich, hym s polnej nadziju so dowericil mojemu lubemu Bohu, kotryz nje swarnuje a schtituje. Drje je so mi tu w Hamburgu präni czaß jara hubjenje schlo, tola ja njeßym wotpadnyl wot mojego lubho Boha a hym so jemu s zylej wutrobu dowericil. Won je mi s nudy pomhal a swarnuje nje pschede wschem hym. Moje heßlo je pschezo: Wschitzh, kotsiz do Jesusa werta, njebudza shubjoni, ale hwēja to weczne ziwjenje.

Dostojny knjeze! Nichton hebi myßlicz njemoze, schto do ziwjenja netko w tak wulkim mescze, kaz Hamburg je, knjezi, kazju ludzo tu netko wokolobehaju: schtwörth dzel Hamburgischich dzeczi njeje wufschczny, woni behaju wokoło kaz pohanjö. A hdz njedzeli do Bożeho domu pschindzesch, nimale nikoho njewhladasch. Zyrkej je nimale prödna a hwet je sly, haczrunje hym doscz domachpytanja wot Boha nashonili. Lud njeda so mylicz a wjedze swoje ske ziwjenje dale. Sa pak s tajkimi czlo-

wjetami zadyh wobßhad nimam a wuberam hebi tajkich, kotsiz hischcze do Boha werta a jeho njesazpivaju. Netotsi czlowjetojo wjedu czertowske ziwjenje, khodza na scherokej droßy, myßla jenoß na hwetine, dadza so sawjecz. Je netko hrosny czaß sa nemski kraj, hdz so dopomnich, kak je prjedy bylo. Prjedawski czaß je bohuzel nimo. Boh pak so njeda sa hwemny mecz.

Ma hwecze njeje netko niczo druhe hacz rubjensstwo a mordarstwo. Tu so skoro njemözesch wjazh na hachy widzcz dacz. Wjeczor so ludzo nadpadnu a wurubja, a to psches mlodostnych — kommunistow. Dzklam netko w jenej blidatni a sakluzu rjany pjenjes.

Tuz skönczu to nadziji, so borsy powjescz wot Wasß dostanu, a so Boh Wasß swarnuje — schtituje, so strowy wostanje: ze se hwöjbu. Tön Wschehodobrocziwy sdzerz jene ziwjenje, kiz so psches lubosc s czlowjekam a wopradowzite sakluzby wufnanjeni, hischcze dolho! Won pschihotuj Wam sköncznje hwjatoß ziwjenja!

Moje ziwjenje dyrbi Wam dopokasacz, so Wasche prjedawsche dobroty njeßcze zanemu njedostojnemu wopokasali.

S wutrobnyh poczesczowanjom wostan i Waschej dostojnosczzi hwöru podwölny

M. M.

Wjeßelimy so, so ma mlodzenz we wulkim mescze chwile, so na hwöjeho nehduischeho dußchepastyrja dopomnicz, so so se Bohom a wöru sabera a sawjedzenjam s pucza dze. A proßny Boh, so chzyl jeho tez dale sdzerzcz na wufkej schczeszly a we wschich spytowanjach jeho wöru pohylnicz. Boh daj, so by jeho wutroba byla rola, na kotroz Boze slowo pschinjeske stokröcne pfody.

R. R.

Zyrkej a stat.

Weßera, 11. augusta, wopominachmy w Boßich domach s präni jemu rasej to, kak bu po njemörah a njeporjedze revoluzije we nemskim kraju wustawa sawjedzena a tak saho wicemu ziwjenju a dzelu westy jakoß poloßeny. Sacz runje njeje jakoß, kotryz dyrbi tutön dzen sa krajny hwjedzen sczinicz, hischcze wufschol, chzysche wufscholstatna wyschnoscz tola, so by so tez lchpa hjo tutön sa netczilchi stat tak wazny dzen hwjeczi! a pschjesche hebi s tomu, so by tez zyrkej jon sobuwjeczila, so by so tez psches Boze hwjaty sobuwjeczil. Wo tutym pscheczju nemiskeje wyschnoscze le tez sakke krajne konsistorium weßerawsche hwjeczenje poruczilo. Sapibamy to tu tehodia, dofelz to netkole w tajkim czaßu, hdzez to pschezo reka: stat pscheczivo zyrkwi! hwichimy, so je hebi stat pißal, so by zyrkej tutön dzen, kotryz je tola najprjedy dzen stata, sobuwjeczila.

Schonjenje.

Snamjenity lekar ras s jendzelskim predarjom Kavanaghom hromadu pschindze, kiz recz borsy na praschiza nabożiny pschijnjesche. „Ja njewopschizam“, lekar rjekny, „so moze tak wjestronszh sdzelanu muž, kotsiz Wy seze, hischcze do tajkich starych bajkow wericz.“

„Knjes doktoro“, predaß snapscheczivi, „pschedstajcze hebi ras, wy czinjeschcze schonjenje, so nekajki lekariski hwed wöstu khroszcz bjes wufsacza hoji; stajcze pad, so bußchcze wy sam s tymle hwedkom hwjerczi wutorhnjeny, a so pola sto patientow, kotrych macze lekowacz, bjes wufsacza tön samy dobry wufschol wobledzbujecze: njebhischcze wy dowerjenje s temule lekarstwu meli?“

„So samo roßymi!“ lekar wotmolwi.

„Tak je tez s scheschizianstwom“, duchotny pokraczowasche, „moja wera wotpoczjuje na schonjenju; njech drusy wo bajkach

rěča, ja wěm, sčtož bym sam na sebi a pola druhich nashonil. Moja wutroba bě něhdy polna njepokoja a njeměra; ja njewjedzach, k čemu bym na swěće; ja njemějach žaneho wotmołwjenja na najwážnišće prajchenja. Duž je so Bóh nade mnu smilil a mje k wěrje dowjedl; wot teho čaša bym druzi čłowjek a mam nětko měr a tróšcht a wšcho, sčtož potřebam. A sčtož bym ja nashonil, to by wot mnohich lětsotkow sem wjese tyžaz čłowjekow šonili.“

Lěšat mjelcěšče, žane słowo sazpicza wjazy psches jeho hubje njepšhindže. —

S bliffa a f dalofa.

— **S Noweje Sčjezeny.** S swoj stoty swaš swjeczěšchtaj džen 27. julija w Nowej Sčjezeny wunjenšar Gandrij Wuschit a jeho mandželška Augusta rodž. Neumannez. Mandželški je khromy a czežšy blychi, hewaf pať wješeli so dobreje strowoseže na czele kaž na duschi a swěru džělo po domje wobstara. Mandželška je cžika a czerstwa. Wošadny farat Rchizjan-Rakeczanški pžohnowa jeju w domje a pschepoda jimaj sbožopschecza krajneho konsistorstwa, kaž tež cžestny dar pruskeho knježerstwa. Narodžilo je so Wuschitez mandželškimaj 11 džěczi, 27 džěczi džěczi a 5 džěczi wot džěczi džěczi. Žiwych je jich hromadže 35. S nich je 12 w Amerizy. Bóh luby Senjes wobradž jimaj po próžy a staroscžow polnym žiwjenju słóncžny swjatoš.

— **Do Hrodžišcěza** pscheproschuje našcha budowaza mlodžina na swoju 45. hlownu sšhadžowanu sa dženka a jutije. Dženka popoldnju 1/23 hodž. je hlowna šhromadžišna studowazeje mlodžiny, w kotrejž móžej nadrobnišće šhonicž wo džěle a próžowanju a wojowanju našchich studowaznych. Wječor w 7 hodž. je potom sabawa a jutije pschisamtnje so k tomu wulět do stala. Tuž, Sserbjo, chwataježe do Hrodžišcěza. Našcha studowaza mlodžina ma pschi něczišchich hospodaršchich wobstejnoscžach czežke žiwjenje tam na šhulach, wošebje na uniwersiach. Tuž wopolažmy jej psches to, so ju na jeje hlownej sšhadžowanzy wopytamy, swój džaf, so tola pschětrawa a wutrawa a sa naš Sserbow džěla. A potom, my mamy towarštwu pomozh sa studowazu mlodžinu! Ssmny my wšchitzy hižo tu sobustawy s wěštych cžakej pschiměrjenym pschinoschkom abo smny tu hižo sapokolžili swój wošebity dar sa to, so by so studowazym smožniko, studije dwo-njecž, a czežke hospodaršče wobstejnoscže pschewinycž. —

— **W Rožacžizach** steji Boži dom, kotryž daloko won do winow k ranju a k polnoz strowi wšy a hona a městacžko Wósbork. S jeho wěže rosnoschuja harmonizy klinežaze swony — tam wšhajo wot dotwarjenja zyrkwje w lěcže 1679, njewucžahnywšchi tež we wulkej wójnje ani do lijernjow ani do někajšich cžěmnych kutow — swoje synki daloko do kraja, — bohuzel niz pschezo psches zyku wošadu, kotraž je zyka bóle k pokodnju a k wječoru roslešana. Napohlad Božeho doma, kotrehož wěža bě drje něhdy sobu s twjerdžisnu, je nadpadny hižo tehodla, dokelž so sběha psched rospadankami a sčtomisškami stareho hroda. Wot šandženeje našymy sem je k tomu zyky Boži dom nowu swonkownu draštu woblecženy a strowi cžim pschecželnišcho do runinow. Wošada je so loni našymu smužila, to džělo, kotrež bě 1914 sapocžane, kotrež pať wójna šhach, s nowa sapocžecž a pschewjescž, s najmješcha zyke wobnowjenje zyrkwicžki wot wotkach a tež smutškach a wuporjedjenje šhěchi. Sepjenje, kotrež bčchmy 1914 hižo sapocželi twaricž, wšchaf wostajichmy, dyrbja tola tež wošady, kotrež maja samo dwaj parnej fotolaj sa zyrkwine topjenje, nětko swjetšcha abo pschezo w njewutepjenym Božim domje so šhromadžowacž, a my to do zyka hinaš swucženi

njebčchmy. Sa to pať bčchmy sebi hižo we wójnje nowe pscheczele wot mišchtra Gule šatwaricž dali, dokelž bčchu našche stare došlužite. Wošada je loni nětko nawdala w pjenjoch to, sčtož šhěcha zyrkwje a fary sebi žadacše, a je potom w šornach mahromadžila to, sčtož bě nusne, so bčchmy zyky Boži dom wot wotkach, tež cžafnik, wobnowili a sapocželi s wobnowjenjom smutška. Sacž ke fermušchi bě swonkowne wobnowjenje a wotarnišcěžo hotowe. Tola, to nam njebě došč. Wobnowjachmy trjěch, murje a seženy a dale potom tež wobarbichany s nowa kubje, pscheczele — wotar a šlěka buschtej s wotarnišcěžom wobnowjenj — a šlócžnje tež kawki. Žako šrědk njeděšahychu, pomhachy wošadni, podpjerani pschezo wot kollatora hrabje s Bressler, s nowej šběrku šornow a pjenjes a psches to, so so sami gratu pschimachy a sobu džělachy. Tak by nam móžno, so tež na to hišcěže šbytkne smužicž a wofna wot wotkach a smutškach wšharbicž. A tole je nětko tež dokonjane, a hdyž tu pschi poslednim woblecženju wčera někotre tyžazy pobrachowachu k doplaccženju, budže tutón njedostatk wěcže wurunany, prjedy hacž cžitarjo tuto šopjenko do rukow dostanu. Tak mamy nětko našch Boži dom zyky wobnowjeny, tež draštowu komoru a pschitwarš. Jenož dwě malej rumnosčzi wšche rownišcěza cžakate; hišcěže na to, ale wěcže niz wjazy dolho. Scž našchey swěcžnikaj šafnitaj so w nowym blyšcěžu, mješchemu mošafnemu šopmhachy k tomu našchey mlody holzy, wjetšchemu šhšleńčanemu s wjele stow kufkow šhotowjenemu, pať žony s wošady. — Tak je sebi Rožacžicžanška wošada stajila rjany pomnik luboscže k Božemu domej a ke kraleštwje krala Žeufša w tutym cžaju. Je džě tola nimo tutych šběrkow w šandženyh lěcže s jenej šběrku wotplacžila dol wošady a s druhej šběrku swjedla šrědk sa druhe potriebny wošady. A hdyž je wošada nětko na tym, sa to, sčtož je nusne a trěbne we wošadže a Božim domje, s nowa šběrku wuhotowacž, njebudže drje so nichtón dlhicž a komdžicž, ale budže sašo sobu pomhacž, kaž to jemu pschida samoženje a wutroba! S dobom je so tež wokoło našchey wójnskeho pomnika — bčchmy sobu mjes tymi přenimi, kotřiž swojim padnjenyh pomnik wěnowachu, — nětko po wobnowjenju to poslednje džělo stalo. Seleni so tam mlodnje; mamy nadžiju na to, so nješbu mowti ale žiwi, kežje tam rjenje, luboscž nam ženje njewuhafnje! Našch pomnik je s dobom debješka sa našch Boži dom, kotryž je, wošebje pola wěžywustojnych, sa rjany wukhwalenty, a namaka pschipsnacže wošebje tež pola zuych, kotřiž naš wopytuja, je džě tež něšcho wošebite a originalne, niz po druhim šlozene. — Sdyž je sebi Rožacžicžanška wošada s tutym wšchém tajki pomnik stajila, cžini nětko tež wěcže wšcho, so je to tež žiwy pomnik a wona žiwa s nim a w nim!

— **Listowanje.** R. w B. sa 12. po Tr. — M. w B. sa 13. po Tr.

Biblija — cžaf — cžłowjek.

34. tydžen, wot 19. hacž do 25. augusta.

19. **dwanaata njedžela po swj. Tr.** Sap. š. 12, 1—11. — š. 161. — Šebr. 8.
20. **póndžela.** Š. 120. — š. 256. — Šebr. 9, 1—10
21. **wutora.** Š. 121. — š. 361. — Šebr. 9, 11—28
22. **šrjeda.** Š. 122. — š. 406. — Šebr. 10, 1—22.
23. **šchtwórtek.** Š. 123. — š. 412. — Šebr. 10, 23—39.
24. **piatek.** Š. 124. — š. 440. — Šebr. 11, 1—15.
25. **šobota.** Š. 125. — š. 304. — Šebr. 11, 16—40.

Cžičcž Ssmolerjez knihicžišcěžernje a kniharnje, šap. družstwo s wobmj. rukowanjom w Budyšchinje.

Sy-li spěwał,
Pílnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njech ty spěwał
Swěrnje džětał
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech ól khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

• Sserbiske njedželske lopjeno. •

W Budyschinje, 19. augusta 1923.

Wudawa 30 kóždu 30botu w Šsmolerjež knižicziščežetni a płaczi šchtwórtlětnje 200.— hr.

Čzertowy kamjeń.

Wot duchow. Modersohna w Blankenburgu.

We 3erbitim kraju, nětotre hodžinki daloko wot stareho města Budyschyna, leži čzertowy kamjeń, starodawne póhanske woporniščežo.

Je jenož mała hórka, na kotrejž leži, ale dokeľž kraj dookoło wokolo tak runy kaž taleť, widžijich wot njeho daloko do kraja a runje tak tež je wón dalko widžecž. Wogebity doseč wواهلادا. Wokolo njeho pletu 3o džiwje róže, kotrychž frate schipki kaž krawne kapki psches helene ličeže 3o 3wěža. Na bosowych kečkach wi3aja čzorne bosanki. Wokoło stejaze prutowzy, džiwje wišnje a brěšy dawaja wobrasej pod schěrym nashynskim njebjom něšcto čzežkomnyšlne. Wjes džiwa, 3o pschiwěriwi ludžo tuteho městna 3o 3daluja, dokeľž praja „tam šcheri“.

Šsrjedž tuteho pušniščeža leža nětotre pschesměrne šornowzy. Najwjetšy leži kaž na škatolym podstolpje. Je, jako by na tutón podstolp položeny byl, 3o by tam wěšte měštno měł. Ale šchtó by tutón kamjenity šolož hibacž obo walicž mohł? 3yle pódla njeho leži druhe kamjenisko, něšcto metrow dale tšecže. Špody tuteho móžeš pschelěseč, tam škaty wuiski pucž tworja.

Najwjetšcha škala nta na bołu nětotre male wustupy. Šotych móžeš horje šalěseč. Nětk šteju horjekach. Tam widžu, mješ tymaj žyle pschi hebi ležazymaj šornowzomaj leži tšecža, mješšcha. Něhdy ležesche runje nad wuštej rósdrjeńzu mješ kamjenjomaj, tak praji mi mój pschecžel. Nětk je mješ kamjenjomaj 3unjeny a jańnje widžijich w nim dvě kulojtej žkalobje, kaž myjnizu tak wuštej. Do njeju bu wěseče kreń woporow šojena.

Šdy bychu tute kamjenje rěčecž mohle, šchto bychu powjedacž mohle! Šajke jimaze podawki 3u tute škaty wohladale. Šo dobyčežeskej wójnje 3o štari Šserbja domoj wróčizichu, čzjědu jatyh psched šobu čzěre. Tu pšči woporniščežu 3wječesche 3o dobyčežeska 3wjatocžnosč. Tu krawaja jeczi pod kamjenitnymi nožemi mješšnikow.

Abu 3wječesche 3o w měrije pschibóžny 3wjedžen. Daloko wokolo šleha 3o lud na holine, w kotrejž nětk džiwje nufi bydla. A š kamjentncje šchle horjeka na 3wjedžnej škale krjepi mješšnik parjatu kreń wozow a hoiwjadłow nad šhromadženy wulki lud.

Šaj, hdy bychu tute kamjenje rěčecž mohle!

Šak tež we Šserbach 3o štareje namrěteje pschibóžeske mery džeržachu, škónežnje 3o tola šchescžijanstwo pschedobu. Šlaj, njeje to hruby šchiz, kotryž je tam horjeka do kamjenja šaryth? Tak 3o šda. Wěseče 3u tež něhdy štare woporniščežo pod šnamjo šchizja štajili, hdyž štare póhanske wawšnje šhiny.

Nětko 3erbiti lud tuteje wokoliny něhdy 3wjaty pschibóžski woštar „čzertowy kamjeń“ mjenuje. Nima prawo š tym? Pschibohojo, kotrymž něhdy holdowachu, njeběchu tola žana hola myšl, žane wurojte, běchu wopravdžite wěštote, daemonške, čzertowške mozy, kiž mješachu 3woje wješle na 3urowych woporach a na krwi jatyh.

Nimo! Nimo!

Nětk tam čzertowy kamjeń leži, 3wědeł starodawneho čzaša, kamjenitna dopomnjeńka stareho Šserbowštwu a póhanštwu.

Na tutym kamjenju 3edžo rěčachtoj wo tym, 3o 3u druhe kamjenje, kotrychž wažnota 3o ženje mješšcheměni, kotraž do wěčnosčeje ta šama wošta: je škala Šešuf Šhryštuf. Šchtóž š tutej škale wueželnje, tón je w bješšrašchnošči. Tón je wukhow namakal. Šacž runje widchory čzaša šchumja a 3o horja, hacž nješpschecželstwo a pschescžehanje tutu škatu nabběhaju — wona nješhabla a njetschepota.

Šak došho 3u hižom tutu nabběhowali. Móž stareho Roma se 3wojimi krawawnymi pschescžehanjami šchescžijanow je 3o na tutej škale rošbila. Wšchě pošpyth, wěž teho šnjesa se šahubjenjom wuczomnikow teho šnjesa šnicžicž, 3u podarmo byle. Podarmo 3u lawow nak šchescžijanow šchcžuwali, podarmo 3u šchecžepowzy 3o pak'e. Podarmo tež 3u ššelby bolschewikow praškaty w baštiskim kraju — škala šbóžnosčeje 3o njepowali.

Derje temu, kiž 3o na tutu škatu šaloži. Tón móže špěwacž a prajicž: „Wěseče na tutu škatu — wěčnje 3o šepjeram.“

Njehy nawaľnosć hdy pscheczitwo Bohu a njepscheczestwa pscheczitwo Bohu pschiběra, njehy krawnje tutu skalu wobpryřta a poczře „hdyž ty jenož pola Jesuža by!“ Tuta skala njekhabla. A schtōž na tutej skale steji, tež njekhabla. Abo staj hwy. Pawol a hwy. Pětr khablaťoj, hdyž łojerjo pschindžechu, jeku na mot-prawniščežo domjesč? Abo stej Perpetua a Felizitas khablaťej, jako buschtej w arenje džitim stwěratam czijnjeno? Abo hu Sugonottojo khablaťala jako franzowski kral hwoj krawony wulkaš pscheczitwo nim wuda? Abo hu Salzburgsky khablaťali, hdyž wěry dla hwoju rjanu domišnu wopuřchěžič dyrbichu? Abo hu baltiszy czěrpjerjo khablaťali, hdyž buch wōn wjedzeni, so bychu šatšeleni byli?

Spodžitwnje, schtōž na tutej skale steji, doštanje něšcto wot mozy teje skaly. Tōn něšcto wot jeje twjerdošče doštanje. Tōn njekhabla. Tōn njekšepota. Tōn ho pscheczitwa wšchēm wicho-ram. A pschi hanjenju a hidženju, pschi pschesežehanju a njepscheczestwoje njemdreho luda spěwa hwoj šherluřch:

Wřcha šlōjč staroh' smija
A tej kmjercze šchija
Mi wřchať njekšodži,
Hdyž hwoť na mnje ľafa,
Haj, hdyž na mnje ľafa.
Spěwam wjeřele:
Boži řchuz mje wosmje nuts,
Chze ho czert a hela šlobieč,
Jesuř b'dže jich pobieč."

Mōj pscheczelo, stejřch hřžo na tutej skale? Šy ty hřžom hwoje wuřhomaťje pytať a namaťať, řiž jeničřzy dawa pokoj a mēr, wěřtošč a šbōžnosč? Bōj, tuta skala posřiči tebi jepjeru a mōž a trōřch a wjeřeloseč we řiwjenju a wumřeczu. Bōj ř tu- teje skale wumōženje, ř tej skale šbōžnosč, a řež ty mōžesč wuř- řlacž a spěwacž:

Jesu, duřche wuřhow,
řa mnje wumřel řy,
řepřeny na tu skalu
njebudu řhubjeny.

Na pomoz.

Na pomoz! řať wōla nētkole žyľe hubjeřřtwa našchego řraja!
Na pomoz! řať wōwa hłōd, tōn wulki hłōd, łotryž nētkle domach pyta našch lud. Šta a tyřazy njemōža řebi wřazy řucheho řhlē- ba kupieč. Drohota jim řawjera pjeřaťke řhlamy. Na drohach padaja, řaž nam wčžera nēčtōn ř Drježdžan powjedasche, řtari: hłōd je jim mozy wřať! W łomorřach řlakaja džěči řa řhlēbom! Hłōd je jim bolosčow a czwilow nacžiniť! Šslyřchimy řy to, wēmymy řy to, řiž řy řo Božeho řhlēba najēmymy, řiž řy bērnōw mamymy. A našchžamymy řy řyč, řiž řy hłōdni, řiž hłōda řra- daju? —

A řy tu wřchitřzy drje hřchēze řuchi řhlēb njetrjebamymy řěčč aľe pomasřu, pomasřu butrowu řamo a řchmatřowu a hewatř po- masřanu! Šdy by ty wjedžat, řelko řchēdžimych wōwōw a džē- dom, řelko njepřoznimych řwērnych nanow a macžerjow, řelko njewinowatřych džěči to wřazy njemōža, ow, řebi njebymy řomasřa řlōdžaka, řhiba řo řež druhim wot řwojeje dawasč. Šo to toľa bychmymy wřchitřzy bjes wumřacž! Wřy tu na řraju, řy tu ř ra- řaťřchego řtawo, řy to mōžemymy, řy to dyrbimymy. To pschikřže řam hřžo człowjěřke řmyřlenje, řommu hōni nař našche řchesečřjan- řtwa, řommu czěri nař nusa, wulka, řtrařchma řmjertna řusa na- řchego řraja a luda, wasčřa nusa! Dawymy řy halle řo hōnieč?! řa mēnju, teje ľubosčē dla řy do žyľa hinať njemōžemymy, řačž ľubosčē wopokasřowacž, řačž pomřacž!

„Boži řhlēb“, Šserb řraji — abo toľa našch řtari řať řraja hřchēze, řohuřč ľiž wřazy czř młōdži wřchitřzy. Njēje řnadž to wřazy „Boži řhlēb“, řchtož řmymy nētkle pschi najřjēřřchim řnje- řwym wjedřje domoj řhowali. „Boži řhlēb“, hdyž řať řrajiřch, njebudžesč hinať chžycž řačž řobu džělacž. „Boži řhlēb“, hdyž

to wěřch, njebudžesč ře Bože řornjatta pschēdawacž do řufow, łotřež ř nimi ľichuja, je do wuřraja pschēdawaja a mōřja ř hłō- dom a řradanjom řwōjich řobuczłowjčow a czěřja řwōjich řobu- człowjčow do nusa, řradanja, řmjercze! A řunje řať to řotom njebudžesč czřinicž ř butru, ř pomasřanjom na řhlēb, hdyž wěřch, řo to Boži dar, hdyž wěřch, řo našch lud czěřpi, řo našch lud řreda, řo našch lud hłōda mřēje!

Šslyřřchřch, řať wōn na pomoz wōla řebje, řebje řiž ty masč!
řuž na pomoz, řřjedy řačž pschepošdže! Bōh řaj, řo řlyřchřch a czřiniřch po řym, Bōh řaj, řo to wřchitřzy řlyřch a czřinja. řež tu řlacž: budžče řať czřinjerjo řeho řlowa a řiž jeno posřucharjo, ř łotřymž řy řo řami řjebacž! Hłōd a řradanje, to řtej dwe mozy, łotřejuz dyrbřch ř czřřom pschewinycž. Šłomdžřch-li to, řo posřehujetej a řtejtej pschēd řobu a wōlatej czř jene řalōřne „řy dyrbřch!“ do wuřchōw a do řwēdomnja.

A toľa drje je pschēzo hřchēze řajřch došč, řiž njepřořumja czřř a njewobřladaju hrowže řtrachi! Šsu řamō wřzy, łotřř pschēd hłōdnymy řacžinja dury, łotřř pschēdawaja řornjatta a bu- řru řa njewuřlyřchane řlacžřny, mřes řym řo dury řōdla řiř řradaja! A řajřy řež řy, bħrnej řo hewat řa nēčto hrom- džřlo a řbēraťo, njeh po domach njeh pschi durych Božeho řoma, łotřř řu řimo, łotřř řižo njedadža! řa wōdowa řhudřchřa, łotřř nētkle řapoloži 1-řř-papjerku, wōna džē, řo ř řnjewōwym řlowom řěczu, jako řa řrawa řomōj ř Božeho řomu řo řwojeje řhēřř pschēd řanymym. řēda řam a našchemu ľudej, řo wōn řať ře řatřřanymaj wuřchōmaj a řwřasanyřmaj wōčřomaj pschē řutōn czřř džē a ře řařchřřymy řaťami a řeřamřanymy wutřobami! řa pomoz! dyrbřch wōlacž, řiž ty wřdžřch a řlyřchřch. na pomoz dyr- břch řy wōlacž řym napřchēčō, łotřř to řajřy řlępi a řluchi a řymni a ľitřzy tu džēja a řteja wōřřjedž řajřchō našchō czřřa, na pomoz řim wōlacž tu ľubosčē, łotřř toľa řež w řich wutřobje, njeh řnadž nētkle řunje do nēķajřchō řuczřka řtolřana ře. a to řřjedy řačž je pschepošdže!!!

Na pomoz! řať wōla wřchō! Šslyřch a czřř, řřjedy řačž je pschepošdže! —

Šnutřřowne miřionřtwa.

„Bausteine“, mēřacžniť našchego řařřchego řnutřřow řeho mi- řionřtwa, řosřawjēja w řwōjim 661. a 662. czřřle wō řnutřř- řownym miřionřtwe, řať řo to ř nim 1. řulija 1923 w řařřej mēřesche. řemu řlyřchachu: 4 řhorownje ř 512 mēřřnami, 1 řom řa řēdnřch (Rriippelheim) ře 70 mēřřnami, 2 wuřřawaj řa řluz- řhorřch ř 59 mēřřnami, dale řena řojēřnja řa wopřřow ř 15 mēřřnami, 20 wuřřowansřch řomow ř 841 mēřřnami a 17 ařřlow ř 773 mēřřnami, řimo řoho: 19 řomow řa řarřch ř 632 mēřřnami, 1 wuřřaw řa epileptřřch ře 120 mēřřnami a 2 wuřřawaj řa ducharřlabřch ře 105 mēřřnami, ř tonu: 104 wuřř- řarřow řa džěči ře 6291 mēřřnami a 4 řomymy řa njedželnřzy ř 80 mēřřnami. Wřřchē řoho řa řnutřřowne miřionřtwa 4 macžerne řomymy ř 1314 řotřami a 1 řratřowřř wuřřaw ře 162 řratřami, dale 1 řeminar řa řařřarņe džěči, 1 řchulu řa řōņřte, 1 řchulu řa wōřřadanjē czřřchřch džěči, 1 řeminar řa wuřřerř řa řřře džěči (Kindergärtnerinnenřeminar), řute 4 řomymy řaja mēřřna řa 121 řchulerjow. řola hřchēze druhich řomow řlyřch řnutřřow- řnemu miřionřřru, 13 řomow řa wuřřowřaje džěči ř 904 mēřř- řnami, 15 druhich řomow řa wuřřowřajřch ř 465 m., 30 řomřřow (Herberge zur řeimat) ř 1179 m., řolonřow řa džěřacžerjow ř 515 m., a 20 řomow řa młōde řolzy ř 531 m. řole wřřō hř- řmadže řy 269 wřchelakich řomow a wuřřawow ř 4689 mēřřnami; řimo řoho řa řnutřřowne miřionřtwa hřchēze w 254 wōřřadach řtažije řa wōřřadne dořřadowanjē. W džěle řnutřřownego miřion-

stwa su dale: 1 towarstwo sa kraj a 3 sa mesta a 12 theologiskich a 30 drugih wofebitych dzelaczertow sa snutstowne mifionstwo.

Tuton pschegrad potaze, kak wobsherne a kulke to dzelo nasheho sakfkeho snutstowneho mifionstwa je, a to netkle pschitutyh wobstejnoscach a tutyh nufach. So bychmy hebi tola tola wshchitzy czi, kotriz maja wutrobu sa wobucczlowjetow nufu a bedu a wotewrienej ruzy k pomhanju, spomjatkowati a podpjerati tute nashe sakfke snutstowne mifionstwo, kotrez je nimale jenož na pomoz se Sakfkeje potasane, mjes tym so druhe snate rustawy ksheszczijanskeje luboscze w Nemstej i zpleje Nemsteje a i drugih krajow pomozny a podpjeru dostawaju. A wono je czeško, netkle trobthowacz a dale wjescz wshch tute dzela! A sažo, wono je nufne, tole dokonjecz runje netkle. Stat to netkle do zyła njeby mohł, byrnjesch knadz jo chyzł! Pomhacz pak so dyrbi a netkle wofebje! Tuž pomhaj kózdy, kotryž to netkle móže, pomhaj kózdy tnyh hubjennyh a tradacyh dla, pomhaj kózdy teje luboscze dla, kotruž wón nashoni, teje luboscze nasheho Boha a nasheho Ebóznika dla!

Swět sańdže se swojimi žadoszczemi; schtož pak Božu wolu cžini, tón wostanje węcžnje.

1. Sana 2, 17.

Hłóh: Džerž so, Duto, hotown. —

Lubo tón swět njeměježe,
S nim seže wšchezo w strasche;
Swětko wěry potažeže,
Wot Boha je macže.
Swětko je njebeke,
Jesuf je nam dawa;
Nasch wón samostawa!

Lubo měježe Jesuša
S wól j swórej duschu!
Wón je nascha sbóžnoč wšcha,
Wjescz naž chze po puczu
Do njebies! Wulki Rajes
Je a budže wostacil;
Junu swět b'oze khostacž.

Lubo tón swět njeměježe.
Pšchetož to je straschne!
Krotke waja wjehele
Džeczi kamopachne —
Wěrijazy! Chzesch tež ty
Wrócz'ca jak' ho k stemu
Swětej bjesbóžnemu?

Cžehodla dha nochzesch wjaz'
S Jesušom so wozžicž,
Wón je tón najlěwšchi schaz!
Jeho pucze khostacž? —
Božkuchaj: Semu daj
Wutrobu, myšl swoju,
Semu daj duschu troju!

Njebudžesch so ženje kacž
Hdyž by tole cžinił,
Semu dal so nasakacz,
Wón je derje nēit
S tobu tu i wutrobu
Twój hrěch aschón wšak na so,
Lubowak pschez' sažo!

Takle naž je lubowak
Ebóžnik najšwěrnisti,
Sa naž je so woprowak
Sšřednik najšmilni chi
Wón je chyzł, so by smył
Nam wšchē šmirtne rany
Pšches swoj' krawne rany.

Lubojež je to najwjetšcha!
Wjetšcha njeje žana,
Jeh' kichž, wšach cžerpjenja,
Lubosč woprowana,
Sšera wšcha wupomha
Jeho nam se šmjerče;
Cžesč jem' dajmy wěžnje!

Wohladoj na Jesuša,
Wón je luta luboicž!
Naž wón takle lubo ma!
Jeho wulka šmilnosč
Cžini wšcho, so by so
Radžiko to jemu
So my pschischli k njemu.

A njemu chzemny wšchitzy
Hdyž by my d'behali; [wšchindž
I ho wolu chzemny cžinčž;
Jeho sa nje tnali
Sšmy my wšchak; wón chze tak,
So mo šbóžni bali.
S nim ste pschewianli.

Pšhe winhež my budžemy
S jeho mozu wšchitzy;
Tehodla so próžujmy
Naž joh' mucžobnizy!
Khušluš kam pomha nam
Se wšch'j' nasch'j' nufu —
Khwaleže joh' wšchē ludny!

Zyrkej a stat.

Wojowanje katolickich starschich wokolo Woinowca pschecžiwu wyschnosčji njeje skónčene; škerje so ida, so so hišchje šbórschi pšches to, so so tež ewangeliska schula we Wostrowcu wot šamšneje wufajnje kuloweho ministra potrejchi a pšches to tež ewan-

gelsky starschi sapocznu streikowacz, so šhromadnje wobarajo pschecžiwu jenostrowskim a praworanjazym wot šamšneje; nabožny ras šwojeje schule a modlitwu w schuli nochzedža hebi dacž wšacz. Mjes tym su wjednika katolickich starschich tuteje zpleje wězy dla k pjenježnemu khostanju šabudžili; tola je so šud teho wšdak, pruhowacz, hacž je wufas kuloweho ministra po prawom abo niz. Šabudženy je so hnydom pschecžiwu wufudej powakal. — Je tež wo tym šhšchecž, so je wufkostatny minister i nowa w tutej wězy šakrocžil, tak, so dyrbi so w potrejch'nyh schulach wěz nakhwilnje šradowacz a rošbudženje so wufkostatnemu šudej w Lipsku pschewostajicž. Nemski minister chze tak tomu šadželacz, so so po skónčzenju próždninow dale štrajkuje a so bywa wěz tak džen a hóršcha. Šrudno wšchak to je, hdyž dyrbi so pschezo sažo a sažo psches wufkostatny šud mucžinicž, hacž ma wyschnosčz prawo abo poddanjo, a džiwnje to, abo tež niz, so su to potom pschezo wězy, kotrez tak abo hinał i zyrkwoju a i nabožinu šwišuju. So bychmy tola bórny do cžista byli se wšchem tym! —

Mjes tym psche so hižo sažo wo nowym postupjenju sakfkeje wyschnosčze pschecžiwu krajnej zyrkwi. Sakfa wyschnosčz chze šakón, kotryž postaja, hacž do šakfkeje staroby šmē šchto šakstojništvo šakstawacz, tež na prezidentow zyrkwoje nakžowacz. To reka: wona chze runje netkle w tutym cžaku zyrkwi wšacz wjednifow, šakfichž zyrkej netkle najnufnišcho trjeba. Pšche pak so i dobom, so tu nima sakfa wyschnosčz rošbudžicž a so ma tu nemška wufkostatna wyschnosčz jako powołana móžnacžka šchitacz prawa zyrkwoje. Tež wufkostatny šud w Lipsku — hižo sažo lywa tu njenowany! — njebudže po podložkach a prawach, kotrez tu su, hinał šudžiz móž, hacž so wupraji, so stat nima prawo, po tutym pucžu tak rjez prezidentow zyrkwoje wotšadžicž.

Dobre wufnacže.

W Šchottlandškej je waschnje, so so kózdy, kiž chze k Božemu šlidu hieč, najprjedy wot duchowneho wo jeho pokucže a wěrije wuwopraschuje. Nas pschindže jednora wječna holczka, kotrezž duchowny wjazore praschenja pschepoloži; ale to bēšche šodarmo, wona na žane njetwotmowli. Wón mějesche tehodla ja nufne, ju wotposajacz, dokelž so jejne mjelenje pak je šakakšosče, pak i zple nješchihotowaneje dusche wuhadžecz šdasche. Pšchi won-hieču mloda ksheszczijanka šakne šyllš ronjesche. Duchowny to pytnywschi ju wróczjo šawola a ju i najpschecželnišchim hšobom proschiesche, so chzyla jemu tola prajicž, cžehodla njeje na jeho praschenja wotmowjaka a cžeho dla nochze wo swojnu Ebóžniku kotrehož tola po šdacžu lubuje, žaneho šwědečzenja wotpožozicž.

„Ach“, wona na placž štapšchecžiwli, „wo nim rēcžecz nje-móžu, ale ša njeho wumrjecž drje bych chzyla!“

Tole wotmowjenje bē duchownemu došahaze; wón n'óžesche ju něko i dobrym šwědomnjom k Božemu šlidu pschšpuschecžicž.

Luby cžitarjo, wopomni: Tak někotry, kotryž nješamóže nabožinu do šlowow šapschijecz, je so tola hšuboto a wutnje do njeje šakšiwil.

S bliska a i daloka.

A ranju a i wječzoru. Ewangeliska wěra ewangeliska zyrkej dyrbitola hišchje jena móž byčž, dyrbi tola hišchje něšchto byčž, psched cžimž so boja. Pšchetož, hdyž ty pschecžiwu někomu wujuješ, hdyž někoho wotehnacz špytačš, so jeho bojiš. Něšchto

tajke je evangeliska wěra, evangeliska zyrkej w kraju a na mjesach a swonka nashcho kraja. Němiska bě 12 Polakow s němiskeho stata wupołasaka, abo lěpje 12 poddanow pólskeho stata. A Pólska wupołasa 12 evangeliskich němiskich duchownych. Tón abo tamny budže hnydom prajic: níz dofelž šu ewangelisz, ale dofelž šu němisz, buch wupołajani! S Němiskeje wupołasani pólszy poddanjo šu byli sprawni, pilny džělaczerjo. Ale czechodla pať so nich runje 12 ewangeliskich duchownych, czechodla žanych katoliskich mjes nimi, czechodla žanych druhich Němizow? Pólska, hdžež katoliska zyrkej tnježi, boji šo a hidži, to, šchož je ewangeliska. —

A wječor šu Franzowjojo 8 ewangeliskich duchownych wupołajali a to s džěla hjes toho, šo jim pschicizny wupołasanja šdžělichu. Hdžež tute šdžělichu a prajachu, šo je duchowny hidu přědowal a tať franzowške wobšadzeniske wójško do stracha pschicizne, šo wupołasa, šo běchu do Božich šlužbow póšłani šnu-charjo přědowanja wopať šrosunili abo šo běchu pschicizowčerjo duchownych wobškoržili. A tať buch wuhnaczi. Jedny s nich mějesche runje nabožnu hodžinu na wyschej holcžaze: šchuli; s tu teje bu wuwjedženy, do autowa šadženy a do njewobšadženeho kraja dowjeseny; druzi bu s paczerškeho rošwucžowanja won šajaty a mějesche ša 30 mjenšchinow šwoju wošadu wopušcžicž. Wjazny s nich šu byli jenicžny duchowni w šwojej wošadze. Woni šo boja zyrkwoje, ewangeliske wěry a teje mozy, kotraž je w njej. — Tať je to tež druhdže. Dofelž je zyrkej a ewangeliska wěra jena móž nad ludžimi, chzedža jej šchodžicž, ju šnicžicž, šo bhčny potom lud a ludži cžim lěpje w šwojej ruzy a ša šwoju wotežku měli. Tohodla: hladaj šo a njedaj šebi wšacž ewangelisku wěru, ewangelisku zyrkej!

45. Hłowna šhadžowanaka šerbškeje studowazeje wšodžiny wotně šo šańdženu njedželu w Šrodžišcžcu. Popołdnju 1/2 hodž. šo šapocžachu najprjedy derje tež wot hošcžow wopytane u uradžowanja. Wšchelake towarštwu studentow, gymnasiastow a seminaristow podachu šwoje lětne rošprawy, s kotrychž wšchěch šahorjenoscž a pilna džělatwošcž ša nashcho lube Ššerbowštwu š nam rěcžěšche. Wošebje šo wješšelimy, šo je šaroššlawna „Ššerbowka“ tež pod pscheměnjenyimi wobštejnosčemi w štarem trawšchnju dale džělacž mohla. Ššchi tom pať bě na druhej štronje jara wobžaronne, šo dnrbjesche towarštwu šerbškich šstudentkow „Wita“ šwoju džělatwošcž šastajicž, dofelž běchu šwoje šobuštawy s džěla šwoje pruhowanje wotpošožile a tohodla druhe, kiž tež na wšchelakich univeršitach študuja, towarštwowe žiwjenje dale šakhowacž njemóžachu. Tež Ššipicžanške „Ššorabikum“ njebě bohuzel šastupjene. Ššoncžnje hłowny šaršchi M. Ššž-Ššurcžanški potwšchitkownu rošprawu wo džělatwošcži žyšcho šwjaska poda, kiž je w šańdženem lěcže dale na šobuštawach pschiběrať a roštk, šchož je wšcže jara šwojěšlomne, šo móžemy s tym, šchož šmy w poššlednim lěcže dozpili špošojom bhčž. S nowowóšbow ša nowe šwjaskowe lěto wuńdžechu jako hłowny šaršchi ew. bohóšł. šand. Julius Ššorla Riota je Ššrowjelnja, jako pošštaršchi krajnoš. šemin. Rudolf Ššencž na Ššidowje, jako poššladniť krajnoš. šemin. Waštar Ššžěšla s Budyšchina, jako šapikowar krajnoš. šemin. Maťš Michalť s Ššobjelnja a jako šekretar gymn. Ššurij Ššensel s Ššofarč. Potom šo hišcže wo někotrych šnutškomnych naležnosčach šwjaska jedna a na šonzu š. šarar Ššyrgacž hišcže we mjenje hošcžow a šarnych šnjelow se šahorjazymy šłowami š šhadžowanzy rěcžěšche. — Wječor potom we wješškej šabawje nať s lubymy Ššerbami s bliska a s daloka šjednocžěšche. Šorjad pschicizne wošebje hudžbne wězy, wuwjedžene wot šnježny Ššifki Ššmolercž, jako šamospěwarška, a wot mužškeho šhóra krajnoštwiškich šeminaristow pod nawjedowanjom šich šdirigenty to-

waršcha Ššencža, pornjo rezitacijam a žortnym bašniššam. Šo powitanškej rěcži hłowneho šaršcheho witašche nať š. šarar šic. Ššrošal s pschecželnymi šłowami do Ššrodžišcžca a wuprajěšche šwoje wješšele, šo bě šo šhadžowanaka šašo ras po 30 lětach we Ššrodžišcžcu šelšcha. Dale rěcžěšchaj a powitašchaj šhadžowanaku hišcže š. prof. Ššryl a š. pschicizny Ššrodžišcžanškeho šerbškeho towarštwu „Ššerja“, kotrež towarštwu tež psches někotre rjane šerbške špěwy, pod šdirigentštwom š. wucžerja Ššchudaka, wječor-ny porjad porjeńšchi. Tomu pschicizny šo wješšele rje, kiž hišcže dołhi cžas lubych hošcžow w nashch ššjedžinje džeržachu. — Ššondželu dopołdnja potom hišcže maty wulět do „škaty“ pod wjedništwom š. šantora Ššetraťa cžinichny, na šotremž wšcže wšchitzy, kiž šo wobdžělichu, šwoje wješšele mějachu. Ššopołdnju wšchaj šo wješšela cžrjoda šašo do wšchěch šowow šerbškeje wótcžiny rošpjeršchi a šhadžowanaka mějesche šašo ras šwoj drje pschesahi šonž. Ššochžu džěn ššoncžnje šabycž, tež na tutom měštnje wšchitkim lubym Ššerbam s Ššrodžišcžca a wošłowoscže nashch wutrobny džak ša pschecžěne pschiciznanje, kotrež je šo nam pola ničy doštało, wuprajicž. Riota, ew. bohóšł. šand.

„Bomhaj Bóh“ šo wješšeli na wšchěj pomozy a lubošcži, kotruž nashonja a šo ša nju wšchěm wutrobnje džakuje. Še šjatr- ne, šo maja nashchi Ššerbjo šrosunjenje a wotewrjenu š utrebu a wotewrjenej ruzy ša nušy a potrebnoscže šwojeho naroda a Ššnješloweje zyrkwoje w nim. „Ššerbške šnowiny“ škwituja w šwojim 185. cžiššle nowy rymť darow s Ššrowzow; hač dołal bu 580 940 hr. nawdate. Tež tu budž wšchěm šjawnu džak wuprajent. Wš budžemy wot nětku tež tu we šopjeńku šamym s najmjenšcha s šrótku tute dary šapikowacž. Wone chzedža a budžeya wšcže tu „šapjerjanu“ nušu nashcho šopjeńka pschewincž a šmóžnicž porjadne džělanje a ššukowanje nashcho šopjeńka Bóhu š cžěšczi a Ššerbam š wužitkej! Tuž tať: „Bomhaj Bóh!“

Dary ša Bomhaj Bóh.

Šacž dołal šu darili	580 940 hr.
Dalšchi dar s Ššufecžanškeje wošady psches šnjelša šararja Ššjeřtwu	21 000 „

Wšcho šromadže 601 940 hr.

S džakom škwituje a dalšche dary pschiciznuje.

Ššmolercž škniharnja w Budyšchinje.

Ššitowanje: M. w Ššuf. ša 13. p. Ššr.

S. w Šš. ša 14. p. Ššr.

Biblija — cžas — cžłowjeť.

35. štydžen, wot 26. augusta hač do 1. šseptembra.

26. Ššinatá njedžela po šwoj. Ššrojizy: Ššap. ššutki 14, 11—22 — šš. 636. — Ššebr. 12, 1—10.
27. poššndžela: Šš. 126 — šš. 423 — Ššebr. 12, 11—17.
28. wutorá: Šš. 127 — šš. 464 — Ššebr. 12, 18—29.
29. ššrijeda: Šš. 128 — šš. 465 — Ššebr. 13, 1—14.
30. ššchwórtk: Šš. 129 — šš. 21 — Ššebr. 13, 15—25.
31. pjatk: Šš. 130 — šš. 205 — Ššud. 1—11.
1. ššobota: Šš. 131 — šš. 281 — Ššud. 12—25.

Ššamolwity šredaktor: šarar Ššyrgacž w Ššofacžizach.

Cžišcž Ššmolercž šknihicžišcžěrnje a škniharnje, šap. družštwu s wobmj. rukowanjom w Budyšchinje.

Sy-li spěwał,
Pílnje džěłat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosó ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosó da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džěłat
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosó je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će.

• Serbske njedźelnske lopieno. •

W Budyschinje, 26. augusta 1923.

Wudama ho kóždu hobotu w Smolerjez knihiciziczerńi a płaczi schtwórtlětnje 200.— hr.

13. njedźela po swj. Trojicy.

Zap. skutki 14, 8—22.

Našch luby Sběžnik je nam přichirnanje wo jstwowej roli powjedat. Sšymjo je Bože słowo, a tole šymjo je dobre. Rola je čłowěska wutroba. Wšchelaki je wuspěch abo wunoschł wu-
křeteho šymjenja. Na šymjenju to njemóže ležecž. Leži pak šnano na njelěposczi šyjerja, to rěka čłowěskeho? Šsobu žyłe wěšcže. Ale ja to nihto njemóže, ani najwustojnišchi šyjet, so a hdyž njeje wutrobina rola khmana. Kač špodžiwne je měnjenje wěštych ludži, so je Bóh na tym wina, so je tač malo wuspěcha widžecž wet přichirjedaneho Božeho słowa! Wucžinjens tola je, so ma Bože słowo pičez někaiki wuspěch. Moje słowo nje-
durbi ho próidne wrózciz, praji Bóh. Widžimy to tež na džěnkri-
škej stawisnje. Čłowěkojo Božu móž a přichirnoscž derje šoczuwaja. Ale wšchal jara wšchelako. Šedžubimy na to, a to š tej próstwu kóždu šam ja ho: Njeh šym twója dobra rola, šho-
rowana š plódnosczi!

Kač wšchelako ho Boža móž a blisłoscž šaczowa.

Wot tych, kotřiz

1. Wěrneho Boha nješnaja.
2. Wěrneho Boha šnacž nočzedža.
3. Wěrneho Boha šnaja a lubuja.

Šapochtoł šwj. Pawoł běšče w Šystrje wboheho, wot džě-
czatštwja šem šhromeho čłowěka, kiž njebě ženje šhodžil, w možy
Božej wustrowil. To běšče bylo wopočasmo wěrneho, žiweho
Boha a jeho možy. Wulki bě hjes džitwa šaczisčez tehole škutka
na póhanski lud. Měnjachu, so šu bohoyo šam: š čłowěkam na

šemju přichilchi, kač hižo ras, tač šebi po bašni powjedachu, hdyž
běšchtaj bohaj dweju čłowěkow, kotřiz jeju lubje hospodowasch-
taj, jara bohacže wobdariloj. Nětko bě ho tajki džiw druhi ras
štal, kač běšče žyłe šjawnje widžecž. Wješele a radošcž wšchu-
džom knježesche, měšchnič póhanski přichirjedže hižo woły š wě-
žami wupřisčene a chžysche je woprowacž. Špodžiwamy ho nad
tajkim čzinjenjom, a tola ho radšcho nješmeli špodžiwacž. Póha-
njo, kotřiz wěrneho Boha nješnaja, hinač njemóža. Čłowěka
wutroba něšcto trjeba, š čemuž by ho modlika. Njeje-li to Bóh,
dha je přichibóh. Dže-li wěra š duržemi won, přichindže přichiwěra
š wóknom nuts, ludowe šlowo rjeknje. Je to nam tač nješnate?
Ščto wuczi naš přěnja šasnja: Njedyrbišch žanych druhich kóhoh
mécž přichi mni? Wěšo šebi póhanjo džěnkrišcheho čaška žanych
tajkich přichibohow wjazy nječzinja kač čzi přjedawšich čašow,
ale po wěžy je jich čzinjenje runje šamšne. Šdyž na přich. Bóh
do čłowěskeho žiwjenja přichima, njeje to ja džěnkrišcheho póhan-
škeho „šchescžana“ Bóh, ale někaiki přichipad, wošud abo kač jo
hewač mjenuje. Wbo hdyž wontach Bože žito roscže, šcžěje, šrawi,
dha je to ja džěnkrišcheho póhana „natura“, kiž te čziri. Wo
šhupikojtych rěczach, šchescžijana njedostojnych, přichi njemjedrach
abo šliwčach atd. mjelcžmy. Mjelcžecž pak nješněmy, ščtož
wěšte, tež džěnkrišch hiešcže jara roščěřjene přichiwěry nastupa
kač tu: Temu a tej, wošobje wbohemu škotej, šu nacžinili. Wbohi
přichiwěrimy ludo! Njeměšch, so pižane šteji: Ščto móža mi ludžo
čziničž? Šaj, wěrnó je: Šajkiž je ščto, tajki je jeho Bóh! Š
šajku čžecž a šhwalbu wopruje póhanski šwět džěnkrišch čłowěkam:
Přiedy šralam a wječham, hnadnym knješam a knjenjam, džěnkrišch
hiešcže wumjelzam a wucženym! Škač škudny běha lud ja taj-
kimi, kotřiz jemu wšcho móžne lubja a malo džěřža! Šajke šhwa-

lobne słowa so trzebaja, hdyž tu nekajti rěčnik, tam nekajta spěwačka wustupi. Tajkich ludži rěč placzi ja ewangelijon. A kak dha tež tu a tam w zyrkwi? Njeplaczi tam druhdy cžlowje-ske słowo wjazy hacž Bože? A njeteci najwjetšchi pschibóh husto w naš hamych? Kak krahnje daloko bny tola my schesčijenjo husto pschischli! Je kaž pola póhanow, kotsiž wěrneho Boha njesnaja.

Alle kak dha tam, hdyž dyrbjeli jeho snacz? Tajkich bē jich tež w Dystrije! Eswoj. Pawol jim mózne předomanje dzerži wotym, kak njeje so Bóh bjes hwědčenja wostajil, potajkim kak je so sjewil. A kak krahnje a wěste je tole jeho žiwjenje! Slej, nje-bježa pschipotwjedaježe jeho cžesč, abo: Sčtó mětram pucže wotméri? Sčtó j njebjež desčezil dawo? Sčtó klin tej semje wotewri, so by naš zohnowala? A ludow a ludži wodjenje? A nasche hwědomanje? A Bože sjewjenje w jeho hwjatym słowje a wošebje w tym, kiž praji: Sčtóz mje widži, tón widži Wótza? Woprawdže, hdyž je sčtó snaty, dha našch Bóh! Alle cžim hórje, hdyž jeho nochzedža snacz. S widžazymaj wóčłomaj nochzbež widžecž a se šhschazymaj wuschomaj nochzbež šhschecž, to je hrěch, a to je potom tež hrósbny hrad: Seže nochzpli! A sčtóz j woprědka njecha, tón skóncžnje je wjazy njemóže! Cžlowjelojo potom skóncžnje wjazy njewjedža, cžej j su a sčtó chzedža. Wšimi dženšnišchu stawišnu: Sabny je džiw, na šhromym cžlowjeku cžinjeny, nimo je sahorenosč ja Božeru póbłow, hamžni ludžo, kotsiž prjedy wěny hotowachu, chzedža nětko kanijenje mjetacž; skótnikaj staj, kiž so prjedy bohaj bjež sdašhtaj. Tu widžišch njewobstajnosč bjesbóžnych, wěrneho Boha snacz njechaznych wutrobow. Je nam to wscho njesnate? Na palmowej nječelji: hostana; cžichi pjatk: šchizuj jeho! A dženža? Šchesčjenje so mjenuja, ale šhrystuža pschescžehaja! Ščerplivi su pschecžiwow wschemu móžnemu, wěsčji ludžo móža rěčecž a wišacž, sčtóz chzedža, wošebje so lubi, hdyž pschecžiwow schesčjanštwu a zyrkwi dže. Haj, kak krahnje daloko bny tola my schesčjenje pschischli!

Kak žyle hinašchej šwj. japoschtolaj! Ludži šhwalenje a šlawjenje jeju njemyli. Wšchaf šmój tež šnjertnaj cžlowjekaj runje jako wy, tak rasnje prajitaj. Wěstaj, so modlonje Bohu šamemu šluscha, temu, kiž je šam prajil: Kochzu šwoju cžesč žanemu druhemu dacž ani šwoju šhwalbu pschiboham. Pschecželjo, kak žyle hinaš dyrbjalo j nami štacž, bychmy-li tež my tak cžinili kaž tam japoschtolaj! Měnjtu, so to njebē dobre, na psch. jašo w špocžatku wójny, w cžahu wulkeje sahorenosčje, wěšty pēžnječ naschemu ludu špěwašche: Psched tobu, moja Měniška, na koleni padam. Jenu, kaž tym, kiž su so po nim měli, je so ieschlo po snatym słowje: Sčtóz so šam pomyschuje, tón budže poníženy. Dofelž ponížnaj temu cžesč dawataj, forremuž cželč šluscha, móžetaj šwj. japoschtolaj tež tak rjenje wěrneho Boha pschipotwjedacž, kiž je njebjo a semju a morjo ščinił, kiž je nam wjele dobreho dal, j njebjež dele desčez a plódně cžahy, a napjelnil se žiwnosčju a wješkofosčju nasche wutrobny, móžetaj j tym pak tež napominacž: Lubu ludžo, pschuwobroczeže so wot wopacžnych bohow k žiwemu Bohu, widžicže wschaf, sčtó wot njeho namoj, kajtu wulku móž, so móžemoj dobrotu cžinicž w jeho šhwjatym mjenje. Wot wopacžnych, mormych, pschibohow njemóžecže ničjo mēč a tehodla tež nikomu ničjo dacž. Tam šteji tó.a, kiž bē prjedy šhromy, hleježe, kak wješkoty móže wón bjež! Dženža bychmy prajili: Slecže wschittich tych ludži, kotrymž šmēdžachmy žiweho Boha pschipotwjedacž, w nowej mozv: Prjedy bēchu šrudne, nětko su polni nadžije a troschta. Šyliša šetrčez wschaf šami njemóžemny, ale pokasacž na teho, kiž jo šamóže, to móžemny, to dyrbimny. Abó nawopak: Sčtó dha je njewēr došojala se šwojim hanjenjom a wužmēšchowanjom? Je wona ani jenu

jenicžu wutrobu troschtowaka, jene jenicže wóčłw jašo radostne ščiniła? Je wona ruzy wotewrjala k wješkolem dawanju, k pod-pjeranju we wschelatich nusach? A hiščeže jene: Kak pylny je tola šwj. Pawol w cžerpjenjach, wot njepšchecželow jemu nacžijnennyh! Psched cželnej šmjercžu Bóh je šwarňuje, a tež psched bojosčju, wjele bóle jeho wuhotuje j nowej mozv, so by tež pod šlym šahadženjom njepšchecželow Božemu kraleštwu šlužil a ja njo dželal. Njebježa wotewrijene nad šobu mjedžo a widžo wón předuje, so bychu wěrivi šwērni wostali we wěrje, a so manny psches wjele štyškofosčow do Božeho kraleštwu hič. Mošy na semi, ale wutrobu w njebježach, to jeho, to Bóh dal tež nasche hežlo, dofelž wěrneho Boha šnajemy a lubujemy. Tak njech wschitzy wošebje w cžestim, fruthym cžahu Božu móž . bliskofč jačžiwamy! Tuž šhwalbu Bohu šamemu! Šamjen. M. w B.

Ž n ě.

Žnjowy cžah šhwata se kónzej, z najmjenšcha sa žitne žně. Žně, je to tola něšchto wošebne a wošebite, sčtóz nam tuto mjeno „žně“ praji. Šelko mozow dyrbi to šwoje došojecž, prjedy hacž tu to majch šusčil Božeho šhlěba psched tobu! A kak pēnje a wuměrnje dyrbi to jene j druhim wuškutkowacž to šwoje! Nješmē tu žana móž a žane jenotliwe dželo wuwostacž. Šskón-žo dyrbi j dalokeje dalokofeže šwoju cžoplotu šlacž, so by tu we šymjēntnym šornjatkú drēmazu móž šbudžilo k žiwjenju, jeje šwětko dyrbi so roslěhacž na wscho, sčtóz šopješka a šopješka ma, so by w tutej njewuměrnje wulkej a džiwow polnej šelenej šabrizy te šhrišny, kotrež rostliny j šorjenjemi je semje hromadža, pschedželalo do zyruby, kotruž rostliny trzebaju k ščiwjenju. A j dalokeho morja dyrbi to woda k wuškofosčam do powětra so šbēhacž, dyrbi so w mrocželach a mrocželkach, w škóncžnyh pruhach šolebacž a so pschewobrocžicž do desčezila plódněho a wofšchewjazeho. A powětrowy pschifryw, kotruž to tak hacž do wul-lich wuškwinow našchu žyru semju pschifrywa a wobdawa, dyrbi so hibacž we wětrach a we wichorach, so by pschewurak mrocžele tak, so by woda morja wotrepila šuchu semju. A na semi deleka dyrbi roscž a bywacž wjetšche a dlěžiche to šwjelžo, dyrbi so šrówowacž j škóžami, kotrež w šebi šhomasu 40 haj 50 šróčž telko šohatštwu, šelkož bu do semje položene; a w škóžach se šornjatkú, kóžde šamo ja šebje šchazšomorka, mufowa šomorka!

Wjes tym so so tute džiwne wězy šawaja, a do žyła, so onchu so to šakle šawacž mohle, wjercži so našcha semja bjes psch-štacža šama wokoło šebje, so by rostlina byla wodnje pod džiwny škutkowazym wšiwom Božeho škónza, so pak by byla w rozy šako wušhowana psched nim; by tola pschewjele škóncžnyh pruhow jej bylo k škaženju. Š dobom dyrbi semja bjež duzy po dalokim, dalokim pucžu wokoło škónza, so bychu škóncžne pruhi po cžahach tak a hinaš so k nej pschibližowale, to reka, so by so tu měnjalo nalēcžo a lēcžo a našyma, doniž njepšchintješy iyma a cžimwota šymškeho cžaha pschewšawku a wotpocžinē po pilnym njepšchewšawazym džele; semja móže wotpocžowacž, nowych mozow naby-wacž ja nowe nalēcžo.

Šelko to tych džiwow došolo wokoło naš! A jašo: byli jedyn j nich wuwostal, njebychmy ani kuska šhlěba jēčž mohli.

„Sčtó, šnježe, wupowjedacž móže, te džiwny, kiž ty došojecž!“

Čži dyrbi rót a wutroba džak ja to dacž cžah žiwjenja!“

Hebr. 13, 5 a Ps. 37, 19.

Wěšch, sčto to tam steji w liscze na Hebrejskich w 13. stawje w 5. sčtucžy? Něšcto, sčtož dyrbjal nětkole w tutym našchim čažbu kóždy wjedžecž, runje kaž tež to, sčtož w 37. psalmje steji w 19. sčtucžy. A wěcže je jich tež mjes našchim Szerbami došč, kotřiz mohli so pschitowaršchicž Kšesčizianzy, kotraž to sežehowaze powjeda:

„Ja cze nochzu wopušcžicž ani nihdy cze skončicž a we hlodže budžecze wy našhčeni“, tute slubjenja žny my w poslednich lětach bohacze našhoni.

Bóh Snjes je naš pucže jara wulkeje cžěhwoicže wodžik. Esny tji kotry se žwojej 78 lětnej maczerju hromadže žive; najmlódscha je hižo na 3¼ lěta cžěžto khora. Přenjej lěcže jeje khorosče mōžesče našcha macž ju hišcže hladacž, a mōj dvě mōžachmōj jašlužicž. Ale nětko psched 1¼ lětom bu tež našcha macž khora a leži nětko hižo tak dołho. Moja kotra dyrbjesche nětko domach wostawacž a khoraj hladacž. To praschenje naš nadbēhowašche: sčto nětko? Kač to pschētrajemy? Tola pač k cžěcži a se kšwalbje našcheho Šbōžnika dyrbinu wušnawacž: Šacž sem je wón nam pschepomhač; wón džiwuje pomha, tak so dyrbinu husto psched nim stejo wostacž a so k njemu modlicž.

Jako bu do hód drohota wjetšcha a wjetšcha, prajachmy žebi, so drje budža to prawje žrudne hodny lětka, tola, kač je to tón Snjes nad nami tak jara derje cžinil, je naš tak bohacze wobdaril, so našcha luba khora kotra praji: „Je tak, jako by njebjó wysche naš wotewrjene bylo!“ Ach, kač husto žu nam wrajili: „Ja buch smutškonije tak wabjenu, ja dyrbjach ras k Wam pschincž!“ Njeje tole něšcto wulke, so našch Snjes tak na naš spomina! Runje w horju a žrudobje šhonimy, kač žylneho Wumōžnika mamy, a so mōže we wšchěch nušach pomhač, njech tež my cžlowjekōjo nihdže žaneje pomōzy njewidžimy. Haj my žmēmny našhonicž, sčtož k šhērlušchom spěwamy: „Šdž pschindže nusa, šchiz a sčkoda, dha je Bóh pschi nim k pomōzu!“

Tole chžych wupowjedacž, so bych mojeho Šbōžnika kšwalika a cžesčika; bych mōhla hišcže wjele, wjele powjedacž, chžyła-li wšcho domupowjedacž, sčtož našch Snjes nad nami cžinil, niz jeno psches šwonškonu pomōz, ale tež psches to, kač je žo nam na našchej khoraj žotije pschekražnil.“

Tak powjeda jena. Njeby to dobre a špomōžne bylo ja jich wjele, bychu to jich wjazby tak šjawnje žwēdžili wo tym, kač tón Snjes drje džiwuje wodži, džiwnišcho pač hišcže pomha? Tak někotra nještroščina wutroba by drje trosčta pytała a namatka, tak někotra dwēlowaza a šadwēlowaza dušcha by drje sažo nadžije nabyła, tak někotra šlabušcha by k nowymu mozam wōjowala a dobywala. Ščto chžyl byč žwēdč, dale, so tež dženkka hišcže wērnošč je, sčtož steji Hebr. 13, 5 a Ps. 37, 19.

26. augusta.

Psched 110 lětami to bě, jako žo tu psches našche hōna, wšy a měšta wōjška walachu. 26. a 27. augusta 1813 bijesche žo bitwa wokolo Drježdžan, kotruž Napoleon I. dobu. Šsamžny džēn, 26. augusta, šbi pač maršall Blücher Napoleonoweho maršalla Macdonalda pschi režy Ragbach w Šlesyškej. Něšcto mēžazow přejdy, 20. a 21. meje bijesche žo šnata bitwa wokolo Budyšchina, kotraž žo k dbhčžom Napoleona škōncži. Čžedojo a wōwki wjedža powjedacž wo tym, kač žu jim staršchi powjedali wo tutych žrudnych čažach, jako žo žule a pschecželene wōjška psches našchu domišnu walachu; psched wobēmaj mējach husto došč jenak wulkeho štracha, došč njewjedžachu, sčto pschindže. Psched Ružami roščěžkachu wježnjenje wokolo Matšho Wjellowa

na psch. dele do hole. Tam žu pschēbivali se žwōjbami, kotrež k tšchepotanjom wocžatowachu, sčto šnadž mōhlo to hišcže na nich pschincž, a k dyrkotanjom žebi myšlachu na dwōr a statok. Mužōjo a nanojo žebi šwērichu, ja domišnu pohladacž, tola tu wohladachu druhdy žrudneho došč. Tak džēsche tež kōwar jeneje wješki, kiž bě tež se žwojej žwōjbu do hole wucžekny hladacž, kač domach wokolo statoka a kōwarneje steji. Bē jemu nusa; mandželška bě džē jemu žynta porodžila tam we kšowanzu w holi. Šōrku drzpiwšchi, k kotrejež mējesche wuhlād k domjazej wješy, tutu tež wohlada a tež — kur wysche njeje, haj runje wysche žwojeho statoka, kotruž bě jemu wot hōrki najbliže. A sčto bě? Ružōjo, wo kotrymž našchi stari powjedaja, so žu žebi wšcho mōžne a njemōžne nanajšepje hlodžecž dali, bēchu žo kōwarjowych pežokow dohladali. Tuž chžylche žo jim mjedu. Tola pežokki žo jich njebojachu, wobarach žo se žwojimi lebijemi a kalachu, sčtož mōžachu. Tuž natožichu Ružōjo po wōjnškim wāschuju wōjnški šrēdč pschecžiwu tutym mašm njepšchecželam: chžychu pežokki wufuricž. Šak žu to šapocželi a sčto žu tam parali, njewēmny, ale kōwarjež šlomjamu tšechu wysche pežolnizy žu tola pschi tym žobu šapalili. A tak žo šta, so kōwar, na hōrzu žo. wuhlada žwōj žo palazy statok. —

To bě tehdy žrudny čaž, hdyž bě wōjna a pschecžel a njepšchecžel w kraju. A niz wjele poščizjich pschitwalichu žo k nowa wōjška a walachu žo psches Žužuju. Bē to do wulkeje bitwy ludow pola Lipska, kotraž žo bijesche wot 16. hač do 19. oktobra 1813. Dajmy žebi wo tym powēdacž, wot našchich starych! A hdyž mamy nětkole tež wōjnški čaž, abo mojedla powōjnški čaž, nima-my a njemējachmy tola njepšchecželške wōjška tu a ani njewu-šhšchachmy hrimot bitwow. Njedyrbinu my to dženkka pschi wšchēm cžěžkim, sčtož naš tyčhi, tola džakowni byčž Bohu Snjes-jej, džakowni wōžebje nětkole, hdyž k našchich honow žmēmny domoj kšowacž rjane, bohate žnē. A njedyrbimy my to lubje rad wot tutych bohathych žnjowych darow žobudželicž tym, kiž hlodu tradaju w našchim kraju a cžerpja cžěžto po tym, sčtož poslednja wōjna nam šawostajika. — Je dobre, wopominacž woboje, kač je a kač mōhlo to byčž, woboje, kač je a kač to bēšche.

Zyrkej a štat.

Šaž šhonimy, je němški wulkoštatny minister wēž šchulškeho štrajka we Wostrowzu a wokolnych gmejnach wulkoštatnemu žudej w Lipsku pschepodač, so by tutón wēž tak bōršy hač mōžno roščudžik. To je tež šawēščje musno žyrkwje a nabožiny dla a runje tak šchule a džēcži dla. —

Šaž tydženja, hižo našpomnichmy, je žo šakška wyschnošč ža to wuprajika, so mataj po šakonju tež prezidentu krajneho konsistorija D. dr. Böhme a krajny biskop D. Šhmels wot šastojnštwā wostupicž, došč žstaj wobaj wot šakonja postajenu starobu dozpiłoj. Konsistorium žo pomōla na to, so je tole pschecžiwō wulkoštatnej wustawje a pschecžiwō šakšemu konsistorialnemu šakonjej; po jeho namōšwjenju je žo tež hižo wulkoštatna wyschnošč tuteje wēžy dla na šakštu wyschnošč wobrocžila. Šakška žyrkwina wyschnošč je postajika, so mataj wobaj wjednikaj našcheje žyrkwje žwoje šastojnštwā tola dale šastawacž, doniž njeje wēž doročudžena.

Bōšli šmjercže.

W starodawnych čažach bēšche žylny hōbr. Šdž žunu po drōšy džēsche, škocži jemu njewnaty muž psches pucž wōlajo: „Šejda! žaneje stopy dale!“

„Schtó chzeš, ty krawce!“ zawola hobr, „ja móžu cze s por-
stomaj rosmjaješ!“

„Schtó ty by?“ praji hobr dale.

„Ja bym bymjerz a mi ničtó napschecziwo stupicz njemóže
a tež ty dyrbiš mi pošluchacz“, wotmolwi tamón.

Tola hobrski muž wobarawše so bymjerze, wojowawše s njej a
dyri ju taš, so ta k semi padže a so wjazy šhrabacz njemóžeše.

„Schtó dha budže na šwěcže“, praji wona, „hdž jow ležo
wostanu? Ničtó njewumrje a semja budže taš polna ludži, so
šebi nobi wotteptaja.“

Wjes tym pschindže mlody hólz, stromy a wješetky po žantš-
nej drošy a špěwawše šebi pšěnicžku. Šdyž tam pschebiteho ležo
wuhlada, džěšče k njemu, šběže jeho a cžawšče, doniž jaš k mozg
njepšchindže. —

„Ale wěš ty tež, šchtó ja bym“, rjekny zšobnit, „a konu
by jašo na nobi pomhaš?“

„Ně“, wotmolwi mlodženz, „ja tebje najejnaju.“

„Ja bym bymjerz a nikoho ani tebje njepšchelutuju. So
paš by wjedžaj, so bym džakowna, lubju czi, so po tebje nje-
nadžizy njepšchindu, ale prjedy šwojich šlužobnikow póšezelu.“

„Nó“, praji mlodženz žam pšči šebi, „tola pschezo derje,
so wěm, hdž pschindžesch, s najmjejšcha bym šebi taš psched tobu
wěšty.“

Džěšče dale, bě wješetky a njemyšlesče šebi wjazy na
šmjerz. Ale mlodženz a strowošcz njetrajeschtej dolho a dny cžez-
keje šhorosče a bolosče na njeho pschindžechu.

„Njewumru, doniž bymjerz prjedy šwojich póšlow njepé-
šezelu“, rjekny w šhorosči. „Šdy by jeno šhorosč a jeje ške dny
nimo byle.“

Šdyž bě wotšhorit, poča jašo kaž prjedy živy kycz we
wšchěch wješelach. Něhdž klepawše jeho něchtó na ramjo a rón
so wobroczi a wuhlada bymjerz so šobu, kotraž jemu praji: „Bój
so mnu, pošlednja hodžinka twojeho žiwjenja je so pschiblizila.“

„Schtó?“ hóršchěše so tamny cžlowješ, „takle dopjelnišch
ty šwoje šlowo? Njejšy mi šlubila, so prjedy hacž pschindžesch,
šwojich póšlow ke mni póšezesch? Njeješym hacž dotal hišchže
žaneho widžal.“

„Budž s měrom“, wotmolwi bymjerz, „njejšym czi jeneho
póšla po druhim šlaka? Njeje šhorosč so šhorosču pschichla?
So šu moji póšli a njeje cze nimo teho dženi jako dženi na mój
pschibhad napominal?“

Tamny cžlowješ njewjedžesch nicžo wotmolwicž a poda so
do wole bymjerze.

Š bliska a s daloka.

— W **Cisenachu**, hdžez našch Luther něhdž do šhule šhodže-
šče, šhadžowachu so 19. augusta šastupjerjo lutherišeho wěry-
wusnacža s žyłego šwěta; bě to tón taš mjenowany „Konvent
lutherišich s žyłego šwěta“. S 21 krajow so tam wjednižy luther-
škich šetkachu s wjednitom lutherškich Němskeje. Pšči tutej šlad-
nosči bu tam pokazana wustajenza biblije, kotraž bu tam w jeje
wšchelach rukopišach, cžičezach, pscheložkach pokazana. Kon-
ventej pschilamtuje so 26. augusta wošebita Boža šlužba so mlo-
džinu.

— **Šnutšlowne mišionštvo**, wo kotrehož wobšchěrnym boha-
tym a žobnowanym džele tydženja we kopjeńku něšchtó cžitawše,
wobroczi so šěšba bóršy na žyly kraj, wošebje paš na ratarštvo
a industriju, s próštwu niz wo pjenješy, ale wo to, so bychu ratar-
rjo škutki šchěszanskeje lubosče, kotrež šu do „šnutšlowneho

mišionštwa šjednocžene“, podpjerali s žyrbu, šajšuz je polo-
dawa, a industrielni s wupłodami šwojich džělatniow. Na tuto
wawšnje šu je wšchelach wošadow hižo nětkole pschezo pomhali,
a tuto wawšnje pomhantja je šěpsche hacž to psches pjenješy nětkole
w tutym cžahu, hdžez šu našče papjerjane pjenješy dženi a mjenje
winojte. Wošebity wopox so nusu šnutšlowneho mišionštwa,
kaž hižo dwójzy, so šěšba nješbėra. Železniza wošy hišchže hacž
do kónza tuteho šeta wšchitke tajke twory a druhe dary darmo.
Dary maja so najšěpsje na šarach abo druhich postajenych měst-
nach hromadžez a potom šhromadnje dale škacz, abo tola so
s najmjejšcha listy so železnizu šhromadnje psches šararjow wob-
štaraju. Dalšcheho a dróbnijšcheho šnutšlowne mišionštvo wo
tutej naležnosči hišchže wošewi. — Tuž rěka, na pomó,
pschincž tym, kotřiz šu šobu czi najbóle wobžarowanja hódni we
rašchim ludu a šobu najbóle pomozhy potřejni; nimaju woni
tola šamo žyšeje strowoty ducha a cžěla, šu tola bėdni a šraščni
a hewak we wošebitych nujach. Tydženišchi šapik wo wustawach
a domach a džělaczerjach a džělaczerkach šnutšlowneho mišion-
štwa pokazje tebi tola došladnje došcz, kaš wulka so nusa a kaš wulke
to džělo a kaš wulka tuž tež pomoz bycz dyrbi!

Dary so „Bombaj Bób“.

Hacz dotal šu darili	601 940 hr.
Dalšče dary:	
J. Šk. we Wulkej Dubrawje	1 100 hr.
K. Šchranim w Bolborzach	5 000 „
K. Šchimant w Brėtni	4 000 „
G. Š.	50 000 „
M. M. s Hodžiškeje wošady	50 000 „
š Eslepjanskeje wošady psches k. šararja Šandrika	20 000 „
s Buleczanskeje wošady psches k. šararja Mjertmu	55 000 „
Wšcho hromadže	787 040 hr.

— **Šistowanje.** S. w. Š. ša 14. po Tr. — Š. w. Š. ša
15. po Tr.

— **Porjedženta.** W nastawku wo šhadžowanzy wo pošled-
njem cžikle šu so nětkore nylate gramatiške kaž tež druge šmyški
štale, kotrež so tu porjedža. Dyrbi wěšo na 3. a 42.
rjadzy město „hoscžow“ — h o s c ž i, na 11. rjadzy město „šwoje
šobustaw“ — j e h o š o b u š t a w y a na 31. rjadzy město „šamo-
špěwarška“ — š a m o š p ě w a r š k i r ě č a č ž. Dale je mjeno wo-
weho šekretarja niz Šensel ale Šencžl a Šrodžišchěžanski knjes
šantor njerěka Šětrak ale Šětrk. Riota.

Biblija — cžap — cžlowješ.

36. tydženi, wot 2. septembra hacž do 8. septembra.

2. **Šchternata** njedžela po šwoj. Tr. Šap. š. 15, 6—12. —
š. 424. — 1. Šor. 1, 1—18.
3. **Šondžela.** Šj. 132. — š. 10. — 1. Šor. 1, 18—31.
4. **Wutora.** Šj. 133. — š. 850. — 1. Šor. 2
5. **Šsrijeda.** Šj. 134. — š. 321. — 1. Šor. 3, 1—11
6. **Šchwórtk.** Šj. 135. — š. 318. — 1. Šor. 3, 11—23
7. **Šjattk.** Šj. 136. — š. 319. — 1. Šor. 4, 1—13
8. **Šsobota.** Šj. 137. — š. 401 — 1. Šor. 4, 14—21.

Šamolwity redaktor: šarar W h r g a c ž w Rošaczach.

Čžišchž Šsmolerjež knižicžišchčezětnje a knižatnje,
šap. družštvo s wobmj. rukowanjom w Budyšchinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džělať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoľ mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čeratwosć da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džělať
Wědne dny;
Džěň pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpočń ty.

Z njobjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokřew će. F.

• Sserblike njedželiske lopjeno. •

W Budyschinje, 2. septembra 1923.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihcizisheczerńi a płaczi šchwórtlětnje 200.— hr.

14. njedžela po šwj. Trojizy.

Šap. štutki 14, 8—22.

Šap. št. 15, 6—12.

Sandženu njedželu mějachmy tekst, kiž by šo derje pschihodžal na žnjotny džakny šwjedžen. Š Pawoleho rta džě klyščachmy wo žiwym Bóhu, štworicželu njobjekow a semje: „A wšchak njeje wón šam šo bjes šwědženja wostajil, wón je nam mjele dobreho činiť a š njobjek dele desčec a plóдне čžakny dať, a je napjelnil se žiwnošcžu a š wježelosčžu nasche wutrobny“. Dženša je štoro, kaž bychu šo šyntki reformaziskeho šwjedženja šanošchowale, hdyž Šětrowe šłowa šebi rošponunamy: „**Alle my wěrimy, šo psches tu hnadu teho Šnješa Jesom Šhryšta šbóžni budžemy, runje jaťo tež woni.**“ Šchto je to hinasche, kač šchtož jaťo šłote, šlyščezate napišmo šteji na šłokpach nascheho ewangelskeho lutherškeho wušnacžža: „Š hnadny šbóžni“ a šchtož temu wotpowjeduje jaťo se šamšneho ducha wurěczane: „Psches wěru prawi!“

.... Šo psches hnadu Šnješa Jesom Šhryšta šbóžni budžemy.... Š teho nam přjódžy wažne, rasne „ně“ napšhecžimo šłincži, potom pať tež wulke, šwjate „haj“..

Ně, žaneho rošdžěla njeje psched Bóhom mjěs židami a mjěs póhanami, ani žaneho pohladanja na paršchonu pola njeho. Běšche wokoło šłeta 50. Nimale dwaj šłědžekajšaj běšchtaj šo po šmjercži, horjestacžu a šnjebjustpicžu nascheho Wumožnika r. iny-šej. Šchescžijanštvo bě šo roššchěrjalo a mjěny teho kraja, kiž bě jeho šłobka byl, pschetrocžilo. Pawoł bě š Bóžim widomnym šohnowanjom šwoje přenje nišionske pucžowanie dołonjať.

Šižo na polu romišto-grichiskeho, potajkim póhanškeho šwěta mlody šyw šchescžijanškich wóšadow šatčžěwajche. Tuž počža čžežte prašchenje, w kotrymž šhablanje a njewěštosč wot špocžatka šnježesche, pschezo móžnišcho šwoju šłowu pošběhacž, młodemu šyweji štrašdnje hrožo, mjenujžy prašchenje: Dyrbi póhan, hdyž chze te šchescžijanštvo pschistupicž, najpřjedy šo dacž wob-šěšacž po Wóššakowemu šatonju a š žyła šo tutemu šatonjej pod-čžiknyčž abo njeje teho trjeba? Mjěs tymi, na kotrychž mě-šnenje šo mjele dawasche, běchu něšotši, kotšiz šebi to štwjerdže ža-šdachu. Pawoł pať běšche šłowa teje štrony, kotraž šo temu se wšchej mozu pschecžiwjesche. Šdy budžechu tamni došyli se šwojim šteji-šchczom, budžesche šchescžijanštvo šo wobmjěšowalo na šektu židow-škeje nabožiny a njobudžesche ženje mohło šwoje šwětpšcheminjaze pomolanje dopjelnicž. Ša žyršwinškej šhromadžijnje, na kotruž šo japošchtoljo se štaršchimi w Šerušalemje šendžechu, roššudžichu tutu wěž pod wodženjom šwjateho Duchu ša wšchón pschichod we Pawolej myšli, wóšebje došelž kaž Šakub tať Šětr jemu pschi-šłobowasche, poššaju na to, šo ma Bóh dawno š póhanow šwój lud, kiž we wutrobnej wěrye šteji a w mozy šwjateho Duchu Šnje-šej šłuzi. Ně, tamnych žadanje je wopacžne, šłudne, njeprawe. Pucž te šchescžijanštvo njewjedže psches židowški, ale se wšcheho luda, kiž na šwěcže je, šme kóždy, kiž to šprawnye chze, bjes wo-šłopucžža runu čžer te Šhryštukej. Ně, žaneho rošdžělenja njeje mjěs nami rošženymi židami a mjěs nimi rošženymi pó-šhanami; njeh je do Šhryštukoweho čžaka tašeho wědžělenja bylo, dha tola něť po nim na žane wasčnye tašeho wjazy njeje. W tym wšchem leži wawnowanje ša wšchě šhroble dušche, kiž šebi na něšajšezkuli wóšebnosčže něšchto wjedža, na pschikšchnosčž

I možebnemu ludu abo na narodnosć, gwójbu, dom, shtant, abo na czož hewat. Ty, kiž so tač abo hinač dobro mašč, njemyšl febi jenož, so by tehodla Boži lubuščl psched druhimi, — tež ty a ty gnadž psched druhimi mašč s bojoscezu a se rženjom čzinič, so by sbožny byl. Ty pač, kotremuž so w twojej mysli druhdy ida, kaž by wopušczeny byl wot wschěch žanio wot Boha — tež ty dyrbišč a možešč hiščezje swój mēr namatlač. D plódky troščt sa wschě wyschene a bojasne wutrobny, so Bóh žancho rosdželenja njecžini, ani na parščonu njehlada.

Tuž tež: Ně, žadyn sakonški spschah nješmč so žerpicž na schiji Jesuškowych wuczobnikow, kaž Pětr praji: „Schtu dha spy-tujecze Boha s nastadženjom teho spschaha na schiju tych wuczob-nikow, kotryž ani naschi wótzojo ani my žmny njesež njemóhli?“ Spschah čzischči; na pschedezže dželo dopomina; „pod kotrymž džě dušcha bjes tróšcha tu khodži“. Kač je Luther pod tajkim sakonškim spschahom, dofelž bč jón hacž runjež hižo wotstronjenu, šče-sčžijanstwo po nēcžim sažo wobnowiko, sa žwoje mlode lěta ni-male k žmjerčzi wustawat! A podobny smutslowny žyst w-objwěd-čža jow Pětrowe žlowa a halle prawje Barwolowe listy. Runje najšpěschim a najwjetšim w Božim kralestwoje je so tač sčho. A hinač njeje. S dopjelnjenjom sakonškich wustajenjom žwoje žwědomnje spoložicž a směrowacž, je něščto sa swjeršchunych ludž: lohkeje myšle; ale žwěrnny a žwědomity čžlowjek sajědže na tajke waschnje a po tutym pucžu do najštyštnišcheho njeměra, dofelž ženje njewě, hacž tež je doščč čzinič. Něšč je wěščež Bóžžakowny sakonš prawy a s prawom w Božim mjenje daty, ale daty komu? Tym tola, kiž bčhu hiščezje kaž džěčzi a pětšona trjebachu, so by nich mohł rjez pichi kóždej krocželi wodžil a wobarnowat: To žměšč, to nješměšč. Sa džěčzi je to dobre, wone žu tež pschi tym sbožowne. Žako pač čžaž tu bč, so bčhmy byli niz dale džěčzi, ale dorosčženi, pschindže Jesušč Šhrystušč je žwojej hnadu, a něšč rěča: Je-li wašč Esyn wužwobodži, dha sčže prawje žwo-rodni, žwobodni tež wot spschaha žwončnych a mornych sakonš-škich skutkow.

S tym stónčžnje najmutnišcho žwižuje: Ně, žana nascha sa-žlužba psched Bohom njepščacž. Pschetož hđžez je wo wadže rěčž, tam je sažlužba wusamčžjena. Sčtož žy febi sažlužil, to febi s hnady njedasch dacž, a natwopač na hnadu žy potasany, hđžž febi ničžo nješžy sažlužil hacž kšhoštanje. Spodžiwuje, kač hlu-wošo nam w kwi teži, kaž móhli žy psched Bohom na nasche skutki powoščacž a s nim žy tróšchtowacž. Žedyn je wschelačč dobroty wudželowacž; na měščze mēni, sčtío wě kažke prawo n- a na nje- bješa. Druhi je wobštajny byl w modlitwoje a žy, kaž žy žlušcha, k Božemu domu a žlowu mēč; hnydom žy žmly, so jemu tola na ničžim njemóže pobrachowčž. Tšecž je hižo s tym spokožom, so ničkomu žaneje kšchidny ani hewat žaneje kšóščze njeje čzinič. Ale dyrbjala tač jednora wěž bčž, psched Šswjatym wobščacž? Njeje wjele bóle na tym, so, hdy by Bóh s nami chžyl prawowacž, my jemu na tyžaz ani jene njemohli wotmóštwicž? Ach, my wo-štamenty žwoje žiwe dny wo winje pola njeho. A by-li ty žapo-čžal wotwaščič poružo febi žwoje dobre a žwoje šle, mohło čži njewěšče bčž, kotry džěl budže lóžžchi a kotry čžezžchi? Na pošledku wě tón, kiž žy na to wušteji, žant žebje pruhowacž a žpytowacž, so, sčtož ma dobre, wot njeho žancho njeje, ale so je wot horkach jemu date a wobradžene. Bože je woboje, žmjo a plóč; „wón dawa to, so čziničže po tym dobrnat špedobanju“. Hđže wostanje potom nascha kšwalba? Přečž je wschčžm do- wěčženjom na žamžnu prawdoščž! Bóh žant wša čželo a krej na žy a tajku čželčž žy sažluži, so jeho žmjerčž a čžerpcjenje tón podložč (grunt) wschčžch ludžy sboža je.

Takle leži tsikročžne „ně“ w Pětrowym wuprajenju. Runje tač wažne a žwiate je pač tež „haj“, kotrež je wo nim wobpschim-njene, hacž runjež móže žy tu něščto jenož žyle s krotka na to potasacž.

„Bóh je mjes nami wustwolil, so bčhu póhanjo psches móž rt to žlowo teho ewangeliona kšyščeli a wěřili. A Bóh, kotryž snaje te wutrobny, žwědčezsche jim, a da jim žwiateho Dušcha, runje jačo nan... A wuczisčezsche psches wěru jich n-utrobny“. Wěřžaze a psches wěru wuczisčžene wutrobny — sa te je hnada nascheho Šnješa Jesom Šhrysta. Hnada je kaž žórko, wěra je huba, kiž žy s tuteho žórka napije. Hnada je kaž žlónžo, wěra je wóčžto, kotrež jeho jažne pruhi wchladuje. Hnada dawa, wěra bjerje. Wěra dyrbi bčž, hewat žórko hnady čži ničžo njepomha a žlónžo hnady čži podarmo žwěčži! Sdžž pač žy s jeho polnosčže brač hnadu sa hnadu, potom potaž wěru s twojich skutkow. Dobre skutki dyrbja s wěry wuščadžecž jačo jejne hódne plódy, kiž žy tač nušne, kaž je nušne, so dobry sčtom dobre plódy pschindže. Wěřžaze a psches wěru wuczisčžene wu- trobny! Haj, sa te je hnada nascheho Šbóžniša. A tam je žwěd- čženje a žawdatow žwiateho Dušcha, so žmny Bože lube džěčži, kiž žy wutorhčžene se žwojeho hřěščneho sčženja a powołane ke kražnosčži Božeho wěčžneho doma. Šamječ.

My kšwalimy Boha Wótza, Šsyna a žwiate- teho Dušcha a čžescžimy jeho něšč a do wěčžnosčže.

Škóž: Do jenoh' Boha wěřimy.

Čže, Božo Wóčžze, kšwalimy,
Čželčž a džal čži špěwamy.
Psches Šsyna ty nasch Wóčžez žy,
Džěčzi tvoje my něšč žmny.
Pschindž k nam tvoje kralestwo,
Žohnuj tvoje kšchescžanstwo.

Budž kšwalba Bohu Wjerschnemu,
Wschudžom, w njebju na žwěčžze,
Sa hnadu, žmčnosčž, dobrotu,
Bóh wschoh' sboža žórko je!
Boha Wótza nascheho,
Wješčelmy žy kšchescženjo!

Budž kšwalba Šsynej Božemu,
Wón nam doby džěčžatštwio!
Naž wumohł je se žwojej krowju,
Woprowat je sa naž žy.
Jesušč lubosčž žama je,
Pucž, ta wěrnosčž, žiwjenje!

Budž kšwalba Duškej žwiatemu,
W žlowje wón naž rošwuečži,
Dušch žwječži myšle, wutrobny,
Troščt da nam wo wschčžej šrudobi.
Wóž je Boža s wyšoka,
S čžmny do žwěłka pschekadža!

Budž kšwalba žwiatej Trojizy!
Bóh, nasch Šnješ, naž štworil je!
Psches Šsyna wěčžnje sbožni žmny!
S Dušcha wschho je žwječžene!
Boža žwjata Trojiza
wěčžnu móž, čžesčž, kražnosčž ma!

Wy dyrbicze so f noweho narodźić (Jan. 8.)

aba

rosmolwa we woju 4. rjadownje na železnizh.

(Po wěrnym podawku.)

Žedzech na sakskej železnizh. Młodaj cžłowjełaj salšeschtaj so woła. Chzyschtaj hebi trubku sažehlicž.

„Proschu, mojej knjesaj, tu je wotdžel sa njeturjerjom“.

„Ach, to je wscho jene! Tajke něšto nětkole wjazy njeplaczi! So bē ras!“

„Haj, prjedy knjezesche porjad, nětkle njeporjad!“

„A to hiščeze niz dosez! Dyrbi so to hiščeze zhle hinaf pschemenicž! Revoluzija je tšchazy wostaka!“

„Da nam tež f hubjenjstwa njewupomha! Ale haj, pschemenjenje dyrbi so stacz!“

„Haj, kapitalismus dyrbi so wotstronicž! Tón je na wschitkim wina!“

„Nē, tón niz, ale czi kapitalistojo, czi pjenjeznizh!“

„Haj, haj, czi kapitalistojo! Ale to je tola to šamšne!“

„Je tu tola rosdžela! Šak je? Cžini kapitalismus, so fu tu kapitalistojo, abo cžinja kapitalistojo, so iu kapitalismus je? Cžinja to ške wobštejnoščeze, so fu cžłowjełajo šli, abo cžinja to šli cžłowjełajo, so fu wobštejnoščeze ške?“

Jedyn f teju šobupucžowazeju dorasnje: „Šdy bychu wobštejnoščeze lēpsche byke, bychu tež cžłowjełajo lēpschi byli!“

„Šak podobnje praji to tež Marx (šobusaložer šozialisma), a něšto wěrneho je w tutym, tola to hłowne a wosrižze to njeje. Wdyšlu hebi na šrudne wobštejnoščeze wobhdlenjom, šotrež je nješanbicžawe lichowanje f ležomnošczemi we wulkich wobhdlenškich šakarnach šawinowalo. Bydla tam zyle šwójby f tajkimi hromadže, šotřiž tam jenož na nóz f španju pschitdu, škłodži a štari, mužžy a žónške, a to w jenicžlej šitwi a šedža tam a špja tam; to dyrbi potom ša štrowotu a dobre poezinki se šškłodowanjom bycz! A tola šezje tam šak něštra bēla njewinowata šilija na tutym morošče! Wo wjele waznišche a rušnišche tuž je to, so fu cžłowjełajo rjedlišchi a lēpschi; potom bywaju tež wobštejnoščeze lēpsche, potom njebychu so tajšele nješozialne, tajšele cžłowjełstwo hanjaze wobštejnoščeze cžerpil!“

„Cžłowjełajo nješmēdža žane rosdžele cžinicž po šlakach, woschtach a šamoženju. Wšcho dyrbi psches jene bycz. Šotom šhubi so tež wscha njeprawda!“

„A tola njeje ani jedyn cžłowjeł temu druhemu zyle runy; tón jedyn je pilny, tón drugi lēni, tón jedyn lutuje, tón drugi pschecžinja, tón jedyn je nježenjenu, tón drugi šastarať jich wjele džēczi. Šak džēcze wy to tu potom wscho pschesjene a rune sežinicž, šak tu potom runošcz wobšhowacz. Šež f najšurawišchim nušowanjom njeje tole možno! Štaj šnadž Wój škommunistaj?“

„Haj, šmój! A mój wěrinoj, so možje nam jenož revoluzija zyleho šwēta pomhacz.“

„Š namozu a f krejšolecžom?“

„Njeje-li hinaf možno, haj! Dobrowolnje šobhaczi tola f rošumjenju njedōndu! Cžitajeze tola wo tych „tučnych“ šdividendach a šdobytkach!“

„Wēritaj wój wopravdže, šo budža psches šamōznu, škrownu revoluziju cžłowjełajo lēpschi, dobri a šo psches to dobre wobštejnoščeze pschitdu?“

„Haj! Šak hewak možo so to štacz? Šo je pschšhod, šotrež so nješminjemy.“

„Chzu šamaj šdželicž, šštož šym našhonit. Šedzech we wójnje f živilistu a f pōlnošcherym. Šivilista prajesche: „Šabo-

žina je naš tola šjebala, ššchescžijanštwō je šankerott“. Ša jemu šnapschecžiwich: „Wotmōšwēze mi to, prošcu, na jene praščenje: Šdy bychu nětk wschitzy cžłowjełajo we wōtznym kraju to cžinili a po tym žiwi byli, šštož je Šesuš Šchryštuš prajiť a cžinil, wēricze Wy to, šo by to potom hiščeze šelko prawišnikow abo juristow — ja šym tajki — a šelko polizajom a jastwow a šhloštarinjow a wustawow ša šhloštanje a polēpschowanje bylo? Njebychmy my to zyle hromadu pjenješ, nětkole ša tute wošobny a wustawny naložene, šalutowali a do zyle two wjele šbožownišcho žiwi byli we wōtznym kraju?“ Šamny so wotmjelčja. Ša rēczach dale, prajizy: „A nětk wotmōšwēze mi hiščeze na jene praščenje! Šdy bychu to nětk wschē ludy, niz jenož nēmšti, jako wērne ššchescžjanške žiwe byke, šdy bychu wschitzy wjednizy wschēch ludow, njech rēkaja šak džedža, šwoje šastojništwō wušonjeli we tym špōšnaczu, šo šu Šohu Šnjelej šamōšwjenja winojezi, wēricze Wy, šo to do zyle wulku wōjnu njebymy mēli?“ Šež nětk so wotmjelčja. Šōlnošchery pať rjekny: „Haj, my nimamy pschewjele nabožiny, ale pschemalo.“ Njemējejeche wōn to prawo?“

Škommunista, šobuželništwje so šmējo, wotmōšwi: „Ššto tež to dženzja hiščeze do Šoha mēri?“

Ša so, šwój cžafnik wuczahnyšichi, woprašchach: „Wēricze Wy, šo je tutōn cžafnik šam wot so naštať?“

„Nē! Šōn je wēšo cžafnikat šhotowit!“

„Šdyž pať ša nětk pschi tym wostanu a praju: tutōn cžafnik je se wschēmi šumšchtrnymi šoleškami psches to naštať, šo šu so pschipadnje f zyleho šwēta něšajše atomy abo najmjenišche šufki hromadu namakale...“

„Ššlušhecze Wy da wustawa ša šbudnych!“ pscheterže mje škommunista.

„Še pať nětk hiščeze jeneho wo wjele wjetičeho šumēšškeho wudželka džyli tutōn cžafnik, mjenujzy tōn džiwny šwar zyleho šwēta. A Wy džēcze nětko prajicz, šo žaneho šwarža njeje, šotryž je tutōn šwēt šwaril, šotryž je wschitko nanajmudrišcho šarjadowak a štworit? Šochzu wuprajicz, šdže to Wy šotom ššuchecze!“

„Dowolčze wschak! Šichtōn njej tola Šoha wohladať!“

„Šeže šnadž Wy šoho cžafnikarja wohladať, šotryž je mój cžafnik šhotowit?“

„By-li Šōh byl, nješmēlo to šelko njeprawdojeze na šwēčeze bycz a tež niz tajkich wōjnow!“

„Haj, bychu-li cžłowjełajo šlanš byke, šotrež po šrocžikach šhodža, šotrež šu šjes šwojeje wole, bychu-li cžłowjełajo jenož to cžinicž šmēli, šštož Šōh džze, nj-by to wēčjeze tu žaneje njeprawdy a tež žaneje wōjny wjazy bylo!“

„Cžohodla njeje to Šōh, jeli šo tajšeho do zyle je, naš cžłowjełow tajkich štworit?“

„Še drje šjawne, šo džyšche Šōh štworjenja, šotrež jemu ššluža, šwobodne w šubosczi a niz nušowane psches něšajše nušowanje, šotrež by dyrbjake jim něšak pschinarodžene bycz. Šutu šwobodu pať je cžłowjeł njewužitnje wužiwal a je wot Šoha wotpadnył! A šak, dželeny wot Šoha, wot žōrka pscheho do- breho, njmōže wōn šdobry bycz. Šohodla je to, šštož je to naj- nušnišche, šo šo wōčzi f Šohu!“

„Haj, to je žyrkej tež pschezo prajiť, pschi tym pať špatriotis- mus abo šuboscž f wōtznemu krajej špredowala! Šak šnjeje šo to f Šozej šaknju: „Šy nješdyrbisch moricz!“

„Šara šerje šo šnjeje! Šichetož šo wobaracz pschecžiwō namozny, to je pschishušchnojcz wušchnojczje, njech namōz to pschit- džze wot nješpschecželow šwonka abo wot ššōštitow šnutššach kraja. Šola f tym šochzu wschē špredowanja ša dobre prajicz a šakitowacz. Šo něšotrymžšuli wotmjelšny šobužel pschjara po-

twieć wó węcźnej wórnosczi a lubosczi. Tola, wóno to tu njeń-
dže wo zyrkij ale wo wóru do Boga! A tutón je so nam sjewit
w Šhrystu! —

„Šhrystu! je drje nadobny cźłowjeł był, tola to je hižo psche-
dolho hem.“

„Šhrystu! bę po swojim njemylnym śwědźenju wjaz hacz
cźłowjeł?“ —

„Ja njewěrju do dźiwoto!“

„To drje rěka: njewěrju do žiweho Boga? Potom haj, nje-
móžecze tež do dźiwneho, bójskeho wumóžnika wěricz. Ja pał
mam dopokas sa to, so Jesuś Šhrystu! je woprardže tón wu-
možnił, kotrehož trjebamy.“

„A kajskeho dopokasa blychcže to męł?“

„Tón hym ja sam a kóždy wěrny křechćan! Wy hym to
wošobinšy kóždy nashonili, so Jesuś Šhrystu! woprardže wu-
šwobodža wot winy skeho šwědomnja, kotrež naš wobšorzuje, a
wot wotrocźkowskeje služby skeho, kotraž naš puta. Chzecze-li
Wy hinajichi, lěpschi, nowy, šwobodny cźłowjeł bycž, dyrbicže tčž
Wy jeho pytač a namakacž w jeho šlowje a we modlitwoje!“

„Ja chzu najprjedy swojeho žiwjenja wužiwać!“

„Dyž je tole s pschicžinu, so njewěricže, potom so njewob-
cžežucže, so je wóno pscheczežte a dźiwne! Potom Wy to tola do
žyła nohzcze! Potom pał njemóžecze tež šwět polěpschicž; psche-
tož to njeńdže bjes žiweho šbóžnika! Tutón bę živy a tutón wu-
mrę sa naš hrěchnikow! A wón sažo pschińdže, so by postajit
bratrowske kraleštwó na semi, kotrež komunismus ženje nje-
budže postajicž móž, po kotrymž pał so tola žedži!“

„Tu dyrbju wulěscž! Šchoda! Bę mi to jara sajimatwe!“

„Je to wjaze hacz to! Dže to wo šbóžne žiwjenje tu a we
wědźnosćzi!“ —

Cźłowjeła wola je pał cźłowjeła njebjęka pał cźłowjeła hela!

Zyrkej a štat.

Wo škulskim štrašku we Woštrowzu a wokolnje šhonimy,
so je so mjes wyšchnoscžu a štaršimi tał daloko dojednako, so
džeczi sažo do šhule šhodža. Štaršchi su do toho šwolili swojich
džeczi dla, wocžatujo, so so tał bóršy hacz móžno žyła wěž psches
Šipsčjanški wulkostatny šud tał rosriša, so šmędža so džeczi we
šhuli sažo modlicž kaž prjedy. —

Wojowanje su šapocželi katolszy Šserbja niz se štatom ale
je swojej zyršwonej wyšchnoscžu, a tuto wojowanje dže wo kərbšku
šaru w Budyščinje. Tuta šerbška šara bu njedawno psches ka-
tolsku zyršwini wyšchnoscž šbėhnjena s tym wudawanjom, so
šerbška šara w Budyščinje žaneho šakladneho prawa nima. Nam
nješda so tutón škutk katolskeje wyšchnoscže, kotryž so tał šjawnje
pschecžiwó Šserbam męri, po prawom bycž a so na-
džijamy, so so wěž bóršy rosjašni a rosšudži a Šserbam šerbška
šara wostanje. —

Sa pschenajecže niz jeno ale sa žyłe šarjadowanje zyršwinych
šakškich ležomnosćow su so po nowych zyršwinych šakonjach wo-
šebite kommissije postajite. Š tutym dyrbi so wošebite dwojate
dozpicž: so so pschenajecže mjenowaných ležomnosćow psches žyly
kraj jenat šawa po šamšnych wumėnjenjach, a so tute ležomno-
scže zyršwi a wošadže tež to pschinjeku, šchtož pschinjecž męža.
Tute kommissije maja nětkle hnydom wobschěrne džęla, dolelž
š lętu s wjetšcha pschenajenške lęta wubėhnu a tał so ležomno-
scže sa nowe 6 lęť pschenajęja, a to po šornjaršach, niz po hriwo-
nach, kotrež su džęža telko a jutšje telko winojte. Sa kóžde
hamške hejtmanštwó je jena ta ša kommissija postajena, a wob-
šteji s 4 knjesow; mjes druhimi šluscha sa Šubiški wotrjek do

njeje š. šaracž Š. Šrósak-Šetlicžanški, sa Budyški š. šaracž Šilla-
Šalowski. Pschenajecža po tutym nowym porjedže su so tež
hižo šake, kaž n. psch. w Šošacžizach. Šdyž je tole wurunanje
postup pornjo prjedy, šlaza to hišcže pschęzo w druhim; naške
wošady nješku pschęzo hišcže tał daloko, so bychu so šlacžišny
sa wėrowanja, pohrjebny atd. po jenym męrike a tež tu runoičž
była, a runje tał, so by so pschi tutych šlacžišnych džiwato na nje-
hódnoscž nęmskeje papjerjaneje hriwoy. Sa Šubiški wotrjek je
so postajito, so dyrbi so s najmęjšcha 1 hriwona šlacžišny męr-
neho cžaša woblicžicž s hódnoscžu šlęborneje polhriwoy nětkle.
By tola lohšo bylo, na tutym šakožku tež w tutym pschesjednosć
psches žyly kraj dozpicž.

Š bliska a s daloka.

W Budyščinje wotmęje so 15., 16. a 17 šeptembra šętny
šwjedžen šakškeho šlowneho mišionškeho towarštwó. Njedzeli,
16. šeptembra, budže popołdnju w 3 hodž. w Šichalskej zyršwi
šerbška mišionška Šoža služba, na kotrež šmęje š. šaracž Šowof
Šrósak-Šetlicžanški šwjedženške šředowanje. W 5 hodž. pschi-
šamšnje so w Šętrowej zyršwi nęmska mišionška Šoža služba;
tu šředuje krajny biskop D. Šhmles. Wječor we 8 hodž. budže
šjawna šhromadžišna w zyršwi Šarje-Šarty. Šóndž-ku dopoł-
dnja w 11 hodž. šhromadžišna šobustawoto šakškeho šlowneho mi-
šionškeho towarštwó, na kotruž su tež duchotoni Šužizy a wokol-
nych zyršwinych wotrjekow pscheproscheni. Popołdnju w 3 hodž.
šcžęhuje diwčjanška šhromadžišna Budyšškeho zyršwinoho wo-
trjeka a to w zyršwi Šarje-Šarty a škóncžnje wječor mišion-
ški šwóšbny wječor w ewangelikej towaršchowni. Š dobom wu-
hotuje so mala wustajęza s džęla mišionštwó mjes póhanami.
Tute wuhotowanja budža wěscže tež našchim Šserbam witane,
runje nětkle w tutym cžašu. Šsmę tola wutroba tu raš wo-
dychnyčž wot wšchěch tych cžęlných šwětných štaroscžow a džęla
męcž na druhim džęle, na twarjenju a wupšchęštręwanju Šnješo-
weho kraleštwó tu na semi. A hdyž tež tu nadeńdže pódla wo-
jowanja pschecžiwó cžęmnyh mozam póhanštwó wojowanje s ho-
špodarškim, pjenježnym nufami, njebudže so jich bojecž, wjedžo,
so tu tola móž Šnješowa dobudže a budže so s nowa oo mežy tu-
toho Šnješa šajicž tu w džęle mišionštwó a tuž tež hewał žyłcho
žiwjenja, kotrež je nětkle tał próžy a będy polne a tał pschi
wšchēm wojowanju a horju nowu wěštu nadžiju a tuž šylnoscž
a tuž dohycže.

Šistowanje: Š. w Š. sa 15. p. Šr.

R. w B. sa 16. p. Šr.

Biblija — cžaš — cźłowjeł.

37. wđžen, wot 9. hacž do 15. šeptembra.

9. Šjatnata njedzela po Šswjatej Trojizy: Šap. šl. 16, 9—15
— šh. 163 — 1. Šor. 5.
10. pónđzela: Šš. 138 — šh. 831 — 1. Šor. 6, 1—10
11. wutora: Šš. 139 — šh. 636 — 1. Šor. 6, 11—20.
12. šrjeda: Šš. 140 — šh. 397 — 1. Šor. 7, 1—17.
13. šchtwórtk: Šš. 141 — šh. 398 — 1. Šor. 7, 18—28.
14. pjatk: Šš. 142 — šh. 396 — 1. Šor. 7, 29—40.
15. šobota: Šš. 143 — šh. 258 — 1. Šor. 8.

Šamolwity redaktor: šaracž Šyrgacž w Šošacžizach.

Čišcž Ššmolerjek šhibicžišcžętnje a šhibatnje,
šap. družštwó s wobmj. rukowanjom w Budyščinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džělat,
Strowja 6e
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džělaš
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew 6e. P.

• Sserbiske njedželske lopjeno. •

W Budyschinje, 9. septembra 1923.

Wudawa 6o kóždu 6obotu w Šmolerjez knihciziscežerńi a płaczi šchwórtlětnje 200.— hr.

15. njedžela po swj. Trojicy.

Žnjowu džatny 6wjedženj.

Psaln 106, 1.

Naschi šchěcizijanszy wótzajo 6u w 6wójim ča6u seženje džěnkiziczeje njedžele, kotrej nam tak naležnje pschitwola: Nje-
starajcze 6o wo wasche žiwjenje! runje sa ča6 dofanjanyh žnjow
w Božich 6luzbach 6ebi wujwolili, a to s dobrým prawom. Psche-
tož kať móhli drje nimo tuteho 6lowa 6esuzkoweho hieč na žnjow-
nym džatnym 6wjedženju? Přósdne 6u nasche pola, wolne nasche
bróžnje. Bóh je sa6o 6woju ruku wotewril a s bohastwa 6wojeje
pótnosčeje nam bohacze wudžělil, šchtož t sežiwjenju trjebamy.
Dže pať čzemy pschi tajim dopořasanjju Božeje lubosčeje wostacž
se 6wojimi wšchelatornymi starosčzemi, s kotrymiz 6ebi žiwjenje
jenož wobčežujemy. Njedžrbjeli wjele bóle wšchizy 6woje sta-
rosčze na boť položicž a temu čzescž a šhwalbu dawacž, kiž je na6
po 6wojej wulkej 6miltnosčzi s bohastym žohnowanjom wob-
šmadžil? Tak čze to tež nasch takit, 6lowo se 106. psalma: Čza-
kujcze 6o temu šnjěsej, pschetož wón je dobrocizny a jeho dobrta
traje wěcžnje, — na6 sa ruku wšacž, so bchmy pohladnyli —
šabwoschi wšchitke čzłowjeske čzinjenje a semske prózowanie — do
wulkeje džělaćnje nascheho Boha a špójnali, kať wón na6 čžělnje
a duchownje šastara se wšchěmi potřebnosčzemi na čzajnyh a
wěcžnyh 6ubach. Tehodla: Čžescž Bohu šnjěsej dajmy!

1. Špójnajmy 6wojeho Wótza wulku dobrotu!

2. Džakujmy 6o jemu psches wěřazu wutrobu!

1. Po derje dofanjanyh džěle, kať čžěle drje je nam hušto
tež bylo a kaťku prózu drje je nam pschitwě6to, pschitwě6e t nam

kra6na špokojnosč a napjelni naschu wutrobu s wje6o6o6u.
Katařske džělo je wulke a čžěle džělo! Škať ma 6o ratať wot wo-
tucžazeho nalěcža hacž do pósdneje naschmy, wot šhadžazeho ščorža
hacž do pschitwědžazeye nozy prózowacž a bčłowacž! Škať honi
druhdny jene džělo to druhe, so hušto dosč njevěsch, s kotrymiz
masch šapocžecž. Tola hdyž je džělo hotowe abo tola wulki a wažny
džěl dofanjany, a je 6o šta6o 6wěrnje a pilnje, 6o čzujesch truzny
wobšboženj, wšchěje, hdyž móžesch tež na bohate plodny twojeho
džěla hladacž.

Šsnadž pať tón abo druhi moršotajo 6o woriali, dofelž njeje
wocžakacž wšpěch 6wojeho džěla namakať. A kať rudži to na6,
hdyž 6my podarmo ras džělali! Tola šchto čzyl prajicž, hacž
tež nješbožo ja čzłowje6a njemohlo žohnowanje pschinjescž. Šaj,
kať šhutnje móža runje hórke šhonjenja t nam rěcžecž! To nje-
pschitwě6ny nimo teho praščenja: Wot čžeho wotwizuje wšpěch
nascheho džěla? Jenož wot nascheje pilnosčze abo wot naschich
starosčzom — ša6nitšcho hacž šchto druhi móže ratať špójnacž, so
je na pomoc a žohnowanje wot horkach potřasany, haj so 6mě 6wo-
jemu Bohu w jeho dalokěj džělaćni s pomocnikom bycž. Wón
wora a wšchitwa 6ymjo a wobdžěla rolu, Bóh pať dawu ščónčžne
wjedro a deščč w pratomy čzaju, so 6woty roštu a šakja a
plodu pschinjěku. Bóh sežitwa wšchě štworjenja, štara semja 6o
lěto wob lěto w nalěcžu s nowa šaseleni, a 6wojimi džěcžom sečele
wón džeń wote dnja wšchitčón dobry a dofanjany dar a ma 6wojej
wocži wotewřjenej nad nimi a šchitka jich a wjedže jich s njewu-
rčěnitwěj lubosčzu. Wšcho wotwizuje wot Božeho žohnowanja!

A nješhonimy my so tež kóždy w 6wojim powołanjju? Njeje
to Bože žohnowanje, hdyž nasch dom je měšto mēra, hdyž nasche

džeczi horje rostu i našchemu spodobanju, hdyž hnyemy ho czerstweje strowoscze wjebelicz a hdyž psches hwoje dželo hwoj wschodny khleb safluzimny? A tež hdyž Boh we wchorach ho nam bliži, so mohli ho do hrosy podacz, kajku moz a kelto trochta a miera neposslicza won nam psches hwoje hlowo! Snjeze Božo, ty hny nasche wulchowanye stajnje a pschezo! — Tak njerēczi žnjowu džakny hwojedžen wo tym, jchtož hny my dohonjeli, ale rēczi wošebje wo Božim žnjowym džele, kelto je won nam dobreho wopokajaj we wschēm našchim žiwjenju, kaš je cželu khleb daš a šbožo duschi, kaš je ho dženi a š nowa w hwojej žyle lubošči nam šjewiš, so by nasche wutrobny pschezo bole i šebi šezahnyš a našchu wėru pošylniš, so bychmy nadžiju mēli na njetwidomne, kotrež nam wēste je po jeho šlubjenju. Tež wschmošče naš njemōža khabtažnyh cžinicž we wėrje, pschetož wėrjaza wutroba je šebi teho wēsta, so Boh runje psches nie naš rošwucžuje a ho sa naš postara. W šlubjenym kraju je wjele kamjenjowych polow. A runje psches tute kamjenje wostanje wola wōžna, taš so rostliny pod palazym šlōnzom njesahinu a njeswjadnu. Tak trjebamy tež my cžlowjetojo czerpjenjow a cžwilow, kotrež cžlowjessku wutrobu psched tym wobarnuja, so njestwjerdnje, ale plōdna wostanje kaš džecžaza wutroba, so mohla hnyho Božeho hlowa pschijecž a naš na njebjeste stajicž. Haj, njesapomniny na Boha, ale dajmy jemu cžescž, pschetož won je dobrocžiwu a jeho dobrotu traje wēcžnje! Haj wēcžnje! Wšcho, šchtož tu je, je sachodne, a my cžlowjetojo ho minjemy se wschēm, šchtož tu je. Tola kajša hnada Boža, so je nam hwojeho hyna poškaš, a psches njeho naš sa hwoje džeczi powošaš, so bychmy jōnu wēcžne herbstwo we njebjeschach nastupicž mōhli. Wopomni to prawje, a njesabudž ženje, šchto Boh tebi dobreho wopokajuje a džakny ho jemu prawje psches wėrjazu wutrobu.

2. My njeswjecžimny jenož žnjowu hwojedžen, ale žnjowu džakny hwojedžen. Džak ho nima šabycz, won je wjele kole hlowna wėž. Luther ras praji, so je to najkražnišche žohnowanje wscheho Božeho žnjoweho džela, so nam wocži wotewri a wutrobny i prawemu džakej šahori.

Najlěpschi džak paš je špravna cžlowjeska wola, prawny štut. Nasche žyle žiwjenje dyrbi wschaf wuknyw byč, paš w našchim powołanju, paš w našchej hwojby, paš na našchich šobucžlowjeschach, i kotrymž wschēdnje hromadže pschindžemy abo tež na tych, kotrychž Boh nam jenož porēdo abo jenož jōntrōcž do našeho pucža wjedže. Tu mamy tu lubošč, kotruž hny n ot Boha šhoniš, dale rošnoschowacz a Bože dary we lubošči prawje wužiwacz. Nasche žiwjenje ma ša pschirunacz šchtomej, kotryž dobre plody nješe. Jōnu pschindže dženi, na kotrymž budže ho i nami pošledne rošjudne hlowo rēcžecž, hdyž budže Boh hwoje žnē domoj šhowacz. Derje nam, hdyž budžemy wulchowani je to dobra pschēnza do wēcžnyh Božich hētow! Wopokaž ho tehōdla pschezo jako Bože džecžo we wschēch myšlach a hlowach a štutach!

Ras pschindže muž do jeneho doma a šlyšchi, so ho tam modlachu. Šso wuknēšchejo džeschē: „Tu drje ho hišch:že wschitžny modla?“ „Nē“, wotmošwi hospodaš, stanje a wjedže muža do hrōdže še krumon: a praji: „Te ho njemodla!“ Wbohi škōt, kiž to njespōnaje a ho njemōže džakowacz. Šrudnišcho paš hišch:že ša cžlowjetoju, kiž mohli to špōsnacz, a ho tola njedžakuja!

Žnjowu džakny hwojedžen — hwojedžen wuknywa na Bože žnē! Nascha hwojedženšča drašta budž škana i wėry a i dowėrjenja a i lubošče a džakownoscze. Šhērlusch 321 w našchich šerbstlich špēwaršlich: „Budž cžescž a šhwalba wjeršchnemu“ ma džewjecž šchtucžow, kōžda ho škōncži se hlowami: Cžescž Bohu Snjezej dajcže! Tutōn šhērlusch bēšche ho w hwojim cžaku špēwaš je to džak sa hnadne Bože šwarnowanje w cžestkej šhorošči — haj cžescž

Bohu Snjezej! Nasche žyle žiwjenje ma cžim dlēje cžim bole byč šhērlusch i Božej cžescži, wot kotrehož wscho mamy, so dobre bēdženje ho bēdžimny jako hwočni wozazy našeho Šbōžnika Šesom Šhrysta a jōnu dobudžemy kōnu žiwjenja, so mohli temu Snjezej we wēcžnej domišnje je wschēmi došonjanymu wēcžne haleluja šanoschowacz! Šamjen. S. w. S.

Džakujmy ho!

Pobožny španiški kral šhoni, so jeho šlužobnizy ho njemodlachu, hdyž ho i blidu hndachu. Cžehōdla ho džakowacz, hdyž nam kral wscho dawu, šebi myšlach! Šchto cžini kral? Pscheprošny ras wschitlich i šebi. Jato paš pschi bohacže krtym blidže šebžachu, pschindže masany a roštorhany prošchet nuts, nišoho njewitajo a hndnje ho šobu ša blido, je a dije kaš wobžranž a wotēdže bjes džaka a witanja. Wschitžny bēchu rošlobjeni. Šižo prjedy bychy jeho rad wupokasali, kral paš bēšche mjelēžak, tehōdla tež ničžo njebēchu prajili. Škral paš widži jich rošlobjenoscž a rječnje: „Cžez hnadž my lěpschi dyžli tōn prošchet, hdyž wschaf wot Boha wscho doštanjecže a tola ho Bohu džakowacz nochžecže?“ — Woni paš džechu do ho a dachu Bohu cžescž. C. S.

Domšhowanka.

Žnē šu i Božej pomožu domošshowane, i najmjēšcha nimale tola, a domošshowaniki abo šermušchki ho hwojecža w šalšlich wōšadach. Šruške wōšady dočakaja i wjētšcha i tutym hwojedženjom, doniž tež bėrny a rēpa domoj njeje, a džakuja ho potom ša wschē te dary, kotrež Boh Snjes wobradžil. A Boh luby Snjes je lētka bohacže, jara bohacže wobradžak. Mohl prajicž, so je jemu žel našeho luda we wulkej šhudobje. Šo by ho tola nētko našch lud wo to staraš, so bychy cži šhudži mjes nami, a jich je hoberška šhla, tež mēli wschēdnje hwoj khleb! Šdyž Boh luby Snjes taš bohacže dawu, dyrbiamy tež my jemu bohateho džaka dawacz i wutrobu, i rōm, i ruku. Budže to šchto šabycz, dofelž šebicžna a nahrabna myšl jemu šabycz da, so tu tež drušy hišch:že šu, šabycz, dofelž we lubošči jemu wōšitwony wutroba, lubošč, wėra? Bohu budž štoržene, tajlich tež je!

A tola, njedyrbi hižo to, so wulki džel žnjow, bėran, rēpa, kaš atd. hišch:že wōšach a taš w štrach šnicženja, psches wjedro a druhe, kōždeho honicž i Bohu Wjeršchnemu, so by jemu woprowaš, džak a proštwu? A w domach a šbrožnjach šshowane žnē, šu wone taš šshowane, so jim ničžo a ništon wjazy šchodžicž njemōže? Žnē njebēchu hišch:že dom, a hižo džechu powjescže psches kraj, so je tam wohen, so tu ho nēchtōn wotpalil. Tež šerbite wšy šu hižo „i Božim wohenjom“ domachpytane. „Wōži wohen“ praji pobožny Šserb, i najmjēšcha tōn šary, a wujnaje i tym, so „mōž našcha šchitacz njemōže, my hny i njej jara šlabi“, a prošy i tym, so chžyl Boh Snjes šam šchitacz psched wohnjom štatōš a dom. Domšhowanka, budž wōna nam mjes žnjowymu dnjemi wōšebity žnjowu dženi, na kotrymž wōšebje domošshowanym wschitžny šhromadnje hwoje bohate žnē, a niž jeno tute, wscho to hwoje, haj šebje šameho domošshowanym do šhowaniki Božej hnady a lubošče, njesabymšchi tole tež hewaš ani jedyn dženi! Jenož potom je našch žnjowu hwojedžen abo našcha šermušchka halle to, jchtož to hlowo „domšhowanka“ na šebi ma. A njesabudžimny teje jeneje domšhowaniki pschi tym, šdžez ty šam to prawe šwjelzo, kotrež byla domošshowane do šbrožnjow wulkeho žnjenzarja! —

„Tak wulke žnē kaš lētka, njesšym hišch:že mēl!“ taš šlyšchach prajicž jeneho, a druheho: „Jara rjane a bohate šu tute

žně!“ a třeči a šchwórtu njeprajitaj wjele hinaf. So je tu a tam jedyn, kotruž praji: „Hacž budža tať bohate, to budžemy haľle widžecž, hdyž hmy młócžili!“ to ho njetriebaldy džiwacz; džiwacz by ho dyrčjal, njebychu-li tu tajzhy byli. Šóžde lěto j nowa frosče j lubymy žnjemi tež rostlina „nješpokojnosć“ a „njedžaťownosć“ hoby; wěšo je to njerjad a wulki žnjenzar Bóh ma jón runje tať njerad taž maľy žnjenzar cžlowjek. Tola te přenje hwědčjenja šu lěťka powšchittowne. Tuž powšchittowne budž tež wutrobne, mitrne džakowanje. Džakneje wutrobny modlenje njeowstanie potom tež bjes wužtyščenja!

Kwaš w Kana.

Jesuf, wěczna lubosć, na kwaš prošeny wot cžlowjekow, pšchindže, hwjeći a žohnuje mandželstwi štant.

Hłóš: Kať rjenje hwěči jerničzla.

Knjes Jesaš Khyštuf na kwaš dže, S nim šbóžne pšchindže wjekele Sa wšchěch we kwašnym domi. Knjes pšchepšchenny pšchischot je, Do domu šbožo pšchinye, Chže bydlicž we wutrobi. Šójmy, hwjećmy kwaš tón rjenje šhotowany S božej hnady Jesuf žohnuje tať rady.

Tam wěczna lubosć pšchischla je, Knjes — čžini škutki lubosče, Hdyž lubo maju Jeho! Hdyž něť tam wino pobrachnje — Džiw krašny Jesuf čžini je, Hlaj, j wodny maja wino! Kublo, wino dobre, jašne. O tať krašne Esu te džiwny, Kotrež čžini Jesuf mly!

Knjes Jesuf na kwaš prošeny, Dom kwašny čžini šbožowny, Knjes baričel je wulki! Wón dary hwoje wudžela, Dofelž je šama dobrota A čžini krašne škutki! Lubosć, šmilnosć čžini wšchudžom šhudym ludžom Hóšć tón lubny, Pšchi nim njeje žanej' nusy.

Kať wulke tam to šbožo je, Hdyž Jesuf je a wostanje, Wšchěch čžini džecž Bože. Kať šbóžna je ta wutroba, We kotrež Jesuf pšchebnywa! Knjes Jesuf, našče šbože; Knježe, tebe lubo mamy, Džak Čži damy Sa wšchě dary, Wšchě je mamy štwojej' hnady!

Kwaš j Jesufom ho hwjećezsche We Kana Galilejskeje, Knjes — prošeny — kwaš hwjeći! S nim šwjastny we mandželstwi, W nim žiwny w jeho towaštwi; Dželajmy k Jeho čžescž! Proščeje macžer Najwšchšcheho njebjeskeho pomoznika, šbóžnika a wumoznika!

Šchtóž Jesufa ma w wutrobje, We domje, hwójbje, w mandželstwie, Ma Bože žohnowanje! Hdyž Bóh tu šhěžu njetwari, Esu na přěš ju šej šajili. Tuž w wodže, w wětru padnje. — Hnady Božu w hětach prawnych. — W šlych a njeprawnych. Ššudy Bože! Čžlowjek w hwěče widžecž móže.

Bóh wě, šchto na naš čžata wšcho, — Wěť dušča Bohu, dowěr ho! Tón Knjes je našča prawdosć! Tu w hwěče wšcho ho wotměnja, Šo wjek'lu pšchindže šrudoba, — Šo šrudžbje pšchindže radosć! Bóh Knjes j njebjes požohnuje, wobarnuje Až šu jeho, Wumozke wot wšcheho šleho.

Wot wšcheho šleho wumoz naš, Dom šbóžnje dowjedž, hdyž je čžaj naš wotběžat na šemi. Šój, Božo, šmil ho nad nami, Nam pomhaj w nusy, w hubjenštwi; Hacž junu j jandželemi Ššwjaty, šwjaty Šaspěwamy, šawyštamny, Čžescž čži damy, S hnady wěcznu šbóžnosć mamy.

Alch, Knježe, wostan pola naš Se šwojej hnady kóždy čžaj, Dom našch budž twója hěta. Čžini ty nam wjele dobreho, Daj wšchemu derje radžicž ho, hacž džemy šteho hwěta. Twója wola štan ho, Božo, Daj nam šbožo, wukšowanje, Twoje šwjate žohnowanje.

Hdyž ščezlesch čžezke čžaju nam, Nam šhudym, hrěšchym cžlowjekam, Dha budž a wostan j nami, Nječ twója pomoz hwěšeli, Naš šłowo twoje wšchewi, Ššmil Jesu ho nad nami, Wšchón čžaj nosch naš. Twója hnada wumoz j pada Wšchittich ludži; Bjes tebe hmy ludžo šhudži.

Budž twoje šłowo hwěza nam, Pucž wulki wjedž naš k njebjesam, O Božo, twój duch šwjaty Pšchindž, šahub našchich hrěchow nžy, Čžini džiwny twója wšchedomž Daj nam twój trošcht, měr krašny. Ludžom wšchudžom Twoje šłowo šhadžej šnowoh' W čžemnym kraju, Šo pucž k tebi namakaju.

Nječ twója hnada j nami je Něť a do wšcheje wěcznosče; Čžescž, šhwalba tebi šłuscha. We domje, w hwójbje, w wutrobje Čžaj Jesu bydlicž wobštajnje; Čže trjeba čžeko, dušča. Pšchindž j nam ty šam, Woblečž draštu naš tu kwašnu, Tu we čžaju Dohotuj naš k twójom' kwašu.

Dom šbóžnje Jesu dowjedž naš, Nam šobu hwjećicž daj twój kwaš We twójim Božim raji. Čžini ty naš hoscžow dostojnych A šhwalbje twójim hotowych Wšchěch, kiž čže lubo maju. Štancež, čžahnyč daj nam šobu, Jesu j Tobu Tam do kraja Twójim' njebjeskeho raja.

Rom japoschtola Jana.

Rom ho šhwali, šo ma rowaj japoschtow Petra a Pawola; je tež wulkotne a krašne žyrčnje natwarilo na tutych rowach. Runje tať je šebi něhdy w šandženyč čžajach Ephejus, tuto nam j mižionškich wučžowanjom Pawola šnate měšto maleje Afiskeje pšchi Ššredžnym Měorju, row japoschtola Jana wažilo a čžescžilo a šo j tym ša hłowne měšto šchescžijanštwu w Malej Afiskej ščžiniťo. W lěče 1921 běchu něťko we wójnje Gricžoj tutón wječorny džel Majeje Afiskeje wobšadžili. Tole wuži dr. Šotirin, archaologa abo štarožitosčej j Athena, šo by tam w Ephešu pytať ša rowom Jana japoschtola. Tuto něhdy tať šławne a bohate měšto Ephejus je pať něťke jenož šhuduščka wjek. Wot lěta 1868 šem šu tam dyš a dyš wučženi pytať mjes rospadankami, a tať něť 1921 šašo dr. Šotirin. Tutón da hromadu šemje a njerjada, kotruž běchu lěštotki tam nakopite, hdyž bě něhdy wšche Janoweho rowa krašna žyrčej šłata, wotrumowacz. Tutu wulku žyrčej bě w 6. lěštolku ranšchoromški šhěžor Justinian natwaricž dať; wona bě tať rjez šotra krašneje žyrčnje Šofije w Konstantinoplu a tyžazy a štatyžazy šu něhdy k tutomu wulkemu a rjanemu Božemu domej a k Janowemu rowej putnikowali, tam do teho šamšneho měšta, hdyž něhdy w póhanškim čžaju póhanjo pšchicžahowachu k templej bohowki Arhenuš abo Diany, kotrehož wobraški ščotnikar Demetrius, kať j Japoschtolškich ššitkow wěmy, 19. št., pšchedawšche. Potom tam pod rospadankami dale ryjachu a pytachu. Pšchi tym ho šjewi, kať wulka a rjana je to tola tuta šwjastnica byla. Pod hłownym ššlotwarje namakachu jemu druhu malu basiliku abo žyrčwicžku j kryptu abo j podšemškim rumom ša Bože šlužby. Tam šu jeli šo wšcho njemly, něhdy šchescžjenje row Jana japoschtola pytať a čžescžili. Nadžijeja šo, šo po tutych namaššach hiščeje wšchelateho tam namakaja a šo budže wóžno, tať to a tamne j přenich lěštotkow šchescžijanštwu wujajicž.

Dwojaka bojosć.

Božny biskop Marcžin j Tourfa bu raš na šamotnym pucžu wot rubježnika nadpadnjeny, kotruž čžyšče runje šwoju brón na njeho ščozicž. Jaťo pať wón do biskopoweho měrneho, bjesštrachocžiweho woblicža hladašče, je špodživanjom ruzy špadnyč da a šo jeho woprašča: „Njebojšich dha šo ty? Šlej, twoje žiwjenje w mojej ruzy leži!“ — Šyle šměrnje biskop wotmošwi: „Ša šebje šo ničeho njeboju — pšchetož ja móžu jeno žiwjenje šhubicž. Ša šebje pať šo wšcheho boju — pšchetož ty šy na tym, šwoju dušchu šhubicž!“

Tale wotmošwa rubježnika tať hluboko trjedi, šo mjecžizny brón wot šo čžigny a šo pojšchi hłowy wotšali. Wón šo šwojeho ščotneho rjemješka wšda a bu j ródny cžlowjekom.

Žyrčej a štat.

Wobej w měrje w šhromadnym džele k lěpšchemu žyšeho luda, tať by šebi po pratomy kóždy rošomny cžlowjek myšlit, by šebi myšlicž dyrčjal, pšchetož šu j najwjetšcha jeni a šamšni ludžo, kiž žyrčwi a šłatej pšchěšlusčej. Ale po ščacžu w měrje mjes wobemaj njendže, j najmjeišcha niž w Šafikej. Ššwoboda, nabožinu a jeje hajenje nastupaza kať mnohe druge jenož na pa-

perje steji. Njedavno bě ho w Dřeždžanach nan wobštoržil, do-
 Wěz běšče swojeho kma se samokwienjom se jdule wšawšchi na-
 lětny potutny džeri hwojeczil. Dyrbješče 300 hr. škostanja sa-
 placzic. Wěz dyrbješče ho na nanowe žadanje hudošizy roš-
 rifacž. S wozipnosćju na lónž hudošiskeho jednanja časachy, ale
 nan ho tehodla wuwinowa, dolež běšče pschewjele časaka sajšto
 wot sawinowanja hacž do wobštorženja. A tola dyrbi tu kaž
 w drubich nastupanjach škónčnje k jasnoscži dóncž a k měrej.
 Šišecšizjanszj starišchi maja prawo, kabi jasnoscž žadacž. —
 Wěz katolskich starišchich w połodniškej Łužizy je psched wulkostat-
 nyhm hedom w Lipsku. Starišchi su kručže pschekwědeženi, so ho
 jim prawo na katolstvu schulu a katolske rošwucenje dostanje,
 wot dalšeho strajkowanja wotkladawšchi, pschewjene pschichli,
 so hwoje džeczi jako do schule sezelu. —

Biblija ho bole respšesčrewa. Je to wěruo? Wjeselimy
 ho, so je. Po wotpoložonym šlicžbowanju Londoniskeho biblišeho
 towarštwia je ho pscheložl biblije wo 180 dalšich nakladow roš-
 mtožil. Vicžba pscheložlow biblije je i tym na 558 rěczow po-
 stupika. Towarštwio pilnje dale džela, so by bibliju tež tym ludam
 pschinješlo, kotrež na najnižšem škodženku duchowneho wu-
 wicža steja. Hacž do lěta 1923 je ho 9 milionow eksemplarow
 biblijom we wšchěch móžnych rěczach rošpschedalo. To je woprav-
 dje swjebelaze. Chzemy pak my, kiž ho husto se hwojej wšhokej
 kulturu hordžimy, ho i tym wusnamjenjecž, so pola naž i bibliju
 a jeje swajomstwom wróczo dže?

Towarštwio šišecšizjanskich starišchich Šalskeje iměje 29. a
 30. septembra swój šjěd w Lipsku. Budže ho tant wo wažnych
 škulskich a nabožnych a podobnych praschenjach jednacž, tak wo
 wulkostatnym škulskim šafonju, wo prawje starišchich, wo prawje
 wučerjom atd. 29. septembra je wulka wošebita šhromadžina,
 na kotrejž budža wjednizy tutoho hibanja rěczecž; njedželu,
 30. septembra wotměje ho we wšchich Lipsčanskich Božich do-
 mach wošebita Boža služba. —

S bliska a i daloka.

„Bombaj Bóh“. Se wšchěch nowin wěmy, so ho placžimy
 wo wjele powyšchowane. To tež do žyła hinał móžno njeje, hdyž
 je tola měřaz august jene tak nješměrnje wulke a nastožaze po-
 wyschenje wšchěch placžimow pschinješt. Sa nasche njedželste
 kopjenko, kotrehož placžina bě na bėtl lěta postajena, nočgemy
 na to waschnje powyšchenje pschewjesčž, so, kaž nowimy to činja,
 powyšchitownje sa kóždeho čitarja placžimy na tak a tak wjele
 powyšchimy, ně, my prožymy wšchěch tych čitarjom, kotřiž ja-
 móža, telko doplaczicž a dacž, so je nam móžno kopjenko dale wu-
 dawacž a je tež tym škudym njes naschimi čitarjemi a čitat-
 kami tuišcho wostajecž. Wjele je ho hižo ja nasche kopjenko naw-
 dało, ale wjazy hiščeže dyrbi, so njeby ho tuto kopjenko rumalo
 kopjenkej na schtomje, kotrež pod naschimi šmjerškami a wicho-
 rami šwjadnje a wotpadnje — a nimo je! Tu maja naschi šišec-
 šizjanszj šmtyšleni Šerbjo jemu hwojatu pschihlušchawicž, na-
 schemu šerbšennu ludaj runje w tutym časaku tuto nabožne ko-
 pjenko šđeržecž a to tuteho časaka dla, nascheho luda dla, šnjeso-
 weje žyršowe dla. Tuž, wo to prožymy naležnje a wutrobaje, do
 skutka! — Doplacženje ho njech statwa a dary ho njech woteda-
 waju w naschey šerbškej kniharňi w Budyšchinje pola šnjeja kni-
 kupza Janaka, pola duchownych a wšchudže tam, hdyž je hewaf
 škladnosčž sa tajke dary. Duchowni pak a wšchitzj drubš ho
 proscheni, so brachu tajke dary tak bórly hacž někał móžno, na kni-
 harňju wotodal. Wšchēm, kiž hižo pomhachu, a wšchēm kiž
 dale pomhaja, jene wutrobne: „Šaplacž Bóh!“ a „Bombaj Bóh!“

Redakcija a wudawarňja.

W Budyšchinje hwojecimy sa tódžer hodu hlowny hwojedžen
 šakšeho hlowneho mišioniskeho towarštwia, a to njedželu a pón-
 dželu, kaž bu to tu tódženja hižo napomnjene. We njecžornej
 šhromadžinje, kotraž ho njedželu wjecžor we 8 hodž. w žyršowi
 Marie-Martij wotměje, rěczi prof. D. Paul a knježna Freutel.
 Šchednosčł přenjeho rěta: „Natišche serja nowelje džela sa Šip-
 sežanške mišionštwio“, drubi: „Mišionška služba afriskanskeho wu-
 czerja“. — Po škónčonym hwojedženju činitej mjenowana
 knježna a inspektor mišionštwia, duchowny Jasper, mišioške pu-
 cžowanie psches Łužizy: přenja pschednoschuje w Nješkwačidle,
 Wjelecšiznje, Šhrostawje, Šchěrachowje a we Wehršdorffje, du-
 chowny Jasper w Hornjej Wjasonžy, Budestezach, Šeiffenners-
 dorffje, Wóšborku a Boršchizach. Tak wěčeže jich prawje wjele
 i tny, kiž njemóža hwojedženške wuhotowanja w Budyšchinje wo-
 pštacž, tute škladnosčje wuzija r tam dóndu, hdyž ho jim tute
 pschednosčłi i mišionštwia posticža.

Dary sa „Bombaj Bóh“.

Hacž dotal su darili	601 040 hr.
Dalšche dary:	
J. Št. we Wulfej Dubrawje	1 100 hr.
K. Šchramm w Bolborzach	5 000 „
K. Šchmianš w Brětni	4 000 „
E. Š.	50 000 „
N. N. i Šodžiznjeje wožady	50 000 „
je Ššlepjanškeje wožady psches š. šararja Šandrika	20 000 „
i Šufecžanškeje wožady psches š. šararja Mjerwu	55 000 „
N. N. i Šufecžanškeje wožady	50 000 „
N. N. se Šubornicžti	10 000 „
i Boršchiznjeje wožady psches š. šararja Ššborka	
(wot B. i Š.)	25 000 „
psches š. šararja Božza w Budestezach	110 000 „
i Šufecžanškeje wožady psches š. šararja Mjerwu	220 000 „
N. N. i Šobliž	5 000 „
š. Waschmil w Dřewi	20 000 „
dar psches š. wyschicheho wučerja Šperlinga	
w Delnjej Šórz	65 000 „
psches š. šararja Šandrika w Šlušschu	30 000 „
Š. w Wóšborku	20 000 „
N. N. i Nješkwačidškeje wožady	10 000 „
Wšcho hromadž: 1 352 040 hr.	

S džakom šwituje a dalšche dary pschijimuje

Ššmolerjež kniharňja w Budyšchinje.

Šštomanje: Ššerbškej předašskej konferenzy: Proschu, nasche
 kopjenko a runje tak „Mišionški Požol“ tak podpjeracž, kaž šym
 to ja na pošlednjej konferenzy wuprajil a kaž je to džnja na
 drubim měštnje wuprajene. To na pošlednjej konferenzy wu-
 prajene drube měnjenje njedokaha na žadny pad. **Redaktor.**

N. w B. ja 16. po Tr. — W. w Š. ja 17. p. Tr.

Biblija — časž — čłowjet.

38. tódžer, wot 16. hacž do 22. septembra.

16. šchěgnata njedžela po Ššw. Troj.: Šap. šf. 16, 22—34 —
 šh. 440 — 1. Škor., 9, 1—14.
17. pónžela: Šj. 144 — šh. 407 — 1. Škor. 9, 15—27.
18. wutora: Šj. 145 — šh. 3. — 1. Škor. 10, 1—15.
19. šrijeda: Šj. 146 — šh. 318 — 1. Škor. 10, 16—33.
20. šchtwórk: Šj. 147 — šh. 387 — 1. Škor. 11, 1—15.
21. pjatš: Šj. 148 — šh. 317 — 1. Škor. 11, 16—34.
22. šobota: Šj. 149 — šh. 831 — 1. Škor. 12.

Šamolwity redaktor: šaracž W h r g a c ž w Ššhacžizach.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džeň pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njobjes mana
Njeh ól khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew će. P.

• Serbske njedželske lopjeno. •

W Budyschinje, 16. septembra 1923.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihiciziscežetni a płaczi šchtwórtilětnje 200.— hr.

16. njedžela po swj. Trojizy.

Jeziatka 60, 3: Póhanjo budja w twójim šwětle křodźeć.

Dženka jatkje hłowne mišionske towarstwo hłowj lětušchi křodźeć w Budyschinje křodźeć, tež se serbskim křodźećskim předowanjom w Michalskej zyrkwi, kotrejež něhdušchi farar njeboh Bohuměr Jatur běše sobu se jakožerjom serbskeho pobocžneho mišionskeho towarstwa w lěće 1853, potajkim pschěd 70 lětami. Da-li Bóh, so tež tuta serbska křodźećska Boža služba wot wšichich pschědłow niz jenož s Michalskeje wokrady, ale tež s wokrady serbskich wokradow bohacze wopřta, kaž je so k temu hižom wospjet pschědprošło.

Duž tež dženka na tutym měsće na wažnosć a zohnotwanje křodźećskeho mišionstwa pokazamy a to se słowami mišionskeho předowanja s domjazeje klětki. Tam sjeji: Mišionstwo je tón štuć, ta džělatwosć křěšćaniskeje zyrkweje, pschěd kotruž so s předowanjom Božeho słowa a s wudželenjom křodźećskeje křěšćenizy křěšćianstwo mjes póhanskimi ludami wupšchědřěwa, ta džělatwosć, kiž phta póhanow k Jesušeje wobroczeć. Kaž wulke wězy je tón křěšćaniskeje pschěd ewangelijske mišionstwo dołonja! S wulkim bohacym zohnotwanjom wupšchědřěwachu křěšćianstwo křěšćanow na morju póhanstwa křodźeć japoschtoljo. Kaž je swj. Pawoł, tutón wustwolentý grat Boži, we wjele krajach Afriky a Europiskeje, křěšćianstwo předował, to je nam we japoschtoljskich štućach wopřta. Ale tež drusy japoschtoljo předuju k póhanskim ludam džěchu. Jan je dołho w Maloasije a na kupje Patwogu předował. Tak so Wandrij słowjanskim ludam w polnóžnej Afriky a w Europje, Matej Anthiopijskim w Afriky,

Bartrom a Domasch indijskim ludam křěšćianstwo ewangelijske předował.

Džělatwosć tuta japoschtoljska křěšćianstwo džělatwosć so žitwa a móžna wopokasa we křěšćianскеj zyrkwi, tam so tež ewangelijske jaso šbóžnych činjaza móž Boža na wulkih póhanskich štućach bohacze pschědřěwawše. Tež pschěd wšěch žakobnych pschědřěwanjach starých romskich křěšćianow so křěšćianstwo dale bóle wupšchědřěwawše, hacž so skónčnje w sapočatku šchtwórteho lěstotětki hordy ludowy duch romskeho křěšćianstwa pschěd křěšćianstwowym křěšćianstwowym rostama a słowo wěčného sjednanja pschěd. Swoju tehdy dostatu swontownu, křěšćianstwo móž njeje pak křěšćianstwo k dobremu wukupiko. Swoětna mysl so tehdy bohuzel do zyrkweje sacziščeća. W tutym sabudženju wustupowawše drje s cžajami někajke mišionstwo, kiž bě pak teho mjena zple njehódne. Tak buchu niz Božeho kralestwa dla, ale se křěšćianstwowym samyšłow, niz pschěd předowanje Božeho słowa, ale s wójnskimi mjecžom zple krajiny tak mjenowanemu křěšćianstwowemu šzeptarjeje podczišćijene. A dostaczu někajkeje šhromadnjeje křěšćianstwowo buchu s wójnu pschědřěwawši ludjo s cžajami do wulkeje rěki saczišćijeni, so buchu s tuteje kupjele jako hotowi křěšćianstwowo wulěšći. S tym bu niz křěšćianstwowo duch do póhanstwa, ale njewobrocženy póhanský duch do křěšćianstwa jalaty! A haniba ja křěšćianstwowo mjeno bě to waschnje, s kotrymž katolsky Španizy we wunamałanej Americy tamniškim póhanam s hrubej šhromadnjeje, s palazymi šchědřěwawšimi a teho runja křěšćianstwowo pschědřěwawachu! Ach, bohuzel, pschědřěwawši njewobrocženy mišionstwo. Duž je bjes džitwa, so njebě hiščeje sa pjatnacze lěstotětkow ani zpla Europiska křěšćianstwowo šchědřěwawši.

psches Lutherowu reformaziju wërne japoschtoske mišionstwo jako wožiwu. Nasch Luther žanu, psches tekst Božeho słowa posticzeno skladnosć nje pschepuschjezi, hdžež njeby wërjazych na hubjenstwo „póhanow a Turkow“ pokazal a k dobroproschenu sa nich a k wupóštanju předarjow k nim móznje napominał. Na to šwediski kral Gustav Wala I. předarjow k swojim póhaniskim poddanam w Sapiškej póšta. W čažu, hdžež njebe w naschej lutherскеj zyrkowi domjazeho wojowanja dla hiščežane žane wukrajne, to je: ja žuie kraje dželaže mišionstwo sarjadowane, be semjan swobodny knjes s Welk přeni lutherске kšescežijan, kiž w swědomnju psches Jesuhowu mišionstwu pschikajnju se pschimnjeny. po pytanju a k temu dostatej duchownскеj swjeczišnje ko psches morjo k póhanam poda, so by póhaniskim Indianarjam w Esuritanje słowo wot kšičiža pschipowjedat. Přenje wukrajne lutherске mišionstwo pał danški kral Bjedrich IV. jakoži, a to ja swojich póhaniskich Malabarow abo Samulow w raniskej Indiiskej. Ale s jeho kraja so nihto ja mišionara njehodžesche. Šhto by pał mišionstwo bjes mišionarow bylo? Knjes Jesuž, kiž běšče kralej mišionstwu myšl do wutroby dal, tón jemu tež mišioniskich předarjow wobstara. A s wotkel tón Knjes přenjeho mišionara ja tute najprěnišče lutherске mišionstwo powoła? S nascheje Łužicy. Haj, najprěni wupóštanju mišionar nascheje žnjeje lutherске zyrkwoje be nasch lužicki krajan Bartram Ziegenbalg s Polcžnizy. 20. novembra 1705 poda so wón w Jesuhowym mjenje je swojim pscheczelom Blicžawom na pucz do Drankebora w Indiiskej. 12. meje 1707 móžesche Ziegenbalg přenich Tomulow kšescežič. Tak došlo hacž w naschich krajach psches wëru tute indiiske mišionstwo so swëru podpjerowasche, džesche tam wobrocenje póhanow, hdžž tež pod wšchelafim sadžewkami, wjezele do přědka. Ale, o swudoba, ja čaž tak mjenowameho rationalizma, čaž njewëry a lirkosće, Božu zyrkej w naschich krajach do tajkeje duchowneje njerody a womory jasowčiči, so nascha mišionstka lubosć a dželawosć jow tak do čizta wuhagny, so njebuchu wjazž žani nowi mišionarowjo wupóštani ani wjazž žane dary ja mišionstwo šberane a škadowane. Hatle po špocžatku 19. lěstotytki, jako Bóh tón Knjes s wójnskim frutom nimalo wšče europiske kraje a ludy šurowje kšostasche, wotzuczi šasparne kšescežijanstwo. Po tuthym potutnym šbudženju nastawachu wšchelake šhwalobne bibliske a mišionstke towarštwu, s kotrychž je ja wožiwjenje a wupšchescžeranje Božeske zyrkwoje wulke žohnowanje hacž šem wuhadžało. My mamy šwój luby šerbški „Mišionstki Bóžol“, kiž nam bohacže rosprawnu darwa wo mišionstwoje. Tutón wažny a tuni čažopiž durbjat šebi šoždy šwërnj lutherске Šserb pał šam pał s druhim hromadže džeržecž. S tym wšiche šwojeho rosšwuczenja tež šwiate mišionstwo podpjera.

Bože šlubjenja šu wërne a šwërne. Tehodla njeje žadny škuff, žane dželo podarmo, kotrež po Božim šlowje a na Bože šlowo činimy. Šožda hižom wobrocžena póhanstka dušča, šoždy hižom wobrocženy póhanstki lud je nam šwježelaze dopokasmo teho šlubjenja: póhanjo budža w twojim šwëtle šhodžič. Haj, šožde dopokasmo teho, šhtož je šo hižom po Knjesowym šlubjenju dopjelnilo, je nowy šawdawš na dalšche hnadne dopjelnjenje. Duž je jara šlupje rěčane, hdžž njewëritwi ludjo praja: šhto by nasche dawanje pomhało; póhanjo tola pschi šwojimi wštanu. Njedaj šo nihto psches tajke šymne, njecžucžiwos rěčenje njekmilneje njewëry šamolicež. Šhtož w mjenje nascheho Knjesa Jesom Šhryšta činimy, to njeje nišdy podarmo, a na šoždy dar, kotryž ja mišionstwu, wot njeho porucžene, je šmilneje wogšuschawosčju škladujemny, wón šwoje žohnowanje položič. Na šamnym wulškim dnju budže šjawne, šajku bohata daň je šoždžička w jeho

mjenje data šcherjepatta a šoždžičke na jeho šlubjenje šaložene šdychnječičko w mišionstwoje nješlo. Tehodla wšchitžy, šotšič wobrocženje póhanow ja Knjesowu wolu a ja našču kšescežijanstku pschibšuschnosć šnajemy, njewustajimy ani njepšchestajimy ja mišionstwu proštwy a dary woprotwacž. A to čžim wjazž, došelž je hiščeže wulki džel žylcho čžlowještwa hubjene póhanstwu a pod swudobu teho šlowa žaloscič: čžemnosć pschikšywa šemju a mrošota ludži. Tehodla budžeže wobstajni, ržehnučič a pschibëračiče štajnje w škuffu teho Knjesa, došelž wšesče, so wasche dželo podarmo njeje w tym Knjesu. —

S čaža sa čaž.

Jene šjawne, widomne a šhychomne šnamjo nascheho čaža je moršotanje. Moršota šo pschecžiwu wyschnosćič a pschecštajemny, pschecžiwu dawšowemu hantej, pschecžiwu šobucžlowještam, pschecžiwu Bohu. Ale džiwno to, pschecžiwu šebi hiščeže nihto njemoršotasche; ja s najmjenička tajkeho njewužšuschach. A tola by drje k tomu tuch pschecžiwow došelž bylo! —

Šlaj, runje w tuthych dnjach šhuschach, šak Dolžnikož Jan moršotasche pschecžiwu dawšowemu hantej, so mi telko, telko millionow pšacžič ja „betriebsobgobe“! Haj ale! Njeje to šak jara doško, so rěčach je štarým Šorakom. A tón mi škoržesche. Šdžž šym čiči s šrótku prajič, čžehodla, šebi wěžku ras rosponič a potom praj, šhto je to meł praweje pschecžiwu k škorženju a moršotanju, hacž Šorak abo Dolžnik!

Šorak be do wójny Dolžnikož hypotšeku dał s šči tyžaz šolerjemi. Šjana licžba to šehdy, a wšcheje čžesče šódne to, so be Šorak Dolžnikož telko domërit. Tola wón to be. A nětko. Něšhto dnjow přjedy hacž s Šorakom rěčach be Dolžnik pschicšol k Šorakej, kotryž je nětko mjenje abo bóle na šwoje pjenješ pokazany, a be jemu na blido našadžal — abo nětkle šepje prajič, našadžal — 9 papjerkow; na šoždej štejesche, so ma byčž 1000 hr. šódna, a pschipožožič be na šol šeta danje w pišanych papjerkach. Šorak be drje prajič, so bjes wupowjedženja nješjerje ale so čže s najmjenička šol šeta čaža mečž, šnadž by šo tola něšhto tu pschemëniko. „Ša wšchaj, haj!“ be Dolžnik prajič, „to mi prajče ja šol šeta! A mečče tež džal“. A něšhto, šaj „W Božim mjenje!“ šórbotajo be durje wot wonkach šacžičič a po ščežžy přječž šhwatał. Šorak pał be tam w šwoješ šštwicžžy šedžal pschecž papjerkami a be šebi rosponinał, šak be něšdy Dolžnikož našadžal šolerjow a šlotakow a našadžal móšnych ššohriwnowškich, šak be Dolžnik šehdy powjedal wo tym, šelko wjele wjaz je jeho šubšo winojte a šelko wjele wjaz hacž wucžinjeja danje, šubšo pschijnječe a so šo njetrjeba šojecž, so něšhto šhubi, a šak a šhto be to Dolžnik dženzža powjedal; haj wón be šebi tam pschemyšlowal, šelko, šelko je tola šwët, abo ně, šelko šu ludžo šhubili wot šprawneje myšle, wërneho šmyšljenja, šelko šhubili s tuch šobrych štarých šočžinkow, šelko wot teho, šhtož to šak meł „ššescežanstwo“ byčž w ššescežanach.

To mi Šorak šak powjedasche. A nětko šhuschach Dolžnika moršotacž pschecžiwu šfinanznemu hantej. Šak ššucžiči šima žaneho ryma. Tu je něšhto ššepšane. A to njeje dawšowy šamit — ale Dolžnikož Jan ššepšal. Dawšowy šamit žadasche šebi wot njeho — dolarowy čažnič pokazowasche na 42 — pod mjenom „million šhriwnow“, žylč 100 np. po tym, šaj be něšdy šebi wot Šoraka šelko a šelko šróčž tajšich 10 np. šočžič. Šp šhryšesche tola moršotacž tuthych 10 np. dla, kotrež šhryšesche něšotre šróčž šamit našadžecž na blido dawšownje! Ale, hdžž wón šamit k wššhudnjemnu Šorakej do šštwicžiči ššupi, be to wěšo žyle šdruha wěž. Šow wucžinjachu te 9 papjerkow po 1000 hr. šelko

kaž 3000 hřeborných tolerjow — a morfotacž?? S kajšim pravom tež to? — Wopravodže běchu to pač — haj, ldy by šo to dozyla wuliczič hodžiko! Byly mały koprowy „sent“ i mērneho czaža to hiščeže na žadny pad njebě, šamo 10. džěl tajšeho maleho pjenježla niz.

Šhto prajimy to k tomu? To, šo šo tajšeho a podobneho stawo kóždy džěn i nowa tyžaz a tyžaz krócž, mjenujzy tajše morfotanje a tajša njeprawda a tajša šebicziwošć a tajše lichowanje, njech tež tuto šo i wodžecžom tač njenowaného prawa wodžěwa.

Alle Bohu džal, hinajšich ludži tež hiščeže je! Šhuda wudowa bě šebi něhdy pola zyrkwoje požčizla 100 tolar. Někšle nima nihdže ničžo wyšče. Dolh chze wotplaczič, tuž pšchijaje hnydom 500 000 hr. w papierkach a jeli šo šo wob pol lěta šhto postaji, chze to šarunacž. Wona cžinjěšče, šhtož móž šče a nje-morfotajšče. — Jena druha wudowa chze dol, něhdy 500 hr. wuczinjazy, wobšhowacž a njecha jón někšle wróczič, hdyž tola 500 hritonow ničžo nješbu. —

S tajšej wšchelačej mēru, i kajšejž Dolžnič mērjěšče, mērja někšle ludžo i wjetšcha druhim — běda pač, šwērili šebi wichtón i nimi wotliczič po tajšim; i najmjeńšcha potom morfotaju!

Wošebje mērja jich wjele darj, kotrež dawaju, zyle hinač hacž na pšchitad placzišny, kotrež ša šwoje džělo abo tworj žadaju. Tam prošy „mały rentnat“ wo pomoz. Šdyž jemu tyžaz hritonow dasč, šhto šy jemu dač, hdyž na pšchitad dollač 21 millionow placzi? 50. džěl noweho pjenježla i mērneho czaža. —

Šdyž to tu tač prajimy, myšlimy šebi pščežo na tajšich, kotrymž je šo hódnošć wobšedženštwu, došhodow, šamoženja powyščila po postupowanju drohoty. A tyč je jich tola došć hiščeže. — Na pšch. Dolžnič je i wotplacženjom tyč 9000 hr. wo 9000 papierjanych hritonach dobyč 7 199 999 100 hritonow a šorač je tač wjele šhubil. Šsu to 7 miliardow a to licžene po hřebornej hritonje. Šhto by to hake bylo po šlotej! 3½ miliardy wjazy!

Šdyž je to wulka nufa a wulke nješbože, šo je hritona tač špadnyša, je wjetšče nješbože, šo je moralnošć, šo je špravna, dobra šchesczijanška myšl šo i wutrobj a še žiwjenja jicj wjele tač pošhubila. Šo je tomu tač, ša to tu najpomnjene i jich mnoho pšchitadow jedny. Druhich šnadž drugi ras tu!

Wažny šebi šameho šo wyšče, t. r. njedajmy je špadowazej hritonu špadowacž šwojej šnutškej cžlowškej hódnošći! Wostajmy, budžmy šažo šchesczijenjo i wutrobu a še šwědomnjom, i šubomaj a i rukomaj! Potom hižo je nam wo wjele pomhane! — —

Japanška.

Satorhneni štejimy tu, wuškšchawšchi powjescze wo wulšim šemjerženju, kotrež je Japanšku w šandženych dnjach domach-pyčalo. Š šchepotanjom šo pořojamy pod wšchomóz naščeho Boha, kotryž je knješ nad njebjekami a šemju, i džakowanjom šo šhowamy do jeho rukow, kotrež šej naž a našč kraj šnadnje šchitajšej. Japanška, najmlódjšcha wulšomóz naščej šemje, hu še šwojeho šejniščeža štorčžena, haj bu — po šlowje — k šemi cžijnjena, ale niz wot cžlowjekow, niz tež wot šwjalkarškich mozow wšchěch ludow šemje, ně wot mozow, kotrež šu jenož poškušne Bohu štworiczelej. A tutym mozam šemjerženja, wody a wohenja podleža Japanška ša hodžinki. Lěta dolho je šo na morju wojowalo a bitwow a bitwicžkow bilo, tam na morju wokolo Japanškej šta šo ša wokomili jene wo wjele wjetšče wojowanje lóžow a cžlowjekow i tutymi šjomi mozami a

i njeho bu wulke, žakostne šahubjenje kóžow a cžlowjekow. Po dotalnych powjescžach — 10. septembra — hu i japanšeho wójnšeho kóžštwu na 29 kóžow podmurjenych a na morju pšchod Ňokohama hu 44 kóžow jnicženych, mjzš tutym tež 18 europiškich. — To wšcho a wšchitko to druhe, šhtož šo nam še Japanškej powě, naž hnučzi, pšchi wšchěm šo ponižowacž pod Božu wšchomóžnu ruku a Božu džiwnu radu a wolu a šo jemu dowěricž i cžětom a dušhu a še wšchěm tym šwojim ša cžajnošć a ša wěčnošć.

Japanška je šendželškej podobny kraj w tym, šo tež jenož i kupow wobšteji — hake w najnowšich czažu postupi na ašiškim kraju šamym — a to i wulšich a małych, kotrež k ranju wot wulšomózšeho kraja wo Wulšim Ňzeanu leža. Šsu to pšchewšchěm šchtyri wulke a wjazy tyžaz małych; cžajnu šo kaž dolhi rjeczas wot počozy k połodnju šnapšchecža Ššibiriškej, Wšongolškej a Čhinje. Šlowna šupa a i dobom najwjetšcha je Šondo i hłownym měštom Ňokio a i tym někšle wjele mjenowanym pšchitawom Ňokohama. Tu bě tež šjedžiščežo wulšeho šemjerženja. Japanška ma na 50 milionow wobudlerjow a na šupach 418 000 kóžnych kilometrow, — Šemška do wójn 540 000 kóžnych kilometrow. — Šupy šu horate a maja wošči-pluwaze horj abo wulkany, hacž na 3760 metr. wyšokje. Šo tute někšle šažo pluwaja, šhonimy i powjescžow wo šemjerženju. Japanšy šu wuštojni ratarjo, plahuja rajš, cžaj, šalmu, žito, buncy, šad; wušteja pač šo tež jara na wšchě druhe džěla a na wuměštwu naložuja w šwojim kraju pilne wšcho to, šchtcž w Europje a Americy nawušnych a wunamafachu. Tutej šibicziwošćzi maja šo tež džakowacž, šo šašo la najmlódjšcha do rynka wulšomozow šastupichu.

Šo nabožinj šu Japanjo pošanski lud. Šhintošmus abo cžěšćenje duchow šjedownikow knježi pola nich pošla Šuddhišma, kotryž i mižionštwu w Šndiškej šnajemy, maja tam šwobodu ša wšchě nabožinj. Šchescžanow je šnadž tam na 120 000, ščecžina i nich šu protestantjo.

Wo dawnych czažach Japanškej nimamy wěštych powjescžow. Wokolo 660 do šhr. n. pšchindže hiščeže někšle knježaza šhěžorška šwojba na trón, je drje po tajšim ta knježerška šwojba, kotraž je šebi najdlěhe móž na trón wobšhowala; šhěžor mjenuje šo tam Mikado. W Europje k přenjemu rase; wo Japanškej wokolo lěta 1295 něšcho šhonichu. Těhdy wróczi šo pučžowat Ňmarco Šolo, kotryž bě i Štalškej do Čhinj pučžowat, domoj a powjedatšče wo tutym šhěžorštwu na šupach hiščeže dcle k ranju wot Čhinj. Šódže i Portugišškej šu potom Japanšku w lěčže 1542 namafale a i nej wšlowanje šapocžale. Šsobušašokč katolšeho rjada Šesuitow, Šranzišus Šaber, kotryž šo tež ja-pošchtoł Šndow mjenuje, je wokolo lěta 1541 šapocžal i mižionškim džělom w Japanškej, a tež dženkšiški džěn je tam katolška žyrkej i 3 biškopštwami najšhljnišcha mjěš šchescžanškim. Wot 1614—1638 pšchindže pšchescžehanje na šchescžanow; tučzi buchu wutupjeni a Portugišjo i kraja wuhnaczi. Šollandška wěsta w šwišku i Japanškej, druhe kraje šo pšchidžělichu a tač pšchindže tež nowe šchescžanške mižionštwu do kraja.

Šo je w nowišich czažu Japanška jara postupowala, šo je došchecžerške wójnj wjedla i Čhinu a Ružowškej, je šnate a tež, šo je wo wulkej wójnje pšchecžowo Šemškej šobu wotowala.

Dženša pač, kaž šo pišče, je Japanška cžěško šbita pišes wulke šemjerženje, kotrež je wošebje šlownu šupu a do žčla šlowny džěl Japanškej domach pyčalo. Šedny wotdžěl małych šupow, wot šlownych šupow troščku šdaleny a Bonin mjenowany, je šo do žčla šhubil, tež jena ša Japanškich šwojata šupa;

pishe pač so tež hižo, so je semjerjenje tež nove kupy s morja sbehnulo.

Tuto semjerjenje je drje to najbplnišče abo tola te, kotrež bebi najwjazy woporow žadasche mjes wšchěmi semjerjenjemi, kotrež se stawisnow snajemy. Japaniška je pšchezo hižo wot semjerjenjow domachpytana byla, tola tač žalostnje kaž nětke drje zenje hiščeže. Nadrobnišče a wěste potwjesče wo wšchěm tu hiščeže nejšbu, wošebje tež niz, kelto Europiškich je tam žiwjenje šhubito.

„Hory a doły rža, hdyž je tón Anjes domachpyta“, praji Sirach, „njejbeža a nejbežow nejbeža, morjo a semja rži“. Hač smjeje Sirach kaž s tutym, tač tež s dalšchim štowom 16. stawa prawo? „Hač runje hrěichny cžlowješ to šlychi, wostanje trón wšchaf tola pšchi šwojeje hluposći a pšchi šwojim křudže“.

Wumožerjej žiwjenja.

Na jentym mošče, pšches wulku řeku wjedzazpm, jedyn wojač we wjeczornych šmērčach njeměrnie tam a šem šhodžešče; potom wón nětore mjenšchiny směrcom stejše, položi na to šwoju hlowu na wobloženje a pušchzi šo šlōncznie do žolmow. Młody šhlopž wot 15 lēt, šyn jeneje šadownižy. Štrnyž w tym šamym wošomitu se šwojim bratrom pšches mōji pšchindže, tutemu pšchwoła: „Pōj, pōj, wumōžmoj jehō!“ Wobaj młodaj cžlowjekaj hnydom do wody škoczišchtaj a po wjele prōžy jehō šbožownje š brjohaj pšchinješchtaj. „Njeprajač eži, šo jehō wumōžmoj?“ džejše radošnje tōn jedyn š druhemu. Šwla luda, kotraž bē šo šbēžata, dawajše jimaj wšchelate pienješy, ale se špodžiwanjom ludžo widžachu, šo je wonaj jimaj nješratemu wojačej pšchinušowacž špřtomajchtaj, runjež bēšchtaj po žyřm mēšče jašo jara šhudaj šnataj. Nētšo šo wojača prašchachu, cžehodla je šebi žiwjenje wšachž chžyt, a wōn šo wušna, šo je šwoje pučžowanšče pienješy, dočlž chžyšče šo nētšo jašo dowolenž š šwojemu regimentej wrōczicž, pšchi hracžu šhubil a runje tač pienješy, kotrež je jemu macž jeneho towaršcha ša tuteho šobu dala. Šchtož chžyšchtaj jemu jehō wumōžerjej nētšo dacž, runje tač wjele wucžinješče, keltož bēšče wōn pšchēhral. Wōn mōžyšče šo jašo šwērny muž š šwojemu regimentej wrōczicž, a šchwarny škut jehō wumōžerjow bēšče tajši šacžišchēž na njehō šžnil, šo šo wōn zenje lašo šhartow njedōtkny, ale bu pilny a rōbny cžlowješ. Tač štaj jemu tamnaj niz jeno cželo, ale tež dušchu wumohloj.

Zyřkej a štat.

Pšches nowiny dže — drje š Barlina wudata — potwjesčž, šo je šo wulkoštat rošbudžil, tež ša duchownych a šastojnikow zyřkwoje š šchtwōrcžiny drohotowych pšchikohow placžicž kaž ša druhich šastojnikow, a šo šo wuplacženje pšchihotuje. To by nēšchto jara šu šejelaze a nuše bylo ša wošady kaž ša duchownych a druhich wošadnych šastojnikow, pšchetōž je najwjetšchi cžaf, šo šo tu nēšchto štanje, a niz najpošledy w Šakškej a ša Šakštu. W auguščje šu, hačž runje šo drohota w pšchezo wšchich a wšchich žolmach na naš walešče, tu a tam duchowni šamo bješ wšchēch došhodow byli a drušy nejšbu wjele mēli. W Drježdžanach došta jedyn duchowny 2 millionaj došhodow; šlicžbowanje ša pšun wucžinješče pač 3 milliony. Šsmy tež tač daloko w Šakškej, šo durbja šaraffi šamo wot mašych džecži na dželo šhodžicž! — Šdyž to tu tač dnyš a dnyš nēšchto malo w tutej nušy pišchemy, njeje to a njedyřbi to morkotanje bpcž a šforženje; šhonicž a widžecž durbja kšchitžy, tač daloko šmy pšchichli a šebi rošmyšlowacž, hdyž šnadž to tač nēhdže hiščeže pšchindžemy — drušy praja dolēšemy — jeli šo šo štoro njedohladamy a — njewrōczimy! —

W Šchaumburg-Lippiškej njeje to po wšchěm šdacžu ničžo

lēpje hačž w Šakškej. Zyřkwoina wšchnocž je durbjata šararjam, šantoram a wudowam šararjow šjewicž, šo žanych pienješ wjožy nima, došhody a pensije wuplacžowacž. Tuž je tež tu pomoz řemšleho štata runje najnušnišča. —

Š blišta a š daloka.

W Budyščinje šwojecži — šo tu hiščeže ras na to rokažemy — dženkā a jutše hlowne mižionšte towarštwo ša Šakštu šwōj hlowny šwojedžen. Šserbška šwojedženška Boža šlužba je dženkā popošdnju w 3 hodž. w Michaiškej zyřkwi a nēmška w Šētrowej zyřkwi.

W Buležach wotmēje Gustav Adolšowe towarštwo Lubijšeho wotřeža pošlednju njedželu w septembrje šwōj lētny šwojedžen; džerži šo popošdnju šerbška a nēmška Boža šlužba.

Šserbška Boža šlužba w Drježdžanach. Dženšwišchu nje-dželu smēje š. šarat Midela š Malešchēž popošdnju ½4 hodž. w šchžinej zyřkwi šerbške šredowanje š wudželenjom Božcho wotšafanja. Wšchitžy lubi Šerbja š Drježdžan a š wokolinu šo do tuteje Božej šlužby hačž nanajwutrobnišcho pšchepošchujā. Hačž dotal šu šo šhērlušče ša Drježdžaniške šerbške Bože šlužby štajnje wošebje cžišchēžate. To wullich wudawškom dla wjazy mōžno njeje. Duž je žyle nušne, šo šebi ša bližichu Božu šlužbu kōždy šwoje šerbške špewarške šobu pšchinješče. Šdyž je dženkānišča njedžela šajšchka, potom je šo Drježdžanski Šerbam 300 šerbških šemschenjow w šakštim hlownym mēšče šžeržalo. Šehodla budže lētka w adventškej Božej šlužbie šo jubilej šemschenjow šwojecžicž a šo na wšcho žohnowanje špominacž, kiž je našch lud a wošebje našchi Šerbjo w žušbje pšches tuto šwojate dželo doštatwal.

W Bēllin-Šallensee šu lēta došho na wulkej židowškej šynagodžy šwarili a ju lētka šlōncznie došwarili. 31. augusta šu ju pošwojecžili a jej: „templ mēra“ narješli.

W Šifenachu wotmē šo, kaž šmy to tež tu našpomnili, we šaridženym mēšazu šonwent abo šjēšd Lutherškich š žyšeho šwēta. Na tutym šžēli šastupješ ameriškanškich Lutheraniškich, šo šu wōni ša nušucžeršpjazych wērnybratrow w Europje nawdali wšcho hromadže 2¼ milliona dolarow; to bē tehdy nēhdže 11 billionow hřitownow. ½ milliona š tuteje šbēřki šu lutheriške zyřkwoje we Nēmškej doštake, š tomu 2497 žentmarjow woblecženjow, drašty atd. Šchwedški aržybškop Šoederblom praji, šo pomoz, kotruž je šchwedški lud a šchwedška zyřkej ša nušucžeršpjazje lutheriške zyřkwoje šwojedla, 10 millionow dolarow abo na 50 billionow hř. šu učinja. Wjele wot šchēščanškich lutherškich škutkow lubošče a wocžehnjenja a wufublanja njeby dženkā tu w Nēmškej wjožy bylo, njebychu-li lutheriške zyřkwoje druhich krajow je pomhale šdžeržecž.

Biblija — cžaf — cžlowješ.

39. tydžen, wot 23. hačž do 29. septembra.

23. šydomnata njedžela po Šswj. Troj.: Šap. š. 17, 16—31 — 1. Šor. 13 — š. 328.
24. pōndžela: Šf. 150 — 1. Šor. 14, 1—12 — š. 212.
25. wutora: Ruth 1 — 1. Šor. 14, 13—29 — š. 198.
26. šrijeda: Ruth 2, 1—16 — 1. Šor. 14, 30—40 — š. 162.
27. šchtwōrtk: Ruth 2, 17—23 — 1. Šor. 15, 1—16 — š. 116.
28. pjatk: Ruth 3 — 1. Šor. 15, 17—34 — š. 117.
29. šobota: Ruth 4 — 1. Šor. 15, 35—49 — š. 106.

Šištowanje: W. w Š. ja 17. p. Šr. — W. w Š. ja 18. p. Šr.

Šamolwity redaktor: šarat Wyracž w Rošacžicach.

Čiřchēž Šsmolerjež knižicžišchēžetnje a knižatnje, šap. družštwo š wobmj. rukowanjom w Budyščinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džětał
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

• Sserbiske njedželske lopjeno. •

W Budyschinje, 23. septembra 1923.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihiciziscej a płaczi štwórtlětnje 200.— hr.

17. njedžela po swj. Trojizy.

Zap. skutki 17, 16 31.

Parwol w Athene. w měsće mudrosće. Ech: to je cšlowjeť, to běšče to wulke hudanczko, s kotrymž so mudri sabjerachu a tola psches jene njepřichindžechu. Parwol jim tu prawu mudrosć přěduje. Wón ju nima ham se řebje, ale wón je tu wěrnosć wot teho nawuřnyř, kiž s njebjes na semju přichindže.

Wěra do Křysta nam sšewi, ščto je s cšlowjeťom.

1. S wotkal je pschischoť? S Božje ruki.
2. Čzemu je cšlowjeť na řwěcže? Boža pytacž a namařacž.
3. Šdže wón dže? Psched Bože řudženje.

1. Ščt. 23—25. Parwol Athenskim praji: „Ja widžu, so wy we wschěch wězach jara pschibóřizy řeže.“ Woni nicžo njewjedžachu wo Božy; jich pschibohojó — wěchju cšlowjeske myřle wo Božy a tehodla tař hubjene a řhudusčke řaž cšlowjeske myřle.

Pschi tajkeř njestroschinosćzi pařl běchju potru bojosćze psched bóřštwom. Wo tym řwědczi tón wčřtať, kiž je řwjeczěny temu njesnajomnemu Božu. Tež tym Boham řzedři řkuzicž, kotrychž njesnaja. Na to řloži řo Parwol: „Ja pschipowjedam wam teho řameho.“ Jenicžki Bóh je wam njesnajomny — tón jenicžki, jeho řyrbicže řesnacž, wón je řwět řezinik; wščitřo, řčtož je, je řkutř jeho rukow, plód jeho ducha. Wón njeje myřl a wotwobras cšlowjeťa, ale cšlowjeť je jeho myřl a řnamjo. Něřko je hudanczko wuhudane, s wotkal je cšlowjeť pschischoť: wot Boža.

To je přědowanje, kiž je nam dženzřa řiřčezje wazne. „Se Božje ruki!“ Řajke mamy řa to dopořasmo? Wěpsche řacž mudri řwěta řa řwójju mudrosć, my mamy řesom Křyřta.

Wón je wóřzny dom a Wótza wohladať a jeho řnamjo, kiž běšče řacžmite, najřařniřcho na řebi nořřł, je řam wo řebi prajiť: „Ja řym wot Boža“ a nam do pomjatkř pschijnjeřł. Wy řkuzicze ř Božu, pschetož s jeho ruki wy pschindžezče. S tym řať je nam tež

2. date, ř čzemu je cšlowjeť na řwěcže? Boža wytacž a namařacž.

Ščt. 26. 27. Wščitřke druhe nadatwř cšlowjeťa nařad řtupja. Řať cšlowjeť tónle nadatwř řapschinnjuje a dopjelnjuje, to wuczijnja jeho řódnosć. Woboje, Boža pytacž a namařacž, je nařch nadatwř, niž pytacž řamo, řčtož řchřchju niž jeno řa najwjetřchi nadatwř, ale tež řa najwjetřche řbože cšlowjeťa wuda- wacž, pschetož wjetřche řbože by bylo, řacžny řóřto pytacž, řacž s njcho řo nařicž.

Šdže móžesz jeho pytacž a namařacž? Parwol praji: Řisto- rija wřř ř wobojemu wóřzi, pschetož wona řšewi mudru radu Božu, kotruž wón w ludowym řiwjenju řšewi. Tež grichisři lud wón do řwójjeje rady wobřamřny, ale woni jeho njespóřnachu.

Ščt. 20. Tuž wona jo řama njesamóže, řewat řychju řo ludy řyrbjate psches řju ř Božu wóřřicž dacž. řesuš řam prarřy pucž pokřšuje. řeho nam Bóh da, niž řo by wón Boža nama- řacž řyrbjate; wón měřesche, řčtož my řytacž řyřbimy. Tuž móže wón řšewicž, tajke to cšlowjeske řiwjenje. Wón móže nam pra- jicž: Řola mje namařařch ty Boža; ja řřzu tebi řomřacž, Boža namařacž. Šdžř ty moje dla ř Wótzeř pschindžesz, potom mařch ty je; moje dla wón tebi džěczaze prawo da. Řotom řř dozřit, řčtož řyřbich, wóže řiwjenje je řiwjenje s Bohom, nařjelnjene

wot jeho mozy. Tuž pytajmy a namafajmy Boha pola Jesuša — a to čím bóle, dofelž wěmy

3. hdže my džemy? Wšed Bože řudjenje. Tak praši naša wěra. Šhrystuř je nam wopřimo wostajil, kaře dyrbi řiwjenje w Bořu byčž. Nětko dyrbiřny po nim čřinicž a řebi wot njeho pomhacž dacž, hacž budže wón řwět řudžicž.

Jeho řudjenje budže prawe, nicžo njebudže řo pšchemidžecž, ani mate ani wulke. Ludžo bychu rad to řudjenje přeli — tola podarmo. Wono wěřče pšchindže. Tuž džerž řo ř Jesuřej me pokucže a wěrje. Pokutu čřinicž, to řeka čželacž se řwójich hrěchow kaž se řo palazeje řhěže; wěricž řeka — niz něřhto řa wěrne džeržecž, ale wot Jesuša řitwy byčž. Wonej řdžeržitej w řudjenje a wěrne řejinitej: Š Božeje ruky, pšči Božeje ruzy, do Božeje ruky — to je řbóřny řtaw.

Jubilejny džěn řnutsřowneho miřionřtwa.

Řndjenja řwječřachmy w Budyřchine řlowny řwjedžen miřionřtwa mjes pohanami, dženska řpomina řo me wěřčch řyřřwjadch na řnutsřowne miřionřtwa a na jeho najmóřniřche řastuřpjerja Wichorna. Je nam tola porucžena dženska řollekta řa řlowny wubjerř řnutsřowneho miřionřtwa ewangelřteje řyřřwje w Němřkej. 75 řet je řo minyřto, řo bu Wichern w njeměřnych řevoluzionarych řetach řandženeho řetřotta ře řbudžerjom a ře nowořařerjom tuteho řkutka řčheřčřijansřteje lubořče, kotryž čže tym najřubjenřřim a najřhmanřřim a najbóle lubořče a pomozy potrebnym mjes nami tu domach řluřicž.

Ewangelřta řyřřej je řižo w čřařu Luthera w řkutkach řčheřčřijansřteje lubořče džěwala, nječ tež to njeřřchřitanje wajeřranje ř njeřřchěřelom wěř řu pšchede wěřčem řintřře a jej mozow řa druge řkutřowanje bjerjeře. W nusařch 30 řetneje wójny je tuta řčheřčřijansřla lubořč ř bliřřchemu, řiž je pomozy potrebný, wořebje řkutřowala; bě tu tola tyř, řiž řu pomozy potrebný, telko. Pšchězo řařo wustupichu muřojo, kotřiž ř dalřchemu a wobřčěřniřchemu řkutřowanju noweho nastorka dachu niz jeno pšchě řowo, ale pšchě řkutřki, kotřez dořonjachu. Tak řařoži w řěče 1695 August Hermann Franke w Halli řnaty po nim njeřnowany wustaw abo řyřrowny. 1798 řčžehowasře wulki wučerř řestalozzi řa řařoženje wustawa řa wocžehnjenje w Burgdorřje w Šchwyz. 60 řet dořho řkutřowasře duchowny Oberlin řpomozerřy řa řhudyř a řubjennyř řwójewe wořadny Steinthal me Elřařu. Oberlin řařoži tež přenju řchulu řa mate džěčři, kotřejž n odžerka bu jeho řluřobna džowka Luiza Schepplereř. Tola řakke ř Wichernom narodži řo 1808 w Hamburgu řon, kotřehož ře řořnym prawom praweho nana řnutsřowneho miřionřtwa mjeřnujemy. Jako kandidata řařoži Wichern 1833 w Horn pola řamburga wulřowanřki dom, kotryž řiřčěže dženska dalak po řyřřym řwěčže řnaty pod mjenom „Rauhes Haus“. W tutym řapocža řwójewe džělo na řanjerodžennyř džěčřach, bórřy řař tam muřow w tutym džěle wuwučowasře a ř tuteho doma je wučahnyř do kraja a luda tař řěkotry „bratr“ na řpomozne džělo řnutsřowneho miřionřtwa. 15 řet bě tař řkutřowat, tu poradži řo jemu w řěče 1848 wulke dobyčže řa řnutsřowne miřionřtwa. We Wittenbergu bu „řyřřwiny džěn“, t. ř. řhromadžřnu řastuřpjerjom řyřřwjom wotdžeržany. Na tutym wustupi Wichern ř móřnej řěčřu řa řnutsřowne miřionřtwa a řamob řnyřdom tu řobu wutřowicž „řentralny abo řlowny wubjerř řa řnutsřowne miřionřtwa ewangelřteje řyřřwje w Němřkej“. Tuton ma nadatř, to řyřle wulke džělo řčheřčřijansřteje lubořče řjadowacž. Š tuteho džěla wulřadžeja wěřč te wustawny, w kotřychž řo řčheřčřijansřla lubořč řtara a přozuje wo tyř, kotřiž někař pomozy

potřebni: řrippen abo domy řa džěčři hacž do řeta, řchule řa mate džěčři, domy řa řólzow a řa řolzny, wustawny řa wocžehnjenje, wulřowanřke domy, řospody ř domřnje, řyřle řa wopřizow, njeřdžěřte řchule, Bože řluřby řa džěčři, towarřtwa mřodženzow a mřodnyř řolzow.

Ščtož Wichern ř nowa řařožit a wutřowit, to je řo dale a dale wutřowajalo. Tež řonřte řu řo na tutym řolu řčheřčřijansřteje lubořče wuřnamjenite a pšchězo wjadny a wjadny tuteho džěla na řo wřale; je džě tola wutřoba řonřteje bóle pšchřřhřlena řkončřnje, tuto džělo řwěřu a njeřpřoznje wutřonjecž hacž wutřoba wuřřřteho. Ščto njeby tež řnal naše „řmilne řotry“ abo „diakonřřy“. Jena ř přenřch řařřich řmilnyř řotrow bě Anale Siebeking, džowka řamburgřkeho řenatora, kotřař w čřařu řtrařřneje řholery řhoryř řwěřu řladasře. Řižo do řeta 1848 bě duchowny řliedner w řěče 1836 řařožit džělo diakonřřow w Kaiserswerth, a dořho njeřrajeře, nasta řich wjadny řařřich „mřeřčěnyř domow“ řa tute džowki řčheřčřijansřteje lubořče, tař tež w Dřejždžanach a w Řipřtu; nětkole je řich na 80 w Němřkej ř wulkeř a řwěřnej řyřřu řotrow. A řčto njeby dale řnal duchowneho ř Bodelřchwingh, kotryž Bethel řařoži?

Tute wěřelate pšchřřady řčheřčřijansřteje lubořče ř bliřřřchemu řamóřhu to, řo wot řeta 1882 řem tež řtat ře řařonjemř řjaduje to řařtaranje řhoryř, ř džělu njeřhmannyř a druřich.

Dženska řo nětko řwječři řobu 75 řetny jubilej tamneho Wichernoweho řkutka. Najřěpje řon požwječřimy řařo pšchě řkutř lubořče, kotřař ř wutřoby wulřadža, kotřař řinař njemóže hacž lubořč wopokasřowacž, dofelž telko lubořče našoni wot teho, kotřyž řam je ta lubořč, wot našeho Šbóřnikř Jesuša Šhryřřtuša.

Šserbřka řyřřej w Amerizy.

Nařči čřitarjo řo dopomnja, řo naše řopjenřto řižo me něřhto čřiřřlach wo Šserbach w Amerizy řiřřasře. Řjedatow dořtachmy ř Ameriki, a to ř Texařa, ř nowa řiřt, ř kotřehož čžeřmy tu dženska to a tamne po řlowje podacž. — Řiřře nam to řnjes Hermann Kasper, kotřehož řolebka je w Amerizy řo řolebala, kotřehož nan pař něhdy ř Delněje řuřizy do Ameriki wučěže. Ščžehowaze řyřčři řu wotmřowa na nairařki našeho řopjenřka, kotřez řiřřat tam w dalokěj Amerizy čřita, dořny řpšchřřad Šserbam w Budyřchinej wo wjele bliřřčej řařřteř a Řruřřteř, kotřiž naše řopjenřto, kotřez tola řoždu njeřželu tař pšchě čřelnitwje po řčheřčřijansřku řtrowi: „Řomhaj Bóh!“ njeřřu řiřčěže po řčheřčřijansřku do domu witali. Š dořam řo nam tež wotmřowja na řiřt, wot nař do Ameriki řóřřřny. . . . „Je mje to řara řwjeřeliko, řo řym wotmřowny dořtal. W „Řomhaj Bóh“ běč čřital, řo řo duchowni me řuřizy čžeřřo ř čřělněj niřu bědža. Řornjo niřny tam maja řo tu w Amerizy našči duchowni derje. Mřadži duchowni, kotřiž ř univerřity pšchřřndu, dořtawaju 700 hacž 800 dollarow na řeto, řarřchi hacž do 1500 dollarow. Nařch duchowny dořtawu 900 dollarow a našeř wučerřej wořbaj po 900 dollarach. Řjeje to řa wořadu tař řožke, tute řjenjeř řwjeřčž, dofelž řo tu řwječřičho řtawu, řo njeřřu řně řhody řla dořre. Ša druge wěřy — wořebje řa řnutsřowne miřionřtwa — ma wořada řa řeto na 1000 dollarow řlacžicž. Nařch duchowny ma řo tu pšči 900 dollarach řěpje hacž w mřeřje ř 1200–1500 dollarami na řeto. Jeho wořadni nořča jemu wjele butry, běřnow, mjařa a wřčeho, řčtož řařroda dawu, do domu, řo řebi njeřřeba telko ř řědži řupowacž. řa řebi niřřlu a wěm, — teřej řlowčžny je dořiřřowat podřřmóřnyř! — řo bychu ludžo tam me řuřizy móřli, bychu-li to jenož čžyřli, ř řóřteř přozu.

duchownym psches naroda: je žita, kěrnetw. burry, jeji a druhich wězoto wjele nudy a staroscje wotwofacj. ... „Pšchetož wono je pšchibluschnoscj kóždeho kšhesčjana, so bližcheniu pomhaja we wšchej czělnej nudy a potrjetje.“

Eserbizy rěčja tu jenož hiščeje stari ludžo a někotři mlodži, kotřiž so kərbščiziny njehanibuja. Stari ludžo czitaja hiščeje kərbški, mlodži i wjetšcha němizy abo jendželizy. Duchowni a wučerjo tu w Amerizy džělaja jara sa jendželiste...

Naschi ludžo bydla tu jara daloko rósno a niž kěbi tał klisko kaž na wšach w Němškej. Tu ma kóždy ratať woi 100 hacž do 600 akrow — 1 akr je něhdže telko kaž 1 jutro. Kóždy farmať abo bur bydli na křowjich honach. Tuž bydla woni to daloko rósno. Mój křubod bydli poť jendželisteje mile wote mnje, — 1 jendželista mila něhdže 2½ kilometra. — Njepščiudželj to jara i druhimi hromadže; njeje tež lóhko křonicj, i wotkal křu něhdy wupucžowali.“

To je sajmazeho wjele, wofšebje tež sa waičich ratarjow. Tola i njepopšchecžom njetrjebamy na jich po sta dollarach měrijene došhody hladacj, dyrbja woni tola tež i dollarami křupowacj a pšacžicj runje tať kaž my něhdy i hritowu, hdyž bē dollar runje 420 pj. S bolowicžu a se žarowanjom pať czitajš, so tam sanjehaja macžernu rěč; ale wšchať, telko je jich to w Sakskej a Bruskej, tu, hdyž křu domoródní na kərbškej semí, a sanjehaja tola macžernu rěč! S wješelenjom pať naš jašo napjelni, tať na křwojej zřkwi wšajaja, tať so sa nju, sa jeje duchownych, sa jeje štuťki luboščeje, staraja, tať tam nimo zřkwincho detwanja, kotřč je tam runje kaž pola naš, kóždemu po tym, šchoť ma, wotměrijene, tež hiščeje dawaju a daruja dobrowólne dary. So tam na pucžach bjeje wšcheje próžy stoto njeiběraju, kaž so to někotřym wo Amerizy džije, to tež i tutych ryncžkow nascheho kərbškeho pšchecžela widžimy. W počje křowichu woblicža dyrbi tež tam ratať křwoje polo wobdžělacj, a po wšchem šdacžu husto wuhori tam horžota hona.

Jim pať, kiž tam w dalokej semí kěbi hiščeje waža a czesčja macžernu rěč kərbškeje semje, pšchitwolamy wutrobue „Pomhaj Bóh!“

Tón Knjes je moja nadžija!

Glóž: Šchoť czini Bóh, wšcho dobre je.

1. Tón Knjes je moja nadžija! — Wšcha moja móž a byl-noscj, — mój strowy wodych žiwjenja — je Boža wulka křmil-noscj! — Bóh se mnu je, mje lubuje. — Šdyž jenož mam ja Jeho, — dha njeboju so škeho.

2. Tón Knjes je moja nadžija! — Šym živy i Jeho hnady. — Šchoť i Bohom tudy wuřywa, — žnjecž budže Jeho dary. — We pokucje, we modlitwi, — we lubošči Joh' křowu — so bližny wšchědnje i Bohu.

3. Tón Knjes je moja nadžija — wšchě moje šny a lěta, — w nim so wjeřli wutroba, — Bóh knjes je žyloh' křwěta. — Wšchě staroscje a křaboscje — ja křadu do Joh' mozy, — nasch šchit je wo dnjo, w nozy.

4. Tón Knjes je moja nadžija — hdyž křabla wšcho tu w křwěče, — pšches jeho Šyna Šchřystuša, — křny my uřk' Bože džěcži! — My poddanjo a herbojo — křny křaleštwu toh' wěcznoh' — wšchomóžnoh' Bóha křwjatoh'.

5. Tón Knjes je moja nadžija! — Bóh blisko je wšchem křudžom, — Joh' křwěrna, křmilnoscj, dobrota — naš wobdarwa tu wšchudžom. — Šmanuel, nasch štworicjel, — je šđeržet' czěla, dusche, — Šom' porucž křwoje pucže!

6. Tón Knjes je moja nadžija! — Šso džeržu Jeho křowa, — pšches Šchřystuša je dobyta — nam prawdošcž pola Bóha. — Š Joh' prawdošcžu so wodžeu, — mam Šbóžnišča w duschi, — dha wšcho mi i šbožu křuži.

7. Tón Knjes je moja nadžija — we žiwjenju a w křmjercži, — i nim du do wěcznoh' žiwjenja, — czěcž, křwalbu dam Šom' wěcznje. — We Šchřystušu, w Wumóžnišu, — nam Bóh da křwoju hnadu, — tu wěcznu šbóžnoscj w njebju.

8. Tón Knjes je moja nadžija — w tej žuřobi na semí; — pšches wěru du do widžjenja — we Božim křwjatym mjenji! — Ša nadžija nam šelhadža — we dowěrenju i Bohu — mam duschu czěchu, štrawu.

9. Tón Knjes je moja nadžija! — mój křród a šboža škala! — Joh' křwali moja wutroba; — mje šđeržti Jeho hnada! — Wón je mój Bóh! Joh' džeržu so, — i nim do njebja ja pónđu — a wšchemu štemu wuřdu. J. W.

Zřkwi a štat.

Nabožinu w šchulach nješmědža dissidentow abo wučerjo, kotřiž i zřkwoje wustupichu, dawacj. Hacž dotal bē so štatowko, so tajžy wučerjo w nabožinje rostowčowachu. To bē i poňnym prawom šacžucža staršich a džěcži šranišo a jich rošhorik. Šehodla je šwjask křhesčizjanskich staršich dwóžy w ministerštwje wo tutej wězy jednal. Ministerštwu je na to woišewilo, so so to nješmē štwacj. Tam, hdyž ma tajši wučer wšchě hodžiny joneje šchulškeje řjadownje šam, dyrbja w porjadnych hodžinach sa tydžej 2 hodžiny bncž, w kotřychž drusy na šakladže wěry wuřnacža džěcži křhesčizjanskich staršich w nabožinje rostowčuju. —

Wo tym, hdy móža staršchi křwoje džěcži w šchuli sa naběžne rostowčowanje šamotwicž a hdy je i nabožnych hodžinow wšacj, bē hacž dotal czasto njejašnosč a roššora njes šchuleni a staršchimi, došel so někotře šchule tole jenož sa jutry a na Michaka dowolachu. Njedawno so i Drježdžan woišewi, so tute šamot-wjenja na wěšty czaj šwjajane nješbu, ale so móža so kóždy czaj štacj. Šež tole roššudjenje je šwojekelaze.

S blišča a i daloka.

Š Hodžija. Šandženu njedželu bu knjes farat Gerhard Voigt, dotalny drugi duchowny Šodžijškeje wofadř, do přěnjeho šarskeho městna pšches knjesa šuperintendentu doštora Šebera se Kadeberka i pomozu knjesa šararja Šjencža i Wjelecžina křwja-tocžnje šapokasany. Na němškej Božej křužbje měješche knjes šuperintendentu šapokasany rěč wo Jan. 3, 4: „Ša dyrbju džělacj to džělo teho, kiž mje je pólkal“, na czož knjes farat Šjencž žiwjenjoběh noweho šararja wučžita. Došel njemóžesche hantške hejtmanštwu jašo křwětne došladništwu Šodžijškeje zřk-woje na tutym křwjedženju džělbracj, knjes šuperintendentu powo-šanske pišmo pšchepoda. Na to měješche knjes farat Voigt křwoje nastupne přědowanje wo křowje křwj. Jana 6, 68: „Šnježe, še šomu pónđžemy? Šy mašch křowa wěczneho žiwjenja. Š my křny wěřili a pónnali, so ty kř Šchřystuž, tón křny teho žiweho Bóha“. Wón na to pokasa, tať je dženkša nušue, šo sa Šesufa roššudžicž, šehodla: „W nowym šastojnštwje to štare roššudjenje sa Šesufa! 1. W nowym šastojnštwje tón štary šbóžny wotř-rijent kónž, a 2. w nowym šastojnštwje tón štary pucž i tutemu wotřrijenemu kónž!“ — Na kərbškej Božej křužbje měješche knjes farat Šjencž i Wjelecžina, pšchichodny šyn njebo knjesa

fararja Rychizana, sapofafanfu rěč wo Kefukowym kłowje:
 „Ja bym tón winowyy pjenk, wy seže te kofoty: shtoz wostanje
 w mni a ja w nim, tón pšchinježe wjele pšoda: pšchetož bies mje
 njemóžeče nicžo činič.“ (Jan. 15, 5.) Na to wučita žiwjenjo-
 běh, s kotrehož njedj je tu tole wušběhnjene: Boigt je ho w lěcže
 1868 jako kantorowy byn w Klětnom narodził. Njeboh knjes
 farar dr. Marczin Kjenč, poždžišcho wo Wjelaczinje, je ho wo
 to starał, so je swobodne městno na schulskim wustawje w Bole-
 klawje dostał. Po konfirmaciji bu do internata kralowiskeho
 Joachimsthaliskeho gymnasia, stareje klawneje bramborskeje
 wjerchowskeje schule w Barlinje, pšchijaty, hdžež je w lěcže 1888
 wotfhadriške pruhowanje činil. Na to je w Barlinje theologiju
 schudował a pšched bramborskim konistorstwom w Barlinje
 swoje přenje theologiske pruhowanje wobstał. Sa čaž pšchibo-
 towanja na tute pruhowanje je polt kšěžorskeho komornika
 s Blumenthala nad Jamnom pola Klětneho ja domjazeho tru-
 czerja byl a na to pola wojałow w Ahoczebusu jako dobrowólny
 swoje lěto služil, hdžež je na kónzu wopizmo ja wyschloweho
 aspirantu dostał. Jako w lěcže 1895 njeboh k. farar D. Jaroměr
 Zmisch pšchi swojim pucžowanju do Mužakowa tež do Klětneho
 pšchindže, pšcheprožy kandidatu Boigta ja hōiča do swojeho
 kerbskeho komitetiskeho seminara. Těhdy je přeni krocž do
 Hodžija pšchischol a na fermušču je swoje přenje předomanje
 w Hodžiju měl. W lěcže 1896, džen 1. mērza bu ja pomocneho
 předarja do Supoje s tym wuměnenjom powołany, so druhe
 theologiske pruhowanje w Drježdžanach wotpoloži. To je ho
 stalo. Na hodownym swjedzenju 1896 bu pšches tajneho zyr-
 wineho radžicžela Kellera s Budyschina wo Supoji ordinowanu.
 Na Michala 1898 bu s kaplanom w Ketzlach a 21. dezembra
 1902 w Hodžiju. Na woběmaj Božimaj službomaj je zyrwin-
 ski khor pod wustojnym wozženjom knjesa kantora Belika do pře-
 domanja se spěwom: „Tón Knjes je moja nadžija“, kaž tež
 knježna Jungard Belitez po předomanju se zuntw solospěwom
 swjateho „Wōtče našcha“ swjedžen porjeiščil. Dla kšutneho
 čaža a dla žarowanja wo lubeho njeboh přjedownika w sastojn-
 stwoje je ho po proštwje knjesa fararja Boigta wot kōždeho dal-
 šeho swontowneho swjedženja woihladało. Za to wosbēho-
 wazy zyrwinny swjedžen kōždemu, kiž je na nim džel brał, nje-
 sapomnity wostanje. — Nowemu Hodžijskemu přenjemu fara-
 rjej pšchjemty tež tu žohnowanje Boha Wjerschneho a tuž wjele
 sboža do wulkeho a wobschērneho sastojskeho džela w itaro-
 klawnym Hodžiju a do doma a do žiwjenja. Njech Bōh Knjes
 jeho štutkowanje wo wulkej Hodžijskej wošadže nětkole w tutym
 sa štutkowne a swontowne žiwjenje tak kšutnym a strasčnym
 čažu tak žohnuje, so wošada pšchētraje a wutraje jako kšche-
 sežijanska kšwerna Bohu a kšwerna tež se žwojimi kerbskimi sta-
 twami kerbskemu narodej! Tuž je njedj knjesej fararjej Boigtej
 spožčene, so bōrny pšchi swojim wulkim a wobschērnyim džele
 dostanje kšwerneho kerbskeho kōbudželaczerja!

— **Sserbsta předarška konferenca** wōtměje swoje Michalske
 pošedjenje shtwōrtk, 11. oktobra, dapołdnja ½10 hodž. wo
 Sserbskim Domje; popołdnju je němška konfereca. Njech ho
 kōždy na dalschi pšchēhlad kerbskich spěwarškich pilnje pšchihotuje!

— **S Bulez.** Pošlednju njedželu tuteho mēžaza, 30. pō-
 žnježna, budže tu swjedžen Lubijskeho poboczneho Gustav Adolf-
 skeho towarštwa. Sswjedženiske předomanje staj na ho wśakoj
 w kerbskim kemschenju, kotrež ho w 2 hodž. sapocznje, knjes farar
 Sarjeńk s Ahwacžiz, w němskim, kotrež budže w 4 hodž., knjes
 farar Shtamm s Wōsbōrka. Wschitzy pšchecželjo tuteje nadob-
 neje wēžy ho wutrobne pšcheproščuja. Bōh luby Knjes pał
 njedj nam tutón džen bohacže žohnuje!

Slutniwošč.

Ty mžejš wjele došhodow mēč; hdž pał wjazy wuda-
 wasch, dželi kšebi saktušich, kš pšchego kšudy. Tōhōdla bjet kō
 na kēžbu pšchēd pšchewjele potrēbnosčemi! Kunje tak kšudy pał
 je nahrabny; pšchetož jemu samoženje, kotrež je kaž morwe, ža-
 neho wužitka njepšchinježe. Ale tón je bohaty, kotryž ma malo
 potrēbnosčow ja kšwoje čželo a wulke wopory pšchinježe ja derje-
 hieže čžlowještwa. Napizmo na starym rownym kamjenju rēka:
 Shtoz bym pšchetrijebał, to bym měl; shtoz bym ralutował, to
 bym šhubil; shtoz bym dobročitnje rosdaril, to hiščeže mam.

Dary sa Bombaj Bōh.

Čač dotal by darili	1 352 040 hr.
Dalsche dary:	
W Delnjej Gōrzy pšches k. w. wučerja Sperlinga:	
knjes Koban	30 000 „
„ Schmidt	30 000 „
„ Jurk	10 000 „
„ Žof	10 000 „
„ Schrōter	20 000 „
W Brēslynzy:	
knjes Schneider	40 000 „
„ Bishla	20 000 „
W Dobroschēzach:	
knjes Krjenz	30 000 „
M. N.	200 000 „
25 čitarjow s Maleschanskeje wošady	541 000 „
M. N. s Konjez	50 000 „
Se. Sdžarowskeje wošady pšches k. far. Schoftu	140 000 „
S Guczinjanskeje wošady pšches k. far. Wicžasa	500 000 „
S Buleczanskeje wošady pšches k. far. Mjetwu	150 000 „
K. Kjelowa w Droždžiju	1 940 „
S Hodžijskeje wošady pšches k. far. Boigta	50 000 „

Wšcho hromadže 3 174 980 hr.

S džakom kwituje a dalšche dary pšchijmuje
 Ssmolerjež knihačnja w Budyschinje.

Listowanje.

— **Do Ameriki.** Wutrobny džak ja luby list, kotryž je tu
 njewobščłodženy bōščol. List, kotryž je po pucžu. šželi Wam a
 wšchitkim tam w dalokej Americy wutrobne „Bombaj Bōh!“
 — M. w k. sa 18. po Tr. — K. w K. sa 19. po Tr.

Biblija — čaž — čžlowječ.

40. tydžen, wot 30. septembra hač do 6. oktobra.

30. Wōšomnata njedžela po kšwj. Troj. Zap. št. 19, 23—40. —
 2. Kor. 1, 1—14. — kš. 49.
1. Pōndžela. Pšchikłowa 1, 1—19. — 2. Kor. 1, 15—22. —
 kš. 198.
2. wutora. Pšchikł. 1, 20—33. — 2. Kor. 2, 3—11. — kš. 331
3. kšjeda. Pšchikł. 2, 13—19. — 2. Kor. 2, 12—17. — kš. 726
4. shtwōrtk. Pšchikł. 3, 1—12. — 2. Kor. 3, 1—11. — kš. 725
5. piat. Pšchikł. 3, 13—26. — 2. Kor. 3, 12—18. — kš. 137.
6. šobota. Pšchikł. 3, 27—35. — 2. Kor. 4, 1—6. — kš. 450

Samolwity redaktor: farar W y r g a c ž w Rošacžizach.
 Čžiččž Ssmolerjež knižicžisčēžetnje a knihačnje,
 šap. družstwo s wobmj. rukowanjom w Budyschinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će.

• Sserbłke njedželske łopjeno. •

W Budyschinje, 30. septembra 1923.

Wudawa ƙo kóždu ƙobotu w Smolerjez knihcizšczerńi a płaczi šchtwórtlětnje 200.— hr.

18. njedžela po swj. Trojizy.

Erudny křěrlušć Jeremiaš 3, 37—44.

Cžežli cžak běšče, jako profeta Jeremiaš swój ludny křěrlušć spěwawše. Šchtóž běšče ƙwojemu ludě wěšcěžik, běšče ƙo dopjelniko. Město Jerusaleń běšče wutupjene, templ Boži ležěšče w rospadankach, židowski lud běšče do babylonišće jatby wotwjedženy. Jenož ƙnadny šbtt běšče w ƙlubjenym kraju wostał. Na tajkich, kiž běchu w kraju wostali, Jeremiaš dale džělasche. Wón jim prajesche, so je cžežke domapytanje, kotrež ƙu šhonili, Bože prawe ƙudženje, jich hrěchow dla a napominasche jich k puću. Šak mało běchu woni psches cžežke nashonjenja nawuŕli. Woni na ƙwoje nješbože móřkotachu. Jeremiaš pať jich k pravemu móřkotanju napominasche, k móřkotanju na jich hrěch; woni dyrbjachu jich puće pschepytacž, ƙo ke šnjesej wobrocžicž a wutrobny a ruzny k Bohu psběhacž.

Cžežke cžakž tež na naš pschińdu. Šchtóž ƙebi ludži bliže wobhlada, tón namaka, so ma kóždy ƙwoju wobcěžnosć nješč. Dha je wjele štorženja a móřkotanja. Wjele jich je, kiž tať cžinja, jako njeby žaneho Božeho kņežerja nad ƙwětom bylo abo jako by to ƙame njerosomne a ƙurowe bylo, so maju prcwo, ƙo tehodla wobcěžotwacž. Njepyta najwjazy cžłowjekow pschicžinu ƙwojeho nješboža jenož šwonka ƙebje a štorža na slych cžłowjekow abo hubjene wobstejnšcže abo na sly wořud, kotryž jich pschěžěha, město teho, so bychu winu ƙami w ƙebi pytali: Šak mało je tyh, kiž Božim domapytanjem ƙebi k puću a k poľěpschenju ƙlužicž dadža. Dwo, so bychmy tola napominanje k wutroje wšali, kotrež s nascheho teksta nam napschecžiwu šlincži!

Šladajcže ƙo hrěšneho móřkotanja w sly m cža ƙu.

1. Njedwělujče na tym, so wščitko wot Boha pschińdže.
2. Prashcějče ƙo, šchtó chze Bóh wam se ƙwojim domapytanjem prajicž a wobrocžcže ƙo k njemu.

1. Šdnyž chzemy ƙo hrěšneho móřkotanja hladacž, njcžměny na tym dwělowacž, so wščitko wot Boha pschińdže. Nasch tekst praji: „Šchtó dha chzyl prajicž, so tón šnjese to njeje pschicžasak? A so njepchińdže s rta najwyschšcžeho ani šte ani dobre? Bóh je s kralom nad ƙwětom, kiž w ƙwojej mudrosčzi wšcho wozdži. Tež w naschim žiwjenju ƙo nicžo bjes jeho wozdženja abo dopuschcženja nještanje. Drije my nješčny mēnenja Turkow (mohamedanskich) kiž mēnja, so naš nasch wořud na kóždy pad a pod wšchitkimi wobstejnšcžemi w postajenej hodzinje potřicži, njeh cžinimy abo ƙo wostajimy, šchtóž chzemy, hacž ƙo šlepje do stracha podamy abo ƙo štyšnje strachotow hladamy. Bóh je wjele bóle cžłowjekow psched wšchitkimi štworženjemi psches wšchitki dar ƙwobody (frejoty) wusnamjenil. Wón móže ƙo we wšchitkich wažnych položenjach ƙwojeho žiwjenja ƙam roššudžicž. Tehodla ma kóždy ƙam ƙwój cžakny a wěcžny doťt w ƙwojej ruzny a kóždy ma tež samotwjenje dacž wo tym, šchtóž cžini a cžežóž ƙo wostaji.

Šle tať wěšcže, šakž ƙmy ƙebi ƙwojeje wobobinskeje ƙwobody wědomni, tať wěšcže ƙmy ƙebi tola tež teho wědomni, so nasche žyle žiwjenje, niz jenož w hłownych dypłach, ale hušto hacž do najmjeńšchich poděńženjow wot wyschšcžej ruki ƙo wozdži. Nasch šnjese praji, so žadny wozbl bjes nascheho Wótza wole na šemju njepadnje a so ƙu wšchitke wozby na naschej hłowje ličene.

Edyž je wschomózny Bóh, dha dyrbi tež wscho žnjenje wot wopředla pšched nim sjawne bycz laž wocznižene knihi. Edyž je wschomudry Bóh, dha je dyrbiak tež mjesu stajicz a dopředla postajicz, laž docho tu bydlicz mamy. Edyž je wschomózny Bóh, dha dyrbi tež nasche padeńdzenja w swojej ruzh dzeržecz. Edyž je sprawny Bóh, dha dyrbi nam tež mýtowacz, sčtož hmy safluzili. Edyž je žmilny Bóh, dha dyrbi tež nasch semski běh sbóžnemu wotstynjenemu kónzej napšchecziwo wjesecz. Esměny dha prajicz, so něsčto, sčtož naž potrejchi, bjes Snjesoweje pšchitajnje so stanje? Njedyrbimy wschitko, ste a dobre wsacz, jako j jeho ruki? Esměny w czežkich cžabach mórtotacz, jako njeby žadny Bóh był, kiž nad žwětom knježi abo jako by wón njeprawny był abo jako so njeby wo naž starał abo jako by wón kruny knjes, haj žuroty cžwilowat był a niz mudry a dobry wótz? —

Eslyšecze, kiž w cžaku nudy so nadběhani a samoleni cžuječe: Bóh je wěczny a wschomózny Bóh. Tehodla dyrbiče so pšched nim ponižowacz, pšchede wschěm hdyž pšches nusu wachu njemóz wam potasuje. Wyšče sčtomu so žhibuja, hdyž widchor howri. Tak ponižuječe so pod Božu wschomóznu ruku, so by waž potwyschil w swojim cžaku. Epomutajecze tola na to, so pšched nim niczo njejsče hacž próch a popjel, so je wam wschitko, sčtož wam bjerje, najprjedy žam hafl. daž, so móže waž hiščeže kruzšicho schwisacz, haj waž žyle jahubicz. Tehodla žhibuječe so pšched nim do prócha a prajecze j psalmistom: „Ja čžu mjelczecz a nočžu žwój rt wotewricz; ty budžesch wschitko derje cžinicž“ a j Eliom: „Wón žam je tón Snjes; njech cžini, sčtož so jemu spodoba“ a j Siobom: „Tón Snjes je jo daž, tón Snjes je jo wšak; mjeno teho Snjesa budž žhwalene“.

A Bóh je mudry a sprawny Bóh. Wón se swojej mudroscžu žyly žwět wodži a tvoje žiwjeńcžo njedyrbial prawje wozdžicz móž? Gladaj na tvoje dotalne wozženja. Njedyrbišch wušnacž, so je Bóh tebje drje džiwnje, ale tola derje wozdžil. Nje-žměšch domwěrjenje mēcz, so budže tež w pšchichodže wscho mudrije dočnjecz? Wón kóždemu to postaji, sčtož jemu žlusch. Kóždy dostanje žwoje dobre a ste. Njejsch žižo dobru natkóčžnu, natschajenu a šopatu měru dobroho do twojeho kłina dostal? Njedyrbišch j Siobom prajicz: „Esmy my to dobre dostali wot Boha a njedyrbjeli to ste horjowšacz?“ Esměšch ty žnano prajicz: to dobre žym safluzil, ale to ste niz? Ach, hdy by Bóh tebi po twojej safluzbje dacž čžyl, dha njeby žmēl pšchestacz, tebje sčtwišacz: Ty dyrbišch wjele bóle prajicz: „Dobrota teho Snjesa cžini, so j nami kónž njeje.“

A Bóh je žmilny a žnadny Bóh. Drje je jeho rada hušto džiwna, ale jeho myšle žu myšle mēra a niz žrudoby. Tež hdyž tebje pšches czežke cžabny wjedže, j tobu derje mēni: Njesteji pižane: „Kohož tón Snjes lubo ma, teho wón pomuczi; wón žhlosta pač kóždeho, kotrehož wón ja žyna horje wšmje“? Tež tebje čže w czežnosczach wupruhowacz a wuczisčicz a w dobrym wobtwjerdžicz. Domapytanja, kotrež bolostnje sačžujesch, žu tebi nušne a wužitne a škóncžnje dyrbia cžěmne pucže so škóncžicz w žwětke, laž pižane steji: „Wny mamy pšches wjele štyšnosczow nuts hicž do Božeho kraleštwu“. Ow, dzerž jenuž ne wěrje kruzče, so tym, kiž Boha lubuja, wschitke wěžy k lepšchemu žluža.

2. Tola došč njeje w czežkim cžaku, so žo j cžichim podbacžom pod Božu wschomóznu ruku ponižujemy. Wny dyrbimy wjele bóle so pšchepytacz a so prajecž: Sčto čže nasch Snjes nam j domapytanjom prajicz? Drje pšchego laž njeje, so tyčnosczje jako žhlostanje sa nasche hrěchi na naž pšchidnu. Wšche-

cžitwo tajtemu mēnjenju so žižo knihi Siobowe wobroča. Wubě mižionška šhromadžšna w Marijnej Marcžinej žyrkwi pod droščž Siobowych pšcheczelow na to dže, so je wscho czečpjenje žhlostanje sa hrěchi. Woni mēnja: „Dokelž ma žiob taž jara wjele pšchecžepicz, tehodla je wón w potajnym wurjadnje wulki hrěšnik bycz dyrbiak. Ale wuczba tutych knihow Siobowych je ta, so na pobožnych czečpjenja niz jako žhlostanje (šhtrosa), ale k wupruhowanju w dobrym žluži. W nowym testamencze pač nasch Snjes žam wobžiwědžzi, so maju czečpjenja k Božemu pšchotragnjenju žlužicz. Jeho wuczobnizy pšchi pohladanju na jeneho, kiž běšče žlepny wot žwojeho naroda, Snjesa so prajchachu: „Mišchtrje, sčto je šhřěschil, tón abo jeho starščeje?“ Jesuž pač wotmowio: „Ani tón njeje šhřěschil ani jeho starščeje, ale so bychu te škuffi Bože žiwjene byle na nim“. Gladajmy so potajkim, hdyž druhidy w czečpjenjach widžimy, žudžžnym myšlam mēšna dacž. Edyž pač dyrbimy žami czečpicž, mamy so prajecž, hacž žmy žnano žwoje czečpjenja žami šawinowali. —

Druhdy wšchak je žwižowanie njes czečpjenjom a hrěchom taž sjawne, so dyrbiak tež žlepny jo widžicz. W tajkim padže njeje czežko šrosunicz, sčto čže Bóh j twojej tyčnosczu tebi prajicz. Wostaj so žwojeho hrěcha, potom Bóh žwoje domapytanje wot tebje bjerje. Edyž pač jeho žhlostaza ruka na tebi ležo wostanje, dha dyrbi so tebi škladnoscz dacž, tvoju winu wotpofucžicz. E wjetšcha pač bjes wscheho dwēla njeje, sčto čže nam Bóh j domapytanjom prajicz. Dha plačži žlowo nascheho teksta: „Pšchepytajmy nasche pucže a wobhladajmy je“. Wny dyrbimy Boha prožječ, so by žwoju rēcz nam šrosynšlimu cžinil. Sčtož sprawnje taž so wobžoni a pyta, temu žwžaty žuch bōrny woczzi wotewri, so žam žebje prawje špōšnaje. Čžohodla Bóh žwoje žohnowanie wot tebje wotčžehnje? Dokelž jemu njejsch žwěrnny był. Čžehodla je tebi k padej pšchicž daž? Dokelž žy po žwojich žamžnych pucžach žhodžil. Čžehodla wostaji tvoje modlišny bjes wužlyščenja? Dokelž hiščeže poslecže stareje winy abo stareho hrěcha na tebi leži. O, so bychmy tola prawje pilni byli. Edyž my pač žudženi budžemy, dha budžemy wot teho Snjesa rošwucženi, so bychmy se žwětom šamami njebyli. Kóždy njech so žam pruhuje. Potom to mórtotanje dla naschich czečpjenjom so šhubi a kóždy budže mórtotacz na žwoje hrěchi. Šamjeń.

Wo wulkim mižionškim žwjedženju w Budyšchinje.

Prěni džen. Šakke žlowne mižionške towarštwu žwój šeturschi žlowny žwjedžen w našchim Budyšchinje žwoje czeiče. Dotal běchu wšchē tele žwjedženje w Drježdžanach. Šaž žižo žobotu, 15. septembra, wječžor mižionarka knježna Šrenlelež w towarštwowym domje wulkej cžrjódže džēczi žwětke wobrašy j Žndiškeje pošasowšče, taž tež mējachu njedželi džēczi prěnje žemščenja: najprjedy w Michalskej a na to w Šětrowskej žyrkwi mižionški inspektor Šasper džēczi na polo žwžateho mižionštwu do Afriki wjedžeiče. Wulka žyła džēczi nutrnje pošluchasche. Wopoldnju bě najprjedy w žerbskej žyrkwi žerbske žemščenje, na kotrymž Šellicžanski šarar Š. Mrošak wo Šes. 60, 1.—3. předomasche. Darow běšče 97¼ milionu a wot džēczi pšches 4 milionu. E Michalskeje žyrkwoje žerbsžy lubowarjo mižionštwu žnydom do Šětrowskeje žyrkwoje džěchu, so bychu tež krajneho biskopa D. Šhmelja žlyšcheli. Jeho předomanje, šložujo so na 1. Šor. 15, 58, pšchede wschěm pošluchowěč w-

Knjesevjej službe wusběhowasche. Jezus je kasal, zyrkej dyrbi posłuchacj a mišionstwo pschewjescz w kóždym czaŕu. Wjeczor wozdženjom tajneho knjezestwoweho radzicjela swobodneho knjesa i Wjelka. Mišioniski direktor D. Paul wo nowym skutkowanju a nadžiji Lipsčžanskeho mišionstwa rěczesche, a knježna Frenkelez indisku biblijsku žonu wopisowasche. Zyrkwinski chorrijane spěwy do teho sanježe, tež knjeni Lorenzowa wožadnu se spěwanjom natwaricj pomhasche. Mišioniske dary 225 milionow (w Bětrowkej wožadze) wuczinjachu. Tuž bē sberka zyleho dnja w Budyščinje psches 330 milionow hriwonow. Wjetšchi wuzitt pať sa mišionstwo w tym leži, so je hebi nowu luboicj w někotrej gwěrnej wutrobje dobyto.

Druhi džen mišioniskeho šwjedjenja japecja so i Božej službu sa schulste džeczi. W 10 hodž pschijamtny so hłowna šhromadžina w auli abo w sali gymnasija. Zwobodny knjes i Wjelt saběrajsche so i džětom a i nadawotami hłowneho mišioniskeho towarstwa. Wo nim rosprowjesche mišioniski inspektor Jasper wo džěle, kotrej bē towarstwo w šandženym lěcže wožebje w domijnje dokonjato. E tuteho so njech to jako něšto swjefelaze naspomni, so so dale a bóle w mlodžinje nascheho luda, mjes študentami a schulerjemi wšichich a měšicžanskich schulow wožebje, nowe, strowe mišionke hibanje a žiwjenje pokasuje; šobudželaczerjo hłowneho towarstwa šu něhdže 130 frócž w šandženym lěcže psched mlodžinu rěczeli a pschednoschowali. Najprjedy wo džěle w domijnje, potom pať tež wo džěle wonkach mjes pohanami rěczesche na to wulzy šašlužbny direktor Lipsčžanskeho mišionstwa prof. dr. Paul. Lipsčžanske mišionstwo je tu w domijnje jedyn wulki a wulzywažny štutt dokonjato: pschihotowako tón tak derje poradženy šonbent abo šjěd Lutheriskich i zyleho šwěta w auguscže tuteho lěta w Eifenachu. Na 125 šastupjerjow a wjednifow Lutheriskich zyrkwjow zyleho šwěta bē so tam jeschto a šchtož je so tam džělato a dokonjato, je wulzy wažne a ludže i Božej pomozu zyle wěscže se žohnowanjom ja zyfu ewangelskylutherisku zyrkej zyleho šwěta a tež sa ewangel'no-lutheriske mišionstwo. Běchu tam tola tež šchtyri Lutheriske zyrkwje šastupjene, kotrej šu, wožebje w běhu wulkeje wójny na polach mišioniskeho džěla nastale, tak na pschiklad „Tamul'ska zyrkej w Indijskej“. Wo tutej móžesche knjes direktor tež něšto šajimawe a hnujaze potwědžicj, šchtož móže najšim domjaznym wožadom jenož i pschikladom a i pohonjenjom bycz. Žendzeleženio běchu wšichich mišionarow a wšich botry němiskeho naroda i Indijskeje wuhnali, njech tež niz tak i frutosczu, kaž to w Afrizy cžinjachu. Tuž pschidžechu tam Lutherizy mišionarajo se Schwediskeje na pomoz. We běhu wójny šjednocžichu so nětko wšich wožadny tamul'skeho mišionstwa do „Tamul'skeje zyrkwje“, kotraž je nětko tak rjez džowka šak'skeho mišionstwa. Tola cžim dlěhe to trajejsche, cžim bóle žadachu hebi šchwedizy mišionarajo, pschede wšichem pať tež tamul'ske wožadny, so bychu so i najmjejšcha nělotji i Lipsčžanskich mišionarow a šotrow i nim wrócžili a mlodej zyrkwj pomhali a šlužili. Jako pschi tutych jednanjachy šhoniču, so w Šak'skej domjazna Lutheriska zyrkej nušu cžerpi a i nej tež domojpóšlani mišionizy džělaczerjo, šu wšich tamul'ske wožadny dobrowólne dary a kollekty šberate a nahladne dary do Šak'skeje póšlake; na šonbencže w Eifenachu běchu potom tež psches šwojeho domoródného šastupjerja šastupjene. Tole dokonjachu Tamulojo, wo kotrymiž so i wjetšcha prajesche a pišasche, so šu šhudzi a so njemohli nicžo tajke dokonjecj. Ale, hlejczje, šchěcžanska trutroba wē so džakowacz a wē pomhacz, tež ta najšhudšcha! Pomozne dary i Tamul'skeje licžachu hižo psched cžajom po wjele milionach. Prof. Paul wupraji, so je wulka nadžija, so so na nowe lěto wutrobne pschecže tuteje gwěrneje mlodeje Lutheriskeje zyrkwje

dopjelni a so tam dwaj mišionaraj, Fröhlich a Zehne, a jena mišionka šotra pósczeli, so bychu do služby noweje zyrkwje štupili, i dobom pať tež mišioniske džěto dale wjedli. Ale tuta jěšba žada hebi wulkich wudawotow, runje kaž jěšba mišionarow na mišioniske polo w Afrizy w šandženym lěcže. W Afrizy džělaja nětko i pomozu tak mjenowaneje amerikaniskeje „Augustana šynody“ Lipsčžanzny mišionarajo šašo na starych mišioniskich polach. A dotho šnadž njetraje, budža tam šašo šami džělacz móž. Ale i tym pschidnu na Lipsčžanske mišionstwo wawe wulke wudawoti sa tutych nětko wot wutraja placženych mišionarow, a to cžim wjetšche, jeli so to škoro i němiskej hriwonu hinať njebudže. Njech tež šu kollekty a dary sa mišionstwo rostke, njcšbu to tola w tej mērie kaž hriwna hódnosczje šhubjowasche. — Tole je našhonenje tež pschi nimale wšichich druhich kollektach a šbērkach, kotrej šu w pjenjesach stawachu. Šdnž to na pschiklad wjetšcha wožada ša žnjotny wopoz na žnjotnym džaknym šwjedženju lěšba 50 milionow natwda, by to sa domojnski cžaj bylo 4 abo 5 hriwonow!!! — Knjes direktor pokasa na šonzu tež hišcže na to, so i lětom 1923 šwoje šastojnstwo škoži štarobny dla a nowa mloda móž i tutym šastojnstwom pschewosnje tež wuwjedjenje rěwnych nadawotow, kotrej šiwaja a so pschihotuja. Pschi wuwjedženju tutych budže i pomozu to nowe wot Lipsčžanskeho mišionstwaa špěchowane šjednocženstwo wšichich Lutheriskich nascheje šemje. Šastupjer šak'skeho konsistorija wupraji na to knjesej direktorej pschipošnacže a džak šak'skeje zyrkwje sa to wulke špomozne škutkowanje, kotrej je wón dokonjat wožebje w tych cžěžkich lětach wot 1914 šem a w tutym běchu wšichizy šhromadženi i rěcznikom pschesjene. Wo škonežazych šlowach knjesa i Wjelt, rošendžechu so šhromadženi. Šich bē bohuzel malo, šchtož njeje i zyfa i šrošumjenju, hdnž běchu tola sa popošdnjo wožadny Budyšiskeho wotšreža tola tak hižo do Budyščina šwolane, a Budyščin šam bē tež hubjenje došcz šastupjeny. Móžno, so je na tym wina, so bē pschispomnjene bylo, so je tuta šhromadžina jenož sa šobustawny a duchotwnych. Ale wjazny by tam dyrbjawo bycz, hdnž tola knjes mišioniski direktor Paul šam rěczesche. A popošdnju na diözešanskej šhromadžinje w zyrkwj Marje-Martny njebē wopyt tež bohatty. Na tutej rěczachy š. zyrkw. rada Rošenfranz jako jeje pschedšyda, mišioniski inspektor Jasper a šastupjer bratrowskeje zyrkwje i Šchranowa (Šerrnhuta). Wažnoscz a žohnowanje mišioniskeho džěla zyrkwje a wožadow a ludow šu wusběhujenje, kaž tež na to pokasane, kať mišionstwo a krajna zyrkej w pschesjednosczji džělalej a wobej i teho žohnowanja matej. Nimo teho so tam wožebje wo pschenajeczju lehnstwow jednasche. Wjeczor je so mišioniski šwjedžen potom je šwojbnym wjeczorum w towaršchowni škonežil.

Š bliska a i dalosa.

Ša „**Pomhaj Böh**“ žadaja hebi póšelnizy pósta wot tych cžitarjow, kotřiz najšhe šopjenko psches póst dostawaju, sa oktober 2100 000 hr. Tuta licžba njeje so i wolu wudawarnje poštajila. Šo je placžina tak wšhoka na dobo na tutón jedyn měšaz, na tym je wina nowe šarjadowanje, kotrej je póst pschewjedť sa placženje nowinow a cžajopišow. Ša tute maja šo póstej šakladne licžby abo placžiny podacz, tute potom póst šam i klucžom (Teuerungs Schlüssel) potwjetšcha a po tym wot cžitarijow placžiny šbera. Š 15. šeptembrej mějachu šo póstej šakladne placžiny podacz sa oktober; najnižšcha placžina, kotruž póst tehdy pschipošnawasche, bē sa oktober 10 np., tuta šu póstej tež sa nasche „**Pomhaj Böh**“ podata. Wona je nižšcha, hacž we mērie, hdnž bjes placžiny sa pschinoschowanje psches póst sa

našče kopjenko na bértil léta 40 np. abo na méřaz 14 np. pla-
 cješče. Ale nětř je póřt řa oktobar tute 10 np. na 2 100 000 po-
 wyschil a tuř řebi řada 2 100 000 hr. Řadřišcho je póřt po-
 stajil, řo móřeja řo teř mjenřše řakřadne licřby jemu podawoč
 řa kopjenka. řa oktobar bě to řa „Řomřaj Bóř“ řšchepojře, a
 tuř řu našchi čřitarjo wutrobnje prošcheni, řo nřebychu řo řšched
 tutej licřbu řtróřili a řo wotřaschicř dawřchi našče kopjenko
 řuřchřili, ně, řo bychu řebi je řřasali řiřchře a to řnydom, řei
 řo to nřejřu; je dřenřa a řutřje a teř dale řiřchře čřařa řa oktobar.
 Řudawarňja čře našchim čřitarjam, řotreř našče kopjenko
 řšches póřt dostawaju, řa to řa november ř niřkej řakřadne licřbu
 woblicřicř, tař řo řo potom řřacřřna řa oktobar ř řřacřřnu řa
 november wuruna. Tuř wobřrowajče našče a waiče „Řom-
 řaj Bóř“, řubi řerbřřy čřitarjo, řube řerbřře čřitarři, nřech řebi
 řo řřasajo řařo řšches póřt abo, řeli řo ř temu řřadwoicře, pola
 řř. duchowňch a wučerjow obo tam, řdřeř je řewar ř dosta-
 cřu. ře našcha winowatosčř, řo tuto řenicřře nabořne řerbřře
 řřdřenřše kopjenko řšched mordařřkej drořtu wuřrowanř; to
 řny winojčř řnřejowej řřřwř a řřowjemu řerbřřemu na-
 rodej, to řny winojčř řřowjemu mjenu „řšchecřřian, řšchecřři-
 janřa“; ř nim řny řny ř dobom póřřani a postajeni řa miřiw-
 narow řwonřowneho a řmutřrowneho miřionřřwa řóřřy a řóřřa na
 řřowjim měřtnje. A řdyř řo řchto wot nař něřřle řada, řada řo
 to, řo bychřny wuřonřeli tutu řřuřřbu a řobu najřřpje to řamó-
 řemř, řdyř řomřamř řdřerřecř, řossčřerřecř, čřitacř nabořne ko-
 pjenka! řo je řich wjele tole řpóřnařo, řa to je ředřny, řiz tón
 řpřřledni, dopořas, řapřř darow řa „Řomřaj Bóř“, řotreř je řř-
 dřen a wjetřchi. Wřchřm daricřřelam teř tu wutrobňny dřař a
 „řapřacř Bóř“ a „Řomřaj Bóř“. řa řřudřch mjes našchimi
 čřitarjami řměja řř. duchowňi a teř ředaktor řředři — teř wu-
 dawarňja — řo móřa „Řomřaj Bóř“ tuřřcho čřitacř. řa řřch,
 řotřř „Řomřaj Bóř“ řšches póřt nředostawaju ale řo druhim
 řucřřu, woblicři řo řřacřřna na oktobar na 300 000 hr. řdyř
 řny řředřy řřajili, řo je tamna licřba řo wothóřnosčřenřu
 řřenjes měřřena, řiz wjetřcha řacř w měřře, řněmř to wo tutej
 do řřa řřajicř. 14 np. na měřřaz wo měřře běřřchřej w oktobru
 2 jeřřy; 2 100 000 hr. řudře w oktobřje wěřčře wjele mjenře řacř
 2 jeřřy; je dře dřenřa řiřo řene 1½ milijona. A řchřóř řej nřna
 a je řřudřřchřnřka, nřech řo wobřčři na řř. duchowňch, řuda-
 warňju abo ředaktora. A řařo, řchřóř ma nřřchto wřaz a nřřchto
 wysche řa nabořne a narodne wěřř, tón je naloř tař, řo řmóřni
 bliřřchemu, čřitacř „Řomřaj Bóř“. Do řřa je řich řiřchře wjele
 řerbřřich řřwóřřow, řotreř „Řomřaj Bóř“ řiřchře nřechřitaju.
 Tute řu tu řšchepřšchene ř čřitanřu a tař ř pomřaniu. Čřim
 wřazř řich čřita, čřim řóřřcho, kopjenko řakřowacř! A teř čřitarjam
 do wuřřajja, řotreř na řřch. řšches ředaktora našče kopjenko do-
 stawaju, řudř tu řdřřelene, řo řu řřenjesř, řapocřařř léta řó-
 řřanc, ř wjetřcha řa řořto řóřřa řiřo řšchetrřebane; teř woni řu
 prošcheni, řo řšchecřřnitwje řa řdřerřenje našcheho nředřřelřeho
 kopjenka řobu řostaracř řšches to, řo je řami dale wobřrowaja
 a řo dailřchich čřitarjow a řšchecřřelow nam dořřwajja. Tuř nřech
 to tař je a „Řomřaj Bóř“ nam! —

„Řjes Boha na řřwěčře“, řřa to nowe řowjedancřřo, řo-
 treř ř přřenřej nředřřelu oktobřa našče „Řomřaj Bóř“
 řřowjim čřitarjam a čřitarřkam řapocřňje řowjedacř. řšmř
 ř wřazř řřon řřyřcheli, řo je řo našch „Řotřocřř“ čřitarřam wjele
 řpodobar. řeř „Řjes Boha na řřwěčře“ je řřřřař řřřřřina
 Řowowa. Wona dowjedře nař ř tuthřm dailřchim řřenje a řiřřřř-
 řřy řřřřanřm řowjedancřřom w řřmnej řezemřřřej nořy do
 Řařchowa. A tam w Řařchowje řčřini nař řa řřwěčřow wutrob-
 řňmřazeho řoděňřenřa, řaj je nam řamřm tař — a to řudře

wěřčře našče mandřřelře a macřerje řačřuwacř! — řařo bychřny
 tam w Řařchowje řobu byli a řo řobu řarali řa wobuřřchřeho
 Řartirřka a potom řeho řařo wopřakřowali. Řřech tuto řřwje-
 dancřřo „Řjes Boha na řřwěčře“ řich řřowje wjele řiřchře na-
 wabi, řebi našče kopjenko řřasacř a řřwěřu řobucřřitacř! —

„Do Buleř“ dřenř dřenřa na létňy řřwjedřei řustaw
 Řdolřoweho towarřřřwa řa řubiřři wotřřej, nřech řny to ř řu-
 biřřeho wotřřejřa abo řiz. W 2 řodř. řředřuje tam ř. řarar
 řarjenř řerbřři a w 4 řodř. ř. řarar řřam-Řosřwotřři řēmřři.
 Řuřčřanřřa młodřřina řiřo dawno řa to dřřelřsche, řo by tutón dřenř
 řa řřwjedřeiřři wuřotowala.

Na řřw. Řichala — 29. dřenř řořřenřa.

řřew. řana 12, 7—12:

Řóřna w nřebřřach.

Řřóř (Ř. miř. řarřa, čřo. 61): řchřo dawno móř? řchřo řchřit je našč? řc.

řo wóřna řbřhřny w nřebřřach,
 tam wřchewinřerjow w řřdřenřach,
 řdyř Řichal řřřřchřa nřebřřeho
 ma wóř ři řicř na řřmřa řřcho
 řiř w towarřřowje řřch duchow je
 řei dřřwane řwěřř ředřenje;

Řař nředobuchřu řšchecřřiwni,
 řu měřno w nřebřřu řřubili;
 řmř wuřř ř nřebřř wuřčřřnřeny
 řu, — řřary řad, čřert řřchewinřeny,
 řiř ř řšřcu wřchón řwěř řawjedře;
 — něř řenře řolo řeho je.

A řřudřčř řřóř řo wuřř řa.
 řiř řšche wřchě řřicřři nřebřřa:
 Řěř je řo řboře řokřařo,
 a móř a řřaleřřwo řo dalo,
 a wuřchnosčř wřdřecř řřřřřřřa,
 řiř řřch wřnyř je řatana! —

ře řřatřow našchich řřchřřłodňř
 wřchř řačřřnřeny; wřchecřřiwňř
 našch nřma dale w nřebřřu měřřa,
 nam mřřwčř řbóřřnřřa je wěřřa;
 našch nřepřchecřřel je řobitř,
 řšches řehňecřřa řřej řřicřřeny.

A ře řřowom řu řřwěčřenřa
 řoh' řřbili, řotřř řřwjenřa
 řu řřwřoh' nřejřřu řubowali
 a řřwłnře do řřmřerčře řo dali.
 — Duř wjeřřelčře řo nřebřřa
 a řiř tam macře řřdřenřa!

Biblija — čřař — čřłowjef.

41. řřdřenř, wot 7. řacř do 13. oktobřa.

7. dřenřwatňřa nředřřela po řřw. řřwřřy: řap. řř. 20, 17—38
 — 2. řor. 4, 7—18 — řř. 631.
8. řóňřřela: Řřchřřř. 4, 1—19 — 2. řor. 5, 1—13 — řř. 512.
9. wutora: Řřchřřř. 4, 20—27 — 2. řor. 5, 14—21 — řř. 90.
10. řřředa: Řřchřřř. 5, 1—14 — 2. řor. 6, 1—10 — řř. 258.
11. řchřwóřřř: Řřchřřř. 5, 15—23 — 2. řor. 6, 11—18 — řř. 143.
12. řřatř: Řřchřřř. 6, 1—19 — 2. řor. 7, 1—10 — řř. 265.
13. řobota: Řřchřřř. 6, 20—35 — 2. řor. 7, 11—16 — řř. 278.

Řřřowanje.

Ř. w Ř. řa 19. řo řř. — ř. w Ř. řa 20. řo řř.

řamowitř ředaktor: řarar Řřřřacř w Řokřčřřach.
 Čřřřčř řřmolerjey řřchřřřchčřřřne a řřřařřne,
 řř. řřřřřwřo ř wobřm. řřřowanjom w Řudřřřřinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłai,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłaiš
Wšědne dny;
Džěni pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočni ty.

Z njehjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée.

Šerbske njedželske lopjeno.

W Budyschinje, 7. oktobra 1923.

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihcizničerni a płaczi šchwórtlětnje 200.— hr.

19. njedžela po swj. Trojizy.

Žap. št. 20, 17—38.

Husto pschindu w człotojesskim žiwjenju wołomiti, hódž rěka so rozžohnowacž. Kótsiž blisko steja psches swjatski pschuwusnosće a dobrego pschecželstwa, dyrbyja žebi wuku dacž a boženje prajicž. Džěcžo wopuščeži staršički dom, wopytač wpschschu ichulu we swalonym měsće, wuknycž pola niichtra abo swój khlěb žebi safluzicž w zubje. Wojał cžehnje do daloka, schitowacž mjesh wótzného kraja. A kotrymž so wjazž njelubi w kraju narodnym, wójmu swoje brěnjeshko, jědu i cžahom, wjesu so psches morjo a pytaju něhđe w nowym swěcže swoje šože. Wschitžy pał maju to jene pshecže, abo i najmjenscha pola nich wujamirjene njeje, so žo jónu jažo domoj wrócža a žo se žwojimi lubymy we wježolojčzi sažo wohladaju. Je pał tež jene džělenie sa tutu cžagnosč: hódž nan abo macžer šhoraj ležitaj, jesu lizo šblěduje, wodych woflabuje, jědž jimaj wjazž njekłóži a móž džěni wote dnja woteběra, dha wjedža džěcži: tu rěka žo džělicž wot lubeho nana abo macžerje. A tajke hodžiny teho džělenia žu husto cžěžke, stysła polne a hjes nadžije. Cžehobla? Žiwjenje njebě, kaž by byčž dyrbyjało. Nětko pschindže tšchepjetanje pschew žudom prawdosčiwého Boha. A tuž tež žane žłowcžko tróschta sa wołološtejazyh. Šinał běšče to pola japoschtolá Pawola. Nasch tekst nam powjeda, kał wón žo rozžohnuje i přjóđštejeryemi Efesikeje wofady. Špokojnje wrócžohladajo wón widži: žiwjenje bě žlužba temu Šnjeje. Šměrom dopřěđłahladajo wón pšnaže: ma cžěpicž a wumrjecž sa teho Šnjeja. A wołolo žo hladajo napomina tchž žwojich a prošy sa nich.

Špokojnje wrócžo hladajo na žwoje žiwjenje móže japoschtol Pawol prajicž: to žiwjenje bě jeno žlužba temu Šnjeje. „Wdy derje wěcže wot přěnjeho dnja, jažo žym do Afisikeje pschischol, kał ja i wami kóždy cžah žym byl. Ja žym žlužil temu Šnjeje je wšchej pokornosčju a i wjele žylami a se špytowanjemi, kotřž mi pschischle žu wot tchž židow, kiž mi wlecžechu; kał ja nicžo njeshym šđeržal, kotřž wužitne je, so bych wam njepšchpowjedžil a waž njewučil šjawnje a po khlěžach; žym wobšwědčil židam a grichiskim tu pokutu i Bohu a tu wěru do nascheho Šnjeja Jesom Šhrysta“. Pschew Damaskonom na semju padnywšchi běšče Saulus žo prašchal: „Šnježe, šchto cžesch, so bych cžinil?“ A wot tuteho dnja žem bu se Saulusa jedyn Pawol, i najwjetšeho pschescžeharja a njepšchcžela Jesom Šhrysta a jeho žyrkwoje tón najwjetšchi tchž japoschtolow, wušwolemy grat Jesom Šhrysta. A žyle swoje žiwjenje, wšchě mozž cžěła o ducha je wón stajil do žlužby swojeho Boha. Š dobrým prawom móže wo žebi prajicž: ja žym žo wjazž přóžowal, dylžli cži drusy japoschtoljo. Profeta Šeremias škorži: „Ach, so bych wody dšcž měł w mojej hłowje, a mojej wocži žylšowe žórko byfej, so bych wopłakowal wo dnjo a w nožy šabitich mojego luda.“ Š profescžistej šwěrnosčju je wón pytal tchž šhubjenych w Šraelu. Mjenscha njebě Pawola japoschtolika šwěrnosčž: tšl lěta wo dnjo a w nožy je kóždeho jednolliwego se žylšami pytal, so by jeho duschu wumožil. To je wjazž dylžli nanowa šwěrnosčž a macžerna lubosčž. A šchto je wón pschi tym cžěpicž měł psches židow kaž pohanow, kiž na njeho lafachu, psches pschecžiwosčje wjedra a morja.“ Dopjelni žo žłowo i Ananiasej prajene: „ja cžy žemu polasacž, šchto wón mojego mjena dla cžěpicž ma.“

Sčto dha pať jeho pschezo sažo honjesche, wschu tajtu prózu a czerpjenje na šo wsacz? Czehodla šo sdatwašche wschěch pschěhodnosčow žiwjenja, kiž budžiče mohł měcz? Wón to wupraji to tamnym šlowje: „Ja šo njehanbuju teho ewangeliya wot Šhrysta, pschetož móž Boža je, kiž šbóžnych čžini wschitkich, kiž na to wěrja.“ Wón běsche pšnal: šbóžnosč njedostanu ašhes šwoje škutki, ale jenož psches wěru do teho šchizowaneho wyňa Božeho. „Mi je šo šmilnosč dostala“, wón wysła a chze, šo bychu wschitžy tutu šmilnosč šhonili. Tuž wón tu žyfu wěrnosč ewangeliya, tón pucz š Bohu, š měrej wutrobny a š wěcznej šbóžnosčži; šchtož čžłowjeska dušcha trjeba ša čžaf a wěcznosč: pošutu š Bohu a wěru do Šnješa Jesom Šhrysta předuje š ho šwěrnny dušhepastyr šo šhěžach, jašha móžny předar šjawnje. A hacž runje je šoždy dželacžer šwojeje mřdy hódny a čži, kiž ewangeliya předuja, šo tež wot ewangeliya žiwieč šmědža, šebi Pawol tola nježada šfoto a šlēboro, ale šašluži šebi š móžnym dželom šwój šhlěb, šjerje šo po šlabych horje a škutkuje po Šnješowym šlowje: „Šbóžnišho je dacž džłi bracz.“ A dhrbjał-li jedyn wot tych Šfesijškich šhubjenty hieč, Pawol njeje na tym wina, wón je wscho čžiniš, šchtož je šamohł, a je „čžisty wot šwě wschitkich“. A hdyž wón tať špokojny wrězo hlada na šwoje žiwjenje, kiž bē šlužba temu Šnješej, dha šo wón tola š hordosčju nje-pschěšbēha, ale wostanje ponižny. „Pawol“ rěka „malý“. A hšchže na šonzu šwojeho žiwjenja wón psche: „Niz jašo bych to šame hžom šapschijať abo došonjany byť, ja šonju pať ša tym, hacž bych jo šapschijať.“ Tať bē jeho žiwjenje jene škutkowanje, jena šlužba temu Šnješej. Bōh je mřł na tym šwoje špodobanje.

Luby čžitarjo, budžesč tež ty šonu tať špokojny wrězo hładacz móž na šwoje žiwjenje. „Ja a mój dom chžemy temu Šnješej šlužičž“, tať bu tebi něhdy psched wěrowaniškim wostarjont předowane a tať šy tež šam šlubil. Ale šy tež woprawdže pschěwschěm twójim čžinjenju a wostajenju nadawł twójeho žiwjenja widžal w tym, šlužičž temu Šnješej? Šsy jeho pytať w modlitwoje, w jeho šlowje, w jeho domje, ja jeho šwojatyh šlidom? A šy twój dom tež čžiniť jedyn Boži dom, w kotrymž je šwojej šwójbu šlužičš Bohu? Napominasč še šylšami tvoje džěčži, šo šo Boha boja, a warnujesč je psched tymi, kiž chžedža dušchu džěčža šahubiečž? Džeržičš na pošutu, na wotwobroczenje wot hrěcha, wšproščenja, hidy, šebičžiwosče mamona? Džeržičš na wěru do Jesom Šhrysta, šchizowaneho a štanjeného, jeniečž teho Šbóžniša a Wumožniša a šlužičš jemu wschudže, hdyž šy, w twójim džěle, w prošdnym čžaju, we wobšhadu, w towarštwje. Šdyž móžesč na šute proščenja š „haj“ wotmolwiečž, móžesč šonu na šwojate žiwjenje tež špokojny na šwój bēh wrězo hładacz.

Šo š tymi štaršchimi Šfesijškeje wošady šo wozžohnujo Pawol tež měrnje do přědka hlada a widži, šo na njeho čžaka czerpjenje a wumrjeczje: „A hlaj, nětko w duchu ja šwojany du do Jerusalema a njewēm, šchto tam na njnje pschěnečž ma; šhiba-li šo šwojaty Duch po wschěch městach wobšwědčži, šo šwojati a tyschnosče na njnje čžakaju. Ale teho šo ničžo njeboju, ani moja dušcha mi šamemu njeje droha, šo bych došonjať mój bēh š wješelosčju. A hlaj, nětko ja wēm, šo moje woblicžo wjazy njebudžezje wohladacz wy wschitžy, psches kotrychž šym čžahnyť a přědował to šraleštwjo Bože.“ Šo šu šlowa šjes bojosče teje šmjercze. Šchtož ma čžiste šwědomje psched Bohom, njetrjeba šo štrachowacz wumrjeczža. Pawolej ničžo njesaleži na jeho žiwjenju. Wón je w někotrym šmjertnym štrachě byť a pschezo šlowy byť, šwoje žiwjenje wostajičž ša teho šchizowaneho. Njech pschichod pschěnješe, šchtož chze, pola njeho rěka: Šnježe, twoja wola šo štaň! A kaž je wón woczakať, tať šo šta. Š Jerusa-

lemje jeho šwojacyh, a jaty dhrbjesche wón čžahnyčž do Roma, šo by tam š martraškej šmjercžu pschěkrašnil šwojeho Šbóžniša. A njech šo čži štaršchi š Šfeka jara šrudža, šo pschichodnje njebudža wjazy widžez to woblicžo teho, kotryž bē jich duchowny wotčez, a hječ tajke dželenje ša tutu čžafnosč tež Pawolej š wutrobje džje, šmjercze šo wón tola bojecž njetrjeba. Jeho trošht je, šo móže š čžistym šwědomnym prajičž: „Ja šym šobre bēdženje šo bēdžil, ja šym došhať, ja šym wěru džeržal; ša to je mi wotpošožena šrona prawdosče, kotruž mi tón Šnješ na tamnym dnju, tón prawy šudniť podacz budže, niz pať mi šamemu, ale wschitkim, kotriž jeho šjewjenje lubuja.“

Luby čžitarjo, móžesč tež ty tať šměrom hładacz šmjercži do woblicža? Ty to móžesč, hdyž prajičž wěsch kaž Šsyn Boži w Šethsemane: „Wotze, je-li móžno, dha wšmi tón šheluch wote mnje, tola niz kaž ja chzu, ale kaž ty chžesč.“ Ty to móžesč, hdyž wschu twój wina wodat wěsch psches Jesom Šhrysta šrew a š wěru špěwajš: Wón pschědže š šwědom' šudu tych njepoškutnych dla, je šohnowanjom š ludu, kiž jeho ducha ma. Ty to móžesč, hdyž wěriš, šo tež twój pucz psches šmjercž a row pošdže horje š nješškam, došelž je Jesuž tež ša tebe štaň. A hdyž čži twój šrudni šteja wokoło twójeho šmjertneho šoža a to wšohnowanje tebi a šim wutrobu čžezku čžini, podwol šo twójemu Bohu, kaž japoschtoť Pawol, a budžesč š měrom teje wutrobny čžerpicž a šbóžnje šwoje wěczlo šašželiečž a wješele wumrjecz.

A šlonečnje, na šwojich wokolosčejazyh pschěčželow hładajo Pawol napomina: „Šedžbujezje šami na šo a na wscho šadšo, na kotrež waš tón šwojaty Duch je pošajil ša šškopow, šo byšchže pašli tu gmejnu Božu, kotruž wón šam psches šwoju šrew šebi je došyl. Pschetož ja to wēm, šo po mojim wotědženju budža šjes waš pschěnečž šurowe wjelski, kotriž teho šadša njebudža šchownowacz. Tež wot waš šamych budža pošanyčž mužoj, kotriž budža pschewrotne wěžy rěczez, šo bychu wuczobnikow ša šobu čžahnyli.“ Pawol widži šy pschichod ša Šnješowu wošadu. Wot wotacy budža rubježne wjelski špytačž ju roštorhacz. Š nutškach pať budža šalschi prošetojo pošanyčž a hinať wuczicž hacž čži japoschtoľjo. A kaž Pawol do přědka widži, tať šo šta. Tať štawa šo hacž na džeržnišchi džěň: njewěra a hida chžetej wutupiečž tu hnadnu pošjesč wo Jesužu Šhrystužu. A šludni wuczerjo, njech derje mēnja. tola hinať wuczža hacž w bibliji šteji. Čžim nujnišho to napominanje Pawolowe na tych štaršchich, šo bychu š paštyškej šwěrnosčju pašli to šadšo; wone je šim jenož došerjene, šlušcha pať temu Šnješej, kiž je šo šebi došyl še šwojej štwju.

Šako je Pawol wopowjedal, „šlatny wón na šwoje kolena a modlesche šo š nimi wschitkimi a poručži jich Bohu a temu šlowu teje miłosče, kotryž móžny je natwariečž a dacž to herbštwjo šjes wschitkimi wošwojecženyhmi“. Pawol džje wot šwojich pschěčželow, ale wón šim wostaji tu wěštosč: Bōh wostanje pschěwaš š trošhtom šwojeho šlowa a je šchitom šwojeje ruki, a wón tych, kotrychž tu šmjercž džěli, šonu šažo hromadži we herbštwje tych šwojatyh. Ša naš wschitkich pschědže šonu tón wotomil, šo wopuščezimy šwój dom, šwoje pošowanje a wschitkich šwojich lubych. Tuton hōrki wotomil dželenja budže nam šo pschěšlōdčicž, hdyž mamy wěštosč, šo budže pola tych wšpročeznych šawostajenych Bōh šam še šwojej radu, šwojim šlowom, šwojej hnadu, šwojim měrom a šohnowanjom. A ta šhromadna modlitwa, kotruž mřejazy a wokolosčejazy hromadže špěwaju, chze byčž šwojati njes šenrěšym a šawostajenyhmi, njes nješjom a šemju, a chze dale byčž rukowanje, šo šo čži, kiž do Jesuša wěrja, psches šmjercž wěcznje nježžela, ale šo šonu šažo widža w herbštwje tych šwojatyh pola Jesuša. Šamjeň.

Santskowne mišionstwo.

Ja našču Saksu wobrocza so j próstwu na zply našy lud. „Wustawy“ — tak wono pišče — „wustawy sa džěczi, hědnych, starych a khornych su we wulkej nush!“ Wonu prošy wo tošcho, šhtož móže kóždy dacž: běrnny, žito a tošcho druhe, šhtož to wšchědneje žitnosće je, wšchěch družin potreby sa wobleczenje, draštu, tež trjebanu, šchaty, papjeru, mydlo, šudobja, potrebu k wobalenju, do zpla tošcho, šhtož so tak trjebacž hodži, a tež pjenjeh. „Pomhajće a dawajće!“ tak to tam reča wo lěczazny kopjenku, kotrej su fary a drusy dostali. Potom so praji, so chzpli darcjeljo dary wotdawacž na fary; pjenjeh móžeja so tež kłacž na „Missionshilfe für die Liebestwerke der S. M. Dresden, Ferdinandstraße 19, Postschekamt Dresden Nr. 18369“. Broscha wo to, so bychu so wo kóždej wožadze liščiny wupotožile abo wokoło klate. Do tutych chzpli wšchitzy šwoje dary sapřacž, wošebje pak wězy, kotrej chzđza darciz. Potom so fara na snutskowne mišionstwo wobroczi; tuto šđželi, hđže maja so dary pókłacž, póiczele listy so železnizu, kotraž bebi sa tute póštanki nicžo nježada. Měchi abo to, do cžož so dary sawaleja, so hnydem wróczo póiczeleja; šhubja-li so měchi, so šarunaja; tež je móžno, so wustaw, kotryž ma šběrku dostacž, měchi atd. póiczele.

Na kónzu lěczazeho kopjenka tam čitajč: Šhroble wojuju su pšchedstejiczerjo a pšchedstejiczerki wustawom šwoje džělo hacž hem pšchewjedli a šđžerželi pišči wšchěch wulkih wobčežnosćach a su j tymi, kotřiz běchu jim k wobhladanju dowěrjenu, tradanje a nusu snješli. Je drje so tu a tam tola žyle porědko stalo, so nješku bebi hnydom a wo prawym cžazhu a dorajnje došć na prawym městnje pšchyměrjene podpjerj žadali, tola hewak je so tošcho stalo, šhtož bebi cžaz a nusa žadatej; to móže so tutym wustawom a jich wodžerjam a wodžerkam wobšwědčicž. Woni su se šwojoj šwěru najšej zyrkwi tu wulku šlužbu wopokajali, so tuta pšchezo hiščeže wošrijedž našeho luda šteji jak ta, kiž je móžna pšches lubošć. Tuž nješmě našcha zyrkej jich nětk wopušćicž, ale dyrbi šwěru se šwěru saplaciz. — Našhonjenja pošlednjeje šběrki sa nusuczetpřaze snutskowne mišionstwo, pišči kotrejž su so na wjele městnach hižo městno pjenjes wězy hromadžile, pokaza, so je we wožadach wišele k dawowanju sa snutskowne mišionstwo, hđžež šlowo a pokiw pokasa nusu a tradanje a žadajče pomhanje a darowanje. Wožadny frosunja, so my šararjo šmy czi wot Boha postajeni šastupjerjo tych šprózných a wobčežnych. Tehodla njedch naš njemyli kritika tych, kotřiz pišči kóždej próstweje wo někajki dar na nješkónčne dawanje škorža. My mamy prawo a pšchislušnosć, špřacž lubošć wožadow, hacž je prawo (2. Kor. 8, 8).

Teho šnjeja pak, kotryž bu šhudy, so bychmy my pšches jeho šhudobu bohaczi byli, prošmy, so by ducha wopornitweje lubošće pšchisporjal wo šwojoj zyrkwi a kóždy dar žohnowal“.

Šhto měli my k tomu pšchidacž? Nicžo, šhiba so prajimy: My pomhamy, pomhajo snutskownemu mišionstwu, tym najšubjenšchim mjes tymi šubjenymi wo tutych šubjených wobšćenoscach, my darujemi tym najbóle šhudym mjes šhudymi našeho šhudeho luda, my šmilimy so nad tymi najbóle tradaznymi a najbóle potrebnymi mjes tradaznymi a potrebnymi našeho tradazeho a wulkeje pomozny potřebneho luda. A šažo, my šanjechamy, šastorcizimy, šahubimy tutych wšchěch, hđyž nje-pomhamy. Tuž, šhtož to pšchezo hiščeže pomhacž nochze, tón njedch to wostaji, jeli so to šamóže. Ša pak, my pak chzemy pomhacž!

Zyrkej a štat.

Šsměmy my prajicž, so je to, šhtož je so wo Magdeburgu pišči pošlednich wólbach do rady staršich stalo, šharakteristike a wosnamjenjaze sa zply kraj, tež sa Saksu? Šhto měnišch? Na šrijedžnych a ludowych šschulach tam wolachu do rady staršich. Běchu liščiny wot šastupjerjow ššchescžijanskeje a wot šastupjerjow šwětnoje šchule šapoložene; sa šwětnu šchulu běchu lěwe štrony tež móžnje džělate. Tola na dobo buchu na nimale wšchěch šschulach wo pošlednim wofomiku liščiny sa šwětowu šchulu wróczo wšate. Bě to šjawne šnamjo sa to, so šastupjerjo ššaboscž a njawěšoscž šwojeho štejnitšezja cžujachu. Tuž so to tak šta, so to do zpla k žanej wólbje njedóndže pšchisšhadžazym wolerjam bu šjewjene, so wólbny do zpla trjeba njeje, došelž je jenož jena liščina šapoložena; jeje šastupjerjo nřaja sa wušwolnych placiz. Tak su na wšchěch šschulach šastupjerjo ššchescžijanskeje njepolitikeje liščiny wušwoleni. Jenož dvě ludoweje šchuli běšchtej šjednoczenej abo škompromišowe liščiny měle a po tutej su wušwoleni pišči jenej šchuli 8 ššchescžijanskich a 6 šwětných, pišči druhej 7 ššchescžijanskich a 7 šwětných šastupjerjow.

Wo Němškej je so wulke a rošřizaze pšchewěnjeneje stalo na wojownišchczu Šhemškej a Šuhrškej krajiny. Šo je to něšchto rošřizaze, je němška wuššchoscž k tym wobšwědčizla, so je wuššacžny porjad sa zply Němšku porucžila. Šda so, so su wo tu šhwilu praščenja zyrkej a štat njepšchecželam zyrkwi njenje wažne a wot nich na bok položene. Tola njemyšlmy šebi; hđyž šnadž wo šhwilku wotštorčene, nješku tola wotštronjene! Tuž reča, sa tošcho wojowanje sa zyrkej a nabožinu a šhtož to tak temu šlušča, hotowi byčž a so dženi a lěpje pšchihotowacž, pšchede wšchěm wo Sakskej! Njesapomněmy pišči tym tež wo našch zyrkwine pohřebnišchczja, wo nje šnadž to bórny šažo póndže!

Gustav-Abolffski šwjedžen wo Bucezach.

Šso wróczejo šandženu njedželu k Bucez, k hrodžišczja lutherskich Šserbow, wjedžachmy, so šmy šwjedžen šobušwěcžili, po dołhim cžazhu šažo šwjedžen, wopradowžity zyrkwiški, wožadny šwjedžen. Nřawěm štoro, tak daloko dyrby wo do šandženydy lět wróczo hič, so bych so dawomnik tajšeho wožadneho šwjedženja, kaž bě jón Bucežanška wožada wuhotowala pobocznuemu Gustav-Abolffskemu towarštwu Šubijškeho wotrježa. Šaž duzy k Bucez po tołštej cžmi so krajina roššwěli, jako měšacž na njebju poštupe a wróczele a cžmu rošehna, a tak šažno a rjenje bu na nóznej krajiny, tak podobnje je to tež k tutym šwjedženjom. Po dołhich, cžěmnych lětach, wo kotrychž tajšeho wožadneho šwjedženja njebe, nětko tutón šwjedžen. Šaž šwětko miše měšacžtwe, roššlwa so tuteho šwjedženja šwětko pšches krajinu, a njesabudžmy wošebje pšches wutroby, a tam bě to najnusnišche! A byrnjež to tež na kraju a ludu hiščeže nóz wotpoczowala, nóz nush a njewěšoscže, žyle kaž to wčera, hđyž domoj džěchmy, nóz wotpoczowajče nt šerbskej krajiny, je cžim bóle nam witane tajke šwětko. A my hladamy cžim bóle se radošczu a wješelom sa tutym šwětkom, došelž bě to šobu pšchede-wšchěm wožadna mlodžina, šerbska — wo wulkej pšchewajny — šjednocžena k němškej, kaž wo štrowym wožadnym žitowanju to tak byčž dyrbi, kotraž bě žysemu šwjedženjej tutón wošebity, pěknny, pšchewapřazny ras dala. Němšcy hošczo — a woni su tak nělotre šwjedženje widželi a šobucžinili, tak njedatno jedym wo Šiškopškich štronach —, wuštatowachu, do Božej šlužby cžah mlodžiny wuhladawajči: „Tajšeho něšchto nješmny hiščeže widželi, hacž runje wšchelake šwjedženje šobucžinjachmy! Šo drje wošebity ras šerbsko-němškich wožadow!“ Šacžrunje bě tam luda wjele,

haj na herbiškej Božej službje telko, so městna njenamafachu, je škoda, so hiščeze wjazy, wošebje wjazy mladžiny naschich wožadom tutón hwojedeni wobladačo a hwočžiniko njeje! By ho tak někotra wutroba wěšče jahorika a ja nowe wožadne a zyrkwinne žiwjenje ho wotewrila. Wychlu žebi, so ho njemylu, hdyž tež tu kamžnu wješolu nadžiju wuprajam, kotraž tež we tydženiškej rošprawje wo Budyšškim mišionškim hwojedeniu se pšowow f. mišionškeho inspektora Jaspere Klineži, so w naškej mladžini wotuča, njech tež i čžiča a potajnje hiščeze, tola wotuča nowy duch, duch luboščeje a hwočy f. hwočžijanskej wěrje, f. nabožinje a jeje dobrim pozinkant. Wšhecžiwu tomu nješwědčži tež to, so ho nježelu tak pšichipóda tež kažaze dementy pošafale, ně, te runje hwočžiča mi ja to, so to tak je; to šle wobara ho pšhecžiwu hylnišchemu dobremu, to čžemne nadože jahnemu a hwočtemu to dobyče pšewostajicž! Na naškej mladžini je, tole dobre hajicž a jomu dawacž dobywacž w žebi a na žebi ja lěpšče, ja žohnowanje pšichoda luda a kraja, zyrkwinne a hwočby! A na staršchimi, na dorosčženymi, na wožadami a jich wjednikami, na zyrkwi a schuli je — a nješabudžny pšchedewšchem tež na žylm ludu a jeje wšchmošči! — tole wotkhorjenje a rustrowjenje luda a jeho žiwjenja, haj tole wumoženje pytačž, hajicž, schitacž, žohnowacž! —

Wot dopoldnišchich hodžin žem bě mladžina Bulečžanškej wožadny hižo w školu, so by ho dohotowala na tutón hwojedeni, na kotryž bě ho tydženje dołho hižo wješelila a hotowala. A i fajkej lubošču a woporniwšču! Gudžbnizy, wošebje tež herbski orchester — mladžina bě žebi dwě kapale šlafala — šonochowachu hwoje hudžby a po tych 22 wješkach hromadžowachu ho mlade holzy a mladži hólzy, so bychu ho na postajenych městnach šjednocžili najpriedy do dweju a škončnje do jeneho wulkeho hwojedniškeho čžaha, štramuž ho škončnje tež schulške džecži w hwojedniškej pšiche pšichidželiču, so bychu — a i nini hwo hwočžo a wožadne šastupještwo — čžahnyli do rjaneho Božeho doma, kotryž bě tehorunja mladžina hwojednišky wupyščila. Na jeho wěži hwohrowašče mješ šchyrjomi wšchelafimi šchorhoyemi tež herbska. Na 400 mladych holzow a hólzow w hwojedniškej drašče se šelenej pšychu — wěncžkami, hwočželemi, pletwami — a na čžole čžaha šchulške džecži w pšichnej drašče hwojednišky wupyšchene a w čžahu 11 šchorhoyow a 11 ankerow abo šotwizow mišchyržy a na wšchelafore wajšnje i šwětkami a se šelenym wutwitych, to bě něčto, šchtož wutrobu, hewal nětkole tyšchemu, šawješeli. A potom wulle hwoy nutrynych kemšcherjow, mješ wožadnymi tež hwočžo se hwočodnych a dalšchich wožadom! So by ho to, šchtož bě mladžina žebi tak rjenje ja wopon a šnamjo wutwila a wudebila: anker abo šotwiza a f. tomu wutroba a šchiz, so by tole tola bylo inamjo niz jeno a wopon, ale najwošebnišče a najdrožiče hwočšiwu mladych a runje tak starych, haj žyšeje wožadny, žyšeho luda! Potom žaneho štracha a žaneje hwošče! Potom plačži a wostanje wěčno:

„Wěra, lubošč, nadžija praji čži:
Bóh Anjes hwojich njepušchči!“
(Škončjenje pšichodnje.)

Š bliffa a f dalofa.

— Šserbska předašša konferenja šendže ho f hwojej Mišchafškej šhromadžinje šchwěrtk, 11. oktobra, dopoldnja ½10 hodž. w Šserbskim Domje. Šednacž budže ho mješ druhim wo herbskich špěwacškich. Popoldnju je potom němška konferenja Budyšškeho wotryšča, tuž njech ho dopoldnja hižo wšchizy šendju.

— We Wjelečžinje hwočžachy, kaž šhonimny, šawženu nješwědčilu tež hwojedni Gustab-Adolffšeho towarštwa kaž w Bulečach.

Šam wuhotowa žebi pobocžne Gustab Adolffšeho towarštwa ja Radebergšči wotryšč hwoj lěny hwojedni, wo kotrymž šnadž ho hiščeze rošprawa poda.

Dary ša Bombaj Bóh.

Šacž dotal šu darili	3 174 980 hr.
Dalšče dary:	
Š Nošacžičžanškej wožadny pšches f. šar. Wyržacžy	101 000 „
R. Šsmola w Bolečach	2 000 000 „
Š Bulečžanš. wožadny pšches f. šar. Wjertwu	70 000 „
Anjeni Šana Šoffmanka pšches f. šar. em. Urbana w Šhroštawje	500 000 „
M. N. je Šornohyl	300 000 „
R. Šcholta w Šumšchizachy	100 000 „
B. f. Šlušniky	50 000 „
M. f. Šlušniky	20 000 „
M. N. f. Šrafy	1 000 000 „
Wšcho hromadže	7 315 980 hr.
Š džakom šwituje a dalšče dary pšichijimje	
Šsmolerjež knihačnja w Budyšchiny.	

Šistowanje: Š. Š. Wješelimy ho na tym, so ho wješeliče na darowanju jich wjele ja našče šopjenko a so šam darujecže a ho Šam wutrobnje džakujemy. Š Šami hwoy tež rad pšches jene w tej nadžiji, so lubošč našchich Šserbow njepšchida, so wulka nuja tež našče šopjenko špóžera, kaž wšcho móžne druhe, a so našchi Šserbjo w lubošči še Šenjesowej zyrkwi a f. nabožinje a w lubošči f. Šserbskemu f. tomu dopomhaja, so nam našče „Bombaj Bóh“ šawostanje runje kaž našch „Mišionški Šošok“. Šacž macže i tym prawo, so mohli jich wjele wjazy hiščeze i darami šastupicž ja tutu wěž, to pšewostajam i tutym f. dorosčudženu wšchem našchim čžitarjam niz jenož ale tež wšchem Šserbam do žyła. Ššnadž tež po tutym puežu f. wjednišči jich wjele i tych, kotřiž našče šopjenko hiščeze njecžitaja, pšchidže Wajšche napominanje, so by šoždy herbski dom tola i najmjenšcha jene herbske nabožne šopjenko čžital, a jeli so něšak móžno, wobej „Bombaj Bóh“ a „Mišionški Šošok“. —
redaktor.

— Dopišowarjo a hwočželacžerjo našcheho šopjenka šu nowa na to pošafani, so durbja wudželki ja nježelike čžiško pšchego najpošdžičho šjednu priedy w čžišchžerjni hwoč. Wšchi tym njech ho nješapomni, so i poštom wěžy tež hwoč došč šapodžene pšchidnu a so redaktor šam, došelž ma nětko „Post Weissenberg“, i poštom wšch wěžy halle na 3. dženi dštawa.

— Šistowanje. Š. w B. ša 20. po šw. Šr. — R. we W. ša 21. po šw. Šr. (šermušču!)

Redaktor.

Biblija — čžaf — čžlowješ.

42. tydžen, wot 14. hwoč do 20. oktobra.

14. dwazeta nježelja po šw. Šr. Šr. 21, 8—14. — 2. Šor. 8, 1—9. — š. 487
15. pónđžela: Šchifš. 7. — 2. Šor. 8, 9—24. — š. 493.
16. wutora: Šchifš. 8, 1—19. — 2. Šor. 9, 1—7. — š. 739.
17. šrjeda: Šchifš. 8, 20—36. — 2. Šor. 9, 6—15. — š. 311.
18. šchwěrtk: Šchifš. 9, 10—24. — 2. Šor. 10, 1—8. — š. 265.
19. pjatk: Šchifš. 10, 1—17. — 2. Šor. 10, 9—16. — š. 262.
20. šobota: Šchifš. 10, 18—32. — 2. Šor. 11, 1—15. — š. 261.

Šamolnity redaktor: šarat Wyržacž w Nošacžach.

Šiščej Šsmolerjež knižičičšchžernje a knihačnje,
šp. družšwo i wobmj. rukowanjom w Budyšchiny.

Sy-li spēwal,
Pilnje džetał,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosó ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosó da.

Njeh ty spēwal
Swěrnje džetał
Wšedne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočni ty.

Z njebjes mana
Njeh ól khmana
Žiwnosó je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřeš óe.

• Sserbske njedzelske lopjeno. •

W Budyschinje, 14. oktobra 1923.

Wudawa ho kóždu robotu w Smolerjez knihcizisczerni a płaczi na měřaz 300 000 hr.

20. njedzela po swj. Trojizy.

Ecze žebi, wy lubi čitarjo, hižo hdy rospominali, so dopjel-
njenje Božeho sakońa je jenož tajkim móžne, kotřiž w swojej
modlitwje i zylej wutrobu na Božu wolu džiwaja? We modle-
nju w duchu a prawdže nabyrwa flabny čłowjeň mozz, so móže
Bohu spodobne žiwjenje wjesć. W tajkej modlitwje leži raj-
kylnišča hotowosć Bohu Snjesej zyle žiwjenje šwjeczić.

To na šwjatym Wótczenaschu widžimy. Dale Jesuškowa
modlitwa zyle na Boži sakoń džywa, haj w přenich próstwach ho
Božim kasnjam pschisamtuje, a w poslednich próstwach ho modleť
Wótczenascha i hrěchom bėdži, i kotrymž je kasnje pschestupiť, a se
špytowanjom, kotrež móže jeho tež dale k pschestupowanju kasnjom
šatwjesć.

Jesuš je sakoń dopjelniť. Jeho modlitwa, nam darjena,
dže nam bójška pomozniza bycz, so bychmy, šchtož je nad nami,
tež kaž šchrystuš žiwi byli. W přenjeji kasni je Bóh wšes
Mójsaša prajit: „Ja šym tón knjes, t w ó j B ó h !“ Tež dyrbi a
šm e šchesczijaniski modleť na to wotmoćiwicz: „Wótcze n a š c h ,
kiž šy w njebjesach“. Wšcha radošč dusehe w tym leži, so m a m y
njejesteho Wótza. Dusehi dže ho picž po Bosy, po žiwym
Bosy. Šbóžna je, hdyž šm e w Jesušk u Bohu šdychowacz, ho
Bohu šwjeczić, w Bosy žiwa bycz. Ty dyrbiš ho Boha wysche
wšeho bojecz, jeho lubowacz a ho jemu dowěricž. To je přenja,
najwobobnišča kasnja, w modlitwje leži jeje najrjeńšche dopjel-
njenje.

Druha kasnja žada wužitne wužiwanje Božeho mjena. Tuž
přenja próstwa šwjateho Wótczenascha reka: „Š w j e c z e n e
budž tvoje mjeno!“ Šdyž je tebi tole wšchofe mjeno šwjate, cze

nicžo tať njerudži, kaž to, so šlyšich šhanjenje w šwjatim ludu,
a nicžo czi njemóže tajku radošč darwacz kaž Boža šlužba, w ko-
trež i tobu tvoja wškada, twój lud Bože šwjate mjeno czeščuje.
Ach, hdy by tola nam šako tajki czaš šhadžat, w kotrymž našy
zply lud ho Boha boji, ho jemu dowěri, jeho pošlucha, jemu
šluži!

„Ty dyrbiš šwjaty džeň šwjeczić!“ porucži tlecza kasnja,
a druha próstwa prošy: „Šchindž k nam tvoje kraleštwó!“
Tole knještvo je šwjatim wulkim žohnowanjom a měrom ho nje-
móže šakozicz abo šdzeržecz, šhiba so wěste dny šu postajene, na
kotrychž wšchitón lud šhromadnje ho natwari a na jenu myšl
a nadžiju šjednoczuje. Ššwjate dny, hody, jutry, šwjatki, nje-
dzele, kať te lud je šwjatim duchom pošbėhuja! To dyrbi bycz!
Ššlóneczko dyrbi šhadžecz, hewat ho nóz njeminje. Šschesczijan-
štwó je tež Bože šlóneczko, kotrež džeň pschinješe. Šchrystuš je
šwětko šwěta. Šdžež je jeho kraleštwó, tam ho šbóžny lud na
šwjatych dnjach je žiwych žorkow napoji. Šchto móže hiwať lu-
dowemu škaženju šadžewacz?

Tať Mójsašowe tš přenje kasnje zyrkej tworja, a špoczatł
Šnjesoweje modlitwy cžini to šame. To je Boža wola, so maja
ludžo duchowne towarštwó, zyrkej. Bóh a jeho zyrkej, jeho
lud, to w h r o m a d ž e ma w šchesczijanškim modlenju p r e n j e
měštno. To šteji na přenjeji Mójsašowej tasli. To je najpřenšche,
hdyž džeme porjad a šbože mēcz.

Tvoja wola ho štaň, kaž na njebju, tať tež na šemi! To
je šawěšče najwjetšcha próstwa!! Abó nima wona zply
Boži sakoń we woczomaj? Niž jeno přenje tš kasnje, ale tež
wšchē šydom kasnjom drugeje Mójsašoweje tasle? Še nam tuta

próštvu tak volka? Ako myšlím, žeby jeno na to, so Bóh
ktoju wolu čini a my žebí pošluchnje lubič dany, hdyž Bóh
naš domachpyta? To je hižo volka wěz, ale sprawný modleč
žebí na wšcho myšli, tež na žwoje štuffi, na žiwjenje po
wšchých kašnjadu Wjeršchneho, božedla, tak chze čłowjet přiče-
čstwo Bohu? Jeno žlepny, wopacžny žwět, móže wopač žitny
bjež, a ludžo maja helu na žwěče.

Bóh chze, so bychu džěči rjane domišnu měli a staršchi wje-
žele na džěčoch, so bychu wšchitny bratřija byli a žebí na čžele, na
mandželstwe, na pjenjach, na čžescži žaneje šchody nječžinili
(4.—8. kašnja), žebí wjazny nježadali, hačž šchtož jim Bóh dawu
(9. a 10. kašnja), druhim popšchewali, šchtož jim Bóh wjazny dawu
hačž nam.

Bóh chze wšchem žhlěb a šchtož hewas nushje trjebaja čačž.
Tuž žo wulkej próštwje tajka p o n i ž n a pšchilantnje, próštwu wo
wšchědny žhlěb, pšchi kotrežž durbimny žo pruhowacž, hačž tajki
dar tež ša žku žimny? Tole praschenje wjedže k dalšchim pró-
štwam, w kotrychž wjowanje i našchim hřechom a wutrobu ma-
my. Sprawný modleč chze winu wotbjež, wón chze žo pšchecžiwu
nowym špytowanjam wobronjecz a wot wšcheho šleho žwobodny
bjež (5.—7. próštwu). To je žnutškomne žiwjenje, žwjate pró-
žowanje wo dušchu a jeje šbože. Šoždny ma žwoje wožebite bž-
dženja, šlaboščje, pšchilhilnoščje, šludy. Wěda tajkemu, kotryž
njewojuje, ale wšchemu hičž da, kaž dže!

Modleč nještji žam, ale džerži žo šnješa, žwojeho Boha.
Modlerčej pomha wšchomóžny Bóh. Wóčžowšžy jemu woda-
wa a měč dawu, kotryž je woprawdže wšchichy džžli wšchitón
rošom. Šdžžž měč dušče nimamy, tež njemóžemy měč w domje
ani w kraju měčž. W žyřkwi ma lud Boži měč a hnadu, žwětlo
a pomoz. —

Pomhaj nam Bóh wšchudže š nowemu žyřkwinškemu žiwie-
nju! Wny mamy šchryštuka! Wny mamy Bože kašnje! Wny
wěmny prawny pučž. Tón wjedže wěščje se wšchjeje nushy. Boža
wola to je. Wšchetož Bóh ma kralesřtvo a móž a čžescž hačž do
wěčžnoščje. Šamjen.

Gustav-Udolfški žwjedžen w Bufežach.

(Šlónčjenje.)

A potom w Božim domje pšchi žwjedženškej Božej šlužbje, pošb-
hazej i hlubinow wšchědnych staroščow k Bohu šnješej a k tomu,
kotrehož nam ša wumóžnika da, k Jesužej šchryštujej! Š mož-
nymy šhěrlušchemi šhromadneje wožady měnjachu žo rjane a
derje wuwjedžene špěwy žyřkwinškeho šhóra pod wodženjom
k. kantora Šodneho, kotrymž žo na němškim šemšchenju hiščeže
šolospěwačka pšchidželi. Pšchězele pod rukomaj k. kantora a k. wu-
čžerja šekka a nastroje šerbskeho orchestra pšchewodžachu špěwy
šwjedženškej wožady. Šserbsku wožadu dowjedže žwjedženški
předač k. šarač Šarženť je Rom. 13,8 na polo Božej a šche-
sežžianškej luboščje, na polo luboščje k wěrybratram, naš do-
pominajo na to, šchtož žimny wšchitny winoščži Bohu šnješej a
šwojej duchownej macžeri, — to je nam ewangelska žyřkej —
a wěrybratram w rošpróšchenju. Němšku wožadu štaji žwoje-
dženški předač k. šarač Štam-Wóššborški pod šlowo Pawola
k Šap. šl. 26, jej pošasujo, kačž durbí najšlubšchi šaložž, naj-
šnutškomnišche žwětlo bjež Jesuž šchryštuk. Šchtož toho ma, nje-
móže hinač hačž druhim jeho pšchipowjedacž a pšchinjecz, hačž
druhym, wožebje wěrybratram w rošpróšchenju a nushy, jeho
šachowacž pomhacž. Předač špomni, kačž to njeje prawo, lud-
štvo štajicz pšchi tutym džžle wšche wěry, ale na wopač wěru
wšche ludštwa, a kačž to tuž Šserbja a Němžy w jenej myšli

hromadu štuffowacž móža Bohu k čžescži a wěrybratram k špo-
moženju. Nutrných žwjedženškich šemšcherjom pošohowuwa wo-
šadny duchowny, k. šarač Wjeršwa i pšchewodom pšchěželow, a
to wěščje i džžaknej a wježelej wutrobu.

Šwjedženškej kolečče, na kotrymajž žu wožadni šaštrujerjo
hodžimny dolho licžili, bžschtej na jenej štronje žwědčjenje šrud-
nych wobštejnoščow našchego čžaba, kotrež žo wožebje we wot-
hódnoščženju pjenjes šjewja, na drugej pač tež žwědčjenje ša
to, so šchěščženjo nješku pšchi tym měru měrneho čžaba šhubili
ša daru, wěnowane šnješowemu kralesřtwu. Šalicži žo wšcho
hromadže 1 457 434 362 hr. a k temu hiščeže 80 puntow rožki!
Tak wučžinja žwjedženški wopow na 1½ miliardy hriwonow.
Šsměny drje pražicz, so je to tukhwilu najwjetšcha žwjedžen-
ška kolečka i žyleho kraja w tutym čžabju wothódnoščženja.

Čžnicžkašche žo hižo, jako šemšcherjo, njes nimi 7 duchow-
nych, po drugej Božej šlužbje Boži dom wopušchžičhu, kotryž bž
žo nam, jako po němškim předowanju wšchě žwěžny šabwšfnychu,
w nowej rjanoščži šjewil. Na pšchězo pšchi tutym žwjedženju
pšchidatej wožebitej šhromadžimje we wožadneš sali žo wožadni
jara žuadnje wobdželichu. Tu je, šelkož wěm, w šerbsko-němškich
wožadach, hžžžž žo dawě Božej šlužbje džžeržitej, pšchězo tak bylo.
Tola tuta šhromadžimna ma žo wotdžeržecz a tuž njech žo w pšchi-
chodže tež našchi wožadni po tym šloža; šhonja tam nadrobni-
šchego k džžeka poboczneho towarštwa a do žyła k džžeka Gustav-
Udolfškeho towarštwa na jeho wšchelakich polach; tute žu nětko
po wójnje troščku druge hačž prjedy; na tym wina je tež njes
druhym wožebje ta nowa móžnačka „waluta“. —

To bžšche potajkim woprawdžimny žwjedžen! Tež tu wšchěm,
kotiž ša njón štuffowachu a džžekachu, wutrobny džžak, wožebje
žylej Šubčžanškej wožadze se wšchemi jeje štawani, a šažo pšchede-
wšchem wožadneš młodžimje a ješ wjedništwu, kotrež je pod na-
wjedowanjom k. Šobny-Čžornjowškeho tak žwěrnje a derje štuffo-
walo! Je žo i tym dobylo šwontowneho, materiellneho dobyčka
wjele, wjele pač tež teho šnutškomneho duchownho! Njech že tutón
pšchisporja k žohnowanju jich wjele!

Bjes Boha na žwěče.

W šlowaškej rěčži napižala Kristina Kowowa.

Pšchispomnjenje: Šo „Wotročžku“, kotryž je žo wjele čžitarjam
špodobal — a bž to tež šchwarny šhadla! — podawamny tu
našchim lubym Šserbam šlowašku idyllu: „Bes Boha na
šwete. Napižala Kristina Kowowa“ po šerbsku.
Šjedwělujemy, so budža našche lube čžitarčki kačž našchi lubi
čžitarjo, tuto powjedancžko se žiwjenja docžitawšchi, pšches-
jene, pražizny: „To je rjane a wutrobu hnujaze!“ Š hšche-
kožkom pošražujemy na tutym měštrje našchego šopječka
porjadnje w kóždym čžihle. Špižowacželka, kotrežž džžela
žu hižo do 10 rěčžow pšcheložene, žebí wěščje i tutej knižku
tež njes Šserbami, wožebje njes Šserbowškami, dalšchego
pšchisporjača a wjetšchje luboščje dobudže! Njech žo i tym
luboščž k džžekam a wudželkam našchich šlowjanškich ludow
kačž Šserbow šamnych i nowa šbudži a pošylni. **Redažija.**

I.

„Wny seže byli w tamnym čžabju bjes
šchryšta — a bjes Boha na žwěče. Nětk
pač seže wy w šchryštuku Jesužu, kiž něhdy
dalozny seže byli, bližny ščžimjeni pšches tu krej
šchryštukowu.“ Epheš. 2, 12, 13.

Anty stari ludžo nješpomnja tajkeje šymy, kačž kačž to bž w de-
žemburu 18., jako adventny wječžor nětkoši šašchomowšžy wó-

Zvrfej a stat.

Kaž je snate, bě saksa wyschnosć prezidentow sakškeho krajneho konsistorija se služby pušćezila po sakonju, kotrež službne lěta sastojućow wobmjeseje. Krajny konsistorium bo tutemu poruczenju njepodwoli, bo powolało na wošebite stejnjich, zo tuteju najwysšichuju sastojućow sakškeje zyrkwe; pschepoda wěz k rosriřanju statnemu hudej; presidentaj dyrbjeschtaj tač dołho swoje sastojućow jasstawacž. Pschecžawo tomu sakška wyschnosć sakroczi, kamo s jasawom hrožo. Tuž je konsistorium wobsamkło, so presidentaj swoje sastojućow sastožataj, — president L. D. dr. Böhme a krajny biskop L. D. Jhmels. — Wuřud wulko statneho huda bo woczafuje a potom bo wěz sřjaduje. Tu šhwilu jasstawataj wopušćezenej sastojućowje H. konsist. radžicželaj Seyler a Wirthgen.

Lajna parla.

Hlej, parli, w morju drēmazej,
Eso runa wutroba:
Kaž morjo nad nej schumitej
Tež radosć, sřudoba.

A njenańdže-li nórjak ju
We móřskej cziřchinje,
Dha husto parlu najrjeńschu
Bóh jeno snajesche.

J.

Lisćicžko.

Džech wczera psches jahrodu pod schtomami. Lisćicžko selene, žolte, brune, wšchelakobarbojte pschikrywasche semju, dalsche ilětowasche se schtomow k semi. Nasyrna! Sazo bo lisćicžko wjerčesche se schtoma, wjerčesche bo psches powětr a slecza mi na ruku. Tam wosta ředžo, kaž sřludne ptacžatko. „Scho chzesch to tu?“ tač bo jeho chzjo nochzjo wopraščach. Lisćicžko wosta něme. Tola to runje bě ni rěč a wotmohwa šhutna: Kaž se schtoma to lisćicžko pada, tač padnjesch tež ty kam se schtoma cžlowjeřtwa. A potom řy tež ty němy! Potom njemóžesć nicžo wjazy prajicž ani bliřšchemu ani lubemu ani Bohu řnješej. Tuž, tuž řraj, sčtož prajicž masch, hnydom, řjedy hacž je pscheposdže, řjedy hacž je nasyrna řa tebe po protyř Boha řnješa! Žalořtaje to, hdy by ty wjele prajicž měč a by dyrbjal woněmicž! —

S bliřa a ř dalosa.

Macžiza Eserska bě na řjedu, 3. winowza, swoje řobuřtatow šwolata k Michalskej řhromadžinje do Eserskeho doma. Jeho sala bě pschetworjena do wustajenzu wobrašow se Esersow, kotrež je řhotowil řlawny miřchr Ludwiř Ruba. Wumicžkž bě řam pschitomny a poda řhromadženym rosřařnjazu rospratu k wobrašam, hdyž bě pschodřhda, řnješ tachant Škala, řřadžowanu powital ř postrowjazym řlowami, ř nimi posřaju na tuczafne wobřejnosće a cžeže, kotrež pač njekmėdža řhromadnemu dželu řa Esersstwo řadžewacž. W dalschim pscheduwichku poda k. wysch. wucžer Wjerab něščto wo prastarej kulturje indoeuropiřkich ludow. Wo tutej řajimazej wězy njech kóždy drobniřcheho cžita w „Eserskich Nowinach“ w cžiřle 230 sčtwóřteho winowza. Nasyř řwěrnny a pilny řerbřki wóteřinz, ř. prof Ota Wiczas-Stollbergřki džiwasche ř džaknym řlowami na řtutř ř. Ludwiřa Ruby, kotryž je řa nař Esersow ř wulkej waznosću;

pschitomny bo jemu se řlawnym džakom pschidželichu. Na to řeřehowachu wšchelake drobnoće ř džela Macžizy Eserskeje řaž do žyla se řerbřkeho džela. Šhronicny na pschitřad, so je bo male towarřstwo řaložilo, kotrež chze w městach a na wřach ř malej wustajenzu wustupicž. Wo položenju Esersow, wořebje w Pruskej, dónđže to ř řhwilemi k wótrej rosřobnje; řadařche bo řwěrnische, pilnische, řplnische řtutřowanje řa Esersstwo, wořebje w Pruskej, hdyž je řrudnje řa Esersowstwo; džesche to tež pschecžawo řchulam, kotrež řerbřcžinu njewužo Esersstwo řchodža, a wořebje tež pschecžawo wyschnosćam w Pruskej pschedy wščem, kotrež niř jenož njedopjelnjeja pschidžewnosće pschecžawo nam Eserskam jako tajřim, ně, wjele bóle džesaja pschecžawo Eserskam. Bo 3¹/₂ hodyny dołhim jednanju, na kotrymž bo nnyřy wobdželichu, rosředže bo řřhadžowanu po wusřewanju narodnje hymny. So by tela ř tuteje řřhadžowanu řaž do žyla ř nascheje Macžizy Eserskeje nam pschischo w tutym dwóřyř řhutyřam a cžeřkim cžafu polěpschenje, pokřpljenje, řohnowanje! — —

Listowanje.

Řnjeřim duchownym w Pruskej: Š přenjej njedželu adwenta řapocžnje bo tež řa nasche „Řomhaj Bóh“ lěto nowych předowanjow. Kaž loni prošu tež lěřka řařo — a to tež řo pschecžu wořadnych ř Pruskej — řo byřesche řaž řařizy duchowni předowanja na wěřte njedžele na řo wřali a tute porjadnje pschezo tač řapóřlali, řo řu najposdžischo pschezo řjedu přjedy w cziřchcžerņi; řcželecželi redřtorej, dyrbjja pola njeho najposdžischo pónđželu přjedy byčž. Nimo toho pschewosnje kóždy sakřki duchowny něščto dalschich pschinoschrow. Tež k tutomu džel, dowolam řebi, Wař pscheprosřečž; pschedy wščem pač je wazne a miřne, řo bo do „Řomhaj Bóh“ ř wořadneho řuvjenja přewjeřeř a rosprawy podawaju. Tute pobrachowachu hacž dotal ř Pruskej nimale žyle — ř jenicžkim řhwalobnym wuwřacžom jenořo řararja — a je řařřich wořadow njebě řich tež hřesche dořečž! Tuž prošu, řo bychu bo ni řenotřlwe řamotřwenja abo řhromadne řamotřwenja pschipóřlata, řo byřhtej tač řařřka a pruska Łuřiza řwěru tež na tutym polu řhromadže dželakej Bohu k cžesći a Eserskam k řpomozenju!

Redaktor.

Mořřitř, Post Weisřenberg i. Šo.

Ř. we W. řa 21. njedželu po Šswjatej Trojizy (řermuschu!).

W. we W. řa 22. njedželu po Šswj. Trojizy (řreform. řwjedžen!).

Biblija — cžaf — cžlowjeř.

43. řyđeń, wot 21. hřeč do 27. oktobra.

21. jedny a dwazřta njedžela po Šswjatej Trojizy (řermuscha):
Mat. 21, 10—13 — 2. Řor. 11, 16—33 — řh. 278.
22. pónđžela: Šjem. Janř 21, 1—5 — 2. Řor. 12, 1—13 — řh. 240.
23. wutorř: 1. Řrař. 8, 22—34 — 2. Řor. 12, 14—21 — řh. 238.
24. řjedea: 1. Řrař. 8, 35—54 — 2. Řor. 13 — řh. 817.
25. řchtwóřřk: Łuř. 19, 1—10 — řař. 1, 1—15 — řh. 252.
26. pjařk: Řer. 17, 12—17 — řař. 1, 16—27 — řh. 734.
27. řobota: Řř. 84 — řař. 2, 1—12 — řh. 739.

Pschidžiplom njenje: Ša řchřtwóřřk, 18. oktobra, ma to řelacž: Pschidž. 9 — 2. Řor. 10, 1—8 — řh. 265.

Šamolnny redaktor: řarař Wyracž w Řokacžřach.

Cžisćečž Šmolerjeř kniřicžisćečžerņe a kniřarņe,
řap. družřtwa ř wobny. řulowanjom w Dudyřchinje.

Sy-li spěwat,
Pilnje džělať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měny
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš
Swérnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P

Sserbske njedzelske lopjeno.

W Budyschinje, 21. oktobra 1923.

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihiciziscežerńi a płaczi na měřaz 300 000 hr.

Kermuschny šwjedzeń.

Ja chcu do Twojeho doma hič na Tvoju wulku dobrotu a napschecziwo Tvojemu šwjatemu templu so modlic w Tvojej bojosći. (Psaln 5, 8. 9.)

Tón Šnjēs praji: „Na kotrymž mēlcze ja mojego njena wopomnjenje sczinju, chcu ja t tebi pschincz a cze požohnowacz.“ Wschudžom w lubym lužiskim kraju widziš mēstna, kotrež na Boha dopomnja, rjane Bože domy. Pschischo bu sažo tež ja nasche serbske wšy kermuschne šwjedzenje. Njeh kej mykla, so je dospč wjekeła, na tajkim dnju herzy pštacž kššecž, lubych hošči we domach witacz, najrjeńšche wostanje, do Božeho doma pschincz pod žohnowanje Božeje bliskosće. Šwjedzeńska gmejna tam šwjeczi. Tež gmejna šwérnych čitarjow nascheho kopjena „Pomhaj Bóh“ snaje Božu hnadu, pšes kotruž w naschich wořadach płaczi:

Naschu kermuschu šmēnty w Božim domje šwjeczič.

Boža dobrotu wola nař do Božeje bliskosće
So modlic w šwjatej bojosći,
So bychmy šhodžili na prawym puczu.

Dži do Božeje štwórbu, woschecb trowe wóczko na lubym Božim šlōnczku, wjekeł so šobu na žohnowanja polnym Božim deschczom, daj dobre šymjo do flina wulkeje maczerje semje i do wěrcjenjom na Božu pschezo notwu dobrotu, šhowaj rjane ži, kiž šu na polach, na lukach, w šahrodach šrostke, i džalnej wutrobu derje domoj — bliže pschindžesč šwojemu njebjesnemu Wótež, hdyž štwipišč t Božemu wóltarjei a wosnišesč i ruči troweho Šbóžnika njebjesne dary: wodawanje hřechow, žiwjenje a šbóžnosć.

Šladaj na šwój dom, na trowu šwójbu. Škóždy šteji na šwojim mēstnje, kóždy čini šwoje džělo. Bóh luby Šnjēs je tebi šwérnu towaršchu, šwérneho towaršcha t štronje štajit. Štrowe džěczi šu trowe wjekele. Nasch šwoje šbože w domach. Tola ja praju: šboža polnišcha je dupa w Božim domje, nad kotrež šu tebe džerželi, hdyž bē šam džěczič, t kotremuž pschincz nješesč šwoje džěczi, so bych psches Božu hnadu Bože džěczi byte.

Wšmi šebi na ranje abo na wječzor šhodžinku, hdyž we bibliji čitáš a t Bohu so modliš w trowej štwiczy. Bjes prašchenja čerpáš tu i wěrcneje študnje. A tola, trowa dušcha šdychuje, hdyž na šabat so šotuju w šwjatnižy šhromadženi kemscheryemi wot Boha šebi škuzicž dasch a šama prawu škuzbu Božu džeržič.

Čzi, kiž wjazy kemschi šhodžicž njemóža, pschezo sažo nam praja, šak šebi jich dušcha žada a šak jej so chze Šnjēsowych pschitwartow. Dajče šebi šamym prajicž: Wascha šakšlužba to njeje, so móžecze kóždy njedzeli do Božeho doma pschincz. Šaczuwajče: Boža dobrotu nař wola do Božeje bliskosće. Šakž čłowjek we wobliczu wěrcneho šabbata pytnje porst Boži, kiž šwa, so na pašledni pucz podacz a šchescžan wješkoly wóczakuje, so by do wěrcnych hětow Božich dospch, šak lubje rad pytamy Božu bliskosć w naschim Božim domje, do kotrehož nař kóždy njedzeli wola Boža dobrotu.

Nad durjemi, psches kotrež šastupišč, šteji: „Ššwjaty, šwjaty, šwjaty je tón Šnjēs Šebaoth“. W šwjatej bohobojosći pschindžesč psched jeho wobliczo. „Božo budž mi hnadny“. „Ššmil šo nad nami“, šak šlinczi w trowej wutrobje, šak šo pschit-hotujesč, Bože šlowo kššecž, džal a proštw pschincz temu, kotryž je i šnjēsom nad šwojimi wěrczymi.

Šdže fu wšchitke starošće w jeho bliffošći? Na Boha je czišnješ. Šdže je lubošć k serškim kublam? Niz mamon, ale Boha pytaš. Šdže fu ste žadanja cziłowješteje wutrobny? Wu-
frowobodzenych widzišch wuczobnikow Jesužownych. Šdže je klu-
doba, hdže khorošć, hdže kmjercz? Jesuž bu s knjesom tež nad
nimi.

Al šdžtož wón dženka hišćeže chze, hdž pšched nim stejich,
to je, twojej dušchi šdychowacž dacž w powětšje, kiž je czišny a
czerštwy. Womłodženy je kšchesczan pšches modlitwu w kšwatej
bohabojošći.

Tam, hdžez je twarški mišchtr wjelb wyžofo šezahnył a twoje
wócžto pšchezo wšchšche hlada, tam šbėhne šo dušcha wješele
k Bohu a s wozitwenjej dušchi wróczi šo kenscher domoj. Šak
lohlo šo nětlo stupa. Je hišak možno, hacž so nětlo kłodzi na
prawym pucžu? Trje inaje kždy pucž domoj, ale Boh njeje
pucž pšchemėnik. Pšchezo hišćeže leža kamjenje na tutym pucžu.
Ty je widzišch, dha šbėhaj twoju nohu, šo šo nještorežič.
Šchćežla dže pšches czeršnje. Nještub šo dololo wot runešo pucža,
hdž kolo wokoło džešch, šo by na prawym pucžu wostal.

Muž polny nahonjenja je ras prajik: Cziłowješojo fu
wšchitny kšromi. Šaj, tak wjele je wěrno, Boh je nam dal zyrkej
jako kij a sepjeru. Šraje, hdžez fu zyrkwi šahinycž dali, njemōža
prawje kžecž. Al cziłowješ, kiž nimr wjazny zyrkej jako kij ša šwój
žiwjenjebėh, bu šprōžny a padnje a leži bjes pomozny bjes
trošchta.

Džeržny šebi zyrkej w kraju, lubujnty šwoju zyrkej, staraj-
nty šo, šo može nam wostacž pomoz na pucžu k wēcžnemu žiwje-
nju. To budže žohnowanje bjes pšchěstacža a šbōžnošć wēcžnje.
Šamjen.

Kermusch.

Dženka je šo tutemu domej šbože dostalo. Lut. 19, 1—10.

Š l o š: Šak rjenje šwēczi sernicžla.

1. Šnjes Jesuž dženš tu nimo dže! — Zacheuž tole kšy-
šcheshche, kiž Jesuža nje' hidžil, — na figowz horje šalėše, — ma
wutrobine žadanje, — šo Jesuža by widžal. — Mašy, rady chžy-
sche widžecž, hdž šo bližicž Jesuž budže, Šbōžnik, Šnjes a mišchtr
wšchudže.

2. Na figowzu joh' wuhlada Šnjes Jesuž, jemu pšchirwola:
— Šoj polėš dele rucže, — mam dženka s tobu šobu hiž, —
we twojim domje s hošezom byčž, — šo dopjelš twoje pšcherže. —
Dženka dušcha najwšchšcheho — njebjelšeho mašch ty hošezja, —
šbožo wulke šo czi dosta!

3. Šak wulke tole šbožo je — hdžez Jesuž je na ho'podže,
— mēr, trošcht da wošchemwjazny. — Šak šbožowna je wutroba,
— kiž horjewojnje Jesuža, — ma s nim najwjetšch: šchazy!
— Šnadu radu je wšcho cžėžna, — dušcha tyšchna ma, kiž prošty,
— Jesuža w wutrobi nošy.

4. Zacheuž tole šbožo ma, — we jeho domi pšchewra, ta
bōjšla wēcžna lubošć — jem' cžini wulke wješele, — šom' žohno-
wanje pšchitnje — a špokoji jeh' žadoscž. — Bože šbože dostawa-
nty — wuzitwannty s jeh' hnady, — šotruž dawa nam tak rady.

5. Šdžez Jesuž njeje we domi, — tam šrudni šteji je wšchėmi,
— tam maja šleho ducha — Šdžy nochzesch mēcž ty šewka, —
dha nimašch žanoh' Šbōžnika — to wopomni, kšud: dušcha! —
Š štemu wšchemu po'šchena, — wotšalena je wot Bohy, — šu-
čjena je dušcha wboha.

Dženš Jesuž našch tu nimo dže — a žyle mile šakapnje —
wo durje wutrobine; — o wotewr jemu dženš twój dom, —
wšmi šeho horje s wješelom, — tak mašch to jene nufne!

— Šladaj, kšwataj, šo mašch teho — Najwšchšcheho Pomoznika,
— Šbōžnika a Wumoznika!

7. Šak wulki tōnle Šbōžnik je! — Wón hrėšchnikow šdžje
lubuje! — Šim dawa šwoju hnadu! — Šchtož s nim we šwajšku
wostanje, — tam wēcžnu šbōžnošć dostanje, — je šwobodny wot
padu. — Šlejcze! prajcze: Džeczi Bože — maja šbože šno tu
w cžaknu, — tam s nim džeja k Jeho kšwaku!

8. Zacheuž dawno wumrjel je, — paš tola žitny wostanje,
— šaž dolho šlowo Bože — šo w šwēcže budže předowacž, —
šo na njoh' budže špominacž, — na jeho doma šbože. — Domny,
šwōjby, žohnowane, — wulchowane pšched šlym budža, — hdž
fu jena hėta Boža!

9. We šwojich rowach dawno špja, — wot dželka, próžy,
bėdženja, — w nich czišche wotpocžuja, — kiž Bože domny šwarilš,
— nam zyrkej šawostajili — midu rjanu dostacž budža! — Džal
jim wšchitkim hacž do rowa, — budž jim s nowa ša jich šwėru!
— Šrōmuj wēcžny Boh jich wėru!

10. Wšchėm dobrym, šprawnym wutrobam, — cžin dobrotu
ty šnježe šam, — šy žōrlo wšcheho šboža! — Šiž k tebi horje
hladaja, — we nufy k tebi wofaja, — budž s tymi šmilnošć
Boža. — Wōtze, twoje, tebi lube — džeczi šhude s twojej šwja-
tej — wēcžnej hnadu wobohaczej.

11. Do domu šbožo dawa šnjes, — wón šwojich wjedže do
njebjesh! — Š šajka je to radošć! — Šdžy šeho ty chzesch horje-
wšacž — chze pola tebje pšchewwacž, — chze dacž czi šboža nadoscž
— Dženka, dženka šnjes dže k tebi, — bliže k šebi chze cze
šezahnyčž, — s nim jenož mōž k njebjem cžahnyčž.

12. Tež še mni, Šnježe Jesu, pšchiridž, — šoj, luby mōj, šoj,
nimo njeidž, — šoj, budž a wostan pšchi mni. — Tež ja chzu
šebje rady mēcž, — šo na wutrobje twojej šhrēcž, — cžin šmil-
nošć wulku na mni, — tež ja, tež ja, tež ja šnježe, — chzu mēcž
šebje, hnadu twoju, — šbōžnu cžin Ty dušchu moju.

13. Dom kšchesczijanski wješel šo, — kiž Šbōžnika ma šwo-
jeho! — Tam luboh' maja šeho! — Tam bydli mēr a jednota!
— Tam špėwaja a džekaja! — Tam njeje ducha šleho. — Mōj
dom twój dom hėta Boža, — hdžez šo šboža, kiž šo modlo, —
cžaknoh', wēcžnoh' wješ'licž mōža. J. W.

Zyrkej a štat.

Pšchezo horje to s nufu po žlym kraju a ludu. Cžim wjetšcha
tuta nufa, cžim wjetšcha roškora w ludu. To je njenaturške, nje-
štrowe; to je dopokas, šo je našch lud kšory. Al dokelž to tak, je nufa
pšchezo wjetšcha a wjetšcha. Je to tež w zyrkwi tak? By to do-
pokas byl, šo je tež tu wšchelaka khorošć?! Nė, nufa a štyš' njech
wjedže jenotliwych wozadntych a wozadny do kruteho žylka, a
tutōn žylk, wupruhowanwšchi šakozł, šakorjenjej šo hlubšcho a
hlubšcho do šwojeho šakozł! Tutōn paš ničžo druge šhiba Jesuž
šhryštufš šam, ta wėra do šesom šhryšta! Šak pšchėtrajmy
nufu, štyš', pšchewrōt, roškypnjenje, a s nami tōn lud, kiž šo
šobu šakozł na tutōn šakozł! W šajšimle šmškle šwjecžimny kermu-
sch! Budže to žohnowannty kermuschnty šwjedžen ša wozadu
a dom a ša žly lud!

Bjes Boha na šwēcze.

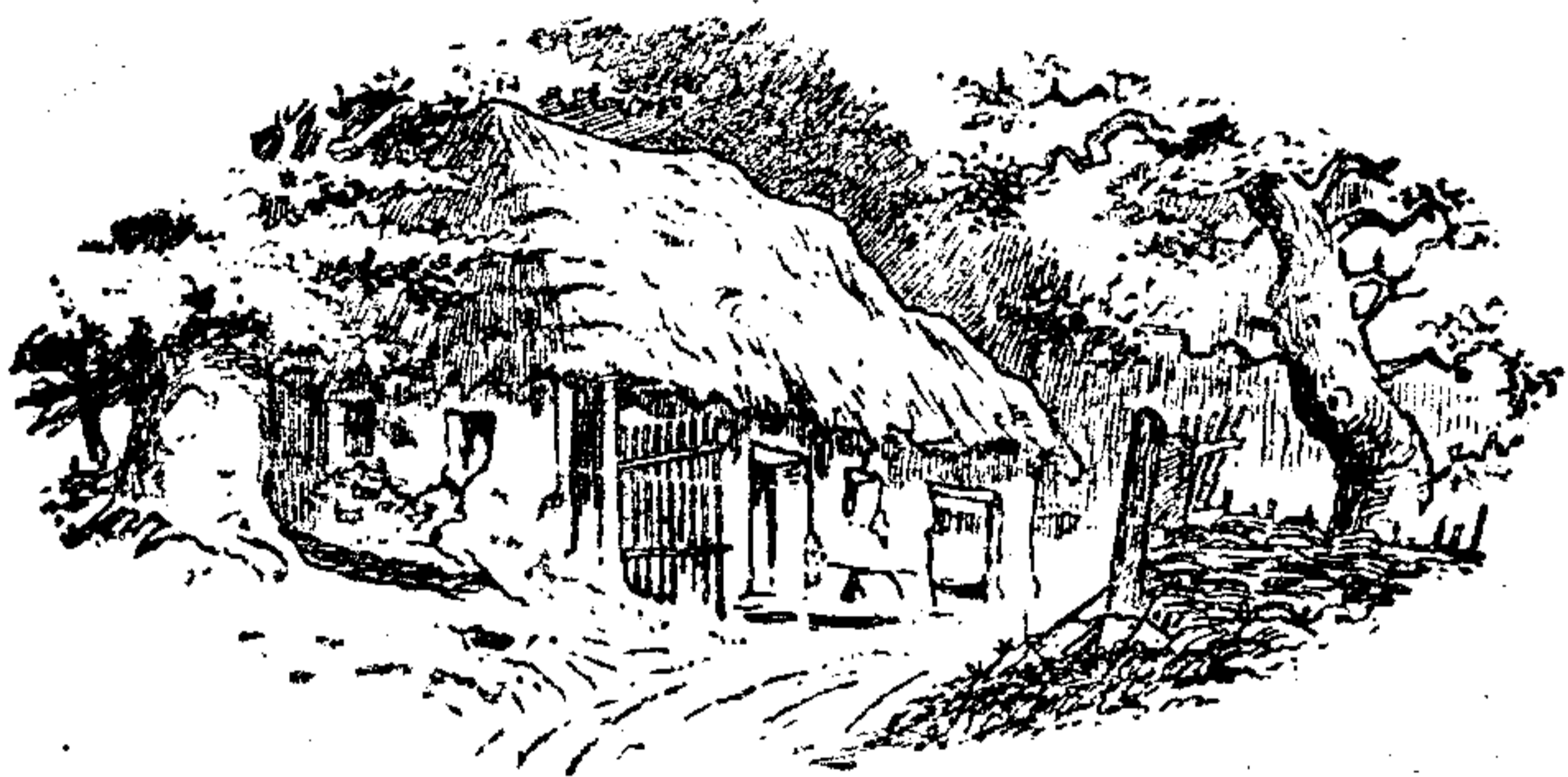
(1. Šokracžowanje.)

Šundajch, Dwdrejowy šary poš, njecžeshche se šchėrofej kšy-
matej wopušču prošchnty pucž, nastajeshche wuščhi, mišchtrėshche se
wōcžlomaj a cžakashche, pšchėstupujšy s jeneje nobi na druhu, nje-
šchėrpliwje na přenje šaprašnjenje šchuda — a potom džeshche to

wješele k horam. Tak dere jastarasche Martinko s Bundaschom
šlot, so je jeho wješ jako bě Ondrej sa leto wumrěł, sa hwojeho

pastyrja wuwolila. Eslibili su, so jemu placza: dwoje swjerschne
a troje spodne wobleczenje, czrije a pódusche. Sastaracz jeho dyr-
bjesche i hosposu, taz stareho Ondreja, kóždy džen druha.

Sade wju pschi pohrjebnischežu stejesche khezka, kotruz bě ras
stary nježenjenz wby sarostajil. Bolojza bě hižo spadała, jstwicžka
a kuchina hiščeje stejeschtej pschirntej i tšechu, kotraž so na blisku
staku slěhowasche. Tuta hětkka bě staremu Ondrejej 16 lět sa
bydlenje šlužil, a nětko dyrbjesche Martinko w njej pschebhwacz.
Stary Ondrej bě małe wofnjeschka se šlomu satywał, a tate bėchu
wostate, — w lēcze, so njebh šlónčžo nuts hwočžilo, w šymje, so
njbh wětšil nuts hwošdal. Šhto tež by Ondrejej hwoškto chyzlo!
W šymje njebh wodnjo domach byl, by po khezkach kłodžil wot
šupoda k šupodej. A w lēcze špróznj domoj pschischedschi špasche.
Ach, njewēm wam ani powjedacz, tak to Martinkej bě, jako přeni
ras do khezki stupi a šebi pomyšli, so dyrbi tu nětko pscheb-
wacz. Ščženy bėchu wotštorane, šaturjene, šama pawčžina! Na
šemi šmjecze, šloma, próch wot wjele lět! Ščžnišcha bě to pan
wješnanoštowa hródž!

Položil je Martinko ruzh na hłowu a tak tam šhwilu šak;
potom je so šhdnył na proh a — plakał. Přeni ras w žirjenju
je šaczul, so niłoho nima, so je wopuščženy, runje jako ta khezka.
— Jako tak placze, šajščežebaze nad nim placzatko. Šoblada
horje: pod tšechu tam to kastoječe hnešdo. Šschilečžate bėchu ka-
štoječki i daloka a čžičžachu hwoj domečk, so bychu w nim psches
lēcžo mohle bydlíč, hacž šažo polecža daloko — daloko.

Šacžerwjenil je so Martinko. „Tež ja njekněm talle nje-
rodny wostajicz hwoj domečk!“ džesche pschi šebi. A so nje-
šomdži. Najprjedy šwuczaha šlomu i wofnow, namakawšchi stare
šhoščežo, wumjeczje wofna, kóžde wofno mješesche jenož hiščeže jenu
jenicžku šchleňžu, wšče druge bėchu rosbite. Šotom šujecze
pawčžiny se ščženaw a rjadow, šaduhh so pschi tym škoro se
próchom. — Škóždy džen je, pschischedschi i pola, nowy šul tak
wuczšičžil. Šacžini hlinu, tak bě to njebočžicžku wješnanoštowu
widžal, tež žoktu hlinu pschinjebh, wšchał derje wjedžesche, hđže to
po nju hič. Šotom šacžini džery na ščženach a na šemi. To
wuhlada nimo dužh dótowa žona, pošmwěntny so a poškwali

jeho, so je tak čžisty — a džesche dale. Ale jako bě so Martinko
na druhi džen i pola wrocžil, je nadeschol jstwicžku a kuchinku
se žoltej hlinu wumafanu, i čžornym a módrnym pokrjepjenu,
šemju čžistu wumafanu a i pššlom pošhpanu. Šajka to cadoseč!
Šhudušchinka njewjedžesche, hacž by so šmjat abo hacž by plakał.

Šoškwaliła je so dótowarjowa teho psched žonu pólno štraž-
nika. To je so žonam šalubiko. Šsu wumafali a wobelili žhu
khezku šwonka. A mužojo nochžychu na šad wostacz, wuprje-
džichu tšechu. Wješ da nowe wofna šašadžicž, kóžde sa 60 kraj-
zarjow. Dótka, kotruz móžesche, hđž runje njepijesche, wšče-
šakore i drjewa wudžekacz, porjedži stare blido, šawku a hiščeže
šarsche ložo. Wješnjanosťa da do njeho nowy wolep.

„Nó, Martinko, to móžesč so nětko ženicz!“ šu mužojo
prajili.

III.

Tola po wščem bě Martinko, hacž runje mješesche domi šaž
i paradisa, a so štarasche, so by tež tajki wostat, najradšcho we
horach. Ach, tam pał je tež bylo pětnje!

Ššhdnył by so hólž tam na ščeru štaku a by i njeje — tak
šral do kraštwawa. — šhladowal na hwoje šadko a jo wodžil psches
šwój hólž.

A šewizy postupowachu wjšche a wjšche po nahlych hewach
lėžh, jėdlowe, bušowe a dubowe. Šdy by wětr wot tam duwał, by
pschinoschował pschezo šlódku jėdlowu wón, bylo-li pał čžichu,
bychu to lėžh hrake tak muška. Šchtony šchumjachu, halsy
šchufotachu, šiščičžka šyncžachu. Našymu pał, hđž by šišče pa-
dako, by to bylo, jako bychu jėdla jemu špewate pohrjebny šč-
lusch.

Šod štaku ležesche paštwawa tak tajki wulki šrudh šeleneje židy,
wuschity i šwětkami a wokoło njeho wjšesche so mala řeczka tak
šlėborny paš.

A prawizy bě to šažo holina. Š ščššow tam to nalėto něšotre
ščžejachu, druge so šelenjachu, k tomu tam w lēcžu a w našymje
je šeleneho štwachu čžertowe wšchntje a brušnižy. Martinko šna-
jesche wšče te rostliny, te dobre a te šchłodne. Stary Ondrej bě
jeho w tym rostwoczil.

Šdyž by potom lube šlónčžo po horach hwočžilo, by so hól-
čžez něšotry ras po hwočže roshlawowal. Šajka to krašnosčž!
Ššlónčžne pruhi bychu so wupšchěštrėwate tak šwětkka ruka.

Šdyž so šadko i mērom pašesche, by Martinko n šchelate se
prutow pletk. Šapoczal je najprjedy i metlemi abo šočžemi,
potom šhotowi šorb ša šury, po řeczim pschiprawi šlėtku ša wa-
rožki. Škóždy džen pschinjebh něšcho šobu domoj. Šlacžka je
jemu kóžda bušowka, šelkož je chžhla. Tola pschezo móžesche šebi
něšcho nalutowacz. „Njewēm“, tak by šebi prajil, „ša čžo mi to
móže hiščeže k ššpschemu byč, hđž dyrbju so tola šam ša šobje
štaracz!“

Tak něšotry ras rošmššlowasche šebi tak plecžo: „Šacž drje
je to wšcho tak tu hižo wšchezo bylo? A hđž nř. šchto je to wotam

wšcho tak sežiniš. Šhto rozkafuje blonzu, so rano jhadža a wječor so šhova. Šnadž „Böh“, na kotrehož wjebrjanosta pčezgo spominasche, hdyž selesche? Tón, wo kotrymž bychu žony, by-li šhto wumrěł, prajite: „Dobry je Böh Šnjes, so je jeho? hebi wšak!“ Hdyž je tutón „Böh“? A hdyž bjerje tych ludži? Je wón tam tež moju mamiczku wšak? Hdyž je „Wón“ to wšakito, šhtož widžu, cžiniš, dyrbi jara mudry a dobry bycz.“

(Pofracžowanje.)

Š bliska a š daloka.

We Wjelecjinje njeje šo, š woprědka tam postajeny Gustav Adolfovny šwjedžeń šwjeczik, kaž naspomniacymy, je šo wotštoržik, drje na pčezgo. —

— Šserbska přebatška konferenca bě šo ičtwórtk 11. oktobra dopoldnja w Šserbskim Domje š hwojej Michalske šhromadžijnje sešcha, kotraž šo, po połodniškej pšestawzy, halle wječor wołoko ¼6 hodž. škonči. Na wobšěrne džělo bě šo jich jenož wjetšchi džěl šerbškich duchownych — mjes nim: tež š. stud. theol. Riota — šhromadžik, tych tamnych drje tola jenož njepšchihódne wjedro donach šadžerža. — Po sawodne modlitwje pšchedžydy, š. fararja Domašchi, jednachmy wo jenotliwych mjenšich dypkach, kaž wo hromadženju š pomozh ša šnucškonne mižionstwo a wo stejniščežu še „Šhutyym biblijušpšchepytowarjam“. Šnucškonne mižionstwo — a š nim cži najbóle potriebni w našchim ludu — je we wulkej mysli! Tu dyrbimy pomhacž! Wobšamkny šo, šo bychu tutu šěrku diafonižy po našchich wožadach hromadžile. — Praschenje, kaž do šhromadneho džěla š duchownymi w Pruskej pšchindžemy, žadasche hebi dlěžichho rospominanja, donič šo ša wěšte pucže njerosžudžimy, kaž wašebje šhromadne šhadžowanje š pruskimi duchownymi. Naspomni šo pšchi tym tež, šo maja duchowni tež šobu w šerbškich towarštwach škufowacž, wobžaruje šo, šo tež tu a tam šerbške towarštwu na žyle nješerbške wachnje pšchindu, šo w cžahu Badžich šlužbow šhadžowacž a to a tamne wotměwacž. Je drje jenož trjeba, šo šo tole mjes Šserbami wupraji. — Dale šhoničmy něšto wo šjedže ewangelškich šlowjanškich žyrliwow wo Prash a pšchijimachmy š džakom powjesče wo wulzy rjaných darach, š kotrymiž tuczi šlowjanžy ewangelšy wěrybratija podpjeraja našche nabožne šerbške žiwjenje; našchej nabožnej šopjerizy stej nadobneje podpjeru, kotrež paš tež jara podtrjebaschej, dostalej, kaž tež našchi študowazy, kotrychž podpjeracž je nětkole pšchede wšchem nadawš žyleho šerbškeho luda, hdyž tola študowacž drachoty dla tak cžežlo a ša tak někotreho njemožno, hdyž tola nam Šserbam nětkole hižo pobrachuje na šerbškich wučerjadach a duchownych. Njech hebi kždny š dobom tež pšchecžita, šhtož jandžemu njedželu „Šserbske Nowiny“ w šwojim 238. cžihle pižachu. Tehodla šlušcha ewangelškim wěrybratram še šlowjanškich ludow šrutrobny a horzy džak ša tutu a druhu podpjeru; tutón budž jim tež tu šjatnje wuprajeny! Š dobom šhoničmy, šo šu tuczi pšchecž hwojeho biskapa na šakšeho krajneho biskopa Šhmelsa ša ewangelškich duchownych w Šakškej wulku šummu pižes požkali, šo by šo hospodaška nusa tutych pomjenšchila. Š tutych tež wěšče bórny šerbšy duchowni něšto dostanu! Našchej nabožnej šopjerizy mamy tež my podpjeracž a dale a bóle roššchěrjecž cžim wjetšcha je nusa w kraju a ludu, pšchetož přjedy hacž našch lu tu šnucškonnu nusu njepšchewinje, tu nusu šwědomija a dulacž a ducha, přjedy šo jemu tež njeporadži, pšcheminčez šwonškonnu nusu dospolnje. Tehodla reka: roššchěrjecž nabožnej pižmie, a dale tež Šserbowštwu dla! Tuž duchowni, wučerjo, Šserbo

do žyla, cžimny to šwoje! — Dalšcheje pomozh dostachmy wot ewangelškich Šslowjanow tež ša nabožne rošwucžowanje našchich džěci, wošebje ša džěczaje Bože šlužby, šhtož š wutrobny džakom pšchijimamy. — Po połodniškej pšchestawzy šhromadžichmy šo š nowa, a to wošebje š džělu ša šerbške špěwarške. Tu rošprawjesche wošebje š. farar Urban, kotryž nam tež hiščeže we našchim šopjenku na pšchikadach pokazje, kaž hebi to wo nowych špěwarškich myšli. Po drobnišchim rošprajenju šo wošebitym wotdželam konferenzy kaž jenotliwym nawda, hacž š šapocžatkej dezembra přenje 300 šěrliwych dokladnje pšchecželacž. Dalšcheho š tomu šo tu wšjewi. Dorěczawšchi šo wo tym a tamnym hiščeže, rošendžechmy šo halle, hdyž bě cžnicžka.

— Do Bulež bě njedželu, 14. winowza, wječor šjednocžena mlodžina Šofacžičanskeje wožady še šwojim šararjom pšchischla, šo by hebi tam wot Bulečanskeho šararja a Bulečanskeje mlodžiny něšto pšchicžicž a pokazacž dala a tak hebi š nini šobu wječor wuhotowala š šabawje drje tež — tola niz š šwětnej šerjekazej a njeczajnej, — runje tak paš š šnawarjenju a š rošwucženju. Špokojeni a džakni šu šo wrócžili, wohladawšchi Šstriju, pokazanu wot š. šararja Šjertny, šruššchawšchi „Radoseč“ radosečiwje špěwajo pod nawjedowanjom š. wučerja Šerka, š njej tež něšto šobu špěwawšchi a š džakej tež něšto pšchicžiwšchi. — Młodžina, na tebje cžala cžežke wojowanje a šedženje, twój paš je tež tón špšchi pšchichod, kotryž Böh Šnjes cžył dacž hnadnje. Tuž cžin, šo šu hotowa ša to jene a hódne teho drugeho, ty mlodžina našcheho luda!

— Porjedženka. Našchi lubi cžitarjo a našche lube cžitaršci drje šu pyšli, šo bě tydženja 3. wobras wopacžny, pšchetož tuón mlody knjes w twjerdym šlobuku a pšchnej drascže a knihmi w rukomaj a š pšchedeschcznikom, to njemóže tola šary pastor Ondrej bycz. Tuž šamohčeže to.

Šistowanje.

— Ewangelškim šlowjanškim pšchecželam we wutroju wutrobny šerbški džak ša šostrowy a wšchu podpjeru ša našche šopjenko a to š wješeleje a džakneje wutrobny. Nadžijamy šo, šo cžežli a šrudny cžah pšchetrajemny a našche šopjenko šdžeržimy, šo by runje nětkole a potom dale šlužiko Bohu a jeho kraleštwje tu mjes našchim ludom a tak našchemu ludej a jenotliwemu š žobnowanju! Tak: Šomhaj Böh! Wam a nam!

Redakcija a wudawatnja.

— W. we W. ša 22. njedželu po šwoj. Šr. (Šreformaziški šwjedžeń). — R. we W. ša 23. njedž. po šwoj. Šr.

Biblija — cžah — cžlowjel.

44. tydžeń, wot 28. oktobra hacž do 3. novembra.

28. dwajadwazeta njedžela po šwoj. Šr.: Šap. šl. 24, 24—27. — šh. 220. — Šak. 2, 13—26.
29. pódžela: Šl. 80. — šh. 769. — Šak. 3, 1—12.
30. wutora: Šan. 2, 13—17. — šh. 764. — Šak. 3, 13—18.
31. reformaziški šwjedžeń: Rom. 3, 23—28. — šh. 231. — Šak. 4, 1—10.
1. šhtwórtk: Šal. 5, 1—15. — šh. 765. — Šak. 4, 11—17.
2. pjatk: Šl. 46. — šh. 768. — Šak. 5, 1—11.
3. šobota: Šebr. 13, 4—9. — šh. 767. — Šak. 5, 12—20.

Šamolnity redaktor: šarar Šyrgacž w Šofacžjach.

Šiščecž Šmolerjež knižicžičczetnje a knižatnje, šu. druzhno š wobmj. wšewanjom w Šudžichinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłał
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će.

Šerbiske njedželiske lopjeno.

W Budyschinje, 28. oktobra 1923.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihiczišczerńi a płaczi na měřaz 300 000 hr.

Reformaziski šwjedženj.

Šdnž dženša na dnju, na kotrymž je Luther w lěće 1517 šwoje thesy we Wittenbergu wosjewił a je s tym ewangelsku zyrkej satožil, wróćo hladamy na čaš jeje wobstacza psches wjazny hacž 400 lět, dha wěmny, so je to był čaš wjele wojowanja; pschetož pschego je było wjele tych pscheczelow a wulka je była jich móž. Móžemy pak tež prajicž, so šu runje čašny wojowanja ša ewangelsku zyrkej byle čašny bohateho žohnowanja a runje w tajkich čašach je najmóžnišcho do přěbka šchlo. Dha je šo šjewilo, na tajki dobrny a wěšty satožil běšche ewangelska zyrkej natwarjena, hdnž šo satožesche na ewangelijon wot Šhrystuša. Wono je wschał pschego tak, so mozy rostu we wojowanju, a šchtom, kiž steji na wichorojtej horje, šaryje šwoje šorjenje wjele šruczišcho do šemje, a steji tam wjele wěšczišcho, hacž hdn by štał ša čžichim, šchitowanj pschede wschěm wichorom. — Šlascha ewangelska zyrkej ma nětko tež pschětracž tajki čaš wojowanja a pschescžěhanja a njepscheczelstwa. Njepscheczeljo Šhrystuškoweje zyrkwoje měnja, so je nětko jich čaš pschischoł, so bychu po jich woli ju šmjertnje trjehili. A šo tajke prózowanje ma šwoje ške šcžěhwki, to je hižom špóšnacž. Na wjele šnamjenjach špóšnajemy, so je ša zyrkej šašo pschischoł čaš wojowanja. Ale runje reformaziski šwjedženj čže naž wěštych čžinicž, so šo teho bojecž njetrjebamy a njedyrbimy, tutón šwjedženj čže naž prawje šašo pošylnicž. W tajkej myšli čžemy tutón dženj šwjeczič a prajicž: Šesuf Šhrystuš a wón šam jenicžki!

1. Špřytowacž, Šion špřytowacž ty čžył ducha, kiž na boki šhodži. —

2. Wudžerž tu, Šion, wudžerž šwěrnoscž tu.

Wěmny, šajki štrach hrosy Šhrystuškoweje zyrkwi a jeho wucžbje w našchim čžaku. Wopak by bylo, hdn bychmy čžyli woczi šamknyč psched tajkim štrachom. Wola, zyrkej šanicžicž, tu wěšcže je, a šchto by šwětej lubšcho bylo, hacž šo mohla šo wěrije wutorhacž s wutrobom čžlowjekow. A tola šodži šo tutemu štrachej napschecžiwu šupicž, pschetož tuto njepschecželstwo wustupuje žule šjawnje. Wono přje Šoha a njeha pschidacž, šo je čžlowjek po šwojim duchownym štejšcžezu žiwa duscha, šotraž je potrebna wumóženja. Tajke njepschecželstwo pošnacž njeye čžezko, a hdnž je wěrijaze žiwe šchescžijanštwo, tam je tež bórny pucž namakany, šak ma šo tu wojowacž s wěštym wuhladom na dohncže. Štracšnische je druhe njepschecželstwo pschecžiwu naškej ewangelskej zyrkwi. Wěmny, šo Šomška zyrkej ničžo njepřytane njewostaji, šak mohli šo ewangelsžy šašo wobroczič ke katholickej wěrije. Šchtož wě šnamjenja čžaka prawje rošymicž, šon tež wě a widži, šo je katholicka zyrkej derje rošymika, pschi wschěm njeměrije našchich čžakow šwoje štejšcžezu pošylnicž. — Šnajwetšchi štrach pak nam hrosy še štrony šektow, šotrež wjedža, šebi napohlad dacž, šak bychu šřjedža nutšlach štale w šchescžijanštwe a wjedu tola šwojich pschiwikowarjow přjecž wot šřjedžicžca šchescžijanštwa, wot Šesufa Šhrystuša, kiž čže naž šřschnikow šbóžnych čžinicž! Wono je šodžny ras šak bylo, šo w tajkich čžakach, šak je nětko mamny. hdnž šu wuhlady njeměrne dla politiškich a šospodarškich wobcžeznosčow, hdnž šytaju čžlowjekowo šwišl mjes čžaknyimi podobłami a mjes Šožim wudženjom, šo w tajkich čžakach šelty wšebje žiwe wustupuja. Šu šeka ša ewangelska zyrkej, niž jim wobaracž, ale šwěru

pruhowacz po Božim słowje, po ewangeliju hladacz, tak jich wučzba steji k wěrnosći, tu rěka: Spytacz, Zion, spytowacz ty chyzł ducha, kiž na boki khodži. Reformazijski kwjedzei praji nam zyle rasnje: To słowo dyrba wostajicz. Tuto słowo Bože je a wostanje sa naž mēra, po kotrejž mamy namafacz słwoje stejischczo k Bohu. To je wschal wulki dobyt reformazije, so mamy psches nju bibliju, a hdyž je tebi wo to činicž, so by byl prawy ewangeliski kšesćijan, dha dyrbišch twoju bibliju snacz wufnyč a dyrbišch w njej žiwu byč. Hagle hdyž Bože słowo prawje snajesch; budže tebi možno, rošbudžicz na kotrym boku je prawa wučzba. Duž njech reformazijski kwjedzei naž napomina, so bychmy so wobhonili w kwjatyh pišnje. A to hnydom. So by hižo dženka tu sapočal, so by ty kóždy džen kwój postajeny čaž mēt, rano abo w čichej wječornej hodžinje, so by čital w swojej bibliji. Čitaj tak, so biblija k tebi rěči, so by tež ty šhonit wěrnosć Jesukoweho słowa: pschetož wam so sba, so macze wěčne žiwjenje w nim. A bóršy budžesch rošymicz: spytowacz ducha, kiž na boki khodži, a wschudzom budžesch namafacz, so to je kwjate pišmo, kotrež wo Jesušu Khrystušu kwědzi. A by pónač, tak nichtón tebi njemůže pomhacz we twójim hrěšnym hubjenstwie, hdyž twója wutroba woła po hnadnym Bošy, dha klincži tež tebi i bohastwa kwjateho pišma: Šadny drugi grunt nichtó njemůže sačozicz, kšiba tón, kiž je sačozeny, kotryž je Jesuš Khrystuš.

A tola, i tym hišchče njeje činjene, so wě, so je Jesuš Khrystuš prawy sačozel, ale hagle potom smēje tute pónacze bohata žohnowanu wažnosć ja tebe, hdyž by činil tuteho Jesuša sa twoje wobšedženstwo, hdyž wučžini tutón Jesuš wschitko w twójim žiwjenju, hdyž so na nim natwarisch i twójimi myšlemi, i twójimi słowami, i twójim skutkom. So by so njedał wot njeho dželicž psches ničzo, šchtož chze štipicz šriedža mjes tebe a mjes njeho, so pschi nim wostanesch, so stejisch i nim šjednoceny w prawej wěrje. Hdyž ras wjazy njecžinisch jeho skutkowanje we twójim žiwjenju, dha to wěšče na nim njeleži, ale jenož na tebi, dokelž nješy jemu kwěrnny wostał. To je, kaž pola tamneho muža, kiž stejische w bliskosći khachlow a so wohrijewasche. To so dobre khachle, tak so tola rjenje čzople, prajesche wón. Šo khwili štupi k wofnej na druhim boku jstwy, a dha bu jemu šyma a wón prajesche: khachle nješy wjazy prawje čzople. Ale čzi drusy jemu wotmolwichu: Khachle so hišchče runje tak čzople, kaž prjedy; jenož ty so so pschedaloko wot nich šdalil. Tak rjeknje někotry: Khrystuš je mje wopušchčzil. Ale wón dyrbjal wjele bóle prajicz: Ja šym Khrystuša wopušchčzil. —

Čžehodla dyrbišy Jesušej kwěrnny wostacz? So by wón pschi naž wostał, pschetož trjebamy jeho, dokelž šmy bjes jeho lubosče šhubjeni. A wón naž wschitkich lubuje, a to wulke je, so wón tež hrěšnika lubuje. Šmy hižo pokasali na to, so stejimy we wotročkownstwie hrěcha. Tu so sapočnje skutkowanje Jesuša. Wón klapa do durjow twojeje wutroby, wón chze k tebi nuts čzahnyč, a je kwójim šhutnym słowom chze wón tebe wabicž, so by twoje hrěšne waschnje pónač, kotrež napschecžimo steji jeho kwjatemu waschnju, a to chze wón dočonzecz, so by tebi žel bylo twójich hrěchow. A potom chze tebi pomhacz, něšto nowe pldžicz we twojej wutrobje, jene wjekele žiwjenje, kotrež je jenož tam možno, hdyž je wón hrěchi prjecž wjač. A wón tebe potom pschezo dale wjedže po puczju, kiž wjedže k šbóžnosći. Tak mytuje Khrystuš naschu kwěru, kotruž jemu džeržimy. A to, šchtož wón pschicžuje, šchtož wón nam dawa, powyščuje so wšoko wschische wscheho sachodneho, to wostanje wěčnje. Tehodla njech reformazijski kwjedzei naž hotownych čžini, so bychmy wutrajni byli w kwěrnosći k Jesušej Khrystušej, haj wudžerž tu, Zion, wudžerž kwěrnosć tu. Šamjei.

1. Kor. 4, 11—16:

Zyrtwinski postup, abo Wschědna reformazija.

Słób: Nětk wjekeleže so, kšesćenjo! zc.

Dom duchowny je wošada psches słowo sačozena a tpeče mčódne dostama we Anjesu wobnowjeden; wón jiny sačowat je, ju i borja wscheho wumozje, hdyž pschidže dočonjenje.

Sej wučžerow šam pschicža Anjes, so ju rošwucžuja se šbóžnym štowom žiwjenja a možuje pošlnuju; profetow, japoschitow dal a pasturjow je pomohal do služby zyrtwineje.

So natwarjko čželo so bu štajnje Khrystušowe a plody Ducha šlicžako tak wschědnje i Boha nowe, — to Boža kwjata wola je, to kwjaty Duch tei škutkuje psches ewangelij Boži.

Chze k wěrje domjesč jenakej a šenacžu naž tudy, so po škej leščzi čžertowej nam nješesčodža bludž; muž dočonjany dyrbišy byč, kšič wobnowjeni šmy po waschnju Khrystušowym.

So bychmy džeczi njebyli, kiž lohko došč so bludža, a šakšepicz so njedali, hdyž škupi Boha šudža, — njech wot wětra so kóždeho nam šlabnym špochi šchłódneho, we wěrje nješobšamy!

Šak kwěrnny budžmy w lubosći a pēnje pschibowajmy we Khrystušu a wobšajni so pschezo pokasujmy, kiž šlawy jeho čžela šmy, dož jónu šbóžnje došpěmy do dospołnosče jeho!

To dželo reformazijske budž sa naž wschědnje nowe a powołanje witane byč šlawy Khrystušowe! — Tak i Boha wobnowjamy so do šnamjenja džě Božeho a k pschekražnjenju džemy.

M. U.

Lutherowe słowa sa nasch čžab.

Runje psched 400 lětami pišasche Luther, na kotrehož škut dženka wošebje špominamy, ewangeliskej wošadže w Ščřnifu a i tym do žyła wschěm wošadam něšto wo wošadnych Božich službach. Tutón špiš ščoneža se słowami, kotrež škšchecž je tež nam 400 lět po džišcho wulžy nušne:

„Druheho — njenujzy šchtož je tak nušne na Božich službach a kwjedženjach sa ewangeliske wošady — so po čžaju šamo wot so namafa, hdyž budže to čžab tak daloko. Tola hlowna wěž njech je pschezo ta, so so žyle wěšče wschitko štanje, so to słowo škutkuje a džela, so njeby to šako i teho nastalo jenož šyncženje a do wulchow šwonjenje, kaž je to hacž šem bylo. Še šepje, wschitko druhe wostajicz hacž to słowo, a ničzo druhe njeje nušnišche hacž so je to słowo žitwe mjes wami. Pschetož so tuto dyrbi mjes kšesćanami žiwe byč a škutkowacz, wobšwědeči žyle pišmo a praji tež Khrystuš šam pola Łukascha na 10. šlawje: „ale jene je nušne“. Njenujzy to je nušne, so so Marja še Khrystušowymaj nohontaj šyda a kóždy džen jeho słowo škšichi: to je tón dočny džel, kotryž dyrbišch šebi wušwolicž a kotryž wot tebe wšaty njebudže. Še to jene wěčne słowo. Wšcho to druhe šandže, njech tež je telko próžy Marče nacžiniko. Š kwójemu słowu depamhaj nam Bóh! Šamjei!

Zyrtwej a štat.

We němškim štače je so w pošlednich dnjach wschelaticch wulkich pscheměnenjow štalo. Tak dosta wyschitnosć wot němškeho šejma wošebite pošnomozy a možje nětk we wěštych praschenjach dorasnišcho šakročicz, hdyž šebi to wobštejnoscže žadaju, tak wošebje w hospodarištwje a we wěžach pjenjes a dawlow. Šmērowage je, so šejm pschi wschěch šrudnych pjenježnych wobštejno-

ječach stata namjet pšchija, so maja so podpjeru, kotruž stat nabožnym sjednocženstwam placzi, tež po pšchemenjenju, kotrež so pšches pšchiswolenje naspomnjeneje połnomozny sta, dale wuplaczowacz. Tole pať njeruškowobodža wořadny wot teje pšchiflučhnošće, so wšcho, sčtož někať možno, čžini, so by so zyrkwinške a nabožne žiwjenje sđeržalo, haj niz jenož sđeržalo, so hišćeže rosmnožilo. W tutym njebē to hač dotal hišćeže wšchudzom tať, kaž by to dyrbiľa byč. Tať njeřku so wšchudzom hišćeže placžiny sa wērowanja, pohrjebny atd. tuczajnym wobstejnošćam pšchirunale. To je njeprawo pšchecžiwu wořadze hačmej kaž pšchecžiwu řukodnym wořadani a zylrej krajnej zyrkwi. Tajka wořada žada řebi podpjeru a nječžini tola řama to řwoje, a dale sbudžuje njespořojnošć dla placžinow a drugeho w řukodnym wořadach. So by so duž to, sčtož je řkonidžene, hnydom stalo a so wšchudzom řwēru wšcho čžinito, sčtož řebi čžaj a wobstejnošće žadaju.

Powschittowny ew.-luth. řišd w Eisenachu wot 19.—24. žnjeńza 1923.

Řřeni ras wot Lutherowych dnjow řem je t powschittownemu řišdew lutherskich řšchescžanow zylrej řwēta dōschlo. A to runje w čžajbu, hđžež řo řewat wšcho dřeji. Niz ř bēdženjom wo prawu, čžistu wučžbu je tōnle řišd nastat, ale ř nusu luhosčze, kotraž wot mordarjow řbiteho bratra w řwē ležo widžesche. A jednota, řiž řo tam jewjesche, njebē řwonřowna, čžinjena ale řnutřkna, na wōtzow wēru řaložena. Dēřtotetki doľho bē řo lutherska zyrkej řtajnje ale čžishe wupřchescžerala, we wšchēch řkōncžinach řwēta wona bē, ale řenje wona njebē hromadu, te muohe rořpřochene řtawy njeřejachu řaneho řwisła mjes řobu. To bē nětko w Eisenachu hinať. S wjazny dnžli 30 krajow zylrej řemje bē wokoľo 150 wotpōřkanych tam pšchitownych, a čžile 150 wotpōřkanzow řastupowachu wjele pšches 50 milionow lutherskich řšchescžijanow zylrej řemje. Tam w Eisenachu řtejachu řastupjerjo ř Nēřskeje a Ameriki, ř Scandinawisťeje a Rusťeje, ř Pōľsťeje, Čžesťeje, ř Franzowsťeje, ř Hollandisťeje, haj řamo ř Afriki a ř Indisťeje. Sedyn mlodženz, řiž řesche pšchi řišdže, mi powjedasche, řajki je to wokoľik byl, jako buch u mjena řastupjerjow čžitane a mjenowany řostany: wšchelake, řara wšchelake woblicža. A řajka muořořč řčezow, řajka wšchelakorosč tež řwonřneho řarjadowanja řastupjenych zyrkwjow. Lutherika zyrkej je hinařcha w Europje hač w Amerižy, w jenym řraju džiwa wona bōle na řwonřnu mōž, w drugim řařo je jej to bōla pōdľanika wēž. Ale wšchudzom jedyn duch. Niz ľōľka wēž bē, w řajkej řčzi ma řo jednacž pšchi tutej muořořčzi řčezow. Wobmjesowali řu řo řkōncžnje na dwē, na nēřsku a řendželřku, a tu pšchēžo ř pšcheložowanjom do nēřskeje řčze. — Řižo w wōjnje bēchu řo amerikanřy a řandinavisřy luthersřy po nēřřkich řiřionřkich polach hōrieľali. Řo wōjnje powschittomnje nabite řaľōřne ranu wořebje amerikanřkich wēřbratrow ř pomozu wabiachu. S Ameriki tež wujidže hľōř řa powschittomny lutherski řišd. Řjedželu, 19. žnjeńza, řo wōn wotewri ř řrařnej wuřtajenřu řiblijow ře wšchēch čžajow a řčezow, a tych je nětko pšches 500. A potom řčžehowachu řo wotmēnjejo Bože řkľužby, řhromadžisřny řřawne a njeřřawne, wuřadžowanja atd. S teho wšcheho nječ je to a tamne tu řdželene. Řřenje řředowanje dđeržesche amerikanřski řředať wo 1. řral. 21, 1—3: To tōn řnes njeďaj, řo bych čži mořich wōtzow namřřřtwo dať. Wōn wuřbēhowsche řibliju jako řenicžke řōřto wšchēje wēřy a wšcheho řiwjenja, wuřbu wo tym, řo bywa čžlowjek pšched Bohom řrawy niz ře řakonja řřutřow, ale jenož ř wēru, a řo ma ewangelski řšchescžan řwoje zylrej řiwjenje wjesč jako džakny wopor ř Bohu. Sčžehowasche řřenja řřawna řhromadžisřna, kotruž nasch řařski

bisľop D. řhmels nawjedowasche, řiž bu ř dobom řa pšchedřydu zylrej řišdwa řostajeny. Špēwaische řo: „Duscha ř duřchu řjednocženi“; muohe powitanisťe řčze řo dđeržachu. řlowny pšchecžnoschť mējesche řewhorřkowski řrofessor řorehead: Čžezem řebimjes řobu pomhacz. řōnle řnes je niz jenož čžaj a možy, ale nimale řwoje zylrej řiwjenje woprowat řa wēřbratrow, pucžowawischi pšches wšchitře wot wōjnny čžezřo domach řytane řraje a ľudy. W rosmoľwje po pšchednoschťu wupraji, ř wořebitej napjatoľčju řlyřchany, jako řřeni řwōj a řwojeje zyrkwje džak řastupjer pšchescžehaneje lutherskeje zyrwje Rusťeje. Wōn pšchi tym naspomni, řo wōn tu w Eisenachu je řenicžki řastupjer rusťeje zyrkwje, ale řo pšches řeho řt pšches milion duschow řčzi. Sčto řu čžile ľudžo wšcho dostawali wot wēřbratrow, to wōn njeřořesche wupowjedacz. Wjes drugim wōn naspomni, řo řena wořada řredny hač dostate dary wudželowsasche, džakne řemřchenje dđeržesche, abo řať pobožny wjeřny wučžer řemu řiřasche, řať je ře řwojeje řwōjbu řaž řenje džakne paczerje řpēwat, hđž mōřesche řo wot darow po doľhim čžajbu řařo řrawje najesč. řlowna wēž řa řuře wbohe ewangelske řadleschka pať je byľa, řo nětko wjedža, řa njeřku řabyte na řemi wot wēřbratrow, ale wot nich podpjerane tež w duchownym nastupanju, we wēřje. Ale, a to wōn pšchi wšchēj džakownosčzi tež wupraji: Čžez a dyrbiľi řuřka lutherska zyrkej dale wobřtacž, řčza: Řōjče a pomhaje řanam! řajinawne bēchu dale řlowa řipřčžanskeho řuprintendenty řordesa, řiž ř drugich, we wōjnje nam njeřpřchecželnych, řrařow pšchitownych řastupjerjow řroschesche wo moralnu ponoz, wo ře, řo by řo pšchēřalo, wo tym řčezč a na to mlyřlicž, řať by nasch nēřřski ľud řamlutki řawinowat řaľōřnu řwēřowu wōjnu. To bē ř pšchicžinu, řo řařo ř amerikanřkich řastupjerjow jedyn řřawnje niz jenož na to řpomni, řo je hřch ľudži a ľudow řřařenje, ale řo mamy řwēru na to hľadacz, jednotu řdđeržez pšches řwjasť mēra. — Řopōdny bē potom řřawny řwjedžen na hrodže řartburg, hđžež řesche nēřdy Luther řesťo dželat, wořebje řibliju pšcheložil. Řo powitanisťej řadřiwnej řčzi pšchēřydu řyla řhromadžisřna wōřře wēru wuřpēwa: řa wēřnu do řoha řōřza atd. řez tu řastupjerjo wuřrajnych zyrkwjow řčzachu. — řčzi džen řo řnutřkowne wuřadžowanja řapocžachu. Wořebita řarōřč wšchitřich pšchitownych je, řo bychu lutherske zyrkwje a jeje řtawy ř wořebiteniu a řařnemu řšchescžanskeju řiwjenju pšchisťe. Bože řlowo dyrbi řařo bōle do ľuda. ř temu dyrbi wono w nēřčřisťowu čžajej pšchimēřenej twōřbje a řčzi řo wuľozowacz a řředowacz. Wjesčore bē rosmoľwa wo zyrkwiniřim řiwjenju w jenotľiwych řrajach. Wořebe řajinawne bēchu rořpřawny ře řchwedšťeje, řorwegšťeje a řawřisťeje. W řchwedšťej nimale zylrej wobhľeřřtwo zyrkwj pšchisťuscha, řemřchenja řo pilnje wopytuja, řtare ľube zyrkwinsťe pocžiniki řo řaja. Ale hđžež je indusťrija, tež řlaza. řola je tam nutřřawne řiřionřřtwo řesťo dořpilo, řo mlodny dorost řo ř zyrkwj dđerži. řowe řiwjenje tam wořebje nastawa. ře řřatom řteji tam zyrkej w doľřym řwřřku, wōřowanje mjes nimaj je tam njeřřate. řo řorwegisťej zyrkwj řa 4 mlyřle wuprajiřu: 1. řřeni bohōřlowny a řředarjo řo do dweju ľehwow džela, řrucze wēřiweho a ľiberalneho. řamni maja wjetřchim. řich zyrkwina najwyschšcha řchula abo uniwersita řo jenož ř doľřowōľnymy daramy zyrkwinych řobuřřawow řđerži. 2. řřkwine řiwjenje wot ľajřow wuľhadža, to řčza wot njeručenych abo niz w zyrkwinsťim řařojnřtwje řtejazyřny ľudži. řich dželo řo pocžahuje na wšchē mōžne řřonny: řwonřkowne a řnutřřkowne řiřionřřtwo, mľodžinu a řendželřku řchulu, nowinarřřtwo, wučžerřřtwo atd. 3. řulki wľawna řreformērowana zyrkej, ale pšchecžiwu řemu nasta 4. w pōřľednych řetach řřucženje ewang.-lutherskeho wēřdomřa. řawřisťki

fastupjeť na hľadovaze pokasa: Wofolo 1550 bĕ w bĕnĕjnĕjchew Awstrijskej wjetſchina wobydlerſtwa lutherſka, potom pať ſo lutherſzy ſ mozu potlŕozowachu. Haſle 1781 doſtachu trochu ſwobodnoſcĕ, kotrať bu haſle 1861 doſpoľna S teho leſĕhuje, ſo je awstrijska lutherſka zyrkej maťa a khuda, na pomoz druhich pokasana. S wothŕodnoſcĕnjom awstrijskich pjenjes ſu teť (runje kať pola nať) maľke nahromadźene ſamoźenja wſchĕ waźnoſcĕ ſhubike, a ſchtoť moźeſche prjedy nĕſchto woprowacz, je wofkhudnyť. Tať je nuſa pomſchitkownje wulka. Liczba lutherſkich pať je ſo tola pſchĕporjaka. —

Bjes Boha na ſwĕcĕje.

(Boťraczowanje.)

„Kať je tu tola wſchitko mudrje wuſtajene: jene woſtliny roſtu ſ zyrſobje, druhe ſaťo ſa lekarſtwa; jene, kotreť khlŕdſ luhuja, je „Bŕh“ pod ſerczki wuťyl a druhe ſaťo na ſlŕnczko. A teť to: hdyť deſchĕzuje, waźnĕwa wſchitko w holi. A ſaťo, dokeľ pſchewjele deſchĕza njeje dobre, ſwĕcĕzi pſchĕzo ſaťo ſlŕnczko a tuje wĕſitl. Sdyť je to wſchitko „Wŕn“ tať dobre ſĕziniť, je to wĕſcĕje wulki a mudry ſenjes!“

„A hať to tam, hdyť tyť ludźi bjerje, bywa teť tajka rjana ſemja? Jaťo bĕ hoſpoſa wumrĕka, ſu jej dať do ruť: pjenjes ſa — tať to rĕkaſche — „ſa pſchewjeſenje!“ Sa kajke to pſchewjeſenje? Bywa mjes tutej ſemju a tamnej wulka woda? Schto drje to tyť ludźi pſchewoźuje? —“

„Potom njeſmĕdźeſche ſo tydźeň doľho w domje niczŕo cĕznicz, ſo by — tať to praja — ta duſcha poľoj mĕka. Potom ſu khlĕb pjeľli, — pſchetoť to je najleťpſche: hdyť khlĕdowa wŕn po domje roſeňdźe, je duſcha ſpoľojena.“

„Cĕhŕdla nimaja duſche tam poľoja? Njeje ſnadź to tam pola Boha tať pĕfnje kať tu? Ach, ſo dyrbja ludźo wumrĕcz!“

Tať je ſebi roſmſyſlowať hŕleczĕz. By ſo rad nĕtoho wopraſchať, tola nje mĕjeſche niťo.

Siťo lĕto bĕ to ſam i paſtyrjom byť. Malĕczŕo ſ nowa pſchĕka hdyťeſche. Tuť nadobo wumrĕ wjeſnanſta. Bĕ ſo ſlŕncz nje do picza dať. Boťa ruťka bĕ jeho ſajaka. Martinko mſyſleſche ſebi dźeň a dźeň na njeho. „Sdyť je to ſchoť? Widźi „Boťa“? Kajki je „Bŕh“?“ —

Rať, jaťo tať na ſkale ſedźo ſorbĕt pleczĕſche, pohladnyť ſ njeby a dźeſche: „Boťo mŕj, ſo ja tola taľle niczŕo wo tebi nje wĕm! Me, wſchať moźeſch ty wſchitko cĕznicz! Cĕziť teť to, ſo byť ja nĕſchto wo tebi ſhonil — a teť wo tej ſemti, na kotruť ty ludźi bjerjeſch! Eſu cĕi tam wſchitzy hromadźe, doľri a ſli?“

Martinko wĕrjeſche, ſo je Bŕh jeho wuťylſchĕ. Spŕojoje ny pleczĕſche ſwŕj ſorbĕt dale. Na dobo wuťylſchĕ ſaľoſtne bje cĕjenje; bĕzi ſ Bundaschom na pſchemŕ — a hlaj, jeho najluſbſcha wŕwzka, bĕla ſ cĕzornym blecźkom, bĕ do ſercziny padnyla.

„Ach, wobohuſchka! Kať ja tebe ſaťo horje doſtamu? Ra mjenje ſu moľre!“ — S wulkim napinanjom je Martinko dele ſaľeň a ſ wŕwzku ſaťo horje. Cij, kajka to radoſcĕ! Noſcheſche ju na ramjenjomaj, majkaſche ju a ſwarjeſche ju, doniť ju ſaťo mjes druhe wŕwzy nje donjeſy. Wjeſele poſlŕczi wŕwzka a ſapocza ſo paſcĕ. — (Boťraczowanje.)

Dary ſa „Boťhaj Bŕh“.

Ħať dotal ſu darili 7 315 980 hr. Daľſche dary: R. Schneider, dohladowať na ſtatnej droťy w Brĕſnyzy 500 000 hr., dar pſches ſ. far. Kaplerja w Njeſwacziľle 10 000 hr., dar pſches ſ. far. Schoťtu we Wullich Edźarach 700 000 hr., dar pſches ſ. far. Njencza we Wjelecziňje 1 100 000 hr., dar pſches ſ. far. Sandriťa w Eſlepom 150 000 hr., dary pſches ſ. wyľdſcheho wuczerja

Sperlinga w Delnjej Ħŕzy 300 000 hr., S. w M. (pſches ſ. far. Mikelu w Maľeſchĕzach) 20 000 hr., ſ. Njeczmar (pſches ſ. wyľdſ. wucz. Sperlinga) w Delnjej Ħŕzy 100 000 hr., dar ſ Klukſchanſkeje woſhady (pſches ſ. far. Sandriťa) 1 000 000 hr., ſ. Albinus w Pomorzach 2 000 000 hr., ſ. Paľeť mĕ. we Koporzach 5 000 000 hr., ſ. Bjenada w Kamjenzu 1 000 000 hr., ſ. Lapſtiťch we Buľojnje p. Wullich Edźarow 2 000 000 hr., S. w B. (pſches ſ. far. Boigta w Ħodźiju) 10 000 000 hr., ſ. Lahoda we Ħkowjach 1 000 000 hr., ſ. S. Lehmann we Wujeľdźe 20 000 000 hr., R. R. ſ Ħzornjowa 10 000 000 hr., ſ. Sũmberg w Eľtonju 50 000 hr., dar pſches ſ. far. Nĕſbarťa w Porſchizach 30 000 hr., dar ſ Buľeczanſkeje woſhady (pſches ſ. far. Mjĕrwu) 2 500 000 hr., cĕitať ſ Buľeczanſkeje woſhady 12 020 000 hr., pſches ſ. Frenzela w Ħornjej Ħŕzy ſeľbĕwane dary 13 300 000 hr. Wycho hromadźe 126 995 980 hr. Wutrobny dźať wſchĕm pſchĕczĕlnym dariczelam. Daľſche dary pſchĕjimujaj ſ. duchŕwſni a Esmolerjeť knihaťnja w „Eserb. Domje“ w Budyſchinje.

S bliſta a ſ dalŕka.

W Lubiju bĕchu ſo 9. oktobra jaſtupjerjo woſhadŕw ſ duchŕwſny mĕi diŕoźeſanſkeje ſhromadźinye iſchli, kotrať bu wot ſ. tajn. zyrſtw. radź. Roſenfranza wŕdźena. Ħlowny pſchĕdnoſchť kn. ſararťki Stangoweje pokasa nam pućze, kať moľte a dyrbjaľe woſhady, duchŕwſtwa a žŕnſke towaťſtwa hromadźe dźĕlac; ſ leťpſchemu zyrſtwu a zylĕho luda. — Wo pſchenajeczu leźomnoſcĕ doňdźe ſ drobnſkeje rosmŕwje, w kotreť ſo ſadaſche, ſo ma tu kŕdze pſchĕdſteje cĕrſtwa ſwĕru a njemplyne to ſwoje cĕznicz, ſo byťu teť leźomnoſcĕ tŕn wunoſchť pſchĕnĕkľe, kotryť je naſchemu cĕaſkej pſchĕmĕryeny a ſa ſdźerjenje zyrſtwineho dźĕla nuſny. „Komunĕzija ſa pſchenajenje“ ſo ſ nowa wuſtwŕli, do kotreťeť mjes druhini ſluſcha ſ. ſararť P. Wroſať-ſetliczanſki. — Wo wſchĕlaťch druhich dnyľach pſchĕnĕkľy na kŕnzu hiťdĕje ſ. primarius Wallenſtein-Lubijſki wulzy waźne namjety a ſadanja, dźiwajo na ſhutny cĕaſ a ſrudne wobſtejnſcĕje; mjes druhim ſo ſada, ſo ſo ſynoda hnyťdom potwŕla, dokeľ ma tuťhwilu ſaľſki konſiſtorijum nje doſahazu liczbu ſobuſtatwŕw a dokeľ ſo teť dla dźĕla a nadawſki tať wuwjeſcĕ nje dođza, kať je to nuſne; namjetuje ſo, ſo by ſo pſchĕdewſchĕm teť doľry a roſhladny mŕj ſa hoſpodaťſke a pjenĕzne praſchenja do konſiſtorija powŕlať. Doda ſo teť, ſo by ſo ſ wjetſchej raſnoſcĕju ſa ſadanja wuſtupilo — pſches ſudniſtwa — kotreť ma ſtat zyrſtwi dopjelnĕcz na podpjerach a pſchĕnoſchťach. —

Liſtowanje: R. we B. ſa 23. po Tr. — M. we B. ſa 24. po Tr.

Biblija — cĕaſ — cĕlowjeť.

45. tydźeň, wot 4. hať 10. novembra

4. Ħiadwazeta nje dźĕla po Eſwĕ. Trojizy: Ħap. ſt. 26, 24—32 — Ħ. 238 — Jan. 1, 1—18.
5. pŕndźĕla: Ħichĕľ. 11, 1—15 — Ħ. 740 — Jan. 1, 19—34.
6. wutora: Ħichĕľ. 11, 16—31 — Ħ. 739 — Jan. 1, 35—51.
7. ſrjeda: Ħichĕľ. 12, 1—14 — Ħ. 742 — Jan. 2, 1—12.
8. ſchtwŕitk: Ħichĕľ. 12, 15—28 — Ħ. 734 — Jan. 2, 13—25.
9. pjatk: Ħichĕľ. 13 — Ħ. 731 — Jan. 3, 1—15.
10. ſobota: Ħichĕľ. 14, 1—18 — Ħ. 728 — Jan. 3, 16—36.

Samŕwſtwy redaktor: ſararť Wyr g a c ĕ w Koſaczizach.

Cĕiſchĕz Esmolerjeť knihaťſchĕzĕrnye a knihaťnje, ſap. druťſtwa ſ wobmj. ruľowanjom w Budyſchinje.

Sy-li spěwał,
Pijnje džělat,
Sirowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoju mójny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar mójny
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džělat
Wšědne dny;
Džěni pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočni ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmans
Žiwosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će.

Sserbske njedželske lopjeno.

W Budyschinje, 4. novembra 1923.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihiciziscežetni a płaczi na měřaz 34 000 000 hr.

23. njedžela po swj. Trojicy.

Agrippa pak džeše k Pawolej: **Mało je trěba, dha by mje narěčal, so bych křesćijan był.** (Jap. skutki 26, 20.)

Hizom dvě lěče dotho hědžesche japoschtol Pawol jaty džeržany w Cesareji. Na městno dotalscheho bohota Felixa běšče jako nahlědnik Porzius Festus stupik, drje kruty a burowy muž, ale tola sprawnny Romski po starym waschnju. Wórsy hizom jatemu japoschtolkej štadnosć dawa, so pschecizmo židowskim škóřbam samolwicž. Wulka a wazna to hodžina w japoschtolim žiwjenju, kaž w stawisnach Božeho kralestwa, hdnž hmedžesche tamle wobšwědežicž wo wěrje ja hwojeho Anjesa Jesom Khrysta. Šsamo kral Agrippa a Bernice, jeho mandželska, běšchtaj w tamnej šhromadžisnje pschitonnaj. Jimaj džyjsche Festus, kotrehož přeni křóč wopytaschtaj, wěšče s tym wošebite jabawjenje pschicizicž, so jimaj tamneho klawneho jateho pschedstaji. Psched tajkimi wóšobnymi a nahladnymi pošlucharjami drje Pawol njeběšče ženje porěčal. Jowle so wo nim Anjesowe kłowo dopjelni (Jap. št. 9, 15): „wón budže moje mjeno přijódnjesč póhanam a kralam“. Šmužiti a njebojasny steji Pawol psched hwojimi hndnikami, drje blědy a po čžele wošlabjenty, ale se hwočžatymaj woczomaj a s wulkej woškolosću we wutrobje, so hme jowle ja hwojeho Anjesa wustupowacž. Tak powěda se hwojeho žiwjenja. Tak je hwojeho Šbóžnika namakal a tak bu wón — přjedawšchi pschescžehar — ja japoschtola a hwočla teho Anjesa powołany.

Jeho kłowa njewostachu bjes sacžisćeža. Tež Festus so njemóže temu čžisće wutwjeć, runjež jemu, sčtož Pawol rěčži, kaž zusy hwoč wostanje; haj, wón so jeho šhroblósčje dešč wob-

džiwacž njemóže a praji: „Blašniš so, Pawolje, tvoje wulke namuňjenje pschisnježe čže k blašnosći, ty by drje sprawnny, pobožny a mudry muž, ale ham wjazy prawje njewěšch, sčto rěčžisč. Šsy pschepjaty horliwž.“

Šdyž dženska předar Bože kłowo wo hrěchu a hndže, wo njebjekach a wěčnosći, wumožanju a wodacžu hwočej pschiptowjeda, — tak so wo nim husto hndži? Tak, kaž bych to wšcho wěžy byle, kiž so do našeho čžaka wjazy njehodža; předaršča rěčžiwosć so hmano khwali, ale mała wostanje licžba tch, kiž woprowdže do jeho kłowa wěrja; wulki džel to dženska pak kaž Festus ja blašnosć džerži.

Na to pak móžemy s japoschtolom jenož wotmoštwicž: „Ja so njeblašnju, ale ja rěčju prawe a mudre kłowa.“ Předar njerodži wo khwalbu pošlucharjom, ale wo jich dušchow šbóžnosć; wón čže hwočžicž wo wěčnych wěrnosćach, kiž nihdy njestaruja; jowle so njejedna wo čžlowjeske sachodne abo wumyšlene wěžy, ale wo woprowdžite podawki Božeho kralestwa. Japoschtolja a wóčžobnizy so wušnawachu: Ščtož hmy hlyšcheli a widželi, wo tym dhrbim předomacž a rěčecž. Ščtož móže wóždy wěrjazy wu... nje jako žiwu móž a woprowdžitu wěrnosć wo hwojtm žiwjenju w dobrých kaž hubjnych čžakach naschonicž, wo tym čže Boži hwoč a hwočželacžer w Božej winizy druhim hwočupucžowarjam dželicž a wotedawacž. A to čžini wón s dobrým hwočdomnjom, dokelž wě a je ham naschonicž: Ja so njeblašnju, ale rěčju prawe a mudre kłowa, kiž płacža do wščeje wěčnosće.

Tak běšče Festus Pawola wotpočasal; a po tym so japoschtol na krala Agrippa hwočroči. Šhroble so jeho woprascha: Wěriscž, kralo Agrippa, tym prophetam? Wěm, so wěriscž! Ty

ky žid. Jako tajni dyrbisch profetam wěricz. A hdyž klubje-
njam a profetam wěricz, potom dyrbisch tež do Khrystuša wě-
ricz, kiž je tamne profetiše klubjenja dopjelni. Jako spratny
muž njemóžesch hinaš, ale dyrbisch do ewangelijona wěricz. —
Ważny wotomik! Što budže kral wotmošwicz? Šak budže šo
rošbudžicz? Pawol předowanje je jeho šwědomnje wubudžilo,
jeho wutrobu pschimalo, a nimale pschewědžilo.

O kralo Agrippa, nětkole šo jedna wo wěczne šbože twojeje
dušce. Njeschomdž tuteje hnadneje hodžiny, kotraž w twójim
žiwjenju šnadž ženje šako njepšchindže. Mała kroczel hiščeje a
ty šy na prawym puczu do njebješ; dženy masch šo rošbudžicz a
Bóh je cži lohka cžinił, to jene, štož je nusne ša wěcznu šbože-
noscz, šej wolicz a pschikšwójicz. Ale Agrippas tutu rošbudžazu
kroczel njecžini. We šwójich šmutschownych wustojščach ničžo
lěpšeho prajicz njewě: Mała je trjeba, dha by nje narěčal, šo
bych šchescžijan byl. Šrudny a hluboko hnujazy napohlad, hdyž
cžlowjek we strachu žiwjenja pomozny powjas, kiž šo jemu po-
šlicži a kotrehož je hižam šo pschimal, šako š rukow pschecži! Abo
hdyž šo šodž blischo wotpocznuemu pschistawej na dompuczu hiščeje
ponórit. Nimale wufhowany a tola šhubjeny!

Nimale šchescžijan, položčnaty wěczny šo kaž Agrippas
ženje dospótnje ša teho šnješa njeroschudži, ale taš na pol pucza
stejo wostanje a to je jeho njeshožo ša cžas a wěcznoscz.

Chzemy šo pruhowacz: šym ja hižom dospótny a žyly šche-
scžijan, kiž je šo cžisče rošbudžil ša šwojeho šnješa. Šak někotre-
mužkuli móžesch pschiwotacz: ja wěm, šo wěricz! A tola šej
njeshwěricz, staremu cžlowjekemu hrěschnemu wafchnju šo wot-
rjez, njemóžesch starých cželnych rječasow wotbucž, dofelž š temu
praweje šplneje wole njenamašach w šebi! Šak štonašch: ja
bych rady wěrik, ale njemóžu!

Lohko to wěšče nišomu njepadnje. Ale, Bóh šam dawa
š temu móž, jeli šo dobreje wole šy a jeho ša pomozniša pschisch.

Šestus, Agrippas, Pawol — šjo šastupjerjo wšchelatornych
šteinšcheczow pschecžiwu šchryštušej. Šon jedyn jeho kručje wot-
pofašuje, šon drugi šo pravje rošbudžicz njemóžesch a šon šfecži
šhroble a wješole ša njeho wustupuje. Ša šajšim šteinšchecžu šte-
jšch ty, luby cžitarjo? Bóh daj, šo móžesch prajicz: Ša wěm,
do šoho wěrju a šym psches šchryšta šwawone rany šon prawy
grunt nětko namašal. Šamjen.

Šmy my hotowi?

Šched 9 lětami, wotoko šermušče 1914, šo nadžijachmy,
— abo prajmy lěpje, šo nadžijesch wulki džěl našeho luda, —
šo wójniška nusa, kotraž bě naš potrjehiša, jako pschecžnu še šer-
mušchym tyšanzam šašchewachmy, nimo, hdyž hody tu, šo š lětom
1914 tež wójniška nusa nima. A šako šermušča, po 9 lětach, dže-
wječž dolhich lětach, a nusa njeje pschecžo hiščeje nimo, ně. wjetcha
je, hoberšla je, šaduschaza je. A tutu šermušču nima ničto, tež
šon najmjenschi džěl luda niž, teje nadžije, šo š hodam to hinaš,
a šo š lětom 23 „wšcha nusa šwój šonž ma“. Šermušchny šwoje-
džen šaš nam ta wěšočez, šo to hórje hiščeje.

Hórje hiščeje, a nětko hižo telko šadwělowaznych! Šmy my
to hotowi ša to, štož pschindže, šo njebychmy my tež byli nama-
šani nješ šadwělowazny, morkotazny? Šmy my hotowi taš,
šo šo wopofašamy jako šchescženjo, to rěka šchryštušomi? —
Šórje hiščeje a nětkole hižo telko šawutlaznych, hlodu mrějaznych!
Šmy my to hotowi ša to, štož pschindže, ša to, šo pschindu
tradazy š nam a pytaja pomoz, ša to, šo my džemy na pomoz,
wjedžo, šo to nusa tam a tam? Šmy my hotowi ša to, šo šnadž

Kerlusch se „šerbšich Špěwaškich“.*)

Nět wjeselče so, křescenjo!
My chcemy wšitey špěwač
skutk Knjeza Boha našeho
so jeho hnadže džiwač:
što Bóh sam wažil na nas je,
kak wulcywjele mišoče
je hubjenym nam spožčil.

2. Ja zleho ducha wotročk bēch
a wbohi smjerč jaty;
mjedřeješe wšak stajnje hrēch,
pod Boži hnēw bēch daty;
ja přeco hlubje zapadnych
a ze zleho tak njestarych;
mje hrēch bē wšudžom wob-
[dal.]

3. Wšē skutki ničo njepłača,
wšo darmo z nimi bēše;
sej wola dobre nježada
a na zle jeno džēše;
mje hrēch najhórje tyšeše,
smjerč we mni khudym
[knježeše,
ja k heli dyrbjach padnyč.]

4. Duž Bohu žel wot wěčnosče
wšej' mojej' nuzy bēše,
so dopomniwši smilnosče
mi lubje pomhač cheyše;
wón swoju wótnu wutrobu
mi hubjenemu wotamknu,
najlěpše na mnje waži.

5. Wón džēše k swojom' Syne-
Čas žada moju hnadu, [wi:
dži na zemju, mój najlubši,
daj khudym zbóžnu radu,
jim pomhaj z hrēšnej' stysk-
[nosče,
wjedž jich ze smjertnej' hór-
[kosče,
zo z tobu žiwi budža!]

6. Syn Wótcewi bē poslušny,
sem na zemju džē přińdže
přez čistu knježnu podjaty,
hrēch njebē we nim niđže;
móč bójsku wólne potaji
we khudej čłowskej šlabosči,
hdyž čerta cheyše jimač.

7. Wón džēše ke mni: Džerž
[so mje,
či nětk so dyrbi radžič!
Ja wšón so podam za tebe,
chcu na swój klin čē sadžič;
hlej! ja sym twój a ty sy mój,
hdžež ja sym, tam ty ke mni
[pój!]

— Što móže naju džēlič?!

8. Mi rozleč dyrbja moju krej
a žiwjenje mi rubič.
Wšo to stajkswojom' zbožusej
a daj to sebi lubič!
Šmjerč wozmje moje žiwjenje,
ja wozmu twoje hrēchi wšē,
— tak ty sy zbóžnosč dobył.

9. Ja k Wótcewi štpju do
[njebjes,
wšak ze swěta mam čahnyč;
tam ja byč twój chcu bnadny
[Knjez,
Duch na tebe ma panyč,
kiž tebe budže troštowač
a wučič čē mje prawje znač
a do wšej' prawdy wodžič.]

10. Štož činił sym a wučil ja,
to činič maš a wučič,
zo do Božeho kralestwa
moht wjesoly by nutř hič. —
So hladaš swětnych wustaw-
[kow
a džerž so mojih přikaznjow!
— to poručam ja tebi.]

*) — hndom 1. cžiklo — je šarym jadrom, po šorme je něšto po-
rjedženy a w nowem šabarče — jako pofaša. Šjo wšach psched nět dwěmaj
lětomaj je w „Šerbš. Rom.“ (hl. lětnič 80, čžo. 229, 4. X. 1921) „laik“
š wobšchěrny nastawom: „Nowy wudawk „Šerbš. Špěwaškich“ —
wážna naležnosč cyleho šerbškeho naroda!“ — šo wjazorych
šwojich a wšchelatic pscheczow a potiwow wuspowjedał.

— Šo nich nič tu podwšary w běhu najpřednj tohole (4.) šchwórcžlěta
šon a tamny kerlusch — šožela tež škróčženy po wobšahu a wobmjeowany po
wopšchječžu — podawam jako pofašu, šak šebi „wážnu naležnosč“ ja
wuwjedžomnu (wuwjedliwu) mšlu.

Šajšči lubi Šerbjo čžyli, prošču, š tomu šwoje nahladny, mēnjenja,
pschecža atd. porjadnje a pišomnje pod naviškom: Nowy wudaw
šerbš. Špěwaškich — do Šmolerjez šnihašnje w Budyščinje ša-
podawacz, šo je šejnajemy a nawutnjemy pšnje wobšedžowacz!

Nowy wudaw š nusu a to škerje lěpje, dofelž je hiščeje (abo hižo)
jeno šna dna ličžba ekšemplarow šerbš. Špěwaškich na škladže a na pschedaň!

Šarač emr. M. Urban w Šhroštawje

— jako towašich š „wubjerla ša nowy wudaw šerbš. Špěwaškich“

tež my šami, njech tež nětkole šastarani š žyrobnu a žiwnošcžu,
pschindžemy do nusy a tradanja? Šmy my hotowi, byč a wo-
štacž šchescžijenjo a w tutym cžaju bēdženjom wobštacž jako šche-
scžijenjo, kiž šwěrnj šwojemu šnješej a mišchtrej? —

Škibka tyšanza njebudže tebi šladžecz — a tež njedyrbi! —
njedawajš-li darujo a pschedawajo tym, kiž šu potrebni, kiž šebi
njemóža ani kuška šucheho šhlěba šupicz wot teho, štož ty maš!
Šo bychmy my wšchitzy tola wjedželi, šelko nusy a tyšchnosče to
w kraju kuška wšchědneho šhlěba dla, a to pola šajšich, šotšiz to
njejšu je šwojej winu šawinowali, šotšiz šu wšcho, štož dyrbja-
ču a móžachu, cžinili, šak derje abo šak hubjenje šaš ty, kiž ty

knadž jědže a picža mašč do hšteje wole! Wěšč, t ežomu jo mašč? So by ho wopokajalo, sčto by a na čim čji ku s tobu, kotřiž ku nětkole po Jesuřowym hłowje tvoji najbližaji!

Sčto pomha pomoz, hdyž je tón, komuž pomhacž chzešč, morny, hdyž je sadwělowač, njenamačawšchi kšesčezjianskeje wutrobny, hdyž je sawutlil, njenamačawšchi kšesčezjianskeju rukow, kotřejž pobudželitej! To rěka: Pomhajmy hnydom! Sčtož hnydom pomha, dwójžy pomha! Mohlo to lohžy pscheposdže hčez!

Nasch lud a kraj je nětkole jena wulka wolanza a jeje wolanje nje rěka: Na pomoz! Na pomoz! A to najstřfnisše wolanje nje pschindže t tomu hiščezje mot tch, kiž hubu sčěroko woczineja, wono pschindže s wutrobny tch, kotřymž ert knadž mjelczi, dofelž ho hanibuja, dofelž ho, strachuja. Esmy my hotowi pomhacž, kóždy s tym hwojim a po hwojim? So to bychmy byli hotowi! A niz jeno to! So to bychmy hižo pomhali! Wonno mohlo lohžy pscheposdže hčez!

Pscheposdže!! To střkapolne hłowno ja teho, kotřiž pomcz trjebasche a njedosta! Pscheposdže! to pač tež střkapolne hłowno ja teho, kotřiž móžesche pomhacž a — njepomhaische: — Pscheposdže! to střkapolne hłowno ja to hčezje a bėdženje tuteho žiwjenja! Pscheposdže! to střkapolne hłowno ja to pohlednje, to knajertne bėdženje!

Tuž! Esmy my hotowi, pomhacž, pomhacž druhim, pomhacž hami hčez?!

Zyrkej a stat.

Synoda sakskeje zyrkwe seńdže ho w druhej položy nowembra. Sacž knadž to ja wšchelate potom hižo pscheposdže njebudže pschi položenju a rostrowanju, kajkež to w tu hčiwilu je! —

Sčtož ho to nětkole w nowinach pische wo nusy sakschich sarskich domow, je wulžy sruđžaze. Esamo piškajo hčodža po pschenju w kuřodnych Čzechach kaž w dawnych čžafach mēra pola nař „böhm'sche Bettelmusikanten“. Wulžy sruđžaze to, a čzeja to wina? Wina wyschnosče žyle wěsče, ale niz jenož a knadž tež niz najprjedy, wina zyrkwe to a wořadow a wina wořadnych! Sdyž stat sapowědži hčedki a hdyž zyrkej, to rěka sarsadnistwo zyrkwe, krotkowidžaze a komdžaze, dyrbje-li jenotliwi, wořadni, wořadny ja to ho staracž, so ho wšchudžom porjadne zyrkwine a nabožne žiwjenje sčžerži a so duschepastyr dale skutkuje. Sdyž t tomu njedobahaja dohčodny se zyrkwineho samoženja a s dawkow, ma kšesčezjianska lubosč tu hčiwilu hinač pomhacž a telko swjesč, so ho wořadne žiwjenje smóžni. Sdžež ho to njestatwa, hacžrunje mjes wořadnymi hčodkow a samoženja dosč, tam njeje tařka wořada t wořarowanju, pschetož hižo to mjeno „kšesčezjianska“ je pschewjele sa nju. A tuto pruhowanje, kotřej hižo na tač někotru wořadu — niz jeno Sakskeje — pschisčlo, pschindže hiščezje na jich wjazy, jeli so nař wšchitko njemoli — a ho pokaze, hacž „kšesčezjianske“ wořadny mamy a „kšesčezjianskich“ wořadnych a hacž nasche zyrkwine wobstejnoscze hčodne ku, pschětracž tutón čžaf hčudženjow a pruhowanjow a wobstacž. Tam to wobsteja, hčez njejkú jenož pohucharjo ewangelija, ale tež čžinjerjo. Sdžež to njejkú, tam — tač praji hłowno Bože hčamo — ho sjebaju hčami! — A kač to s tutym pruhowanjom wěry a wěryžnyh, zyrkwe a wořadnych, tač to dozyla s pruhowanjom luda a ludži a kraja. Čzežto to hižo a čzežicho hiščezje! Dač swěrimy hčez to wobstacž a wostacž — hjes wěry, hjes Boha? Sa lěto 23 wěsčezja teho čzežkeho mnoho hacž do sapočatka lěta 24! Hčod bu nam pschepowědženy a hižo ho hčlapa s rukú koscžowza wo durje a wrota, a mrěče čłowjekow tu hižo je! To wšchjo, dofelž wotemrěchu čłowjekow, haj ludy wěry, žiwey wěry do žiweho Bohu! Dač

mohlo to potom hinač hčez! Tuž hladajmy ho, prjedy hacž pscheposdže! Abo je hižo pscheposdže? Pscheposdže tehodla, dofelž njebėchmy čžinjerjo Božeho hłowno, tež knadž niz wjazy pohucharjo. Bože hłowno a tu žiwa wěrna wěra wostanje! Wokolo hłowno Božeho budža ho hromadžowacž we žiwey wěry čzi, kiž s njei ku, a hčynjež to bylo na hiščezje wjetřich hromadach rospadankow sarsdženeho čžaf mēra, pokoj a tač mjenowaneho sboža! Sčto budže mjes nimi?

Wjes Boha na hčezje.

(Potracžowanje.)

Popoldnjo, jako stót t wodze čžerjesche, ku pschisčle žony hribny phtacž; jim wupowjeda, sčto bė ho stalo.

„Martinko!“ džesche stara Gudzowa. „To je bylo žyle tač, kač w Sswjatyh Piřmje steji wo pastyrju, kotřiž mējesche sto wozow a bė jenu hčubil, kač je wostajil te 90 w pusčzinje a sčot phtacž sčubjenu.“

„A je ju namakač.“

„Je ju namakač! Je ju wšat na ranjeni a ju domoj donjeřt a ho tač na tym sradowač, so je kuřodow sčwolač, so hčy ho s nim wjeřelili.“

To ho Martinkej lubjesche. „A sčto je to tón pastyr hč? A hčezje je hč?“

„To ja njewēm! Snes Khrystuř je to ras hwojim wuczomnikam powjedač.“

„A sčto to bė, tutón Snes Khrystuř?“

„Ale Martinko!“ sčmjachu ho druhe žony. „Ssy ty pač hčlupy!“

„Njehačezje jeho!“ sčitowasche Gudzowa. „Kčudusčt ni ma nikoho, kotřiž by jemu to rosprawjil a do schule tež njeje hčodžil. — Tač, Khrystuř je Ssyn Boži! — Ale džimy nět dale!“ —

Žony ku wotesčle. Hčlž hčez na to njemyslesche, so ku jemu wuřmjale; wjeřelische ho, so bė sažo něsčto wo Bořy sčonil, so ma Bóh tež Ssyna a so jemu rěkaju Jesuř Khrystuř. „Jesuř“ je ho Martinkej lěpje lubilo. Tutón Jesuř bė wěsče tež pastyr; knadž mējesche do žyla hčam tamne sto wozow! No, hdyž maja tam, hčez pschewywa, tež pastwisčža, maja tam tež wěsče hčolu, a tuž dyrbi tam to wěsče tež jara rjenje hčez!

Dužy domoj Martinko hčezischo t njebjekam pohladny.

„Ssnadž tam tež runje s pastwy čžerja a knadž tež runje Boži Ssyn Jesuř! Wón je jenož wo wozach rěčal. tuž tež wěsče jenož wozny pařy! Sacž mje wón widži? Wumrěč hčy rad, hčy-li wjedžal, so mje wosmje sa pastyrja. Wohladač hčy tač skoro, kač tam je!“

Najajtra wotucži Martinko wjeřoty kač ženje. Wumy ho, sežeba ho a swobleka ho porjadnišcho hacž hewač. Sato bėchu jemu pohlednju krowu, Dótkowu „Wělinu“ s hčodže wuhnali, woprascha ho nadobo Dótkowu: „Čzetka prosčhu wař pēknie, widži Bóh wšchitko, sčtož čžinimy?“

Žoni sčžmi ho wobliczo; bė ho runje s mužom wadžila, a muž bė ju nabil.

„Wěsče widži, hčny!“ sčobota njemdra. „A hdyž lu džesč sčeho sčucžicž, hčlosta tebe!“

„Ja njeřkucžu sčeho, čzetka!“ hčubi hčlž. „S Panom Bohom!“ (Tač strowi Sčlowač: „S Bohom Snesom!“)

„Kčodž s Bohom!“ (Tač strowi Sčlowač sažo!)

„A čzetka!“ wobroči ho Martinko hiščezje ras, „widži nař tež jeho Ssyn?“

„Jeho Syn?“

„Jesuf!“

„Kajes Khrystuf? No zyle wescze! — Me netk bez!“

Martinko je schol, ale duzy je so jemu sdało, jako bychtaj to hromadze schloj, Syn Bozi Jesuf tam horjela a won tu deleka. Wot tuteho dnja njesweri bebi wjazy, na skot felicz, kaz be to prijedy czinik. Pichetoz, widzesche-li Jesuf jeho, blychjesche jeho tez.

IV.

Tak miny so to Martinkej zyly tydzen w sbozu a spokajnoscezi. Ras, jako je robotu wjeczor i pola hnal, je wjeczor swoniko. Swjatocznye rosnjeke so jwuf wulkeho swona psches dol: „Budze njedzela!“ pomyslili bebi Martinke. „Swonja i wulkim! nasajtra poidu ludzo do zyrkwi! Ale schto to tam w zyrkwi czinja?“

Njebé hicheze zenje w zyrkwi byl. Jako be wjebnjanostowa wumreka, bedzesche wonkach pod durjemi sa proscherjow. Szyschesche drje, so nutskach hrjachu, spewachu a so knjes duchowny ludzom neschto powjedasche; srosumil pak tam wonkach niczo njeje. — Ras, w synje, chzyjche tez do zyrkwi hicz — w lecze njejmédzische wot huš prjecz! —

„Schto tez chzyl ty to tam czinicz?“ rjekny wjebnjanostowa. „Czitač njemózesch; a drastru tez nimasch. Tajkich ludzi njeje wo zyrkwi trjeba!“

„Czehodla tam to ludzo khodza? Keczja to tam i Bohom? Abo bywa jim to tam wo nim powedane a wo Jesufu? Wescze! A ja tam njejmém hicz!“

Dzenš njehasche so to Martinkez wjeczerjecz; podarnu je sam k njemu Bundasch swoju schescherjatu hlowu tulak! Tak be so jemu wutroba srudzila, so by najradšcho do hór bežak a hicheze radšcho sa swojej maniczku! Sebra so, so by k nej pohladal — i najmjenšcha na pohrjebnišchežu. Někotry ras be jej hižo denješt kwětku na row, někotry ras be tam bežak a bebi pschewyšlowal, hđe to maniczka woteschla a hacz so jej to tam derje dže. Dzenš njedonjeke tam kwětki, ja to je krjepil i horznyi hulsami te, kotrež tam na rowje rosczechu. „Maniczka moja dobra! Njepuschjeza tebje tam pola Boha tez do zyrkwi, dofelž by jena, kotraž bjes domišny, kaz nje tu? — Ach maniczka moja!“

Njedalofo ryjesche dótka row. Tutón wušklyšcha plakazeho hólza. Jeho jasnawšchi džesche wostajiwšchi motyki k njemu.

„Schto placzesch, Martinke? Schto czi je?“ so prafcha.

Wupowedal je jemu hólcež swoju žakolcz, dótka pak njeje jeho srosumil. Hacž runje kóždu njedzelu do zyrkwi khodzesche a wjele wo Bohu a Synu Bozim blyšchesche, njemnyšlesche bebi tola nihdy na Boha.

„Njeplacz!“ rjekny. Šle je, so by Debje tak hlupého wostajili, ale to njeje werno, schtož to prajisch! Ty by nasch wječny pastyr

a žadny tajki, kotryž by bjes domišny byl! Mózesch iměrom hicz k hólzam na kubji, nichtón tebje tam njeuwčžeri!“

„Ale, wujo! Šdyž tola drastru nimam!“

„No, w lecze wšchak tak njemózesch do zyrkwi khodzicz, dyrbišch tola skot pascz! Ale namu da tebi gmejna nowu drastru, potom mózesch tam kóždu njedzelu khodzicz!“

(Pofracžowanje.)

S bliffa a f dalofa.

— W Malešchczach blyweczesche nasch blywěny a pilny pobudžetaczek k. farar Mikela swoj 25 lětny jasnojnski jubilej. W lecze 1898 bu i duchownym wo Lupoji a 1903 i kaplanom wo Kettlicach, wot 1904 jem skutkuje netko jako farar w Malešchczanski wozhadze. Snajemny jeho wšchitzy tez i nascheho „Wikipionšeho Pobjola“, kotrehož nam pschi wšchědy wobežezazuch wobstejnosczechy blywěru sczele a tez i tak někotreho drugeho nastawka a džela, kotrež je jeho pilna ruka nam Šserbam napižala. Za jeho blywěru a rad swólniwu pomoz, kotruž je nasche njedzelske kopjenko picheso pola knjesa jubilara namakala, so wono dženšja jemu šjawnje a wutrobnje džakuje a strowi jeho, sbožo a Bože žehnowanje pschejo na dalsche 25 lět, se šprawnym a blywěnym Pombaj Bóh Wam, knjes jubilara!

— Gmejnske wólbny by bórny; neschto wažne to ja maky a mjenšchi štat gmejny. Je škoda ja gmejny a jeje žiwjenje, so to tez pschi tutych wólbach i wulkeho džela po politiškišch šahadach dže. Njech tola wšchěbje tutón kócz wolerjo so wódzicz dadža wot drugeho rosmyšlowanja: Šladajeze, kaz czi, kotičž by k wušwolenju njenowani, šteja k wěrje a k nabožinje a woleze nužow a žony, kotičž by i wutrobu a i ruku wěrjazy kchescžijenje a so w swojim czinjenju wódzicz dawaja wot prawa a pratedošje, kotraž piched Bohom placzi a wobsteji, a to wo wšchěch naležnosczach! Tak pombacze najšepje gmejnje a psches to ludu! Tak blywěze i dobom tez kraleštwu a zyrkwi teho Knjesa, a to tola chzeze, to tola dyrbicze, jeli so scze kchescžijenjo!

— W Kettlicach bu šandženu pónđzelu 29. oktobra swudowjena šarafka Domaschyna k pohlednjemu wotpoczinkej pohlownana. Šodla swojeho mandželšeho, bywšeho Košacžiczanskišeho šararja Michala Domaschki, kotryž tam hižo 1897 pošledni wotpoczink namaka. Šej be Bóh Knjes dolhi wjeczor žiwjenja spožczil. W lecze 1892 džesche je swojim mandželškim, kotryž be 43 lět w Košacžiczach swoje jasnojnsko šastawal, na wotpoczink, 31 lět tutón wužiwasche. Šchwórtk, 25. oktobra wotwoła ju Bóh Knjes w Barškim šarškim donje i tuteje cžapnosce, jej hnadnje špožcziwšchi wyšole 89 lět a dwaj měžkazaj šejškeho dróhowanja. Š rowej ju pschewodžachu i pschiruwšnymi tez pschede wšchěm štatny Košacžiczanskišewe wozhadu, w kotrež je wona tak dolhe lěta blywěru i mandželškim šobuskutkowala.

Šistowanje: M. w Š. ja 24. po Šr.

Biblija — cžap — cžlowjel.

46. tydžen, wot 11. hacž do 17. novembra.

11. Šchtyriadwazeta njedzela po Šswjatej Trojizy: Šap. šl. 28, 16—31 — Šh. 443 — Šan 4, 1—33.
12. pónđzela: Šchtišl. 14, 19—35 — Šh. 618 — Šan. 4, 34—54.
13. wutora: Šchtišl. 15, 1—19 — Šh. 728 — Šan 5, 1—24.
14. štrjeda: Šchtišl. 15, 20—33 — Šh. 729 — Šan. 5, 24—47.
15. šchwórtk: Šchtišl. 16, 1—16 — Šh. 17 — Šan. 6, 1—15.
16. pjatl: Šchtišl. 16, 17—33 — Šh. 734 — Šan 6, 16—24.
17. šobota: Šchtišl. 17 — Šh. 735 — Šan 6, 25—40.

Šamowitny redaktor: šarar Wyr gacz wo Košacžiczach. Cžišczek Šsmolerjež knižicžišczekžernje a knižatnje, šap. družštwu i wobmj. rušowanjom wo Budyščinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłał
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P

• Sserbske njedźelske kopjeno. •

W Budyschinje, 11. novembra 1923.

Wudawa so kóždu sobotu w Esmlerjez knihcizšiczejerni a płaczi na měřaz 34 000 000 hr.

24. njedźela po swj. Trojizy.

1. Tim. 1, 18. 19.

Tu pschitajnu czi poruczu, mój syno Timothejo, po tym přěnschim profetiskim słowje wot tebe, so by ty w tym hamym dobre wojeřstwo wojował, a měł wěru a dobre swědomnje, kotrež někotři su wot hebje wotstarežili a su na wěry kóžd roslamali (schodu wšali).

Mój syno Timothejo! tak wótzowizy, chutnje a lubosće-
pólnje klinczi tuta narěč japoschtola Patwola na swojeho lubeho
wuczobnika a pomocnika, kotrehož tež swojeho lubeho syna we
wěry mjenuje a wo kotrymž wobswědźi: „ja nimam žaneho, kiž
by tał po mojej myšli runy był — runje jako syn nanej je wón
so mnu služil ewangeliju“. Tutemu swojemu lubemu duchow-
nemu synej datwa japoschtol w jemu piřanymaj listomaj — tał
tež w našim tekšće — wažne wučby sa jeho sastojnste skutko-
wanje a jeho křesćanste šhodjenje wučby, kiž tež džěńša kóž-
demu služobnikaj Křystufotowemu płacza. Ale jara bychmy so
molili, hdy bychmy mēnili, so tute wučby jenož duchownym pla-
cza. Ně, dobre wojowarstwo wojowacž, je wschitkim křesćan-
nam bjes wuwšacža porucžene. A hdyž japoschtol Timotheja na
přěnsche profetiske słowo dopomni, kotrež je so na nim — naj-
šlerscho pschi jeho swjěciznje — s kładženjom rukow tych star-
šich na njeho wuprajiko (1. Tim. 4, 14) a hdyž jemu pschita-
kuje, po tutym słowje dobre wojeřstwo wojowacž, dha ma to tež
wažnosć sa wschitkich křesćan. Pschetož ma šnajemy słowa a
plubjenja Bože w swojatej křesćenizy. Šchtož wěri a křesćenizy

budže, tón budže šbóžny. Ja šym cze s twojim mjenom wo-
kał, ty by mój. Šdyž pał šmy jeho powołani, dha šmy tež po-
wołani kóždy jako prawy „Timotheus“, to rěka po serbskim:
„Bohabój“ — w bohabojašnosći a k Božej cžesći cžinicž, so bych-
my šbóžni byli s bojošcžu sa rženjom, bježč psches wobstajnu
šczerpliwosć na to bēdženje, kotrež nam je přijódstajene, niž
wustacž we bēdženju pschecžiwu hrěchej, s krotka dobre wojowarstwo
wojowacž. Šehodla

„Wojujmy dobre wojeřstwo“

1. w mozy wěry. 2. s dobrým swědomnjom.

Šdyž je wo wojeřstwoje rěč, dhrbimy šnacž njepschecželow,
pschecžiwu kotrymž mamy wojowacž. Šswj. Patwól tu nje-
mēni tał mjenowane bēdženje wo žiwjenje, wo bčže, kotrež je
sa jich wjele mjes. našim ludom nětko tał cžěžle a kotrež wutro-
bu nam husto štyšnu a tšchnu cžini a pschi kotrymž nuša, sta-
rosć, šhudoba, šhorosć, šrudoba jako njepschecželske mozy nam
napschecžiwu šupja. Ale na tutym bēdženju, pschi kotrymž so wo
cžafne derjeměcže jedna, nejšbu wschitzy jenał wobdželeni, haj
někotryžkulish psches žiwjenje dže, kotryž tute bēdženje šam se
swojeho šhonjenja lēdy šnaje. Ně, wo šbóžnosć so tudy jedna
a wo wojeřstwo, kotrež mamy pschecžiwu njepschecželam nascheje
šbóžnosće wojowacž. Škotři to su, naš wučzi biblija, mały ka-
techizmus a našche šhonjenje, mjenujzy cžert, šwēt, a našche cžělo.
Pschecžiwu tutym šjom, se šobu šjednocženym njepschecže-
lam nascheje šbóžnosće mamy dobre wojeřstwo wojowacž.

Dobre wojeřstwo móže jenož tajke bčž, kotrež niž k pod-
leženju ale k dobčžu wjedže. Šehodla so njedžiwamy, so japo-
schol pschitajni, dobre wojeřstwo wojowacž, pschitajni: „a měł

wěru". Wšehož niz se swantowynymi brědkami, niz s brónjemi wědomoscje a niz s pjenjesami a s kublami, se skutkami šmilno- seje abo teho runjecza, s zpla niz s naschej mozu móže dobyče, kóna žiwjenja, wěčna sbóžnosć so dobyče. Wšehož, te brónje nascheje wójnij njejsu czělna, ale s Boha móžne. Nascha wěra je to dobyče, kotraž šwět je pschewinyla. Bjes wěry móžno njeje, Bohu so spodobacž. Dobyczeriška pať je nascha wěra jenož potom, hdyž teho sapschimnje a kručje dđerži, kiž móžesche jako wódzet nascheje sbóžnosće prajicž: „Ja šym šwět pschewinyl. Tehodla budže stroschtni, wy wojowarjo Jesom Šhrysta! Muž prawy sa nať wojuje, Bóh jeho k bitwoje wabi. Sdyž šhto joh' spósnacž chze, wón Jesuž Šhrystuž je. Tón budže wěsče dobyče. Šhtož do njeho wěri, tón njebudže k hanibje. Wšchitzy, kiž do njeho wěrja, njebudža šhubjeni, ale směja wěčne žiwjenje. Tehodla reka, we wěrje do nascheho Šnjeja Jesom Šhrysta dobre wojeřstwo wojowacž. We wěrje na jeho šlowo šedžbujemy. Wojowarjam Šhrystužowym njeje to wažne, šhtož ludžo praja, tež niz, šhtož jich šamžna wola chze, ale jenicžzy, šhtož jich Šnješ chze a praji. „Šhtož wón wam praji, to czinče!“ Wšehož, štyšchane šlowo nascheho Šnjeja dھرbi pošluschnosć wěry w nať wuškutkowacž. Wojať tež njewě, czehodla roškafowat jeho na to abo tamne měštno staji, ale pošluschny tam steji, doniž druhi na jeho měštno stupi. „Wachujče a modlcje so, tať so wy do špytowanja njepšchindžecze. Šhtož pať wam praju, to wam wšchitkim praju: wachujče“, tať nasch Šnješ pschitaje a jeho japoschtol to wospjetuje. „Njespicze, stejče we wěrje, dđeržče so jako mužy a budže šplni!“ Japoschtol Pětr pať, kiž běsche najbolschnišcho šacžuwat, tať wěrne je Šnješowe šlowo: „Duch je hotowy, ale czělo je šlabe“, napomina tať šhutnje: „Budže štróšbi a wachujče, pschetož nasch pscheczitwit, tón czert, šhodži wokoło jako ru- jazh law a pyta, kohož by póžrjal. Temu stejče napscheczitwo twjerdže we wěrje!“ Šhodla je šlowo nascheho Šnjeja na Pětra tať stroschtna sa wšchitkich wuczobnikow, kiž chzedža wady do- bri wojowarjo byč a kiž tola šwoju šlabosć czuja a kiž šu jo husto hižom šhonili, to šlowo Jesužowe: „Šchimanje, Šchimanje, šlej satanas je wať požadať, so by wať moť šacž jako pschězju, ale ja šym prošyl sa tebe, so by tvoja wěra njepšchěstala“. Tu- to dobroprošćenje je so wušklyšchalo. Štať šhuboť je Pětr w no- žy pschěrady tam w dworje wyschšcheho měšchnikoweho hroda pad- nył, jako šwojeho mišchtra tróžy šapřé. A tola, jako potom psches špěwanje šhapona w šwědomju šbudženy a wot Šnješoweho po- šladnjenja we wutrobje trječeny žakošnje platajo won džěsche, dha so hižo pošaja, so w mozy Jesužoweho dobroprošćenja jeho wěra njebě pschěstala. A to běsche jeho wumoženje a šbože. Tu- teje móžneje Božeje pomogy, tuteho štajnje wušklyšchaneho dobro- prošćenja Jesužoweho šměny tež my so trošchtowacž. Wšeho- tož nasch šnješ šam wobšwědcži: „Ja prošcu pať niz jenož sa nich — ja tutchy přěnich wuczobnikow — ale tež sa tuchy, kotřiz psches jeho šlowo do mnje wěricž budža“ (Ščž. šwj. Jana 17, 20). Tehodla njeboj so, wěr jeno! Tať stejich tež ty potom šchito- wany pod ja tebe pošběhnjeneju rukow Jesužowuju, s kotrejuž njedyrbi žadym njepšcheczěl tebe wutrchnyč. Tehodla tež ja- pošchtol Pawol s prawom wěru njenuje kryjazh šchit, hdyž du- chomne brónje tuchy wopřuje, kotřiz maju jako dobri wojowarjo Šhrystužowi dobre wojowaršstwo wojowacž: „Tehodla wšmicže na so žplu bróni Božu, so bysche wy, hdyž ta šla šchunda pschid- džé, móhli napscheczitwo štačž, wšchitko derje došonjecž a wobštačž. Nade wšchitko sapschimncze šchit teje wěry, s kotřimž šahažnyč móžecze wšchitke žěhlive šchipy teho šteho njepšcheczela“ (Šf. 6, 13. 16.) Tať prošymimy, so Pawol Timothejeje — a kóždemu mješ nami — pschitaje, dobre wojowaršstwo wojowacž a mēcz ž wěru a dobre šwědomnje.

2. Woboje, wěra a dobre šwědomnje, wuško hromadu šlu- schetej, tať so cži, kiž dobre šwědomnje w šebi njewobarnuja, ale niško waža a wot so wotštorcža, na wěrje šchodu wosmu, tať Pawol w šchucžzy po naschim tešče na šrudnych pschikladach nam k warnowanju dopořajuje. A tať je japoschtol Pawol šam wěru a dobre šwědomnje hromadu dđeržo dobre wojowaršstwo wojowat psched bohodom šeliskom w šesareji, jako njebojšlitwy so pscheczitwo šwojim židowškim wobškoržbam šakitašche: „Teho so pať ja psched tabu wuřnaju, so ja po tym pucžu, kotřiz woni šakšewaju, tať šlužju temu Bohu mojich wótzow, so wěrju wšchitkemu, šhtož pišane je w šakonju a w tuchy profetach a mam tu nadžiju k Bohu, na kotruž tež tucži šami woczajuja, so budže so štačž horjěšawanje tuchy mornych, prawych a tež njeprawych. Wo to ja so pať prošuju, so wšch mēč šwědomnje bjes poroka psched Bohom a psched ludžimi wšchudžom (Šap. škutki 24, 14—16).

Sdyž je nascha wěra prawy, niz jenož škutk šlowy a šhubaw, niz morwa šama na šebi, ale ma žiwjenje a móž, dha dھرbi nať tež šwědomlitwy czinicž we wšchitkim naschim šhodženju. Šwě- domlitwošć, šwěrnosć w małym a najmješnim se šnutškonnej nušnotu s nascheje wěry wurošče. Čžim bóle šnjeja psched wo- czomaj a we wutrobje mamy, čžim pilnišcho na Jesuža, kiž je ša- počatk a šonz nascheje wěry, pošladamy, čžim wužšche je nasche ijednocženšstwo, čžim žiwšchi je najch modlerški wobšhad s na- šchim Šnješom, čžim jažnišcho je nam w šoždej jenotliwej na- ležnosći, šhto mamy czinicž a čžeho mamy so wostajicž, so bychmy jako prawy wuczobnižy Jesužowi namašani byli, bjes po- roka, czěrjeni wot Šhrystužoweho ducha, nucženi wot jeho lu- bosče; čžim žunišche je nasche šwědomnje, čžim bolschnišcho dla šoždeho, tež po naschim šdacžu najmješšcheho, pschěstupjenja.

Tehodla wojumy dobre wojeřstwo pscheczitwo špytowa- njam, hižo w jich šapočatkach wojuju, hdyž hrěch jako šawjednił psched durjemi nascheje wutrobny wotpočuju abo jako šly šochit we wutrobje so šběha, so šamo w hodžinach nutrnosče psche- czitwo naschej woli je žěhlivymi šchipami šuchy mšplow so na nať mēri, so potom — Bóh pošhaj nam — hrěchej jeho wolu nje- pschidamy, ale jako šosef so bojimy, tajku wušku škosć czinicž a pscheczitwo Bohu naschemu Šnješej šhrěšchicž, so potom po bjes- šwědomitym wěrjenju šwěta njeczimimy: „Dla šoždeje malicž- kosče njetrjebasch šebi šwědomnje czinicž, to tola dale ničžo njeje!“ ale so runje potom wot Šnjeja so wješč a šebi pošhacž damy, tute mať štrachne lišchki pošadnyč a hdyž tež špytowani budžemy, so škóncžnje tola došytamy a so dobyče wobšhowamy.

„Wojumy dobre wojeřstwo“, tute napominanje njepšacž pať jenož mužam a mlodženzam. Nē, tať we wěrje do Šnjeja, w lubosći k njemu, we šhodženju sa nim a w jeho šlužbje, tať tu žaneho rošdžela njeje mješ wuczobnikami a wuczobnizami, mješ mužemi a žonami. Sdyž Pawol Timothejeje pišche: „Do- kelž wot mašosče šwjate pišmo wěsch“ dha s tym nam pošla- dacž dawna na šwěrne woczěhnjenje, kotrež je Timotheus došat wot šwojeje macžerje a wotki, na šwěru cžiče w domje wopa- šasane wojeřstwo macžerje lubosče a macžernych modlitwow. Štať krašne je husto cžiče wojeřstwo a ryczěřstwo, kotrež wot „šlabšcheje šchlachty“, wot žonow w džěczajej jštwje a w šladanju šhornch s njewuštawazej ščěrpliwosčju w Božej mozy k žohnowa- nju sa jich wjele so wopořajuje.

My pošutnemu dnjej napscheczitwo džemy, kiž nať napa- mina, psched Bohom so pruhowacž. Štať s naschej wěru, s na- šchim dobrým šwědomnjom, naschim dobrým wojeřstwom steji. My wšchitzy budžemy wuřnacž dھرbičč: „Čžeschli ty, Šnježe, hrěchi pschizpicž, šhto budže wobštačž“ Nješacžijn nať wot šwo- jeho woblicža. Měj ščěrpenje s naschej šlabosčju. Pošylá na-

Ichu wěru, wucziscz a czin wótre nasche gwědomnje, czin nař hmanych, dobre wojerstwo wojowacz. Ty by sam w nař sapo-
czal tón dobry skutk, duř jón tež dofonjej hač do twojeho wul-
teho dnja twojeje gwěrnoscze dla.

O Snježe, s twojej khlnošču nam pokhlń klabu wutrobu,
So bychmy móznje bėdžili, ho psches kmjercz t tebi czisčezeli!

Halleluja. Samjeń.

Rěrlusch se „berbstich Spěwarstich“ czo. 4.*

Hlós: Štóz Bohu Wjeřšnemu so podda atd.

Ja sym přez Khrysta
krwawne rany nět založk
prawy namakał; trošt druhi
njeje namakany, zo bych so
we nim radował. Mi tónle
založk wostanje, hdyž wšitko
druhe zahinje.

2. To je wšak wulka, wě-
na hnada, kiž k wuslědženju
nihty njej, to smilnosć je
a Boža rada, kiž poskića so
hrěšnikaj a hrěšnika tež lu-
buje, njech přińdže abo nje-
přińdže.

3. Bóh njeda nam so
wěčnje zhubić; přez Khrysta
pomhać wšitkim chce a smil-
nosć dawa w Synu lubić,
Syn tehodla nař Zbóžnik je
a kłapa stajnje z lubosću tak
mócnje nam wo wutrobu.

4. O hlubokosć, kiž wšitke
zlósće přez Khrysta krew je
póžřela! Ja postaju so do
smilnosće, zo mje tu ničo
njetama; ja spuščam so na
Khrystusa. Ow luta smilna
dobrota!

5. Na Zbóžnika cheu swě-
ru hladać, mam k njemu
swoju nadžiju; wón njeda
trošta mi tu tradać, hdyž
hrěch mje kusa w swědom-
nju. Ja widžu Božu wutrobu
a bjez přestaća dobrotu.

6. Chce-li mi Bóh wšo
druhe rubić, štož čelo z dušu
wokřewi, a dyrby trošt tež
wšitkón zhubić, — to jeničke
mje spokoji, zo Bóh mój je
přez Khrystusa wšak smile-
nje a dobrota.

7. Hdyž čelo chce a swět
stysk džělać a načinić mi
zrudobu, Bóh tola njebudže
so hněwać, hdyž přez hnadu
ja wojuju. Je duša cyle
zrudžena, — mje potroštjuje
dobrota.

8. Hač runje wjele bra-
chow widžu we dobrem, ko-
trež činić mam, wě Bóh, zo
hrěchi swěru hidžu, na skutki
tež so njespuščam; to jeničke
mje troštjuje: mój Knjez je
połny smilnosće.

9. Njech dže po jeho hna-
dže nětko a po wótcowskej
smilnosći, njech zrudnemu
mi radži wšitko, zo tak džě
Khrystus trošt je mi, a w lu-
bosći a w žalosći so wukho-
wam ja w smilnosći!

10. Při tajkem založku cheu
wostać, kaž dołho žiwjenje
tu mam. Mi Bóh daj swoju
hnadu dostać, so tutón za-
ložk wobkhowam. Tak z wje-
selosću spěwam ja: O luta
smilna dobrota! —

* Po formje něšto wuporjedženy a w nowem kabaće.

Džen 11. novembra.

Luther steji dženka psched nami a w nim tón muž, tajkehož
bychmy dženka trjebali w zhrěwju a hewal w kraju. Wčera jeho
narodniny, dženka jeho mjeniny! Ale čehodla bė Luther tu-
tón muž, runy Pawoľej, kotryž nětke w naschich njeđželstich tel-
stach, sa Saksu wuswolonych, kóždu njeđželu psched nami steji?
Łohodla, dofelž Luther, kaž Pawoľ tež, stejescze s wobemaj no-
homaj na sakožku ewangeliona w prawej ewangeliskej wěrije! Wón
bė žebni wěsty hwojeho Boha. To bu wón, hdyž bė byl přjedy
t semi czignjeny — kaž Pawoľ. Wly, nasch lud, hnty nětke t semi
czignjeni. So by wón tola stawal s tym praschenjom: „Snježe,
scho chzesch, so bych czinil?“ Potam by tu tež sažo stacz kměť
kaž Luther njepowaleny, wuslawajo, wyslawajo:

Hdyž kwět ho mjertwik s czertami

a nař wšichy požrjecz chynli, dha nař to ničo nještroži!

Zyrkej a stat.

Sakski konsistorium je hromadže se hynodalnym wubjer-
tom 12. porjadnu synodu sa 26. november do Drježdžan swolaka.
Wuradžowanja budža pschi tuczahnych wobstejnosczech wulzy
wažne a rostibaze. Njech by t žohnowanju nascheje saksteje
zhrěwje! —

21. novembra hwojecimny počutny džen jako wulki hwojaty
džen niž jeno psches zřhu Saksu, ale psches zřhu Němsku. So by
nasch lud, so bychmy my wšchitzy tutón zřhu čař a we nim tutón
džen wutriebali sa to, sa čož je nam daty: t pokucze! So bychmy
spósnali wopacžne pucze a ho wrócžili na prawy pucz t Bohu!
To je pucz t smutštownemu sbožu a tak tež dozřla t sbožu! —

Wjes Boha na hwoćze.

„A scho tam czinicz? Wujko, prajcze mi, proschu pěńnje,
scho wy tam czinicze?“

„Wly přewamy, hólczje! To ty njemóžech, dofelž knihu nje-
suajesch. Ale ty móžesch pokhluchacz na to, schož knjes farar psched
woštarjom čžita, móžesch ho s nim modlicz a křichich, schož
předuje.“

„Scho to je předowacz?“

„A, by ty tola hlupy! Tak, wón nař wuczti, scho mamy
czinicz.“

„Ja žebni myšlach, so wam wo Bosy powěda.“

„Nó, to wšchaf mēnju! Powěda nam wo nim a wo Snjesu
Khrystusku — kaž to tak čař je: hody, kaž je ho Khrystus na-
rodžil, w poscže, kaž je mnoho sa ludži czerpil, kaž jeho Židža swja-
sachu, t kmjerczi sakudžichu, na křichž pschibichu, kaž na křichžu
je wumrěl. Sdyž je pschisčla „Wulka nóz“ (Jutry), nam po-
wěda, kaž po kmjerczi je na křeczi džen stanyl wot mrtwych a
s rowa sažo živy wusčył, a na Bože stpicze powjeda, kaž je
t hwojemu Wótež do njebež stupil. — Ale, hólczje! Nět mi
daj pokoj! Sdy dorhju to row?!“

„Wujko mój! Ja Wam pomham! Prajce mi jenož hi-
sčezje, kaž by to Židža jeho na křichž pschibili!“

„Lehń ho na semju! Pokasam czi! — Tak! — Nět wu-
pschestrěj ruzy tak daloko kaž to jenož móžesch! — Widžisch, tu
psches nosy a tu psches ruzy by sabili wulke hódže a tak by jeho
pschibili. A tak je wiřat, doniž njeje wumrěl.“

Martinko psčeczi. „Ale to je jeho tola bolako! — Čžoho-
dla by jeho to tak křudowali? Scho je wón skucžil?“

„Wón njeje ženje ničo skucžil a nihdy steho kłotwa rěčžal!
Dobrotu je ludžom czinil! S daloka by t njemu křodžili a křornych
t njemu nořyli a wón je kóždeho wustrowil. Pschi tym je ludži
wuczil, kaž maja živi byč a Bohu křuzicž. Esu jeho sabili, do-
felž njemóžachu křisčecž wěrnoscž, kotruz jim prajescze.“

„Ach, kaž sli by wóni to byli!“

„Daj, sawěscze sli! Wón je mjes nimi křodžil jako pastyr;
runje jako ty hwoj stót pařesch w trawje, tak je wón ludži pařł
w Esłowej Božim! — A wóni by jeho sabili!“

Dale nochžysche dótkla wo Khrystusku rěčžecž. Jeho bolesche
to tak we wutrobje, jako bychy jeho dopomnili na dobreho psche-
czela, kotryž je jemu wjele dobreho wopokasal, kotrehož pař bė
sabył, a jemu wunjetowali, so je njeđžatowny. Njebė to dótkla
człowjeł, kotryž njesnal Piřma; pschecžital bė zřhu Bibliju, wot
nana namrětu; křodžil je tež do šhule; wufnył bė hwoje Bi-
bliske stawisny; křodžil bė do zhrěwje a wjedžescze wšchitko, schož
ma křescžan wo Khrystusku wjedžecž — ale wón žebni na njeho

ženje njemyšlešche. Šabyl, šabyl bě a nětk bě jeho Martinčo na njeho dopomnik. —

Jako běšchtaj dorňoj, džěšchtaj kóždy swoju stronu.

(Potracžowanje.)

Š bliska a š daloka.

Š kraja do kraja: Rajti to tola džiwny a džiwnušcki czaš! A rajti to tola džiwny a džiwnušcki kraj, tutón němški kraj! Wóh šnjes wobradži rjane žně a bróžnje a runje taš šu mlynny a žitárnje polne žita a tola trada lud, haj je hlódnny, mrěje hlódu! Štaš móže tole jene pschi tym tamnym móžne bycz? Tu je ně-
rajša wina, cžłowjeska wina! A šo njeby šo š tym šawinowate tradanje a hlódmrěče šobucžłowjekow, krajanow, bližšich, je na kóždym, šo cžini, šchož někaš móže š wotwobroczenju tuteje nusy, šo podpjera džěla a prózowanja organizacijow, kotrejž chze-
bža dotwobaracz tutemu štrachej, šo pomha wšchnojšcam psche-
winycz nusy a šmjertne štrachi. Šo kaže cži hižo cžłowška wšchědna mudrosč a myšl, to kaže cži šchesczijanstwo. Do-
rosumimny my tutomu czašej? Šdnyž niz žyle, dha tola taš daloka, šo šo dalšich a nowych tórnošcžow hladamy, špytujo, pschišč na druhi, nowy, lěpschi, na tón prawy pucz! A ša tymi nowymi a najnowšchimi puczemi pytajo budžemy drje nětk šoro taš da-
loka, šo špóšnajemy, šo je jenicžki pucz wumóženja tón, šo šo lud wróczšo namaka š Bohu. Na šakladže bohabojošcže a wěry je tež hišcže ta wulka nusa š pschewinjenju, w kotrejž šmy! Še nasch lud, abo š najmjenscha, šmy my hižo na tutym šakladže? Šěda, tu je wšchudžom hišcže žalostnje wjele cžinicž, přjedy hacž šmy wopratožde na tutym nowym šakladže bohabojošcže a wěry, přjedy hacž š cžělom a š duschu, š ruku a š kublom šejimny w šluž-
bje a džěle šwojeho Šoha žyle! A tola, byrnjež to hišcže wjazy pobrachowalo, dozpicž šo paš tola dyrbimny, jeli šo chzemny šwoje žiwjenje a byczše šajicž na wěšty šalož! Na tym tež nicžo nje-
pscheměni, šo to cži jeni na tutu wěrnosč pošluchaja jenož š je-
nym, drusy jenož š poš hluchom! Pscheměnicž móže na tym a do žyla to wšcho to jene, šo my šo pschepošdže šhrabamy a pschepošdže pschiščžemy! Ššo bližaza njedžela šemrěnych pschitwoša nam tole š hišcže wjetšchej šhutnosčju! Tuž tola pošluchajmy a šo-
sumimny! Pschecžinili šmy hižo teho czaša pschewjele š njetrije-
bawšchim! Šo, šchož je trjeba, je to, šo šo š Bohu wobrocžimny žyle! —

Šjenježna nusa, š kotrejž šmy w pošlednim wošomiku přjedy, hacž nowy wěšty šjenješ — kaž jón mjenuja! — pomozž pschinjěny, do bješdna padnyli, chze tež šobu štorhnyčž wjele no-
winow a cžagopikow a šopjenškow, wošebje wjele nabožnych šo-
pjenškow. Tuž šupny šo š žylej mozu tutej šahubje napschecžiwu, šotraž by tež rad šwětej š wješelu nasche šerbške šopjena šobu-
štorhnyšla. Došonjamy taš dobry šutl, šotryž bješ šohnowanja njewoštawa! A hdyž džěšča — 4. novembra — cžitajš, šo na-
šche „Šomhaj Šóh“ na měšž placži 34 000 000 hr. a š došom šty-
šchich, šo 100 puntow pschěnyž 1 billion (1 000 000 000 000) hr. placži, wěšch, šcho to rěla? Šy mašch nasche šopjenško na žyly mě-
šaz ša 34 (!) pschěncžnych šornjatkow! Na 100 puntow džě jich něhdže 1 000 000 pschěncžnych šornjatkow a jene jenicžke šor-
njatko placži džěšča 1 milion papjerjantch hritnow. Šdnyž šcho prajišch, mohš jenož prajicž, šo nješměny šopjenško taš tunjo wotewadacz. Tutomu porošej hodži šo paš lóško wotpomhacz. Šurunaj ty šwoje 34 milionow na tu licžbu, šotruž měnišch, šo by šopjenško placžicž dyrbjalo, a šaplacz tutu šummu!

W Retlizač wopřtachmy njedželu, 4. novembra, wječor, pschědnosch, šotryž duchowny šnutštowneho mišionštwu š. šaraš Amelung še šwěšlowymi wobrašami pošlicži. Ššmy widželi tu

wulku nusu a wulke štrachi, šotrež tyšcha cžłowjekow, wošebje tež džěcži, hrowaš a nětkle w tajšim czašu wošebje; šmy paš tež wobladali tu lubosč, šotraž pschecžiwu wšchemu tajšemu štemu wojujo pyta, hlada, wobarnuje, wumóža cžłowjekow, a kaž bu nam tam wošebje prajene, tež džěcži, a to štrowe, na cžěle, duchu, duschi runje taš kaž šhore a bėdne na cžěle, duchu, duschi. A tuto džělo šnutštowneho mišionštwu mohli my nětkle pusšcžicž a šasta-
jicž!? Nihdy niz! Bychmy pschecžiwu tyšch, šotryž šu nam po Šesufowym šlowje wo šmilnym šamaritiškim cži najbližšchi, do-
šelž w najwjetšchey nusy nětkle we tutym czašu wulkeje nusy! My wšchitzy chzemny a budžemy pomhacz, šo njebychmy šo cžinili ša tajšich, šotryž tutym wšchem, šotrychž je hacž šem lubosč nošyla, pschecžiwu 5. šasnje, jim šchodu cžinjšo na cžěle, duchu, duschi! My wšchitzy budžemy pomhacz, jich našchicž a jim wobřewacz šomorfu, šo njebychu hlódu wumrěli a nješmjertnyli, mješ tym šo my a š nami nasche džěcži w cžoplej ššmwi a pschi derje pschi-
šryšch blidže! My to cžim přjedy taš pomhamy naschemu šnutš-
townemu mišionštwu, došelž šo my wěmy, šo wono šo jenož ša cžělo a ducha nještara, ale tež ša duschu, to r. pschi wšchem džěle šnutštowneho mišionštwu ma přenje měštno šobu nabožina, Šože šlowo, šchož to pschi wustawach měštow a štata wjazy taš njeje a tež bycz nješmě. A tola je to runje ta móž, šotraž wob-
šboža, kaž to tam runje š wobrašow a še žiwjenja tyšch najhubje-
šchich widžachmy a šlyšchachmy, šotryž šu šhori a bėdni na cžěle, duchu a duschi; tajšich wobohušcki šhowa na psch. tu we Šužyž Martinowu wustaw w Šohlandže pschi Šžerwjěnym Šamjenju. A runje taš je Šože šlowo a wěra ta móž, šotraž wšchě te šwěrne šotry a wšchěch tyšch šwěrných bratrow pošlynja š tajšemu taš cžežšemu džělu. Tuž, taš woštanje: My pomhamy wšchitzy hny-
šom a pomhamy, taš hušto hacž šo šnutštowne mišionštwu wo nasche durje a wutrobny šhlapa! —

Rubym cžitarijam je drje šnate, šo nasche šerbške lutherške šnutštowne šowarštwu na měštno přjedawšchego „Šibliškeho pucz-
niša“ šchesczijanšku nabožnu wottorhanšku protyžu tež na šeto 1924 pschihotuje. Šaž je hižo šetušcha wottorhanška protyža rja-
na pycha na ščěnu, taš budže to tež a halle prawje pschichodna. Šdy budže šotowa a šcho budže placžicž, šo hišcže prajicž nje-
hodži. Do přědka paš prošymny, šo bychu naschi šubi Ššerbjo šebi žaneje druheje wottorhanškeje protyži nješupili, ale šo bychu tola taš dobri byli a na naschu šerbšku šchesczijanšku wottorhanšku protyžu cžakali.

Šištowanje: Š. w. Š. ša njedželu šemrěnych.

Ššerbška přědšška šonferenca: Šrožy šo, šo by šo, šchož bě pschi pošlednej šhromadžijnje pscheměnjene, w Ššerbškej šhofe-
šotwni šažo šaměnišo. Redaktor.

Biblija — czaš — cžłowjek.

47. tydžěš wot 18. hacž do 24. nob. 1923.

18. Šječadwazeta njedžela po Ššwj. Šrojizy: Ššewj. Šana 3, 1—6 — šh. 278 — Šana 6, 41—59.
19. pōndžela: Šš. 1 — šh. 222 — Šana 6, 60—71.
20. wutora: Ššark. 13, 33—37 — šh. 252 — Šana 7, 1—13.
21. šřjeda: 2. Šim. 2, 13—19 — šh. 216 — Šana 7, 14—27.
22. ščtwórtk: Ššatth. 24, 1—13 — šh. 611 — Šana 7, 28—36.
23. pjatk: Ššatth. 24, 14—36 — šh. 519 — Šana 7, 37—53.
24. šobota: Ššatth. 24, 37—51 — šh. 518 — Šana 8, 1—11.

Šamowitny redaktor: šaraš Ššyrgacz w Ššobaczizach.

Čžiščž Ššmolerjež šnišicžiščžětnje a šnišacžnje, šap. štruštwu š wobmj. rušowanjom w Ššubšchijnje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoј mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłał
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew óe. P

• Sserbske njedžel'ske kopjeno. •

W Budyschinje, 18. novembra 1923.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihicijščezětni a płaczi na měřaz 34 000 000 hr.

Pokutny džen.

Mat. 24, 14.

Šchtóž pak hač do kónza pschětraje, tón budže sbóžny.

Š tutym słowom biblije steji psched nami pokutny džen, haj steji psched nami našy Bóh šam. Wěda nam, jeli šo chzpli tuto pokutne přědowanje pokutneho dnja w pokutnym čařu tał mało dorosumicž, kaž to dorosumichmy žyly čezki čař hač šem! Bychmy šo šami šjebali tehodla, dželž ani pošlučarjo tuteho čařa njeběchmy a činjerjo teho, šchtož nam praji, šchtož chze nam doprajicž, hiščeže mjenje. Bychmy šo šami šařudžili š šahubje, niž Bóh šnjes. Bóh šnjes pominašče, wkašče, hrimašče: „Čžincže pokutu! Wotwobrocžče ššo wot šleho, njepraweho pucža, kotryž do šahuby wjedže! Wobrocžče šo na pucž še mni a tał na pucž měra a pokoja tu dešakach, na pucž š sbóžnosći tam horjelach!“ My, jeli šo tole njedowuřlyšchimy přjedy hač je psche psdže, a po nim njecžinimy, my donje šemy nař šamych do šahuby, kotraž to šudženje ša tych, kotřiz njepošlučaju Bohu šnjesej, kotřiz š čžłowškej, šašlepjenej wopacžnej šhrobloščežu du šwoje pucže.

„Šchtóž pak hač do kónza pschětraje, tón budže sbóžny“, tuto šlowo pokutneho dnja rěči š žplemu ludej drje, wožebje pak tym, kiž šu šchescženjo, kiž šu hiščeže šchescžijenjo. Šchtóž nětkole, hdyž to tał štyščno, wostanje šchescžijan, wostawajo wěřjazž Jesuša šhryštuša, tón budže sbóžny. Šchtóž nětkole a w pschichodnych měřazach, hdyž to š tej šymu tež šymnišcho we čžłowještim žiwjenju a še šymškej čžmu čžmišcho hiščeže w našchim kraju, wostawa wěřjazž Jesom šhryšta, tón budže sbóžny,

tón budže wěrnje šbožowny tu pschi wščem nješbožownym čžařu, tón budže sbóžny po tutym šemškim čžařu. Šsmy pak my tajž dženka, kažž to dychimy bheč: šchescžijenjo, kotřiz šo š wutrobu, š rtom, š ruku wušnawaju š Jesušej šhryštušej? Šladajmy na to, šchto, dženkša šmy a myšlimy a čžinimy! Šruhujmy, šchto šmy hač šem w šaňdženych tydženjach a měřazach čžinili š myšlemi, š rtom, š ruku, do žyła še wščem, šchtož šmy a mamy? Šsy ty to tón a šy ty to ta, wo kotrymiž š našchim šlowom prajišch, šo šu tał dohatowani, šo šebi móža šwěricž, pschětrawacž tutón čžař, a byrnjež to hiščeže hórje pschishčło — a wono pschiňdže hiščeže hórje! — a šo budža šbóžni? To rěka, šmy my, šy ty, mój šchescžano, moja šchescžijanka, š woběmaj nohomaj tał rjež šupil na tón jedyn wěšty šakožł teje wěry do ewangeližona, teje wěry do šnjeseja teho ewangeližona kaž našch Luther, kotryž to runje w šaňdženych dnjach šařo a šařo psched nami stejesehe? Šsy ty kaž Luther, kotryž tež w najezžěšchich hodžinach wušnawa: „Tu steju ja! Ša nje-móžu hinał! Bóh pomhaj mi! Šamjeń!“ Šamjeń, to rěka potom: „Tał to dženkša, tał to dale, njeh pschidže, šchtož chze! Ša wostanu tola, mój Božo, pschi tebi a wěm a wěřju wěšče, šo tež ty, mój Božo, šy pschi mni w tutym čžařu, w hiščeže čžezšchim pschichodže, w pošlednej hodžinje a jónu we wěčžnosći!“ Šsy ty tajki, šo by Bóh šnjes dženkša, hdyž to tał psched nim stejishch, tebi prajicž mohł: „Tał šy ty žyłe mój a šo mi špodobašch! Tajki wostań, mi šwěrný hač do šmjereče, dhačžu čži křonu teho žawjenja dacž!“

Čžim bóle šo my, kiž my šchescžijenjo bheč chzemy, tałle pruhujemy, čžim bóle špořnawamy, šo tež nam płaczi: „Wrocž šo, hřešchniřo, wrocž šo! Ty nješty tajki, šo by pschětrał a šo by

šbóžny byl!" A tehodla mamy my pokutny džeri šwjeczič se skutkom a wopravdže! Tehodla mamy wróczo hieč k Bohu! Bliže, mój Božo, bliže k Tebi! A tať sjednoczeni s Bohom hač nanajwutrobnišcho, dyrbinu šo s nowa na pucz stajicž, na pucz, kotrehž snamjo: „Ja s Bohom, Bóh se mnu! Ščo n.ohl šcho pschecziwo mi?!“

A tole dyrbinu my dokonjecž šwoje dla! Ale my tu nješšmy jenož šwoje dla ale tež druhich dla, tež nascheho luda dla, kotremuž šo nětkole pokuta předuje! A tuteho luda dla dyrbinu wróczo na tutón prawy pucz, a to tať widomnje a dorasnje, šo to nasch lud widži a ša nami dže! Tuteho luda dla dyrbinu my dokonjecž tajke skutki pokuty, šo by je tež wón dokonjal, tež wón pokutu činił a škóncznje tajki byl, šo pschětraje. A tole my tola tež hewač chzemy! Tón pucz k tomu pať nješdže na Ameriku wošolo, kač to jich nětkole šašo telko měni, wón nješdže tež psches horu nowych škotakow, kač to jich hiščeže wjazny myšli. Ně, tutón pucz, na kotrymž dužny nasch lud pschětrawa, to je tón pucz k Bohu wróczo a s Bohom do přědka! A na tutón šmy šwołani wschitž! Tuž pójmy to nětko, pójmy! Wono mohlo to lohžy pschepošdže byč! Šamjeň.

Čaš hnady Božej k kónzej šhwata! D činišny wěrnú pokutu!

Š k ó š: Ščož Bohu wjeršnemu šo pódá.

Čaš hnady Božej k kónzej šhwata!
Šcho šta šo ludžom w Sodomi.
Hdyž bě tu kónz toh' hnadnoh' čaša;
To njech šej kóždy wopomni!
D činišny wěrnú pokutu!
A proššny Boha wo hnadu.

Čaš hnady Božej k kónzej šhwata!
Štych dóit je šrudny we heli —
Hdžež nimo je wscha Boža hnada —
Hdžež čiwile šu wschě hromadže —
Hdžež šatamanych horje dže
Dym čiwile jich do wěčnosče. —

Čaš hnady Božej k kónzej šhwata!
Wuž bohaty — tam helu ma —
Je Abrahama widžal šdala,
Ma jeho klini — Lazara,
Jow šhudny — tam ma troštarja —
Jow bohaty — tam čiwilu ma —

Čaš hnady Božej k kónzej šhwata!
Či njenuđri šo šakomdža,
Po woli šwojoh' čžela šhodža,
Ša šwój brjuch šo tať staraja,
Šač šmjerež jich nahle nadpadnje,
Šched šudniša jich domjedže.

Čaš hnady Božej k kónzej šhwata!
Tam rula piža na ščženu! —
Šti ludže šo ted' štróža jara,
Wěr žadny nješ w šlym šwědomnju. —
Ty šy na wasy waženy,
Ššlyšy: šy piče lohki namšany.

Čaš hnady Božej k kónzej šhwata!
Šy ty tež pschichol pschepošdže? —
Tam njenuđry podarmo škapa
Wo durje hnady, njebieše.
Šať šrudnje — komž šamšjene
Šsu durje hnady na wěčnje — —

Čaš hnady Božej k kónzej šhwata!
D Božo, šmil šo nad nami;
Šať dolho hižo čžertej škuža
Či hješbóžni tu na jemi —
D nješšomdž, čžinicž pokutu!
Ššes hnadu džemy k žiwjenju!

J. W.

Zyrkej a štat.

Němštu hriwnu šahubjazh čžab je šawinowač, šo je šo zyrkwiny dawč, kotryž mějesche šo k 15. novembrej ššeracž, wot 10 milionkróčneho na 300 milionkróčne powyščil. To šlincži po wjele, nješ pať telko, hdyž wěšch, šo bu dawč ša šeto 1922, po dawku šeta 1921 měřeny, w šecze 1923 ššerany; ščtož je potajšim ša šeto 1922 płacžil 10 hriwnow zyrkwinskeho dawka, tón płacži nětkole 3000 000 000 abo 3 miliardy. Dženža — 12. novembra — šo ni praji, šo je to telko, kač 1 pjenježl měrneho čžaba. Tuž drje šo to ničto psched tmy ničžkami abo nullami tať jara štróžil njeje. —

Štat ma w tu šhwilu došč a na došč šam se šobu čžinicž, tuž šo, — kač šo šda, — w tu šhwilu tať jara wo zyrkej nješšara. Byli to psched 5 šetami tež tať bylo, — to řeka, by šo štat tehdy a psches te žyle 5 šet šam wo to šwoje bóle štarat, — a wón mějesche tehdy a psches wšchě 5 šet tola se šobu runje došč čžinicž! — by to šepje bylo ša štat — a ša zyrkej, tuž ša wobuju. Šda šo šamo, šo štat a jeho wodžerjo tať někať ša tym pschiridu, šo to tola žyle hješ nabožiny a wěry nješdže. Tole wucžitašch šebi s lista Wnichowskeho aržybiskopa na němškeho kanžlerja. Po tutym je šo němški kanžler Štresemann na aržybiskopa wobrocžil s tej proššwu, šo by tutón a s nim zyrkej — šobu škutkomať pschi wobnowjenju žiwjenja luda, jón wróczo wjedžo na pucz dobrych počinkow. To je tola wušnacže k njemožy štata a šwěta a k mozy ššesčžijanskeje nabožiny. Šačž šmy w Šaškej tež hižo tať daloko? —

Bješ Boha na šwěče.

(Pořracžowanje.)

W tutej nožy njeje Martinko ničšo špať, njeje mohł ant wócžka šačžinicž. Bě džě tola něščo wo Jesušu ššlyšat, tať je byl tať jara dobry:

„Ale hdyž je wón byl Boži Šsyn, je pschichol runy pucz wot Boha! Bylo je wěšče mnoho tajšch ludži, kajkiž ja, kotšiz nješšku ničšo wo Bosh wjedželi a wo tej drugej šemi! Tutym je wón wo nim powědať. A hdyž je wón byl tať wuwolany škať, je wěšče nawucžil ludži, ššnacž wschitke šorjenje a šela; wón tola najšepje wjedžesche, ša čžo je jeho Wótž kóžde štworit, a šo bhchu, hdyž tu wjazny njebudže, měli, s čžimž mohli hojicž we šhorosčžach. — A šo šu jeho morili! Ach šo šu jeho morili! A to na tať rošne waschnje! Ale wěšče je Bóh wschěch tych, kotšiz šu to čžinili, ššabijal, jeho pať k šebi wšat! A tam je wón wěšče mjes tmy ludžimi, kotrychž Bóh k šebi hjerje, jich wucžo, kať maju byčž živi; pschetož wěšče šu tam čžičže hinašche wobštejnosče. A kať jich šašo wodži kač paštyr šadko! — Ššezjo, s paštyrjom tam tola je, njech tež wozny njepaše, ale ludži! Ššnadž by mje pschijal ša paštyrja k wozam, hdyž ras k njemu pschiridu, a by pschichol ša mnu pohladacž do horow, hdyž je tola tať dobry čžlowjekam!“

Šižo šapocža Martinko dřemacž, tu jemu pschipadže: „Ale, hdyž Bóh wschitkič ludži k šebi hjerje, kotšiz šu wumřeli, je tež tych wšat, kotšiz šu Jesuša šabili!“ Šólž poššodny šo na kóžo!

„Ja jich tam njebych čerpi!“ — Wijesche s głowu. — „Ně, woni tam njejsu! Ale hdže ku? Ach, sčto by mi mohł tole hiščeje prajicž!“

Tola! Hižo swonjachu na šwitanye; tuž dyrbesche do džela! „Druhy póndu do zyrkwoje, budža wo Bosy hlyšhecž, wo Jesužu, a ja, ja dyrbju do hór! Sažo nješlyšchu nicžo. A tomu hym tež ja bjes Boha na šwěcže!“

Gospoły widzachu, so je Martinko srudny a wuplakany; ku so jeho tež praszale, sčto ma, ale njeje jim to prajik. Wšchał jemu njeby tež ani jena pomhacž mohła!

Dženka njeje stadko hacž do lěka hnał; pašesche pschi rězy, tam, hdžež do Brěšowka džesč. Lědma bě kusł khlěba jjeđł a šbył rosdželił mjes Bundascha a Bernšchtu, wuhlada puczo-warja. Bě hiščeje młody, bjes brody, po knježku šwobletany; pschi boku mješesche wacžoł a w ruzy pschedesčeznił.

„Dobre ranje, paštyrko! — Pschińdu po tutej sčezježy do Raschowowa.“ wola na sdala.

Martinko je šebi klobuk sezahnył a je prajik: „Pschińdžecže pschecželko! Ale njewopusčecže ani wjerby ani rětu, pschetož kusł bale dže sčezježka do tšjoch kónčzin.“

Zusy so šmějtasche. Jemu so lubjesche paštyr s pětnym, poczornojtnym woblicžom a s wulkimaj čzornymaj woczomaj.

„A njeje cži to srudno, hdžyž by tu tač šam?“ praszesche so pschecželniwoje dale.

„D ně, hemał ženje, jenož dženka, dokełž je njedžela! Druhy du do zyrkwoje a ja dyrbju tu pasčž!“

„Njehněwaj so na tym! Je došč tajkich ludži, tošiz ani njepašu — ani do zyrkwoje nješhodža!“

„A hdže wy džecže?“

Nětkole do Raschowowa a potom dale. Dyrbju šwět pscheběhacž!“

„A cžehodla to tač wokoło bēhacže?“

„Wěsch, ja šym na schuli, a na schulach trjeba so mnoho pjenjes. Tač dyrbinu to wokoło šhodžicž a je pola dobrých ludži šberacž.“

„Šhuduschinki! A sčto to tam wufnjecže?“

Zusy so šašnja jako šwón, tač so horu jemu to šmjecže wotwotlachu.

„Sčto wufnjemy, to cži njemóžu wschitko wupowědacž, ale čžu cži prajicž, sčto budžemy, hdžyž šmy dowufnyli!“

„A sčto to budžecže?“

„Cži jeni lěkarjo, druhy adwokatzi, tšeczi duchowni, šchtwórczi wučerjo a šažo dalschi notarojo.“

„A sčto budžecže wy?“

„Ja? duchowny!“ („knjes“, Šklowač praji.)

„Ach!“ radowasche so Martinko. „So byšecže druhim předomacž mohł; wucza waš wěscže mnoho wo Bosy a powědaju wam wo Šhrystužu! Wy tuž hižo wschitko wo nim wěscže!“

Sažo so zusy šmějtasche.

„D, wěm hižo mnoho a mohł wam dženka hižo předomacž; wěscže drje šastupju tež dženyš popołdnju knjesa šararja!“

„Proschu waš pěnje, — nješym hiščeje ženje předomacž hlyšchał, — předuycže dženka mi! Čacž do šmjercže budu so wam ša to džakowacž!“

„Tebi? Nő, derje! Ale najpředy dyrbju wjedžecž, sčto ty wschitko wo Šknjesu Šhrystužu wěsch!“

Šólž powědasche, sčtož bě hlyšchał wot žonow a wot dótka. Zusy so džiwasche.

„Ale hólce! Ty by tola bjes Boha na šwěcže a bjes Šhrystuža! Šač móžu ša tebi předomacž, hdžyž ty tola nicžo njewěsch!“

Martinko dyrbesche sa krumami doběžecž, so by šehnał hajnikowu Štracžemu (Šsroku); šlodžesche so i druhimi. Šačo so wróczi, šedžesche zusy na škale, w ruzy mału knižku, a cžitasche. Šsydny so i jeho nohomaj a cžakasche žadosčizwoje.

„Tač! Šsy tu šažo?“ džesche zusy. „Šladaj, tuta kniha ma napik: „Kowu Šakou našeho Šknjesa („Šana“ praji Šklowač) Šesuža Šhrystuža.“ W njej je wšitko šapikane, sčtož je Šknjes Šhrystuž cžinił, wucžil, tač je so narodžil, tač wumrěł, tač do njebyš špik, a so šažo pschińdže.“

„A je tam tež sčto wo tej drugej šemi, hdžež Bóh ludži bjerje, hdžyž wumru?“

„Šaj, tu na kónzu!“

„A šu tam pola njeho šažo wschitzy hromadže, šli a dobri?“

„Ach, hdže tež! Dobri šu tam horjekach w njebyšach, — špomjatkuj šebi to! — a šli delekach w heli, tam pod šemju, a sčtož tam pschińdže, tón njebudže nihdy wjazy wufwobodženy! Wschitzy ludžo šu šli. Bóh je so na wschitkich rošhněwal a je wschitkich i heli šašudžil. Ale tu je pšichšol Šhrystuž, Šsyn Bóži, je so dač ša nich na kšiz pschibicž a moricž, a je naš tač i hele wufupil. Tež Bóh njeje čžyl, so bychu cžłowjekojo do hele pschichli, čžysche jich mēcz pšchi šebi w njebyšach. Šaj: „tač je Bóh šwět lubowal, so je šwojeho jenicžeho narodženeho Šsyna dač, so by kóždy, kiž wěri do njeho, nješahinył, ale wēcznje žiwoy byl.“ (tač po šklowačkej bibliji!) Šladaj, tač je Bóh tež tebe lubowal, so ty njetriebal po šmjerczi w heli cžwile cžerpicž, je dač šwojeho jenicžeho Šsyna ša tebe na kšizju cžwile cžerpicž. Šdyž do tuteho budžesč wēricž, pschińdžesč i njemu, hdžyž wumrějesč!“

„Ach, proschu waš, natwucžecže mje tute šklowa!“ prošesche hólž.

So šhwili móžesche žple šklowa a prošesche hiščeje: „Psche- cžitajecže mi, tač je Šesuž Šhrystuž ša mnje wumrěł!“

Zusy cžitasche a cžitasche. W cžišchinje šwjateho ranja nje- džele bě to jemu šamemu tač nowe. Cžitasche, tač je so Šknjes Šesuž w Gethsemane ša naš bēdžil, tač šu tam pschichli, jeho jimacž, tač je Judasch jeho pscheradžil, tač šu jeho wjasali a přecž wjedli, tač šu wschitzy wucžobnizy wot njeho roščžekali,

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džělał
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će.

Šerbske njedželske łopjeno.

W Budyschinje, 25. novembra 1923.

Wudawa ła łóždu łaobotu w Smolerjez knihcizšczerńi a placzi na měřaz 5 šlotych pjenješkow.

Na šmjerťnu njedželu.

Hdň čłowjeł wumrje, kotrehož žiwjenje bě rjane a plódnje a tež bohate w duchu, nam sachodnosć wošebje na dusčcu padnje. Ščtó štupi na měštno droheho muža? Ščat móže łóž bjes łóžniřa dale jěć. Ščtó jeho dom a ludži po nim šastara?

W lěće 1791 we Winje šlawny kapalný mištr Mozart, kotryž je tež wjele zyrkwinskeje hudžby šestajał, šmjerczi napshe-čziwo džěšče. Jeho šmjercz běšče tajka rjana, so je wěšty Mun-ťacžy ju na wulkim wolijowym wobrasu mólował. Mozart šedži pschi klawěrje a wodži spěwanje šwojeho pošlednjeho džěla. To běšče „Requiem“, to reka wotpočzińť. „Wěcžny wotpočzińť daj nam!“ tał spěwarjo w domje mřějazeho Mozarta jemu a jeho šady njeho plakazym lubym trošćt wěry wuspěwachu. Tež šě-žořizy šastojnižy, kaž šo šda, šu na wobrasu pschitomni. Na wšćech woblicžach je widžecž, kařka šwojatosć na tajkej šmjerczi leži. Čłowjeł jašo ščesćizjan w měrje čěhnje. Wěra jemu šwětko šćiczi na puczu pošlednym, a duch praži, šo jeho šćutki du ša nim.

W njelicžomnych zyrkwjach šu Mozartowy Requiem šaspěwali, wošadu šnješowu pošběhowali a trošćtowali. Tał du šćutki ša tym, kotryž šwojemu ludej dobre herbštwosť šawostaji.

Šajke šćutki ša na m i póńdu? To je jara šćutne prasćenje. Nješmińny šo jemu! Ale pošćuchajny nutrenje na šesukowu šćowa, kotrež pola šwoj. Mateja na 25. šlawje 31—46 namałamy! šesuk wo šwojej křařnosćzi rećzi, w kotrež pschidže. Tež wšćitžy šwojeczi jańdželjo š nim pschidžu. Na stole šwojeje křařnosćze šedžo budže wšćitkich ludži šudžicž. Wšćitžy budža psched nim šromadženi. Šaž paštyř wozgy wot łóšćow rošřiřa, tał

budže wón jich rošćowosćželicž, wozgy ł šwojej prawizy a łóšćy ł šwojej lěwizy pošćajicž.

Šich šćutki du ša nimi! To na šćowach, kotrež šesuk na pošćlednym budže rećzi, špóšnajemy.

šesuk šćwoli šbožnych wšćech, kiž šu jemu w jeho nufach pomozny byli. Šbožni paš šo njedopomnja, šo šu hdy teho šnješa pomozny pošřebneho widželi, a džiwaju šo, šo wón tał rećzi. Ššnano maja žyle hinasćke šćutki a šwoje žyle we měrje wjedžene žiwjenje w mřěli. Tuž wón jim wozči wotewri š wotmołwoje-ńjom: „Šawěrnje, ja praju wam, ščtož wy čžinili šće jenemu mjes mojimim najmjeńšćimi bratřami, to šće wy mi čžinili“.

šunje tał šo šafleczi džiwaja. Dopomnja šo na wšćelake šćosće a na žyle bjesbožne žiwjenje, ale niž na to, šo bychu hdy šesuka w nufy widželi byli. Šon šnješ jim rećnje: „Šawěrnje, ja praju wam, ščtož wy nješćće čžinili jenemu mjes naj-šubjeńšćimi, to wy tež mi nješćće čžinili“.

šesuk nufu čžepi, hdyž jeho najmjeńšći a najšubjeńšći bratřa šo š nufu bėdža a žaneje pomozny njedostawaju.

šesukej derje čžini, hdyž ščtó najnižšćemu š nufy wupomňa.

Šich šćutki du ša nimi! To šebi žada šoža prawdosć, poš kotrež šćhřušć budži. Ale to šame tež šebi žada šoža lubosć, w kotrež čže šesuk šćhřušć wšćo šubjeńšćwo pschewiněć.

Hdň šebi na tajke wasćnje prawdosć a lubosć šožu pomimamy, pschi tym widžimy, kał šo šoži šyn próžuje, kał wón wšću šćutnosć šožešo šuda naložuje, šo by wšćem pucž ł šbožnosćzi pošćaš, wšćitkich na šbožny pucž dowjedł. Tuž wopomimy šwoj łonz, pschetož našće šćutki du ša nami!

Hdň prawje na šesukowu wucžbu šedžbujemy, nam naba- padnje, šo šesuk ł prawizy a ł lěwizy žyle te šame šćowa na-

kožuje, jeno to mjenje tych, kiž su na smilenje potasani, so rosdžel namaka. Pšched prawymi rěkaja najmjenšchi Jesukowi bratsja, pšched njeprawymi pať najhubjenšchi! S najmjenšcha to naschej herbskej bibliji tak čitamy. A tutón rosdžel leži we wězy. Prawi so prascheja, kať je čłowjet se swojim hrěchom do njesboža poniženy, a tola jemu se smilnosću lašo horjepomhaja. Njeprawi widža hubjenstwo a budža, so hebi hubjeny njeje hinať šaklužit. Mjes tutymi njeprawymi móža lóhzy tamni pobožni bycz, kotřiz so w hordoscy nad hrěchnikom pšesbėhuja. Wšchato so tež pobožni, kotřiz smilnosće nimaja. Je uť je rasnje wuczył, so nihto njemóže Boha lubowacz, kotrehož wón njewidži, šhiba so wón tež bratra lubuje, kotrehož widži. Tak tež je tu nam Jesukowa wuczba rasnje prajena: nihto njemóže temu Snjesej službu (abo pomoz) wopotasowacz, šhiba so ludžom radži a pomha.

Ważne pschi tym tež jene je: Jesuť wo tajkich hubjenych rěczy, kotřiz hebi sami pomhacz njemóža. Hdžez je šchečzi-janski duch w kraju a w domach, tam je malo hubjenych. Jesuť je s boloscy widzał satorczenych wuřadnych, šhudeho Lazara, wbohe wudowy a tež šhubjeneho šyna. Ale bóle hač jich nusa je jeho šrudžilo, hdžez widžesche nješmilnych, kiž wscheho doscy mějachu a wčědnje w krašnym wjeřelu živi bėchu, ale smilenja w jich morwey wutrobje žaneho njebėsche.

Luboscy je šbóžnoscy abo pucy s šbóžnoscy. Kiž luboscy maja wot Šhrystuša, czy so tam pšched stolom Snjesowym witaja: „Bójce šem, wy wuřwoleni mojeho Wótca, herbujce to kralestwo, kotrež wam pšchihotowane je wot špocžatka šwěta!“ Tam něotra žyla wořada šhromadžena budže pšched Snjesom: Bohaty se swojimi čeladnymi a džělaczerjemi, kiž su jeho dobročiwoscy šesnali. Šhudy se swojim bohatym kuřodom, kotremuž je wón se stracha pomhať. So šmy wšchitzy bratsja, to s temu domjedže, so tež tam w njeju měř a šbóžnoscy smějemy. Prawi su czy, kiž maja luboscy. Čži pórdu do wěčneho žiwjenja.

W měsce w malej šhěžzy džed s wowku bydlešche, kotraž bėsche žyle brašna a hebi hižo lěta dolho šmjercz žadašche. Dofelž mějachu šhěžku, njemóžachu podpjeru dostacz. Město móže jeno tym dawacz, kotřiz nicžo nimaju. „Mój wscho wot džěczy dostawamoj, te su duščne, te na džělo šhodža“, tak prajeschej. Tak bėchu džěczy šwěrne hač do maczernej šmjercze a mějachu pola jejneho rowa rjany troscht a pokoj. Bėchu Jesušej boloscy wsali, Jesušej dobrotu činili. Macz abo wowka bė tajki najhubjenšchi, w kotrymž Jesuť sam so widži. Nětko maja hiščeje jeneho Jesuša w domje, to je džed, kiž džěčidžěczy hlada a sa to wot džěczy šwój šhlěb dostawa. Jesuť njebudže boloscy čzerpicz, hdžez hlada s njebeš na tutón domčz. Tež hač do džědoweje šmjercze budža džěczy duščne a šwěrne „wot Boha požohnowani“. Wjele je tež hódne, hdžez džěčidžěczy su widžile, kať so wowka a džed wot hladataj, kať nan a macz so sa wscho štarataj! Tak wostanje luboscy niz jeno do wěčneho žiwjenja, ale tež na šwěče a to je hubjenemu šwětej wschudže jara třebne, niz jeno w šhudym domje w měsce.

Pschi pomniku padnjenyh.

Pšched wórškim pomnikom steji maczerka. Čžita mjeno šyna lubeho, kotryž jej wuczahny do wulkeje wójny — a so wjazzy njewróczy. Šslyšy so jej ronja po ližomaj. Šlaka, želi. Jenički bė jej padnjeny, a jenički jej je hiščeje džěka. Nima jeho sa šhubjencho, wě jeho wuřhowaneho pola teho, kotryž tež jenički bė a wuczěje s wótzneho doma do wojowanja, do šmjercze, wě jeho wuřhowaneho w luboscy Jesuša Šhrystuša. Tuž njedwěluje, njemortže, njesadwěluje. S čžicha tam plaka, čžicho

jej to we wutrobje. Šslyšy želenja drje to a tola šašo šslyšy na-džije na šakowidjenje; šslyšy dželenja drje to a tola šašo šslyšy wjeřela a džaka! A to wscho tehodla, dofelž je maczerka jena s tych, kotřiz šamych so a tych šwojich doměrja sa čžaknoscy a wěčnoscy do luboscy a pomozy Snjesa Jesuša. Njech šslyšite to wěčto hiščeje, wjeřele so w nim blyščezy, jako wot mjena šyna jo šbėhnye ke šchizėj, kotryž křonuje pomnik, ke šchizėj Jesukowemu; měř so w blyščezy našymšeho škónza, kotrež so s poslednimi pruhami dobywa pšes štoro naha šchtomy, jej po wobliczy rostlwa, bóšfi měř, wobšbožazy měř. Jeje hubje šcheptatej s čžicha, jako njebšchtej čžykej wubudžicž tych kiž tam čžishe špja pod hórkami: „Nješy mi šhubjeny tam a nješy mi mormy, luby šyno mój! A ja nješym tež šhubjena tu we wěchej nusy a bėdže a niz mormy, hdžez wotřal dyrby. Tam so wohladantoj a budžentoj žitwaj wěčnyje! Šaj, tak praji to mój šbóžnik Jesuť Šhrystuť!“ Šrunawšchi hiščeje ras wěnz, kotryž bė s pomnikej položila, s šchepotazemaj rukomaj tola s lutej luboscy, wotědže s čžicha. —

Na šwědžen šemrětyh.

2. Kor. 5, 1—10.

Šchescžanowe žiwjenje je putništvo.

Šlób (W. miš. harfa, čžo. 268): Šuščje mje 2.

Na kónz džez
čžłowjeczne wšcho žiwjenje;
jako putnik wotřal šhwata,
kotremuž je jětka wšata,
— šchescžan w dom mažadanje.

Semja je
bydlo jeho w zusoobje;
na hospodže wón je tudy
podružnik a zušnik šhudy;
wotřal tudy njemóže.

So puczy
šhwata tu pšes puscžinu;
kraj a dom jom' wěčny šwa,
nadžija je jeho žima,
so so bliži s pokoj.

Š njeju džez;
nowe tam ma twarjenje,
sa nim putnik wulhaduje,
špěchnje s njemu wotřatuje;
w njebešach dom jeho je.

Wuczahnyč
s zuloobje a doma bycz
hebi šchescžan šprawne žada,
horje s njeju šwěru hlada;
— doma čže pschi Snjesu bycz.

Wuřlez so
čžłowjeka ma šmjertneho,
nawoblecženy bycz žada
s nowym šej, hdžez na šmjercz hlada,
do raja čže šbóžneho.

Š podobny
Snjesej bycz čže šwólniwy
njech je doma abo tudy,
hožez jom' šastščeje so drubdy,
dofelž w dom čže s zusoobje.

Dostať je
Duča Božoh' šwědčenje,
kiž je šawdaw šherbstwa jeho
w krašnoscy tam nješesheho,
čžet jom' wěčnom šherbstwu džez.

Pšched Snjesa
šupicž wumoženy ma,
hčž so šoždom' mhto dawta,
mnda po šlutfach potnje prawa,
kotruž šudnik postičža.

Šbóžnik je
pšchekrašnik wšcho žiwjenje
namrěštvo dal njesmasane,
wotřdjenje šbóžnym rjane.
Jesuť šěřšta krašnoscy.

Žyrkej a stat.

— Wo nusach wořadow a duchownych je so hižo piřako. Nětkle, hdžez šmy w Němskej, kať so praji, šhubscho do šahuby šalěšli hač Ruřowšta, wěšče rad něšto šhonicz, kať to tam s žyrkwju, pšchede wšchěm s ewangeliške žyrkwju steji. Do wotřadom Šsowjensšch- noscy šluřcha šamo wot so šanicženje žyrkwje a nabožiny. Tuž so jeje čžinjenje tež na to měři a tuž ma tam tež ewangeliška žyr- kej wjele čžerpicz. Wjěšcha položza wořadow je bjes dušchow- paštyrja. Wože domy a šary su nazionalisowane; to je to do- bre mjeno sa šon njedobry šlutf, s kotrymž je hebi stat tute wob- šedženštwu, je žyrkwji wšawšchi, pšchizwojit. Wože šlužby waži hebi ruřki stat jako „Geschäft“ a wotřazuje je jara wšoko, so by prawje wjele dawkom, „Geschäftssteuer“, šberacz mohť, haj tak

wyžofo, so někotražkuli wožada jón saplaczicz njemóže. Tuž bjes džitwa, so we wožadach nusa a hiščeže wjetscha w farskich domach so namaka. Wožebje hlód farške domy traschi; tuž je bjes džitwa, so tam tak někotry farar sabinje pod czělnym a duchownym tradanjom a psche'czěhanjom; drusy duchowpastyrjo sažo ředža we jashtwach. Wožebita nusa je sa duchownych a wožadnych, so žanych knihow wjazh njedostatowaju. Nimo teho jima tam wschěch hrosa psched revoluzionarnym řudom, psched kotrymž tam nihtón wěšty njeje. — Gladajo na tute wobstejnoscže dyrbinny tola prajicz, so cziscže tak daloko hiščeže njesapadnychymy. Sa to Bohu džakowni dzemy so prózowacz, so žami s zyrkwiny a wožadnym žiwjenjom, se žiwjenjom wěry a řwěry, luboscže a nadžije na wyžofo pschińdzemy a pomhamy druhim řobu na wyžofo, haj žklemu ludej! —

W Sakskej je drje tola nětk zyrkwiny dawł sa 1923 řesbėrany. Wicho morřtanje pschecžitwo tutomu 300 000 000 řrócz řornjo 1922 pomyschenemu dawłej řčini řo w tydženju 15. nowembra s nowym řpadowanjom němřteje řriwny sa řměřčne. To řpósnajeschy na pschillad s teho, so tón, řiž řnadž řol billiona řriwnow tutcho dawłta řaplaczi jenož řelko řa, řaž jena jenicžka řokruta řhlěba řlaczi. Řež řamo we wožadach, řotrež řu w řrawym řpósnacžu cžařa a jeho nusy sa zyrřej a zyrřiwine řpotřebnosče řary, řnadž řito řbėrake, řo 1 abo 1½ abo řež 3 řuntach na řóř, njedozři tutón nětkle řbėrany dawł řromadže s řarjenty žitom nětkle řjenježnu wyžořosč měřneho cžařa s řorjadnym, normalnym řbėranjom dawłta. Tuž nadžijomnje řo řadym wožadny a řana wožada řomdžila njeje, dawł řnydom řwjesč, so njeby řchřowanje řowjetschila.

Wies Boha na řwěcže.

Epikala Kristina Rowowa.

(Řotracžowanje.)

Ři řodžiny tam řa řiřasche w tutej cžwili! Sa řych, řiž jeho na řchiz pschibichu, řo řmodlesche. Řswoju macž, řotraž řod řchizom w řaloscži řo řomorj řadže, řroschřowasche. Řkóřnikiej, řotryž na řchizju řo njeho wěřjesche, řotpuschězi řřech a řwa jeho s řnadu ř řebi. Ř řdyž ře řemu řa naježěřniřcho, a řdyž řu jeho cži, řotřiž řechu řokolo řchiza, hiščeže řanili, řawok: „Mój Božo, mój Božo, cžehodla řy řy mje řopuschězil!“ Ř řotom řorucžiwšchi řwójemu Wótzej řwójeho řucha, řakhili řłowu a řumře.

Dale cžitasche řusy, řa ře řemja řžaka a řlónžo řo řacžmilo, řakly řo řukale a řowny řo řwotowřake, řa řtraj ř Josef s Řrimateja a Řikodemus, řdwaj řohataj řužej, řokřowakoj Řřyna Řožeho a řa řu řschewalili řulki řamjeń ř rowowym řurjam, řotrež řu řotom Řidža řapjecžatowali, řo řy řowny řesuš njemohł s řowa řuńcž. —

Tu řyřbjesche řusy řschestacz cžitacz, řschetož Řmartinko ře řo na řemju cžihnył a řlakasche, řlakasche řo řmohla řo řemu řwutroba řuknyč, řo ře řyřbjak Řřyn Řoži řa njeho řumřecž, řo řy jeho s řele řuřwobodžil.

Řusy, řwidžo řólza řa řakóřtnje řlakacz, řwjesy řuku s řnihu, řřloni řłowu a, njeby-li řo řanibowak, řy řlakak řaž řwón řohodla, řo ře řo řchitko řawno řižo řnak, ale řebi řo we řwutrobje njeroswajil, řy řlakak na řwójje řřechi, řotrež Řřyna Řožeho řo řowa řonjeřechu. —

Řo řy řólza řřochřowak, cžitasche řiřčeže řřwilku řale. — —

* *

Řchřo řy řo Řmartinkej řano řrajil, řdže a řajře řředowanje w řđenj řano ře Řřkowa Řožeho řameho řuřřšchi. a řchřo řschitko řo řesušju řashoni!

Řako ře řeho řkody řředat řwoteshol a řwón řam řwostat, řřchěmoh jeho řpanje. Řemu řo řdžijesche, řo řwidži řesuřa na řchizju řmřejo a řunje ř njemu řhilejo řłowu řrajizh: „Sa Řebje řmřeju, Řmartinko!“ Řotom řo řemu řdžijesche, řo ře ř Řarju řřchi řřóřdnym řowje a řo řesuš řiwny řteji řódla njeju, a řažo, řo řwidži řesuřa s řwoczomnikami řusy řo řróřny; řu řřasřtanu řschitžny, řesuš řosžohuruje řo ř nimi a řdže řam řale a řwysche a řwysche, ře, řaž řy řeho řlónčřko njeřko na řukomaj, řoniž řeho řmřoczł nje-pschikryje. Řmartinko řwidži řež řsches řmřoczł a řwidži, řa ř Wólh Wótž wřota řwoczinja a řubeho Řřyna řwita a řemu řschitko řawa, řchřož řenož řebi řscheje.

Řako Řmartinko řwoczři, řochřyřche řwěricž, řo ře řo řenož řlón byl. —

Řrojake ře řebi Řmartinko najřěpje řpomjatkowak: „Řa ře ř Wólh řwěť řubowak“ a: „Řlaj, řa řym řola Řař řacz řo řlón-cženja řwěta!“ a řo řesuš řažo řschińdže.

To řošłednje řeho najbóle řwjeřeli, a řohodla njemějesche řwot řeho řnja wjetscheje řadoscže, řřiba řo řmohł řawuknyč cžitacz; řschetož řu řy ře řrajil: „Řy-li řy řmohł cžitacz, řych cži řutu řnihu řal!“ Ře řo řala řniha ale řolřta, a řschitko w nje řtejesche řo Řřynu Řožim. Řo, řchřož ře ř njeje řřšřchak, ře řeno na někotrych řopjeńřkach řřaklo. „Řdy řych řa řola řam řajřu řnihu řeł a w nje cžitacz řmohł!“

(Řotracžowanje.)

Řo řermušchi.

Řěkotře řmyřlicžki, řotrež cžłowjeskej řa řschińdu. — Řasche řerbřke řožadu řu řažo řwójje řermušche řwjecžike. Řwontnje řechu řele řny s wjetscha řřane, řlónčřne. Řodu a řněha řež řam njeře, řdžež řo ř žyle řashymřkim cžařu řwjecža a řusto řod řuhjenty řwjedřom cžerřja. Ře řřoro, řako řudžičhe Řólh řuby řnjeshřyl řam řolóřicž, řo řychny ře řwjecžili. Řložno, řaj řwěcže, řo řu řomny s řym wjazh řwopyta řełe řacz řewak, řo řu řež Řože řomny řěpje řwopyřane řyłe řacz řruhe řěta. Řasche řurřke řřakolł mějachu řež řruhi řwopyř. Řnusa ře řulka, a řiz řóždy řože řo řa řerje řwuhotowane a řryte řlido řřyřnyč. Tuž řjes džitwa, řo řtón řrócz řež njepřocheni řosežo w řohatej řicžbje řschińdžechu. Řa někotrych řměřřach ře řich řjecža řara řwjele řyło, řřaja, řacz řa řol řřa. Ř wschitžny řu řrje s najmėńřcha něřchřo řostali, řwjele řřakolłw njeřudže, řdžež řu wřota a řurje řrucže řawřřene řwostale, řunjež ře řo, řaž řřaji, řu a řem řřaklo. Řospodliwoscž řascheho řužičkeho a řo řožebje řerbřřkeho řuda řo řažo řwopokasowasche. Řschelake řashonjenja řu řo cžinile. Řene řmohłe řo řwjeřelaze řmenowacz: Řřoscheryjo řu řažo s řdžela řpěřwali řaž řřjedy, řschelazy řu řež Řaplacz Wólh řrajili. Řacz ře řřawne řyło? Wólh řal! Řruhe řashonjenja řa řechu řsche řschu řmėru řřudne. Řechu řiz řenož njeřpokojni řřoscheryjo, řiž řimaja řenje řosčž, řechu řořčbje řež řajžny, řotřiž řostate a řa řdrohe Řože řary řrubje řanjerodžichu, a řo njeje řo řenož řunřrócz řřaklo, řo řym řřoro řwoczeni, řo řo řa Řože řary řnyřdom řigareřki abo řalenz řupowasche. Řaj, řym řamo řo řyřbjeli řwobedžřbowacz, řo řu řhlěb abo řřřanz s řdobřej řwolu řosdřjebjeny na řróřhu, abo řo řu řo řschėrowa cžihnjeny. Řlej, řa řo řospodliwoscž a řar-niwoscž řnyřuje! Řlej, řa řo řo řřchi řym řwjeřele řale řřorži a řřwari na řwjeřny, řatarřřki řud! Řa řdolřa řudže Wólh řuby Řnjesh řam řschėřny řhlěb řawacz, řdyž njehamy řo řa řym řmėcz, řo řychny s řžakom řwój wschėřny řhlěb ř řebi řrali? ...

Ř bliska a ř daloka.

„Řomřaj Wólh!“ řa řřrowi řuto řasche řabožne řopjeńřko řđenřa řo řa něłotřeho řerbřřkeho řoma řuts, řo řotřehož řewak

njepřichadžešče. Dobry Sserb wotmolwi: „Wieršny pomhaj!“ a „Witaj t nam!“ To wě našče kopjenko a šo nadžijejo tšičeho witanja přichadža dženka do jich wjele domow, dotal njesnatych, a šebi přečeje, šo nan abo macz, hospodař abo hospoša po dobrym šerbškim wašchnju přichitaji, „pošydn šo dele! Wotjedajmy šebi něšto!“ Tole dže mjenujzj našče kopjenko wulkim a malym, starym a mlodym, šhorym a štrowym. A dale dže wono po tajlej bjeřadže, w kotrejž bē šlowo Bože a kraleštwu Ješuša Šhryštuka, ščhešejanška žyrlej a nabožina, wěra a nje-wěra, wořada a wořdny to přenje, šlyščež š rta wšchěch to dobre šerbške: „W Božim mjenje! Přichindž bōrny šašo!“ haj: „Přichinež něšt kōždu njedzeli t nam!“ — Te kopjenka, kotrejž dženka po tym abo tamnym puczu do Wašchich rukow přichindu, lubi Šserbjo, kiž Wy hač šem žaneho nječitatščeže, čyzedža Waž prožyč a namolwicz, šebi jo ščasacz a to hnydom ša dezember, ša hodowny mēřaz, hdyž je tał pēlnje a derje wo jštwe, wořebje njedzelski a šwjaty džen, a potom dale na nowe lēto. Tydženja podaty přešehlād naščeho kopjenka počeže, šo hiščeže wjele šerbškich domow bies „Pomhaj Bōh“, wořebje w nělotrych wořadach. Ščasacz mōžecze šebi jo pola pōšta, pola šk. duchownych, druhich dowěrnikow tuteho kopjenka a Šserbškich Nowinow, pola redaktora a w Šsmolerjez kniharňi. Placzišna je, ju š placzišnu mēra přešchirunajo, jara šnadna, tehdy 15 pj. na mēřaz, nētkle 5 pjenježkow na dezember. Želi ščtō šhudušchinka, njech šo wobroči na štwojeho duchowneho abo na redaktora abo Šsmolerjez kniharňju a jemu budže pomhane. — Wšchěch přešcheczelow a dowěrnikow a čitarijow naščeho kopjenka prožnym, šo bychu šo šobu prožowali, šo by našče kopjenko do wjaz a wjaz šerbškich domow přstupa namalalo a mořlo namalacz.

Redaktor a wudawatnja.

— Wudacze noweho naklada Šserbškich špěwarškich. Wutrobne je šo š tuthy prožy, šo bychu w'chitzy šobudželacz rjo na šerbškich špěwarškich hač do 350. šerluscha štwoje džeło došonjeli, dokelž šo kommišija šapoczatk hodownika šendže. Džen šo ša tydžen wosjewi.

— Š Warscheža (Forst) čitachmy w Šserbškich Nowinach džitonu powěč. „Nuša čyřba je šawinowala“, tał tam šteješče, „šc dyrbješče šo wjeřny Boži dom šamknyč. Bože škuzby šo tam nakhwilnje wjaz nje-wotmēwaju. — Wy-li wokolina Warscheža hiščeže dženka šerbška byla a by-li šo Šserbam Bože šlowo w jich maczernej rēczi přešchpowēdalo, Božcho doma šamknyč njetrebaš. Lubošč a woporniwosč Šserbow by jōn tež w najhōrčej nuš wudžeržaka...“ Šrudne a tyščaze to šnamjenja čyřba a mořtejnoscžow! A šašo, hdyž dopiřowat tam tał wo woporniwěj luboščzi Šserbow přešče, wobškoržuje wōn wōtrje mješ Šserbami tych Šserbow, kotřiz šerbškich pobožnych wōtzow dobry pōčink šabymšchi, niežo wjedžecz nočzedža wo luboščzi a woporniwosčzi ša kraleštwu Šnješa Ješuša tu na šem, ša Boži dom, ša wořadne potrjebnoscže. A to šlinczi hromadu š škoržbu jeneho, kotryž šnaje je wšchelakeho naščonjenja wobštejnoscže wořadow, škoržešče: „Šdyž to hač t pjenježnej mōšchni přešchindže, — mjenujzj ta proštwu ša Boži dom a škutki ščhešcijanščeje luboščje — potom je se ščhešcijanštwom nimo!“ Šserbjo, my tola šmy čzi, kotřiz je šlowom a se škutkom šwēdčža ša to, šo tutōn, kiž to tał praješče, prawo nima, abo tola ženje wjazy prawo nješmēje!“ — A t tomu hiščeže jene: Tamny dopiřowat škorži hōrko na wutupjenje šerbščeje rēcze wokoło Warscheža. Šserbjo, my nješšmy tola čzi, kotřiz wopuščeža a přešchradža tuto drehe šublo, namrēte wot wōtzow, a my nješšmy tež čzi, kotřiz šebi jo wšacz a rubicz daja wot něčoho, tež wot wšchnocžow nyž!

Wištowanje.

Šch.: Wutrobny džał wam wšchēm! Bychu-li hiščeže wjaz Šserbow špōřnali, kaž wy, tał wažne a šmjercžnusne wobnowjenje šmutsčowneho žiwjenja ša našč lud je, bychu tež podpjerati wšcho nabožne džeło a tał tež našče kopjenko, hdyž niž hinał, tola š najmješšcha přešes to, šo jo šami čzitaja a nowych čzitarjow došywaja. „Wješ Boha na šwēdče“ rēka našče powēdancžko, kotrejž šo jim jich wjele lubi, kaž šlyšchimy, a wono je we wjele wobraš naščeho luda a wobškoržba. „Š Bohom!“ niž „Wješ Boha!“ je šheřlo a mōž žiwjenja a pucz t šbožu, t šbožnosčzi! — Tał: Šhodžče š Bohom! Redaktor.

W. w Šuf. ja 1. advent. — Ri. ja 2. advent.

Biblija — čzař — čzłowjet.

49. tydžen, wōt 2. hač do 8. dezembra.

- 2. Přeni advent: Jer. 31, 31—34. — šh. 53. 1—6. — Jana 11, 28—46.
- 3. pōndžela: 1. Mōjš. 3, 1—7. — šh. 141. — Jana 11, 47—57.
- 4. wutora: 1. Mōjš. 3, 8—19. — šh. 203. — Jana 12, 1—19.
- 5. šrjeda: 1. Mōjš. 12, 1—7. — šh. 53, 7—12. — Jana 12, 20—33.
- 6. ščiwōrtk: 1. Mōjš. 49, 1—18. — šh. 47. — Jana 12, 34—50.
- 7. pjatk: 2. Mōjš. 12, 1—20. — šh. 180. — Jana 13, 1—20.
- 8. šobota: 4. Mōjš. 25, 15—25. — šh. 46. — Jana 13, 21—38.

Šamolwity redaktor: šarał Wyr gacz w Nořaczizach.

Čziščež Šsmolerjez knihicziščežetnje a kniharňje, šap. družštwō š wobmj. rukowanjom w Šudyšchinye.

An das Postamt, hier.

Für den Monat November 1923 bestellt

Sell šče šebi „Pomhaj Bōh“ šikom šofali, prožymy, dajče tutōn wōtrēt Ššolščemu kuzkōdej abo přešcheczelej dale.

Ššolščice tuby a wotekōjše Ššolščemu dowěrnikēj abo šlyšcheczelej!

Grpl.	Name der Zeitung	Gründungs-ort	Bezugszeit	Betrag
1	Pomhaj Bōh	Bařen	1 Monat.	0,5 Mark

Mf. empfangen

Unterschrift

Boh-tempel

Sy-li spěwał,
Pilmje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njobjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F

• Sserbske njedželske kopjeno. •

W Budyschinje, 2. dezembra 1923.

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihicizšczerńi a płaczi na měřaz 5 stotych pjenjeřkow.

1. advent.

Jer. 31, 31—34.

To nowe lěto zyrkwine nětk pschihadza, so wjekeleze! Nasch kral dže, tuž so fradujmy, kiž jeho wumóženi bmy. Tu widžijich a bly'chisch hnydom, ichto bwoj. adventski czař chze. Wón njeha jenož, ichtož so w rjenšich a lóžšich czařach jako t njemu blyšchaze swucžene waschnja a pocžinki wobhladowasche, so bychy so istwy sapocžate hodownje psychicž, so bychy to domach nasche stare, lube adventske a hodowne kherluische šallincžate, kotrež po žadanju wěstych ludži najradšo njekmēle wjazy klincžecž, kaž rjenje to wschitko je a bē, jako my hišcže džěcži bēchmy, kaž lubjerad to šame wjekele tež naschim džěcžom popschejemy, dha tola dawno hišcže njeje wscho, haj by byto mało došč. Šorjeka naspomnjene błowo Bože nam wjele wjazy praji: Ja chzu, praji tón Šnjes, s Israelskim a s Judžinym domom nowy blyb scžinicž. Profeta je šbožowny, so bme bwojemu tež, kaž my bmy, hubjenemu ludu lēpšchi pschichod wěšcžicž, jeli so so po tym škožuje. Šchto budžišche halle t dopjelnjenju praji; budžišche-li jo docžakal? My mamy dopjelnjenje, nočzemmy so nad nim wjekelelicž? To chze nětko luby, bwojaty adventski czař šašo dozpicz, blyb mjes Bohom a nami dyrbi so wobnowicž. Ale t blyb blyšchataj pšchezo dwaj. Šchto pomha, hdyž Bóh chze a my nočzemmy?

Advent chze blyb mjes Bohom a nami wobnowicž!

1. Bóh praji: Ja chzu, a so 2. tebje a mje křucže prascha: Chzeš ty tež?

Hlej, czař pschindže, praji tón Šnjes, w kotrymž chzu se Israelskim a Judžinym domom nowy blyb scžinicž. Njeplacze-

šche starý blyb wjazy? Njedžeržesche so bmano Bóh wjazy jeho wustawkow, abo tež bwojich bampnych blybjenjom? Wón tola wěšcže džerži, ichtož blybi. Abo njeplacžachu Bože džěpacž kasnjom wjazy? A wone maju tola tež dženska hišcže, haj maju wěčnu płacžiwosč. Wěz ma so tak: Dyrbi-li blyb wobstacž, mataj so wobaj, kotrajž jón cžinitaj, jeho wucžinjenjom džeržecž. Štawinny Israelskeho a Judžineho doma pať šu štawinny wobstajneje njekwěry. Šať husto štejeschtaj taj dwaj šamaj, kotrajž po prawom hromadu blyšcheshčaj. Šorje hišcže bē, so bē lud, dofelž njebē ša Boha, pšchecžiwu Bohu, s nješchecželom Božim šwjasanty. Šchto je lud wot teho mēl? Šať cžežke domachphtanja ša to cžerpil! Kunje hdyž šebi Jeremiašowny czař wobhladamy, tehdy tež lud na Bože błowo njepoblychasche, njemějesche wuschy ša jeho wulku šmilnosč, s kotrejž jón wabjesche, haj postorkowasche so na Bosy pschi wschěch napominanjach a warnowanjach profety, a hlej, tuž pschindžechu nješchecželjo se wschitkich štronow, a Jerusaleń s templom bu šnicženy a lud do jatby wotwjedženy. Šať so njekwěra Israelskeho a Judžineho doma se šahubu škóncži. Šacž je so to jenož jónkřocž štalo? Šacž je dženska hinať? Šať husto je Bóh w štawinnych nascheho luda a tež w naschim žiwjenju šamlutki štal! Wulke, křagne czařy je nasch lud pomēl, w kotrychž Bóh kaž widžomnje ša njón wustupowasche a bēšche jemu tať blyško, so by so tať rjež hodžal se rukomaj pschimacž, hdyž tež jich wjele wjedžesche: Bóh je pschi nať tudy, hdyž t wšštanju šamo dóndže: Tón Šnjes je wulku wěz na nať cžiniť. Bóh potajkim chzysche s nami byčž. Ale tať my? Nascheho luda štawinny wo wjele škomdžentych ššladnosčach rěcža. A štawinny twojeho a mojeho žiwjenja niž mjenje. Šdy bychmy wjedželi, tať husto je Bóh pschischol, so by blyb

f nami sežiniš abo jón wobkrucziš abo wobnowiš! To njeběchu jenož te wulke hodžinki w našim žiwjenju na p'ch. na konfir- mazijskim abo wěrowanskim dnju, to běchu tež bóle wschědne ho- džinki, haj kóžda hodžina bě f pschpowědarčku jeho šwěry, kóžde jenotliwe dychnjenje bě a je f dopokasom, so je wón šwěrnny. Nasch šhěrlušch dyrbi tón bjež: Haj woprawdže ty, Božo, tudy šwój šlub mi šwěru dzeržal šh! Bóh móže naš f šwěrye nušowacž, kaž je Israela a Judu nusowal. Jako šo taj njechajš taj šhibowacž, wón jeju stama. To mamy šebi tež my Šsərbja a Němžy pschezo f nowa prajicž. Me njeje pschezo čaš šubženja, tež dženska niz, je wjele bóle hnadny čaš: Chzu nowy šlub f wami sežinicž, praji Bóh. Nowy šlub sežini Bóh f Šhryštušom něhdy, wón čžini jón tež dženska. Nješšny to hiščeže špósnali? Móžemy f žyła bjes Jesuša bjež. Njewola žyly nasch něčžišchi čaš: Wobrocžče šo te mni, pomham wam? W Jesušu šo dopjel- nja, šhtož Jeremias našdala widže'che: Ja chzu jich Bóh bjež, a wóni budža mój lud.

Chžemy paš my jo tež, to je šhutne prašchenje. Pschetož wo wolu šo ša naš jedna. Prjedy běšče to trochu hinaš. Na fa- mjentnych tašlach bě šakon štareho šluba pižany; frute a šymne laž tašle běchu tež šakonje šame. Dyrbišch a njedyrbišch, wone praja, a běda temu, kiž šo jich njedžerži. W štarym šlubje knježi duch možy a tehodla tež bojo'če. Šak wulki šteji Jeremias we rjedže mužow Božich f tym, šak nam nowy a woprawdžity šlub Boži f čžłowjekami ržhuje, žyly nowe wustadowanje teho nam poda, šhtož dženska nabožinu mjenujemy. Šaž ptacžki čaš pu- čžowanja do čžoplišchich krajinow šame wobšedžbuja a šedma hdy šymšku domišnu mišnu, šak je tež čžłowjekaj wěšte šacžucže wo tym pschinarodžene, šo je f Bohu čžehnjeny a wabjeny, a wón trjeba jenož na tole pschinarodžene čžehnjenje šwojeje wutroby pošluchacž. Waš, lubi Šsərbjo, p'chi tym na to dopominam, šhtož našch Šejleš špěwa a šhtož njech je tu našpomnjene tym, šotšiz jo nješnaja, a f nowej lubošči tym, kiž jo špěwaja:

Ša widžu-li ptacžata čžahnyčž,
Šdyž liščowny žolčži šo šhtom,
Chže myšlicžka šobu šo franycž,
We hwěšdach paš pšta šwój dom.
Ša widžu-li mrvóčelaw čžahi
Šaž šony pucž pod njebjom jěčž,
Šdyž kuša je plowa, haj nahi,
Chže myšlicžka f'chidla tež mječž.
Ša widžu-li f šemi šo nižicž,
Špacž šwětku tu pošlednju hicž,
Chže myšlicžka f hwěšdam šo bližicž,
Šam pošoja žórlešchko picž.
Šdže, myšlicžka, štatof šwój štajišch,
Ty njeměrna podrožniza?
Šam horkach, šam f radoščžu prajišch:
Něš, něš šym ja špokojena!

Šajše to pobožne myšle a f temu rjane šynti našcheho šozoro- weho hloša! Šo bjež w'chitžy Šsərbja je šebi pschšwójili! Šo bjež se šwojnym adventškim čžakom f najmjějšcha šnutšne čžahy šubženja ša našch lud šwój šonz mēše, šo by luby Šbóžniš wjazy škoržicž njetrjebaš: Wšy seže nočžyli! Ša chzu šwój šakon do jich wutroby dacž a do jich myšle šapikacž. Šašo je nam to w Šhryštušu a f nim dopjelšene. Še šwojim šwojnym žiwjenjom, še šwojej pošluchnoščžu hacž do šmjercže šteji wón bliščežity pschēd nami, a my, šotšiz jemu pschšluchamy, nje- móžemy hinaš hacž šo ša nim šhodžimy, niz nušowani, ale še šwobodnym čžerjenjom wutroby, f nusowanjom šwobodneje, džakneje lubošče šak šaž wučžobnizy: Luboščž Šhryštušowa naš pschšhnučži: Móžno wšchaf, ša nješku dawno hiščeže wšchitžy

šrali f tutej šwobodže džecži Božich, ale to dyrbiš kóždy špóšnacž, šo šo tu wo jara wulki pošup noweho šluba šonjo štaremu jedna, a šo je to wulke šbožo ša naš. Š temu šluchaj nětko jenož fruta wola: Šnježe, šwoju wolu čžinjy rady. Šady, to je šlowna wěž a je fruty nadawš: Mój lud dyrbičže bjež, šako šajki dyrbičže tež šo wšchudžom a štajnje wopokasacž, nješmēcže ničomu druhemu pschšluchecž a ša ničim druhim štejecž. Šchto chžyl přecž, šo f temu hiščeže wjele pošrachuje, přjedy hacž budžemy šwojecži ludžo Boži, hacž budža našche domy Bože domy, a budže našche žyly žiwjenje mēšchniške, kralowške? Šo frutu wolu f temu móže šebi Bóh Šnješ žadacž. Wón chže našch Bóh bjež, tuž chže- my my jemu tež šlucžicž, jeho šwěru še šwěru myšowacž, a to runje nětko w tyhle rošbudnych čžahach. Šašch Bóh budže wě'če hižom f tym špokojom, hdyž dobru wolu mamy. Š doš- njenju teho, šchtož chžemy, nam knješ a kral adventški f wěštoščžu dopomha.

Šan šo w šwěče štyščeže, pschšindž, o Jesom Šhryšče! —

Něš f nowa podam, Božo, šebi čželo a dušchu f woporu.

Ššwojecž moju wutrobu šam šebi a daj, šo šwěrnny wostanu.

Šamjenš.

M. w Š.

Adventški šhěrlušch — še šerb. „Špěwarššich“*)

Hłós: Něš dobru nóe ja dawam atd.

Kak powitam ja šebje, mój Jezu najlubši! Kak žapom- nju ja šebje a česé wšu da- wam či? Mój Jezu, šwěc mi z hnadu, zo šebje lubo mam; mój Jezu, daj mi radu, zo šebi khwalbu dam! —

2. Twój Zijon šebi palmy, hdžež ty džeš, našele; čhu ja pak špěwač psalmy a rjenje khwalič če. Nječ wutroba či kēče a njech če lubuje! Hdyž ju džē lubošč zhrēje, wšak wona česči če.

3. Ty mi sy šwěru pošhal ze wšeje žalošče, mi čelo z dušu wumohl ze wšelkej štyšknosče. Ja bēch wšak prawo žhubil wšo k šwojom' kraleštwu; ty sy pak hnadu šlubil, mi pošhaš k žiwjenju.

4. Ja bēch přez čerta jaty, ty sy mje wukupil; ja bēch do hašby daty, ty sy mje wučiščil; mje wobohačiš jara, zo wjacy njetrjebam. Što je, štož mje tu štara? Doš mam, hdyž šebje mam!

5. Če njeje nič hnało do mojom' hubjenštwu; wšo bohatšwo je malo, to lubošč dokonja. Hdyž šwět bē cyly panył do wulkej žalošče, sy z njeje ty jón šeahnył! Ow, što to wurēči?

6. To piš sej do wutroby, ty žrudne šadleško! Hdyž

přišdžeš do žrudoby, ty z tym džē troštuj šo! Ach, budž ty jeno mērnny, šwoj Knjež či blisko je! Wón pošocnik je šwěrnny, če z hnadu troštuje.

7. Što štarače šo nětko, wy tyšne wutroby? Wšak doštanječe wšitko wy z jeho pošocy! Wón přišdže z poš- nej hnadu, je pošny lubošče; wón wobara wšom' padu, wšu žalošč zahnał je.

8. Šo njestróžče přez mēru wšech wašich hrēchow dla; wšē poškryła wšak šwěru je lubošč Jezusa! Hlej! k hrēš- nikam wón při'dže a žbóž- nosč čhe jim dač, zo nič dobre nihdže njezmēja pa- rowač.

9. Wy njetrjebače rodžic wo njepřecelšku žłošč; waš Knjež was budže wodžic, wam pošhač krasnje doš; wón jako kral wšak hnady wšón njemēr pošije a nje- přecelow rady wšē mōcnje žacišnje.

10. Wón přišdže k šwēt- nom' šudu wšech njepokut- nych dla, ze žobnowanjom k ludu, kiž jeho Duchu ma. — Pój, Jezu, naša žasnōš, a wjedž nas ze šwěta! Ach, daj nam šwoju krasnosč, naš dowjedž do njebj! —

*) Šormalnje (po móžnosči) pošjedženy.

Šyrczej a štat.

Wo šakškim notnym šakonju wo došhodach f šakškich ležomno- ščow, šotšiz dyrbi, šaž to nětkole rēša, wot 1. oktobra 1924 pla- čžicž, knježi po wšchēm šdacžu hiščeže wjele nješajšnosče, tež mješ wožadnymi šastupjerjami. Šuž by mušne bylo, šo by šo tu

jašnjeje rosprawy w nowinach abo njeđzellskich kopjenach, tež herbskich, podalo wot tych, kotsiž tutu žyłu maczišnu wobkneža a wo njej — je n o s t r o n s z y njeđudža. S tym by jim jich wjele pomhane bylo! Tu jenož tole: Wono njeje wuczinjena wěz, so tutón jakoń s 1. oktobrom 1924 mozy dostanje! Wono njeje tač, so by wošada, kotraž ma wjazy ležomnosćow, pod tuthym satorjom njemohla dofhady swojeho fararja swjesć! Wono tež njeje tač, so njemohla wjetšcha wošada, kotraž ma na psch. sa 2 fariskej měštnje — wjetšich ležomnosćow, swojinaj fararjo-
maj to dacž, sčtož by čhtaj na dofhodach měloj, dofelž njebudže ani jedyn s njeju wjazy procentow dofhodow dostawacž hacž něhdže farač něčajšeje druheje wošady, kotraž nima žanych abo tola jenož małych ležomnosćow! Za njespołojnosć s tuthym satorjom a to njeprchecželstwo pschecžiwu njemu wutryeba so bohužel tu a tam ja to, so jón samodžewajo wošobinske pschicžiny a winy, sa samokwjenje bjeru sa sformdženja a njedostatki we sataranju wošadneho žiwjenja. A tola w tu chwilu dozyla hiščeje njeplacži a hacž sa lěto, je hiščeje žyłe njeměšte.

Bies Boha na kwěće.

Epikala Kristina Rohova.

(Božracžowanje.)

„Ale bě hižo pschewulki; do schule bychu jeho w symje lědy pschijeli, a čitanje — to dyrbi tola jara czežka wěz byč. Tu myšleske bebi: „Sdyž nje Anjes Jesuž — njemóžeske jeho wjazy tač krótko „Jesuž“ mjenowacž! — pschezo bñšchi, čzu jeho prachyč a Wón mi pomha!“

„Klafny so, stynny ruzy a hladaske tam, hdžž bě Anjes Jesuž wotešchol a proscheske: „Ja bym tajki hlupy hólz, Anježe Jesu; Ty to wěšch. Ani čitacž nje nješku nawuczili! Do schule njebychu nje wěsče pschijeli, dofelž bym pschewulki, tuž proschu Tebe pěnje, póscžel mi něčajšeho dobreho cžlowjeka, so by nje čitacž nawuczil, so bych mohł wschitko wo Tebi nashonicž!“

Martinko wěrske, so je jeho Ssyn Boži bñšchal a so jeho wěsče wuššchi. Na to bebi njeponyšli, kač mohlo so to stacž; wón jo wěrske a bě radostny. „Tež ja budu ras Nowy Sator Anjesa Jesuža čitacž! — Haj, ja budu jón čitacž!“

V.

Jako so Martinko sčtwórtk wječor s hór wróczy, pschinyše hajnikowej kurjazy korb. Běchu tam pola njeje žony šroma-
džene, bebi pomjedajo, so ku dženka pokhowali Brěšowanež Hanu a so budže jeje mały Jožko dyrbjecž po proschenju khodžicž, jeli so jeho žana sa hušarja njewosnje. Martinko snajeske žonu a tež jeje hólza; bñdleske na podrožnistwoje; bě to porjadna žonka. Bě so psched 10 lětami wudaka do Budapesta na murjerja; jako bě jeje muž tam injesbožil, je so s hólčkom do narodneje wky wróczyła. Bě so na dželo khodžo žiwila a, njech bñšchtej tež we khudobje žiwej bytej, je tola hólza hižo wot pjateho lěta do schule kłala. —

Martinkej bě hólza žel. „Wón je tež tajki kajtiž ja! Sdyž manicžki wjazy nima, póscželu jeho po proschenju; abo wosmu jeho t hušom, a wón sabudže, sčtož je w schuli nawuknył, a nje-
budže, hdžž wotroscže, nicžo wjedžecž runje kaž ja!“

Kóždy džen dyrbjeske bebi Martinko na Jožka myšlicž, a džěn a bóle bu jemu jeho žel.

Tu so kobotu wječor na dobo cžisty swobleka a džěske i domej wješnastny. Wješnastowa stejeske runje na dworje.

„Ty pschindžesč, kaž by čzyl pschpowjedanje stasacž, Martinko! Sdže by so to nastajil tač wuhotowaný?“

„Jenož t wam, cžetka! Je wujš domach?“

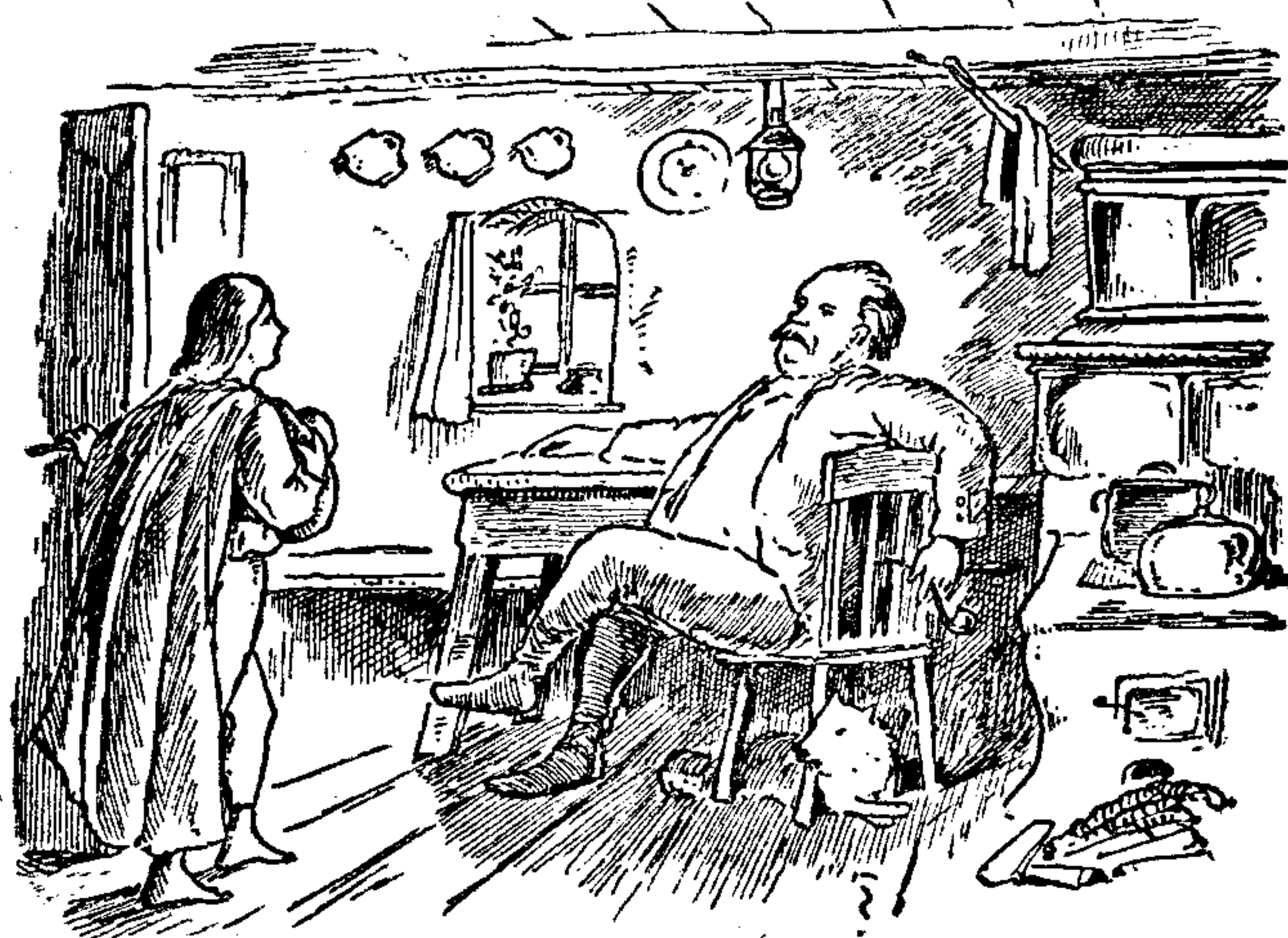
„Sčto mašch s nim? — Juro pój ras sem! Martinko je pschischol skoržicž!“

„Kač to?“ wotmołwi wješnastowa s pschitwačka.

Njebohi wješnastowa bě byl šucheje postawy, tutón pač tošty jako buč. Sawola Martinka do kuchiny.

„Nó, sčto by nam dobreho pschinyšil? Witaj a bñdñ so!“

„Džakuju so pěnje. Móžu wsčat tež stejecž.“

„Pschindžesč na žony skoržicž, so cže derje dočž njesastaraju? — Abó čže so cži kžězka bñpnyč? — Abó by krowu šhubil?“ žortowaske wješnastowa a mějeske swoje wješele na tym, so so Martinko hacž do wuschow sacžerwjeni.

„Skoržicž, a to wón, Martinko, na žony? Wěrsno wsčat bě: někotre ku jemu dawale wjazy wody hacž poliwki a pomaski tač cženke, so móžeske wěžu psches nje widžecž! Ale wo tym njeby hacž do bñjercže nicžo na nje prajil! Běchu tola sa to sažo druge bóle mikosčiwne, dawachu jemu telko, so móžeske bebi něsčto sa pschichodny džěn šhowacž.“

„Njejšym pschischol skoržicž!“ wotmołwi sprawnje. „Mam tola, džak budž Bohu, so móžu so najěscž!“

„A sčto to potom?“

„Ssyn pschischol so wopraschecž, sčto čže gmejna s Brěšowanež Jožkom cžinicž.“

(Božracžowanje.)

S bliska a i daloka.

— S Drježdžan. Njedželu, 2. adventa pop. 1/4 hodž. so w kschiznej žyrtwi w Drježdžanach sažo Boža služba s předomwanjom a wudželenjom Božeho wotkasanja w naschey lubej ma-
czernej rěczy wotměła. Ssnadno naž tež herbski Drježdžanski khor se spěwem natwari. Boža služba je wošebje wažna, dofelž so 75 lět wot jakoženja herbskich kemschow psches njeboh knjesa fararja Jakuba s Budyschyna sajšchle. Sčtož ma wotpohlad, we bližichim cžaku swojich snatych w Drježdžanach wopytacž, njech swoj wopyt tač položi, so móže s nami nasche jubilejne kemschenje khwecžicž. Předomwanje směje farač Domaschla s Budestez. Sserbske spěwarške maju so kobotu pschinyšecž, dofelž so kherluske wjazy njecžisščeža.

— Sserbske spěwarške. Dželacžerjo na nowym wudatoku herbskich spěwarškich so sčtwórtk po 2. advente w Budyschinye w Sserbskim Dmoje dop. 3/10 seńdu. Kóždy je witany. Wošebje so kobotu dželacžerjo s předaršeske konferenzy wo wopyt a pilne kobotu proscha.

— S Holbina pišaja nowiny, so ku tam wot kermuske sem s porjadnym swonjenjom na njedželach a kwjatych dnjach laž wschědne dny satali a to tehodla, so bychu lutowali. Žich wjele wotžarowaske, so so wjazy ani rano ani pokodnjo ke kłakanju njewonjeske. Nětko staj dwaj mlodaj wošadnaj dobrowólnje swonjenje na so wsčat, tač so so w Holbinie nětko sažo nje-

dželski a wschědny džej porjadnje swoni. — Tak někotry, kotryž tole číta, hnadž praji: „To wschať pola naš tež škro hinať njeje, mjenujžy, so ho porjadnje wjazy njezwoni!“ Hacz móže kóždy, kotryž tať skorži, k tomu něšto podobne dodacz, kaž to s Holbina čítamy, mjenujžy, so mlodžina wupomha. Wojimy ho, so niz. — Rosmyhl bebi ras zylu wězku troschku! Dyrbiš k tomu dóncz, so to něšto srudne a — so nimale pschezo wošada a wošadni na tym wina, a to tehodla, dofelž so na wopacznyh městnje lutuja, hdyž se swonjenjom a pschewanjom sastawaju, nje-namatawšchi dobrowólnych swonjerjow. Mima-li jena wošada wopradowže telko samoženja a hrědkow, so by ho swonjenje šđeržaso, — a nejžy tu dobrowólni abo tola tuni swonjerjo, derje, potom njedch to placzi. Ale kotra wošada je to tajka khuda? A kotra wošada chze bebi pschew hwojimi potomnikami wobšwědczicž, so njeje jej swonjenje wjazy telko hódne bylo, so by sa nje s najmjenscha dawť, měrnemu čažej pschimerjenty, swjedla? Wo wopory ho tu do zyla njejedna, s najmjenscha w naschich ratařskich wošadach niz! A tola dyrbja kšewsczijenjo tež k woporam — pschenty: k woporam — sa Boži dom, sa wošadu, sa Anjelowu zyrkej hotowi bycz! Pschirunaj w Sakskej zyrkwinu dawť na pschikad! Pschi wschěch 300 000 000 njeje tež hromadže s dawťom sa 1922 lětku šberanym tať wulki, kaž porjadne dawťi na psch. s lěta 1912, Tuž, to njeje žane lutowanje, doniž s najmjenscha nejžmy telko činili, kaž prjedy w měrje! A potom: čehudla dyrbi Boži dom, Boža kšuzba, nutrnoscž, modlitwa — a tať na wschěm posledku nejžmjertna dušcha a Bóh Anjes kam tón bycz, hdyž sapocznyjenty lutowacz! Eda ho nam tola, jako by ho tu — mjenujžy s luboscžu, s wěru, s džatom k Bohu a je staranjom sa dušchu a jeje sbožo — dawťo hižo a wjaz hacž pschewjara lutowato we ludu a wošadach! Wozu ho, so ras nasche džeczi a džeczidžeczi na naš spominaju runje tajkeho lutowanja dla

s holojczu a s hanibowanjom, hnadž kamo s wobštoržowanjom. — A njelutuje ho to tať jenož pschi swonjenju, tež pschi druhim. Hdyž wošady lutuja, njewobšadziwšchi hwoje sarške městna abo sararjow s sarškeje kšuzby do drugeje puschewšchi, lutuja na wopacznyh městnje, khiba so wošadam — kaž to pať škro jenož tam móžno, hdyž žaneho abo jenož mateho lehństwa maju — wopradowže móžno njeje, dofhody swěsczicž. Zyrkwine, wošadne, nabožne žiwjenje schoduje, dofelž njeje porjadneho sastaranja, — a nětkole dyrbjalo to tu hišcže porjadnišeho a wobšchěrnisheho duschotwopastyršeho džeka bycz! — A tať schoduje kšewsczijanste, nabožne smyhlenje, schoduje wošada, wošadni, lud. A tola dyrbjalo to runje natowpat bycz! Wobšhwědczicž dyrbjalo ho nabožne smyhlenje, pschisporjecž ho žiwjenje dobrych pschewcžintow w ludu! Po tutym puczju jenicžy hišcže je móžno, naschemu ludej wumozenje a nowe sbožo a tať tež nam! — A tať tu placzi powšchitkownje to, schtož bu prjedy prajene: Dofhodž njecziniw telko, telkož w měrje, — a to ho škro nihdže njeczini! — nejžměny tola two woporach! a čezach rěczecž, w ratařskich wošadach niz a w druhich tež niz. A kamo, hdyž něšto wjazy hmy činili, hacž w měrje, nejžy to pschezo hišcže „wopory“. Wopor, to je to, schtož wot nusneje potrebnoscže dasch. Esu wošady a wošadni, kotřiz to činja! Prjedy hacž pať schto tuto wošebne kšawo „wopor“ na hwoje dawanja a skutki naloži, njedch je dwóžy pruhuje. A tola dyrbjeli my wschitžy k woporam hotowi bycz, k woporam sa zyrkej Anjesa Šhrystuša, kotryž je ho sa naš dať sa wopor, sa naš, kiž my ho po nim mjenujemy: kšewsczijenjo, Šhrystuškowi!

— Pschispomnjenje a porjedženka. W tydženskim čizkle bč pschewpiž sa kšawanje nascheho kopjenka pschew post wozjewjenty. W tutym dyrbi to wěso rěczacž: „Für den Monat Dezember“, a potom dale: Betrag 0,05 Mark“, kaž móžesche bebi to s rospiša, tydženja w kopjenku podateho, kam wucžitacz. Madžijamy ho, so nejžmy podarmo poslednje čizklo we wjetšich licžbach mjes Šserbami rošdatwali, a so bebi našchi Šserbjo kopjenko nětko hnydom sa dezember kšawaju a potom dale na nowe lěto.

Redaktor.

Biblija — čaž — čłowjek.

50. tydžen, wot 9. dezembra hacž do 15. dezembra.

9. Druhi advent: Jes. 40, 1—5. — kš. 49. — Jana 14, 1—18.
 10. pódžela: 5. Móš. 18, 15—22. — kš. 44. — Jan. 14, 19—31
 11. wutora: 2. Sam. 7, 12—19. — kš. 34. — Jan. 15, 1—16.
 12. křjedu: Ps. 2. — kš. 679. — Jan. 15, 17—27.
 13. schtwórtk: Ps. 24. — kš. 54. — Jan. 16, 1—15.
 14. pjatt: Jes. 7. — kš. 52. — Jan. 16, 16—23.
 15. šobotu: Jes. 9. — kš. 74. — Jan. 16, 23—33.
 Porjedženka: sa 8. dezembra šobotu ma rěczacž: 4. Móš. 24, 15—25. — kš. 46. — Jan. 13, 21—38.

Listowanje.

- Ri. sa 2. advent. — R. w R. sa 3. advent.
 — Psch.: Mějczje džat, so seže ho šobu prózowat, dobywacz čitarjow sa nasche kopjenko. So bychu ho jemu tola prawje wjele domow wotewrilo! Je jich hišcže došč, do kotrychž nejžmě jenu njedželu kaž druhu sastupicž a prajicž: „Pomhaj Bóh!“ a „Witajczje wote mšchi!“

Redaktor.

Samolwity redaktor: sarať Wyr g a c ž w Rožaczach.

Čizkčž Šmolerjež knihicžisčewcžernje a kniharnje,
 šap. družstwo s wobmj. rukowanjom w Budyščinje.

Seli kšew bebi „Pomhaj Bóh“ hižom kšawati, proburnu, daičje tutón wotřěš Ššawšchemu šubšobej abo pschewcželej dale.

Ššawšcžisčje tuby a wotewrěčje Ššawšchemu bowentelaj abo kšawšewcželej!

An das Postamt, hier.

Sür den Monat Dezember 1923 bestellt

Strafe und Gesamtsumme	Wohnung	Der Herr	Ort	Bezugzeit	Betrag
Expl.	Name der Zeitung	Ort	Bezugzeit	Betrag	
I	Pomhaj Bóh	Baaben	1 Monat	5 Goldpfennig	

MPf. empfangen

Postk. Kemptel

Unterschrift

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mójny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée. F

Sserbske njeđželiske lopjeno.

W Budyschinje, 9. dezembra 1923.

Wudawa so kóždy kóbotu w Šmolerjez knihicizšczerńi a płaczi na měřaz 5 stotych pjenježłow.

2. advent.

Psalm 24, 7—10.

Adventski čaš, čaš wjekełoscje, žohnowanja a hnady!

Bórny budža jako hodowne swony psches žyly serbski wótzny kraj kłincžecž a naš wolacž k wopominjenju naroda našeho Anjesa a Šbóžnika! Čašo so pschihotujemy, najrjeńchi šwojedzeń wšěch šwjatych dnjow šwojeczicž, pschetož wěczny kral chze k nam pschicž a naš se šwojimi njebjeskimi darami wobohacžicž. Č, so bychmy jeho prawje witali a do šwojeje wutrobny pschicželi! Tehodla:

Wotewćze nětko wrota wšchě!
W'chať pschicž Anjes wšchěj' krafnoscje,
Kral nade wšchěmi kralami
A Šbóžnik nade šwětami,
Kiž šbóžnosč kóbu pschicž;
Ča to jom' wjeř'li spěwajecze:
Šhwaleny budž mój Bóh,
Mój štwor'čel š radu došč!

Adventski čaš, čaš pschihotowanja! Tehodla nam tež našch tekst dženka pschicž:

Wotewćze wrota šchěroło a čžincze durje na šwěcze wyšokel!

Čšto ma to nam prajicž? Č přenjeho džěla šwojeho psalma wěmy, so je tutón džěl jako šhwalobny šhěrłusch sa Boha, našeho štworicžela myšlěny a š našim džěłom hromadže Šebrejžny šnano žyly psalm jako liturgiju a šwojedzeński špěw pschicž šwojeczenju noweho lěta, jako šwojedzenja šašpschicž Anjesa Boha k šwojemu ludu trjebachu.

A nětko wěmy tež, čžhodla rěka „wotewćze wrota šchěroło“; tehodla, so by Bóh njesadžěwany do šwojeho měšta pschicžahnyčž mohł a so by so š tym jemu, jako kralaj a křišćej, polne dowěrjenje wobšwědžito. Čať, lubi šchěsczenjo, rěka nětk tež sa naš w tutym adventskim a pschihotowaniskim čžahu wšchitke šadžěwki a wutrobny wucžiscžicž wot wšchěje šłoscze, so móže našch Anjesa a Šbóžnika k nam pschicžahnyčž. Čž my dyrbymy jemu dowěrjenje a lubosč napšchecžimo pschicžicž, jemu, kiž se šbóžnikim žadanjom k nam pschicžahdža, naš šbóžnych čžinicž. Šchěroło chzemy jemu wrota k šwojim wutrobam wotewćicž, so by pola naš šwoje wobydlenje a hódne witanje namakał a naš se šwojim žohnowanjom wosbožil. Wyšokel chzemy jemu durje čžinicž, so by tež k nam pschicžohł, pschetož jenož wón naš derje wodži, jenož p'čes njeho šny šwojeje šbóžnosč wěscži, jenož pschi nim šny derje wukšowani, ma našcha dušcha krafnny wotpocžinš, měr a prawdosč. Tehodla derje, derje temu, kiž šwoju najwšchšchu čžescž w tym pyta, so by we wšchěm jako šlužobnik Jesuškoweho kralestwa šwěru wopokasał. Ale kať dženka je? Nětko jich myšli, so šchěscžanštwu sa nich wjazny njeje, so šu psches njo won, so móža bjes Šbóžnika, bjes Boha žimi byčž! Čži wobšy! Wobžarowacž jich chzemy, niž na nich šwaricž, a pomhacž jim chzemy, so bychy w šwjatym adwence šwojeho Šbóžnika jako namakali, so bychy wróczo pschicželi k wěrnemu pastyrjej, kiž čžaka, so by tež k nim pschicžahnyčž mohł. Tehodla, hlej, kóždy ma k temu pschicžahnyčž, čž druhdže šadžěwki wotštronicž, kiž bychy Jesuškowemu kraleštwu šchodžicž mohle.

„Čžincze durje na šwěcze wyšokel!“ to rěka: wotewćze šwoje donny a wobydlenja, so by měrný kral Ješus Šchryštuš k wam se šwojej hnady pschicžahdžať. Njeh kóždy, kiž ma šwoje durje

w swojej moży, na to hlada! Wy staršchi, pokážće mlodžinje prawy pucz a woczehńće ju k lubo'czi k Jesušeji, so by Bože kralestwo tu na semi p'chezo bóle pschiběrało a rostlo. To je wascha swjata winowatość, kotruž wam wošebje našch tekst pschimoła, starajće so wo to, so bychy wasche džěczi sa wami waschu křesćanstu ponižnosć a šerbjku pobožnosć namrěke, p'chetož jenož žywa wěra a lubosć, kiž so na Jesuša sepjeratej, możetej naš i nušy našeho czaša wušwobodžić. Pschetož, so mamy tajkeho krala a lubeho pscheczela woczakacž, to a jenož to nam w našchim rostorhanym czašu móž a bylnošč dawa, wutracž a pschewinycž w'chitke spytowanja a wobczěžnosće czaša, kiž naš kłócza a czjchcža.

Tehodla rad jemu poľnje swoje křyschenje a jacžwanje i nutrošču a i modlenjom wotewrmu a podajmy! Wón je našcha nadžija a našch troscht, kiž naš tež w najwjetšej nu'y nje-wopuščezji. Jenož Jesušeji njech našcha žyła wutroba křuscha, Bože kłowo budž Kralowski wós, na kotrymž našch Kral do našcheje wutroby p'chicžehnje, jako Kral cžescže a hnady.

O, tajke sbože, hđžč je so stało, so je wón, tón Kriješ bylny a móžny, našch Šbóžnik, do nich jacžahnył. Čsy ty tež tak sbožowny? Na čim tola leži, so to hišcže nješy? Wajja tвое hrěchi hišcže tajkeje moży nad tobu, so tebi wobaraja, Jesušeji wuščy a wutrobu wotewricž? Dowěr so jenož jemu, wón tež sa tebe pomoz wě a wunamaka a tebe wumóže i hrěchow saplecženjom, jeli jenož čžescž a k njemu se swojimi naležnosćemi pschindžěch. Pschetož:

Wón sprawny je, nam i pomharjom
A kahoda je i wosom jom',
Se swjatošču so křonuje,
Se křnilnosću wón kraluje,
Wschu našchu nu'u stajesche,
Sa to jom' wješ'li špěwajcže:
Šhwaleny budž mój Bóh,
Mój Šbóžnik, móžny wschob'!

Čaj, wón je Kral cžescže a ščyto je tak šam swój nje-pscheczel, so njeby i wješelo'cžu wołal: „Kralo cžescže, pój, jacžehń tež do mojeje wutroby a pomhaj mi, wschał šynt wscho pschiprawi!! Čaj tвое kralestwo je polne hnady a měra a nam so styscže sa tobu!“

Adwentski czaš, šbožowny czaš, jeli jón prawje naložimy na witanje našeho Šbóžnika, so by pola naš durje wotewrjene namakał, so móžemy tež my i žylej wutrobu wołacž a prošycž: Pój, Kriješ Jesu! Čaj,

Pschindž, Šbóžniko, mój Jesušo,
Čže powitam najwješć'cho;
Ach, pschincž se swojeje milosću,
Naš wobdaruj tež i lubosću.
Twój swjaty Duch naš dowjedže
Na pucz do wěcznej' šbóžnosće,
Tvoj' mjeno, Kriješ, budž
Pschecž' wulžy šhwalene! Šamjen.

Ki. w Štrowoj.

Adwent.

Š t ó š: Nětk wješecže so křesćizienjo.

Twój kral so bliži křesćizano,
Pój kóžny, witaj Jeho,
Čso wješćel, wěrne křesćizanstwo,
Tob' krala njebe'neho!
Kral wobšbžecž čže kóždeho,
Kiž čžedža byčž Tob' podanjo,
Wón kralestwo ma wěczne.

Twój kral so bliži křesćizano,
Čso wostaj hrěcha wschcho —
Šem' křuža swjeczi jandželjo
A cžescža, šhwala Jeho!
Kral i njebež pschindže na semju,
Wschěch wobšhaczi p'ches měru,
Kiž Jeho horje wosmu.

Twój kral so bliži křesćizano,
Se swojeje hnady wulkej!
Wón inaje našche hubjenstwo —
Čsej i woczow bylly wutřej;
Wón pschindže i wulkej lubosću,
Čže měcz wschu našču wutrobu,
Čso dowěr Šemu dušcha!

Twój kral so bliži křesćizano,
Wón pschindže lubje k tebi,
Čže hrěšćnika cžincž šbóžneho,
We swojeje wulkej křnilnosći
Kriješ njebeža nam wotewri,
Šhwal Jeho kóžda dušcha!

Twój kral so bliži křesćizano,
Pój k njemu dušcha šhuda —
Bóh da čži Čsyna swojeho,
Čo psches njoh' šbóžna byla.
Pój nětk, najlubšchi Jesušo,
Dwar we naš swoje kralestwo.
Čaj nam wschu tвоеju hnadu.

Twój kral so bliži křesćizano,
O je to šbóžna radošč!
Kriješ Jesuš dacž čže hrěšćniko
Nam wěcznoh' šboža nadošč.
Tuž witajmy Tob' i lubosću
A wotewrmu Šom' wutrobu,
Pschindž k nam o Kriješ Jesu.

Twój kral so bliži křesćizano,
Našch Šbóžnik takle křahny!
Wón čžini — naš tak lubujo,
Nam čžemny pschichod jašny,
Psches Jeho hnadu, wschewomóž,
Čańcž budže našchich hrěchow nóz —
Č nim džemny k wěcznem' šwětku!

J. W.

Č czaša sa czaš.

Wohladyješ-li do nowinow, čžita'ch wo paduchach, rubježnikach, mordariach, šantomordariach! „Šnamjenja to czaša“, tak praja ludžo. Paš se šamyškom paš i nje-dorošumjenjom tak praja. „Šnamjenja cžlowjekow“ to šu! Čžlowjekowo ščžinja czaš halle tajki, kajkiž je. Čžah, tak tež i nowa šapocžane žytwine lěto, je nam wot Boha daty, so bychmy jón wužili, haj wutriebali k najlěp'chemu. Šo tamnych šnamjenjach durbimy budžić, so njeje czaš šly, ně, so šu ludžo šli. Wbo lěpje drje prajić, so šu ludžo šhuduschy, woboh'čy, wobžarowanja hódni. Čžlowjekowo nje-pytachu abo njenamakaču, abo šhubichu abo šanjerodžichu to, ščytož je jim to najlěpšche: to je wěra, žywa wěra do žiweho Boha, ta wěra, kotraž je to žiwě šjednocženstwo i Bohom! Wy-li našch czaš, t. r. bychy-li cžlowjekowo našcheho czaša wěrjazy byli, njebychu šli byli, njeby tež „czaš šly byl“, njebychmy my i našchim ludom nětkle tak nje'šbožowni byli. A ščyto to nětk? Wěru phtacž, we wěrje šwěrnny wostacž, sa wěru dohwacž druhich, wošebje mlodžinu, wěru předomacž psches žywy pschikad, tu wěru, kotraž je to do škutka štajene kł-

wo: „Ja s Bohom, Bóh so mnu!“ To je tón jeniczki prawny rezept, kotryž k wustrowjenju zylcho luda dopomha, druheho njeje. To tola widzišaj nětkle sažo, hdyž žebi němski lud wyschnosež pyta a to nětkle, hdyž to dže wo wobstacze abo sahubu. Kelko tych rezeptow a rezepečikow sa wustrowjenje luda a jeho žiwjenja je šo tola po'pytalo w poš'ednich 10 lětach — a to podarmo. Šacž mamy hiščeže dolho čaža sa tajke kumschty? —

Zyrkej a stat.

Mowe zyrkwine lěto žmy nastupili. Šakto pschinyje wono zyrkwi w rošhadžowanju je statom, wošebje w Saklkej. Šižo to rošhadženje a rošwjasanje? Š čezka, haj je nimale wěšče, so niz! Tu khwi:u do žyla myšle na to nježbu; ma tola stat, němski kaž sakiki, nětkle na došč žam se šobu čžinicž. Tola to naž nje-žmē šamyliež, naž nježmē šmērowacž! „Stražowacž!“ reča tež tu dale parola a „šchitacž!“ A to je nadawš zyrkwi je jako tajšeje, runje taš nadawš wošadaw a jenotliwžow. Njewidžimny do pschichoda, njesnajemy wuwieže mozow, kotrež pschindže. Mad-žehi p'checžiwu zyrkwinyh pohryebnišchžam šo pschihotowachju hižo psched dlěžichim. Njedajmy žebi je wjacž! A tež nicžo druhe niz! Pschedobymajmy žebi wjele bóle wjazw hiščeže, wo-žebje tež wjazw lubošče a horliwosče ša zyrkej!

Wješ Boha na žwěcže.

Epizaka Kristina Kowowa.

(Pofracžowanje.)

„Šakto ma wón w'cho na starošči!“ džiwasche šo wježnanosta. „Wó, ny damy jeho tebi!“ rjekny šo žmējo. „Wopokaž šo gmejnyje džakowny ša to, šo je tebje pschijala!“

Martinkej šakče to kaž maš po lizomaj.

„To je! Runje tehodla žym pschishol, waš prošweč, wujko! Daježe jeho mi! Macže woprowdže prawje, ja durbju šo gmejnyje džakowny wopokasacž. Tuž waš pěknje prošdu, nješčelče jeho po proščenju ani tež ša hužarja! Daježe jeho mi!“

„Ale hólce! Ša to žortuju a ty to po wšchēm šdacžu taš mēniš! Mój luby hospodarja, š čžim to jeho šožiwich, hej?“

Wježnanosta pschindže k tomu a wušklyšča, wo čžim je rěč, roshněwa šo.

„Dw tón hlupy kadla! Wnyšlu žebi, šo budžemy město jed-neho žiwicž dwejoch, šo budžemy jemu wotrocžka džeržecž, mój luby knježe?“

„Njemnyšlu, wježnanosta!“ wobarasche šo hólž. „Mam něšakto krajzarjow š kosčemi nalutowanyh, a wjazw jich hiščeže šaklužu. Našch Bóh wšchak, kiž wšchitko ludžom a škotej dawwa, tež naju njewopuščžži a da jo tež namaj!“

Podarmo špyta jemu to wježnanosta se žonu wurčžecž, po-đarmo wěšchžesčhtaj hólzej: „Tradacž budžetaj rjenje došč!“ Tola w'chitko podarmo. — „Wój hłodu wumrjetaj!“ Martinko to njewěrješche, proščesche dale.

Wježnanosta jeho wotehna, šo by žebi wěž hiščeže ras pschepak.

Škoro wšchē žony wo wšy šo roshněwachju. Šóžda hrěšchesche šo na hólza, šakto žebi to wumnyšli. Šrěčžachju šo, šo budža jemu mjeń'ch kufš khlěba dawacž, hdyž žebi to telko dowola. Ale to nicžo njepomhasche! Džen wote dnja khodžesche k wježnanosče a prošchesche. Tuž šu jemu škóncžnje Šožka dali.

* * *

Ach, je to byl ša Martinko džēń! Čžaš žwojeho žiwjenja njebē taš radostneho mēń! Požčži žebi wot dótki šaru a doščž po Šožka. —

Šaktož bē hólzej po macžeri šawostako: lóđka, polna šchatow, wulke wodžecže, šawka, stol a štolčž, to p'cheda gmejna. Šapla-čžichu š tym pohryebne wudawki, ša hólza šawostachju pola wjež- nanosty š teho hiščeže džekacž šchēpnakow šbytknyh. Tute budža ša njeho, hdyž pónđže ras do wučžby. —

Pola Šudžez khlěžki bēchju šo žony šbēžake. Někotre šo škoro se žmjecžom šaduknychju, jako Martinka š šaru k domej jēžžo wo- hładachju, tola druhe poplaknychju: „Šhudušchinki! — Šolb ma šo k hólžjam! Štaj wobaj w jenakej šrudobje a šhudobje!“

Žony štajichju na šaru mašu lóđku š hólžownyh šchatami, šwjasachju do brēmješchta make wodžecže a dwaj šakhlakaj, p'chi- položichju wšchelake draby, něšakto žyrobny, bērnny, morčez, žyblu, — šaktož bē taš Šana šawostajila. Šólžaj šo do šary šapschžesč- taj a jēžžesčhtaj š njej wježolaj po wšy horje.

„Budž nankej rjenje pošluschny!“ wolachju lóše mlode žony ša Šožkom.

Šólžaj njerěčžesčhtaj ani šlowa mješ šobu, hašle hdyž psched khlěžku pošastasčhtaj, pohladnyšhtaj jedyn na druheho. Šožko počža plakacž, Martinko plakasche š nim.

„Njeplakaj, Šoženko!“ trošchowašche jeho se šylšami. „Tež ja žym tajka šyrotka kaž ty! Tola dolhož wēm, šo je mje Bóh taš lubowak, šo je ša mnje šwojeho Ššyna daš na šchiz pschibicž, a šo mje Šnjes Šesuš wšchudžom widži, nješžym wjazw taš wo- šamocženy na šwěcže. A tuž tež ty šo njeboj! Budže tu ša naju derje. Mějmoj šo jenož prawje lubo!“

Šožko pschesta plakacž. Šólžaj štajišhtaj lóđku dele a šno- žyšhtaj wšchitko nuts. Šaru dowješesčhtaj šajo k dóčžy. Dótki wotkra jimaj, taš šo žona to njewidžesche, kruč khlěba a dótkowa pschitykny, taš šo to muž njewidžesche, Šožkej twarožk. Nawobje- dowaloj bēšhtaj taš šo hižo po pucžu.

Jako dom dóndžesčhtaj, šestaja Martinko ložo. Njebē šo čžaš žiwjenja hiščeže do žaneho loža š pjerjownyh šakhlakami lehnyl, lēhasche na šlomje, pschiknyš se šarym pschewoblekom. Šotom pošlasčhtaj ložo. Šožko wocžini lóđku. Šurowki bēchju jemu se šawostajeništwu jeho manicžki wostajile plachtu a rub. Plachtu wupšchestrěchju na ložo, š rubow pschiknychju blido.

„Tu položimy knihe!“ rjekny Šožko.

„Tam w rōžku durbjachju knihe štacž, ale ja žanyh nimam! A k čžemu tež! Čžitacž tola njemóžu!“ powēdasche Martinko šrudny. „Ššym tebje tehodla k žebi wšak“, taš rěčžesche dale, došelž nochžu, šo by na šlužbje pošabyl, šaktož šu čže w šchuli nawučžili, ale šo by mohł dale do šchule khodžicž a šo mohł šam čžitacž, šaktož je wo Bóšy w knihach pižane a tež, taš je Ššyn Bóži ša naž wumrēš a šo šažo pschindže.“

(Pofracžowanje.)

Šhutne šlowo w prawnyh čžašu.

W lěče 1815 šemrje šnaty dr. Claudius Buchanau, kiž bēšche škut šwj. mižionštwu w Šndiškej šbožownje do přēđka wjedł a nowy testament do persiškeje a šhindostanškeje rěče pscheložil. W šwojčy mlodosčži bē wón khlětro šwětnje šmyšleny byl. Šun- trócž šo š wěšnym burom je šchotiščich horow trjedhi, kiž bóršy počža wo nabožinišch wěžach rěčžecž a šo ša jeho mēnjenjom pra- šchesche. „Nimam žaneje nadžije“, wotmołwi Buchanau, „šym kaž kopjeno bēšeje papjerny“. Duž wotmołwi bur: „Wječče šo na šedžbu, šo čžert šwoje mjeno na nje njenapiža“. Tole šlowo Buchanau ženje nje'apomni, wono bu jemu nastorł k pschē- myšljenju, a bóršy bu wón tón wulki bohawučženy muž, ša šo- trehož je šnaty. —

„Šhto plačji duch?“

Pod tuthym napiskom čitach njedavno něščto, šhtož je hódne, so jo tež tu sapiskamy. Esliucha tež do „šnamjenjow čžaža“. — Fararka wopyta žonu, kotrejež šfuposčž bē snata. Dženka džyshe ju fararka nawabicž, so žebi městno kupi sa konzert, kotrehož wunoschł bē sa podpjeru potrebných postajeny; wožada žama jón pschihotowajše a čžesčž wožadny žebi hižo žadašče, so by wunoschł wulki byl; wo tym, so je žwjata pschibau'chnosčž kōždeho, žo sa to staracž, so bližšchi njetrada a hłodu njetumrēje, halle nochžemy rēčžecž. Tola šhto wotmolowi šfupa čžetka, šhoniwšchi, šhto fararka wot njče čže? „To sawēšče jara wobžaruju, so njemōžu rjany konzert wopytacž. Ššym sa žamžny wječžor hižo pschepro'čena. Tola, w duchu budu pschi Wami!“ A fararka? Šnydom žo woprašča: „A kotre městno šmēje to Wasch duch? Jene sa 500 abo jene sa 800 milijardow?“ Wot tuteje njewočakaneje wotmolowy žyle pschekhwatana, w'a šfupa žonka, njemjodžo šhto, to tušče městno sa 500 milijardow. —

Dary sa „Bombaj Bóh.“

Sacž dotal žu darili 126 995 980 hr. Dalšče dary: R. Jan Škala w Prahy 100 000 000 hr., W. w M. 8 000 000 hr., dar psches f. fararja Wyracža w Možacžizach 45 000 000 hr., psches f. fararja Šandrika w Ššlepom 20 000 000 hr., psches f. fararja Wyracža w Možacžizach 5 500 000 hr., f. Šcholta w Krafecžach 5 000 000 hr., R. R., 10 000 000 hr., dar f. Krafecž (psches f. far. Wyracža w Možacžizach) 10 milijardow hr., dar f. Budestez 3 milijardy hr., psches f. fararja Šcholta we Wullich Šžžarach 94 325 000 hr., psches f. fararja Woigta w Šodžiju 500 000 000 hriawnow, dary wot čžitarjow w Drēmžach 23 400 000 hr., dar psches f. fararja Mikelu w Maleščžach 17 000 000 000 hr. Wšcho hromadže 30 938 220 980 hr. Wutrobny džak a „Šaplacž Bóh“ w'čhēm pschecželnym daricželam. Dalšče dary pschijimuju ff. duchowni a Ššmolerjež knihačnja w „Ššerb. Domje“ we Budžščinje. —

Š bliška a f daloka.

Šnutštowne mižionštvo šbēra nětkle po wožadach dary sa žwoje wustawy a tuž taž sa tych, kottž žu w našchim kraju nětkle žobu čži najbóle potrební, čži šhori, bēdni, stari a mafi. Tuž wotemčny rufu a wutrobu! P'chuidu tež tu a tam žmilne žotry žante do wožadow, so bychu dary hromadžile. To je nam f wjažy pschicžinow jara witane; žerbska předaška konferenca bē žebi to tež pschala. Wot diakonižy šhonišch najšlepje wo nusy a tradanju tuthych wbohu'čkow; w diakonižy widžišch pak f dobowm ščžesčžijaniku, kotraž — niz halle nětkle a nusowana wot šrudnych něčžišchich wobštejnoscžow, ně hižo w šbožawnym měrnym čžažu — to dofonješče, šhtož je sa wjele to najčžesčžče: woprowacž. Diakonižy šdachu žo wožobinskeho wužitka a dobytka a štajichu žwoje mozy do žlužby lubosčže f bližšchemu po žlowje Jesužowym. Šižo tole naž pohnuwa, diakonižu f wutrobu witacž do wžy a do domu a ju njepusčžecžičž, šhiba so jej nawdawachmy bohacže sa wulžyšpomožne a nusne džēlo šnutštowneho mižionštwa, ju žamu pschibniwšchi se žwojej lubosčžu f dalšchemu žwērnemu džēlej sa tych taž jara pomozny a lubosčže potrebných. —

W Genfu wotmēwaju tu šhwiłu wožrjedž wšchēch možnych politiškich a hospodarškich ššēšdow tež jedyn wožebity, kotryž ma tež wožnosčže sa ščžesčžjaniku žyrkef wšchēch wērywusnacžow. Jednaju tam wo jutrnym žwojedženju a to wo tym, na kotru njedželu bychu jón na pschego položili. Šsu žo tam šejšchli šastupjerjo

romsko-katolškeje a grichiško-katolškeje žyrkwoje a njekatolškeje ščžesčžijanškeje žyrkwoje; tutu šastupuje jendželski biskop f Canterbury. Šižo žamo na žebi je tuto šetkanje wožebite. Š přenje mu rasef wot lēta 1453 žem šetkaja žo tam sažo wotpōžlanžy žamža f wotpōžlanžami patriarcha grichiško-katolškeje žyrkwoje f wuradžowanjam. W lēčže 1453 rospadny ščžesčžijan'ka žyrkef do njenowaneju katolšku žyrkwojow po doholētnej roškorje a njelubym šnutštownym wojowanju mjes šastupjerjemi romškeho biskopstwa a biskopstwami raššichich wožebje europiškich krajow. Pšchicžiny bēchu šnutštowne a šwankowne, potajene a šjawne. Šalle lētkja šbližitej žo wobej, f najnjēn'čha šjawnje, taž daloko, so psches wotpōžlanžow w Genfu wo wožnym praščenju jutrow jednatej hromadže f njekatolškim biskopom. Wožebje sa šchulške a hospodarške žiwjenje je tuto jutrowne praščenje wožne. Še tola njeluba wēž, so je ras šchulške lēto 4 njedžele dlēžšče hacž žnadž lēto předy. Tomu čžedža tam wotpōmčacž a nadžijeja žo, so hižo pschichodne jutry tu njedželu — drje pošlednju mēřa — žwoježimny, kotraž dyrbi nětk na pschego jutrownicžka byčž. Šacž žem bē tola taž, so žo jutry pschego přenju njedželu po přenim polnym mēřacžku w nalēčžu žwoježachy; lētkja na pich. bē polny mēřacžk 1. haprēje, njedželu, a taž jutrnicžka žamžnu njedželu. Jutry mōžeja taž byčž wot 22. mēřa hacž do 25. haprēje. Šwangelška žyrkef njelmēje ničžo pschecžimno nowemu postajenju a katolška žyrkef drje tež niz, dofelž to žana wēž wērywucžby a wērywusnacža njēje. Š tomu šajimuje žo šwjast ludow, pod kotrehož šchitom tam tež šastupjerjo žyrkwojow wo tuthym praščenju jednaja, sa tutu žylu wēž. Še ložto mōžno, so na tuthym polu předy něščto dožpije a wušfutkuje, hacž na politiškim; na pošlednim bēču hacž dotal jeho žně šhuduške. —

— **Roma ščžesčžijanška n'božna wotrohanška protyka** žo w bēhu tuteho tydženja dočžiščēži. Přenje hotowe exemplary budža žnadž žobotu w klamacy Ššmolerjež knihicžiščēčērnje we Budžščinje f dostacžu. Šnježa fararjo čžyli po tule protyku tam pōžlacž. — **Placžišna budže 1 flota hriawná.** Sažo a sažo prožymy w'čhitkich lubnych čžitarjow, so bychu tola f kupjenjom nasčheje rjaneje žerbskeje nabožneje wotrohanškef protyki nasčhu dobru wēž podpjerali a žwojim lubym f tym lubosny hódowny dar, taž žam žebi hódnu pychu sa ščženu wobstarali.

— **Prōštwa.** Dofelž nam hižo do hód šlicžbowanje na hłowne miž. tow. wotdacž, prošchu wo pschipōžlanje mižionškich darow hacž do 12. hódownika najpošžišcho.

farat Rada,

poštadnik Ššerbškeho pobocžncho miž. tow.
(Širokontro čžičžo 352.)

Biblija — čžaš — čžlowjeť.

51. tydžen, wot 16. hčž do 22. dezembra.

16. **Ššecži advent:** Žej. 42, 1—4 — šh. 630 — Jan. 17.
17. **pōndžela:** Mal. 3, 1—4 — šh. 519 — Jan. 18, 1—24.
18. **wutora:** Mīch. 5, 1—4 — šh. 69 — Jan. 18, 25—40.
19. **žrjeda:** Łuf. 1, 1—22 — šh. 25 — Jan. 19, 1—22.
20. **šchtwōrtk:** Łuf. 1, 26—38 — šh. 50 — Jan. 19, 23—42.
21. **pjatt:** Łuf. 1, 57—66 — šh. 223 — Jan. 20.
22. **žobota:** Łuf. 1, 67—80 — šh. 49 — Jan. 21.

Šištownja: R. w R. sa 3 advent. — D. w B. sa hódownicžku (23. 12.).

Šamolwity redaktor: farat Wyracž w Možacžizach.

Čžiščēž Ššmolerjež knihicžiščēčērnje a knihačnje,
šap. družštvo f wobmj. rušowanjom w Budžščinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džěł pak swjatosok
Duši daty,
Wotpoćni, ty.

Z njebjes mana
Njeh dl khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P

• Sserbske njedželiske lopjeno. •

W Budyščinje, 16. dezembra 1923.

Wudawa so kóždu šobotu w Smolerjez knihicizšczereni a placzi na měřaz 5 šlotnych pjenježtow.

3. njedžela adventa.

Jer. 42, 1—4.

Snajemy wjeseł wobrasotow wo našim Šbóžniku. Tekame šu jara wšchelafore. Widžimy jeho jako džěcžo w šbóžniku Bethlehemskim a jako dwanaćelětneho w templu mjes pišmatowučejny. Widžimy jeho pschi křečenizy w Jordanowej wodze a pschi přědowanju na horje. Widžimy jeho jako lěkarja šhornych a jako šbudzerja morweho Lazaruša. Widžimy jeho pschi pošlednej wječeri s wučobnikami a na kolenach šo modlo w Getsemane. Widžimy jeho mrějo na křižu a s rowa dobyčejšy i njeju stupjo. Škóždy wobrasotow je jeho tał wobrasotow, kaž šo wón jemu šda najkrajnišć. Runje tał šu tež profetojo, šotšiz wo nim wšchězachu, jeho wšchelafow wopřiali. Šeni widža wo nim šyna Božeho, šotryž s njebjesteho tróna pschindže na našču šhudu šemju. Drušy wo nim widža wulkeho profetu, šotryž pschindže Božu wolu pschipotwjedacž. Šleczi wo nim widža prawdosćiwneho šudnika, psched šotrehož šudny štol ma šupicž škóždy čłowjeł. Šchwórczi wo nim špóšnaja šwojeho škala a přěduja: šłaj, twój škal pschindže i tebi, čičeje myšle a pomoznił. Šesajab šako widži wo nim teho šwotročka Božeho a rjetnje: „Šłaj, to je mój šwotročł, šotrehož ja šdzeržu“. Škaž s pošběhnejnym porštom pošafuju wón rjetnje: „Šłaj!“ to řěła: poščaj, ščto čzi prajicž mam wo tym, šotryž je šwotročł Boži. Šswjatosok adventski čžab čže s nowa šwoju šedžblitowšć na njeho škožicž: s poniženjom pschindže wón na našču šhudu šemju, ale runje s tym pošaze wón šwoju škrajnosć.

Šesuf, šotrehož pschichod adventski čžab pschipotwjedacž, pschindže jako šwotročł Boži: „Šłaj, to je mój šwotročł!“ Šo je šwojerde

šłowo; pošaze Šesufowe poniženje: wón nješchindže jako šnjes njebjekow a šemje, ščtož wóni tola je, ale wón šo ponižuje šam a wosnje šwotročkewy, čłowški ščtal na šo. Wón šam praji: teho čłowjeka šyn njeje pschichot, šo by šebi šlužicž dał, ale šo by šam šlužil a šwoje šiwjenje dał i wumožanju ša jich wjele. Šdobrowólne wón to čžini, niz nušowanj, šo byšmy tež my šdobrowólne se šwojatej radočžu šlužili Bohu kaž šbližchemu, ale tež pošlušny šwojemu njebjekemu Šóžej, šotrehož wolu čžinicž šěšče jeho jěđ, pošlušny šacž do šmjercze, šo byšmy tež my nawuknyli, pošlušni šo pošacž do Božej wole. Šjako šwotročł je wón šylny, nješć ščłostanje ša šřěchi čłowjekow; wón je to jehno Bože, kiž nješe šřěchi šwěta.

Šacž runje je wón šwotročł, je wón tež šon wušwoleny Boži. Šesajab pišče: „Šłaj, to je mój wušwoleny, na šotrymž ma moja dušča špodobanje.“

Šadny njeje mjes čłowjekami, kiž by prawy był psched Bohom. Šoni šu wščitž hřěšili a nimaja teje ššwalby, kiž psched Bohom pošaci. Šenož šadny je, šon njeje šadny hřěč čžinił, a njebu žane šebanje wo jeho řěje namafane, to je Šesuf, pschi šotrehož křečenizy wo Jordanje šo njebjeka šwotwřija a Boži šłob šo ššchecž da: Šo je mój šuby šyn, na šotrymž mam špodobanje. Ščim šóle tuž šo Šesufej džeržimj, poš jeho pschikladže šwoje šiwjenje wjedemj a s nim šrosčemj, čžim šóle šměje tež Bóh na naščej dušči špodobanje.

Šdale, šutemu šwojemu šwotročkej da Bóh šwojeho dušča. Šesajab pišče wo nim na šdrim měštnje: Šuch teho Šnjesa je na nim; šehodla je mje šon Šnjes žalbował; wón je mje poščłak, šo byš šhudym pschipotwjedacž to ewangelij, šo byš šahojil rošlamane šwotrobj, šo byš přědował šatym wuššchěženje a šwoja-

fanym wotwjasanje; so bych předomal spodobne lěto teho Anjese a džen wjeczenja nascheho. Boha; so bych trochtowal wšchitkich srudnych. Haj, tón duch Boži je s nim. A w mozy jeho ducha čaha wón w židowskim kraju wokoło a předuje jenyh budženje, druhim hnadu a wmoženje a prawdosč a žohnowanje. A w mozy jeho ducha čini wón wulke džiwny: wustrowi thorch, sbudži mormych, směruje morjo, nakhčzi hlódných.

Jesuf, kotryž s nowa swój advent džerži, je wotrocžl Boži. Jesajaš praji dale wo nim: „Wón njebudže hawtowacž ani wotacž, a jeho hlóš njebudže hlyšchany na hašach.“ Wón nječini wjele wot šebje. Jeho narod w Bethleheme wosjewi drje šo pobožnym pastyrjam, ale hewal nikomu. Mudri s ranja dyrbja to Jesufdžecžatko pytač a šo prawje po nim wobhonjowacž, přjedy hacž jo namataju a jo wobdarja se šwojimi pokladami. A kaž je wón spofojom s jednorym šlobikom jako kolebka, tač wón njewobšdžbowany wotroscže w čišchinje města Nazarethu. A jako wón šwoje šastojnstwo jako wmožnik a šbóžnik nastupi, nještupi wón najpřjedy přjed tych možnych w kraju, kaž to kral Herodasch běšče, ani přjed pišmatuwčzenych, kiž šo šhwala šwojeje prawdosče, ani přjed tón lud, tač daloko hacž wón bjesdžakny je přhecžitwo šwojatym ka'njam Božim, ale wón pyta tych čžichich w kraju, kiž na tón trocht israelski a na to wmoženje čžakaju. A jako wón šlónčnje přhes mordaršku ruku židow šwoju šmjereč namata, dha wón nještari, jako wón bu šwarjeny, a njebrošy, jako wón čžerpješče, ale wón čžerpješče wšcho čžišče jako wozga, kotraž šo s řesu wjedže.

„Wón njebudže wotacž.“ Šdžž šebi šhto wjele na šo wě, dha wón šwoju mudrosč s rjanymi šlowami šlyšhecž dawu. Tač to čžinjachu pišmatuwčzeni w Israelu. W templowych přchitwaršach a w šynagogach wučachu šwoju mudrosč a žedžachu po tej čžesči, jedyn mištr řecáč w Israelu. A čžim wjazy šlowow čžinjachu, čžim bóle dawasče tón njewučzeny lud tule čžesč. „Wón njebudže wotacž.“ Šak šu šwoju mudrosč a wučenošč do luda trubili grichišzy filosofojo! Na torhosčezach stejachu a džeržachu wulke řecže temu ludej, kiž čžipny na jich šlowa pošluchasche a jim přchitřškasche. „Wón njebudže wotacž.“ Šak wotaju džentřa řecžizy wšchých politiškich stronow w šwojich šhromadžišnach! Šak wjedža rjanosčezč šwoju wěž a šak šašudža nješmilnje šwojich přhecžitownikow! Šinač tón wotrocžl Boži, Jesuf. „Wón njebudže wotacž.“ Šacžrunje je wón hušto došč měš přchicžiny, w šwojatym hněwje šwaricž tych čžlowjekow, kiž přchi wšchej Božej dobročžitwošči a došhocžakanju šo tola nješlěpšowachu, dha bě wón tola čžicheje myšle a wabjesche lubošnje: Bójče šam te mni wšchitžy, kiž wy špróžni a wobčeženi ječe, ja čžu waš wšchewicž. Wón řeknje s lubowazej wutrobu: kiž te mni přchindže, teho njebudu ja won wustorečžicž. Šajša je to dobročžitwošč! Budžmy štrošni: s čžichej myšlu bjerje wón šo horje tež po naš.

„Wón njebudže hawtowacž.“ Tuž móža tež najšhudschi a najmjenčchi dowěru s njemu měč. Tym přhesčezchanyh a potščežnym, kotřž pola čžlowjekow njenamakaju řasumjenje ani pomoz, wón nješchindže jako šudnik, ale jako wmožnik. Wón jim njeředuje šhlostanje, ale lubošč teho njebjeskeho Wótza. Šsamo na šchžizy wibžajo wón nješliwa šwojich mordarjow, ale wošsamtnje tež jich do šwojeho wutrobneho dobrošpšchenja a řeknje: „Wótče, wodaj jim; přchetož woni nješjedža, šhto čžinja.“

„A jeho hlóš njebudže hlyšchany na hašach.“ To řeka: Wón njeřpta tón přchitřšl teho luda, kiž šo po hašach honi, wón njeřpta to přchitřšljenje šwětných džecži. Wón nochže pošlacž, šak maju šo ludy wobtnječč a šhto ma roškasowacž. Wón pašče wutroby wobnowicž a do njeměrneje šacžemnjeneje dušche přchijesč šwětko a pošoj, měš. Šřěšnikam, kotrychž wina

do šadwělowanja čžeri, čže wón nječž jich šhorosče a jich bolosče šebi naložicž. Šich wutroby šebi dobudže s lubošču, čže wšcháč bydlíč w pažžnych a rošlamanych wutrobach.

Tehodla přsche tež Jesajaš dale: „Nalemjenu ščžinu wón njebudže dolemicž a želawy šužoh wón njebudže wuhajnyč.“ Šak čžini wón s tymi špróžnymi a wobčeženymi. Nalemjene ščžiny, šhto to šu? Šo šu čži pošutni, kiž pod čžezju šwojeje winy štonaju a tón pučž s Wótzej řptaju, šaž tón šhubjeny šyn, kiž šo s žušby wróczi do wótžneho doma. Šo šu čži, kiž nochzedža dale hrěšchicž, a tola přschezo šašo do hrěchow šapadnu, došlž drje wolu maju s pošlěščenju, ale to čželo šo přschezo šašo šlabe pošaze. Šo šu čži špřtowani, kotrychž jich wokolina, jich bližšchi, jich srudne wobštejnosče žiwjenja přschezo šašo do njawěry, šadwělowanja a drugeje wulkeje haniby a šlósče šawjesč řptaju. Šo šu čži malowěriwi, kiž njemóža wěricž, šo Bóš tón řekš jich tač lubuje, šo šwojeho jenicžkeho narodženeho šyna da tež ša nich, šo tež woni njebychu byli šhubjeni. Šo šu čži dwělerjo, kiž nochzedža wěricž, přjedy hacž se šwojimi woczemi widža a se šwojeř ruku wobmašaju šaž Domasch tón dwěler. Woni wšchitžy šu šaž ščžina, kiž je nalemjena, a je štracy, šo šo dolemi. Ale hišchže njeje dolemjena.

Šhto šwěť s tajšimi čžlowjekami šapocžnje? Wón jich horje dawu a šašpřwa jako tych, kotrychž šo na žane wšchnje pošhacž njemóže. Šly jasyš je s nimi bóršy hotowy a nješostaji ničšo dobreho w nich, ale šterka tych w mozy hrěcha štonazych hišchže hlubšcho do hlubiny. Šarisejšzy a pišmatuwčzeni šchwišachu hišchže do teje nalemjeneje ščžiny, šo by šo dolemika. Šinač Jesuf, tón šbóžnik a šekar. Wón nješchindže, šo by dolemiš, ale šo by pošbēhal a šahojil. Wón nješchindže, te rošbite a rošlamane wutroby šudžicž, ale wmožicž. Šak ma wón tajšu šmilnu, lubošče pošnu wutrobu! Šak ma wón tajšu žunju, špomožnu ruku!

„A žehliwy šužoh njebudže wón wuhajnyč.“ Žehliwy je tón šužoh kiž šo wjazy tač prawje nješwěčzi, ale widomnje hašcha. Niž šašna šwěža, ale jenož žehliwy šužoh je někotreho čžlowjeka duchowne žiwjenje. Wone hašcha, hacž pošalu abo řhěšje, tola štajnje. Wěš počnje řhabšacž, nješwěčzi šo wjazy šaž šašne šlónčžko, ale dawu jenož hišchže malo šwětko šaž šlónčžko se čžimowymi mřócželemi počžehnjene. Šadžija řhabška, njeje wjazy tač řruta šotwiza, kotraž tu šodž džerži na žolmowym morju, ale šaž našamana šotwiza, na kotruž žane špušchējenje wjazy njeje. A lubošč je šlowka a špróžna, njemóža šo wjazy roššudžicž s dobrym šlufkam, ale bywa přschezo bóle šynna a morwa. Jenož šchřicžka šwojateho žedženja šapa hišchže w pošajnej wutrobje.

Šordži čžlowjekojo bjes šmilnosče drje tajšu šchřicžku wuhajšchju. Niž paš Jesuf. Wón přchilawa woliš se šwojeho šarancžka. Přchindžechu s njemu se wšchēni čžemnymi lampami a šlukimi šwězami. Wón njebudže tu wuhajšchazu dušchu domuhajšchecž. Wón budže šwětko našcheje wěry šhlnicž, šo nam šašnje šwěčzi po hušto čžemnym pučžu žiwjenja, šo pošnajemy, šhto je prawe a šhto njeprawe, a přschezo bliže přchindžemy temu, kiž jako šwětko teho šwěta do tuteho šwěta přchindže, čžlowjekow wutorhnyč s wšchnosče teje čžemnosče a naš přšchēšadžicž do řraleštwu Božeho. Šamjen.

Zřřkej a štat.

12. pořadua šynoda bě šo 27. novembra w Drježdžanach řesčla a je šši pošedženja wotměla. Do šjawnosče šu po wšchēm šdacžu jenož pošchitřšowne rošprawy přchřšche, tuž šnadž našchich čžitarjow a našche čžitarški našchej řerbššaj šynodalaj se drobnišchey rošprawy šwješelitaj. Dže to tola wo wažne a nušne

prafchenja nascheje zyrkwoje, kotraž w Sakskej we wošebje czeŝtim bédženju steji. Jednako je ŝo tam na psch. wo tym, ŝo buŝhtaj prezidentaj konŝistorija na wotpočink póŝlanaj psches to, ŝo stat na njeju ŝakon wo mjesh ŝlužbných lět naŝoži, dale wo nowých baročach, kotrež dyrbja ŝo w pschichodnym lécze bórŝy ŝbéracž.

Kěrlušch se „ŝerbŝkich Spěwarŝkich“.*)

Čłowječe, ŝo dopomń a to swěru wopomń, kak je Bóh k nam hladał, přez Syna nas žadał; kiž je čłowjek rodził so, po zemi khodžil.

2. Zo by wučbu płodžil na puć Boži wodžil, hrěšnikam sam radžil, do njebjes jich sadžil, twoju khorošó nosyl, za tebe tež prosyl. —

3. Podaj Duchej hłowu, poslušny budž słowu, wutrobu jom' wotamkń, Khrysta do njej' wobzamkń, zo, hdyž sy joh' dostał, by při tebi wostał!

4. Wostań we luboši, služ jom' we prawdoši, stróžby stražuj k temu, modl so stajnje k njemu, čin, štož Boža rada wot tebe sej žada!

5. Budžeš-li tak khodzić, chce wón tebe wodzić, zo přez słowo wěrne swědomje maš měrne, a hdyž stanješ jónu, dostanješ tam krónu.

6. Hdžež je wulka krasnoš, jara rjana jasnoš; rjeńše budže čělo, kiž je křiž tu mělo, dyžli swětloš slónca bjeze wšeho kónca. —

7. Přińdž, o Jezu, k sudu, pomhaj swojom' ludu, zo po twojej woli bychmy činić móhli! —

Modlimy so k tebi: Wzmi nas hnadnje k sebi! —

* Se starum jadrom, po formje něšto wuporjedženy a po wobŝahu stróčženy a wopŝhjeću wobmjelowany.

Bjes Boha na ŝwěće.

Epizaka Kristina Rohoba.

(Pokrəcəwanje.)

„Ja móžu tola hižo čitacž!“ pohwali ŝo Jožo, a jemu bě džiwno, ŝo njemóžeŝe tajki wulki hólz kaž Martinke čitacž. „Jako bě mamicežka khora, ŝym jej runje wo tym čital, kať je Anjes Ješuŝ ŝ rowa stanył. Mh mamy došć knihow!“

Jožo pyta w ŝchinje, wučehnje brjemjeŝko, rošwoježe jo a ŝapocžnje po bližje roŝkladowacž: najprjedy ŝwoje abc-knihi, potom čitanku, katechismus, bibliŝke ŝtawiny, hiŝeče čiječe nowe, pohledni dar wot mamicežki, potom wulki „Ranzional“ (stare, toľte ŝpěwarŝke knihi, ŝ kotrychž Čsłowak tež dženkni'chi džej hiŝeče ŝpěwa, wudate wot Jurja Tarnowŝeho, kotryž ŝam wjele kěrlušchow wudžela a druhe ŝ němŝeče rěče pscheloži), potom „Studnicžku“ (modleŝke knihi, mjesh Čsłowakami jara roŝčěrjene) a po džědže namčetu „Poŝtillu“ (předacŝke knihi) a ŝkóncžnje woŝebitu do rubiŝka ŝawalenu knihu.

„To je Čswjata Piŝmo, Biblija!“ roŝpraji Jožo ŝo džitwagemu Martinkej.

„A je w njej tež wo Boŝy piŝane?“

„Wŝchitko jenož wo Boŝy, hnydom wot ŝpocžatka, kať je ŝwět ŝa ŝchěč džjato ŝtworil, tola to mam ja tež w bibliŝkich ŝtawinach a tam ŝu hiŝeče wobrašy k tomu!“

Hólzaj ŝapocžejhtaj ŝebi wobrašy wobhladowacž, a Jožo roŝprawjeŝe wo kóždym: kať je Bóh ŝwět a čłowjeka ŝtworil, kať je had jimaj ŝawidžal, ŝo ŝtaj čłowjekaj tať pěkne w paradisu

bydliŝoj, kať je potom Ješu ŝawjedł, ŝo je byla njepoŝluŝna a jědla se ŝakafaneho ŝchtoma.

„Ješa je ŝawjedla Ğadama, wobaj ŝtaj ŝhrěŝitŝoj a Bóh Anjes je jeju wuhnał ŝ paradisa“, roŝprawjeŝe Jožo dale. Ğtaj měkŝy Ğynow, Ğajna a Ğabela. Ğajna je był ŝty a Ğabel dobry, a Ğajna je Ğabela ŝabil.“ — Martinke by bjes pscheterhnenja hacž do wječžora poŝluŝacž mohł.

„A to wam wŝchitko w ŝchuli powjedaju?“ ŝo džitwafche.

„Něŝto wufnjemy w ŝchuli, něŝto je mi mamicežka powjedala; nětko móžu ja to ŝam čitacž!“

Jožo da ŝo da čitanja a, hacžrunje bě hacłe wóŝom lět, čitafche derje. Martinkej wóčžy ŝe ŝyl'ami ŝaběhnyŝtej. Tu hacłe dopóŝna, kať ŝě bě hoŝpoŝa na nim čžinila, ŝo jeho njebě do ŝchule ŝlała. Tež wón by mohł tať čitacž a by ŝebi ŝam čital ŝ wulkeje ŝwajateje knihi. Njenje to, ŝo bě jemu to do domu pschichlo! Mějeŝe tola nětko Čsłowo Bože a ŝamo nětko, kotryž móžeŝe jo čitacž. Po ŝtarym ŝwucženym wafchnju mějeŝe Martinke klobuť na hłowje, tola jako Jožo jemu napiŝmo „Čswjata Biblija“ čitafche, ŝtochny jón ŝ hłowu. Wot teha čžaka njeŝedžeŝe ženje wjazy w tej iŝtwje, w kotrež ta ŝwajata kniha na bližje ležeŝe, ŝ klobuťom na hłowje. Ğoŝpoŝa bě jeho

wučžita, klobuť ŝčahnyčž psched ŝtarymi a knježimi, ale wŝche wŝchitki ludži na ŝwěće maŝ čže'č wopoŝacž tej knihi, kotraž je wot Boha pschichla a wo Boŝy rěči. (Pokrəcə.)

Čžěŝobratřka ewangelŝka zyrkej.

Čŝy hižom něŝto wo wulkim ewangelŝkim hibanju w Čžěŝkej ŝhŝchal? Ja jenož malo a Ğnadž ŝo tebi tež tať dže. Těhodla ŝ wjekełom wo nowembrje tuteho lěta pschproŝenje čžělobratřeje zyrkwoje pschowsach, žiwjenje a ŝtutkowanje teje zyrkwoje bliže ŝesnacž. Č wulkej luboŝču ŝu mje wěrybratřja powitali a ŝa wŝchě moje potrebnosče ŝo ŝtarali, dočłž wěŝo nasče pjenjeŝy w Čžěŝkej žanu hódnoŝč nimaju. A bě mi tať wofŝewjaze, ŝo tež niž najčžiŝiŝcha myŝli politiki ŝo do nascheho wobŝhada njeŝměŝeŝe, ale my běchmy wěrybratřja, ŝejo na tej ŝamej podwo'y, kiž je ŝačžena, kotraž je Ješuŝ Ğhryŝtuŝ (1. Kor. 3, 11). Prjedy pať, hacž nadrobniŝcho wo to roŝpiŝam, ŝajimuja Ğnadž lubeho čžitarja nětko ŝwonkowne pschipomnjenja.

Čpodžiwne bě mi, hdyž niž wjazy ŝ milijardami a bilijonami kličicž njetrjebach, ale twjerde pjenjeŝy do rukow doŝtawŝchi ŝaŝo ŝ pjenježkami abo, kať woni praja, ŝ krónami a halerjami ŝo płače'che. Čhtóž pať ŝebi myŝli, ŝo wŝcho runje tež tať drohe je wostało kať prjedy wójny, ŝo myli. Tež tam je ŝo w běhu čžaka wŝcho nětko rary podrožilo. Tola bě to tať ŝmėrowaze, ŝo jutŝje abo ŝa tydžen ŝa twoje pjenjeŝy hiŝeče to ŝame doŝtanjeŝy kať džerka. Pŝchedawarnje a wulkadni'čeža běchu polne tworow. W Praŝy, hdyž wjatschi džěl mojeho dowola běch, ŝo mózne hibite žiwjenje na drohadach poŝasa, wjele tyŝaz ŝtudentow ŝ wŝchě

europískych krajov na univerzite študujú a vyschnosť čo wulkotnje sa nich stara, tak so wjele stov chudych studentow tam zyle darmo hwoje študije dokončaja. Sa hwojich psychodnych duchownych so tež česťobratrsta zyrkej hama wošebje stara, so jim bydlenie dawa a študije možne čini. Snadž byl to tež rjany nadawel sa našch luby herbski lud, so w čežkim čažu našchu študowazu mladzinu s darami podpjera a so wo p'chichod hwojeje inteligency, hwojich duchownych a wučerjow stara. Skajki dobry pschiklad dawa nam w tym česťobratrsta zyrkej. Ale je drje jej tajke něšto možno?

Njeje hiščeže tak jara dolho, so běšče Čěska skoro zyle podjan'ki kraj. Drje hižom sto lět prjedy našchego dr. Luthera ewangelske hibanje w njej psches skutkowanje Jana Duška, profsora na univerzite w Prahy, so sapočza, ale psches pschesčehanje a potkóženje awstrijskeje podjanskeje wyschnosće so skoro zyle sničesče. Jenož potajnje běchu tu a tam ewangelske wožadki. W sańdženym lětstotku drje položenje so počasa, ale halle psches revoluziju so počna hwobodnosć pschiczi. Wot tuteho čaža hant so sapočza w Čěskej možne ewangelske sbudzenje, so nětko we kóždym lěče niz jenož wjele sto, ale wjele tyžaz ewangelskej wěrje pschisťupja, tak so je hižom w někotrym měsče skoro počaja wo- bydlerjow ewangelska.

Dwě wožadje w tutym čažu bliže jesnach: w Peczkach a w Prahy. — Peczkly je město s 4000 wobydlerjemi, wot kotrychž so nětko hižom wjazy hacž 1000 česťobratr'kej zyrkwi pschisťupili. Rjany nowy Boži dom je so natwaril, w kotrymž so 250 městnow. Marmorowoy woltař je wošebita pycha zyrkwoje. Wožadni so s najwjetšcha fabrikšy džetaczerjo, dokelž ma Peczkly wulku zokrowu industriju. Wjes nimi skutkuje hižom něotre lěta farat Schebesta, muž w najlěpschich lětach, s wulkim žohnowanjom. Jeho luba mandželka mje něotre dny w farškim domje, kiž je hnydom zyrkwi pschitwarjenu, s wulkej pscheczelnosćju hospodowasče. Wot jeho 5 džeczi najstarschi hnt w Prahy theologiju a jena džowka wučerštwow študujetaj.

(Potracžowanje.)

Wóh so njeda sa hměch mčč.

S Falkenberga s Wrótklawsteho wotrješa pišaja nowiny wo scžehowazym: Dwaj njedocžinkaj s Oberhansdorfa wotrashčtaj wulki lamjentny kšič, kotryž Gerschez hwošbje bluscha, a rosbiščtaj postawu sbóžnika, kotraž na nim bč. Jedyn s njedocžinkow snjesboži pschi tutym njedocžinstwoje a leži nětk w lazareče se slemjenym — kšičižom; jeho towaršcha w slóšništwoje sbrabny nasajtra mašchina a rosžychnowa jeho tak, so we žakostnych bolosčach wumrč. — Nowina, w kotrejž to čitach, njepschisťaj žaneho hłowčla k tomu; to jenicžke, sčtož pschisťische je, so tutón podawel pod napiskom „Abklostanje“ wosjewja. Hacž so wona hanibuje, so wusnacž k Bohu Snjesej we wšpokoščzi, kotryž so njeda sa hměch mčč ani wot jeneho a dwojoch ani wot — zpleho luda?

S bliska a s daloka.

— Biblija — čaž — čłowjel mjenowachmy našch „Biblistki pucžnik“, kotryž sa tuto lěto našchim lubym čitarjam a čitařkam hovu na pucž póhľachmy s Božeho hłowa a se spěwarškich. Dženš podawamy psčledni a slóncžazy džel. Na nowe lěto 1924 hēbi nětko wěšče wšchitzy wobstaraju abo psches hwojich duchownych a dowěrnikow sťasaju nowu nabožnu wottorhansku protřku, ko-

traž je hotowa a kotruž so herbszy duchowni wobdžělali a kotruž „Serbske knihowne towarštwow“ wuda. Wona budže wěšče wšchěch tych spokojicž, kofsiž hēbi nabožneho pucžnika na pucž psches nowe lěta pscheja. Nowa wottorhanska protřka chze tajki bčč. Tehodla našche kopjenko tuto wošebite dželo dženska slóncža, jo psčewostawajo sa nowe lěto nowej protřzy, pschitwoľajo wšchēm hwojim lubym čitarjam a čitařkam: „Tak w Božim mjenje“ hacž ke kónzej tuteho lěta a „Bomhaj Wóh“ nam do nowcho lěta a psches nowe lěto!“ Tak strowi našche kopjenko we tej wěštej nadžiji, so hme wšchēm tym dotalnym lubym čitarjam a čitařkam w nowym lěče jenu njedželu kaž druhu dale pschikhadžecž a so jich hiščeže wjazy hēbi dobudže.

— Wukrajni ewangelszy wěrnybratsja činja nětkole jara wjele dobreho sa ewangelske zyrkwoje Němskeje, wošebje tež sa Saksu. Njeby-li tuteje pomozny bylo, by nusa wjele wjetšcha byla, wošebje tež w farškich domach. Tak pař je možno, tak někotrej musy dowobaracž. Tak počele so na psch. jako wjetšcha čyrjódka džeczi jutry do Hollandškeje, so by tam čim lěpje scžehwiti tuteje symy pschawinyka. S Hollandškeje so na psch. tež bčrny do wjetšchich městow k rosželenju pschisťche. Wjehelmy so tuteje lubosče a lubujmy tež my s wutrobu a se skutkom!

— Nabožna herbska wottorhanska protřka, wobdžělana wot herbskich duchownych a wudata wot „Serbskeho knihowneho towarštwow“ je hotowa. Je to runje hiščeže w prawym čažu do hód, so by w kóždym herbskim domje byla s rjanyu darom pod hadownym sčtomikom. Placžina je so tak postajika, so njeje wšchšcha hacž ta podobnych nabožnych němskich protřkow, jenu slotu hrownu. Tuž njech k. duchowni a dowěrnizy po nju do Ssmolerjej kniharňje psčželi, so by čaža došč we wožadje byla. Wožadni pař njech hēbi ju witaju sa lubu towaršchu sa nowe lěto do domu.

— Distoranje. M. D. w Bude. sa hodownicžku (23. 12.) L. w B. sa Silvester (30. 12.)

Biblija — čaž — čłowjel.

52. tydžen, wot 23. hacž do .v. dezembra.

23. Schwörth advent: Jes. 12, 2—6. — kš. 56. — Jan. 1, 1—18.
24. Patoržiza: Lut. 2, 10—12. — kš. 845. — Lut. 1.
25. Hodownicžka: Lut. 2, 13, 14. — kš. 61. — Lut. 2, 1—20.
26. Druhi dženi hodow.: Lut. 2, 15. — kš. 829. — Jan 1, 19—27.
27. Třeczi dženi hodow.: Lut. 2, 20. — kš. 60. — Jan 1, 28—31.
28. Pjatk: Mark. 1, 11. — kš. 64. — Gal. 4, 4—7.
29. Ssobota: Mark. 1, 15. — kš. 66. — Rom. 1, 16—25.

Wufónčjenje lěta.

30. Njedžela po hodžoch: 1. Kor. 1, 30. — kš. 267. — 2. Kor. 5, 1—10.

31. Silvester: Hebr. 13, 8—15. — kš. 752. — 2. Kor. 13, 13.

Tón Snjes swarnuj našch wonšhód a nutsšhód wot nětko hacž do wěčnosče! Samjen! Ps. 121.

Samolwity redaktor: farat Wyracž w Rosčazjach.

Čiřčč Ssmolerjej knihicžisčžetnje a kniharňje, šap. družštwow s wobmj. rukowanjom w Budyščinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoј mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. ¶

Šerbske njeđělske łopjeno.

W Budyschinje, 23. dezembra 1923.

Wudawa ńo kóždu ńobotu w Šmolerjez knihicziščežetni a płaczi na měřaz 5 stotych pjenježłow.

Na hodowniczkú

Text: Jes. 9, 6.

O najwjeńšich, o najšbóžnišich
Šnady polniczki Boži dnjo!
Šhubjene džěczi,
Šhryst je na ńwěcze!
Wjeńel, wjeńel ńo ńšesćizianstwo!

Šańo je ńšichol hnady polny, wulki, ńwjaty ročny čań hodow. Profetojo ńu jón wěščežili. Jandželjo ńu jón ńšichpowjedali. ńastyrjo ńu jón witali, ludy ńu jón woczałowali. Šak ńwjata hodowniczka šańo ńšes Božu hnadu ń nam ńšichhadža. Šwony šwonja. Šchtomy ńo šelenja. Štwězy ńo ńwěcza. Šherlusche ńo špěwaja. Džěczi wńskaja. Štari šak Šimeon ńo šraduja. Wutrobny wěrjazych ńo w nowe, wjeńšichej a wěšćichej wěrje wotewrjeja. Šak hnady polna ńwjata hodowniczka ńšichhadža tež ń nam do šerbskeho kraja a luda! Šurje džrńowaw ńo wotewrja. ńiščežele wjeńele šašumja. Še ńwójich demew a wjeńtow ńu ńšicholi štari a mlóžci, šo ńychu ńlyšcheli, šańto je Boža wěcna lubosć ń njeńek nam wobradził. Ša ńětki ńłaj! ńětko předań na ńwoju ńłětku šurpi. Předań je je šastaršich čańow. Wón njeje ńyn našeho šerbskeho luda a přěduje nam tela w našej rěczi wulke šłuki: Božeje lubosće. Wón njeje žury ń nami w našim čańu a ńšichpowjeda nam tola ewangelij Boži ń wjeńelosću runje ša našy njeurjekniwje tyšchny a šrudny čań! Šesajań džěńka na ńwjatej hodowniczcy ń nam rěczi

Wjes Božimi profetami je wón jedny ńwójšich. Šdyš jeho wěščeženje čitamy, je nam, šak ńy džrńow wón wjes w.

čobnikami Jesukowymi žiwny byč. Wón wěščeži w ńwojim wulkim 53. stawje wo ńynu Božim, kiž njeńesche naše šhorosče a je ńebi nańožil ńeńche bolosče, kiž je wumrěł, šo ńychmy ńěr měli a ńišes jeho rany ńmy šahojeni. — ńieńku to ńłowa, šak ńychu ńišane a rěčane ńyło w šahrodže Šetsemane abo pod ńichizom na Šolgacze. Džěńka na ńwjatej hodowniczcy ńak ńu jeho ńłowa wńskanje. Nam je ńo džěczo narodžilo. Šsyn je nam daty! Wěščežer wěščeži, šak ńy ń pastyrjemi ńšchi žlobje w ńetšlechmi štal! Ške žiwjenje džěscza w žobje ńo ńšes nim wotkryła. Wón je wita ń wita je ń džiwony: ńjenami, ale kóžde ńjeno nam džěl Jesukoweje krańnosče wopřuje a wotkryła.

Wón rěka džiwony! ńjeje džito Boži, šo šraelski wěščežer hižo 700 lět do Šhryštuša wo nim ńwědeži. ńjeje džiwony jeho narod? Šak šhudy wón je, a tola šak krańny wón je! Jandžel jeho ńšichpowjeda. ńjeńeske wójška jemu špěwaja. ńastyrjo ńo ń njemu modla. ńóhanjo jemu ńwoje dary ń dalosče žušby ńšichnjejeja. Šwěšda na ńebju jim ńucz pošajuje. Šak džiwow polny je hižo jeho narod, a tola je to šalle šapocžatk wšchěch džiwow! ńjeje Šhrysta žyle žiwjenje wulki džito Boži? Šorjo pošlucha na jeho ńłóž. Š ńěkotrymi pošrutkami ńo tyžazy našejeja. Ššlepi wídža. Šhromi šhodža. Wušadni ńu wuczisćeni. Šłorwi šlawaju. Šhubjeni ńwojo ńo šańo domoj wrocza. Šrěšćizny ńo šańo ń Bohu wobrocza. ńjeńeska ńo wotewrichu a wotewrjeja ńo džěńka hiččeje, hđež Jesuž Šhryštuž ńwój ewangelij Božeje lubosče přěduje. Šak ńěhdy ńšes ńwój židowski kraj, šak dže Jesuž ńětko šnowa ńšes našy šerbski lud a kraj. Šchtóž jeho ńłowo ńlyšchi, ńlyšchi ńłóž Boži. Šchtóž ša nim dže, je na ńuczju ń Bohu. Šamńjeny paradis je ńo nam w Šhryštušu šańo wotewrił. Šchtóž jeho we wěrje šapšchimnje, je šbóžny!

Wón rěka džiwny! Wulki wěščezerjo stareho fluba, to flowežo njeje s twojeje wutrobny wuschlo. Bóh je czi jo dal!

Wón rěka radziczel. Kelko radziczelow bu pschidli a ludam radzicž chzpli. Wjele bu do so dzerželi, ale jich rada bě wopacžna, samjedna, bludna. Skóncžnje jenož jedyn s prawom mjeno sa fluzi: Radziczel. To je Khrystuž. Kelko radziczelow je měl a ma hiščeže našch lud. Woni bu nam radu dawali a bu naš wjedli, ale pschezo dale dele do hubjenstwa a nješboža džěšče našch pucž. Woni bu nam radžili: Eserbjo, nješhodžucže wjazy do domow, kiž maju wyšoke wěže. Sčtož tam flyčicže, bu sasterste bajti. Eserbszy staršchi, woczechncže wasche džěczi w kwětnej mudrafczi a jim so lěpje pónđže, hacž wasčim wótzan. Woni bu pschifasali: W schulach so wuczerjo wjazy s džěcziwi modlicž nješmėdža. Zadyň khoral nješmė wjazy so sanječž pschi saporčatku a skóncženju wucžby. Potom budže lěpje. Daj, na našch młodžinje widžimy nětko hižo po krótkim czažu, kať wjele lěpje je. Našch lud je sam febi blašnych wjednikow wuscholil. Bohanje a Židzi nad nami knježa. Boha chzedža s tróna storčicž. Khrystužej chzedža domy a schule a wutrobny samknyč a potom so džiwamy, so je našch pucž pschězo czežiči a našcha nusa pschězo wjetšcha, a našcha młodžina pschězo džiwischa. Kať chze hinať hycž? Eserbski ludo, pytašch pomoz sa kraj a dom, daj febi radzicž wot teho,

Kiž dobre pucže wuschudže a pomoz wudžěli,

Kiž požohnuje ludži, jim kwětko sašwěczi! —

„Bóh móžny!“ Wón ma wšcho we swojej ruzh. Sdyň Augustus swoje schazowanje wupischa, je grat w Božej ruzh. Wón dyrbi jo wupisacž, so by so Khrystuž w Bethlehemje narodžil. Sdyň Pilatus na křiž napisa: „Jesuž Nazarenski, kral Židow“ měni wón, so cžini, sčtož wón chze, a tola je Bóh wjetšchny jemu ruku wjedl. Jesuž bě kral wšchěch kralow a ludow. Njemolny so, Bóh so njeda sa kměch mēcž! Lud, kiž so wšchehomóžnemu Bohu pschěcžiwja, so sacžiwne. Lud, kiž psches pastyrski kř Jesužowy so wjesč a wodžicž da, so křlni a sběha a roscže na mozny a sbožu.

Wěcžny Wótčez! Tu na semi nima ničžo wobstacže. Tež nanowška luboscž sa džěczi ma kwój kónz. Šmjerč so bliži. Me, hdyň najlubšchi pschěcželjo tebe wopusčacžuja a nan a macž pschi kmjertnym ložu so wot tebe džěla, jedyn tročht mamy: Wěcžny Wótčez njowumrje. Jeho luboscž njewupadnje, hdyň cžlowjeste wutrobny wolowtnu. Esu w kerbskim kraju staršchi, kiž bu swoje lube džěcžo psches kmjercž šubili wonkach w zušym kraju abo pohrjebali w domišnje, tu so nam sjewi, hdyž bu schli a mamy je pytačž pola teho, kiž rěka: Wěcžny Wótčez.

„Měrnny fěrschta.“ Sdyň so wón narodži, spěwaju jandželjo: „Měr na semi.“ Sdyň Simeon jeho na rukomaj dzerži, modli so: „Mětk pschěcžičny swojeho wotročžla s měrom.“ Sdyň jutry Khrystuž s rowa stanje, strowi swojich s postrowom: Měr budž s Wami! O so by tutón fěrschta mēra wšchudže sacžahnyl je swojim nješjeskim mērom do našch domow a wutrobow. Potom budže sa našch hodowny czaž hnady polny! Šamjeň.

Advent — Gody.

So bychmy tola tutón czaž wutryebali najkwěrnischo! Bychmy měli šnutškonneho a šwonškonneho žohnowanja wjele! Tuž přědujmy se flowom a šuttkom nětkole w advencže, so bu hodny blisťo, hody, šwjedžen wješelenja! Njech twoje žiwjenje wo tym kwědczi nětkole w tutym czažu, hdyž je po wšchěm šdacžu wšcha nadžija sobu smjeršnyla, so našch hiščeže žiwjeje wěrneje nadžije, šačženeje na žiweho Boha! Njech na tebe hladajo dobudu drusy noweje nadžije! Twoje žiwjenje budž dopočas sa to, so móža

tež czi, kiž pjenes a flubow nimaju nakopjenych, wješoke a sbožowne hody šwjecžicž! Lubočje wopofasuj se flowom a se šuttkom, s zyšym žiwjenjom, wjedžo, so by ty wulkeje, najwjetšcheje luboscže nashonil, tať, so by jich prawje wjele tež luboscže nashonilo a šažo lubowalo a tať tu pschi wšchěj šrudobje tola bylo to prawe hodowne wješelenje! Sa taťte wutryebaj advent! Wutryebaj jón sa to, so pschihotujesč taťte sbožowne hody w domach a wutrobach a tež w ludu, so hotujesč na hody małych a wulch, starych a młodych, a to niž jeno šwonškonnje, ale šnutškonnje a šwonškonnje jenaf! Wěnujmy swoju luboscž a swoje mozny pschede wšchěm našch młodžinje, našchim małym a najmješšim! To cžimny, niž tehodla jenož, dolež bu hody pschede wšchěm šwjedžen džěczi, ně, tehodla, dolež jich pschede wšchěm budže to, sčtož pschichod nam a našchemu ludej wobradži, jich to czežžo a šrudne a jich to dobre a wješele! Čcho czežkeho šda ša pať to wjazy hycž!

Tuž hromadžmy wšchěch, pschede wšchěm pať džěczi a młodžim, pod jašny wšbóžazy hlošch hodowneho ewangelija a pod jašny krašny blyšakž hodowneho šchomika a pschicžimny s wšchemu šopatu mēru džakneje a tehodla wješeleje luboscže! Advent, hnady to czaž! Tuž njestomadžmy ničžo! Mohli lohzy hody štomadžicž.

Godowny ščrlusch se šerb. Spěw. cžo. 61*).

Ja z njebjes dele prikhađzam a nowiny wam dobre mam; cheu dobre wšo wam powjedač a wo tym takle zaspewać:

2. Džens wam je narodžilo so přez čistu knježnu džěcatko. To džěcatko je lubozne a wjesele wam přinjese.

3. Hlej! to Knjez Khrystus, naš Bóh, je, kiž wam wšak z nuzy spomóže. Wón žada sam waš Zbóžnik byč, was wot wšitkeho hrěcha zmyč.

4. Wón wam wšu zbóžnosč přinjese, kiž slubił wam Bóh Wóec je, zo byšče w jeho kralestwje wy z nami wěcnje bydli.

5. Nět na to swěru kedžubujće, što w pjeluškach a žlobje je! Tam namakače džěcatko, kiž w mocy swojej dzerži wšo. —

6. Duž z wjeseloscu khwatajmy a z pastyrjemi hladajmy, što Bóh, naš Knjez, je wobradžil a ze Synom nam přidžěli!

7. Spomń, wutroba, a hladaj tu, što leži tamle w žlobiku!? Čej' je to rjane džěcatko? To ty sy, luby Jezuso!

8. Budž powitany krasny hósč! Mi hrěšnikej daš hnady dosč; sy do hubjenstwa přišoť k nam. Ow, kak ja džaka dosč čí dam?! —

9. Ach, Knježe, stworičelo naš, ow, kajki khudy narodmaš, zo ležiš w žlobje na synje, wot kotr'hož wól a wosoť jě!

10. A hdy by wšón swět šěroki byl wjetši a tež krasniši, by móc tak jeho njebyla čí mała wuzka kolebka.

11. Wšón somot twój a žida wša je syno, špatna pjeluška, we kotrejž, kralo najwyšši, so hordžiš mi w majestosči!

12. To je so čí tak lubiło, je mi pak z tym so zjewiło, kak swětna móc ze krasnoscu wšak ničo njeje před tobu. —

13. Ach, mój najlubši Jezuso, čín sebi čiste pošlaňčko, a wotpočń w mojej wutrobje, zo wona wopomina čé! —

14. Nět Boha, moja duša, khwal, zo nam je swojoh' Syna dať! — Hlej! jandželjo nam k wjeselu čas nětko nowy spěwaju. —

* Formalnje (po móžnosči) porjedženy s wuwostajenjom — lož tež w němich (ialškich ewang.) spěwacich — jeničtere (wšchědpošlednje) šchucžli. Čžehodla? — Dolež je jeje wasčnje, mēnju, pschegara swojbně, hrajloze a tať do šjawneje wšhadžineje Božej fluzby njepšchihodnel M. U.

Wěra šwjeczi pschězo hody.

Njedawno šetkach so s mužom, tež mjes Eserbami šnatym. Ma šastojnstwo, ale jeho došhody běchu w pošlednim czažu šnadnušchte, žyle njedobahaze. Sdyň to hižo nusa, bu wona wjetšcha psches to, so bě šhorowaty a nimo teho nan šchtyrjoch džěczi, šotrež

čyžu nabyčene a swoblekane byč. Bě to sa nana a macz staroscjom wjele. A tola kľuska tuton nan do tych, kotřiz wu'naja, so ženje nejřbu nudy čerpi. Sdyž řo woprašesř, řař to možno, praji čzi abo lěpje, praja drusy řa njeho a wo nim: „Dofelž wón muž wěry, muž wěrjazeje modlitwy, kotřiz řo wě we wřchej nudy wukhowany w Božej lubo'čzi a řhlynořčzi!“ Wón wěri, wón řo modli a wón to tež nashoni. S řařřich nashonjenjom tu jenož řene:

Běchu wječřor pořlednju řriječřku Božeho řhlěba řjědli. Džěčzi běchu drje něřař řyte, nan a macz pař niz. W domje njebě řaneho Božeho řhlěba wjazy, a tež řanyřdy řjenjes, řo bychu řebi pořrutku řupili. Džěchu ř měřej, wuřpěwatořři modlitwy. Nan trořřtowařře: „Bóh nary wěřčze nje'abudže a nam tež řuřře nary wřřědny řhlěb wobradži!“

A naryřařra!? Dónđže řiř ř jeneho města řwonřa řařřeje. Dřiwachu řo na řym, dofelž tam niřoho řnateho řjeměřachu. Řiř wocřiniwřři namaryřachu tam wulři řjenjeřny řar, tola řane řjeno řaricřela, jenož ř'čřpiřřane bě: „Ř wotřpomřhanju nudy!“

Řař je wěřa mōz, wulřomōz, kotřař ř brōnju modlitwy řře-winje tež njeřřečelow nudy a řradanje! Řař je wěrjazy čřlo-wjeř džěčzo, kotřemuž njeřřořři Wōřz wobradži niz řody jenož, ale wřřědnye! Šřto by naryřemu ludej nudyřře byřo řař řo byřmny byři řařře džěčzi wěry a modlitwy? Byřmny řohnowane řody řwječřili w řutřm čřařu, kotřiz po w'čřem čřłowřřim řdacřu řjes řohnowanja, řaj byřmny wřřědnye ř nowa měři řodowne wobradjenje řřes Bōžu řnadu!

Šwřata Bōža nōz.

Š ř o ř: Wulři Bōžo, řhwalřu čzi.

Šwřaty, řwřaty, řwřaty je
Zebaoř, řehobah wěčřnje!

Šwřojoh' Šřyna pōřčele
Řř'čřniřam, řo byři řwřečzi,
Řhryřtuř nam řo narodži,
Řařře wěčřne řiwjenje!

Bōhu čřeřč budž na njeřju!
Měř na řemi, w řōždej řuřři;
Špodobanje čřłowjeřřow
W Bōžej nozř, Bōžej čřeřčzi!
Špěwajčze nam řandželjo,
Š nimi wěřne řřeřčřanřřow!

Bōhu čřeřč budž na njeřju!
Měř na řemi w řōždej řečzi,
Špodobanje čřłowjeřřow;
Wřřiřřim řřowřym — řhorřym — w řwěčze
Špěwajju nam řandželjo.

Wjeřel řo ř'čřeřčřanřřow!
Bōhu čřeřč budž na njeřju!
Měř na řemi po wřřčřm řwěčze
Wjeřelčze řo, Bōže džěčzi!
Řandželjo nam řpěwaja
Bōhu čřeřč! Šalleluja!

Ř. W.

Řyřkej a řřat.

Řař řo praji, nočze řřat wo řyřřwi ničzo wjazy wjedžěč. Šo je wopař řrajene. Řawopař, řřat řo na njeřřědne a njeľube wawřnyje wo řyřřej řřara a řo do jeje řnutřřownyř naležnořčřow řřa — w řařřeje. — Šo wuřřitachmny řebi ř wōřebithř powje-řčřow wo řutej wězř rořeřřanřř. Š jeneho dopiřa jeneho řařřeho řminiřřřřowa řřonimny řama, řo řebi řminiřřřřow řřeřeje, řo byřu řo ře řřatw řařřeje řyřřwje, kotřeř řu ř řym a řamnym w řyřřwi

njeřřowne, wobrocřile — na řminiřřřřow řeho řřata, kotřiz je ř'čřeřřowo řyřřwi, — řař je řo řo řež bōhuřel w pořřednim čřařu řřatow.

„Řandesřřřřřřřř řoidienř“, řař řjenuje řo nowe řjedno-čřeřřřow, kotřeř bu wutwarijene wot řřyřřow řižo wobřeřařřw řjednocřeřřřow řařřeje řyřřwje. Šuto nowe řjednocřeřřřow je wu-řřōd řuřřařřnyř wobřeřnořčřow, pođ kotřymiz řařřa ewangelřřa řyřřej wōřebje čerpi. Šřto čze wōno? Šjednocřeřč w'čře řobre řřōdne mozř ř lěp'čřemu řrajneje řyřřwje, řo byřu řu řřřřřale a pořřlyňřale, — pořřnutwacž, řo by řebi řyřřej řař řenotľiwa wōřada džěř a bōle řama řebi pořřařa w řjenjeřnyř naležnořčřach, bywajo řřři řym ř řadu ř pomozř, — pođpřeracž ř řadu a ř po-wuřčřenjom wōřady we wřřčřch řřařřenřach řyřřwřneho řiwjenje, — řařřawacž wobřčěřniřřu řřuřřu rořřařřnjazeho řowuřčřenja a wob'čěřneho řromadřenja řyřřwi řpomōžnyř mozřow. — Šřěbne a nudy je řawěřčze něřřřo řařře řa naryřu řyřřej řřři wřřčřch řřudnyř wobřeřnořčřach řwonřa a řnutřřa řyřřwje. Šo naj-nudyřře a najřpomōžniřře pař je řo, řo řōždy řenotľiwy, řiz čze řřeřčřan byč, řwěřu řřřřře a džěřa řa řwōju wōřadu a řa řnjewowu řyřřej řo řřa.

Bjes Bōha na řwěčze.

Špiřala Řřřřřřřř řo řo řa.

(Pořřačřowanje.)

VI.

Řřěnje řčřyři řny, kotřeř měře'čře řōžřa řola řebje, njeje řo Řmartinko najěđ, ani řhlěba ani warijenja; řořřořy běchu řo řjenujřy řřečřale a njeřdachu řařřřej ani řelo řěđže, řelřōž řřeđy. Šola řōłzaj wřařřřaj řebi wot řomach řōžřu řěřnow a řōžřu řele řobu. Řmartinko džěřeřře warijenje a řhlěb na řwaj džěřaj; řjereřřři řa řebje a wjereřři řa řōžřa; — řež Bundayřřej řařřřaj řo řiřčeřze najěřč.

Řjes řym řo Řmartinko řařřeřře, řbėřařře řōžřo čřeřřnowe řajřōdy; Řmartinko njeřjereřře řebi řane ř nič. „Budžřa řobre řa njeřo, řdyž ř řola řřřiřđžemny“, řebi řmyřřeřře, „budže řřōdny.“ — Řō, a řořřořy njeřwutřařřu řořřo, řo na řařřřřa řřōbicež. Řařo wōđřařřu, řař wjeřelōj řōłzaj, řōžřdy ř walečřřom řřřow na řhriřječze, řomōj ččereřřřaj, řař řiřčeřčelniwje řeđny na řru-řeřo řladyřřaj a řjes řobu řebi pořjedayřřaj, je řo řo řonam řalubiko a — řačř na něřōtre řřupe — řu řřřřřawale řōžřa wjazy řhlěba, řež warijenja abo řoliwři.

„Řam njeřbudže řo řeřōđa pořřařřowacž“, by řajniřowa řřajřřa, „a wōnaj njeřřadaj řřōdu!“

„Řhřudnyřřaj!“ řař řjenowayřře ř njeřřawom řōžřdy řōłzow, a řadny njeřwōđžeřře, řo řnadž w řřeř wřřy řbōžowniřřřch řudži njebě řačř řo řutaj řeřřřaj. Wjeřelny wōřařře Řmartinko řřeřō towarřřa. W řečřy řo řnyřeřřaj, řeřeřařřaj řo a řobřōw-řřaj řo. řōžřo modleřře řo wōřře řřly Wōřčze nary, Řmartinko ř čřřa ř nim. Šwřařařřaj řo řřeřřeřřa Řbe-řniřu a Řibli-řře řřawřřny, nože a řřřeřři řa řřřy. Řmartinko wřa řřřu, řōžřo řu'čřeři Bundayřřa a — řař džěřčře řo řōřom wjeřele po wřřy řele a řōřom ře řřōřom ř řōřam.

Šdyž bě Řmartinko řřōř wobřřarā, řeřřřařřu řo wřřřřřy řřō a řeđřřu, řřřōž běchu řim řořřořy ř řněđanju řale. řōžřo by něřřōř ř Řibliřřřř řřawřřnow řřečřřřat a řōřom Řmartinkej ř Řbe-řniřow naryřaw řřřmiř, kotřiz měř naryřřečř; řam by řřōř řařč abo řřřy řeřačř řa řhōřčřeřa a řeřře. Šdy by nary-řeřane měř, by Řmartinko řižo wřřō naryřřřene měř a wjēđaj, řař řiřřři řřōřadu řřeřč.

Někotry ras je so Jožko džitwal, kať to derje dže; Martinko prajesche husto: „Sa bym hebi husto myšlil, so dyrbi čžitanje czežka wěz bycz, a tola je to jenož kať hrajka! Ale njech Bóh Snjes zohnuje tych mudrych ludži, kotřiž su Abc-knihu tať se-stajeli! Čžlowjek by hebi to tať lědy spomjatkowal, ale tu namoluja woni pschi „z“ zpyy, p'chi „w“ wucho, pschi „r“ ruku, pschi „n“ nóg. Tať dyrbičy hižo jara hlupy bycz, hdyž to nje-nawučnjesch. Hdyž hebi to tsi rasy wobhladam, wěm jo. Je tu tola tež wschitko hromadže, to sa čžitanje a to sa pižanje! To mohł ja hnydom tež pižacz nawučnjecz!“

Jožko mějesche staru rošbitu taslu a kusť pižaka; to wsachu kobu a Martinko nawučny tež pižacz.

Hdyž tam to tať s měrom heďže'che s Abc-knihu abo s po-pižanej taslicžku, hebi rošmyšluja, kať to budže, hdyž syna pschiit-dže a hdyž budže móz hiščeže pilničho wunycz, doniž njesamóže kam w Swojatym Pižnje čžitacz, pohladny husczischo s njebje-kam a džešche: „Tuž nješšym Tebe podarmo prošyl, Snježe Jesu, so by mi póžlat dobreho čžlowjeka, kotryž by mje nawučil čžitacz! Ty by mi póžlat tuteho hólza, kotryž je tať mudry! Džakuju so Tebi sa to pěknje!“ —

Hdy by Jožko prutow do'cz narěšal — rěšasche jara rady pruty — a pschinješł, čžisceschtaj je hólzaj a swjasaschtaj je do walcžkow. Pschi tym wuczesche sažo Martinko towaršcha, sejna-wacz dobre a nje-dobre sela.

(Wofracžowanje.)

S blisfa a s dalofa.

— **S kraja.** Sšlyšičy tu a tam, so so wožady abo wšy abo schule abo mlodžina hotuje, s hodam pschihotowacz šwojim šhudym a potrebnym a šamotnym hodowne wješelenje psches spěw a dary. Tuto hodowne hibanje je něšto wulzy swješelaze a wěšče kobu to najpschihódnišche, s čžimž hebi šamemu pschi-hotujesch wopratožite hodowne wješelenje, so tať prawje s wutrobu a s ruku wobdželuja na tajšim hodownym dže a wobradženju. Hdyž je tole něšto swješelaze a posbėhowaze, naden-džešy pať pódla teho tež nješwješelazeho, haj šrudžazeho wjele hiščeže. Esu tu, kotřiž tež ani w advente a hodownym cžaku nochzedža widžecz mysu a šhudobu, šrudobu a štyšł, kotryž jich mnoho kasu hodowne wješelenje, hodowny šwjedžen. A tola mohł jara derje na to abo tamne wašchnje dopomhacz s hodownemu šwjedženju a wješelenju, bychu-li to chžyli, bychu-li byli, šštož rěšaju, hodowni ššesčžijenja. Pošłodni advent dženka a jutšje hižo patoržiza! Njech tutaj dnjej šwolatej tež tych hiščeže, kotřiž hiščeže nasdala, s hodownemu wobradženju a wješelenju, tam, hdyž so drušy na tajše hody potrebnych hotuja, a tam, hdyž do žyla wo wšy abo we wožadže tajšeho hibanja njeje!

— **Do Bulez** bě so njeđzelu druheho adventa wulka šhła Šerbow sešhla je wsčěch kónčžin šerbškeho kraja, wošebje pať mlodžina. „Radšecz“ bě wuhotowala šerbški wjecžor s rjantym, wubjernym špěwnym konzertom a s wulkej šhutnej hru: „Móz wěry“. Wjecžor hodžesche so tež derje do adventškeho a do žyla do nasčeho šhutneho cžaka. Ššlyny měšchany šhor dokonjesche šwoje wobšěrne džeło derje kať tež ššlyny mužški šhor a šwartet šnježnow a niz najmjenje žyle wěšče tež šhor šerbškich šchulškich džečži. Wošebje bě sa jich wjele něšto nowe ššlyny mužški šhor, kotryž so tež wošebje se šwojim šhutnym špěwom lubjesche. Lubošcz a pilnoščz špěwarjow, wošebje pať dirigenty, s. wucžerja šekla je tu něšto wulle a rjane došonjala, w tym bėchmy wschitžy psches jene, a runje tať w tym, so runa šhwalba šhufcha hrajerjam wulleje šhutneje čžinohry. Tuta, hacžrunjež šhutna, je so jara špėdobala, haj to šnadž runje tehodla, so bě šhutna

něktole w šhutnym cžaku. Jenož njes pošlucharjami njeľubja-chu so nam cži, kotřiž samóža so šmjecz tež pschi najšhutniščim podawku na jewiščežu, — jene nashonjenje, kotrež nimale pschi kóždym pschodstajenju čžinišy. — Wošadny duchowny, s. farať Mjerwa wupraji tuž tež ššawny džať pschitomnych — wscho hromadže bě drje tam na nimale 600 ludži w powjetsčkenej a psches to sa tajše wuhotowanja šhmanšchej šali — wsčěm šobušfukto-warjam, wošebje s. dirigentej a pschodšwje towarštwu, šnješej tycherškemu mišchtrej Lubješskemu, kotryž bě hoščži přjedy se šhutnymi a s lubnymi šłowami wital. „Šrodžisčez“ bě mje-nowal wón a mjenowasche s. farať sažo Bulezy, „šrodžisčez“ ewangelskich Šerbow. So bychu to Bulezy wostale, hdyž tať někotre druhe šrodžisčez rošpadny, a hiščeže něšto, njech ewangelske šerbške wošady wostanu šrodžisčez wěry, hdyž něktole toľko wotpada we wěrye!

— **S Šornjeho Wujesda.** Nascha wošada je w pošłednim cžaku wošebite šnutškwone a šwonškwone wobohacženje šhonika. Ššredž novembra džežesche šnješ farať Kanst s Drježžan kóždy wjecžor ewangelišaziske pschodnosčy a ššlyri kóčž biblišku ho-džimu. Tele wuhoty bėchu wot wošadnych wubjernje wopštane. Wože šłowo, kotrež bě wschitkim pošlucharjam s wutrobje rěčžane a šwėdomnje jich wjele šbudžilo, šmjertmu njeđzelu w šemščenju a šwecženju Wožeho wotkašanja na doštojne wašchnje wušłincži. — Druhu njeđzelu adventa seidže so sažo wošada s šwjatocžnej Wožej šlužbje. Bėchu so tola nasche piščežele mohłe psches wulku woporniwoscz wschitkich wošadnych sažo porjedžicz. Šnješ dwórški piščeželnik mišchr Jan w Drježžanach bě w lěče nadawł došlat, wot meje lěta 1917 našchim byrglam pobrachowaze na-pohladne piščežele džešacz a šatwaricz, s temu wschitke piščežele došladnje wucžisčicz a dwaj žunjej hložaj s 22 šarym hložam pišhidawacz. Šnješaj šantoraj Šilman s Biskopiz a Šrawž Wujesžžanski dašhtaj „škalownej wschitkich piškadłow“ s nam rěčžecz. S pošlymi piščeželemi, kať tež s nowymi žunimi hložami „Acoliny“ a „Wcis coelestis“ dopošasa šwoju móz nad nutrymi pošlucharjami. Wschitžy špšsnachu, so šu nasche piščežele, wot mišchtra Šreutšbacha natwarjene, dženka došonjany mišchtrški škutł, kotrež móže so wošada s wutrobu wješelicž. Wošadny farať wucžita 150. psalm. Wušhadžuju wot přėdowanja, kotrež je njebočžicžki farať Šadł pschi pošwecženju piščeželow w lěče 1856 w nasčej žyršwi džežat, rěčžesche kať tón wo piščeželowych šlykach jať hložu Wožim sa naš s ponižnoscz a džaťownoscz, nutrynoscz a pschesjenoscz. — W tešle šwjatocžnej hodžinje wišasche tež přėni ras psches woblicžom šemšerjow rjany wobras. Tónle wušon Drježžanskeho wuměšza Šermana pschodštaji macžer, kotraž pschinješe šwojej džešči — to jene na rukomaj — požohnowanje hebi wuproschuju, s šesubej. Je to šhromadny dar šobustawow žyršwinskeho pschodštejicžerstwa sa nasch luby Woži dom. Njech wschitka šluži Wóhu s čžesčži a nasčej wošadže s natwarjenju!

Šistownja.

R. w R. Sa november šu P. B. a M. P. sa R. šaptacžene a pschepodate pjenješy pschetrjebane.

I. w B. sa šilbester (30. 12.) — **W. M. w R.** sa epiphaniaš. s. f. Šacz 7. januara šerbška přėdarška konferenža šwoje hodowne pošėdženje wotměje, wosjewi s. f. Domasčka hiščeže w prawym cžaku.

Šamowity redaktor: farať **Wyršacz** w Pošaczžach.

Čžisčcz Ššmolerjež knižicžisčezetnje a knižatnje, šap. družštwu s wobmj. rukowanjom w Budyščinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja 6e
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džětał
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočá ty.

Z njebies mana
Njeh 6l khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew 6e. P

• Sserbske njedžel'ske lopjeno. •

W Budyštinje, 30. dezembra 1923.

Wudawa 6o kóždy 6obotu w 6smolerjez knihiciziskčjezni a płaczi na měřaz 5 stotych pjenjeřkow.

Na nowe lěto.

121. Psalm.

Bóh je pomhał. Bóh hišć cze pomha.
Bóh budže dale pomhač.

To budž nasche postrowjenje na kónzu njeměrneho a czež-
teho lěta we wěrje, s kotrejž chzemy nowe lěto nastupić.

Džakownosć pschi spominanju na sańdžene czařy,
wěstosć pschi hladanju na něčzišchi czař, do wěrjenje
pschichodnemu czařej napschecžitwo, to je tał rjez trojenicžosć
křesćijaniskeje pobožnosće.

Czařy khwataja, a cžłowjeť je pschezo na puczu. Jenó
Bóh knjes je wěčny, je knjes wschitkich czařow. To jadritwoje
Matthias Claudius spěwa:

Cžłowjeť tu je a traje
Na malu khwilečicžu,
A wschitkón 6wět 6o minje
Se 6wojej krařnosću.
Bóh jenicžki je wěčny
A na wschitkich kónzach
A my w jeho rukach.

Hdyž 6ebi rukowanje Wschehomóžneho prawoje nutrnje ro-
pominamy, nasche myšle 6ame wot 6o na psalmste modlitwy
pschińdu, na 23. a 103. abo na 121. psalm, kiž je jako psalm na
wonkhód a nutskhód 6o nowolětny psalm scžinik. W pastyrskim
psalmje bóle dowěra, w khwalobnym psalmje bóle džakownosć
do přědka stupi. A džakej a dowěrje, w 121. psalmje wěstosć
pschistupi. Sańdženosć, pschitomnosć, pschichod, wscho pod
jenym 6łowom steji, s kotrymž pobožny muž na hory a k njeju

hlada: „Moja pomoz pschińdže wot teho knjesa, kiž je njebio a
semju scžinik.“

Tał wón drugeho kaž nan lubeho 6yna trošchtuje a žohnuje:
„Tón knjes swarnuj cze pschede wschitkim stym! Wón swarnuj
twoju duschu! Tón knjes swarnuj twój wonkhód a nutskhód
wot nětkha hač do wěčnosće!“

Pomoz pschińdže! Derje temu, kiž to wě abo kotremuž 6o
to swěsczi. „Moja pomoz pschińdže“, derje temu, kiž tał 6wojeho
6yna s trošchtom posběhuje! Psalmiski trošchtar ma 6ylny rjap.
Njeke na khribjecze 6woju sańdženosć, wě, sčto ma nětko cžinicž,
a poruczi pschichodne czařy temu, kiž njepi ani njedrěma.

Wulki wuczenz Kant nam tsi rasne praschenja na 6wědomje
kladže: sčto móžu wjedžecž? sčto mam cžinicž? cžeho 6měm
6o nadžijecž? Teke tsi praschenja njeh nam pomhaja nowolětny
psalm wuložowacž. Tole „móžu“, tole „mam“ abo dyrbju a
tole „6měm“ ma wjele na 6ebi! Sčto móžesč, to jeno se sań-
dženosće wěsch. Sčtož dyrbisč, to masč nětko do ruki wsacž.
Sčto 6měsč, to je sa twój pschichod jara wažne praschenje.

Sčto móžu wjedžecž? Jenó, sčto 6ym nashonik, niz pschi-
chodne. Ja wěm, so je Bóh wscho wodžik. Ja njewěm na kóžde
„cžehodla“ spokojaže a hladke wotmołwjenje. Ja wěm, sčto je
někotry shubik, a tela je hišć cze Boha khwalik! Ja móžu wje-
džecž, so mam Bohu knjesej na kóždy pad džakowny byč. Moja
pomoz pschińdže wot njeho.

Sčto mam cžinicž? Božu wolu! To steji twjerdže kaž
Sinai. A k cžinjenju Božeje wole najbóle Božeje pomozh trje-
bam, bóle hač k cžetpjenju. To je wěscze w 121. psalmje wo-
piřane, hdyž tam reka, so Bóh njebudže twojimaj nohomaj 6o
dacž podkrunecž, a hdyž twój psalmiski wuczeť a trošchtar praji-

so Bóh by tvoju duschu swarnotwał. S noweje a wjele wjetškej pochluchnosće dyrbimy my ludžo nascheho čařa so sa Božeje wolu praschecž a hebi bóžsku pomocž žadacž k činjenju Božeje wole. Nětko! To je słowo, kotrež žada pochluchnosć, hotowosć, skutkowosć wěstosć, smužitosć, šwěrnosć. Nětko, to dyrbi wonthód a nutšthód byčž, wonthód se starych skomdow a nutšthód do noweho křesćijanstwa. Bóh je wěšće hotowy k pomogy. Ale nješwěrnym, njepochluchnym Bóh njepomha. Jim by jeho pomoc schodžika. Jeho mudrosć čini, so won hišće čařa, hačž so wobrocža.

Moja pomoc pschińdže. To je ta pomoc, kotraž po Božeje mudrosći mojej duschi hoji. Čeho šmēm so nadžijecž? Abo dyrbimy so radšeho praschecž: čeho dyrbju so bojecž? Někotry je sa mlode lěta něšto wobeschoł, so so teho čař žiwjenja kaje. Tehdy psched žudom stejesche. Wot teho čařa je prawu hrosu měl. Čož hordosć je přecž. Abo tehdy je nan psched nim stat w hyljach hněwa a hyn je dyrbjal so wscheho wu'nacž. Nětko je hyn srawišchi. Tschepotanje psched žudom abo namowym hněwom běsche jeho pomoc byla, pomoc na prawy pucž, najwažnišcha pomoc.

Botajšim najprjedy pschińdže bojosć psched Bohom. Po nej hačle myšlu hebi na to, čeho šmēm so nadžijecž. Šwětně nadžije dyrbimy hebi prawje wobhladacž. Niz w'chitko maja dobre prawo, kotrež w myšli „šmēm“ leži. Pschej hebi strowosć a duchnosć šwojich džeczi abo so by čje mandželika hačž do twojeje šmjercže wobhladała, pschej hebi mēr w kraju a domje, so by Bóh twój lud k wěrje wobrocžil a podomne duchowne sbože! Wjedž, so šmēm hebi lěpsche čařy jeno tehdy žadacž, hdyž nowy lěpši duch je zply lud wobnowil a k sbožu wuhotował.

Čeho mamy so bojecž w bjesbóžnym čařu šelšeho nješboža w štažnym ludu. Čeho šmēm so nadžijecž? So Bóh žudži. So Bóh nješpi! Moja pomoc pschińdže. A hdy by mój kónž pschischoł, Bóh mój džěl wostanje, kaž 73. psalm to taž móžnje wupraja.

Boži wěčny raj, to je našcha najšbóžnišcha nadžija. Sdyž našch wonthód tu je, mamy a wěmy nutšthód. Tole lěto šmy pschětrali. Čačž trajemy w zplym nowym lěče, to njewěmy. Ale Bóh budže pomhacž.

Budžmy wjeřeli w nadžiji, ščetplimi w čěžnosći, wostajni w mod'itawje!

Jesu, daj so my tudy rycžeržy
Wšitko s tobu pschewinjemy
A twój dobytš sacžujemy,
Stat ty rycžeržy sa naš dobytš hyn! (27, 14.)

Šamjeń.

R wobšamlnjenju lěta.

Něrlusch se šerbšich „Špěwaršik“, čjo. 196.

Luf. 24, 29.

Hlós: Ty Khryšće sy džen wjesoly etc.

Hdže chceš ty, dokelž wječor je,
mój Jesu, luby cuzbniko?

Pój, pój, njech ja to zbožo mam,
zo ty by při mni wostał sam!

2. Daj naprosyć so, Jezuso!
Pój ke mni, luby přećelo!
— wšak wěš, zo kóždy čas mi ty
mój luby hósć a přećel sy.

3. Džen je so skoro nakhilil,
a nócný čas so přibližil,
duž mje, o moje swětlo, ty
wšak njewopušč nět při noey!

4. Mje rozswěć, zo džě namakam
ja ščežku k twójim njebjesam!
Zo mojih hrěchow čemna nóc
mje njezawjedže, — daj mi móc!

5 Hdyž dyrbju ze swěta so hnuć,
mje přewodž, Jesu, smjertny puć!
Mój Jesu, wostań! — prošu čje;
ja wěm ty njewopuščiš mje.

Čař hnady Božeje.

Šlób: Šchtóž Bohu wjeršchnemu so poda.

— Čař hnady Božeje k kónzei šhwata!

To wopomni derje, čłowjecže!

Šlym Boža hnada budže w'ata,

Bóh hrěchi šhlosta šurawje. —

Šchtóž nima hnady Božeje,

Je šhubjenty do wěčnosće.

— Čař hnady Božeje k kónzei šhwata!

Tu s kóždym wofomifnjenjom,

Šly žudnikaj do rukow šhwata,

Bóh džje se šwojim šhlostanjom!

Šchtóž čłowjek hynje, budže žnjecž —

We njewodatych hrěchach žnjecž.

— Čař hnady Božeje k kónzei šhwata!

Wšchón šlepy, njewěrjazy lud

Dže do wěčneho šatamanštwaj,

Bóh pschińdže, džerži prawy žud!

Bóh šnjek! so njeda sa šmēm mēcž!

Šchtóž čłowjek hynje, budže žnjecž!

Čař hnady Božeje k kónzei šhwata!

Tom' tiž čje w hrěchach šawostacž,

Na Bože kasnje kěžbu nima

A Bohu nochže pochluchacž.

Bóh žudžicž budže s prawdosćju

W'chě ludy na tym žudnym dnju!

Čař hnady Božeje k kónzei šhwata!

Tón mudry da so nakasacž,

Šlób Boži wo joh' duschu škapa!

Bóh hrěšnikaj čje wulchowacž

Psched tym najwjetšim nješbožom,

Psched Božim wěčnym šhlostanjom. —

Čař hnady Božeje k kónzei šhwata!

Šsmjercž kača na naš hrěšnikow. —

Wo durje wutrobny Bóh škapa,

Čje šbóžnych čžinicž čłowjekow,

Psches šwojoh' Ššyna Šhryštuša

Wšchěch wěrjazyh wjecž do nj'šja!

Čař hnady Božeje k kónzei šhwata!

Šchtóž pochluchaj na Boži šlób,

Wo durje Božeje hnady škapa,

Mēr dostanje, tro'cht, wješolosć!

Bóh pokutneho hrěšnika

Se šwojeje hnady wobšboža!

J. W.

Žurfej a štat.

Špadowanje žitnych placžšnow je se štrachom tež sa wšchě wofady, kotrež běchu so nětko tač někať kusť šhrabale, so šaložiwšchi se šwojim pjenježnym wobšhodom na žito. Sdyž hižo pschitym nimale žana wofada njebě na to nusne pschisčila, pobračuje to nětko čžim wjazh, wofebje dokhodny duchownych, nětkole hušto dosć hišće šhětro njedobahaze, špadnu wo wjele a nusa

Na nowe lěto.

Rěrlusck se herb. „Spěwaršich“ czo. 336*):

Budź tebi, Jezu, slawa, při lěta spočatku,
zo twoja ruka dała wšu nam je dobrotu!

— My nětko tón čas mamy we zdobnej radosći,
při kotrymž wužiwamy wšak hnady k zbóžnosći;
nět po twojej my woli smy skonjeć lěto móhli,
duž chcemy či być žiwi, o Khryšće, kóždy čas.
Zo bychmy byli čili, zdžerž ty to lěto nas! —

2. Daj k česći twojoh' mjena nam lěto dokonjeć,
zo radosć dopjelnjena hnuć njebudže so přeč!

Ach, troštuj nas, hdyž rudži křiž naše žiwjenje!
Zdžerž křesćijanskich ludži tu w našej wótčinje!
Daj swoje žohnowanje, spožč měr a spodobanje
a we wosadže rjenje nam słowo zakhowaj
a tak we swojim mjenje džě čertej wobaraj!

3. Wšak česć je sama twoja a khwalba služa či,
— daj, zo so tebje boja we prawej sčěrpnosći!

Budź pola nas tu časnje a w našim wumrjeću,
hač widžimy čě jasnje we wěčnem žiwjenju!

Njeh twoje spodobanje so při nas wšitkich stanje!

— to spěwa sej před swětom tu cyłe křesćanstwo
a prosy z nowym lětom, o Jezu, dobre wšo! —

*) S dotalnymi pokasćami budź (hocž něhdy na dalsche) nětko došč! —
Na nomolowenje, přiči spocjatk (hl. čj. 44) wuprajene, njebuchu Ssmolerjez
Inihatni žane „nahladny, mjenjenja, pschecza atd“ wotedate. — S nate
pał je słowo „Qui tacet, consentit“ = schiōž mjelczi, pschiblohuje. Psche-
tož nahlad dweju semrčtaju jehoho nješt. toho lasika a drugeho (tudy nje-
m enomoneho) duchowneho, „so by w nowem wudawku so po možnosći malo
přicheměnjoto“, pschistladnie sčželeny. — nimo, mēnju, a njemōže a nještne
mēcž žaneje rosrībazeje hōdnosće pschi tał wulžywažnej naležnosći sa wšchch
ewangelskich Sserbow, kajaž je nulinny nowy wudawek herbst. Spěwaršich!

Sserbsta nještwa lwa maczeina rēcž je hichće žiwa a so dale s dobom
wudospolnia a čžisčži. Duž hjes dwēla mamy, mēnju, sibi pētnie spomjate-
wacz snote to wobžwōdženje: „Woprawdžita pobožnosć žada sibi
nadobny (čžistny a dobro) wuras!“ — Wobthowajmy kwēru džě stare
jadro abo pschēnczne sorna s wōjich ewang. herbst. Spěwaršich; wotstrōimny
pał wo možnosći wšchōn proch a pluwny sanđjenuch lēstotetow a woble-žimny
so nowy pschng labat herbstje blisckžiteje rēcže! —

A schiōž mōže rjenscku a lepichu drastu dostacž, njeschže tola radščo se
starm, naplatanym a dobžeržanym labatom so spōt. jecž, — nē, žadny rosomny!
— Nimo wicheho pał tež to so soždemu do wole pschewostaji; pschetož nowy
wudawek herbst. Spěwaršich smēje so tał naprawicž a sshotowacž, so pōdla
njeho dotalne stare tež dale so triebacž hōdža. doniž njeodobžerža a so pomalu
mjelcžo a bōrny sšubja. Sed hlc haec hactenus! = Tola to tudy jeno tał
dalolo!

Sursum corda = hōrje wutrobny! A wšcho sšluzž čžisčži Wožej a Sser-
bam t wužitku, t. r. t žohnowanju a natwarjenju, so bnychy dale bōle sami
jeho bnyli, se sšwalbje jeho čžisčze (Esej. 1, 14)! — Spōžčž to nam Woža mi-
losći dla Jejom Khrysta, słowny sšwōjeho čžēta (Esej. 1, 23 sčž.), lotrež je
sšromadžisna wšchch sšwōjnych sa cžaz a wēžnosćž!

Sarat emr. M. Urban,

jalo towaršč s dotalneho wubjerla sa nowy wudawek herbstich Spěwaršich.

S blisća a s daloka.

— Naschim čžisčženyim čžitarjam a čžitarškam pschivōka na-
sche kopjeńko dženska sa stare lěto 1923 jene wutrobne: „W Wožim
mjenje!“ a do noweho lěta 1924 jene sšwērne „Pomhaj Bōh!“
Psches jene lěto polne nufow, bēdow, cžezow sšmy hacž sšem
dōschli, wy lubi čžitarjo a wy lube čžitarški, a nasche kopjeńko,
pomhajjo sšebi jedyn druhemu dale, kōždy po tym sšwōjim. Tał
džrbi to tež w nowym lēcže bncž, lotrež drje ma tež hižo tch
brēmjenjow a brēmjesckow sa kōždeho došč pschihotowanych!
Nasche kopjeńko cžže wam sšwērne wostacž a waš strowicž kōždu
njedželu s nowa: „Pomhaj Bōh!“ a nadžijomnje tež jich hichće
wjele s tch, kotrymž njeje hacž dotal pschihadžalo. A s postro-
wom cžže wam pschinječž powjesčže a rosprawy s žyrkwineho a
nabožneho žiwjenja a pohonjowanja a pokiwny sa žyrkwine a
nabožne žiwjenje, s jenym słowom to, sčtož nam trēbne sšwon-
kownje a sšnutškownje sa hajenje, spēchowanje, sšlubščenje kšche-
sčžijanského žiwjenja, lotrež nětkole tał khoru w naschim kraju.
Pschetož jenož s tuteho, jenož hdyž nasch lud sšnutškownje na
wutrobje, duschi, sšwēdomnju wotkhoru, je jemu t pomhajjo tež
w sšwonkownym žiwjenju, njeh to nětko hospodarške a politisck,

sšwōjbne a wōšadne žiwjenje. A tomu pomhaj nam a naschemu
ludē Bōh! A tomu cžže, da-li to Bōh, tež nasche kopjeńko pom-
hacž! A t tomu njeh pomhajjo s nim hšromadže naschi dotalni
sšwērne čžitarjo a s nimi prawje wjele nowych, a to we wobēmaj
Suzizomaj, w sakskej a w braniborskej! We wobēmaj njeh so
jich wjazh a wjazh tajkich namala, kotsiž tał abo hinał sa nasche
kopjeńko a tał sa tajke džēto w Wožim kralestwoje sšobu sšutkuja,
tajkich njeje ani w Sakskej ani w Bramborsckj doščž! Tuž tał:
„Pomhaj Bōh!“ do noweho lěta 1924! „Pomhaj Bōh!“ to je
to najlēpsche sšbožopschecže. W nim je wšcho wuprajene, kōžde
wērne, sšprawne sšbožopschecže wobšantšujene! Wy pschējemy
s žylej wutrobu: Bōh Snjes daj to dopjelnjenje s luteje hnady,
s lotrežž cžžyl tež w nowym lēcže s nami bncž!

— Sa nowe lěto sš našchim Sserbam sšako nasche rjane
herbstke protycki pschicžene, knihi a wottorhowanške. Wšchē sš
rjenje a derje pschihotowane a wuhotowane. Komuž njebu žana
t hodam wobradžena, njeh sšebi tajkeje hichće sškasa a wobstara.
Tajka herbstka protycka je tež dobry pomoznik a sa nasche džēcži,
wōšebje tam, hdyž so bōle a bōle to njelube waschne poša-uje,
so herbstke džēcži, bncž jenož mjes sšobu bnyli, nēmški rēcža, a
to tež tam, hdyž jim to ništōn nječaze a hdyž so to starschi a
drusy na tym pohōrščuja. Tajka wottorhowanška protycka —
wēšo nještne tam tdyžnje do hō jedyn a tōn sšamšny džēn poša-
sowacz, cžaz kotryž dawno hižo nimo — wuczi kōždy džēn s nowa
džēcžo herbsty čžitarčž — a to je tež w hewal dobrnych herbstich
sšwōjbach husto jara nufne! — Tajka protycka namolwja kōždy
džēn džēcžo, so by so tež w macžernej rēcži rosmolwjakō. Tole
jenož nēščto s teho dobrego, sčtož tajka wottorhowanška — a p-
dobnje tež tamna! — sa naž w nowym lēcže sšobu ma. A my
trjebamy tajkeho a drugeho dobrego wjele sa tuto nowe lěto 1924!
Tuž njewostajmy jo a tał dobru herbstku protycku na boku ale
trjebajmy ju! —

— „Pomhaj Bōh“ sšebi sškacž sa nowe lěto, njeje drje tola
ništōn sšabyl, tčž tōn niz, kotryž cžže jo psches pōst pschinoscho-
wane mēcž. Je tomu hichće runje cžžaba! Tuž sškacžimny jo! —
Wšchēm tym lubym Sserbam, kotsiž sš tał abo hinał sa nasche
kopjeńko sšutkowali, sa njo pižajo, sa njo sšutkujo, jo s darami
podpjerajo, budž tu s tutym pschlednim čžisckom stareho lěta wu-
trobny džak wuprajeny. Bōh Snjes sšpacž sšam a žohnuj wam
to wšcho po sšwojej hnadže. „Wutrobny džak a drubi kōcž sšako
tał!“ tał so praji, a tał někał cžžemoj to tež my prajicž, so na-
džijejo, so nam na tajkim sšobudželanju a pomhanju tež w no-
wym lēcže 1924 njepobradhuje.

— Pschēdkhōstwo herbstkeho lutherckeho knihowneho towar-
štwā proky wšchto žēicženyck ff. forarjom, so cžžyli taž lōni tał
tež lēšja sa roschčējenje nascheje rjenje poradēneje nabožneje wot-
torhowanškeje protycki na lěta 1924 dabocžimwe kōždy we sšwojej wo-
šadže so postaraci. Wumēnjema sa to sšamšne wstake. Pschē-
ste džēcži bncchu wēščže sšako rad wo sšchžch w kōždej nšy tele
protycki rosmolwake. Pschacžisna je 1 sš. hr. sa exemplar. Dopredka
nutrny džak sa lubosčimowu prózu.

Listownja.

— W. Mr. w R. sa epiphaniaš. — R. w S. W. sa 1. p.
epiphaniaš.

— P. P. Wšchēm tym čžisčženyim pschēcželam, kiž sš mi
s listami a dopisami w naležnosćach a nadawckach a džēckach
nascheho kopjeńka t pomozny byli, džakuju so dženska, hdyž sšako
jene lěto se kōnzej kšwata, tež na tutym mēštne wutrobne, jim
pschėjo do noweho lěta Wože žohnowanje. Njeh tež to lěto 1924
s kotrymž nasche kopjeńko sšwōj 34. lētnił nastupi, naž sšjednocže-
nyck namala t sšwērnemu džēlu Wōhu t čžisčži a Sserbam t wu-
žitkej! Tał tuž „Pomhaj Bōh!“

Redaktor.